

သီဟသူရတော် ဒေါက်တာအရှင်ဉာဏ်သီရိ၏

ဘာပြန်စဉ်အကျဉ်း

သီဟသူရတော် အရှင်ဉာဏ်သီရိ (၁၉၂၁ - ၂၀၀၅)
ဗုဒ္ဓဘာသာ၊ ဗုဒ္ဓစာအုပ်၊ ဗုဒ္ဓစာပေ၊ ဗုဒ္ဓစာပေတိုက်၊ ဗုဒ္ဓစာပေတိုက်၊
ဗုဒ္ဓစာပေတိုက်၊ ဗုဒ္ဓစာပေတိုက်

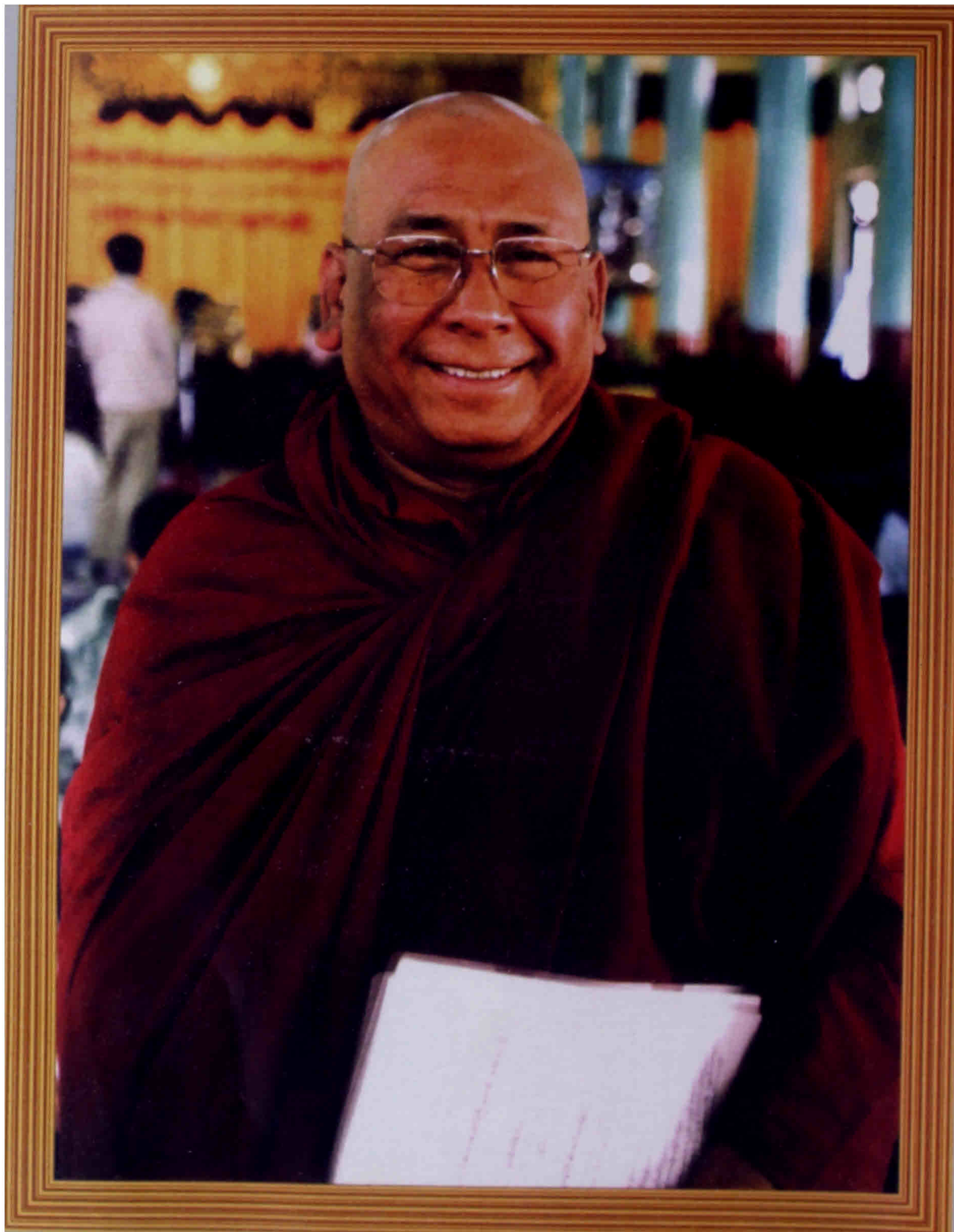
သီဟသူရ (၁၉၂၁) နှစ်တွင် သီဟသူရတော်

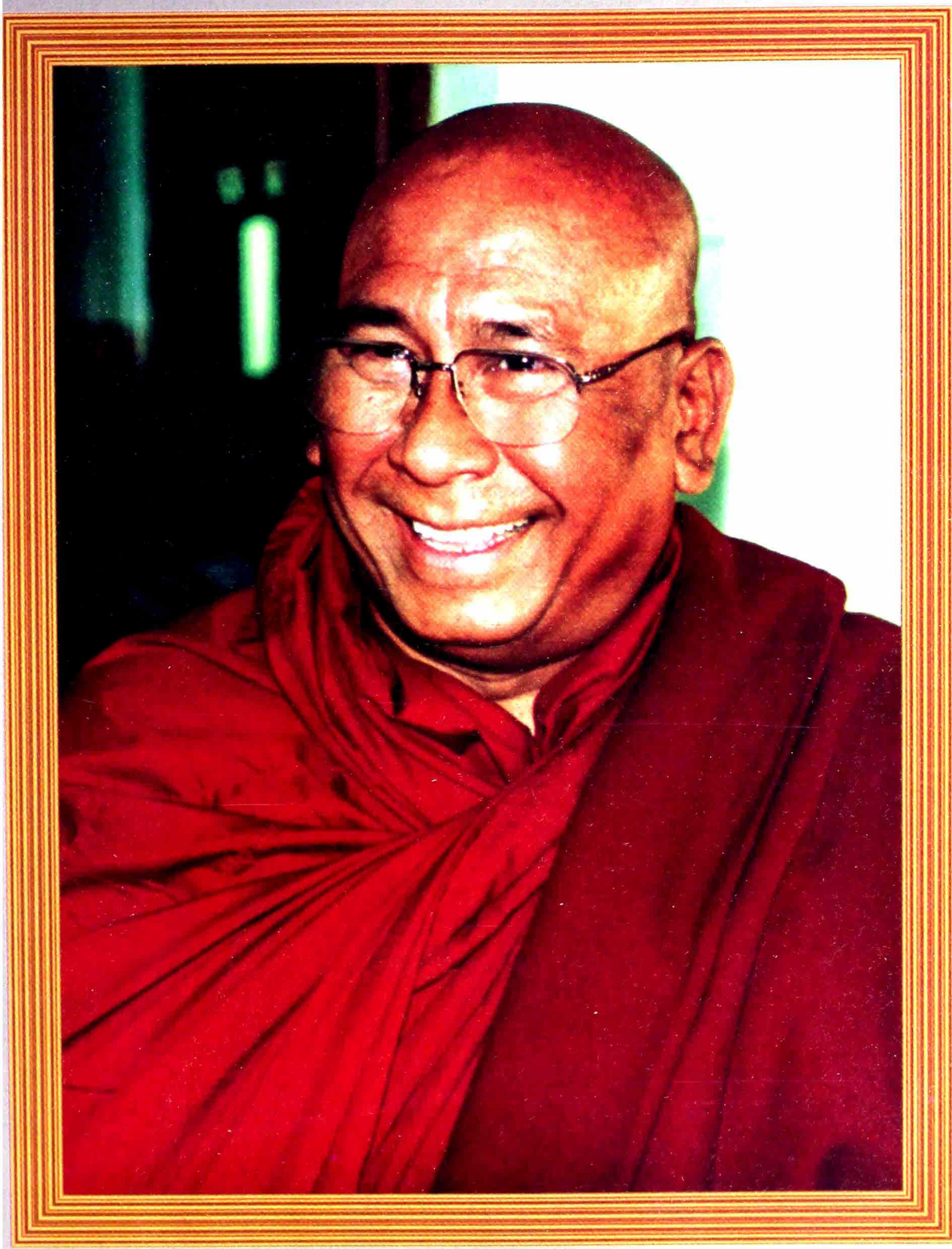
သီဟသူရ (၁၉၂၁) နှစ်တွင် သီဟသူရတော်

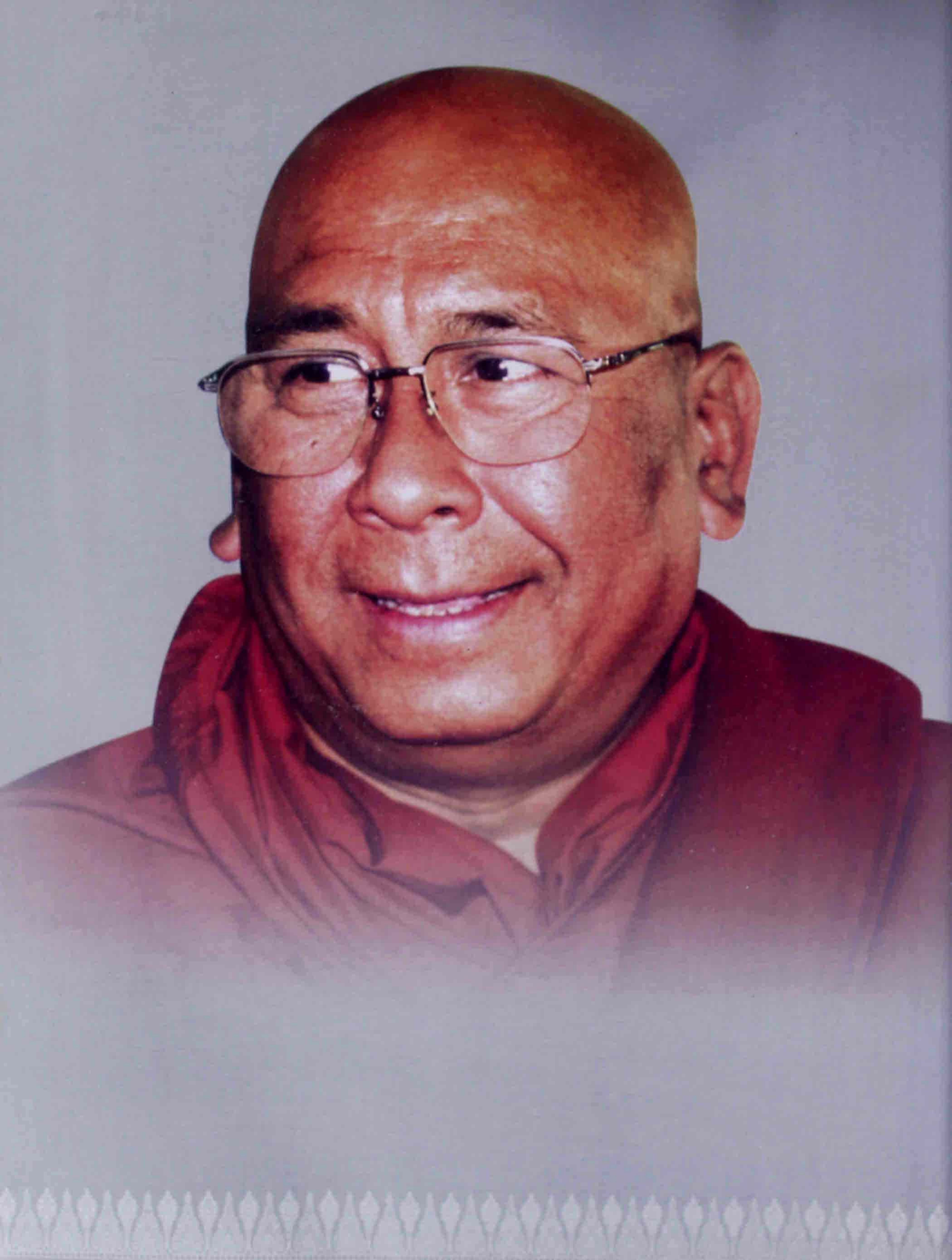

သီတဂူဆရာတော် ဒေါက်တာအရှင်ဉာဏိဿရ ၏

ဘဝဖြစ်စဉ်အကျဉ်း

မာတိကာ

အမှာစာ

၁။ မသေနိုင်တော့ပါဘူးကွာ	၁
၂။ ထူးခြားသော တပေါင်းလ	၃
၃။ သမိုင်းဝင် တပ်ရွာ	၃
၄။ မောင်စံသိန်း	၄
၅။ ကိုရင်ဇောတိက	၅
၆။ အရှင်ဉာဏိဿရ	၅
၇။ ရန်ကုန်သို့	၆
၈။ ရုပ်ရှင်မင်းသမီး ဒေါ်ခင်လေးဆွေ	၇
၉။ ငွေ ၂၀၀/-။	၈
၁၀။ သိမ်ကုန်းကျောင်းတိုက်	၈
၁၁။ ရခိုင်ရဟန်းတော် အရှင်ဝဇီရဉာဏ	၉
၁၂။ စာပေသမားဘဝသို့	၉
၁၃။ အကြီးတန်းအောင်	၁၀
၁၄။ မန္တလေးသို့	၁၁
၁၅။ တရားပွဲများ	၁၂
၁၆။ ဓမ္မာစရိယတန်းအောင်	၁၂
၁၇။ နန်းခမ်းဆေးရုံ	၁၃

၁၈။ ဆေးရုံတက်စဉ်	၁၄
၁၉။ ကမ္ဘာအေးသံဃတက္ကသိုလ်	၁၄
၂၀။ ထူးခြားသော စာအုပ်နှစ်အုပ်	၁၆
၂၁။ အောင်သော်လည်း အောင်လက်မှတ်မရ	၁၇
၂၂။ B.B.M ကောလိပ်	၁၇
၂၃။ ဟံသာဂီရီချောင်သို့.	၁၈
၂၄။ အနီးစခန်းဆရာတော်ကြီး ဦးပဏ္ဍိတ	၁၈
၂၅။ အနီးစခန်းဆရာတော်ထံ ချဉ်းကပ်ခြင်း	၁၉
၂၆။ တပည့် ၃-ပါး	၂၁
၂၇။ သေးနပ်တဲ့စာတွေကို မဖတ်နဲ့.	၂၁
၂၈။ တောရဆောက်တည်လို့	၂၂
၂၉။ ဓမ္မဒူတအရှင်ပညာဇောတ	၂၃
၃၀။ သပိတ်အိုင်တောရသို့.	၂၃
၃၁။ သပိတ်အိုင်တောရစာပန်းချီ	၂၄
၃၂။ သပိတ်အိုင်တောရ	၂၆
၃၃။ ခေါင်းကြီးနှစ်လုံး	၂၇
၃၄။ သပိတ်အိုင်	၂၇
၃၅။ နှစ်ည	၂၈
၃၆။ တစ်နှစ်လွန်မြောက်သော်	၂၈
၃၇။ အရှင်မြတ် ၃-ပါး	၂၉
၃၈။ ခေါင်းကြီးဘေးဝယ်	၂၉
၃၉။ သပိတ်အိုင်ဆရာတော်ကြီး၏ အလေ့အထ	၃၀
၄၀။ ဓမ္မသာကမ္ဘာ	၃၀
၄၁။ စကားမပြောကြ	၃၀
၄၂။ ဆရာတော်ကြီး၏ မှတ်တမ်းများ	၃၁
၄၃။ သူခိုးကိုသိ	၃၁

၄၄။	လေးကိုယ်ခွဲ ဆွမ်းခံသတဲ့	၃၁
၄၅။	နတ်စောင့်ရှောက်တာ	၃၂
၄၆။	သူပုန်လက်မှ လွတ်လာသူ	၃၂
၄၇။	နတ်များကိုမေး	၃၂
၄၈။	မြွေ-မြွေ	၃၃
၄၉။	ရေစီးမှာမျော	၃၃
၅၀။	မေဓာဝီ	၃၄
၅၁။	ထူးဆန်းသောမြွေကြီး	၃၄
၅၂။	တစ်ပါးတည်းကျန်	၃၅
၅၃။	သစ်ပင်များလှဲ	၃၅
၅၄။	သာဓုသံလိုလို	၃၆
၅၅။	နတ်စင်ပြောင်း	၃၇
၅၆။	တောရဂုံမြိုင်ထွက် တရားဟော	၃၇
၅၇။	လူဆိုးနှင့်တွေ့	၃၈
၅၈။	ကျွဲကရွာမှ ထူးခြားသောကျောင်းသားကလေးနှစ်ဦး	၄၀
၅၉။	အနီးစခန်းဆရာတော်ကြီး လေဖြတ်	၄၀
၆၀။	မလွန်ဆန်လှူအသင်း ဓမ္မကထိက	၄၀
၆၁။	တိပိဋကမင်းကွန်းဆရာတော်ကြီးနှင့်သပိတ်အိုင်ဆရာတော်	၄၁
၆၂။	လျှော်ဖြူချောင်	၄၃
၆၃။	သဒ္ဓမ္မသီတဂူချောင်	၄၃
၆၄။	သပိတ်အိုင်ဆရာတော်နှင့် ဖေဏပိဏ္ဍူပမသုတ္တန်	၄၃
၆၅။	စစ်ကိုင်းတောင်တန်း	၄၄
၆၆။	ရေအခက်အခဲ	၄၅
၆၇။	ကရုဏာရှင် သီတဂူဆရာတော်	၄၅
၆၈။	သီတဂူ၏ ပထမဆုံး ရေအလှူ	၄၆
၆၉။	စေတနာရှင် ဦးဝင်းသိန်း	၄၇

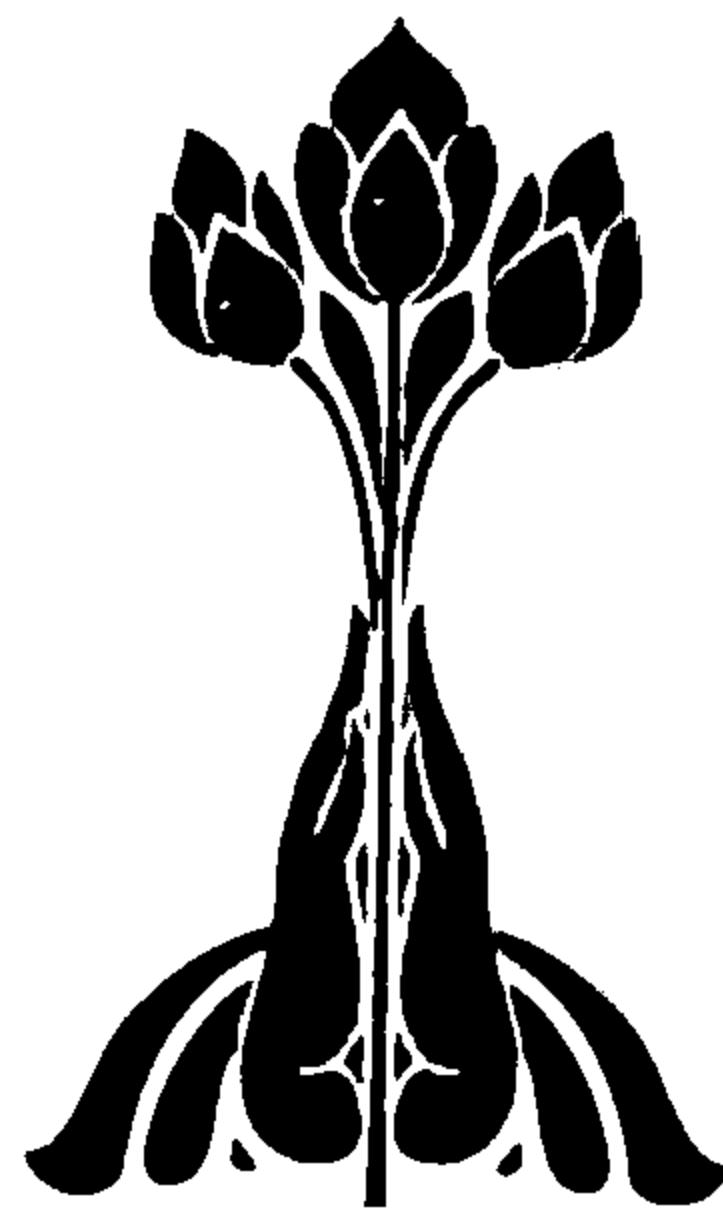
၇၀။	မြေကိုက်ခံရသော သီလရှင်	၄၈
၇၁။	၂၇-ကြိမ် ဝမ်းလျှောသူ	၄၉
၇၂။	သီတဂူအာယုဒါနဆေးရုံစတင်	၄၉
၇၃။	အုတ်ဂူ ၃၇-လုံး	၅၀
၇၄။	အတွင်းလူနာ ၁၀၀-ကျော်	၅၂
၇၅။	သံဃာတော်များနှင့်သီလရှင်များအခမဲ့	၅၂
၇၆။	ပြည်ပမှစေတနာရှင်ဆရာဝန်ကြီးများ	၅၂
၇၇။	အသုံးစရိတ် တစ်လ (၇၀) သိန်း	၅၃
၇၈။	လူနာတစ်ဦး၏ ကိုယ်တွေ့	၅၃
၇၉။	ရင်းငြိမ်တိုက်နယ် ပြည်သူ့ဆေးရုံ	၅၆
၈၀။	လေအသုံးပြု	၅၈
၈၁။	တက္ကသိုလ်	၆၀
၈၀။	သီတဂူဆရာတော်နှင့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ထေရဝါဒဗုဒ္ဓသာသနာပြု ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်	၆၀
၈၁။	သီတဂူကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်	၆၂
၈၄။	သန္တိမဟာဘွဲ့နှင့်သဘင်	၆၃
၈၅။	အံ့ချီးဖွယ်အဆောက်အအုံ	၆၄
၈၆။	၈-နှစ်သက်တမ်း	၆၄
၈၇။	အောင်မြင်	၆၅
၈၈။	ပြည်ပဓမ္မဒူတခရီး	၆၆
၈၉။	ဆရာတော်ကြီး အရှင်သေဋ္ဌိလနှင့်အတူ	၆၆
၉၀။	ဒေါက်တာ အရှင်ရေဝတဓမ္မ	၆၇
၉၁။	အမေရိကန်သို့	၆၈
၉၂။	မင်္ဂလာသုတ္တန် (အင်္ဂလိပ်ဘာသာ)	၆၈
၉၃။	ဘန်ဒါဗစ်တက္ကသိုလ်	၆၉
၉၄။	တစ်ပါးတည်းကမ္ဘာပတ်	၆၉
၉၅။	နိုင်ငံပေါင်း ၄၀-ကျော်	၇၀

၉၆။	အတွေ့အကြုံများရ	၇၀
၉၇။	သီတဂူ ဗုဒ္ဓဝိဟာရ	၇၀
၉၈။	တရားဟောကြ၊ ဆွေးနွေးကြ	၇၁
၉၉။	ခရစ်ယာန်ဘုန်းကြီးမေး	၇၂
၁၀၀။	စုစန့်ဟတ်	၇၃
၁၀၁။	Church လား Temple လား	၇၃
၁၀၂။	Monestry	၇၃
၁၀၃။	မဟာယာနနှင့်ထေရဝါဒ	၇၄
၁၀၄။	ဒေါ်စန္ဒပဘာ (စန္ဒာစည်) ၏ ရေးသားချက်	၇၅
၁၀၅။	ကျုံးပျော်မြို့၊ စေတီယပူဇာဓမ္မသဘင်ဝယ်	၇၆
၁၀၆။	မြန်မာရှေးဟောင်းဘုရား	၇၆
၁၀၇။	ဈေးသည်မလေးနှစ်ယောက်ကြားက ဗုဒ္ဓဆင်းတုတော်	၇၇
၁၀၈။	နီပေါနိုင်ငံ၊ ပေါက္ခရမြို့သို့	၇၈
၁၀၉။	သံဝေဂဖြစ်သွားသော ဟိုတယ်ပိုင်ရှင်	၇၉
၁၁၀။	အိန္ဒိယဝန်ကြီးချုပ် နေရှူး၏သမာဓိဆင်းတုတော်	၈၀
၁၁၁။	အလွဲသုံးစား မပြုထိုက်	၈၁
၁၁၂။	မေတ္တာတရား	၈၂
၁၁၃။	မေတ္တာတရားကို မယုံဘူး	၈၂
၁၁၄။	အသားစားနည်းစနစ်	၈၃
၁၁၅။	ဒေဝဒတ်ပန်ကြားခဲ့သော ပဉ္စဝတ္ထုယာစန	၈၅
၁၁၆။	တစ်ကမ္ဘာလုံးက ငြင်းနေတဲ့ စာတစ်ပုဒ်	၈၅
၁၁၇။	တမင်လုပ်ကြံရေးထားသည့် သုတ္တန်	၈၆
၁၁၈။	မေတ္တာတရားကို အစားအစာနဲ့ မသတ်မှတ်ပါနဲ့	၈၇
၁၁၉။	ဗုဒ္ဓဂယာမှ နိုင်ငံခြားသားများ	၈၈
၁၂၀။	မြန်မာစာဖတ်ချင်သော ဂျာမန်အမျိုးသမီး	၈၉
၁၂၁။	ဥုံ မဏိပဒ္ဒေဟုံ	၉၀

၁၂၂။	ဥုံ မဏိပဒွေဟုံ အဓိပ္ပာယ်	၉၀
၁၂၃။	ဇာတ်နိမ့်၊ ဇာတ်မြင့်	၉၁
၁၂၄။	အိန္ဒိယပြည်မှာ ဗုဒ္ဓသာသနာ ဘာကြောင့်ကွယ်သလဲ	၉၂
၁၂၅။	အနတ္တဖြင့် ဖျက်တော်မူ	၉၂
၁၂၆။	အတ္တဝါဒပြင်းထန်ခြင်း	၉၃
၁၂၇။	အတ္တ၊ အနတ္တ	၉၃
၁၂၈။	သီတဂူဆရာတော် ကိုယ်တွေ့	၉၅
၁၂၉။	သဒ္ဓါတရားနည်းပါး	၉၇
၁၃၀။	ဗုဒ္ဓဘာသာသည် Religion မဟုတ်	၉၇
၁၃၁။	ဆုတောင်းခြင်းနှင့် ဗုဒ္ဓဘာသာ	၉၉
၁၃၂။	သီရိလင်္ကာ ဘုန်းတော်ကြီးပညာရေးစနစ်	၉၉
၁၃၃။	မြန်မာဘုန်းတော်ကြီးပညာရေးစနစ်နှင့်မတူ	၁၀၀
၁၃၄။	သီတဂူဆရာတော်နှင့် အာဂျန်တာ၊ အယ်လိုရာ	၁၀၁
၁၃၅။	တရိပူရသာသနာပြုခရီး	၁၀၇
၁၃၆။	ဂန္ဓာရခရီး	၁၀၈
၁၃၇။	သီတဂူဆရာတော်နှင့် အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံ	၁၁၂
၁၃၈။	သီတဂူဆရာတော်နှင့် နာဂစ်မုန်တိုင်း	၁၁၂
၁၃၉။	ဒေါက်တာဥမ္မာထွန်း ကိုယ်တွေ့	၁၁၅
၁၄၀။	ကျပ်ငွေ ၈-၈-ဘီလျံလှူဒါန်း	၁၁၇
၁၄၁။	သီတဂူဆရာတော်နှင့်ရေ	၁၁၉
၁၄၂။	သီတဂူဆရာတော်၏ ခံယူချက်	၁၂၀
၁၄၃။	သီတဂူအမှတ်တံဆိပ်များ	၁၂၂
၁၄၄။	စာရေးဆရာ၊ ကဗျာဆရာ	၁၂၃
၁၄၅။	ဗုဒ္ဓကိုယ်စားလှယ်တော်	၁၂၆
၁၄၆။	ကမ္ဘာ့အကောင်းဆုံးဘာသာတရားဆု	၁၃၀
၁၄၇။	သီတဂူဆရာတော်နှင့် အင်းစိန်ထောင်မှ အကျဉ်းသားများ	၁၃၂
၁၄၈။	ဓမ္မကထိကများ ဩဝါဒခံယူပွဲ	၁၃၄

၁၄၉။ သီတဂူဆရာတော်၏ ဩဝါဒ	၁၃၄
၁၅၀။ သာသနာပြုခြင်းနှင့်စာနာကူညီထောက်ပံ့ခြင်း	၁၃၅
၁၅၁။ အစာငတ်နေသော ကလေး	၁၃၅
၁၅၂။ မွတ်သိပ်ခြင်းရောဂါ	၁၃၆
၁၅၃။ သီတဂူဆရာတော်နှင့် သာသနာ့ဂုဏ်ဆောင် ဆရာတော်ကြီးများ	၁၃၆
၁၅၄။ မြင်းခြံဆရာတော်ကြီးနှင့် သီတဂူဆရာတော်	၁၃၆
၁၅၅။ ညောင်ရွှေဆရာတော်ကြီးနှင့် သီတဂူဆရာတော်	၁၃၇
၁၅၆။ စစ်ကိုင်းမဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော်ကြီးနှင့် သီတဂူဆရာတော်	၁၃၈
၁၅၇။ မကွေးဆရာတော်ကြီးနှင့် သီတဂူဆရာတော်	၁၃၈
၁၅၈။ မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံဆရာတော်ကြီးနှင့် သီတဂူဆရာတော်	၁၃၉
၁၅၉။ တိပိဋကဓရယောဆရာတော်နှင့် သီတဂူဆရာတော်	၁၄၀
၁၆၀။ သီတဂူဆရာတော်နှင့် ပါမောက္ခချုပ်ဆရာတော်ဒေါက်တာ အရှင်နန္ဒမာလာဘိဝံသ	၁၄၀
၁၆၁။ ဘုန်းရှင်၊ ကံရှင်၊ ပါရမီရှင်၊ သိဒ္ဓိရှင်	၁၄၁
၁၆၂။ ဒေါ်အေးစိန်ငိုကြွေး	၁၄၂
၁၆၃။ ယောက်ျားပ သီတဂူ	၁၄၃
၁၆၄။ ဒေါက်တာအောင်ဆန်း	၁၄၃
၁၆၅။ သီတဂူဆရာတော်၏ ကျေးဇူးတော်ဂုဏ်	၁၄၅
၁၆၆။ ပွင့်ထွန်းပေါ်ပေါက်လာသော မေတ္တာရှင်၊ ကရုဏာရှင်များ	၁၄၆
၁၆၇။ ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာ	၁၄၈
၁၆၈။ ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာကြီး ဦးဂိုအင်ကာ	၁၄၈
၁၆၉။ စာရေးသူကိုယ်တွေ့	၁၄၉
၁၇၀။ အာနာပါနသတိပဋ္ဌာန်	၁၅၀
၁၇၁။ ဝိပဿနာပွားများခြင်းနှင့် လောကုတ္တရာအကျိုး	၁၅၁
၁၇၂။ ဝိပဿနာပွားများခြင်းနှင့် လောကီအကျိုး	၁၅၂
၁၇၃။ သီတဂူ၏ ဝိပဿနာရိပ်သာစီမံကိန်း	၁၅၂
၁၇၄။ သီတဂူဆရာတော်နှင့် လူပျံတော်ပတ္တမြားမိသားစု	၁၅၃

၁၇၅။	ပထမမစိုးရိမ်ဆရာတော်ကြီး	၁၅၃
၁၇၆။	အာသိဝိသောပမသုတ္တန်နှင့် လူပျံတော်ပတ္တမြားမိသားစု	၁၅၅
၁၇၇။	အပ္ပမာဒတရားတော်	၁၅၆
၁၇၈။	သီတဂူဆရာတော်နှင့်စာရေးသူ	၁၅၉
၁၇၉။	သိမ်ကြီးကိုးလုံး	၁၅၉
၁၈၀။	သီတဂူဆရာတော်နှင့်မဟာသိမ်တော်ကြီး	၁၆၂
၁၈၁။	သီတဂူဆရာတော်နှင့် အန္တရာယ်ကင်းပရိတ်တော်	၁၆၂
၁၈၂။	ဗောဓိဉာဏ်ဆုပန်	၁၆၃
၁၈၃။	ကင်မရာတစ်လုံးနှင့် ဘောပင်တစ်ချောင်းသာပိုင်	၁၆၅
၁၈၄။	သီတဂူဆရာတော် ဒေါက်တာအရှင်ဉာဏိဿရ (D.Litt, Ph.D) ၏ ဘဝဖြစ်စဉ်အကျဉ်း	၁၆၁
၁၈၅။	အကိုးများ		

စာရေးသူ၏အမှာစာ

ကျွန်တော်သည် စာရေးဆရာသက်တမ်း နှစ်ပေါင်း (၆၀) ကျော်အတွင်း အတ္ထုပ္ပတ္တိ အတို၊ အရှည်ပေါင်းများစွာရေးသားခဲ့ပါသည်။ မြန်မာအပါအဝင် ကမ္ဘာ့နိုင်ငံများရှိ လူသားအကျိုးဆောင်ပုဂ္ဂိုလ်များ၊ လေးစားမြတ်နိုးဖွယ်ပုဂ္ဂိုလ်များ၊ အတုယူဖွယ်ပုဂ္ဂိုလ်များအကြောင်းတို့ ဖြစ်ပါသည်။ အချို့ကို စကားပြေဖြင့်ရေးရုံသာမက ကဗျာများပင် ဖွဲ့ဆိုခဲ့ပါသည်။

ယခု အသက် (၈၀) ကျော်အရွယ်တွင် ကျွန်တော်၏စိတ်အာရုံ၌သီတဂူဆရာတော်ကြီး အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတဒေါက်တာအရှင်ဉာဏိဿရ (Ph.D., D Litt) ၏ ထေရုပ္ပတ္တိကိုရေးချင်စိတ်များ တဖွားဖွားဖြစ်ပေါ်နေခဲ့ပါသည်။ သို့ဖြင့် ဆရာတော်ကြီးထံ ရေးသားခွင့်လျှောက်ထားတောင်းပန်ရာ ဆရာတော်ကြီးကလည်း ကြည်ဖြူစွာပင် ခွင့်ပြုခဲ့ပါသည်။

သီတဂူဆရာတော်ကြီးသည် တစ်ခေတ်တွင်တစ်ယောက် ပေါ်ထွန်းသော ပုဂ္ဂိုလ်ထူးမျိုးဖြစ်ပါသည်။ သာသနာ့အကျိုး၊ လူသားတို့ကောင်းကျိုးကို မနေမနား ဆောင်ရွက်နေသော အံ့ချီးဖွယ်ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဆရာတော်ကြီး၏ ဘဝဖြစ်စဉ်ကို ပြည့်စုံအောင် ရေးသားနိုင်ရန်မှာ မလွယ်ကူလှပါ။ ကြည်ညိုစိတ်ဖြင့် မိမိဉာဏ်စွမ်းရှိသမျှ ကြိုးစားအားထုတ် ရေးသားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ထို့အပြင် ဤစာအုပ်ပါ ဆရာတော်ကြီး၏ သာသနာပြုဆောင်ရွက်ချက်များမှာ ၂၀၁၀-ပြည့်နှစ် စက်တင်ဘာလ အထိသာဖြစ်ပါသည်။ ထိုအတွက် လိုအပ်ချက်များ ရှိမည်ဖြစ်ရာ ဆရာတော်နှင့်တကွ စာရှုသူများက နားလည်ခွင့်လွှတ်ကြပါရန် တောင်းပန်ပါသည်။

ဤထေရုပ္ပတ္တိ ရေးသားရာ၌ ကျွန်တော်သည် သိလိုသော အချက် များကို သီတဂူဆရာတော်ကြီးထံ သွားရောက်၍ မေးမြန်း လျှောက်ထားခြင်းလည်းပြုခဲ့ပါသည်။ သီတဂူဆရာတော်ကြီး၏ တပည့်ရင်းဖြစ်သည့် ပါမောက္ခ ဒေါက်တာအရှင်ကိတ္တိဗလကိုလည်း တွေ့ဆုံမေးမြန်း လျှောက်ထားခဲ့ပါသည်။ ထိုမျှမက ဦးနိုင်ဦး(မိဘရိပ်)၊ အဆိုတော် ဒေါ်ဖြူသီ၊ ဦးဝင်းအောင် (Wood Land Travel) ၊ အမျိုးသားစာပေဆုရဆရာကြီးတက္ကသိုလ်ဝင်းမွန်၊ ဆရာကြီးပါမောက္ခ ဦးသန်းထွတ် စသူတို့နှင့်လည်း တွေ့ဆုံမေးမြန်းခဲ့ပါသည်။

ထို့ပြင် သီတဂူဆရာတော် ရေးသားပြုစုသော ကျမ်းများ၊ စာအုပ်များ၊ ဆောင်းပါးများ၊ တရား
ခွေများကိုလည်း ကိုးကားခဲ့ပါသည်။ သီတဂူဆရာတော်ကြီးအကြောင်း ဆရာတော်ကြီးများ မိန့်ကြား
ထားသည်များကိုလည်း ကိုးကားခဲ့ပါသည်။ သီတဂူဆရာတော်ကြီးအကြောင်း အခြားပုဂ္ဂိုလ်များ ရေးသား
သော ဆောင်းပါးများ၊ ကဗျာများကိုလည်း ကိုးကားခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် စာကြည့်တိုက်
နှင့် သုတပညာ ဒီပလိုမာဘွဲ့အတွက် မခင်စိုးစိုးထွေး တင်သွင်းသည့် သီတဂူဆရာတော် အရှင်ဉာဏိဿရ
၏ စာစုစာရင်း ကျမ်းငယ်ကိုလည်း ကိုးကားခဲ့ပါသည်။ ထို့အတွက် ထိုထိုဆရာတော်များ၊ ထိုထိုပုဂ္ဂိုလ်
များကို အထူးကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။

ဤစာအုပ်ပေါ်ထွက်လာရန် အဘက်ဘက်မှ အားပေးကူညီကြသော - ဆရာတော် အရှင်ခေမာ
(သီတဂူ)၊ သီတဂူဆရာတော်က အရှင်ပညာဇောတထံပေးသည့် သီတဂူဆရာတော်၏ လက်ရေးမူကို
လာရောက်ပေးသော ဆရာတော် အရှင်ဉာဏာဝုဓ(ရွှေမင်ဓမ္မဒူတတောရ)၊ ဗိုလ်မှူးစောဝင်းသိမ်း (ငြိမ်း)၊
ဦးစိုးဝင်း(သီတဂူ)၊ ဆရာဦးဌေးဝင်း (မောင်ရွှန်းသစ်)၊ တာဝန်ခံ အယ်ဒီတာ ဦးဉာဏ်လင်းအောင်
(ဉာဏ်လင်းအောင်) (မြတ်မင်္ဂလာ)၊ တာဝန်ခံ အယ်ဒီတာ ဦးအောင်ဝင်း (မောင်အောင်ဝင်း-ထူးကြီး)
(မင်္ဂလာမောင်မယ်)၊ အမှုဆောင် အယ်ဒီတာကိုစောမောင်မောင်လွင် (မင်းမောင်လွင်) (မြတ်မင်္ဂလာ)၊
အမှုဆောင်အယ်ဒီတာ ကိုကျော်လှသန်းဦး (နန္ဒာမိုးမြေ) (မင်္ဂလာမောင်မယ်)၊ မြေးဖြစ်သူ အယ်ဒီတာ
ကိုအောင်ထက် (အောင်ဟိန်းထက်) (မြတ်မင်္ဂလာ-မင်္ဂလာမောင်မယ်)၊ ဆရာ S.Sခင်မောင်အေး၊ စာရေး
ဆရာသန်းဝင်းရှိန်၊ ဦးဟန်၊ သီတဂူဦးရွှေဝင်း၊ ဦးကျော်ရှိန်၊ ကဗျာဆရာမောင်ဟောမာ၊ ဆရာချယ်ရီမြေ
မောင်တင်ထွန်း၊ သီတဂူမောင်မျိုး၊ ဆရာမဒေါ်သဲနုမာ၊ ဒေါက်တာဒေါ်ဥမ္မာထွန်း၊ မစပယ် (လှဆန်းယဉ်)၊
ဒေါ်စိန်မြင့် (သီတဂူ)၊ ဒေါ်စန္ဒာပဘာ (စန္ဒာစည်)၊ စာရေးဆရာမဝင်း (ဘုတလင်)၊ ဒေါ်ကြော့မွန်ခိုင်
(ရှိန်မင်းကို)၊ မဝါဝါဦး စသူတို့ကိုလည်း လှိုက်လှဲစွာ ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။

အထူးသဖြင့် ဤစာမူကြမ်းကို မအားလပ်သည့်ကြားက ဖတ်ရှုစိစစ် ပေးသော သီတဂူဆရာတော်
ကြီးဒေါက်တာအရှင်ဉာဏိဿရ၊ ဆရာတော် ဒေါက်တာအရှင်အဂ္ဂဓမ္မ (သာသနဓဇဓမ္မာစရိယ၊ MA, Ph.D
(Buddhism))၊ ဆရာတော် အရှင်ကောဝိဒသိရီ (သာသနဓဇဓမ္မာစရိယ၊ မဟာဂန္ဓာရာမိကဓမ္မာစရိယ၊
အင်္ဂုတ္တရနိကာယဝိဒ္ဓ၊ ဝိနယဝိဒ္ဓ၊ Diploma in English၊ B.A, MA (Philosophy) နှင့် ဦးစိုးဝင်း(သီတဂူ)
(B.Sc. Physics) တို့ကို အထူးကျေးဇူးတင်ပါကြောင်း မှတ်တမ်းတင်ဖော်ပြအပ်ပါသည်။

မင်းယုဝေ
(၂၆-၉-၂၀၁၀)
(အသက် ၈၂-နှစ်)

သီတဂူဆရာတော် ဒေါက်တာအရှင်ဥက္ကဋ္ဌဇော်

(အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ၊ Ph.D, D.Litt)

ဘဝဖြစ်စဉ်အကျဉ်း

မသေနိုင်တော့ပါဘူးကွာ

၁၃၅၇-ခုနှစ်၊ နယုန်လ(၁၉၉၆-ခု) မိုးရာသီတွင်ဖြစ်သည်။ နာမည်ကျော် ဓမ္မကထိက ဆရာတော်တစ်ပါးသည် တရားဟောရန် ဓမ္မခရီးစဉ်ထွက်လာသည်။ မကွေးတိုင်းဒေသကြီးနှင့် ချင်းပြည်နယ်ဘက်သို့ဖြစ်သည်။ ဆရာတော်နှင့်အတူ အဖော်အဖြစ် တပည့်ရဟန်းတစ်ပါးလည်း ပါလာသည်။

ဆရာတော်တို့သည် ပထမဆုံး တရားပွဲကို မြိုင်မြိုင်မှာဟောရ၏။ ထို့နောက် မြိုင်မှတစ်ဆင့် ပေါက်မြို့သို့ကျော်ဖြတ်ကာ ချင်းပြည်နယ်၊ ယောနှင့်ဆောဘက်သို့ ခရီးဆက်ခဲ့ကြ၏။

မိုးရာသီဖြစ်သဖြင့် မိုးကမစဲ၊ တသဲသဲရွာနေသည်။ ကားကလေးသည်မိုးထဲလေထဲ၌ သာသနာ့အလံတလူလူနှင့် သွားနေသည်။ မကြာမီ ပုံတောင်ပုံညာသို့ ရောက်လာသည်။ တောင်တွေကမြင့်မား၊ ရွံ့တွေ၊ ဗွက်တွေကပေါ့။ ချောင်းစပ် တစ်နေရာ ရောက်တော့ ရှေ့ဆက်၍မရ။ ဆရာတော်၊ တပည့် ရဟန်း၊ ဒကာနှစ်ဦးတို့ ကားပေါ်မှဆင်း၍ တွန်းရ၏။ ကားတွန်းရင်း ဆရာတော်က အဖော်တပည့် ရဟန်းအား-

“ ဘုန်းကြီးကို လူတွေက သိပ်အထင်ကြီးကြပြီး ဇိမ်ကျတယ်လို့ ထင်ကြတယ်။ အခုလို

ညွှန်ထဲ ဗွက်ထဲမှာ ကားတွန်းတာ ဘယ်သူမှ မမြင်ကြဘူးနော်” ဟူ၍ လှမ်းပြောသည်။

ရှေ့သို့ ဆက်မသွားနိုင်သဖြင့် ဓမ္မခရီးစဉ်ကို ဖျက်သိမ်းကာ လာလမ်းသို့ ပြန်လှည့်ခဲ့ကြရ၏။ တောတွေတောင်တွေကိုကျော်ဖြတ်ကာ ရွာကလေးတစ်ရွာသို့ရောက်လာ၏။ နေ့လယ် (၁၁) နာရီခွဲနေပြီ။ နေ့ဆွမ်းစားစရာ ထမင်းဆိုင် မတွေ့ရ။ အမှတ်မထင် ရွာအစွန်အဖျား လမ်းဘေးတွင် အကြော်ဆိုင်တစ်ဆိုင် တွေ့ရ၏။

ဆရာတော်က ကားကလေးကို အကြော်ဆိုင်ရှေ့မှာ ရပ်ခိုင်းသည်။ နေ့ဆွမ်းစားရန်တွက်

ဓမ္မဒူတ လှေခရီး

ဖြစ်သည်။ နေ့ဆွမ်းဆို၍ ကြက်သား၊ ဝက်သားဟင်းများဟု မထင်လိုက်ပါနှင့်။ ယိုးဒယား ခေါက်ဆွဲတစ်ထုပ်ကို ပန်းကန်ထဲထည့် ရေနွေးနှင့်ပြုတ်ကာ ဗယာကြော်မှုန့်များနှင့် ဘုဉ်းပေးရ၏။

ဘုဉ်းပေးပြီးသောအခါ ဆရာတော်က - “ကဲ တပည့်ရေ ဒီကနေ့အတွက် နေ့ဆွမ်းပြီးသွားပြီ၊ ဒီလောက် အာဟာရဖြည့်လိုက်ရင် မသေနိုင်တော့ပါဘူးကွာ” ဟု မိန့်တော်မူသည်။

ဤဖြစ်ရပ်တွင် ပါဝင်သည့် တပည့် ရဟန်းမှာ သီတဂူအရှင်ပညာနန္ဒ (ရှိန်းမကား) ဖြစ်သည်။ ဆရာတော်ကား အခြားသူမဟုတ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ

ဓမ္မဒူတလှည်းခရီး

တွင်သာမကကမ္ဘာတွင်ပါ ထင်ရှား ကျော်ကြားပါသော သီတဂူဆရာတော်ဒေါက်တာအရှင်ဉာဏိဿရ (အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ၊ Ph.D, D.Litt) ဖြစ်သည်။

ထူးခြားသော တပေါင်းလ

အရှင်ဉာဏိဿရလောင်းလျာကို ခမည်းတော် ဦးမောင်ညို + မယ်တော် ဒေါ်သန်းတင်တို့က ၁၂၉၈ ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်၊ အင်္ဂါနေ့တွင် ဖွားမြင်ခဲ့သည်။

တပေါင်းလသည် အလွန်ထူးခြားသည်။ မြန်မာ့ (၁၂) လရာသီတွင် နောက်ဆုံးလဖြစ်သည်။ ဆောင်းဟေမန်နှင့် နွေဂိမ္မာန်တို့၏ လက္ခဏာများ ရောယှက်နေသည်။ ရွက်ဟောင်းကြွေ၍ ရွက်သစ်လောင်းကာ မြင်ကွင်းတစ်ခုလုံး သစ်လွင်လန်းဆန်းနေသည်။ သစ်ပင်၊ ရေ၊ မြေ တောတောင်များ သာယာ တင့်ဆန်းသောလဖြစ်သည်။ “တပေါင်းသာခေါင်၊ လများနောင်” ဟူ၍ပင် ဆိုစမှတ်ပြုကြသည်။

ခေတ်အဆက်ဆက် စာဆိုတို့သည် - တပေါင်းလ၏ သာယာကြည်နူးဖွယ်ကောင်းပုံကို

ကဗျာမျိုးစုံ ဖွဲ့ဆိုခဲ့ကြသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ မြို့နယ်အနှံ့ ဘုရားပွဲတော်များ ကျင်းပလေ့ရှိသည်။

ဤ တပေါင်းလမှာပင် ဂေါတမဘုရားရှင် ပွင့်တော်မူစဉ်က ခမည်းတော် သုဒ္ဓေါဒနမင်းကြီး၏ ဆန္ဒကို လိုက်လျောကာ ဘုရားရှင်သည် ကပ္ပိလဝတ်ပြည်သို့ တပေါင်းလပြည့်နေ့မှ စတင် ကြွချီတော်မူခဲ့သည်။ ကာဠုဒါယီအမတ်ကြီးသည် ကပ္ပိလဝတ်ပြည်သို့ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးကြွချီချင်အောင် ခရီးလမ်းအကြား ရှုမြင် ကြည်နူးဖွယ် တပေါင်းလ၏ သဘာဝ အလှကို ဂါထာ ၆၀-ဖြင့် စကားပန်းချီချယ်၍ လျှောက်တင်ခဲ့သည်။ ထိုဂါထာတို့ကို အင်းဝခေတ် စာဆိုရှင်အုန်းညိုက “ဂါထာခြောက်ဆယ်ပျို့” ဟူ၍ အလင်္ကာတန်ဆာ ဆင်ကာဖွဲ့ဆိုခဲ့သည်။

သမိုင်းဝင်တပ်ရွာ

ဤထူးခြားသောလ၏ လပြည့်နေ့တွင် ဆရာတော် အရှင်ဉာဏိဿရ လောင်းလျာကို

သီတဂူဆရာတော်ပိဋကတ်အခြေခံသော့ချက်ကို စတင်သင်ယူခဲ့သည့် ဝိသုဒ္ဓါရုံတပ်ကျောင်း

ဖွားမြင်ခဲ့သည်။ ဖွားမြင်ရာဒေသမှာ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး၊ ပြည်ခရိုင်၊ သဲကုန်းမြို့နယ်၊ တပ်ရွာဖြစ်သည်။

မွေးဖွားရာတပ်ရွာသည် သရေခေတ္တရာမြို့နှင့် တစ်ပြိုင်တည်း တည်ဆောက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်ဟုဆိုသည်။ ရွာသက်တမ်းနှစ်ပေါင်း (၂၀၀၀) ကျော်

တပ်ရွာသည် သမိုင်းဝင်ရွာတစ်ရွာဖြစ်သည်။ သရေခေတ္တရာနိုင်ငံကြီးကိုအုပ်စိုးသော ဒုတ္တဘောင်မင်းကြီးတည်ခဲ့သော တပ်မြို့များတွင် ပါဝင်သော မြို့တစ်မြို့ဖြစ်သည်။ ဒုတ္တဘောင်မင်းကြီးသည် နိုင်ငံလုံခြုံရေးစီမံချက်တစ်ခုအနေဖြင့် သရေခေတ္တရာမြို့၏ အရပ်ရှစ်မျက်နှာတွင် တပ်မြို့များ တည်ဆောက်ခဲ့သည်။ ထို တပ်မြို့များတွင် ကျုံး၊ မြို့ရိုး၊ မြို့ဦးစေတီ၊ ပုထိုး စသည်တို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်ထားသည်။

ထို တပ်မြို့များသည် ကာလ ရွေ့လျားလာသဖြင့် မြို့မှသည်ရွာအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိလာခဲ့သည်။ သမိုင်းသုတေသနပြုချက်အရ ဆရာတော်

ရှိခဲ့ပြီ။ ဆရာတော်လောင်းလျာကို မွေးဖွားသော မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၂၉၈-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်အင်္ဂါနေ့မှာ ခရစ်နှစ်အားဖြင့် ၂၃-၂-၁၉၃၇ ဖြစ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံကို အင်္ဂလိပ်တို့ စိုးမိုးချိန်ကာလဖြစ်သည်။ အင်္ဂါနေ့သားဖြစ်၍ ဆရာတော်လောင်းလျာကို မောင်စံသိန်းဟု အမည်ပေးသည်။

မောင်စံသိန်း

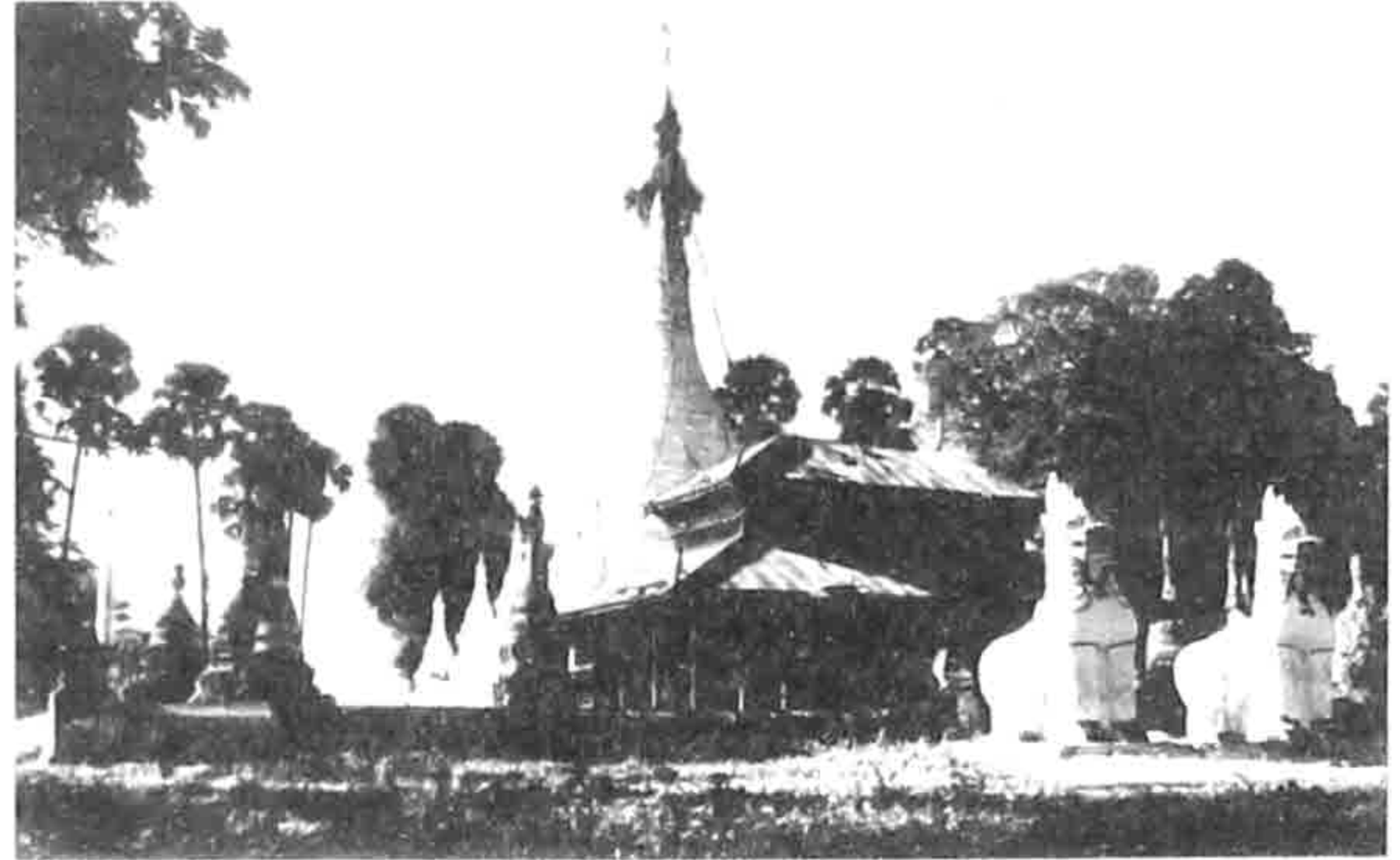
မောင်စံသိန်းသည် သားသမီး (၅) ယောက်အနက် အကြီးဆုံးဖြစ်သည်။ (၇) နှစ်သားအရွယ်မှစ၍တပ်ရွာရှိ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းတွင် ကျောင်းသားငယ်အဖြစ် စတင်ပညာသင်ယူသည်။ တပ်ရွာ

ကျောင်းဆရာတော်မှာ ဆရာတော် အရှင်ဣန္ဒြေဝံသ ဖြစ်သည်။ မောင်စံသိန်း၏ ဘကြီးတော်ဖြစ်သည်။ ဤသို့ ပညာဆည်းပူးလာရာမှ မောင်စံသိန်းသည် (၁၅)နှစ်သား အရွယ်တွင် ဆရာတော်အရှင်ဣန္ဒြေ ဝံသကို ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ ရှင်သာမဏပြုသည်။ ဘွဲ့ အမည်မှာရှင်ဇောတိကဖြစ်သည်။

“ဘုန်းကြီးရဲ့ အမေနဲ့အဖေဟာ ဆင်းရဲသား လက်လုပ်လက်စားများဖြစ်လို့ ဘုန်းကြီးကို သူတို့ ကိုယ်တိုင်ရှင်မပြုနိုင်သေးမီ တစ်ပါးသူက ရှင် ဒါယကာအဖြစ် ခံယူသွားတာကို မချိတင်ကဲ ဖြစ် ရရှာတယ်။ နောက် တစ်နှစ်ကြာတော့ အမေနဲ့ သမီးကြီး (ဘုန်းကြီး၏နှမကြီး) တို့ နှစ်ယောက် က သပိတ်တစ်လုံး၊ သင်္ကန်း (၃) ထည်ဝယ်ပြီး ရှင် ထပ်ပြုပေးခဲ့တယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ အဖေမရှိရှာ တော့ဘူး။ အဖေက ဘုန်းကြီး (၂) နှစ်သား အရွယ် မှာ ကွယ်လွန်ခဲ့တယ်။ ဘုန်းကြီးလည်း ဘကြီး တော် ဘုန်းကြီးရဲ့အရိပ်မှာခိုလှုံပြီး တပ်ရွာကျောင်း မှာပဲ ပိဋကတ်အခြေခံကျမ်းစာတွေကို သင်ယူခဲ့ တာ အသက် (၁၉) နှစ်ရောက်တဲ့အထိပါပဲ” ဟူ၍ ဆရာတော်အရှင်ဉာဏိဿရက ဖွင့်ဟမိန့် တော်မူခဲ့သည်။

ကိုရင်ဇောတိက

သီတဂူဆရာတော်လောင်းလျာ ကိုရင်ဇော တိကသည် ရဟန်းဖြစ်သည်အထိ သဒ္ဓါ၊ သင်္ဂြိုဟ်၊ ပါတိမောက်၊ ဋီကာကျော်၊ ကင်္ခါ၊ ရူပသိဒ္ဓိ အစရှိ သည့် ပိဋကတ်တော်၏ သော့ချက် စာပေများကို

သီတဂူဆရာတော်ရဟန်းဖြစ်ရာ မြသိန်းတန် စေတီတော်ကြီးအတွင်းမှ သိမ်တော်ကြီး တပ်ရွာကျောင်းမှာပင် (၄) နှစ်ကျော် သင်ယူခဲ့ သည်။

ထိုသို့ သင်ကြားစဉ်က စာသင်ဖက် အဖော် ကိုရင်ကြီး (၄) ပါးရှိသည်။ မမြကြ၊ တစ်ပါးပြီး တစ်ပါး လူထွက်သွားကြသည်။ ကိုရင် ဇောတိက တစ်ပါးတည်းသာ ကျန်ခဲ့သည်။

(နောင်အခါ ကိုရင်ကြီး လူထွက် (၄) ဦး သည် အိမ်ထောင်ပြုကြပြီး သား၊ သမီး၊ မြေး၊ မြစ်များ ရရှိခဲ့ကြသည်။ အသက် (၆၀) ဝန်းကျင် တွင် (၄) ဦးစလုံး ကွယ်လွန်သွားကြသည်။)

အရှင်ဉာဏိဿရ

ကိုရင်ဇောတိက အသက် (၁၉) နှစ်၊ (၃)လ ထဲအရောက် ၁၃၁၈ ခုနှစ်၊ နယုန်လဆန်း (၄) ရက် နေ့တွင် ရဟန်းပြုသည်။ ထိုနှစ်မှာ ခရစ်နှစ် ၁၉၅၆ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ (၁၂) ရက်၊ အင်္ဂါနေ့ဖြစ် သည်။ လွတ်လပ်ရေးရပြီး (၈) နှစ်ကျော်ကာလ တွင် ဖြစ်သည်။ သဲကုန်းမြို့ အလယ်ကျောင်းဆရာ

တော် အရှင်ဓမ္မစက္ကကို ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ တပ်ရွာတွင် နေသော ဒကာမကြီး ဒေါ်အေးကြည်၊ သား ဦးချစ်ဆွေတို့၏ ပစ္စယာနဂ္ဂဟဖြင့် ရဟန်းအဖြစ် သို့ရောက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ရဟန်းဖြစ်လာသော အခါ ကိုရင် ရှင်ဇောတိက ဘွဲ့အမည်မှ ရဟန်း တော် အရှင်ဉာဏိဿရ ဖြစ်လာခဲ့သည်။ ရဟန်း အဖြစ်သို့ ရောက်ရှိခဲ့သောသိမ်မှာ သဲကုန်းမြို့ရှိ ဒုတ္တဘောင်မင်းကြီး၏ကောင်းမှု မြသိန်းတန် စေတီတော်ကြီး ပရိဝုဏ်အတွင်းရှိ သိမ်တော်ပင် ဖြစ်သည်။

ရန်ကုန်သို့

အရှင်ဉာဏိဿရသည် နယုန်လကုန်ခါနီး တွင် ရဟန်းခံစဉ်က ရခဲ့သော ပစ္စည်းကလေးများ နှင့် ဝတ္ထုငွေကလေးများကို စုဆောင်း ယူဆောင် ပြီး ရန်ကုန်မြို့ ခြောက်ထပ်ကြီးဘုရားကြီးကျောင်း တိုက်သို့ ဆက်လက် ပညာဆည်းပူးရန် ကြွရောက် ခဲ့သည်။ လက်ထဲတွင် ပါလာသော ဝတ္ထုငွေမှာ ကျပ် (၄၀၀) ကျော်ရှိသည်။ ၁၉၅၇ ခုနှစ် အချိန်က ဖြစ်ရာ ရွှေတစ်ကျပ်သားလျှင် (၁၀၀) ကျပ်ကျော် သာတန်ဖိုးရှိသည်။

ထိုစဉ်က ခြောက်ထပ်ကြီးကျောင်းတိုက် သည် ပထမပြန်၊ ဓမ္မာစရိယ စာမေးပွဲများကို အဓိကမထား ပိဋကတ် ကျမ်းကြီးပေါက်စနစ်ကို ပခုက္ကူနည်းဖြင့် စာသင်ပေးနေသော ကျောင်း တိုက်ကြီးဖြစ်သည်။

အရှင်ဉာဏိဿရသည် စာမေးပွဲကို ဝင် ရောက်ဖြေဆိုလိုသည်။ ထိုကြောင့် စာမေးပွဲ အတွက် သင်ကြားပေးသော သိမ်ကုန်းကျောင်း တိုက်သို့ ရက်ပိုင်းအတွင်းမှာပင် ပြောင်းရွှေ့ခဲ့ သည်။ သိမ်ကုန်းကျောင်းတိုက်သည် ကင်းဘဲလမ်း (ယခု ငါးထပ်ကြီးဘုရားလမ်း) တွင်ရှိသည်။

ဘုရားကြီးတိုက်နှင့် တာမေ့ သိမ်ကုန်းတိုက် သို့ အရှင်ဉာဏိဿရကို စာသင်သားအဖြစ် အပ်နှံ ပေးခဲ့သော ရဟန်းတော်မှာ ဦးဝိမလဖြစ်သည်။ တပ်ရွာကျောင်းတွင် နေခဲ့သူဖြစ်သည်။ ဆရာတူ တပည့်ဖြစ်သည်။

(နောင် အခါ ဦးဝိမလသည် ပိဋကတ်သုံးပုံ ပေါက်အောင် သင်ယူတတ်မြောက်ပြီးမှ လူထွက် လိုက်သည်။ အိမ်ထောင်ပြုလိုက်သည်။ ယခုအခါ ကွယ်လွန်ရှာပြီ။)

“ မြို့ကြီးတွေမှာ စာသင်တဲ့ စာသင်သား တွေရဲ့ထုံးစံအရ ဝမ်းရေးအတွက် ဆွမ်းခံအိမ် ဖိတ် ရတယ်။ အဲဒီတုန်းက ဘုန်းကြီးအတွက် ဦးပဉ္စင်း တစ်ပါးက တာမေ့အပိုင် တစ်ပိုက်နဲ့ ကန်တော် ကလေးတစ်ပိုက်မှာ ဆွမ်းခံအိမ်တွေ လိုက်ဖိတ်ပေး တယ်။ ညနေစောင်း သင်္ကန်းရုံပြီး အိမ်စဉ်တက်၊ တံခါးပိတ်ထားတဲ့ အိမ်တချို့ကို တံခါးခေါက်ပြီး အိမ်ထဲဝင်၊ ဆွမ်းခံအိမ်ဖိတ်၊ အဲဒီလို ဆွမ်းခံအိမ် ဖိတ်ရတာ တော်တော်မျက်နှာပူရတယ်။ ရှက်စရာ လည်း တော်တော်ကိုကောင်းတဲ့ အလုပ်ပဲ။ တချို့ အိမ်တွေက ရင်းနှီး ရိုသေစွာ လက်ခံကြိုဆိုကြ တယ်။ လက်ခံနိုင်ရင် လက်ခံကြတယ်။ လက်မခံ

နိုင်ရင်လည်း လက်မခံနိုင်တဲ့အကြောင်းကို ရိုသေ
စွာ ရှင်းပြကြပါတယ်။ ဘုန်းကြီးအဖို့ လက်ခံ
လိုက်ရင်တော့ နတ်ပေးတဲ့ဆုကြီးရသလို ပျော်
မဆုံး ဖြစ်ရပါတယ်။ လက်မခံနိုင်ဘဲ ငြင်းလိုက်
ပြန်တော့ မျက်နှာငယ်လေးနဲ့ ဆင်းခဲ့ကြရပြန်
တယ်။

“ဆွမ်းဖိတ်တဲ့အခါ တချို့ အိမ်များဟာ
တံခါး ဖွင့်ပြီးသားဖြစ်လို့ ကောင်းမွန်စွာ ပြောဆို
ဆက်ဆံကြပါတယ်။ တချို့အိမ်များကတော့ လက်
မခံလိုတဲ့အခါ ပိတ်ထားတဲ့တံခါးကိုတောင် တံခါး
ခေါက်ပေမယ့် ဖွင့်မပေးကြပါဘူး။ မမေ့နိုင်တဲ့ဖြစ်
ရပ်တွေအများကြီးပါပဲ။

ဖြစ်ရပ်တစ်ခုကိုပြောရရင် ကန်တော်ကလေး
(၁၁၁) လမ်းက အိမ် တစ်အိမ်မှာ ကြုံတွေ့ရပုံ
ဖြစ်ပါတယ်။ တံခါးခေါက်ပြီး ဝင်လိုက်တဲ့အခါ
အသက် (၇၀) ခန့် ခေါင်းဖြူဖြူနဲ့ လူကြီးတစ်
ယောက်က တံခါးဖွင့်ပေးတယ်။ ဒါပေမယ့် အဲဒီ
လူကြီးက ဘုန်းကြီးတို့ နှစ်ပါးကို အိမ်ထဲဝင်ခွင့်
မပေးဘူး။ တံခါးဝမှာရပ်ပြီး “ဦးပဉ္စင်းတို့ ဘာလာ
လုပ်ကြတာလဲ” လို့မေးတယ်။ ဘုန်းကြီးကတော့
နောက်လိုက်အဖြစ် လိုက်ပါခဲ့ရလို့ ဘာမျှ ပြန်
မပြောရဲဘူး။

ရှေ့ကဦးဆောင်တဲ့ ဦးပဉ္စင်းက -

“ကျုပ်တို့ ဆွမ်းခံအိမ်လာဖိတ်တာပါ။ ဟောဒီ ဦး
ပဉ္စင်းတစ်ပါးကို နေ့စဉ် ဆွမ်းတစ်ဇွန်း၊ ဟင်းတစ်
ခွက်လောက်ဒကာကြီးတို့ လောင်းနိုင်လိမ့်မယ်လို့
ထင်မိပါတယ်” လို့ ပြောလိုက်တယ်။

အဲဒီတော့ -

‘ခေါင်းမွေး ဖြူနေတဲ့လူကြီးက ဒီအိမ်မှာ လူကြီး
မရှိဘူး။ တပည့်တော်လည်း တာဝန်မယူနိုင်ဘူး။
ကိုယ်တော်တို့ ပြန်ကြွကြပါတဲ့။’

အဲဒီတော့ ဦးဆောင် ဦးပဉ္စင်းက -

‘ခင်ဗျားက လူကြီးမရှိဘူးလို့လည်း ပြောတယ်၊
ခင်ဗျားကြည့်ရတာ ခေါင်းလည်းဖြူနေပြီ၊ ခင်ဗျား
ထက် အသက်ကြီးတဲ့သူ ဒီအိမ်မှာ ဘယ်သူရှိသေး
လဲ’ လို့အသံမာမာနဲ့ ပြောလိုက်တယ်။

သူ့နောက်ပါးကနေတဲ့ ဘုန်းကြီးအဖို့တော့
မျက်နှာကလည်းပူ၊ ရှက်လည်း ရှက်တော့ အသာ
ခေါင်းငုံ့နေရတယ်။ ဒီတော့ လူကြီးက ‘အရှင်
ဘုရားတို့သွားကြတော့’ ဆိုပြီး ဒိုင်းခနဲ တံခါးကို
ခပ်မြန်မြန် ပိတ်ချလိုက်တယ်။ ဦးဆောင် ဦးပဉ္စင်း
လည်း စိတ်ဆိုးပြီး ပြန်ဆင်းလာရတယ်။ ဘုန်းကြီး
လည်း ရှက်လွန်းလို့ ခေါင်းငိုက်စိုက်နဲ့ အိမ်ပေါ်က
အမြန်ပြန်ဆင်းခဲ့ရတယ်။ စာသင်သားငယ်ဘဝရဲ့
ဘဝတစ်ကွေ့ တစေ့တစောင်း မေ့မရတဲ့အကြောင်း
လေးတွေပါပဲ” ဟူ၍ ဆရာတော်ကဖွင့်ဟပြောဆို
ခဲ့သည်။

ရုပ်ရှင်မင်းသမီး ဒေါ်ခင်လေးဆွေ

နောက်ဆုံး၌ အရှင်ဉာဏိဿရသည် ကန်
တော်ကလေး မအူပင်ကုန်းမှာ ဆွမ်းခံအိမ် (၈)
အိမ်ရခဲ့သည်။ တာမွေအဝိုင်းက တာမွေ (၁၆၅)
လမ်းမှာ ဆွမ်းခံအိမ် (၄) အိမ်ရခဲ့သည်။ အရှင်၏
ရှေးကောင်းမှုကြောင့်ထင်သည်။ ထို (၁၂) အိမ်က

လောင်းလှူကြသော ဆွမ်း၊ ခဲဖွယ်၊ ဘောဇဉ်၊ ချိုချဉ်၊ သစ်သီးများသည် ပိုလှုံ့နေသည်။ သူငယ်ချင်း သီတင်းသုံးဖော် (၃) ပါးနှင့်အတူ ဝေငှ ဘုဉ်းပေးနိုင်ခဲ့သည်။ အချို့ ဦးပဉ္စင်းများမှာ ဆွမ်းများ မလောက်ငရှာကြ၊ အရှင်ကပင်ခွဲဝေ၍ ဘုဉ်းပေးစေသည်။ ဝမ်းသာ ကျေးဇူးတင်မဆုံးရှိကြသည်။

“ ဘုန်းကြီးကို ဆွမ်းလောင်းတဲ့ အထဲမှာ ကန်တော်ကလေး (၁၁၁) လမ်းက ဦးတင်မောင်အေး၊ ဒေါ်ကြီးကြီး (မြန်မာ့ကောက်ပဲသီးနှံ ရောင်းဝယ်ရေးလုပ်ငန်း ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်) မိသားစုပါတယ်။ တာမေ့အဝိုင်းနားက ရုပ်ရှင်မင်းသမီး ဒေါ်ခင်လေးဆွေ မိသားစုလည်းပါတယ်။ သူတို့နှစ်ဦးဟာ ဆွမ်းဟင်းခွက် နှစ်ခွက်၊ မုန့်ပဲသရေစာ၊ သစ်သီးဝလံတွေကို ဂရုတစိုက် မုန့်မှန်လောင်းကြတဲ့ ဆွမ်းခံအိမ် ဆွမ်းအလှူရှင်တွေဖြစ်တယ်။ သူတို့ရဲ့ကျေးဇူးကို ယခုအထိ အမှတ်ရနေဆဲပါပဲ ” ဟူ၍ ဆရာတော်က ဖွင့်ဟပြောဆိုခဲ့သည်။

၆၆၂၀၀/-

အရှင်ဉာဏိဿရအား ဆွမ်းခံအိမ် ဖိတ်ပေးခဲ့သူ ရဟန်းတော်သည် အရှင်ဉာဏိဿရထံမှ ၆၆ (၂၀၀) ကျပ် ချေး၍သုံးစွဲသည်။ အရှင်ဉာဏိဿရအဖို့ တပ်ရွာက ပါလာသော ကျစ်ကျစ်ပါအောင် သိမ်းထားသော ဝတ္ထုငွေ (၄၀၀) ကျပ်ထဲမှ (၂၀၀) ကျပ်ကို ခွဲဝေ ချေးလိုက်ရသည်။

“ဒီနှစ်ရာကျပ်ကို သူပြန်မပေးနိုင်ဘူး၊ ဘုန်းကြီးကလည်း မတောင်းရက်ဘူးပေါ့။ သူလည်း လူ

ထွက် မြင်းဖြူ ကားလိုင်းမှာ စပယ်ယာလုပ်ရင်း ကွယ်လွန်သွားရှာတယ်။ ကျေးဇူးရှိတဲ့ လူတစ်ယောက်ဖြစ်ပါတယ်။ ပိုက်ဆံ (၂၀၀) ကျပ်ကို လှူတယ်လို့ သဘောထားပါတယ် ” ဟူ၍ ဆရာတော်က ရှေးဖြစ်ဟောင်းကို ပြန်ပြောင်း ပြောဆိုခဲ့ပါသည်။

ထိုစဉ်က အရှင်ဉာဏိဿရ ဆွမ်း ခွဲဝေကျွေးမွေး လှူဒါန်းခဲ့သော သူငယ်ချင်း သီတင်းဖော် (၃)ပါးတွင် ကရင်ရဟန်းတော် အရှင်စန္ဒောဘာသလည်းပါသည်။ အရှင်စန္ဒောဘာသသည် နောင်အခါ နိုင်ငံတော်သံဃမဟာနာယက အဖွဲ့ဝင် တစ်ပါးဖြစ်လာခဲ့သည်။ ကော့ကရိတ်တွင် သီတင်းသုံးသည်။ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတဘွဲ့ ရရှိခဲ့သည်။ ယခု ပျံလွန်တော်မူရှာပြီ။

သိမ်ကုန်းကျောင်းတိုက်

အရှင်ဉာဏိဿရသည် သိမ်ကုန်းကျောင်းတိုက်မှာပင် သီတင်း သုံးလျက် စာဝါများလိုက်ကာ ပထမပြန်စာမေးပွဲကို စတင်ဖြေဆိုခဲ့သည်။ ၁၃၁၈ ခုနှစ်တွင် ထိုကျောင်းတိုက်မှပင် ပထမငယ်တန်းအောင်ခဲ့သည်။ ပထမငယ်တန်းကို သင်ပေးသောဆရာတော်များမှာ ရွှေတောင်သားများဖြစ်ကြသည်။ ဆရာတော်ဦးကုမာရ၊ ဆရာတော် ဦးသာသနတို့ဖြစ်ကြသည်။

ထို့နောက် အရှင်ဉာဏိဿရသည် အလတ်တန်းနှင့် အကြီးတန်းကို ဖြေဆိုရန်အတွက် တာမေ့သိမ်ကုန်းကျောင်းတိုက်မှ မင်္ဂလာတောင်ညွန့် သိမ်

ကုန်းကျောင်းတိုက်သို့ ပြောင်းရွှေ့ သီတင်းသုံးသည်။ မင်္ဂလာတောင်ညွန့်ရှိ သိမ်ကုန်းကျောင်းတိုက်သည် ဘီလူးမဈေး (သိမ်ဖြူဈေး) အနီး၌ ရှိသည်။ စည်းကမ်းကောင်းသည်။ သံဃာအားလုံး စုပေါင်းဆွမ်းဘုဉ်းပေးရသည်။ ညနေ (၆) နာရီ ဘုရားဝတ်တက်ချိန်တွင် စာရင်းခေါ်သည်။ စာဝါတက်လျှင်လည်း စာရင်းခေါ်သည်။ ပျက်ကွက်လျှင် ရေဒဏ်ပေးခံရသည်။ ရေဒဏ်ပေးခံရပါက “ဒဏ်” ဟု စာလုံးမည်းကြီးနှင့် ရေးထားသော ရေပုံးကြီး ၂-လုံးကို ဘယ်ညာဆွဲလျက် ကုဋိအားလုံးကိုရေဖြည့်ရသည်။ ညနေစောင်း အပြင်ထွက်လျှင်လည်း စောစောထွက်ရသည်။ (၆) နာရီခွဲဝတ်တက်ချိန်အမီ ပြန်လာရသည်။ ည (၉) နာရီဆိုလျှင် ကျောင်းတွေအားလုံး မီးပိတ်လိုက်သည်။ စာဖတ် စာရေးလိုသူများရှိပါက ဖယောင်းတိုင်ကလေးများထွန်း၍ စာဖတ် စာရေးရသည်။

ရခိုင်ရဟန်းတော်အရှင်ဝရီဉာဏ

အရှင်သည် စာသင်သားဘဝဖြင့် (၂) နှစ်နေ့စဉ်အတွင်း စာသင်ဖက် ရခိုင်ရဟန်းတော် အရှင်ဝရီဉာဏနှင့် ပေါင်းဖက်မိသည်။ အရှင်ဝရီဉာဏသည် စာပေဝါသနာရှင်ဖြစ်သည်။ ပရိယတ္တိစာပေကိုသင်ယူရင်း တစ်ဖက်ကလည်း ရှေးခေတ်မြန်မာစာပေ၊ ခေတ်သစ်စာပေသမိုင်း၊ သာသနာဝင်၊ နိုင်ငံရေးစာပေစသည်တို့ကို တစ်နေ့လုံး တစ်ညလုံးဖတ်ရှုသည်။

အရှင်ဝရီဉာဏသည် ဖရောလမ်း(အနော်ရထာလမ်း)၊ မောင်ဂို မာရီလမ်း (ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းလမ်း)တစ်လျှောက် ပလက်ဖောင်းပေါ်တွင် ရောင်းသော စာအုပ်အဟောင်းဆိုင်ကလေးများသို့ သွားသည်။ စာအုပ် အဟောင်းများ မွှေနှောက်ရှာဖွေဝယ်ယူ ဖတ်ရှုသည်။ စာအုပ်အဟောင်းများမှာ တစ်မတ်၊ ငါးမူး၊ တစ်ကျပ်လောက်သာပေးရသည်။

စာပေသမားဘဝသို့

အရှင်ဉာဏိဿရသည် အရှင် ဝရီဉာဏနှင့် အတူလိုက်ပါပြီး စာအုပ်ဟောင်းများ ဝယ်သည်။ ဖတ်ရှုသည်။ စာပေသမားဘဝသို့ မသိမသာ ရောက်လာခဲ့သည်။ အရှင်သည် (၂) နှစ်ခန့် အတွင်းမှာပင် စာအုပ်ပေါင်း နှစ်ထောင်ခန့် စုဆောင်းမိသည်။ အားလုံးကိုဖတ်ရှုဖြစ်သည်။ (ယခုအခါ ထိုစာအုပ်များကို ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ် စာကြည့်တိုက်သို့ လှူဒါန်းထားသည်။)

“အဲဒီတုန်းက ဘုန်းကြီးဟာ တောင်တွင်းကြီး ဦးဥက္ကဋ္ဌရဲ့ လူသေလူဖြစ်စာအုပ်၊ ဗုဒ္ဓအဘိဓမ္မာစာအုပ်၊ သခင်ဘသောင်းရဲ့ တစ်ထောင့်တစ်ညပုံပြင်၊ ဆရာကြီး ဦးဖိုးလတ်နဲ့ ဦးသာမြတ်တို့ရဲ့ ပုဂံအကြောင်းရေးထားတဲ့ စာအုပ်တွေ၊ ဆရာကြီးဇေယျရဲ့ မြန်မာ့မျက်ပွင့်၊ ဦးနုရဲ့ ငါးနှစ်ရာသီ ဗမာပြည်၊ သိန်းဖေမြင့်ရဲ့ အရှေ့မှနေဝန်းထွက်သည့်ပမာ၊ ရွှေဥဒေါင်းရဲ့ ဘဝတစ်သက်တာမှတ်

တမ်း၊ လူထုဦးလှရဲ့ လှောင်ချိုင့်တွင်းမှငှက်ငယ် များ၊ ဟံသာဝတီ ဦးဘခင်ရဲ့ နိုင်ငံခြားသာသနာ ပြုအသင်းများ စတဲ့စာအုပ်တွေကို အထူးဖတ်ဖြစ် တယ်။ ဘုန်းကြီးရဲ့ အိပ်ရာဘေးဝဲယာမှာ အတူရှိ နေတဲ့စာအုပ်တွေပဲ။ ဒါတွေအပြင် ဘုရားဖြူ ဆရာ တော်ရဲ့ သာသနဗဟုသုတပကာသနီ၊ တောင်မြို့ မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော်ရဲ့ ကိုယ်ကျင့် အဘိဓမ္မာ၊ ရတနာဂုဏ်ရည်၊ လယ်တီပဏ္ဍိတရဲ့ သာဓုသုန္ဒရီ ယပ်လှဲတရားစာ စတဲ့ သာသနနိကစာပေတွေ လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ လန်ဒန်ပါဠိ ဒေဝီ ပုစ္ဆာအမေးအဖြေ စာအုပ်တွေဟာ ဘုန်းကြီးရဲ့ လက်စွဲစာအုပ်တွေပဲ။

“ဘုန်းကြီးရဲ့စာသင်ဖက်တွေထဲက အချို့က လည်း ကလောင်သွေးပြီး စာတွေရေးကြတယ်။ အရှင်ဝဇီရဉာဏ (ရခိုင်) က စိန်ဝဇီ အမည်နဲ့ ဆောင်းပါးတွေရေးတယ် ပြီးတော့ သွေးသောက်၊ မြဝတီ၊ ငွေတာရီမဂ္ဂဇင်းတိုက်တွေကိုသွားပို့တယ်၊ တစ်ခါမှ သူ့ဆောင်းပါးတွေ မပါဘူး။ အရှင်သစ္စ ဝံသ (နတ်တလင်း) ကလည်း ဗိုလ်ကြီးသက်လွင် ကလောင်အမည်နဲ့ စစ်ဝတ္ထုတွေ၊ အချစ်ဝတ္ထုတွေ ရေးတယ်၊ အဲဒီမဂ္ဂဇင်းတိုက်တွေကို သွားပို့တယ်။ တစ်ခါမှ မပါရှာဘူး၊ ယခုတော့ အရှင်သစ္စဝံသဟာ အမေရိကန်မှာ ပျံလွန်တော်မူခဲ့ရာပါပြီ။

“အရှင်နန္ဒမိတ္တ(ပေါင်းတည်) ကတော့ ပေါင်းတည်သား သော်တာဆွေရေးတဲ့ ဟာသ စာပေတွေကို အလွန်နှစ်သက်တယ်။ အခြား

စာရေးဆရာတွေရေးတဲ့စာတွေကို အထင်မကြီး ဘူး။ ည ကျောင်းတိုက်မီးမှိတ်တဲ့အခါ အရှင်နန္ဒ မိတ္တက သော်တာဆွေဝတ္ထုထဲက ‘ဘွန္တော ကြက် သူခိုး’ ဝတ္ထုကို ကိုယ်တိုင်သရုပ်ဆောင်ပြီး ပြောပြ တတ်တယ်။ ဘုန်းကြီးတို့ စာသင်သားဘဝမှာ ဆင်းရဲသမျှ ပင်ပန်းသမျှတွေ ပြေပျောက်သွားတဲ့ ပျော်စရာညချမ်းတွေပါပဲ။ သီတင်းသုံးဖော်တွေက အရှင်နန္ဒမိတ္တကိုတွေ့တဲ့အခါတိုင်း ဘွဲ့တော်ကို မခေါ်ဘူး၊ ‘ဘွန္တော’လို့သာ ခေါ်ကြတယ်” ဟူ၍ အရှင်ဉာဏိဿရက ရှေးဖြစ်ဟောင်းများကို ဖွင့်ဟ ပြောဆိုခဲ့သည်။

အကြီးတန်းဒေဂင်

အရှင်ဉာဏိဿရသည် မင်္ဂလာတောင်ညွန့် သိမ်ကုန်းကျောင်းတိုက်မှာ ပညာသင်ယူရာမှ အလတ်တန်းကို ၁၃၁၉ ခုနှစ် (၁၉၅၇) တွင် လည်းကောင်း၊ အကြီးတန်းကို ၁၃၂၀ ပြည့်နှစ် (၁၉၅၈) တွင်လည်းကောင်း အောင်မြင်ခဲ့သည်။ အလတ်တန်း၊ အကြီးတန်းသင်ပေးသော ဆရာ တော်များမှာ ဆရာတော်ဦးပဏ္ဍိတ၊ ဆရာတော် ဦး ကုဏ္ဍလ၊ ဆရာတော်ဦးကေတုမာလာ၊ ဆရာတော် ဦးဝိစိတ္တတို့ဖြစ်ကြပါသည်။

အရှင်ဉာဏိဿရသည် အကြီးတန်းတက် သော အချိန်တွင် ပဋ္ဌာန်းစာဝါကို ဆူးလေစေတီ ရင်ပြင် ပေါ်ရှိ အဘိဓမ္မာပြန့်ပွားရေးအသင်းကြီး၏ အဘိဓမ္မာဆရာကြီး ဦးကျော်ထံတွင် သင်ယူခဲ့ သည်။

မန္တလေးသို့

အရှင်ဉာဏိဿရသည် အကြီးတန်းအောင် ပြီးနောက် ၁၃၂၁ ခုနှစ် (၁၉၅၉) တွင် ဓမ္မာစရိယ (စာချ) တန်းအတွက် စာဝါလိုက်ရန် မန္တလေးသို့ ပြောင်းရွှေ့သွားသည်။

မန္တလေးခင်မကန်ကျောင်းတိုက်တွင် ရဟန်း ဖော် ဘွဲ့နှော ဦးနန္ဒမိတ္တက ရှေးဦးစွာရောက်နှင့်နေ ပြီးဖြစ်သည်။ ဦးနန္ဒမိတ္တ၏ အာမခံချက်ဖြင့် အရှင် ဉာဏိဿရသည် ခင်မကန်တိုက် မိုးတားကျောင်း တွင် နေခွင့်ရသည်။

မန္တလေးမြို့ ခင်မကန်တိုက် စာသင်သားဘဝ

၁၃၂၁ ခုနှစ်သည် မန္တလေးမြို့နန်းတည်နှစ် (၁၀၀) ပြည့်နေ့ဖြစ်သည်။ အရှင်ဉာဏိဿရသည် မန်းရာပြည့်ပွဲတော်ကို ဝင်ရောက် ဆင်နွှဲခွင့် ရခဲ့ သည်။ ရွှေကိုင်းသား ဦးသောဘိတ၏ မန်းရာပြည့် စာအုပ်ကြီးကို ဝယ်ယူပြီး ယနေ့တိုင် သိမ်းဆည်း ထားသည်။

အရှင်ဉာဏိဿရအတွက် ရဟန်းဒါယကာ က မန္တလေး၌ ပညာသင်ယူရန် တစ်နှစ်စာငွေ (၃၆၀)ကျပ် လှူဒါန်းခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် အဆင် ပြေစွာ နေထိုင် ပညာသင်ယူနိုင်ခဲ့သည်။

“ရန်ကုန် စာသင်သား ဘဝတုန်းကလို မန္တလေး စာသင်သား ဘဝမှာ သိပ်စိတ်ညစ်စရာ မတွေ့တော့ဘူး။ မြောင်သား အရှင်ဂမ္ဘီရက ဆွမ်းခံ အိမ်ဖိတ်ပေးတယ်။ အခက်အခဲမရှိ၊ ဆွမ်းအလှူရှင် ရခဲ့တယ်။ နောက်ပြီး မန္တလေးမှာ ဥပုသ်နေ့တိုင်း လိုလို ဘုံဆွမ်းလောင်းပွဲတွေရှိတယ်။ ဝက်သား၊ သရက်သီးသနပ်၊ ပဲပြုတ်၊ ငရုတ်သီးကြော်စတဲ့ ဟင်း သုံးခွက် လေးခွက် လောင်းလှူကြတယ်။ အဲ့ဒီ ဘုံဆွမ်းလောင်းပွဲတွေမှာ ဝင်ရောက် ဆွမ်းခံ တာ အဆင်ပြေတယ်။ ညနေကျတော့ ကြံရည် တစ်မတ်ဖိုး ဝယ်သောက်လိုက်တယ်” ဟူ၍ အရှင် ဉာဏိဿရက မိန့်ဆိုခဲ့သည်။

အရှင်ဉာဏိဿရသည် မန္တလေးရှိ နာမည် ကျော် ဆရာတော်ကြီးများထံတွင် စာဝါများလိုက် ခဲ့သည်။ ဆရာတော်ကြီးများမှာ ချမ်းသာကြီး ကျောင်းတိုက်ဆရာတော် ဦးနန္ဒမဇ္ဈ၊ မိုးကောင်း တိုက် ဇေယျဝတီကျောင်းဆရာတော်၊ စကုတိုက် ဆရာတော် ဦးနန္ဒီသေန၊ ဝေယံဘုံသာဆရာတော် ဦးကလျာဏ၊ တောင်သမန်တိုက်ဆရာတော် ဦးကေသဝ၊ ညောင်ရမ်းဆရာတော် ဦးဇောတိက၊ ဦးဉာဏ၊ ရွှေရေးဆောင်ဆရာတော်ဦးပဏ္ဍဝ၊ ခင် မကန်တိုက် မိုးတားကျောင်းဆရာတော် ဦးပညာ၊

ဘုရားကြီးတိုက်ဆရာတော် ဦးနာရဒ၊ အာသော
ကာရာမတိုက်ဆရာတော် ဦးတေဇနိယတို့ ဖြစ်ကြ
သည်။ ထိုဆရာတော်ကြီးများမှာ အနောက်ပြင်၊
တောင်ပြင်ရှိ ကျောင်းတိုက်ကြီးတွင် သီတင်းသုံး
ကြသည်။ ထိုကျောင်းတိုက်ကြီးများသို့ လှည့်လည်
သင်ယူခဲ့ရသည်။ ပင်ပန်းသော်လည်း ပျော်ရွှင်
ချမ်းမြေ့ခဲ့သည်။

တရားပွဲများနာယူကြည်ညို

အချို့ညများတွင် မဟာဝိဇ္ဇောဒယဆရာ
တော်၊ အနီးစခန်းဆရာတော်၊ မင်းကွန်းဆရာ
တော်တို့၏ တရားပွဲများကို သွားရောက်နာကြား
ခဲ့သည်။

“ဘုန်းကြီးရဲ့စိတ်ကို အစည်းရုံးနိုင်ဆုံး
ဟောပြောနည်းက အနီးစခန်းဆရာတော်ရဲ့ ဟော
ပြောနည်းပဲ၊ အနီးစခန်းဆရာတော်က ပါဠိ၊ အဋ္ဌ
ကထာ၊ ဋီကာတွေကို ထိထိမိမိ ပြတ်ပြတ်သား
သားရွတ်ဆိုပြတယ်။ ဘာသာပြန်၊ အဓိပ္ပာယ်ရှင်း
ချက်၊ နှိုင်းယှဉ်ချက်တွေနဲ့ အနှစ်ထုတ်တဲ့နေရာမှာ
အံ့ဖွယ်ကောင်းလောက်အောင် မိန့်ကြားနိုင်တယ်။
ရံခါ အင်္ဂလိပ်ဘာသာ ကျမ်းတွေကို ကိုးကားပြီး
အင်္ဂလိပ်စကားတွေကို ကြားညှပ်ဟောတော်မူလေ့
ရှိတယ်၊ ရယ်မောစရာတွေနဲ့ တသောသော၊ ဒေါ
မာန်ပါပါနဲ့ ဟောတဲ့အခါဟောနဲ့ ဟောတတ်
တယ်၊ ဘုန်းကြီး အလွန်သဘောကျခဲ့တယ်။ သီတ
ဂူအရှင်ဉာဏိဿရ ဒီကနေ့ ဒီလို ဓမ္မကထိကမျိုး
ဖြစ်လာတာဟာ အနီးစခန်းဆရာတော်ရဲ့ မျိုးစေ့

အနီးစခန်းဆရာတော် (စစ်ကိုင်း)

ကနေ ပေါက်လာတဲ့ အပင်လို့ ဆိုချင်ပါတယ်”
ဟူ၍ အရှင်ဉာဏိဿရက မိန့်ဆိုတော်မူခဲ့သည်။

ဓမ္မာစရိယတန်းဒေသင်

၁၃၂၂ ခုနှစ် (၁၉၆၀) တွင် အရှင်ဉာဏိဿရ
သည် ဓမ္မာစရိယ (စာချ) တန်းကို အောင်မြင်ခဲ့
သည်။ သာသနဓဇဓမ္မာစရိယဘွဲ့ရရှိခဲ့သည်။ ဖ.ဆ.
ပ.လ နှစ်ခြမ်းကွဲ၍ ပ.ထ.စ အစိုးရ လက်ထက်
တွင် ရရှိခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ အစိုးရက ငွေ (၃၀၀)
ကျပ် လှူဒါန်း ပူဇော်သည်။

“ဘုန်းကြီး စာသင်သားဘဝ အကြီးတန်း
အောင်တော့ အစိုးရရဲ့လှူဒါန်းငွေ (၁၀၀) ကျပ်
ရပါတယ်။ ရန်ကုန်ကနေ မန္တလေးမြို့ကို စာသင်

တက်တော့ ဒဂုံ-မန်း အမြန်ရထား ရိုးရိုးတန်း လက်မှတ်ဟာ (၂၁) ကျပ်ပဲပေးရတယ်။ ရန်ကုန် မှ မနက် (၆:၀၀) ထွက်တယ်၊ ညနေ (၅:၀၀) မန္တလေးရောက်တယ်၊ ပျဉ်းမနား ဘူတာမှာ အဝစား တစ်ကျပ်နဲ့ ထမင်းတစ်ထုပ်ရတယ်။ ထမင်းထုပ်ထဲမှာ ကြက်သားဟင်း၊ ငါးပိကြော်၊ ချဉ်ပေါင်ကြော်တွေပါတယ်၊ စားလို့ အလွန် ကောင်းတယ်။ ဓမ္မာစရိယတန်းအောင်တော့ အစိုးရက ငွေ (၃၀၀) ကျပ် လှူဒါန်းပူဇော်တယ်။

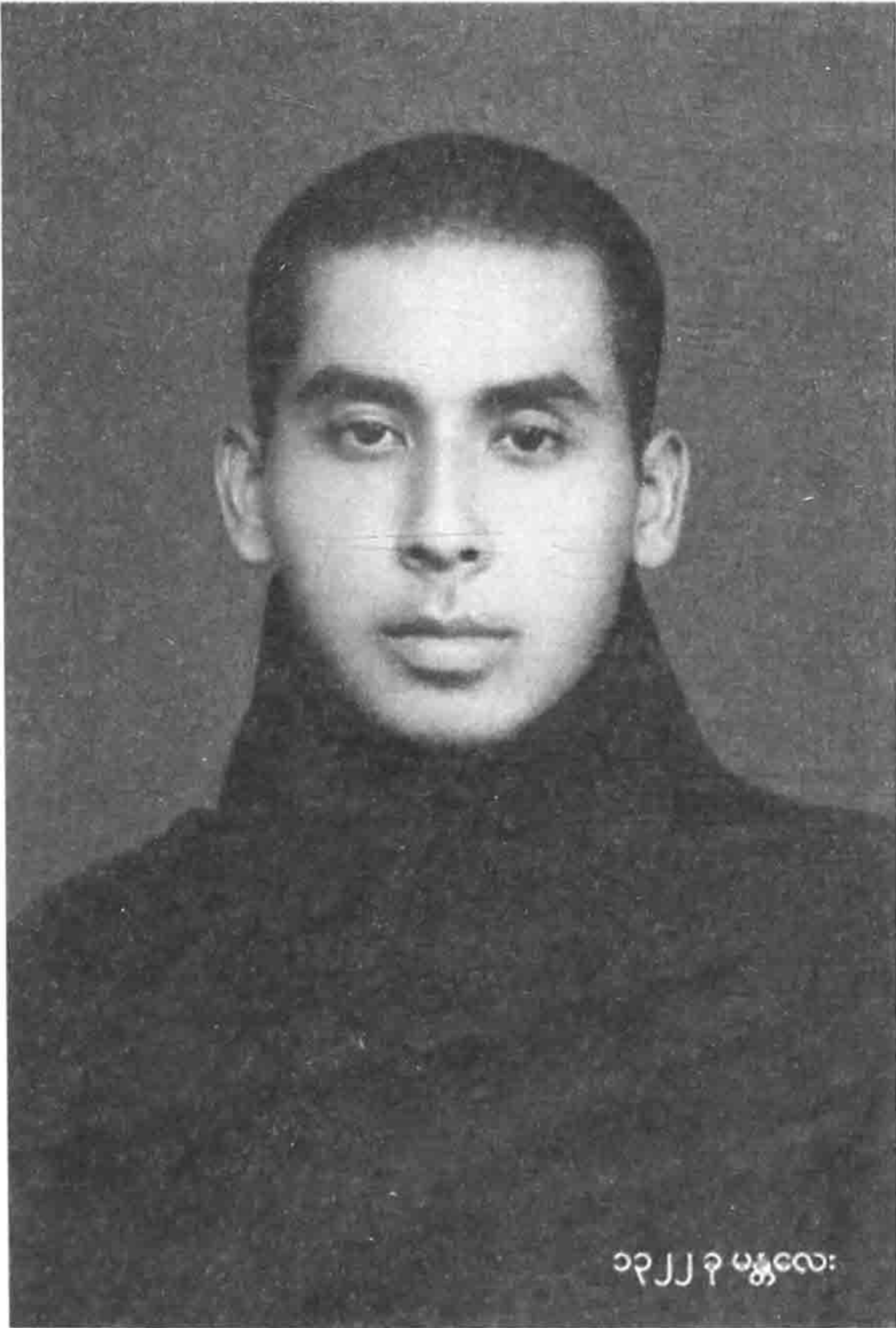
ဒီကနေ့ ငွေတန်ဖိုးနဲ့တွက်ရင် ကျပ်သုံးသိန်း လောက် တန်ဖိုးရှိနိုင်မယ်လို့ ထင်ပါတယ်” ဟူ၍ အရှင်ဉာဏိဿရက မိန့်ဆိုခဲ့သည်။

နန္ဒခမ်းသေးရုံ

အရှင်ဉာဏိဿရသည် ခရီးသွား ဝါသနာပါ သူဖြစ်သည်။ ဓမ္မာစရိယ တန်းအောင်ပြီးနောက် သီတင်းသုံးဖော်များနှင့်အတူ ရှမ်းပြည်နယ်တောင် ပိုင်းသို့ ခရီးထွက်သည်။ အောင်ပန်း၊ ကလော၊ ပင်းတယ၊ အင်းလေး၊ တောင်ကြီးမြို့များသို့ လှည့်လည်လေ့လာသည်။ ထို့နောက် ရှမ်းပြည် နယ်မြောက်ပိုင်း ကျောက်မဲ ၊ သီပေါ၊ လားရှိုး၊ နန္ဒခမ်းမြို့များအထိ ကြွပြန်သည်။

နန္ဒခမ်းမြို့သို့ရောက်သောအခါ (၁၀) ရက် ခန့်နားနေသည်။ ထိုစဉ် ဒေါက်တာဆီးဂရေး၏ ဆေးရုံကြီးသို့ သွားရောက်လေ့လာသည်။

“ဒေါက်တာဆီးဂရေးဆိုတာ အမေရိကန် ဘက်ပတ်ဘုန်းကြီး တောင်တန်းသာသနာပြု တင်နက်စီပြည်နယ် နက်ရှုဗီးမြို့သားဖြစ်တယ်။ သူတည်ဆောက်ထားတဲ့ နန္ဒခမ်း ဆေးရုံဟာ ကြီး ကျယ်တယ်၊ ခမ်းနားတယ်၊ စုံလင်တယ်၊ အခမဲ့ ကုသပေးတယ်။ နန္ဒခမ်းမြို့နယ်က သံဃာတော် တွေနဲ့ သီလရှင်တွေ အဲ့ဒီ ခရစ်ယာန်ဆေးရုံပေါ်မှာ ကုသမှု ခံယူနေကြတာ တွေ့ခဲ့ရတယ်။ ဘုန်းကြီး စိတ်ထဲမှာ ခံစားမိပုံ အတွေးမျိုးစုံပဲ၊ အဲ့ဒီ ခရစ် ယာန်ဘုန်းကြီး ဒေါက်တာဆီးဂရေးဟာ သူတစ်

သာသနဓဇဓမ္မာစရိယဘွဲ့တံဆိပ် ရရှိတော်မူစဉ်က

ပါးအကျိုး သယ်ပိုး စောင့်ရှောက်တဲ့ စိတ်နှလုံး ကောင်း ရှိသူဖြစ်တယ်လို့ ဘုန်းကြီး ယုံကြည်ထား တယ်။

“ဘုန်းကြီးတို့ရဟန်းငယ်တွေ သူ့ဆေးရုံကို ဝင်ကြည့်တော့ သူက ကောင်းကောင်း ဧည့်ခံကြို ဆိုတယ်၊ လိုက်ပြတယ်၊ ဘုန်းကြီးစိတ်ထဲမှာတော့ အဲ့ဒီတုန်းက ရဟန်းသံဃာ တစ်သိန်းကျော်ရှိတဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာနိုင်ငံမှာ ဗုဒ္ဓဘာသာ ရဟန်းတော်တွေ တည်ထောင်တဲ့ ဆေး ရုံမရှိဘဲ ခရစ်ယာန်ဆေးရုံ၊ ဟိန္ဒူဆေးရုံ၊ အစ္စလာမ်ဆေးရုံတွေသာ ရှိနေပြီး အဲ့ဒီ ဘာသာခြား ဆေးရုံတွေပေါ်မှာ ဗုဒ္ဓဘာသာ ရဟန်းတော်တွေ တက်ရောက်ကုသခံယူနေရတာ ကို မခံချင်သလို၊ ရှက်သလိုဖြစ်ခဲ့ရပါတယ်” ဟူ၍ နောင်အခါ ဆရာတော်က မိန့်တော်မူခဲ့သည်။

ဆေးရုံတက်စဉ်

အရှင်ဉာဏိဿရသည် ရှမ်းပြည်နယ်ခရီးမှ ရန်ကုန် ပြန်ရောက်လာသောအခါ အူကျရောဂါ ရရှိသည်။ ဂန္ဓိဆေးရုံတွင် တက်ရောက်ကုသမှု ခံယူခဲ့ရသည်။ ဂန္ဓိဆေးရုံမှာ ရာမခရစ်ရှုနာမစ်ရှင် အသင်းက တည်ထောင်ထားသော ဆေးရုံဖြစ် သည်။

အရှင်ဉာဏိဿရသည် အသက် (၂၂) နှစ်မှ (၂၅) နှစ် အရွယ်ထိ စီးကရက်သောက်သည်။ လူထု စီးကရက်ကုမ္ပဏီ ဦးချို ထုတ်လုပ်သော ကပ္ပိတန်သံဘူးကို မြိန်မြိန်ယှက်ယှက် သောက်

လေ့ရှိသည်။ ထို့ကြောင့် ပြင်းထန်သော ချောင်းဆိုး ရောဂါရရှိသည်။ သလိပ်ထဲမှာ သွေးစကလေးများ ပါလာသည်။ ချက်ချင်းပင် သူငယ်ချင်း ဦးပဉ္စင်း များက ကျန်းမာရေး စစ်ဆေးရန် ခရစ်ယာန်ဆေး ရုံကို ပို့လိုက်ကြပြန်သည်။

ထိုဆေးရုံက အလံပြဘုရားလမ်းရှိ သတ္တမ နေ့ ဥပုသ်အသင်းဆေးရုံဖြစ်သည်။ ထိုအချိန်က ကိုယ့်မင်း ကိုယ်ချင်းလမ်း၌ ဇီဝိတဒါန သံဃာ့ ဆေးရုံလည်းရှိသည်။ အိမ်ဟောင်းကြီး တစ်ခုပေါ် တွင်ဖြစ်သလို ဆေးပေးနေရသော ဆေးခန်း ကလေးအဆင့်သာ ရှိနေသေးသည်။

ထိုသို့ဘာသာခြားဆေးရုံများ၌ ဆေးဝါး ကုသခံယူရာမှ အရှင်ဉာဏိဿရ၏ စိတ်ထဲတွင် တစ်နေ့သောအခါ ဗုဒ္ဓဘာသာ ရဟန်းတော်များ တည်ထောင်သော ဆေးရုံကြီးတစ်ခု ဖြစ်ပေါ်လာရ မည်။ ထိုသို့ ဖြစ်ပေါ်လာရန်လည်း မိမိကိုယ်တိုင် ကြိုးစားမည်ဟူ၍ သန့်ဋ္ဌာန်ချမှတ်ခဲ့သည်။

ကျောအေးသံဃာ့တက္ကသိုလ်

အရှင်ဉာဏိဿရသည် ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလထဲတွင် ရွှေစက်တော် ဘုရားဖူးသွား သည်။ အပြန်တွင် သဲကုန်း၊ တပ်ရွာကျောင်း၌ အနားယူသီတင်းသုံးသည်။ ထိုစဉ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးနေ ဝင်း၏ တပ်မတော်အစိုးရ တက်လာသည်။ ထိုနှစ် ထဲမှာပင် သာသနာရေးဝန်ကြီးတာဝန်ကို ထမ်း ဆောင်သူ ဗိုလ်မှူးကြီးကျော်စိုး ဦးဆောင်၍

ကမ္ဘာအေး၌ သံဃတက္ကသိုလ် ဖွင့်လှစ်လိုက်သည်။ သံဃတက္ကသိုလ်ကို ကြီးမှူးစီမံအုပ်ချုပ်သူများမှာ ဆရာကြီး ဦးလှမောင်၊ ဆရာကြီး ဦးဖေအောင်၊ ဆရာကြီး ဦးစောထွန်းမှတ်ဝင်း၊ ဆရာကြီး ဦးစိုးလှိုင် ၊ ဗိုလ်မှူးကြီးဘသန်း၊ ဗိုလ်မှူးကြီးအောင်သိန်း စသူတို့ဖြစ်ကြသည်။ သံဃာတော်များဘက်မှလည်း ဆရာတော်ကြီး ဦးသေဋ္ဌိလ၊ ဆရာတော်ကြီး ဦးပညာဒီပ စသူတို့ ပါဝင်ကြသည်။

သံဃတက္ကသိုလ်ကျောင်းသားဘဝ ခရစ်နှစ် (၁၉၆၂) ၊ မြန်မာနှစ် ၁၃၂၄ သက်တော် (၂၅) နှစ်

ထို သံဃတက္ကသိုလ်က သင်တန်းသား သံဃာတော်အပါး (၃၀) လက်ခံသည်။ သာသနာပြုရန် ထက်သန်နေသော အရှင်ဉာဏိဿရသည် ထို သံဃတက္ကသိုလ်သို့ တက်ရောက်ခွင့်ရရန် လျှောက်ထားသည်။ ရွေးချယ်ခံရသည်။ သံဃတက္ကသိုလ်ကျောင်းသား ဖြစ်လာပြန်သည်။

ထိုသံဃတက္ကသိုလ်ကို ကမ္ဘာအေး အပရဂေါယာန ကျောင်းဆောင်တွင် ဖွင့်သည်။ အစပိုင်းတွင် ကျောင်းအိပ်၊ ကျောင်းစားလက်မခံ။ အင်းယား ကန်စောင်းရှိ ချော်တွင်းကုန်း ကျောင်းတိုက်တွင် နေကြရသည်။ ထို ချော်တွင်းကုန်းကျောင်းတိုက်မှ ကမ္ဘာအေးရှိ အပရဂေါယာနကျောင်းဆောင်သို့ ကျောင်းသွားတက်ရသည်။ တစ်နှစ်ကျော်မျှ ဆွမ်း၊ ကွမ်း အခက်အခဲတွေ့ရသည်။ တစ်နှစ်ကြာ၍ ၁၉၆၃ ခုနှစ်သို့ရောက်သော အခါတွင်မှ အပရဂေါယာန ကျောင်းဆောင်တွင်ပြောင်းရွှေ့ နေထိုင်ခွင့်ရခဲ့သည်။

အရှင်ဉာဏိဿရတို့သည် သံဃ တက္ကသိုလ်တွင် ပါဠိ၊ အင်္ဂလိပ်၊ မြန်မာ၊ သမိုင်း၊ သာသနာဝင်၊ ပထဝီဝင်၊ ဂဏန်းသင်္ချာ၊ အက္ခရာသင်္ချာ၊ ဂျီဩမေတြီဘာသာရပ်နှင့် သာသနာပြုနည်းများကို သင်ကြားရသည်။ အရှင်ဉာဏိဿရအဖို့ ဟံသာဝတီဦးဘခင်ရေးသော နိုင်ငံခြားသာသနာပြုအသင်းအဖွဲ့များ စာအုပ်သည် အားဆေး တစ်ခွက်ဖြစ်ခဲ့သည်။

ထူးခြားသောစာအုပ်နှစ်အုပ်

သံဃာ့တက္ကသိုလ်သို့ တက်ရောက်စဉ်အရှင် ဉာဏိဿရသည် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် သမိုင်းဌာန ကထိကဆရာဦးစိုးတင့် (M.A) နှင့် ခင်မင်ရင်း နှီးသွားသည်။ အရှင်ဉာဏိဿရသည် အင်္ဂလိပ် ဘာသာရပ်တွင် အထောက်အကူရစေရန် ဦးစိုး တင့်ရှေ့မှောက်တွင် “နေရူး၏ သမီးထံ ပေးစာ များ” စာအုပ်ကို ဖတ်သည်။ အသံထွက် အမှား အယွင်းရှိပါက ဦးစိုးတင့်က ညွှန်ပြသည်။ ထို စာ အုပ်မှာ (Letters from his Father to his Daughter) စာအုပ်ဖြစ်သည်။

အိန္ဒိယပြည်၏ ပထမဆုံး ဝန်ကြီးချုပ်ဖြစ် လာမည့် ပဏ္ဍိတ်နေရူးသည် အင်္ဂလိပ်နယ်ချဲ့လက် အောက်တွင် ကျရောက်စဉ်က ထောင်ချခံရသည်။ ထောင်ထဲမှနေ၍ သူ့သမီးအင်ဒီရာဂန္တီထံ နေ့တိုင်း စာရေးပေးသည်။ ထို စာများထဲမှ လက်ရွေးစင် စာစု ကို စာအုပ်ငယ်အဖြစ်ထုတ်ဝေသော စာအုပ် ဖြစ်သည်။

ဆရာဦးစိုးတင့်နှင့် အရှင်ဉာဏိဿရတို့ သည် ဂျူဘန်းကျွန်းတွင် ချိန်းသည်။ ထိုနေရာတွင် တစ်ပတ် (၂)ရက် ထိုစာအုပ်ကို ဖတ်ရှုလေ့ကျင့်ခဲ့ သည်။ (နောင်အခါ ထိုသို့လေ့ကျင့်ခဲ့သော အကျိုး ကြောင့် အနီးစခန်း ဆရာတော်ထံတွင် ပညာ ဆည်းပူးခွင့်ရခဲ့သည်။)

အခြားစာအုပ်တစ်အုပ်မှာ (Pushing to the front) စာအုပ်ဖြစ်သည်။ ရေးသူမှာ “Orison

Swett Marden”ဖြစ်သည်။ ထို စာအုပ်ကို မြန်မာပြန်ပါက အဘိက္ကမ (ရှေ့သို့တွန်းပို့ခြင်း) ဟူ၍ အဓိပ္ပာယ်ရသည်။

စိတ်ပညာဘာသာရပ်ကို ပါမောက္ခ ဆရာ ဦးဖေအောင် (M.A, M.S) က သံဃာ့တက္ကသိုလ် ကျောင်းသားများကို စနေနေ့တိုင်း ပို့ချပေးသည်။ ထိုသို့ ပို့ချပေးရာ၌ ထိုစာအုပ်ကို မကြာခဏ ယူလာသည်။ ထိုစာအုပ်ထဲမှ မှတ်သားဖွယ် အချက်အလက်များကို ထုတ်နုတ်ပို့ချသည်။ ထို စာအုပ်သည် ဘဝတက်လမ်းအတွက် လမ်းညွှန် ဖြစ်သည်။ ဘဝတိုးတက်ရေးနှင့်အသိ၊ စိတ်သတ္တိ များ တိုးတက်ရေးအတွက် အကျင့်၊ သတ္တိ၊ ပညာ၊ တာဝန်ဟူသော ဘဝလမ်းကြောင်းပေါ်၌ လျှောက် လှမ်းနေကြသူတို့အဖို့ များစွာအဖိုးထိုက်တန် သည်။ စိတ်စွမ်းအား၊ စိတ်ဆွဲအား၊ စိတ်မျှော်အား တို့ကို ဖော်ကျူးထားသည်။ ထိုစာအုပ်သည် အရှင် ဉာဏိဿရအတွက် လက်စွဲစာအုပ်တစ်အုပ်ဖြစ် လာခဲ့သည်။

(နောင်အခါ ၁၉၆၂ ခုနှစ်တွင် အရှင် ဉာဏိဿရသည် ရှင်ငယ်၊ လူငယ်၊ ညီမငယ် များအား မည်သို့သော ဘဝခရီးကြမ်းကို ဖြတ် သန်းရစေကာမူ နောက်မဆုတ် အရှုံးမပေးဘဲ ဘဝပန်းတိုင်အရောက် ချီတက်နိုင်စေရေး အတွက် မြန်မာဘာသာဖြင့်စာအုပ် ထုတ်ဝေစေခဲ့သည်။ ထိုစာအုပ်ကို ဒေါက်တာတင်လှိုင်က မြန်မာ ဘာသာပြန်သည်။ သီတဂူကမ္ဘာ့ ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်

သုတေသနနှင့် ကျမ်းပြုဌာနက စီစဉ်ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေ
သည်။ ခရစ် ၂၀၀၉-ခုနှစ်၌ ထုတ်ဝေသည်။
စာအုပ်တွင် ဆရာတော်အရှင်ဉာဏိဿရက အမှာ
စာရေးသည်။ အမှာစာတွင် -

“လမ်းပျောက်ကို ရှာနေကြမည့်အစား ကိုယ့်
လမ်းကို ဖောက်နိုင်ကြမည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။
ရေကြည်ကိုရှာနေကြမည့်အစား ရေကြည်တွင်းကို
တူးဖော်ကြလိမ့်မည်ဟုလည်း မျှော်လင့်ပါသည်။
ရွက်နု၊ မြက်နုတို့ကို ရှာနေကြမည့်အစား ရွက်နု၊
မြက်နုတို့ဖြင့် ဝေဆာလှပသည့် ဥယျာဉ်ကြီးကို
ကိုယ်တိုင် စိုက်ပျိုးနိုင်ကြလိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်ပါ
သည်” စသည်ဖြင့် ရေးသားထားသည်။ ထိုသို့
ရေးထားသည့်အတိုင်းလည်း ဆရာတော်သည် မိမိ
၏ ဘဝခရီးလမ်းကို အောင်မြင်အောင် စွမ်းဆောင်
နိုင်ခဲ့သူဖြစ်သည်။)

ဒေဂင်သော်လည်း ဒေဂင်လက်မှတ်မရ

သံဃတက္ကသိုလ်သင်တန်းမှာ (၃) နှစ်သင်
တန်းဖြစ်သည်။ အရှင်ဉာဏိဿရသည် (၃) တန်း
လုံးပြီးသည်အထိတက်ခဲ့သည်။ စာမေးပွဲ စစ်သော
အခါ အမှတ်ကောင်းကောင်းရ၍ အောင်မြင်ခဲ့
သည်။ သက်ဆိုင်ရာတို့၏စီစဉ်ချက်မှာ စာမေးပွဲ
အောင်သူများကို B.D.D (Buddha Desana Di-
ploma) ဒီပလိုမာ လက်မှတ်ပေးရန်ဖြစ်သည်။
သို့ရာတွင် တော်လှန်ရေးကောင်စီ အစိုးရက
သံဃတက္ကသိုလ်အပါအဝင် သာသနာရေးဆိုင်ရာ

နည်းဥပဒေများကို ဖျက်သိမ်းလိုက်သဖြင့် သံဃ
တက္ကသိုလ်ကို ဖွင့်လှစ်ခွင့်မရတော့ပေ။ ထို့ကြောင့်
အောင်စာရင်းသာထွက်၍ အောင်လက်မှတ်
မရခဲ့ပေ။

B.B.M ကောလိပ်

ပရဟိတလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်လို
သော ဆရာတော်အရှင်ဉာဏိဿရသည် သံဃ
တက္ကသိုလ်ဆရာဖြစ်သင်တန်း အောင်မြင်ပြီးသော
အခါ စာသင်ကျောင်းတည်ထောင်၍စာပြသည်။
ထိုစာသင်ကျောင်းမှာ ဧရာတီတိုင်းဒေသကြီး၊
ငဝန်မြစ်ကမ်းပေါ်ရှိ လေးမျက်နှာမြို့မှာဖြစ်သည်။

လေးမျက်နှာမြို့၊ အဝကျွန်းမှဆရာတော်ကြီး
ဦးကောသလ္လသည် အင်္ဂလိပ်စာတတ်သည်။ ခေတ်
အမြင်ရှိသည်။ ပရဟိတဆောင်ရွက်လိုသည်။
ထိုဆရာတော်ကြီးသည် ကမ္ဘာအေးသံဃ
တက္ကသိုလ်သို့ရောက်လာပြီး အရှင်ဉာဏိဿရကို
ခေါ်သွားသည်။ လေးမျက်နှာမြို့၊ အင်းဝကျောင်း
တွင် ကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓသာသနာပြုကျောင်း (B.B.M)
ကောလိပ်ကို တည်ထောင်သည်။ ရခိုင်ရိုးမနှင့်
နီးသောကျေးရွာများမှ ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများ၏
သားသမီး ၃၀၀-ကျော်တို့ကို ထမင်းကျွေးသည်။
အဝတ်ပေးသည်။ အလယ်တန်းပညာအထိ သင်
ကြားပေးသည်။ မင်္ဂလာသုတ်နှင့်ဗုဒ္ဓဝင်တို့ကိုလည်း
သင်ပေးသည်။ ဝိုင်-အမ်-ဘီ-အေ (Y.M.B.A)
နှင့်ဆက်သွယ်၍ စာမေးပွဲများကျင်းပသည်။

ထိုကျောင်းတွင် အရှင်ဉာဏိဿရက ကျောင်းအုပ်တာဝန် ထမ်းဆောင်သည်။ ထို ကျောင်းသည် မှတ်ပုံတင်ထားသော ဗုဒ္ဓသာသနာ ပြုကျောင်းဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ၁၉၆၇ ခုနှစ်တွင် သာသနာပြုကျောင်းနှင့် ကိုယ်ပိုင်ကျောင်း အား လုံးကို ပြည်သူပိုင်လုပ်လိုက်ရာ ထို B.B.M ကော လိပ်သည် ပြည်သူပိုင်ဖြစ်သွားသည်။ ဤတွင် အရှင်ဉာဏိဿရသည် ထိုကျောင်းကို စွန့်ခွာခဲ့ရ သည်။ B.B.M ကောလိပ်သည် ကျောင်းဆရာ နှစ်ယောက်ဖြင့် မူလတန်း ကျောင်းကလေးအဖြစ် ယနေ့တိုင် ရပ်တည်လျက်ရှိသည်။ B.B.M ကော လိပ်၏ မျိုးဆက်ပင်တည်း။

ဟံသာဂီရိချောင်သို့

အရှင်ဉာဏိဿရသည် လေးမျက်နှာမှ စစ် ကိုင်းတောင် ဟံသာဂီရိချောင်သို့ ၁၃၂၈ ခုနှစ် (၁၉၆၇) တွင်ရောက်လာပြန်သည်။ ဟံသာဂီရိ ချောင်မှာ အရှင်ဉာဏိဿရနေခဲ့ဖူးသောချောင် ဖြစ်သည်။ ၁၃၂၃ ခုနှစ်(၁၉၆၁) တွင် ဆရာတော် ဦးနန္ဒဝံသာဘိဝံသသည် ဟံသာဂီရိချောင်ကို စတင် တည်ထောင်ခဲ့သည်။ ထိုသို့ တည်ထောင် စဉ် အရှင်ဉာဏိဿရက ကူညီခဲ့ဖူးသည်။

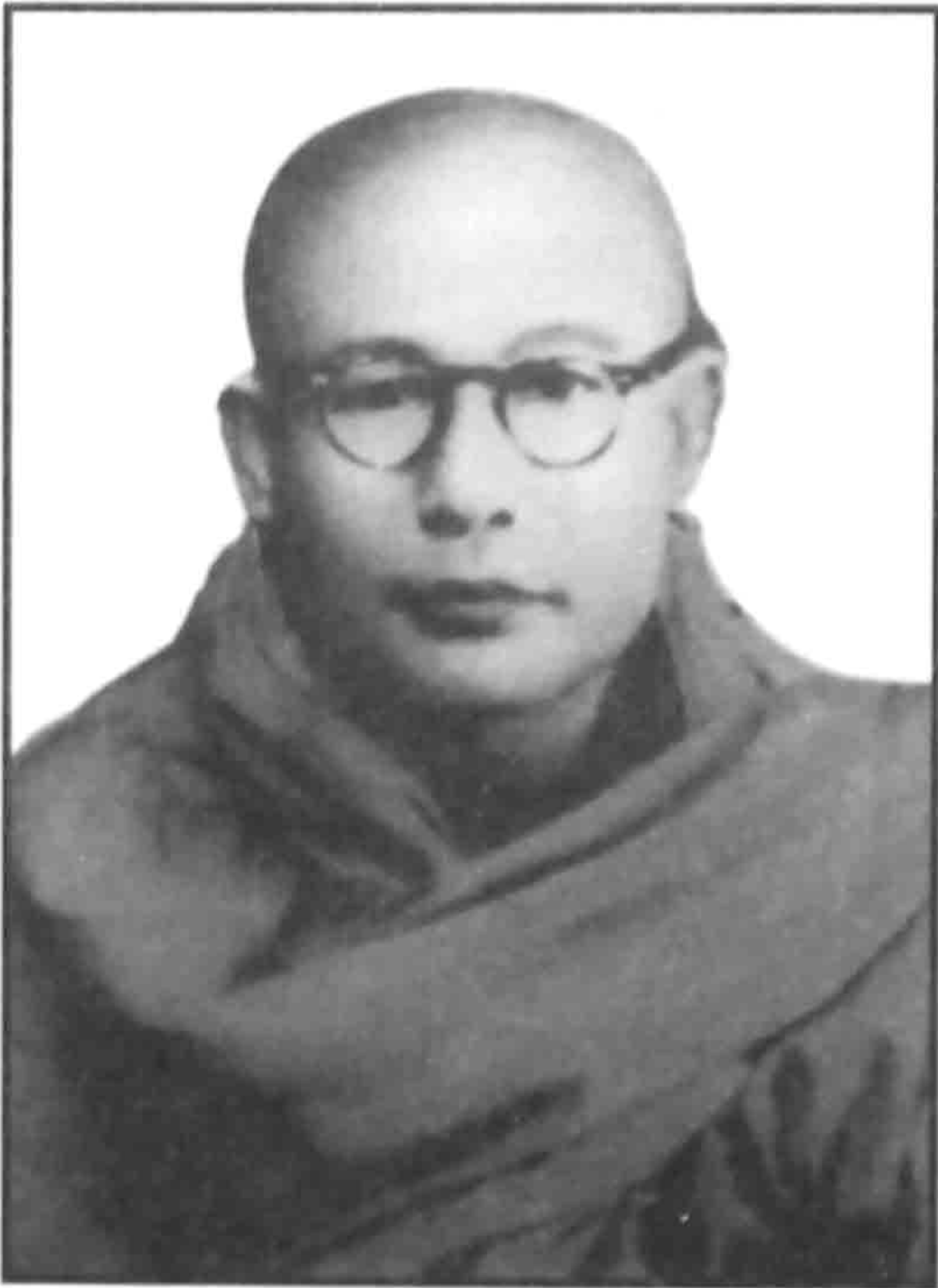
“အဲဒီတုန်းက ဘုန်းကြီးက ဟံသာဂီရိမှာ ဆင်းဆင်းရဲရဲနဲ့ တစ်ဝါတွင်း နေခဲ့ဖူးပါတယ်။ ဆင်းရဲတယ်ဆို ရေခွေးသောက်စရာ လက်ဖက် ရည်ကြမ်း ပန်းကန်တောင်မရှိဘူး။ သပိတ်ဖုံးထဲမှာ လက်ဖက်ခြောက်ထည့် ရေခွေးတွေလောင်း၊

ကိုရင်၊ ဦးပွင်းတွေ ဇွန်းတစ်ချောင်းစီကိုင်ပြီး တော့ သပိတ်ဖုံးထဲကရေခွေးကို ဇွန်းနဲ့ခပ်သောက် ခဲ့ရတယ်” ဟူ၍ နောင်အခါဆရာတော်က မိန့်ဆိုခဲ့ သည်။

ထိုသို့ ဆင်းရဲစွာနေခဲ့ဖူးသော နေရာဟောင်း ဟံသာဂီရိချောင်သို့အရှင်ဉာဏိဿရ ပြန်ရောက် လာသည်။ ဟံသာဂီရိချောင်တွင် ငယ်၊ လတ်၊ ကြီး၊ စာချတန်းစာဝါများကို နေ့အခါပို့ ချပေး သည်။ ထို့နောက် အနီးစခန်းဆရာတော်ကြီးထံ တွင် စာတတ်ရန် ကြိုးစားသည်။

အနီးစခန်းဆရာတော်ကြီး ဦးပဏ္ဍိတ

အနီးစခန်း ဆရာတော်ကြီးဦးပဏ္ဍိတ

အနီးစခန်းဆရာတော်

၁၈၉၉-၁၉၇၇ သည် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတဘွဲ့တံဆိပ် ရဖြစ်သည်။ ပိဋကတ်စာပေများကို အထူး ကျွမ်းကျင်တတ်မြောက်သည်။ ထိုမျှမက အင်္ဂလိပ်ဘာသာကိုလည်း အထူး ကျွမ်းကျင်တတ်မြောက်သည်။ အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့်လည်း ကျွမ်းကျင်စွာ တရားဟောနိုင်သည်။ တရား ဆွေးနွေးနိုင်သည်။

ဆရာတော်ကြီး၏ ဟောပြောချက်များကို လေးစား မြတ်နိုးသူများထဲတွင် အင်္ဂလိပ်လူမျိုး ဆာဟင်နရီပရက်နှင့် လေဒီပရက်တို့လည်းပါဝင်သည်။ လေဒီပရက်သည် မြန်မာအမျိုးသမီးဖြစ်သည်။ သူတို့သည် ၁၉၃၃ ခုနှစ်တွင် စစ်ကိုင်းတောင်ရိုး၌ ချောင်တစ်ခု သီးခြားတည်ထောင်၍ ဆရာတော်ကြီးအား လှူဒါန်းခဲ့သည်။ မေမြို့ (ပြင်ဦးလွင်) အနီးရှိ အနီးစခန်း၌နေသော လေဒီပရက်တို့ ဇနီးမောင်နှံက တည်ထောင်ဆောက်လုပ် လှူဒါန်းသောကြောင့် ချောင်အမည်ကို အနီးစခန်းချောင်ဟု ခေါ်တွင်ခဲ့သည်။

အနီးစခန်းဆရာတော်ကြီးသည် ဓမ္မဒူတခရီးအဖြစ် သီရိလင်္ကာ၊ အိန္ဒိယ၊ ထိုင်း၊ ဂျပန်၊ အမေရိကန်စသည့်နိုင်ငံများသို့ ကြွရောက်ခဲ့ဖူးသည်။ အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် တရားဟောခြင်း၊ ဆွေးနွေးခြင်းများ ပြုတော်မူခဲ့သည်။ ထိုစဉ်က မြန်မာနိုင်ငံ၏ ကုလသမဂ္ဂကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေသော ဦးသန့်သည်လည်း ဆရာတော်ကြီး၏ တရားပွဲများသို့ တက်ရောက် နာကြားခဲ့သည်။ ဆရာတော်ကြီးသည် အမေရိကန်မှ အပြန်တွင် အင်္ဂလန်၊ ပြင်သစ်၊ ဂျာမနီ

စသည့် နိုင်ငံများသို့လည်း လှည့်လည်ခဲ့သည်။ မြန်မာ့ဂုဏ်ဆောင် သာသနာ့ဂုဏ်ဆောင် ဆရာတော်ကြီးဖြစ်သည်။

ဆရာတော်ကြီးသည် ဆဋ္ဌသင်္ဂါယနာ တင်ပွဲကြီး၌ အစအဆုံးတိုင် အရေးပါသောကဏ္ဍမှပါဝင်ဆောင်ရွက်တော်မူခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ထိုခေတ် နိုင်ငံတော်သမ္မတက အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတဘွဲ့တံဆိပ် တော်ဆက်ကပ်လှူဒါန်းခြင်းဖြစ်သည်။

အနီးစခန်းဆရာတော်ထံချဉ်းကပ်ခြင်း

တစ်နေ့တွင် အရှင်ဉာဏိဿရသည်တစ်ပါးတည်း အနီးစခန်းချောင်သို့ တက်သွားသည်။ ဆရာတော်ကြီးကို ဦးနှိမ်ချ၍ လျှောက်ထားသည်။

“တပည့်တော်ကို ဆရာတော်ထံမှာ စာတက်ခွင့်ပြုတော်မူပါဘုရား။”

အသားညိုညို၊ ထောင်ထောင်မောင်းမောင်း၊ နဖူးပြေပြေ၊ စူးရှတောက်ပြောင်သော မျက်လုံးအစုံနှင့် နှာတံမြင့်မြင့်ရှိသော အရှင်ဉာဏိဿရအားဆရာတော်ကြီးက အကဲခတ်ကြည့်ရှုလိုက်သည်။

“ မင်းနာမည်ဘယ်သူလဲ။ ”

“တပည့်တော် နာမည် ဉာဏိဿရပါဘုရား။”

“ ဘယ်ကလာသလဲ၊ ဘယ်မှာနေသလဲ။ ”

“တပည့်တော်၊ ဟံသာဂီရီချောင်မှာ နေပါတယ်။”

“ဘာစာဝါတက်ချင်သလဲ။”

“ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်းကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် တက်ချင်ပါတယ်ဘုရား။”

“မင်း အင်္ဂလိပ်စာ ဘယ်လောက်ဖတ်တတ် သလဲ။”

“တပည့်တော် ဆယ်တန်းပြဋ္ဌာန်းစာတွေ တော့ ဖတ်ထားပါတယ်”

ဆရာတော်ကြီးသည် သူ့ ကုလားထိုင်ဘေး နားမှ စားပွဲပေါ်ရှိ စာအုပ်ပါးလေးတစ်အုပ်ကို ယူ၍ ပစ်ပေးလိုက်သည်။

“ရှေ့ ဒီစာအုပ် မင်း အခုဖတ်ပြစမ်း။”

အရှင်ဉာဏိဿရသည် စာအုပ်မျက်နှာဖုံးကို ကြည့်လိုက်ပြီး ဝမ်းသာသွားသည်။ စာအုပ်မှာ အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် ရေးထားသော “နေရှူး၏ သမီးထံပေးစာများ” စာအုပ်ကလေး ဖြစ်နေသည်။ မိမိ သံဃတက္ကသိုလ်တွင် နေစဉ်က ကျောင်းပိတ် ရက်များတွင် သမိုင်းကထိကဆရာ ဦးစိုးတင့် (မဟာဝိဇ္ဇာ) ထံ၌ ဖတ်ရှုသင်ယူထားသော စာအုပ် ကလေးဖြစ်သည်။ အရှင်ဉာဏိဿရသည်နှုတ်ဖြေ စာမေးပွဲတွင် ပုစ္ဆာ ကြိုတင်ရထားသကဲ့သို့ ဖြစ် သွားသည်။ ထို စာအုပ်ကလေးကို အထစ်အငေါ့ မရှိ သွက်လက်စွာ ဖတ်ပြလိုက်သည်။

စာအုပ် တစ်မျက်နှာ ဆုံးသွားသောအခါ ဆရာတော်ကြီးက “အေးအေးတော်တော် ဟုတ် သားပဲ။ ဒီလောက် အရည်အချင်းရှိရင် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်

အင်္ဂလိပ်ဘာသာပြန် တက်နိုင်ပြီ စာအုပ်ရှာပေ တော့” ဟုမိန့်တော်မူသည်။ ဆက်၍ ဆရာတော် ကြီးက “The path of purification” ကိုရှာ ဝယ်ခဲ့။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကို မြန်မာပညာရှိ ဦးဖေမောင် တင်က “The path of purity” လို့ အမည်ပေးပြီး ဘာသာပြန်ထားတယ်။ ဦးဖေ မောင်တင်စာအုပ်က ဖတ်ရတာ နည်းနည်း ခက် တယ်။ အမှားအယွင်းလည်းများတယ်။ ဘိက္ခု ဉာဏမောဠိစာအုပ်က ဖတ်လို့လည်းလွယ်တယ်။ အမှား အယွင်းလည်းနည်းတယ်။”

အရှင်ဉာဏိဿရသည် ဘိက္ခုဉာဏမောဠိ၏ စာအုပ်ကိုရှာသည် ဘယ်နေရာ ဘယ်စာအုပ် ဆိုင်တွင်မှ ရှာမရ။

သည်တွင် အနီးစခန်းဆရာတော်ကြီးက သင်တန်းတက်မည့် တပည့် ရဟန်းသုံးပါးအတွက် စာအုပ်ရှာပေးရသည်။

- ဆရာတော် ဦးဝိသုဒ္ဓ
- (ဝိဇ္ဇာလင်္ကာရဆရာတော်)၊
- ဆရာတော်ဦးသီလာနန္ဒ
- (ဝိဇ္ဇောဒယဆရာတော်)၊

ဒေါက်တာဆိုနီ (မန္တလေး) တို့ထံမှ စာအုပ်များငှားသည်။ တပည့် (၃) ပါးကို ဝေပေး သည်။

တပည့် (၃)ပါး

တပည့် (၃) ပါးမှာ ဦးသုမင်္ဂလ (ပထမ မစိုးရိမ်)၊ ဦးသီရိန္ဒ (ဆရာတော်၏ အနီးနေတပည့်ကြီး) နှင့် အရှင်ဉာဏိဿရတို့ဖြစ်ကြသည်။ နေ့စဉ် နံနက် (၇) နာရီမှ (၉) နာရီအထိ (၂) နာရီကြာ စာတက်ကြရသည်။ ဆရာတော်ကြီးက ဝိသုဒ္ဓိမဂ် အဋ္ဌကထာကို ရှေးဦးစွာ အနက်ပေးသည်။ မဟာဋီကာနှင့် တွဲဖက်ပြီး အဓိပ္ပာယ်ရှင်းပြသည်။ ပြီးမှ အင်္ဂလိပ်လိုဖတ်ပြီး ထပ်မံရှင်းပြသည်။ အစအဆုံး တစ်လုံးမှ အကျော်အဖောက် မရှိစေဘဲ ပြီးဆုံးအောင် သင်ပြသည်။ နှစ်နှစ်ကြာမှပြီးဆုံးသည်။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ် ကျမ်းကြီးသည် ပိဋကတ်သုံးပုံ၏ ဗဟိုချက်မ အနှစ်ချုပ်ဖြစ်သည်။ သင်ကြားပေးစဉ် ဆရာတော်ကြီးက “ဝိသုဒ္ဓိမဂ်တက်ပြီးရင် မင်းတို့ လူထွက်၊ တောထွက်၊ ဤနှစ်ထွက်၊ တစ်ခုထွက်ရမယ်” ဟု ပြုံး၍ မိန့်တော်မူသည်။

ဆရာတော်ကြီး မိန့်တော်မူသည့် အတိုင်းပင် ဦးသုမင်္ဂလ (ပထမမစိုးရိမ်) သည် စာတက်၍ (၆) လအကြာတွင် ဆက် မတက်တော့။ သင်တန်းမှ ထွက်သွားသည်။ ဦးသုမင်္ဂလသည် ယခု လွန်တော်မူပြီ။ ဦးသီရိန္ဒမှာမူ လူထွက်သွားသည်။ (ဦးသီရိန္ဒ၏ လူအမည်မှာ ဦးခင်ဆောင်ဖြစ်သည်။ အိမ်ထောင်ပြု၍ သားသမီး (၄) ယောက် ရှိသည်။ ၁၉၈၆ ခုနှစ်မှ စ၍ သီတဂူရေစက်၌ စက်ရုံမှူးကြီးတာဝန်ကို ထမ်းဆောင်နေသည်။)

အရှင်ဉာဏိဿရ တစ်ပါးတည်းသာ သင်တန်းကလည်း မထွက် လူလည်းမထွက်၊ ဇွဲနပဲကြီးစွာဖြင့် (၂) နှစ် တိုင်တိုင် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်းကြီး ပြီးဆုံးသည်အထိ သင်ယူခဲ့သည်။

အရှင်ဉာဏိဿရသည် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်းကြီး ပြီးဆုံး သွားသောအခါ မိလိန္ဒပညာကျမ်းကို အင်္ဂလိပ်-မြန်မာ (၂) ဘာသာဖြင့် (၂) နှစ်ကြာ သင်ယူခဲ့သည်။ မိလိန္ဒပညာကျမ်းကား မိလိန္ဒဘုရင်အမေးကို အရှင်နာဂသိန် ဖြေဆိုသော ဝါဒ ဒဿနအမေးအဖြေ ကျမ်းကြီးဖြစ်သည်။ အင်္ဂလိပ်-မြန်မာ (၂) ဘာသာဖြင့် ကျေညက်အောင် သင်ယူရသည်။ ဝါဒပြိုင်ခြင်းနှင့် စကား အခြေအတင် ပြောခြင်းတွင် ကျွမ်းကျင် နိုင်နင်းလိုသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိလိန္ဒပညာကျမ်းကို လေ့လာကြရသည်။

ညနေစောင်းတွင် ဆရာတော်ကြီး အညောင်းပြေ လမ်းလျှောက်သောအခါ အရှင်ဉာဏိဿရက နောက်က မပျက်မကွက် လိုက်ရသည်။ ထိုအချိန်မျိုးတွင် ဆရာတော်ကြီးက အရှင်ဉာဏိဿရ ကျက်ထားသော ဖတ်ထားသော စာများကို မေးလေ့ရှိသည်။ ဆရာတော်ကြီးကိုယ်တိုင်ကလည်း ကျက်ထားသော ဖတ်ထားသော စာများကို ပြန်လည်ပြောပြ ဝေငှလေ့ရှိသည်။

သေးနပ်တဲစာတွေကို မဖတ်နဲ့

“တစ်ခုသော ညနေခင်းမှာ အာသီဝိသော ပမသုတ္တန်ကြီးကို ဘုရားတပည့်တော် ကျက်နေ

ကြောင်းပြောတော့ ဆရာတော်ကြီးက 'အေး... မင်းကအထည်ကြီး ကိုင်တယ်ဆိုရင် မင်း အထည်ကြီးဖြစ်ဦးမှာပဲ၊ သေးနပ်တဲ့ စာတွေကို ခေါင်းထဲ မထည့်နဲ့၊ မင်းတို့ ငါတို့ရဲ့ ခေါင်းတွေဟာ အမှိုက်ပုံး မဖြစ်သင့်ဘူး' လို့ ဆရာတော်ကြီးက ပြောခဲ့တယ်" ဟူ၍ အရှင်ဉာဏိဿရက မိန့်ဆိုခဲ့သည်။

အနီးစခန်း ဆရာတော်ကြီးသည် စကားပြောလည်း ကောင်းသည်။ တရားဟောလည်း ကောင်းသည်။ အရှင်ဉာဏိဿရသည်ဆရာတော်ကြီးထံမှ အင်္ဂလိပ်စာကိုသာမက တရားဟောနည်းကိုလည်း လေ့လာခွင့်ရခဲ့သည်။

အရှင်ဉာဏိဿရသည် အနီးစခန်းဆရာတော်ကြီးထံတွင် အဆင့်မြင့် ပရိယတ္တိစာပေများနှင့် အင်္ဂလိပ်စာတို့ကို သေချာကျနစွာ ဇွဲလုံ့လကြီးစွာဖြင့် သင်ယူအောင်မြင်ခဲ့သည်။

တောရဆောက်တည်လှို

အနီးစခန်း ဆရာတော်ကြီးထံတွင် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကို သင်ယူနေစဉ် အရှင်ဉာဏိဿရသည် တောရဆောက်တည်လိုသောဆန္ဒ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည်။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ "ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ချဉ်းကပ်၍ လူတို့နှင့် မရောနှောမှု၍ မြို့ရွာနှင့်ဝေးကွာပြီး အစွန်အဖျားကျသော တောကျောင်းတို့၌ မွေ့လျော်သော ရဟန်းသည် ထိုတောကျောင်းတို့၌ နေသော အကျင့်ဖြင့် မြတ်စွာဘုရား၏စိတ်တော်ကို ကျေနပ်နှစ်သိမ့်စေ၏။ ယင်းသို့ တစ်ပါးတည်းတောရ

ကျောင်း၌နေသော ရဟန်းသည် နတ်သိကြားတို့ပင် သော်လည်း မရရှိနိုင်သော စည်းစိမ်ချမ်းသာကို ရရှိနိုင်လေသည်" ဟုပါရှိသည်။ ထိုအချက်သည် အရှင်ဉာဏိဿရ၏ နှလုံးသား၌ စွဲငြိနေသည်။

ထို့ပြင် အနီးစခန်း ဆရာတော်ဘုရားကြီးကလည်း ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာကျမ်းကို ပို့ချ စဉ်- "လူသူ ကင်းမဲ့တဲ့ တောကျောင်းမှာနေတဲ့ ဝနဝါသီ အကျင့်ဟာ မြတ်စွာဘုရား နှစ်သက် ချီးမွမ်းတဲ့ အကျင့်ပဲ။ ဒါတွင် မကသေးဘူး တစ်ယောက်တည်းတောထဲမှာ နေနိုင်ရင် နတ်စည်းစိမ်ထက် သာတဲ့ ချမ်းသာကို ရနိုင်သေးတယ်။ ဒါကြောင့်တို့ ဘုရားဟာ တောမှာစပြီး တောမှာဆုံးတဲ့ တောပျော်ဘုရား ပဲလို့ ဆိုနိုင်တယ်" ဟူ၍ မိန့်တော်မူခဲ့သည်။ ထိုမိန့်ဆိုချက်သည်လည်းအရှင်ဉာဏိဿရ၏ နှလုံးသားကို ရိုက်ခတ်စေခဲ့ပြန်သည်။

သို့ဖြင့် အရှင်ဉာဏိဿရသည် တောစခန်းကို မျှော်မှန်းရင်းပင် ဆရာတော်ကြီးထံ၌ စာပေသင်ကြားသည်။ ၁၃၃၃-ခုနှစ်သို့ရောက်လာပြီ။ ထိုနှစ် သင်္ကြန်အပြီးတွင် ဆရာတော်ကြီး၏ ခြေတော်ရင်းမှ မွေးရပ်မြေ သဲကုန်းသို့ ကြွရောက်သည်။ တရားများဟောသည်။ မိမိ တရားဟောပြောသည်ကို ပရိသတ်များ နှစ်သက် သဒ္ဓါပွားကြသည်ကို တွေ့ရသည်။ ဝမ်းသာ အားတက်မိသည်။ ထိုမှစ၍ သဲကုန်းဆရာတော်ဟု အမည်တွင်လာသည်။

ဓမ္မဒူတအရှင်ပညာဇောတ

သီတဂူဆရာတော်ဖြစ်လာမည့် အရှင်ဉာဏိဿရသည် ၁၃၃၃ ခုနှစ်၊ နယုန်လပြည့်ကျော် (၁) ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့ မြောက်ဥက္ကလာပဘူတာ အနီး ရွှေဥမင်တောရသို့ သွားရောက်သည်။ အရှင်ပညာဇောတ (နောင်အခါ ဧတဒဂ်အရှင်ပညာဇောတ ဓမ္မဒူတအရှင်ပညာဇောတဖြစ်လာသူ) ကို သွားရောက် တွေ့ဆုံခြင်းဖြစ်သည်။ အရှင်ဉာဏိဿရနှင့် အရှင်ပညာဇောတတို့သည် ရန်ကုန်မြို့ ကမ္ဘာအေး သံဃတက္ကသိုလ်တွင် အတူပညာသင်ဖက်များဖြစ်သည်။ အခန်းချင်းလည်းနီးသည်။ အတန်းချင်းလည်းတူသည်။ စိတ်သဘောချင်းလည်းတူသည်။ သုံးနှစ်တိုင် အတူနေခဲ့ဖူးသည်။ သူတို့နှစ်ပါးသည် နိုင်ငံခြားနှင့် ပြည်တွင်းကျေးလက်ဒေသတို့၌ ခေတ်မီနည်းဖြင့် သာသနာပြုရေးများကို တိုင်ပင် ဆွေးနွေးလေ့ရှိခဲ့ကြသည်။

သံဃတက္ကသိုလ်မှ ခွဲခွာကြသောအခါ အရှင်ပညာဇောတသည် ရွှေဥမင်တောရ၌ တရားအားထုတ်သည်။ ထို့နောက် စာရေးဆရာကြီး ဦးသော်ဇင် (ယခုကွယ်လွန်) ၏ လျှောက်ထားချက်အရ ဓမ္မဒူတဝတ္ထုများကို (၁၄) ရက်တိုင်တိုင် ဟောပြောခဲ့သည်။ ထိုသို့ ဟောပြောရာမှ သံဝေဂရကာ တောထွက်သွားသူဖြစ်သည်။

အရှင်ပညာဇောတသည် ရွှေဥမင်တောရ၊ ညောင်ကုက္ကိုင်းတောရ (တွံတေး)၊ လေးကြီးတောရ (ဟင်္သာတ) တို့သို့ လှည့်လည်၍ တောရ

ဆောက်တည်ခဲ့သည်။ ထို့နောက် သထုံခရိုင် သပိတ်အိုင် တောရတွင် တရား အားထုတ်သည်။ ကျန်းမာရေး မကောင်းသဖြင့် ဆေးဝါးဓာတ်စားရန် ရွှေဥမင် တောရ၌ ခေတ္တလာရောက် နေခြင်းဖြစ်သည်။

သပိတ်အိုင်တောရသို့

အရှင်ဉာဏိဿရသည် အရှင်ပညာဇောတနှင့်အတူဆွေးနွေးတိုင်ပင်ပြီးနောက် သပိတ်အိုင်တောရတွင် တောရဆောက်တည်ရန် ရည်မှန်းလိုက်သည်။

အရှင်ဉာဏိဿရသည် တောရဆောက်တည်ရန်အတွက် ယခင်က ပြည်နိဗ္ဗိန္ဒတောရကို ရွေးချယ်ရန် စိတ်ကူးခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ထိုတောရမှာ ရပ်ရွာနှင့်နီးသည်။ လူသူလေးပါး စည်ကားသည်။ ထို့ကြောင့် မရွေးချယ်ဖြစ်ခဲ့။ ယခု အရှင်ပညာဇောတနှင့်တွေ့သောအခါ သပိတ်အိုင်တောရတွင် တောရဆောက်တည်ရန် စိတ်ကူးမိသည်။

သို့ရာတွင် သပိတ်အိုင်တောရသည် တိတ်ဆိတ်မှုဝိဝေကနှင့် ပြည့်စုံမှု ရှိမရှိ၊ ကိုယ်တိုင် သွားရောက်ကြည့်ချင်သေးသည် ထို့ကြောင့် အရှင်ပညာဇောတနှင့်အတူ သပိတ်အိုင် တောရသို့ သွားရန် စီစဉ်သည်။ ထိုနေ့ကား ၁၃၃၃ ခုနှစ်၊ နယုန်လပြည့်ကျော် (၃) ရက်နေ့ (၁၉၇၁) ခုနှစ် ဖြစ်သည်။

အရှင်နှစ်ပါးသည် ကပ္ပိယအဖြစ် ရန်ကုန် ကျောက်ကုန်း သုဝဏ္ဏဂေဟာမှ ဒကာကြီး ဦးပါကို ခေါ်၍ မီးရထားဖြင့် သထုံမြို့သို့ သွားကြသည်။ သထုံမြို့သို့ ရောက်သောအခါ ကပ္ပိယ ဒကာကြီး ဦးပါ တည်ထောင်ထားသော ဓမ္မရိပ်သာတွင် နှစ် ညတာမျှ တည်းခိုကြသည်။ မြန်မာ့ သာသနာ စတင်ရာ သထုံ သာသနာ့ မှတ်တိုင်များကို လှည့် လည် ရှိခိုးကြသည်။

ထို့နောက် မော်တော်ကားဖြင့် ကျိုကရွာသို့ ခရီး ဆက်ကြသည်။ ကျိုကရွာသည် သထုံ-မုတ္တမ ကားလမ်းဘေးတွင် တည်ရှိသည်။ မွန် - ဗမာ၊ ကရင် ရောပြွမ်းနေထိုင်သော ရွာကြီးတစ်ရွာဖြစ် သည်။ ကျိုကဟူသော စကားသည် မွန်စကားဖြစ် သည်။ ငါး ပေါများသောချောင်း ဟု အဓိပ္ပာယ်ရ သည်။

သပိတ်အိုင်တောရစာပန်းချီ

ထိုသို့ သပိတ်အိုင်တောရသို့ သွားရောက် ခဲ့ပုံကို အရှင်ဉာဏိဿရသည် နောင်အခါ စာပန်း ချီခြယ်၍ မှတ်တမ်း တင်ခဲ့သည်။ အရှင်သည် စကားပြေ အရေးအသား ထူးချွန်သဖြင့် ဖတ်ရှုရ သည်မှာ သရုပ်ပေါ်လှသည်။ စိတ်ဝင်စားဖွယ် ကောင်းလှသည်။ ရေးသားချက် အချို့ကို ကောက် နှုတ် ဖော်ပြပါသည်။

“ကျိုကရွာ၏ ရွာကျောင်းကြီး ဖြစ်သော တိုက်ကျောင်းကို ဖြတ်၍ ထွက်လိုက်သည်နှင့်

တစ်ပြိုင်နက် တောစပ်သို့ ဝင်မိလေသည်။ တဖြည်းဖြည်း လျှောက်လာကြရင်း တဝန်းဝန်း၊ တဝေါဝေါ၊ တရှဲတရှဲအသံတွေခပ်အုပ်အုပ်ကြား နေရသည်။

ဝဲယာ နှစ်ဖက်ရှိ တောင်တန်းကြီး နှစ်ခု၏ တောင်ထိပ်၊ တောင်ခါးပန်းတို့မှ စိမ့်ဖြာ စီးထွက်၍ ကျဆင်းနေသော ရေတံခွန် စိမ့်စမ်းများ၏ အော် မြည်သံများ ဖြစ်၏။ တဖြည်းဖြည်း တောထဲသို့ ဝင်မိလေလေ ရေတံခွန်တို့၏ ကျောက်ဆောင် ကျောက်တောင်များနှင့် တိုက်ခတ်သံတို့က မြည် ဟည်း ကျယ်လောင်လေလေဖြစ်၏။ တောရ ကျောင်းလမ်းကား လူနှစ်ယောက် ယှဉ်၍ မသွား နိုင်ဘဲ တစ်ယောက်သွားလမ်းဖြစ်၏။ အချို့နေရာ ၌ အနည်းငယ် ကြမ်းတမ်းသော်လည်း ပြေပြစ် ချောမောသည်က များပါ၏။

သပိတ်အိုင်တောရ ဆရာတော်ကြီး ရှိစဉ်က ကျိုကရွာမှဒကာ၊ ဒကာမများ မကြာမကြာ ဤ လမ်းကို ပြင်ဆင်ရကြောင်း၊ စနေ၊ တနင်္ဂနွေနှင့် ဥပုသ်နေ့များ၌ ဤလမ်းပေါ်တွင် ပွဲဈေးတန်းတမျှ စည်ကားလှကြောင်း ဆရာတော်ကြီးကို လူအများ က မြေလျှိုး မိုးပျံနိုင်သော အဘိညာဉ်ရ ရဟန္တာ တစ်ပါးဟု ထင်ကြကြောင်း စသည်ဖြင့် ဧတဒဂ် (ဓမ္မဒူတ) အရှင်ပညာဇောတက လမ်းတစ် လျှောက်တွင် ပြောသွားပါသည်။

လမ်းဘေး ဝဲယာရှိ သစ်ပင် ချုံနွယ်များကို ကြည့်မိရာ တောင်ကျည်း၊ နဘူးနွယ်၊ မင်းဘော၊

သဖွတ်မဲ၊ ဝက်ဝံသည်းခြေ စသော သစ်ပင် ချုံနွယ် များကိုတွေ့ရသည်။ မိုး အားကောင်းသဖြင့် စိမ်းလန်းစိုပြည်လျက်ရှိသည်။

ဒူးရင်း၊ ပိန္နဲ၊ မရန်း၊ တညင်းစသော စိုက်ပျိုးထားသည့် ဥယျာဉ်ခြံများကိုလည်း တွေ့ရှိရသည်။ ငရုတ်ကောင်း၊ ဖာလာ စသော ပရဆေးပင်များ ပေါက်ရောက်သော တောလည်းဖြစ်သည်။

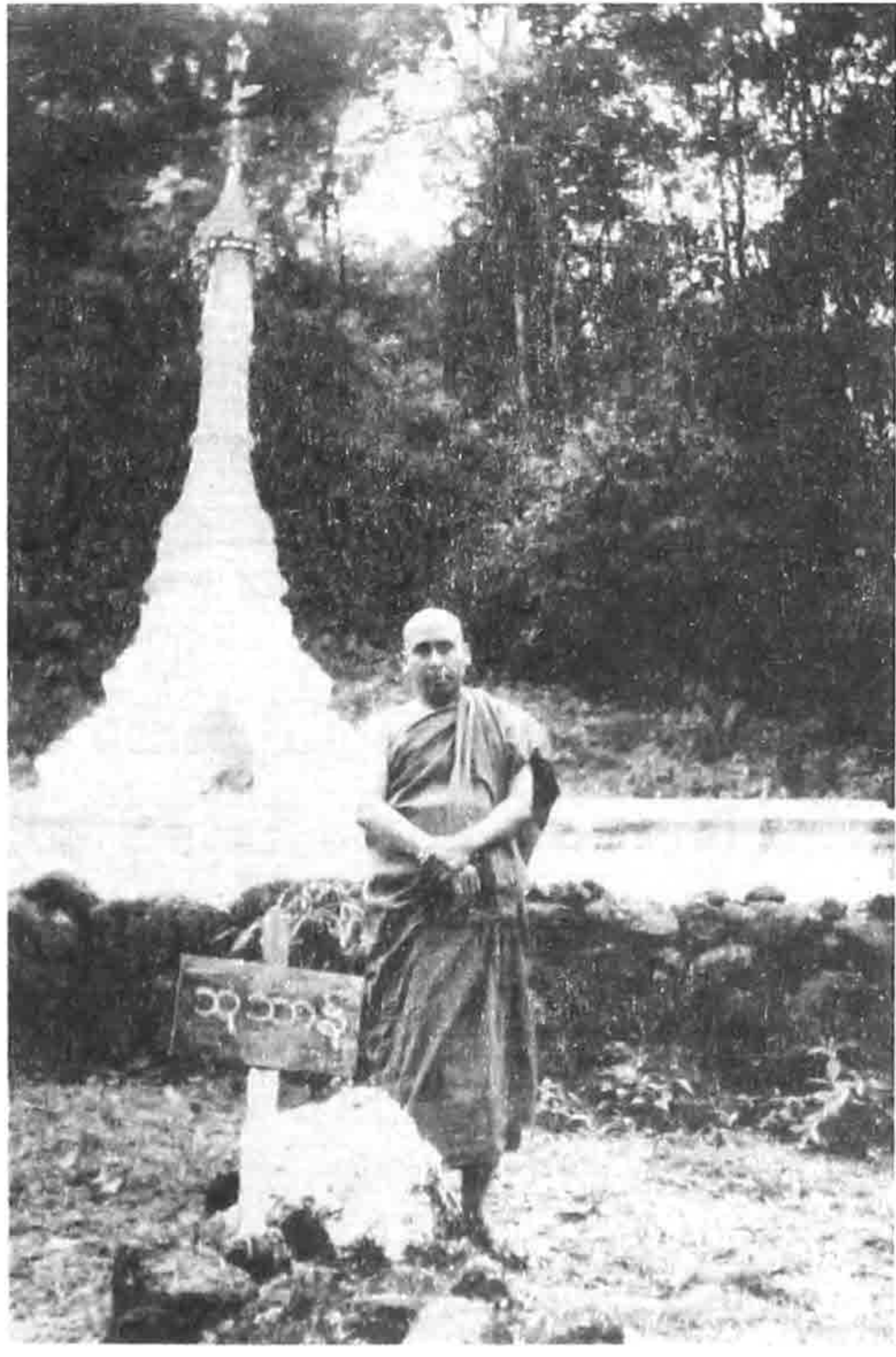
တစ်ကုန်းသက်ဆင်း တစ်ကုန်းနင်း၍ လှမ်းတက်ခဲ့ရာမှ အနယ်နယ် အရပ်ရပ်မှ ကုသိုလ်ရှင်များ ဆောက်လုပ် လှူဒါန်းထားသော တံတားကြီးငယ်များကိုလည်း ကူးခဲ့ ဖြတ်ခဲ့ကြသည်။

ဆက်လျှောက်လေလေ၊ တဖြည်းဖြည်း ရေတံခွန်သံများက ဆူညံလေလေဖြစ်သည်။ ကြီးမားသော စက်ရုံကြီး တစ်ရုံကဲ့သို့ မြည်ဟိန်း နေလေသည်။ မပွင့်တပွင့် တိမ်လွှာကို အသာဖွင့်၍ တိုးထွက်လာသော နေမင်း ရောင်ခြည်ကြောင့် ကျောက်ဖျာများ ပေါ်မှ ဖြတ်၍ စီးဆင်းနေသော ရေတံခွန်များမှာ ဘော်ရောင် အသွေးကဲ့သို့ ဝင်းလက်၍ နေ၏။

အင်္ကျီမပါ ပုဆိုးစုတ်ကလေးများ ပခုံးပေါ်တင်ကာ ဓါးကိုယ်စီဖြင့် သစ်ပင် ချုံနွယ်အကြား သွားလာ တိုးလျှိုး နေကြသော မွန်၊ ကရင်၊ ဗမာတောတွင်း ခရီးသည်များကိုလည်းတွေ့ရ၏။ တောကားနက်လှ၏။ (၁) မိုင်ခွဲခန့် လျှောက်မိလျှင် အတက်အဆင်းများ ရှိလာ၏။ သို့သော်

မကြီးလှ၊ ချောမော၏။ (၂) မိုင်ခန့်လျှောက်သော် တောင်ကြားသို့ ရောက်သွား၏။ ဝဲယာတွင် ကျောက်တံတိုင်းများ ကာရံထား သကဲ့သို့ရှိကြ၏။

သပိတ်အိုင် တောရသည် အစွန်အဖျားကျ၍ ရွာနှင့် ဝေးကွာလှသဖြင့် လူဆိုးနှင့် သူတော်ကောင်းများ လျှို့ဝှက်အပ်သောကိစ္စကို လွတ်လပ်စွာ လုပ်ကိုင်နိုင်သော နေရာဖြစ်သည်။ ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်တို့ ဓမ္မလျော်သည့် ကျောင်းမျိုးဖြစ်၏။ နောက်ဆုံးတံတားတစ်ခုကို ကျော်ရ၏။ ထိုအခါ ညှို့မိုင်းသော တောအုပ်တို့ကို တွေ့ရ၏။ တောအုပ်အဝှံရှိ တောင်ကျည်းပင်တွင် “သပိတ်အိုင်တောရ

သီတဂူဆရာတော် သပိတ်အိုင်တောရစခန်း၌ ရူတင်ဆောက်တည်ခဲ့စဉ်က

ကျောင်း၊ ကျွဲကရွာ၊ ပေါင်မြို့နယ်၊ သထုံခရိုင်” ဟူသော ဆိုင်းဘုတ်ကိုတွေ့ရ၏။ ထိုအခါမှ မိမိမှာ ဘဝင်ချမ်းမြေ့ ရွှင်လန်းလှ၏။”

ဤသို့လျှင် အရှင်ဉာဏိဿရသည် သပိတ် အိုင်တောရကျောင်းသို့အသွား ခရီးလမ်းကို စာပန်းချီ ခြယ်မှုန်း ထားလေသည်။

သပိတ်အိုင်တောရစခန်းမှ သီတဂူဆရာတော်

သပိတ်အိုင်တောရ

အရှင်ပညာဇောတနှင့်အတူ အရှင်ဉာဏိဿရသည်သပိတ်အိုင်တောရသို့ ရောက်ရှိလာသည်။ တောင်ကုန်းကလေးပေါ်သို့ တက်မိ သော် ဆောက်လုပ်ဆဲ ကျောင်းငယ်တစ်လုံးကို တွေ့ရသည်။

ပတ်ဝန်းကျင် ဝဲယာနှစ်ဖက်သို့ ကြည့်ရှုလိုက်သောအခါ တစ်နေရာတွင် စေတီငယ် တစ်ဆူကို ဖူးတွေ့ရသည်။ ထို စေတီငယ်မှာ ထုံးဖွေးဖွေးနှင့်ဖြစ်သည်။ “သပိတ်အိုင် ဆုတောင်းပြည့်လွမ်းစေတီ” ဟု ဆိုင်းဘုတ်တပ်ထားသည်။

အရှင်ဉာဏိဿရသည် စေတီကလေးအောက်ဖက်နိမ့်ရာဒေသ၌ “ သုသာန် ” ဟူသော ဆိုင်းဘုတ်ကို မြင်ရ၏။ ဤမျှ တောနက်၍ ဤမျှ ဝေးလံပြီး ဤမျှ ဆွေးမြေ့ ယိုယွင်းနေသော မိုးလေမလုံသည့် သစ်ပင် ချုံနွယ်များ အကြားတွင် တောရကျောင်းကလေး တည်ရှိနေသည်။ ထိုတောရကျောင်းကလေးတွင် သပိတ်အိုင် ဆရာတော်ကြီးသည် ယခင်က တောရဆောက်တည် သီတင်းသုံးနေထိုင်ခဲ့သည်။ ယခုမူ အရှင်ပညာဇောတ သီတင်းသုံးနေသည်။ နှစ်ဝါပင် ရှိသွားပြီ။

သီတဂူဆရာတော် သပိတ်အိုင်တောရစခန်း၌ တောရဆောက်တည်စဉ်

အရှင်ပညာဇောတ၏ သီတင်းသုံးဖော် နှစ်ပါးကိုလည်း တွေ့ရသည်။ တစ်ပါးမှာ အရှင်ဝါသဝ (မိတ္ထီလာ) ဖြစ်သည်။ တောင်ကြီးမြို့ ဓမ္မ သုခရိပ်သာမှ ကြွလာပြီး အရှင်ပညာဇောတနှင့် အတူတောထွက်ခဲ့သူဖြစ်သည်။ ကျန် တစ်ပါးမှာ အရှင်ကောလာသ (ကျိုက်လတ်) ဖြစ်သည်။ အရှင်ပညာဇောတဆေးဝါး ဓာတ်စာစားနေခိုက် အရှင်ဝါသဝနှင့်အတူ အဖော်အဖြစ်နေထိုင်ရန် ရန်ကုန် ရွှေဥမင်တောရက ပို့ထားခြင်းဖြစ်သည်။ အရှင်နှစ်ပါးလုံး ကြည်ညိုစရာပင်။

ခေါင်းကြီးနှစ်လုံး

သပိတ်အိုင် တောရကျောင်းသည် ရွာနှင့် နှစ်မိုင်ကျော်ကွာဝေးသဖြင့် မိနစ် လေးဆယ်ခန့် ခပ်ပြင်းပြင်းလျှောက်မှ ရွာသို့ ရောက်သည်။ တောရကျောင်းအင်္ဂါနှင့် ကောင်းစွာ ညီညွတ်သည်။

အနောက်ဘက်မှလွဲ၍ ကျန်အရပ် သုံးမျက်နှာမှာ ရေစမ်းများဝိုင်းနေသည်။ အန္တရာယ်ပြုနိုင်သော သစ်၊ ကျား စသည်တို့၏ ဘေးရန်မှ ကာကွယ်ပြီးသား ဖြစ်နေသည်။

အရှင်ဉာဏိဿရက စေတီအနီးရှိ ‘သုသာန်’ ဆိုသည့် ဆိုင်းဘုတ်ကလေးကို ကြည့်၍ “သုသာန်ဆိုတာ ဘာပါလဲဘုရား” ဟု အရှင်ပညာဇောတအားမေးမြန်းကြည့်သည်။

အရှင်ပညာဇောတက “ဆရာတော်ကြီး သက်တော်ထင်ရှားရှိစဉ်က ရွာသုသာန်ကို မသွားရဘဲ တောတွင်းမှာပဲ အလွယ်တကူ သုသာန်ခုတင်

ကျင့်နိုင်အောင် ပြုလုပ်ထားတာပဲ။ ရွာထဲက ကိုဘိုးစိန်နဲ့ ထွန်းဖေပု ဒကာကြီး နှစ်ယောက်တို့ရဲ့ အလောင်းနှစ်လောင်းကို ဆရာတော်ကြီးက အလှူခံပြီးမြှုပ်ထားတာ။ ဆရာတော်ကြီးက ဓုတင် (၁၃) ပါးလုံးကျင့်သုံးတယ်” ဟူ၍ အရှင်ပညာဇောတက ရှင်းလင်း ပြောပြသည်။

ကျောင်းကလေးပေါ်တွင် ခေါင်းကြီး နှစ်လုံးကို တွေ့ရသည်။ မှန်ခေါင်းမှာ ရွာကျောင်းဆရာတော်ကြီးတစ်ပါး၏ ခေါင်းဖြစ်သည်။ သစ်သားခေါင်းမှာ ကျုံ့ကာ၊ ပိတောက်ကုန်းရွာမှ မထိန်အသက် (၆၀) ကျော်၏ ခေါင်းဖြစ်သည်။

ထို ခေါင်းကြီးနှစ်လုံးထဲတွင် အရှင်ပညာဇောတတို့သည် မိမိတို့အား လှူဒါန်းထားသော ဆပ်ပြာ၊ ဖယောင်းတိုင်၊ သင်္ကန်းစသည်တို့ထည့်ထားသည်။ ပစ္စည်းထည့်သော သေတ္တာကြီးများ ဖြစ်နေကြပြီ။

သပိတ်အိုင်

ထို့နောက် အရှင်ပညာဇောတသည် သပိတ်အိုင်ဟု ခေါ်တွင်သည့် ရေအိုင်ဘက်သို့ ခေါ်သွားသည်။ ရေအိုင်ထဲသို့ ရေများ တဝန်းဝန်း စီးဆင်းနေသည်။ စမ်းရေ အဟုန်သည် ကျောက်တုံးအရွယ်အစား ငယ်၊ လတ်၊ ကြီး များကို မိနစ်တိုင်း၊ စက္ကန့်တိုင်း အတင်း တိုးတွန်း တိုက်လျက်ရှိ၏။

စမ်းရေအိုင်ကြီးကား အကျယ် (၂၅) ပေခန့်၊ အနက် (၁၅) ပေခန့်ရှိသည်။ တောင်၊ ချောက်ပေါင်း များစွာမှ စီးဆင်းလာသော စမ်းရေများ

စုပေါင်း၍ သဘာဝအလျောက် ဖန်တီး ပေးနေသော စမ်းရေအိုင်ကြီးဖြစ်သည်။ ထိုစမ်းရေအိုင်သည် ခပ်ဝိုင်းဝိုင်းဖြစ်သည်။ သပိတ်ပုံသဏ္ဍာန်ကဲ့သို့ရှိသည်။ ထို့ကြောင့် သပိတ်အိုင်ဟုခေါ်တွင်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ထို သပိတ်အိုင်ကို အကြောင်းပြု၍ သပိတ်အိုင် တောရချောင်၊ သပိတ်အိုင်တောရဆရာတော်ကြီးဟူ၍ ခေါ်ဝေါ်ခြင်းဖြစ်သည်။ ယခုအချိန်တွင် စမ်းရေအိုင်ကြီးသည် ရေ၏တွန်းအားကြောင့် အတန်ငယ်ပျက်စီးနေပြီ။ သပိတ်ပုံသဏ္ဍာန်မပေါ်လွင်တော့ပေ။

သပိတ်အိုင်အတွင်း၌ ငါးမြင်းနီနှင့် ကျောက်ပုစွန်များ ရှိကြသည်။ ထိုငါးများကို ဆရာတော်ကြီးက ဆွမ်းကျွန်းများ ကျွေးလေ့ရှိသည်။ ဆရာတော်ကြီး သက်တော်ထင်ရှား ရှိစဉ်က ဆရာတော်ကြီး၏ မေတ္တာရိပ်၊ ကရုဏာရိပ်ကိုမှီခို၍ ချမ်းချမ်းသာသာ နေခဲ့ကြရသည်။ ယခုအခါ ဆရာတော်ကြီးရှိစဉ်ကလောက် သူတို့တတွေ မချမ်းသာကြတော့ပေ။ တစ်ခါတစ်ရံ ငါးဖမ်းသူများ ပေါ်လာပြီး အလစ်တွင် ဖမ်းဆီးခံရရှာသည်။

နှစ်ည

အရှင်ဉာဏိဿရသည် သပိတ်အိုင်တောရကျောင်းတွင် နှစ်ညတာမျှ အိပ်စက်သည်။ အစမ်းသဘော တောရဆောက်တည်ပြီး နေကြည့်ခဲ့သည်။ စိတ်အေးချမ်းမှု ရခဲ့သည်။ ထို့နောက် ရွာထဲသို့ ဆွမ်းခံသွားရခြင်း ပြန်ရခြင်း၊ ဆွမ်းကွမ်းသပ္ပာယ်မျှတခြင်း ရှိ မရှိတို့ကို လေ့လာသည်။ စုံလင်စွာ

သိရှိခဲ့ရသည်။ တစ်ပါးဆွမ်းခံသည့် ဆွမ်း၊ ဟင်းတို့မှာ (၃) ပါးအထိ ဘုဉ်းပေးသုံးဆောင်နိုင်အောင် လုံလောက်သည်ကိုတွေ့ရသည်။

ရွာသူ ရွာသားများက ဆွမ်း၊ ဆွမ်းဟင်းများကိုသာမက မုန့်အမျိုးမျိုးနှင့် သစ်သီး အမျိုးမျိုးကိုပါ လောင်းလှူကြသည်။ မိုးလင်းသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ရွာထဲရှိ ဆွမ်းခံရပ်ကွက်ရှိ အိမ်တံခါးဝတိုင်းဝယ် ဆွမ်း၊ ခဲဖွယ်၊ ဘောဇဉ်များ အသင့်ဖြစ်၍နေကြပြီ။ ကျွဲကရွာနှင့် အနီးရှိ နတ်ကြီးချောင်ရွာမှ စေတနာရှင်များသည်လည်း အလွန် သဒ္ဓါတရားကောင်းကြသည်။ ဝီရိယလည်း ကောင်းကြသည်။

အရှင်ဉာဏိဿရသည် သပိတ်အိုင်တောရကိုနှစ်သက်သွားပြီ။ ထိုတောရမှာပင် လာရောက်၍ တောရ ဆောက်တည်တော့မည်ဟု ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။ ထို့နောက် အရှင်ပညာဇောတနှင့် အတူရန်ကုန်သို့ ပြန်ကြွခဲ့သည်။ အရှင်ပညာဇောတသည် ရန်ကုန် ရွှေဥမင်တောရတွင် ခေတ္တဆေးဝါးဓာတ်စာမှီဝဲရင်း ကျန်ခဲ့သည်။ ထို့နောက်မှ သပိတ်အိုင်တောရသို့ပြန်ကြွသည်။

တစ်နှစ်လွန်မြောက်သော်

အရှင်ဉာဏိဿရသည် ထိုနှစ် ထိုဝါတွင် တောရစခန်းသို့ မလှမ်းသာခဲ့။ ထုံးစံအတိုင်း စစ်ကိုင်းမှာပင် ဝိသုဒ္ဓိမဂ် အဋ္ဌကထာကို အသေးစိတ်ပြန်လှန်လေ့လာခဲ့သည်။ တစ်နှစ်လွန်မြောက်ပြီး နွေရာသီသို့ ရောက်သောအခါ မွေးရပ်မြေသဲကုန်း

မြို့သို့ တရားဟောရန်ကြွပြန်သည်။ တရားပွဲများ အပြီးတွင် အရှင်ပညာဇောတရိရာ သပိတ်အိုင် တောရသို့ စာရေး အကြောင်းကြားသည်။ ထို့နောက် ၁၃၃၄ ခုနှစ်၊ နယုန်လဆန်း (၁၂) ရက်နေ့တွင် သပိတ်အိုင်တောရကျောင်းသို့ ရောက်ရှိခဲ့လေသည်။ ထိုအချိန်၌ သက်တော် (၃၆) နှစ်ရှိသည်။

အရှင်ဉာဏိဿရက “ဧတဒဂ် (ဓမ္မဒူတ) အရှင်ပညာဇောတသည် မိမိအား သည်မျှလောက် နှစ်သက်ဖွယ်ကောင်းသည့် သပိတ်အိုင်တောရသို့ အရောက်ပို့ဆောင်ပေးသည့် “ကလျာဏနိဝေသကသိက္ခိတ” မိတ်ဆွေကောင်း တစ်ပါးပင်ဖြစ်ပါတော့သည်” ဟု မှတ်တမ်းတင် ဖော်ပြခဲ့သည်။

အရှင်မြတ် (၃)ပါး

အရှင်ဉာဏိဿရသည် သပိတ်အိုင်ဆရာတော်ကြီး ဦးကိတ္တိ (၁၂၅၅ - ၁၃၃၁) လွန်တော်မူပြီး (၃) နှစ်အကြာတွင်မှ ထိုတောရသို့ရောက်ရှိသွားခြင်းဖြစ်သည်။ သူ ရောက်ရှိချိန်တွင်တောရကျောင်းကလေး၌ ရဟန်းသုံးပါး ရှိနေသည်။

ပထမတစ်ပါးမှာ အရှင်အာစိဏ္ဏဖြစ်သည်။ ဝိနည်း စည်းကမ်းကို အထူး စောင့်ရှောက်သည်။ ပြင်းထန်စွာ တရားကျင့်သည်။ လေးနက်သော အတွေးအခေါ်ရှိသည်။ နောင်အခါ ထင်ရှားကျော်ကြားသော ဖားအောက်တောရ ကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ ဆရာတော်ကြီး ဖြစ်လာခဲ့သည်။

အရှင်အာစိဏ္ဏသည် အရှင်ဉာဏိဿရတို့နှင့် ခေတ္တအတူ သီတင်းသုံးပြီးနောက် အစင်တောရ (ရေးမြို့နယ်) သို့ ပြောင်းရွှေ့သည်။ အဆက်အသွယ်ကား မပြတ်ပေ။

ဒုတိယ ရဟန်းတော်မှာ အရှင်၏မိတ်ဆွေကောင်း မိတ်ဆွေမွန် အရှင်ပညာဇောတဖြစ်သည်။ အရှင်ပညာဇောတသည် ဝိနည်းလည်း လေးစားသည်။ စာပေလည်း နှံ့စပ်သည်။ တရားဟော၊ တရားပြ၊ စာချ၊ စာရေးစွယ်စုံရသည်။ အရှင်ပညာဇောတနှင့်အတူ အရှင်ဉာဏိဿရသည် သပိတ်အိုင်တောရတွင် အတူနေသည်။

တတိယရဟန်းတော်မှာ အရှင်ကေလာသဖြစ်သည်။ ထိုအရှင်သည် ဓုတင် (၁၃) ပါးဆောင်လျက် ဝိပဿနာကို အားထုတ်သည်။ ဝိနည်းလည်း လေးစားသည်။ ထိုစဉ်က နွေရာသီရောက်တိုင်း ရန်ကုန်မှ ရွှေဥမင်ဆရာတော်ကြီး ဦးကောသလ္လ ကြွတော်မူလေ့ရှိသည်။

ခေါင်းကြီးဘေးဝယ်

အရှင်ဉာဏိဿရသည် ကျောင်းငယ်ရှိ အခန်းငယ်တွင် သီတင်းသုံးရသည်။ အိပ်ရာနံဘေးတွင် ကျုံးကရွာကျောင်း ဆရာတော်ကြီး၏ ရုပ်ကလာပ်ကို ထည့်သွင်း သင်္ဂြိုဟ်စဉ်က ရုပ်ကလာပ်ထည့်သော ခေါင်းအဟောင်းကြီး ထားရှိသည်။ ထိုခေါင်းကြီးနှင့်အတူ ယှဉ်တွဲအိပ်ရသည်။

သပိတ်အိုင်ဆရာတော်ကြီး၏အလေ့အထ

သပိတ်အိုင်တောရ ဆရာတော်ကြီး ဦးကိတ္တိ သည် သက်တော်ထင်ရှားရှိစဉ်က နံနက် (၅) နာရီ ခွဲတွင် ဆွမ်းခံထွက်သည်။ အိမ်စဉ်ရပ်၍ ဆွမ်းခံ သည်။ (၇) နာရီမှာ ပြန်ရောက်သည်။ (၈) နာရီမှာ ဆွမ်းစားသည်။ ဆွမ်းကို တစ်ထိုင်တည်း တစ်ထပ် တည်းစားသည်။ ကျောင်းမှာ မီးဖိုမရှိ၊ မီးဖိုဆောင် မရှိ၊ ကြောင်အိမ် (သို့) လှောင်အိမ်မရှိ၊ ပိုနေသော ဆွမ်းထမင်းများကို တောတွင်း၌ သွားလာသူများ ကို ကျွေးသည်။ အိုင်ထဲမှ ငါးများကိုကျွေးသည်။ ရှဉ့်နက်၊ ရှူးပျံနက်၊ တောမျောက်များကို ကျွေး သည်။

ထို့နောက် နံနက်ခင်း (၈) နာရီမှ (၁၂) နာရီ အထိ လူများ၏ အဖူးမြော်ခံသည်။ (၁၁) နာရီ ကျော်လျှင်ကား တရားအနည်းငယ်သာဟောပြီး လူများကို နှင်ထုတ်သည်။ စင်္ကြံလျှောက်သည်။ နေ့လယ် (၁၂) နာရီတွင် ကျောင်းခန်း ကလေးကို တံခါးပိတ်၍ တရားအားထုတ်သည်။ ဘယ်သူ့ကိုမှ အတွေ့မခံတော့။

ညနေစောင်းတွင်မှ သေနာသနဝတ်ပြုရန် ကျောင်းသင်္ခမ်းမှ ထွက်သည်။ တံမြက်လှည်း သည်။ ထို့နောက် ရေသုံးသပ်ပြီး ကျောင်းထဲပြန် ဝင်သည်။ သန်းခေါင်ကျော် အချိန်ထိ တရားအား ထုတ်သည်။ သန်းခေါင်ကျော်သောအခါ စင်္ကြံ လျှောက်၍ ခဏမျှကျိန်းစက်သည်။ အရုဏ် မတက်မီ အိပ်ရာမှထ၍ တရားအလုပ်စပြန်သည်။

အရှင်ဉာဏိဿရတို့သည် သပိတ်အိုင်ဆရာ တော်ကြီး၏ လမ်းစဉ်အတိုင်း တစ်သဝေမတိမ်း လိုက်နာကြသည်။ ကျင့်သုံးကြသည်။ သို့သော် ဆရာတော်ကြီးနှင့် မတူသည့် အချက်မှာ ဝါတွင်း ကာလ ဥပုသ်နေ့များတွင် မိမိတို့ ဆွမ်းခံကြွရာ ကျုံက၊ နတ်ကြီးချောင်း၊ ဘန်ဘွေးကုန်းရွာမှ ဒကာ၊ ဒကာမများကို (၁၂) နာရီမှ (၁) နာရီ အထိ တရားဟောပြောခြင်းဖြစ်သည်။

ဓမ္မသာကစ္ဆာ

အရှင်ဉာဏိဿရတို့သည် တစ်ပါးနှင့် တစ် ပါး မဆက်သွယ်ကြ၊ နံနက်တိုင်း (၅) နာရီတွင် ရွာသို့ ဆွမ်းခံမဆင်းမီ သပိတ်သင်္ကန်း ပြင်ဆင် ချိန်ဝယ် (၃) ပါးဆုံဖို့ တစ်နေရာတွင် ချိန်းချက် သတ်မှတ်သည်။ ဆွမ်းခံ ထွက်ခါနီး (၃) ပါး ဆုံမိ သောအချိန်၊ သပိတ်သင်္ကန်းပြင်စဉ် အရုဏ်ဦးတွင် တရား ဆွေးနွေးကြသည်။ အပြန်အလှန် ဖိတ်ကြား ကြသည်။ တင်ပြကြသည်။ ထိုအချိန်ကလေးသည် ဓမ္မသာကစ္ဆာ မင်္ဂလာအချိန်ပင်ဖြစ်သည်။

စကားမပြောကြ

သူတို့ (၃) ပါးသည် ဆွမ်းခံသွားသော်လည်း စကား မပြောကြ၊ ကိုယ့်လမ်းကိုယ်သွားကြသည်။ အချိန်တန်၍ ကျောင်းပြန်သော်လည်း ကိုယ့် ကျောင်းခန်းမှာပင် တစ်ပါးတည်း ဆွမ်းစားသည်။ တစ်နေ့လုံး တစ်ညလုံး စကားမပြောကြ။ အရှင် ဉာဏိဿရ၏ အိပ်ရာဘေးရှိ ခေါင်းကြီးထဲတွင်

သပိတ်အိုင် ဆရာတော်ကြီး၏ စာအုပ်ဟောင်းများ နှင့် မှတ်စုမှတ်တမ်း အဟောင်းများရှိသည်။ အရှင် သည် ယင်းတို့ကို တစ်ခါတစ်ရံအနည်းငယ်စီ ဖတ် ကြည့်မိသည်။

ဆရာတော်ကြီး၏မှတ်တမ်းများ

မှတ်တမ်းများကား စုံလင်လှသည်။ မြန်မာ့ နိုင်ငံရေး သတင်းများလည်းပါသည်။ ကမ္ဘာ့နိုင်ငံ ရေး သတင်းများလည်းပါသည်။

ဆရာတော်ကြီး၏ မှတ်တမ်း တစ်ခုတွင် စူး အက်တူးမြောင်း၌ အီဂျစ်၊ အစ္စရေး စစ်ဖြစ်သော အခါ ဆရာတော်ကြီးက အထူး မေတ္တာပို့ ပေးခဲ့ ကြောင်းလည်းပါသည်။ ဗီယက်နမ်မှာ အမေရိ ကန်က ဗုံးတွေကြဲရာတွင် မေတ္တာပို့ပေးခဲ့ကြောင်း လည်းပါသည်။ ကိုယ့်ကိုကိုယ် မီးတင်ရှို့ ဆန္ဒပြ သော ဗီယက်နမ်ဘုန်းကြီးများ အကြောင်းလည်း ပါသည်။ သူတို့မှာ ဘုရားလောင်းဟု ဆိုကြသော် လည်း စင်စစ် ဂေါတမဘုရားလောင်း ယုန်မင်း ကဲ့သို့မဟုတ်။ အစွန်းရောက် ဘုရားလောင်းတွေ သာဖြစ်ကြောင်းလည်း မှတ်ချက်ချ ရေးသားထား သည်ကိုတွေ့ရသည်။

သူခိုးကိုသိ

တစ်နေ့တွင် သပိတ်အိုင် ဆရာတော်ကြီး ဆွမ်းခံကြွနေခိုက် ဒကာ၊ ဒကာမများက ဆရာ တော်ကြီးအားလှူရန် ကျောင်းရှေ့၌ ငါးသေတ္တာ၊

နို့ဆီ၊ ဖယောင်းတိုင်၊ မုန့်သေတ္တာများကို စုပုံထား သည်။ ယင်းတို့ကို သူခိုးက ခိုးသွားသည်။

ဆရာတော်ကြီးသည် သူခိုးမှာ မည်သူဖြစ် သည်ကို မမြင်ရဘဲ သိနေသည်။ သူ့မှတ်တမ်း စာ အုပ်ထဲတွင် “တပို့တွဲလဆန်း (၁၃) ရက်နေ့က ကျောင်းမှာ သူခိုးခိုးတယ်။ ဘယ်သူခိုးလဲလို့ မေး နေကျနတ်ကို ခေါ်မေးလိုက်တယ်။ ထွန်းကြိုင် သား တင်သိန်းခိုးတယ်လို့ ပြောတယ်” ဟူ၍ ရေး မှတ်ထားသည်ကိုတွေ့ရသည်။ (ထိုမှတ်သားချက် အတိုင်းပင် မကြာမီပင် တင်သိန်းခိုးကြောင်း သိရှိရသည်။)

လေးကိုယ်ခွဲ ဆွမ်းခံသတဲ

သပိတ်အိုင်ဆရာတော်ကြီးသည် ကျူက၊ မော်လမြိုင်၊ ဘီလူးကျွန်း၊ သထုံတို့ကို တစ်မနက် တည်း လေးကိုယ်ခွဲ ဆွမ်းခံကြွနေကြောင်း မကြာ ခဏ ဟိုးလေးတကျော် ဖြစ်ကြသည်။

စင်စစ် သပိတ်အိုင် ဆရာတော်ကြီးသည် ကျူကရွာကလွဲလျှင် အခြား ဘယ်ကိုမှ မကြွခဲ့ပေ။ သို့ရာတွင် မော်လမြိုင်တွင် နံနက်ခင်း၌ လောင်း လှူလိုက်ရသူများက သူတို့၏ အလှူပစ္စည်းများ ကို အမှတ်အသားပြု၍ သပိတ်အိုင်ကို အပြေး အလွှား လာကြည့်ကြသည်။ ထိုအခါ သူတို့ အလှူ ပစ္စည်းများကို ဆရာတော်ကြီး ဆွမ်းစားသော ဘေးနားတွင်တွေ့ရသည်။

ကျွန်ုပ်ကရွာမှ လူများကလည်း ဆရာတော်ကြီး ကျွန်ုပ်ကရွာမှ လွဲ၍ ဘယ်မြို့ ဘယ်ရွာကိုမှ ဆွမ်းခံ မသွား၊ နံနက်တိုင်း မိမိတို့ရွာတွင် ဆွမ်းခံကြွ သည်ဟု အခိုင်အမာ ပြောကြ၏။

နတ်စောင့်ရှောက်တာ

ဤ ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်ရပ်နှစ်ခုကို ဆရာ တော်ကြီးက “နတ်တွေချစ်တာ ကောင်းသလား၊ ကိုယ်စောင့်နတ်ဆိုတာ ကိုယ်ကျင့်တရား ဖြစ်ရ မယ်။ ခုတော့ ကိုယ်စောင့်နတ်တွေ ကြည်ညိုလို့ သူတို့ စောင့်ရှောက်တာ ငါဒုက္ခများတယ်” ဟု မှတ်တမ်းတင်ရေးသားထားသည်။

ထိုသို့မှတ်တမ်းတင်ရေးထားသော စာရွက် ဟောင်းကလေးများကို အရှင်ဉာဏိဿရ တွေ့ရှိခဲ့ ရသည်။

သူပုန်လက်မှလွတ်လာသူ

တစ်ခါက နတ်ကြီးချောင်ရွာမှ ကရင်အမျိုး သမီး တစ်ယောက်ကို သူပုန်များက ပြန်ပေးဆွဲ သွားကြသည်။ အချုပ်ခန်းထဲ ထည့်ထားသည်။ နောက်တစ်နေ့တွင် အချုပ်ခန်းထဲသို့ ဆရာတော် ကြီး ကိုယ်တိုင်ကြွလာသည်။ ကြိုးများဖြေ၍ တံခါး ဖွင့်ပေးသည်။ ထိုအမျိုးသမီး လွတ်မြောက်လာခဲ့ သည်။

ထိုအကြောင်းကို ထိုအမျိုးသမီးက အရှင် ဉာဏိဿရတို့အား ပြောပြသည်။

ထိုအခါ အရှင်ဉာဏိဿရက “တကယ် တော့ သူပုန် စခန်းကို ဆရာတော်ကြီးကြွလာတာ မဟုတ်ဘူး။ ဆရာတော်ကြီးအနားက နတ်တစ်ပါး ပါးက ဆရာတော်ကြီး ဟန်ဆောင်ပြီး ကြိုးဖြေ၊ တံခါးဖွင့်ပေးလိုက်ခြင်းပဲ ဖြစ်ပါတယ်” ဟူ၍ မိန့် ဆိုသည်။ အကြောင်းမဲ့ မိန့်ဆိုသည်မဟုတ်၊ ဆရာ တော်ကြီး၏ မှတ်တမ်းများအရ မိန့်ဆိုခြင်းဖြစ် သည်။

နတ်များကိုပေး

“ဆရာတော်ကြီးကို စောင့်ရှောက်တဲ့ ကိုယ် စောင့်နတ်တွေကြောင့် ကျေးဇူးများတာတွေလည်း ရှိတယ်။ တစ်ခါက ဥပုသ်နေ့မှာ သထုံ၊ မော်လ မြိုင်က လူတွေ နံနက် ဆွမ်းမခံမီ ကျွန်ုပ်ကရွာကို လာပြီး ဆွမ်းလောင်းကြတယ်။ တောကျောင်း ပေါ်တက်၊ ဆွမ်းခဲဖွယ်ကပ်၊ တရားတိုထွာ နာကြ တယ်။ (၁၁) နာရီမထိုးမီ သူတို့ကို ပြန်သွားဖို့ အတွက် တောလမ်းခရီးမှာ သူပုန်၊ ဓားပြတွေ ရှိ မရှိ ဆရာတော်ကြီးက နတ်တွေကို မေးတယ်။ ဘေး မရှိဘူးဆိုမှ သူတို့ကို ပြန်လွှတ်တယ်။

ရံဖန်ရံခါ လမ်းမှာ သူပုန်တွေ ရှိနေတယ်လို့ နတ်ကပြောရင် ကျောင်းရောက်နေတဲ့ သူတွေကို ကျောင်းထဲက သစ်ပင်ရိပ်မှာပဲ တရားထိုင်ခိုင်း ထားတယ်။ လမ်းရှင်းမှ သူတို့ကို ပြန်စေခဲ့တယ်။ အဲဒီ အကြောင်းတွေ ဆရာတော်ကြီးရဲ့ မှတ်တမ်း တွေထဲမှာ တွေ့ရတယ်” ဟု အရှင်ဉာဏိဿရက မိန့်ဆိုခဲ့သည်။

အရှင်ဉာဏိဿရသည် တောရဆောက်တည်စဉ် နေ့လယ်ခင်း၌ (၂) နာရီခန့် စာဖတ်သည်။ စာကျက်ရာ၌ ဒီဃနိကာယ်နှင့် မဇ္ဈိမနိကာယ်မှ သုတ်တော်ကြီးများကို အာဂုံကျက်သည်။ ဗြဟ္မဇာလသုတ်၊ မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ်၊ မဟာအာဠာနာဠိယသုတ်၊ မဟာသမယသုတ်တော်ကြီးများကို နေ့စဉ် ရွတ်ဖတ်ခဲ့သည်။ ဓမ္မစကြာနှင့် အနတ္တလက္ခဏသုတ် တို့ကို နံနက်အိပ်ရာထတွင် ရွတ်ဆိုသည်။

စာဖတ်ရာ၌ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်နှင့် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်းကြီးများကို သေချာစွာ အပြန် အလှန်ဖတ်ရှုသည်။ ခေတ်ပေါ် ဝိပဿနာကျမ်းများကိုမူ သပိတ်အိုင်တောရ ဆရာတော်ကြီး၏ “စူဠာသောတာပန်ဖြစ်ခန်း ဓာတ်ကမ္မဋ္ဌာန်းကျမ်း” မှ လွဲ၍ အခြား မည်သည့်ကျမ်းကိုမှ မဖတ်ပေ။

မြွေ မြွေ

မိုးရာသီတွင် တစ်ခါတစ်ရံ (၇) ရက်နီးပါးမျှ မိုးကြီး မပြတ် ရွာတတ်သည်။ ထိုအခါ တောင်ကြား မြောင်းကြားမှမြွေများ ရေမွန်းသဖြင့် ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်းထဲဝင်လာသည်။ မိုးခိုနေကြသည်။ ထုပ်၊ လျှောက်၊ ဒိုင်း၊ မြားတွေပေါ်တွင် အေးအေးဆေးဆေးနေကြသည်။

တစ်ခုသောညမှာ မြွေပွေးတစ်ကောင်ဟာ ဘုန်းကြီးရဲ့ ခုတင်ခေါင်းရင်းက အကာတန်းပေါ်မှာ ဆန့်ဆန့်ကလေး နားခိုနေတယ်။ ခုတင်ပေါ်မှာ ပက်လက်လှန်နေတဲ့ ဘုန်းကြီးက ကြက်သီး

ထလာတာကြောင့် ခေါင်းအုံးဘေးက ဓာတ်မီးကို စမ်းယူပြီး မီးထိုး ကြည့်လိုက်တယ်။ ဒီအခါ ခေါင်းရင်း ခုတင်တန်းပေါ်က မြွေကိုလက်နဲ့ ထိမိတယ်။ မြွေက အေးအေးဆေးဆေး အိပ်နေတယ်။ ဘာမှ မလုပ်ဘူး။ ကျောင်းနံရံနဲ့ အမိုးတွေပေါ် ဓာတ်မီးနဲ့ ထိုးကြည့်လိုက်တော့လဲ မြွေတွေ အများကြီးပဲ။

ဘုန်းကြီးကစဉ်းစားတယ်။ “ဪ သူတို့ တစ်တွေ တောင်ကျရေမှာ မျောမှာကြောက်လို့ ကျောင်းကလေးကို ခိုကိုးရာ လုပ်ကြတယ်။ ငါလည်းသံသရာပင်လယ်ကြောမှာ မျောမှာကြောက်လို့ တရားတော်ကို ခိုကိုးရာလုပ်တာ၊ ကြောက်သူနဲ့ ခိုကိုးရာရှာသူ အတူတူပဲ။ အဲဒီလိုစဉ်းစားပြီး အေးအေးဆေးဆေး ကိုယ့်အလုပ်ကို ဆက်လုပ်ပါတယ်။ မိုးလေကင်းတဲ့ အချိန်ရောက်တော့မှ သူတို့အားလုံး ဆင်းသွားကြတယ်” ဟူ၍ အရှင်က မိန့်တော်မူခဲ့သည်။

ရေစီးမှာမျှော

တစ်ခါက ဆွမ်းခံကြွရာတွင် တောရကျောင်းနှင့် ကျုံကရွာသွားသော ဆွမ်းခံလမ်း တစ်လျှောက်ရှိ စမ်းချောင်းတွေအားလုံး ရေတွေလျှံနေသည်။ စမ်းချောင်းကြီးတစ်ခုကို ဖြတ်အကူးတွင် ခါးလယ်လောက်ရှိသော ရေထဲမှာ တည်ငြိမ်အောင် ရပ်၍ မရ၊ ရေစီးမှာ မျောပါသွားသည်။ ဆွမ်းသပိတ်ထဲမှာ ရေမဝင်အောင် သပိတ်ကလေးကို အသာထိန်းပြီး လက်တစ်ဖက်ဖြင့် ထောင့်ဖြတ် ကူးရ

သည်။ ဟိုဘက်ကမ်း ရောက်မှ ကမ်းပေါ်တက်၍ ရုန်းထွက်ခဲ့ရသည်။

“ဘဝသံသရာပင်လယ်မှာ ကူးဖို၊ ဝဲဩဃ လေးဖြာသံသရာကို လွန်မြောက်ဖို့ဆိုတာ အတော် ကြိုးစားရမယ်လို့ ဒီစမ်းချောင်းနဲ့ တောင်ကျရေ က ပြသလိုက်ပါတယ်” ဟူ၍ အရှင်ကမိန့်တော် မူခဲ့သည်။

မေဏဝီ

သပိတ်အိုင်တောရ၌ တောရဆောက်တည် စဉ် မမေနိုင်သော ဖြစ်ရပ်တစ်ခုကို အရှင်ဉာဏိ ဿရ ကြုံတွေ့ရသည်။

“တစ်ခုသောညတွင် ရင်ဘတ်ပေါ်မှာ လက် နှစ်ဘက် တင်ပြီး လဲလျောင်းနေတဲ့ ဘုန်းကြီးရဲ့ လက်ကို တစ်စုံတစ်ယောက်က သေချာလာကိုင် ပြီးတော့ ခဏလေးမပြီး ဆုပ်နမ်းနေတယ်။ ဘုန်း ကြီးက ရုန်းပြီး ရင်ဘတ်ပေါ် လက်ပြန်ထားတယ်။ နှစ်ကြိမ်မြောက်လာကိုင်တယ်။ ဘုန်းကြီးကလည်း လက်ပြန်ထားတယ်။

သုံးကြိမ်မြောက်မှာတော့ တောရကျောင်းရဲ့ သန်းခေါင်ယံမှာ ဘယ်သူမှန်းလဲ မသိရ။ သူ့ကို လည်း မမြင်ရ။ ကိုယ့်အလုပ် အနှောင့်အယှက် ဖြစ်တယ်ဆိုပြီး ထို လက်ကိုင်တဲ့ သတ္တဝါကို - “ဟယ် သူတစ်ပါး အလုပ် လုပ်နေတာကို ဘယ် သူလာနှောင့်ယှက်တာလဲ” လို့ မေးလိုက်တယ်။

“အဲဒီတော့ လက်ကိုကိုင်တဲ့ သတ္တဝါက ပြန် ပြောတယ် -

“နှောင့်ယှက်နေတာ မဟုတ်ပါဘူး။ စောင့် ရှောက်နေကြောင်း အသိပေးတာပါတဲ့။”

အဲဒီတော့ စောင့်ရှောက်နေတာ ဘယ်သူလဲ ကွလို့ အော်မေးလိုက်တယ်။ အဲဒီတော့ သူက ပြန် ပြောသွားတယ် “မေဓာဝီပါဘုရား” တဲ့ ဟူ၍ နောင်အခါတွင် ဆရာတော် အရှင်ဉာဏိဿရက ပြန်လည်ပြောပြခဲ့သည်။

ထူးဆန်းသောမြွေကြီး

ထိုညတွင် အရှင်ဉာဏိဿရသည် အိပ် မပျော်၊ သန်းခေါင်ကျော် လင်းအားကြီးပိုင်း အချိန် တွင် ကျောင်းနောက်ဘက် သဲလမ်းကလေးပေါ် တွင် စကြိုလျှောက်နေသည်။ လရောင်ကလေး ကလည်း ခပ်ရေးရေး လင်းလက်နေသည်။

စကြိုလျှောက်၍ ခေါက်ရေ (၁၀၀) ကျော် လောက် လျှောက်ပြီးသောအခါ ညောင်းညာမှုနှင့် ငိုက်မျဉ်းမှုတွေ ပြေပျောက်သွားသည်။ စကြိုထိပ် ကျောက်တုံးပေါ်တွင်သွားထိုင်ရန် ကျောက်တောင် ဆီသို့သွားသည်။ ထိုစဉ် မြွေကြီး တစ်ကောင်ထွက် လာသည်။ အရွယ်ပမာဏ ခြေသလုံးလောက်ရှိ သည်။ အဝါတစ်တန်၊ အဖြူတစ်တန်၊ အနက် တစ်တန် အဆင်းရှိသည်။

ထိုမြွေကြီးသည် စကြိုလမ်းကို ကန့်လန့် ဖြတ်လျက်ပိတ်ထားသည်။ အရှင်ဉာဏိဿရက ခေတ္တရပ်ကြည့်သည် ထို့နောက် မြွေကြီးကို ဖြတ် ကျော်မသွား၊ ပြန်လှည့်သည်။ လေးကြိမ်လောက် ခေါက်တုံ့ခေါက်ပြန် လျှောက်ပြီးသောအခါတွင်မှ

မြွေကြီးသည် တောင်ကြားထဲသို့ ဆင်းသွားလေ
တော့သည်။

တစ်ပါးတည်းကျန်

တစ်နှစ်ခန့် အကြာတွင် အရှင်ပညာဇောတ
နှင့် အရှင်ကောလာသတို့သည် အစင်တောရ (ရေး
မြို့ နယ်) သို့ ပြောင်းရွှေ့သွားကြသည်။ သူတို့နှစ်
ပါးမရှိသောအခါ အရှင်ဉာဏိဿရတစ်ပါးတည်း
ကျန်ခဲ့သည်။

သပိတ်အိုင်တောရ ဆရာတော်ကြီး သီတင်း
သုံးခဲ့သော ကျောင်း (ထိုစဉ်က အရှင်ဉာဏိဿရ
သီတင်းသုံးခဲ့သောကျောင်း)မှာ သစ်ပင်တွေ ပြည့်
ကျပ် ပိတ်ဖုံးနေသည်။ တစ်နှစ်လုံး နေပြောက်
လုံးဝ မထိုး၊ မိုးရာသီတစ်ခုလုံး တစ်ကျောင်းလုံး
စိုစိမ့်နေသည်။ ရေစိုနေသော သင်္ကန်းများမှာ
လည်း တစ်ဝါတွင်းလုံး ရေစို၍သာနေသည်။
မခြောက်နိုင်၊ ထို့ကြောင့်လည်း အရှင်ပညာဇောတ
နှင့် အရှင်ကောလာသတို့ ငှက်ဖျား မကြာမကြာ
ဖြစ်ခဲ့ကြရသည်။

သို့ဖြင့် အရှင်ဉာဏိဿရသည် ကျောင်းကို
လည်း ပြင်ဆောက်မည်၊ နေရောင်ခြည်လည်း
ရအောင်ပြုမည်၊ ရုက္ခစိုက်များကိုလည်း
ကျောင်းဒကာဖြစ်အောင် ပြုမည်ဟူသော ရည်ရွယ်
ချက်များဖြင့် ကျောင်းပတ်ဝန်းကျင်တွင် ပိတ်ဖုံး
နေသော သစ်ပင်များကို ခုတ်လှဲပစ်ဖို့ ဆုံးဖြတ်
လိုက်သည်။

သစ်ပင်များကို လှဲမည်ဆိုတော့ တစ်နယ်
လုံး တစ်ရပ်လုံးကထိတ်လန့်ကာ အရှင်ဉာဏိ
ဿရကို ဝိုင်းဝန်း ကန့်ကွက်ကြသည်။ အရှင်
ဉာဏိဿရက ကန့်ကွက်ချက်ကို လက်မခံ၊
ဆုံးဖြတ်ချက်အတိုင်းပြုသည်။

သစ်ပင်များလှဲ

အရှင်သည် သစ်ပင်များကိုမလှဲမီ တစ်ဝါ
တွင်းလုံး မိုးလေကင်းသောညများ၌ လှဲမည့် သစ်
ပင်များ ခြေရင်းတွင် တရားထိုင်သည်။ မမြင်ရ
သော သတ္တဝါများအား ကျောင်းဆောက်ခြင်း၏
အကျိုး တရားကို ဟောသည်။ မဟာသုတ္တန်ကြီး
လေးသုတ်ကိုလည်းရွတ်သည်။ မေတ္တာပို့သည်။
အမျှဝေသည်။

ဤသို့ ညစဉ်လိုလို ပြုခဲ့ရာမှ မိုးလေးလ
ကုန်ဆုံးသော တန်ဆောင်မုန်း လပြည့်နေ့တွင်
သပိတ်အိုင် လွမ်းစေတီ ရင်ပြင်ပေါ်၌ ထိုင်သည်။
ကျောင်းဆောက်ခြင်း၏ အကျိုးတရားကို ညလုံး
ပေါက်ဟောသည်။ မဟာသမယ သုတ်ကြီးလေး
သုတ်ကိုလည်းရွတ်သည်။

ထို့နောက် “သစ်ပင်ပိုင်ရှင်တွေ၊ မင်းတို့ရဲ့
သစ်ပင်တွေကို၊ မင်းတို့ချစ်တဲ့ ဆရာတော်ကြီး
ကျောင်းကိုဆောက်ရာမှာ ထည့်ဆောက်မယ်၊ မင်း
တို့ ကျောင်းဒကာအဖြစ်ခံယူကြ၊ ကျောင်းလှူရတဲ့
အကျိုးကြောင့် အနာထပိဏ်နတ်သား၊ ဝိသာခါ
နတ်သမီးတို့နှင့်အတူတူ ဘဝသံသရာထွက်ပေါက်

ရောက်ကြမှာဖြစ်တယ်” စသည်ဖြင့် တရား ဟော သည် ကောင်းစွာ အမျှဝေသည်။

ထို့နောက် “ဒီ သစ်ပင်တွေလှဲတာကို မကျေ နပ်တဲ့ အနှောင့်အယှက်ပေးမဲ့ သတ္တဝါရှိရင် အခုပဲ သဘောမတူကြောင်း လာပြတဲ့ အနေနဲ့ စေတီ ပေါ်မှာ ငါထွန်းထားတဲ့ ဖယောင်းတိုင်တွေကို မင်း တို့ ငြိမ်းလိုက်ကြ၊ ဝမ်းမြောက် သဘောတူကြရင် တော့ ဆီမီးတွေလည်း ထိန်ထိန်ညီးအောင် လင်း နေတာကို ကူညီကြ၊ လင်းမြဲ လင်းနေပါစေ၊ ဘုရား ဆည်းလည်းလေးတွေလည်း လှုပ်လာ အောင်ကူညီကြ။ လေညင်းတိုက်ပြီး တောစံပယ် ရိုင်း အနံ့ ကလေးများလည်း သင်းပျံ့လာပါစေ” ဟူ၍ အဓိဋ္ဌာန် ပြုလိုက်သည်။

သာဓုသံလိုလို

မကြာမီပင် လေညင်းကလေးများ တိုက်ခတ် လာသည်။ ဆည်းလည်းသံ ကလေးများလည်း ကြည်နူးဖွယ် မြည်လာကြသည်။ တောစံပယ်ပန်း ကလေးများ၏ သင်းရနံ့များသည်လည်း စေတီ တစ်ခွင်တွင် သင်းပျံ့ နေကြသည်။ သပိတ်အိုင် တောကြီးတစ်ခုလုံးထဲမှ သာဓုသံလိုလို အုပ်အုပ် ငြိမ်ငြိမ် ခပ်တိမ်တိမ် အသံထုကြီးကိုလည်း ကြား လိုက်ရသည်။ အရှင်ဉာဏိဿရသည် နောက် တစ်နေ့နံနက် ဆွမ်းခံထွက်ရာမှ ကျွဲက ရွာသူကြီး ဦးတင်ဖေ၊ ကျောင်းကပ္ပိယလူကြီး ဦးထွန်းအောင်၊ ဦးထွန်းကြိုင်၊ ဦးအောင်ဘော်၊ ဦးအောင်ထွန်း၊

ဦးလှကြည် တို့ကို ခေါ်သည်။ အကျိုးအကြောင်း ရှင်းပြသည်။ ကျောင်းပြင် ကျောင်းဆောက် လုပ် ငန်းစဖို့ ညွှန်ကြားသည်။

ဦးအောင်ထွန်းတို့ အားလုံးပင် ကြောက်လန့် နေကြသည်။ အရှင်ဉာဏိဿရက မကြောက်ဖို့၊ မလန့်ဖို့ အားပေးရသည်။ သို့ဖြင့် သူတို့သည် သစ် ပင်များကို လှဲကြသည်။ တောကျောင်းဝင်းထဲမှာ ပင် လွှစင် ဆောက်ကြသည်။ သစ်များကို ခွဲကြ သည်။

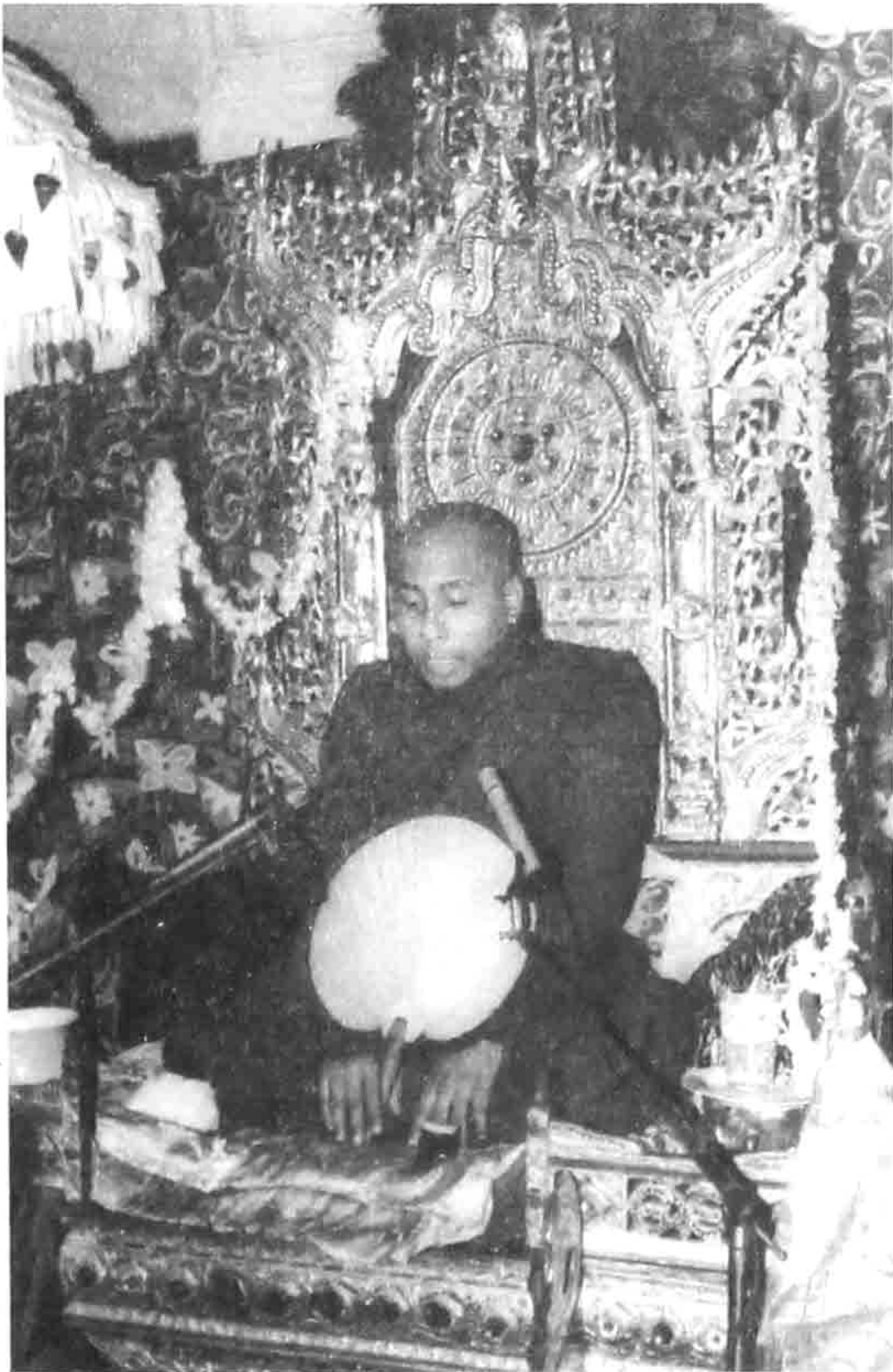
ထို့နောက် နတ်တော်လတွင် ကျောင်း စတင် ဆောက်သည်။ တပို့တွဲလပြည့်နေ့တွင် ကျောင်းပြီး သွားသည်။ တပေါင်းလပြည့်နေ့တွင် ရေစက်ချ သည်။ ၁၃၃၄ ခုနှစ်က ဖြစ်သည်။

ထိုသို့ ဆွေးမြေ့ ယိုယွင်းနေသော ဆရာတော် ကြီး၏ ကျောင်းကလေးကို အသစ်ပြင်ဆောက်ပြီး နောက် သပိတ်အိုင်ဆရာတော်ကြီး၏ အရိုးဓာတ် ကို ဌာပနာသော လွမ်းစေတီကလေးကို မွမ်းမံပြင် ဆင်သည်။ သိမ်သမုတ်၍ သိမ်ကျောင်းလည်း ဆောက်သည်။ ဆောင်ရွက်ဖွယ် အားလုံးတို့ကို ကျွဲကရွာရှိ ဒကာ၊ ဒကာမများ၏ အကူအညီဖြင့် ပြုနိုင်ခဲ့ကြသည်။

သိမ်သမုတ်ရာတွင် ညောင်လွန်တောရ ဆရာတော်ကြီးကို ပင့်ဆောင်ခဲ့သည်။ မုဒုံမှလူပျံ တော် ဦးသိန်းဖေက ဆရာတော်ကြီးကို ပင့်ပေး သည်။ ထိုနှစ်မှာပင် ရေစက်ချနိုင်ခဲ့ပေသည်။

နတ်စင်ပြောင်း

တစ်နေ့တွင် မော်လမြိုင်သထုံဘက်မှ ဒကာ ဒကာမများ သပိတ်အိုင်တောရသို့ ရောက်လာကြသည်။ စမ်းချောင်းဘေးရှိ ဝက်သစ်ချပင်ကြီးအောက်တွင် နတ်စင်ကလေးတစ်ခု တည်ဆောက်သည်။ နတ်စင်ကလေးမှာ သုံးလက်မပတ်လည် တိုင်တစ်လုံးတွင် နှစ်ပေ ပတ်လည်ခန့် အကျယ်ရှိသော နတ်စင်ကလေးဖြစ်သည်။ ထိုနတ်စင် ကလေးပေါ်သို့ ငှက်ပျောသီး၊ အုန်းသီးများတင်၍ ရုက္ခစိုးနတ်များကို ပူဇော်ပသကြသည်။

ဓမ္မကထိကအရှင်ဉာဏိဿရ

“သူတို့က ပဋိပတ် သာသနာ့နယ်မြေမှာ ဓမ္မကို အားမကိုးလိုကြဘဲ နတ်ကိုးကွယ်တာတွေ လုပ်ကြတယ်။ သူတို့တွေက နတ်တင်ပြီး ညနေ မိုးမချုပ်ခင် ပြန်သွားကြတယ်။ အဲဒီနေ့က တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်ကျော် (၁) ရက်နေ့ပဲ။ ဘုန်းကြီးလည်း ညချမ်းချိန်မှာ တောင်စောင်းကနေ တောင်ခြေကို တစ်ပါးတည်း ဆင်းသွားတယ်။ စမ်းချောင်းဘေးက ဝက်သစ်ချပင်အောက် ရောက်တော့ တစ်လုံးတိုင်နဲ့ တည်ဆောက်ထားတဲ့ နတ်စင်ကို ဆွဲနှုတ်တယ် ပြီးတော့ တစ်ပါးတည်း အတင်းရုန်းထမ်းပြီး တောင်ပေါ်ကို တက်တယ်။ ဆရာတော်ကြီး လွမ်းစေတီကလေးရဲ့ အင်္ဂါထောင့်မှာ စိုက်ထူလိုက်တယ်။ နတ်စင်ပေါ်မှာ ဘုရားဆင်းတု သေးသေးလေးတစ်ဆူ တင်ထားလိုက်တယ်။ ငှက်ပျောသီး၊ အုန်းသီး၊ ပန်း၊ ရေချမ်း၊ ဆီမီးများကပ်ပြီး ဘုရားကို ပူဇော်တယ်။ ရုက္ခစိုးတွေကို ပင့်ဖိတ်ပြီး နတ်စင်ကို အပ်ထားလိုက်တယ်။ ဘာမှ အနှောင့်အယှက်မဖြစ်ဘူး။ နတ်တွေက ကျေနပ်နေပုံရပါတယ်” ဟူ၍လည်း အရှင်ကဖွင့်ဟပြောဆိုခဲ့သည်။

တောရဂုံမြိုင်ထွက်တရားဟော

အခါ အားလျော်စွာပင် ညောင်လွန်တောရဆရာတော်ကြီးကို မုဒုံ ဦးသိန်းဖေက မော်လမြိုင်နှင့် မုဒုံသို့ပင့်သည်။ ဝိပဿနာတရားပွဲများ လုပ်ခဲ့သည်။ တစ်နေ့တွင် ဆရာတော်ကြီး တရားများဟောပြီးနောက် ညောင်လွန်တောရသို့ ပြန်ကြွ

သွားသည်။ ထိုအခါမုဒုံဦးသိန်းဖေက အရှင်ဉာဏိဿရအား လာရောက်ပင့်သည်။ သို့ဖြင့် အရှင်ဉာဏိဿရသည် မုဒုံကိုကြွ၍ တရားဟောခဲ့ရသည်။ တောရကျောင်းတွင် သီတင်းသုံး နေရာမှ မြို့ကိုထွက်၍ အဦးဆုံး တရားဟောခြင်းဖြစ်သည်။

စတင် ဟောသောတရားမှာ “ဒါရက္ခန္ဓောပမသုတ္တန်” တရားဖြစ်သည်။ ထို့နောက် မုဒုံမြို့က သာမက မုတ္တမ၊ မော်လမြိုင်၊ သထုံ၊ သံဖြူဇရပ် နယ်မြေများမှ ဒကာများကလည်း ပင့်ကြသဖြင့် အရှင်ဉာဏိဿရသည် ဝါကျွတ်ချိန်များတွင် ပုံမှန် ကြွရောက် တရားဟောခဲ့ရသည်။

သထုံမြို့ဓမ္မရိပ်သာ တရားစခန်းတွင်ကား (၅) ရက်တိုင် တရားလည်းဟောရသည်။ တရားလည်းပြရသည်။ ဟောသော တရားမှာ “ဖေဏပိဏ္ဍူပမသုတ္တန်” ဖြစ်သည်။ ဝိပဿနာသမားများ အလွန်ကြိုက်နှစ်သက်သော တရားဖြစ်သည်။ သဲကုန်းဆရာတော်ဟု အမည်တွင်ခဲ့သော အရှင်ဉာဏိဿရသည် ထိုမှစ၍ “သပိတ်အိုင်ဆရာတော်” ဟူ၍လည်း ထင်ရှားလာခဲ့သည်။

လူဆိုးနှင့်တွေ့

အရှင်ဉာဏိဿရသည် သပိတ်အိုင်တောရစခန်းတွင် တစ်ပါးတည်းသီတင်းသုံးနေစဉ် မမေနိုင်သော ဖြစ်ရပ်တစ်ခုကို ကြုံတွေ့ရသည်။

တစ်ညတွင် ကျောင်းစကြိုလျှောက်ရင်း ဗြဟ္မဇာလသုတ်ကို ရွတ်ဆိုနေသည်။ ထိုစဉ် ကျောင်း

လှေကားထိပ်တွင် လူရိပ်ကို မြင်လိုက်ရသည်။ ရွတ်ဆိုနေခြင်းကို မရပ်ဘဲ လှေကားဆီသို့ စိုက်ကြည့်လိုက်ရာ လူတစ်ယောက်မှန်း သိလိုက်ရသည်။ သို့ဖြင့် လှမ်း၍ အော်မေးလိုက်သည်။

“ဟေ့ လူလော၊ နတ်လော၊ သရဲလော၊ ငါ့အလုပ်ကို ဘာဖြစ်လို့ နှောင့်ယှက်ချင်တာလဲ။”

“တပည့်တော် လူပါဘုရား။”

တစ်ဖန် အရှင်မြတ်က ကြမ်းကို ဖနှောင့်နှင့် ပေါက်၍ မေးလိုက် ပြန်သည်။

“ဘယ်ကလူလဲကွ။”

“တပည့်တော်လူဆိုးပါဘုရား။”

“ဟဲ့-လူဆိုး၊ ငါ့ဆီဘာကြောင့်လာသလဲ။”

“တပည့်တော် ပိုက်ဆံလိုချင်လို့ လာတာပါဘုရား။”

“တို့ တောကျောင်းဘုန်းကြီးကွ၊ ပိုက်ဆံမကိုင်ဘူး၊ ဒီလို တောနက်ကြီးထဲမှာ ဘုန်းကြီးပိုက်ဆံ ရှိလိမ့်မယ်လို့ မင်းတွေ့တာ သိပ်မှားတယ်။”

“ပိုက်ဆံမရှိရင်လည်း တပည့်တော်ကို စားစရာလေး နည်းနည်းဖြစ်ဖြစ် ပေးပါဘုရား။”

အရှင်ဉာဏိဿရတွင် ညနေခင်း လာတတ်သော မျောက်များကို ကျွေးဖို့ရန် ချန်ထားသော ငှက်ပျောသီးနှင့် ကောက်ညှင်းထုပ်များ ရှိသည်။ တိုက်တိုက်ဆိုင်ဆိုင်ပင် ထိုညနေက မျောက်တွေ မလာ မကျွေးလိုက်ရ၊ သည်တွင် စားစရာများကို

လူဆိုးအား ချကျွေးလိုက်သည်။ လူဆိုးသည် တုန်တုန်ယင်ယင်ဖြင့် ငှက်ပျောသီးနှင့် ကောက်ညှင်းထုပ်ကိုစားသည်။

အရှင်ဉာဏိဿရသည် လူဆိုးကို ကြည့်ရင်း သနားသွားသည်။

“ကိုင်း ငါ့ကျောင်းထဲဝင်ပြီး မင်းလိုချင်တာ ယူသွား” ဟု ခွင့်ပြုလိုက်သည်။

လူဆိုးကလည်းမညှာတာ၊ အရှင်ဉာဏိဿရ အခန်းထဲရှိ စားပွဲတင်နာရီတစ်လုံး၊ ပတ်ကားဖောင်တိန်တစ်လက် ရှေးဟောင်းဘောင်းဘီတစ်ချောင်းကိုယူ၍ ဆင်းသွားလေသည်။ အမှောင်ရိပ်တွင် ပျောက်ကွယ်သွားလေသည်။

ခဏအကြာတွင် ခပ်လှမ်းလှမ်း အမှောင်ရိပ်ထဲမှ လူနှစ်ယောက် သုံးယောက် စကားပြောသံကို မိမိ သီတင်းသုံးရာ တောင်ပေါ်ကျောင်းမှနေ၍ ခပ်သဲ့သဲ့ ကြားရသည်။

အရှင်ဉာဏိဿရက “ဒီ လူဆိုးတွေ မသွားသေးဘူး၊ နောက်တစ်မျိုး အကြံရှိသေးဟန်တူတယ်၊ ပြန်ပေးဆွဲတာတွေ ခေတ်စားနေတဲ့ နယ်မြေမှာ သူပုန်၊ ဓားပြတွေပဲဖြစ်မှာပဲ၊ ငါ့ကိုဖမ်း၊ လူပြန်ပေးဆွဲ၊ ရွာကို ပိုက်ဆံတောင်းတာ လုပ်ချင်လုပ်နိုင်တယ်” ဟု တွေးကြည့်မိသည်။

သို့ဖြင့် လူဆိုးများလာလျှင် အေးအေးဆေးဆေး လိုက်သွားရန် အသင့်ဖြစ်အောင် ပြင်ဆင်သည်။ သပိတ်ပြင်သည်၊ စားနေကျဆေးဝါး၊

မျက်နှာသုတ်ပဝါ၊ ဆပ်ပြာခွက်၊ တရားမှတ်စုစာအုပ်နှင့် ဖတ်နေကျ စာအုပ်ကလေးများကို သပိတ်ထဲ ထည့်သည်။ နှစ်ထပ်သင်္ကန်းကို သပိတ်ပေါ်မှာ တင်ထားသည်။ ထို့နောက် တောင်ဝှေးကို ကိုင်လျက် ကျောင်းအောက်သို့ ဆင်းသည်။ လမ်းလျှောက်သည်။ မပြီးဆုံးသေးသော ဗြဟ္မဇာလသုတ်ကို ပြီးဆုံးအောင် ဆက်ရွတ်သည်။ ပြီးဆုံးသောအခါသတ္တဝါအားလုံးကို အမျှဝေလိုက်သည်။

ညသန်းခေါင် (၁၂) နာရီ ကျော်သွားပြီ။ အမှောင်ရိပ်ထဲမှ လူများ၏အသံလည်း တိတ်သွားသည်။ အရှင်လည်း ကျောင်းပေါ်သို့ ပြန်တက်နေလိုက်သည်။

နောက် (၁၀) ရက်ခန့်ကြာသောအခါ ကျွဲကရွာအစွန်း ချောက်ကြီးထဲတွင် အလောင်း တစ်လောင်းကို ရွာသားများ တွေ့ကြသည်။ အရှင်က သပိတ်အိုင်ကပ္ပိယ ကိုလှကြည်ကို သွားကြည့်ခိုင်းသည်။ ပြန်လာသောအခါ ပုံပန်းသဏ္ဍာန်ကို မေးကြည့်သည်။ မိမိထံရောက်လာပြီး အစာစား၍ ပစ္စည်းများယူသွားသော လူဆိုး၏ပုံရိပ်နှင့် တစ်ထပ်တည်းဖြစ်နေလေသည်။

ထိုအကြောင်းကို ဦးဂျုံ (ခေါ်) ဦးစိန်မြင့်၊ ကိုလှကြည်၊ ကိုအောင်ထွန်းတို့ကို ပြောပြလိုက်သည်။ နောက်ဥပုသ်တရားပွဲတွင် “ဓမ္မော ဟဝေရက္ခတိ ဓမ္မစာရီ” (တရားစောင့်သူကို တရားကပြန်စောင့်သည်။) အစချီသော ဓမ္မပါလဇာတ်ကို ဟောပြောခဲ့လေသည်။

ကျိကရွာမှ ထူခြားသော ကျောင်းသားကလေးနှစ်ဦး

ဆရာတော်အရှင်ဉာဏိဿရသည် သပိတ်အိုင်တောရ၌ တောရ ဆောက်တည်စဉ် ကျောင်းသားကလေး နှစ်ဦးနှင့် ရေစက်ဆုံမိကြသည်။ တစ်ဦးမှာ ကျိကရွာမှ ဦးဂျီ၏သား မောင်စိုးဝင်းဖြစ်သည်။ အသက် (၁၂) နှစ်သား အရွယ်ရှိသည်။ တစ်ဦးကား နတ်ကြီးချောင်ရွာမှ ကျောင်းသားကလေး မောင်မျိုးဖြစ်သည်။ အသက် (၈) နှစ်အရွယ်ရှိသည်။ ဆရာတော် အရှင်ဉာဏိဿရက သူတို့နှစ်ဦးကို နှစ်သက် သဘောကျသဖြင့် သပိတ်အိုင်တောရမှ အပြန်တွင် စစ်ကိုင်းသို့ ခေါ်သွားသည်။ ကောင်းစွာ ကြည့်ရှုစောင့်ရှောက်၍ ကျောင်းထားပေးသည်။ ဦးစိုးဝင်းသည် မန္တလေးတက္ကသိုလ်မှ ရူပဗေဒ အဓိကဘာသာရပ်ဖြင့် B.Sc ဘွဲ့ရခဲ့သည်။ ဆရာတော်နှင့် မခွဲမခွာနေထိုင်လျက် ဆရာတော်၏ သာသနာပြုလုပ်ငန်းများတွင် ယနေ့တိုင်ပါဝင် ဆောင်ရွက်နေသည်။

ကျောင်းသားကလေး မောင်မျိုးကား ပရိယတ္တိစာပေများသင်ယူ၍ ရဟန်းပြုသည်။ ဒေါက်တာအရှင်အဂ္ဂဓမ္မ (သာသနဓဇဓမ္မာစရိယ၊ M.A, Ph-D [Buddhism]) ဖြစ်လာသည်။ အရှင်သည်လည်း သီတဂူဆရာတော်နှင့် မခွဲ မခွာဘဲ ဆရာတော်၏ သာသနာပြုလုပ်ငန်းများတွင် ယနေ့တိုင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။ သီတဂူဆရာတော် တည်ထောင်သော ရန်ကုန်မြို့ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဗုဒ္ဓသာသနာပြု ဗိမာန်တွင် သီတင်းသုံးလျက်ရှိသည်။

အနီးစခန်းဆရာတော်ကြီးလေဖြတ်

အရှင်ဉာဏိဿရသည် သပိတ်အိုင်တောရတွင် (၄) နှစ် နေပြီးသောအခါ မမျှော်လင့်ဘဲ သတင်းတစ်ခုကြားရသည်။ စစ်ကိုင်းတောင်မှ မိမိ၏ဆရာအရှင် အနီးစခန်းဆရာတော်ကြီး လေဖြတ်ရောဂါ ခံစားနေရသည်ဟူသော သတင်းပင်။

အရှင်သည် ချက်ချင်းပင် စစ်ကိုင်းသို့သွားသည်။ ဆရာရှင်ကို ဖူးတွေ့သည်။ ထိုအချိန်တွင် ဆရာတော်ကြီးသည် လေဖြတ်သော်လည်း သက်တောင့် သက်သာပြန်ရှိနေပြီ။ သတိလည်းကောင်းနေသည်။ စကားအနည်းငယ်မပီ။ သို့သော် တရားဟောနိုင်သေးသည်။ အရှင်လည်း သပိတ်အိုင်ကို မပြန်သေးဘဲ ဆရာတော်ကြီး၏ခြေရင်းတွင်နေ၍ ပြုစုပေးနေသည်။

မလွန်ဆန်လှူအသင်းဓမ္မကထိက

၁၃၃၇ ခုနှစ်၊ တော်သလင်းလ တစ်ခုသောနေ့တွင် မလွန်ဆန်အလှူပွဲအတွက် တရားပွဲရှိသည်။ အနီးစခန်း ဆရာတော်ကြီးသည် ဟောနေကျဖြစ်၍ တရားတက်ဟောသည်။ ဆရာတော်ကြီးက ရှေ့ပိုင်း (၁၅) မိနစ်ခန့် ဟောပြီးသောအခါ “မောင်ဉာဏိဿရရေ မင်း တက်ဟောပေတော့” ဆိုကာ ပလ္လင် အပ်ပါလေတော့သည်။ ပခုံးပြောင်းတာဝန်လွှဲ၍ ပေးလိုက်ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

သည်တွင် သဲကုန်းဆရာတော်ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ သပိတ်အိုင် ဆရာတော်ဟူ၍ လည်း

ကောင်း ကျော်ကြားစပြုနေသော အရှင်ဉာဏိဿရ သည် တရားတက်ဟောရလေတော့သည်။ ထို တရားပွဲတွင် သုပ္ပဝါသာသုတ္တန်ကို ဟောပြော သည်။

ထိုမှစ၍ မလွန်ဆန်လှူအသင်းကြီး၏ ဓမ္မ ကထိက ဖြစ်လာလေသည်။ ယခင်က မလွန်ဆန် လှူအသင်းကြီးအတွက် တရားဟောခဲ့သော မဟာ ဝိဇ္ဇောဒယဆရာတော်ကြီးသည် မရှိတော့ပြီ။ အနီး စခန်းဆရာတော်ကြီးလည်း ကျန်းမာရေး မကောင်း တော့ပေ။

တိပိဋကမင်းကွန်းဆရာတော်ကြီးနှင့် သပိတ်အိုင်ဆရာတော်

ထိုအချိန်မှာ မင်းကွန်း ဆရာတော်ကြီးတစ် ပါးတည်း ဟောနေချိန်ဖြစ်သည်။ ယခု ဆရာတော် အရှင်ဉာဏိဿရ တပ်ကူရောက်လာပြီ။ တရားပွဲ ပေါင်းများစွာ ဟောပြောခဲ့ရသည်။ မင်းကွန်းဆရာ တော်ကြီးက ရှေ့ဆောင်သွား၊ သပိတ်အိုင် ဆရာ

မင်းကွန်း ဆရာတော်ကြီးနှင့်အတူ

တော် အရှင်ဉာဏိဿရက နောက်ကလိုက်နှင့် မလွန်ဆန်လှူ အရှိန်အဟုန် အလွန်တက်ခဲ့သော ခေတ် တစ်ခေတ်ဖြစ်ခဲ့သည်။

ထို့ကြောင့် မလွန်ဆန်လှူ အသင်းထောက် ခွဲများ တစ်ပြည်လုံး အတိုင်းအတာထိ ဖွဲ့ရသည်။ သပိတ်အိုင် ဆရာတော်သည်လည်း နေ့တိုင်းလိုလို

မင်းကွန်း ဆရာတော်ကြီးနှင့်အတူ

ဟောရသည်။ မြန်မာပြည်အောက်ပိုင်း၊ အလယ် ပိုင်း၊ အထက်ပိုင်း အနှံ့သွား၍ ဟောရသည်။ မြန်မာပြည်တစ်ခွင် မရောက်ဘူးသောမြို့ဟူ၍ မ ကျန်သလောက်ပင်။ ဆန်တွေကလည်း တောင်ပုံ ရာပုံရရှိသည်။ မော်လမြိုင်ကျွန်းမြို့ဆိုလျှင် ဆန် ကျွန်းဟု ခေါ်ရသည်အထိပင် ဖြစ်ခဲ့သည်။ နှစ်စဉ် ဆန်တင်းပေါင်း ၂၀၀၀ - ၃၀၀၀ အထိ ရရှိခဲ့သည်။ နှစ်ပါးတည်း စည်းရုံးဟောပြောသည်မှာ မနိုင် တော့သဖြင့် အရှင်သူရိယ၊ အရှင်လက္ခဏ၊ အရှင် မဟောသဓတို့ကို မလွန်ဆန်လှူ ဓမ္မကထိကအဖြစ် တာဝန်ပေးရန် သပိတ်အိုင်ဆရာတော်က အသင်း ကြီးအား မေတ္တာရပ်ခံခဲ့ရသည်။

အသင်း လူကြီးများကလည်း ထိုထို ဆရာတော်များကို လျှောက်ထား တောင်းပန်ခဲ့သည်။ ဆရာတော်များကလည်း လက်ခံ ပြောဟောကြသည်။ မလွန် ဓမ္မကထိကအင်အား တောင့်လာသည်နှင့်အမျှ ဆွမ်းဆန်တော်များ တိုးတက်များပြား ရရှိလာခဲ့သည်။ ထိုအချိန်က စစ်ကိုင်းတောင်တစ်ခွင်တွင် ရဟန်း၊ သာမဏေ၊ သီလရှင်ပေါင်း (၄၀၀၀) ခန့်ရှိခဲ့ပေသည်။ အားလုံးပင် ဆွမ်းဆန်တော် လုံလောက်စွာရရှိခဲ့ကြသည်။

မလွန်ဈေး ဆန်လှူအသင်းကြီး နှစ် (၁၀၀) ပြည့် စာစောင် (၁၃၅၈ ခုနှစ်ထုတ်) တွင် မလွန်ဈေး ဆန်လှူအသင်းကြီး၏ ဓမ္မကထိက ဆရာတော်များ စာရင်းကို မှတ်တမ်းတင် ဖော်ပြထားသည်။ ယင်းတို့မှာ -

- (၁) စစ်ကိုင်းတောင်ရိုး ဝိပဿနာဂန္ဓာရုံ ဆရာတော်၊
- (၂) စစ်ကိုင်းတောင်ရိုး အောင်မြေဘုံစံ ဆရာတော်၊
- (၃) စစ်ကိုင်းတောင်ရိုး သဒ္ဓမ္မသီတဂူဆရာတော်၊
- (၄) စစ်ကိုင်းတောင်ရိုး ပဋ္ဌာန်းသိပ္ပံဆရာတော်၊
- (၅) စစ်ကိုင်းတောင်ရိုး ဇေယျမင်္ဂလာဆရာတော်၊
- (၆) စစ်ကိုင်းတောင်ရိုး အနန္တဂုဏ်ရည် ဆရာတော်၊

(၇) စစ်ကိုင်းတောင်ရိုး ရွှေဥမင်ဆရာတော်၊

(၈) စစ်ကိုင်းတောင်ရိုး ရွှေကျောင်းဆရာတော်တို့ ဖြစ်ကြသည်။

ထို့ပြင် မန္တလေးမြို့ လေးပြင် လေးရပ်နှင့် စစ်ကိုင်း၊ မင်းဝံ၊ မင်းကွန်းတောင်ရိုးကြီး သုံးရပ်တို့တွင် ရဟန်း၊ သာမဏေ၊ သီလရှင်၊ သူတော်များ စုစုပေါင်း (၂၅၆၂၃) ပါးရှိသည်။ ထိုထို ပုဂ္ဂိုလ်များအတွက် မလွန်ဈေးဆန်လှူအသင်းကြီးက ၁၃၅၅ ခုနှစ်တွင် သုံးတင်းဝင် ဆွမ်းဆန်အိတ်ကြီးပေါင်း (၆၇၆၁) အိတ် လှူဒါန်းနိုင်ခဲ့သည်ဟူ၍ ဖော်ပြထားသည်။

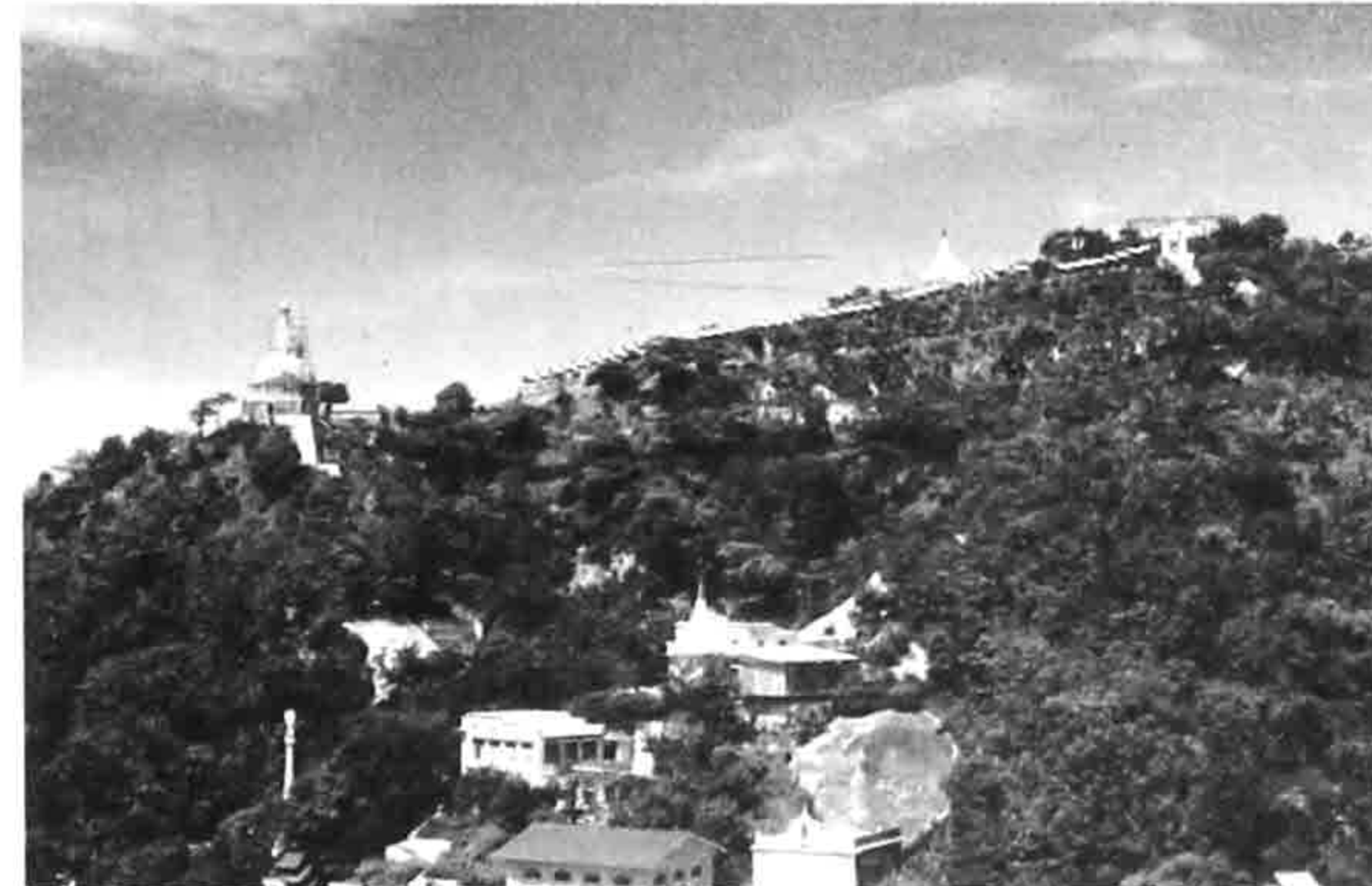
ထို ဆွမ်းဆန်တော်များကို မြန်မာတစ်နိုင်ငံလုံးရှိ အလှူရှင်များက ဝိုင်းဝန်း အားပေးထောက်ပံ့လှူဒါန်းကြသည်။ ထိုသို့ လှူဒါန်း နိုင်အောင်လည်း မင်းကွန်း ဆရာတော်ကြီး အမှူးပြုသော ဓမ္မကထိက ဆရာတော်များက ဟောပြော လှုံ့ဆော်ပေးခဲ့သည်ဟူ၍ မှတ်တမ်းတင် ဖော်ပြထားသည်ကို တွေ့ရသည်။ မလွန်ဆန်လှူ အသင်းအတွက် အရှင်ဉာဏိဿရတရားဟောစတွင် အနီးစခန်းဆရာတော်ကြီးက “မောင်ဉာဏိဿရ၊ သပိတ်အိုင်တောရကိုမပြန်နဲ့တော့၊ စစ်ကိုင်းမှာပဲနေပါ၊ ပလ္လင်ပေါ်က မဆင်းပါနဲ့” ဟုပြောခဲ့သည်။

ထိုသို့ ပြောချိန်တွင် စစ်ကိုင်း ပထမမစိုးရိမ် ဆရာတော်ကြီးလည်း အနားမှာရှိသည်။ မကြာမီပင် ပထမ မစိုးရိမ်ဆရာတော်က လျှော်ဖြူချောင်ကို အရှင်ဉာဏိဿရအား လွှဲအပ်လိုက်သည်။

လျှော်ဖြူချောင်

လျှော်ဖြူချောင်တွင် မစိုးရိမ် (၇) တိုက်ပါဝင်သည်။ သို့ရာတွင်နှစ်တို့ကြာညောင်းသဖြင့် ကျောင်းဟောင်းများ ဖြစ်နေသည်။ တစ်ကျောင်းမှ နေ၍ မဖြစ်။ သံဃာများလည်းမရှိ။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ သပိတ်အိုင်ဆရာတော်က လက်ခံလိုက်သည်။ အချိန်မှာ (၁၃၃၈) ခုနှစ်ဖြစ်သည်။ သပိတ်အိုင်ဆရာတော်သည်စစ်ကိုင်းတောင်တွင် ကျောင်းတိုက်စတင် တည်ဆောက်ခဲ့သည်။

အရှင်ဉာဏိဿရက ထို လျှော်ဖြူချောင်ကို “သဒ္ဓမ္မသီတဂူချောင်” ဟု အမည်ပေးလိုက်သည်။ ကျောင်းဟောင်းများတွင် အချို့ကို အသစ်တည်ဆောက်သည်။ အချို့ကို အဟောင်းပြုပြင်သည်။

သဒ္ဓမ္မသီတဂူချောင်

သဒ္ဓမ္မသီတဂူချောင်၏ ပထမဦးဆုံး ကျောင်းဒကာမှာ မန္တလေးမြို့၊ ဟင်္သာပြဒါးဝင်း ဦးသောင်းတင် + ဒေါ်သန်းနွဲ့ နှင့် ညီမ ဒေါ်ကြင်ရီတို့ ဖြစ်ကြသည်။ ကျောင်းတိုက် တည်ဆောက်စတွင် အရှင်

သည် ပထမ မစိုးရိမ်ကျောင်းတွင် ခေတ္တ မှီခိုနေခဲ့ရသည်။

ထိုချောင် တည်ထောင်ချိန်မှစ၍ အရှင်ဉာဏိဿရသည် သဲကုန်းဆရာတော်၊ သပိတ်အိုင် ဆရာတော်၊ သီတဂူဆရာတော်ဟူ၍ ဘွဲ့အမည် သုံးမျိုးဖြင့် ထင်ရှား ကျော်ကြားလာပေသည်။

သပိတ်အိုင် ဆရာတော်နှင့် ဖေဏပိဏ္ဍူပမသုတ္တန်

သီတဂူဆရာတော် မလွန်ဆန်လှူ အသင်းအတွက် တရားဟော၍ အလှူခံပေးရုံသာမက သထုံတရားစခန်း၌ မိမိ ဟောကြားခဲ့သော ဖေဏပိဏ္ဍူ ပမသုတ္တန်ကို စာအုပ်အဖြစ် ရိုက်နှိပ် ထုတ်ဝေရာမှရရှိသော အကျိုးမြတ် ဝတ္ထုငွေများကိုလည်း မလွန်ဆန်လှူအသင်းကြီးအတွက်ပင် လှူဒါန်းခဲ့သည်။

ထို စာအုပ်မှာ စာမျက်နှာ (၆၀၀) ရှိသော စာအုပ်ထူကြီးဖြစ်သည်။ ထို စာအုပ်ကြီးကို မလွန်ဆန်လှူအသင်းကြီးက တာဝန်ယူရိုက်နှိပ်ခဲ့သည်။ ဆရာတော်ကလည်း ထိုစာအုပ်မှ ဖြစ်ပေါ်လာသော ဓမ္မပူဇာ ဝတ္ထုငွေတို့ကို မလွန်ဆန်လှူ အသင်းသို့ ငွေပဒေသာပင်စိုက်၍ လှူဒါန်းခဲ့သည်။ စာအုပ်နိဒါန်းတွင် -

“ဤသို့လျှင် မိမိရရှိသော ဓမ္မဒါန၊ အာမိဒါန၊ ကောင်းမှုအစုစုတို့ဖြင့် မိမိအပေါ် များစွာသော မေတ္တာဖြင့် ကျေးဇူးပြုခဲ့ဖူးကုန်သော မိဘနှစ်ပါးနှင့် ဆရာသခင် ကျေးဇူးရှင်တို့၏ အနန္တကျေးဇူးဂုဏ်

တို့ကို အနန္တဂါရဝဖြင့်ပူဇော်ပါ၏” ဟူ၍ ဆရာတော်က မှတ်တမ်းတင်ဖော်ပြခဲ့သည်။

ဤနေရာတွင် ဆရာတော်၏ မိဘကျေးဇူးဆပ်မှုကို အနည်းငယ် တင်ပြလိုပါသည်။ ဆရာတော်သည် ဤ ကျမ်းစာအုပ်ဖြင့် မိဘကျေးဇူးကို မှတ်တမ်းတင်၍ ဖော်ပြရုံသာမက ကိုယ်ထိ လက်ရောက်လည်း ကျေးဇူးဆပ်ခဲ့သော သားထူး သားမြတ်ဖြစ်သည်။

ဆရာတော်၏ ခမည်းတော်သည် ဆရာတော် (၂) နှစ်သားအရွယ်တွင် ကွယ်လွန်ခဲ့ရာသဖြင့် ဖခင်၏ ကျေးဇူးကို ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ ပေးဆပ်ခွင့် မရရှိခဲ့ချေ။ သို့သော်မိခင်၏ ကျေးဇူးကိုကား ကျနစွာ ပေးဆပ်နိုင်ခဲ့သူဖြစ်သည်။

ဆရာတော်သည် သာမဏေဘဝ၌ ရှိစဉ် ဆင်းရဲနွမ်းပါးနေရာသော မိခင်အား နေ့စဉ် ဆွမ်းခံ၍ ကျွေးမွေး လှူဒါန်းခဲ့သည်။ ထို့ပြင် သီတဂူချောင်ကို တည်ထောင်ပြီးသော အခါ၌ မိခင်နှင့် နှမတို့အား သီတဂူချောင်ရှိရေပင်၌ ကောင်းမွန်စွာ ထားရှိခဲ့သည်။ စားရေး၊ နေရေး၊ ဝတ်ရေးတို့ကို မပူပင် မကြောင့်ကြရအောင် ထောက်ပံ့လှူဒါန်းခဲ့သည်။ ထိုမျှသာမက တရားဘာဝနာတို့ကို ကောင်းစွာ အားထုတ်နိုင်ရန်လည်း မိခင်အလိုကျ စီမံဆောင်ရွက်ပေးခဲ့သည်။

မိခင်သည် သီတဂူချောင်မှာပင် သားမောင်ရဟန်း၏ ပြုစုစောင့်ရှောက်မှုကို ခံယူကာ ကွယ်လွန်ခဲ့သည်။

စစ်ကိုင်းတောင်တန်း

စစ်ကိုင်းတောင်တန်းကြီးသည် မြန်မာ့ဂုဏ်ဆောင်၊ သာသနာ့ဂုဏ်ဆောင်ဖြစ်သည်။ ဧရာဝတီမြစ်၏ အနောက်ဘက် ကမ်းတွင် တည်ရှိသည်။ သထုံပြည်မှ ပုဂံပြည်သို့ ကြွရောက်သာသနာပြုသော မှန်ရဟန်းတော် အရှင်အရဟံ မထေရ်မြတ်

သည် ပုဂံပြည်မှတစ်ဆင့် ပင်းယ၊ အင်းဝ၊ စစ်ကိုင်းမြို့များသို့ ဆန်တက်၍ သာသနာပြုတော်မူခဲ့သည်။ စစ်ကိုင်းမြို့ အရောက်တွင် စစ်ကိုင်းတောင်ပတာချောင်၌ တောမိုး၍ သာသနာပြုတော်မူခဲ့သည်။

ပတာချောင်မှ အစပြုခဲ့သော ချောင်ကြီးများမှာ ယခင်က (၉) ချောင်သာရှိသည်။ ယင်းတို့မှာ

- (၁) ပတာချောင်၊
- (၂) အနုရုဒ္ဓါချောင်၊

- (၃) ကောဏ္ဍညချောင်၊
- (၄) ဥပါလိချောင်၊
- (၅) ယုန်ဖြူချောင်၊
- (၆) ပရက္ကမချောင်၊
- (၇) ရွှေဝါချောင်၊
- (၈) ဗောဓိချောင်၊
- (၉) ပိတောက်ချောင်တို့ ဖြစ်ကြသည်။

ထို့နောက် တစ်စတစ်စ ချောင်များ တိုးပွားလာခဲ့သည်။ ယနေ့ စစ်ကိုင်းတောင်တွင် ချောင်ပေါင်း (၉၀၀) ကျော်ရှိသည်။ ယင်းတို့တွင် ရဟန်းတော်များ သီတင်းသုံးသည့် ကျောင်းတိုက်ပေါင်း (၆၄၂) တိုက်၊ သီလရှင်ကျောင်း (၃၅၇) ကျောင်းပါဝင်သည်။ ရဟန်း၊ သာမဏေ၊ သီလရှင်၊ သူတော် စုစုပေါင်း (၁၀၀၀၀) ကျော်ရှိသည်။

ရေအခက်အခဲ

ထိုချောင်များ၌ ခိုလှုံ နေထိုင်သူ သံဃာတော်များတွင် အချို့က ပရိယတ္တိ စာပေများ သင်ယူကြသည်။ အချို့က ကမ္မဋ္ဌာန်းတရား အားထုတ်ကြသည်။ အချို့က ဥပုသ်သီလ ဆောက်တည်နေကြသည်။ ထိုထို သံဃာတော်များသည် ထိုစဉ်က ရေအခက်အခဲ ကြုံတွေ့ ကြရသည်။ ဧရာဝတီမြစ်သို့ နေ့စဉ် ကြွ၍ ရေသုံးသပ်ကြရသည်။ တစ်နေ့တာ သောက်သုံးရေအတွက် ရေအိုးငယ်တို့ဖြင့် ကိုယ်တိုင်ထမ်း၍လည်းကောင်း၊ ရွက်၍လည်းကောင်း သယ်ယူတော်မူကြရရှာသည်။

ထို့ကြောင့် က္ကစ္ဆာသယဆရာတော်က ရေစက်တစ်လုံး တည်ထောင်သည်။ မြန်အောင်ဆရာတော်ကလည်း ရေစက်တစ်လုံး တည်ထောင်သည်။ ထိုစက်နှစ်လုံးဖြင့် ချောင်ပေါင်း (၈၀) ကျော်၊ (၉၀) မျှ ရေပေးဝေနိုင်ခဲ့သည်။ ကျန်ရှိသော ချောင်ပေါင်းများစွာမှာ ရေမရရှာ၊ ကျန်သံဃာတော်၊ သီလရှင်၊ သူတော်များမှာ ရေမရရှာ၊ များစွာ ရေအခက်အခဲတွေ့ကြုံရရှာသည်။

ကရုဏာရှင်သီတဂူဆရာတော်

ဤအခြေအနေကို သုံးသပ်မိသော ကရုဏာရှင် သီတဂူဆရာတော်သည် စစ်ကိုင်းတောင်ရိုးတစ်ခုလုံး ချောင်တိုင်းစေ့ ရေပေးဝေလိုသော စိတ်ဆန္ဒများ တဖွားဖွားဖြစ် ပေါ်လာခဲ့သည်။

ထိုစဉ် အနီးစခန်းဆရာတော်ကြီး၏ တပည့်များ ဖြစ်ကြသော၊ လယ်တီဆရာသိန်းကြီးနှင့် သားမြေးများဖြစ်ကြသော ဦးခင်မောင်၊ ဒေါ်တုတ်တုတ် (မြန်မာပြည် အထက်ပိုင်းရပ်ရှင်ဖြန့်ချိရေး) ၊ ဦးတင်ဦး + ဒေါ်ညွန့်ညွန့် (စိတ္တသုခယောဂီ) တို့က တရားစာအုပ် တစ်အုပ် ရိုက်နှိပ်ဒါနပြုကြသည်။

စာအုပ်မှာ သီတဂူဆရာတော် ဟောကြားသည့် “ဒါရက္ခန္ဓောပမသုတ္တန်” တရားစာအုပ်ဖြစ်သည်။ ဆရာတော်၏တရားများ အနက်မှ လူကြိုက် များလှသည့် တရားတော်တစ်ပုဒ်ဖြစ်သည်။ ဤတွင် သီတဂူဆရာတော်က တရားစာအုပ်၏ နောက်ကျောတွင် “ဤစာအုပ်မှ ရရှိလာသော ဓမ္မပူဇော်တော်များကို ကုဏ္ဍိယသယ ရေစက်အသင်းအား ထောက်ပံ့ လှူဒါန်းမည်” ဟု ကြော်ငြာရိုက်

ထည့်လိုက်သည်။ ထို စာအုပ် ပေါ်ထွက်လာသော အခါ ပြဿနာဖြစ်လေတော့သည်။

“အဲဒီစာအုပ် ထွက်လာတော့ ရေစက်အသင်း လူကြီးတွေက အထင်မှား သွားကြတယ်။ သူတို့ အသင်း နာမည်ကိုသုံးပြီး စာအုပ် ရောင်းစားတယ်။ သဘော မတူဘူး၊ ကန့်ကွက်တယ် စသည်ဖြင့် သတင်းစာမှာ ကြော်ငြာပါတယ်။ သီတဂူဘုန်းကြီး သူများအသင်း ဗန်းပြပြီး ကိုယ်ကျိုးရှာတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် အဖြစ် စွပ်စွဲခံလိုက်ရတဲ့ သဘောပါပဲ။”

သီတဂူ၏ ပထမဆုံး ရေအလှူ

“အဲဒါကြောင့် မိမိဘာသာ စစ်ကိုင်းတောင် တစ်တောင်လုံး ရေရရှိရေးကို သီးခြား ဆောင်ရွက် တော့မယ်ဆိုပြီး စတင် အကောင် အထည်ဖော် လိုက်တယ်။ ဒါရက္ခန္ဓောပမသုတ္တန် တရားစာအုပ် ရောင်းရတဲ့ ငွေကျပ်သုံးသောင်းကို ကုဏ္ဍိယသယ ရေစက်ကို မလှူဒါန်းတော့ဘဲ သီတဂူရေအလှူတော်ရဲ့ ပထမဆုံးသော ရေ အလှူတော်ငွေအဖြစ် မတည် လိုက်ပါတယ်။ သီတဂူ ရေအလှူတော်အဖွဲ့ကို လည်း စတင် ဖွဲ့စည်းလိုက်ပါတယ်။ ၁၃၄၂ ခုနှစ် (၁၉၈၀) ကဖြစ်ပါတယ်” ဟူ၍ သီတဂူဆရာတော် က ရှင်းလင်းပြောပြသည်။

ဆရာတော်သည် “တောင်စစ်ကိုင်း ချောင် တိုင်းဝေမယ်” ဆောင်ပုဒ်တစ်ခုပြု၍ ပြည်လုံးကျွတ် ကြေညာခဲ့သည်။ ပထမဆုံး ရေအလှူ တရားပွဲကို စစ်ကိုင်းမြို့ထဲမှာပင် စတင် ဟောခဲ့သည်။ သီတဂူ ရေအလှူတော်အတွက် အထူးအာရုံပြု လှုပ်ရှားခဲ့ သည်။ “သီတဂူရေအလှူတော်” အဖွဲ့ကို တည် ထောင်ရာတွင် မြန်မာပြည် အထက်ပိုင်းအဖွဲ့နှင့် မြန်မာပြည်အောက်ပိုင်း အဖွဲ့ နှစ်ဖွဲ့ခွဲပြီး တာဝန် ပေး ခဲ့သည်။

“ မြန်မာပြည်အထက်ပိုင်းအဖွဲ့မှာ ကျောင်း ဒကာ ဦးသောင်းတင်က ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် တာဝန်ယူပါ တယ်။ အဖွဲ့ဝင် (၂၀) ကျော်ရှိပါတယ်။ မြန်မာပြည် အောက်ပိုင်းအဖွဲ့မှာ ဦးမောင်မောင်ညွန့်က ဥက္ကဋ္ဌ

သီတဂူရေစက်အမှတ် (၁)

အဖြစ် တာဝန်ယူပါတယ်။ အဖွဲ့ဝင် (၂၀) ကျော်ရှိ ပါ တယ်” ဟူ၍ ဆရာတော်က မိန့်ဆိုခဲ့သည်။

သီတဂူဆရာတော်သည် စီမံအုပ်ချုပ်ရေး၊ စီမံ ခန့်ခွဲရေးတို့တွင်လည်း အလွန် ကျွမ်းကျင်သည်။ စနစ်ကျသည်။ သီတဂူရေအလှူအဖွဲ့ ရာသက်ပန် တည်မြဲ၍ အောင်မြင်စွာဆောင်ရွက်နိုင်ရန် -

- (၁) သြဝါဒါစရိယအဖွဲ့၊
- (၂) ဦးဆောင်သံဃာတော်များအဖွဲ့၊
- (၃) ကပ္ပိယကာရကအဖွဲ့၊
- (၄) အကြံပေးအဖွဲ့ ဟူ၍

အဖွဲ့ (၄) ဖွဲ့ထားပြီး အဆင့်ဆင့် ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ စနစ်တကျ ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

သီတဂူရေအလှူတော် စီမံကိန်းအမည်ရှိ စာ အုပ်ကြီးတစ်အုပ် ပြုစု၍လည်း နိုင်ငံတော်အစိုးရ နှင့် အင်ဂျင်နီယာများကို အကူအညီတောင်းခံခဲ့ သည်။ မွန်မြတ်သောအလုပ်ဖြစ်၍ သက်ဆိုင်ရာ တို့ကလည်း ဝိုင်းဝန်း ကူညီခဲ့ကြသည်။

စေတနာရှင် ဦးဝင်းသိန်း

“ရေအလှူစီမံကိန်း အောင်မြင်ဖို့အတွက် ခေတ်မီ ရေစက်များ ရှာဖွေ လှူဒါန်းတဲ့ ကျေးဇူး အများဆုံး ပုဂ္ဂိုလ်ကတော့ အင်ဂျင်နီယာ ဦးဝင်း သိန်းဖြစ်ပါတယ်။ ဦးဝင်းသိန်းဟာ စင်ကာပူမှာ နေ တယ်။ ဘုန်းကြီးစင်ကာပူသွားပြီး သီတဂူရေအလှူ စီမံကိန်း စာအုပ်ကြီးကိုပြတယ်။ တရားဟောခဲ့ တယ်။ ဦးဝင်းသိန်းက သဒ္ဓါတရားပေါက်ပြီး ထို စဉ်က ဒေါ်လာ (၂၅၀၀) တန်ဖိုးရှိတဲ့ ရေစက် (၇) လုံးကို တစ်ယောက်တည်း လှူဒါန်းခဲ့ပါတယ်။ ထို စဉ်က ဒေါ်လာ (၂၅၀၀) ဟာ ယခု ဒေါ်လာ (၇၅၀၀) တန်ဖိုး ရှိနေပါတယ်။

“မတည်ငွေမှာတော့ ဒါရုက္ခန္ဓောပမသုတ္တန် တရားစာအုပ်ရောင်းရငွေ ကျပ်သုံးသောင်း၊ ရန်ကုန် မြို့က ဦးကြူ + ဒေါ်ခင်မြင့် မိသားစုတို့ လှူဒါန်း တဲ့ ကျပ်ငွေ သုံးသောင်း ပေါင်း ကျပ်ငွေ ခြောက် သောင်းဖြစ်ပါတယ်။

သီတဂူရေအလှူတော် အမှတ် (၁) နှင့် အမှတ် (၄) ရေကန်

“အဓိက စက်ရုံကို စုပေါင်း အလှူငွေနဲ့ တည်ဆောက်ပါတယ်။ ထုံးဘိုဆိပ်မှာ မေ့မင်္ဂလာ ဆရာတော်က မြေနေရာ ပေးတယ်။ ဂါလံ သုံးသိန်းဆုံတဲ့ ဗဟို ရေကန်ကြီးကို ရှင်ပင်နံကိုင် တောင်ပေါ်မှာ တည်ဆောက်တယ်။ ရန်ကုန်မြို့ ၊ လသာမြို့နယ်က စုပေါင်းလှူဒါန်းကြတယ်။ ဒုတိယ စက်ရုံကို သီတဂူကျောင်းတိုက်ထဲမှာ တည်ဆောက်ပါတယ်။ မတည် အလှူရှင်တွေက ရန်ကုန်မြို့မှ ဒေါ်ထွေး၊ သား မောင်ကျော်တို့ ဖြစ်ကြပါတယ်။ အမှတ် (၂) ရေကန်ကို ကိန္နရာ တောင်ထိပ်မှာ တည်ဆောက်တယ်။ ဦးဟန် ခေါင်းဆောင်တဲ့ ပန်းဘဲတန်းမြို့နယ်က စုပေါင်း တည်ဆောက်ကြတယ်။

“စင်ကာပူက ရေစက်အသစ်တွေ မရောက်မီ မြန်အောင်ချောင် ဆရာတော်ထံက စက်အဟောင်းကြီးတစ်လုံး တောင်းပြီး ရေ မောင်းတင်ခဲ့ရသေးတယ်” ဟူ၍ အဦးအစ ပဓာနကျသော၊ ကျေးဇူးပြုခဲ့ကြသော ပုဂ္ဂိုလ်များအကြောင်းကို ဆရာတော်က ဖွင့်ဟ ပြောဆိုခဲ့သည်။

စတည်စဉ်က ချောင်ပေါင်း (၁၀၀) ကို ရေပေးဝေနိုင်သည်။ တစ်စ တစ်စ တိုးချဲ့ လာခဲ့သည်။ ယနေ့တွင် ချောင်ပေါင်း (၉၀၀) ကျော်၊ ရဟန်း၊ သာမဏေ၊ သီလရှင်၊ သူတော် (၉၀၀၀) ကျော်ကို ရေဖူလုံအောင် ပေးဝေနိုင်နေပြီ။ ထိုသို့ ရေ ပေးဝေနိုင်မှုအတွက် ကုန်ကျစရိတ်မှာ တစ်နေ့လျှင် ကျပ် (၆) သိန်းဖြစ်သည်။ တစ်လလျှင် ကျပ်သိန်းပေါင်း (၁၈၀) ကုန်ကျသည်။

မြွေကိုက်ခံရသော သီလရှင်

ထို့နောက် သီတဂူ ဆရာတော်သည် အာယုဒါန ဆေးရုံတည်ထောင်ရန် ကြိုးစားပြန်သည်။ သီတဂူဆရာတော်သည် အနီးစခန်းဆရာတော်ကြီးထံတွင် စာတက်နေစဉ်က ဖြစ်သည်။

တစ်ခုသော ညချမ်းကာလ အရုဏ်မတက်မီ (၃) နာရီခန့် အချိန်၌ မြန်အောင်ချောင်မှ သီလရှင်တစ်ပါးသည် ဆွမ်းထချက်သည်။ ဆွမ်းချက်ရန် ထင်းစကို ဆွဲလိုက်သည့်အခါ ထင်းပုံထဲမှ မြွေဟောက်တစ်ကောင်က လက်ကို ကိုက်လိုက်သည်။ သီလရှင်လည်း ကြောက်လန့် တကြားဖြင့် အော်ဟစ်လိုက်သည်။ အော်သံကြား၍ သီတဂူဆရာတော် ပြေးဆင်းသွားသည်။ သီလရှင်ကိုလည်းတွေ့ရသည်။ မြွေဟောက်ကိုလည်း တွေ့ရသည်။

ဆရာတော်သည် မြွေကိုက်ခံရသော သီလရှင်၏လက်ကို ခါးပန်းကြိုးဖြင့် တင်းကျပ်စွာ ချည်ထားလိုက်သည်။ သီလရှင်၏ မြွေကိုက်ခံရသော ဒဏ်ရာကို မုတ်ဆိတ်ရိတ်ဓားဖြင့် ခွဲလိုက်သည်။ ထို့နောက် သွေးနှင့်အဆိပ်များကို ညှစ်ထုတ်သည်။ ဆားဖြင့်သိပ်သည်။ သံပရာရည် ညှစ်ထည့်သည်။ သီလရှင်ကို သရက်ပင်ဆိပ်အရောက် ခေါ်သွားသည်။ မြင်းလှည်းသမားတစ်ယောက်ကို အိပ်ရာမှ နှိုးသည်။ အကူအညီတောင်းကာ စစ်ကိုင်ဆေးရုံသို့ လိုက်ပို့ရသည်။

ထိုခေတ်က တောင်ကြားများတွင် မော်တော်ကားလမ်း လုံးဝမရှိ၊ တယ်လီဖုန်းဆိုသည်မှာလည်း

မြင်တောင် မမြင်ဘူးသေး၊ လျှပ်စစ်မီးလည်း မရှိ သည့် နေရာကများသည်။

မြွေကိုက်ခံရသော သီလရှင်လူနာ စစ်ကိုင်း ဆေးရုံသို့ ရောက်သောအခါ နံနက် လေးနာရီခွဲ ခန့်ရှိပြီ။ ဆရာဝန်၊ ဆရာမများလည်း အိပ်စက် နေကြဆဲပင်။ ဆရာတော်ကိုယ်တိုင် အိမ်တိုင်ရာ ရောက် လိုက်နှိုး၍ မြင်းလှည်းဖြင့်ပင် ခေါ်ခဲ့ရသည်။ မြွေဆိပ်ဖြေဆေး အသင့်ရှိနေ၍ တော်ပါသေးသည်။ သုံးနာရီ အတွင်းမှာပင် ကုသ ကယ်တင်နိုင်ခဲ့သည်။ ထိုဖြစ်ရပ်ကို အရှင်ဉာဏိဿရ တွေ့ကြုံရပြီး ကရုဏာဖြစ်ခဲ့သည်။

၂၇-ကြိမ် ဝမ်းလျှောသူ

ထို့နောက် သီတဂူချောင်ကို ဆရာတော်အရှင် ဉာဏိဿရတည်ထောင်ပြီးစက ဖြစ်သည်။ တစ်နှစ် တွင် မလွန်ဆန်လှူအဖွဲ့ဝင်များ ဆန်အလှူပွဲလာ ကြသည်။ မော်လမြိုင်ကျွန်းမှ အဖွဲ့ဝင် လူကြီး တစ်ဦးသည် သီတဂူချောင်တွင် နားနေ အိပ်စက်ရာ မှ ဝမ်းလျှောသည်။ တစ်ညတည်းမှာ ပင် (၂၇) ကြိမ် ဝမ်းလျှောသည်။ နံနက် လင်းအားကြီးတွင် သူ့ကိုလည်း ထမ်းခေါ်၍ စစ်ကိုင်းဆေးရုံသို့ တင်ရ ပြန်သည်။ ကံအားလျော်စွာပင် ကယ်တင်နိုင်ခဲ့ သည်။ ထိုထို ဖြစ်ရပ်များသည် သီတဂူဆရာတော် ၏ နှလုံးသားကို ရိုက်ခတ်လာသည်။ ဆရာတော် သည် ဘာသာခြားများဆေးရုံများ တည်ထောင်၍ လူနာများကို ကယ်တင်ကြသည်ကိုလည်း မြင် ယောင်လာသည်။

သီတဂူအာယုဒါနဆေးရုံစတင်

သို့ဖြင့် သီတဂူဆရာတော်သည် ၁၃၄၇ ခုနှစ် (၁၉၅၈)၊ တန်ဆောင်မုန်းလတွင် သီတဂူအာယု ဒါနဆေးရုံကြီးကို စတင် တည်ဆောက်ရန် အုတ် မြစ်ချသည်။

ဆေးရုံနေရာအတွက် ထိုစဉ်က စစ်ကိုင်းတိုင်း ပြည်သူ့ကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ ဗိုလ်မှူးကြီး သူရကျော်စွာ က မြေနေရာ ပေးလှူခဲ့သည်။ ဆရာတော်သည် ဆရာဝန်ကြီး (၆) ဦးကို ဖိတ်ခေါ်သည်။ မိမိကိုယ် တိုင် ရေးဆွဲသော ဆေးရုံ၏အခြေခံပုံစံကို တင်ပြ ဆွေးနွေးသည်။ အတည်ပြုချက် ရယူကာ တည်

စက္ကူပေါ်မှသင်ပုန်းပေါ်သို့ (သီတဂူအာယုဒါန) ဆောက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ခုတင် (၁၆) လုံးဆုံ ဆေး ရုံကို စတင်တည်ဆောက်ရန် စီစဉ်သည်။ တွက် ချက်ကြည့်ကြရာ ထိုခေတ်ငွေ ကျပ်သိန်း (၆၀) ခန့် ကုန်ကျမည်ကို ခန့်မှန်းမိကြသည်။ ဆရာတော်က ရဟန်း၊ သာမဏေ၊ သီလရှင်၊ ယောက်ျား၊ မိန်းမ ပုဂ္ဂိုလ်ငါးမျိုးအတွက် တစ်ဆောင်လျှင် (၁၆) ခုတင်

စီရိသော ဂိလာနဆောင်ကြီးငါးခု တည်ဆောက်ရန် စီမံလိုက်သည်။ ထို ငါးခုအတွက် ကုန်ကျငွေကို တွက်ချက်ရာ ကျပ်သိန်း (၃၀၀) ခန့် ဖြစ်သည်။

ဆရာဝန်ကြီးများက “ဆေးရုံက ကြီးလွန်း တယ် သေးသေးဆောက်ပါ” ဟု ဝိုင်း ပြောကြ သည်။ ဆရာတော်က လက်မခံ။ “မကြီးပါဘူးဗျာ၊ ဒီလောက်တော့ ဖြစ်အောင်ဆောက်ချင်ပါတယ်” ဟု ပြောဆိုစီစဉ်သည်။

ဆည်မြောင်းဌာနအကူအညီဖြင့် မြေညှိနေစဉ် (ယခုအခါ ဆရာဝန်ကြီးများက “ဆရာတော်၊ ဆေးရုံကျဉ်းနေပြီ၊ ထပ်ချဲ့ပါဦး” ဟူ၍ ပြောဆိုနေ ကြပြီ။)

အုတ်ဂူ (၃၇) လုံး

ထိုစဉ်က ဆေးရုံ တည်ဆောက်မည့် နေရာကို ခက်ခက်ခဲခဲ မြေညှိခဲ့ရသည်။ သက်ဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်များကလည်း အကူအညီ ပေးကြသည်။ နေရာမှာ ဆွမ်းဦးပုညရှင် အနောက်ဘက်ဖြစ်သည်။ ဆူးချုံတောများပြည့်နေသည်။ မြေရိုင်းကြီး ဖြစ်

သည်။ သုသာန်ကလေးလည်းရှိသည်။ ထိုနေရာကို တူးဖော်ဖြိုဖျက်ရာ အုတ်ဂူပေါင်း (၃၇) လုံးတွေ့ရ သည်။ ထို အုတ်ဂူများထဲရှိ အရိုးများကိုတူး၍ မီးရှို့ ပစ်ရသည်။

“အုတ်ဂူတွေ ဖြိုဖျက် ရှင်းလင်းတဲ့အခါ အချို့ အုတ်ဂူတွေထဲမှာ ပုပ်သိုးနေတဲ့ ရုပ်အလောင်း ကောင်များကို တွေ့ရတယ်။ အချို့ အုတ်ဂူတွေထဲ မှာ မပုပ်မသိုးသေးတဲ့ ရုပ်အလောင်းများကို တွေ့ရ တယ်။ အဲဒီနေရာမှာ ဘုန်းကြီးတို့နဲ့ အတူ အင်ဂျင် နီယာတွေ၊ အလုပ်သမားတွေ တဲထိုးနေကြရတယ်။ ညကျရင် အလှည့်ကျနဲ့ အိပ်ပြီးတော့ သတိထားနေ ကြရတယ်။ မမြင်ရတဲ့ နာနာဘာဝများက တချို့ အလုပ်သမားတွေကို ခေါင်းလာ မတယ်။ တချို့ အလုပ်သမားတွေကို ခြေထောက်ကကိုင်ပြီး အိပ်ရာ ပေါ်က ဆွဲချတယ်။ တစ်ခါ၊ တစ်ခါလည်း အမိုးပေါ် ခဲတွေကျလာတယ်။

“ဩဝါဒါစရိယ ပထမဂန္ဓာရုံ ဆရာတော်ရဲ့ အကြံပေးချက်အရ သံဃာတွေကို ပင့်ဖိတ်ပြီး ဆွမ်း

ဦးစွာဆောင်ရွက်သည့် ဦးဆောင်များ

သီတဂူအာယုဒါနဆေးရုံတော်ဖွင့်လှစ်ခြင်း

ကပ်ရတယ်၊ ပရိက္ခရာရှစ်ပါးလှူရတယ်၊ အမျှဝေရတယ်၊ ပရိတ်တွေရွတ်ရတယ်၊ အမိန့်တော် ပြန်ရတယ်။

မနက်ခင်းမှာ အဲဒီလိုပြုပြီး ညနေခင်းလည်း

သီတဂူအာယုဒါနဆေးရုံတော်

ရောက်ရာ *TE-11* အမိုးဖွင့် ကားကြီးကို အဆင်သင့်ပြင်ထားကာ လာကြဟေ့၊ တက်ကြဟေ့၊ မင်းတို့ကို အိမ်ပြောင်းပေးမယ်လို့ ဖိတ်ခေါ်တယ်။” သူတို့ကို အသင့်လုပ်ထားပြီးဖြစ်တဲ့ ကားပေါ်တက်ခိုင်းပြီး သုသာန်ဇရပ်နဲ့သုသာန်အသစ်ဆီကို ကားမောင်းသွားပြီး ပို့လိုက်ရတယ်။

ကားပေါ်ကိုတက်ပြီး လိုက်ပါလာကြသူတွေကို မမြင်ရဘူး၊ ဒါပေမယ့် မော်တော်ကားကြီးရဲ့ တာယာကတော့ ပြားနေတာပဲ။ အဲဒီလို ပြုပြီးတဲ့နောက်ပိုင်းမှာတော့ ဆေးရုံ မြေကွက်ကြီးထဲမှာ ဘုန်းကြီးတို့အားလုံး အေးချမ်းစွာ အိပ်ကြရတယ်။ သစ္စဝါဒီဆရာတော်ကလည်း အင်း အစီအမံတွေ လုပ်ပြီး ဆေးရုံရဲ့ ထောင့်လေးထောင့်မှာ မြှုပ်ထားလိုက်တယ်။

ချက်ချင်းပဲ ဘုန်းကြီးက “သီတဂူ အာယုဒါနဆေးရုံတော်” စီမံကိန်းဆိုတဲ့ စာအုပ်တစ်အုပ် ပြုစုပြီး တစ်ပြည်လုံးကို မရပ်မနား လှည့်လည်တရားဟောတယ်၊ အလှူခံတယ်၊ အလှူခံရင်း တည်ဆောက်လာခဲ့တာ ၁၃၅၂ ခုနှစ် (၁၉၉၂) တပေါင်းလပြည့်နေ့မှာ ဆေးရုံကြီးကို စတင်ဖွင့်လှစ်နိုင်ခဲ့ပါတယ်။ ဆေးရုံကြီးရဲ့ ပထမဆေးရုံအုပ်ဟာ စစ်ကိုင်းတိုင်း ကျန်းမာရေးဦးစီးအရာရှိ (အငြိမ်းစား) ဒေါက်တာ မောင်မောင်ရှိန် ဖြစ်ပါတယ်။ မြေကွက်ညှိတာနဲ့ သုသာန်ပြောင်းတဲ့ ကိစ္စတွေကို အနီးကပ် တာဝန်ယူကြီးကြပ် ဆောင်ရွက်ပေးသူကတော့ မြစကြာဆရာတော် ဦးလက္ခဏာပါပဲ” ဟူ၍ ဆရာတော်က မိန့်ဆိုသည်။

အတွင်းလူနာ ၁၀၀ ကျော်

မူလက ထို ဆေးရုံကြီးကို “သီတဂူသံဃာ့ဆေးရုံ” ဟု အမည်ပြုသုံးစွဲခဲ့သည်။ နောက်ပိုင်းတွင် သုဗောဓာရုံဆရာတော်၏ ဩဝါဒပေးချက်အရ

“သီတဂူအာယုဒါနဆေးရုံ” ဟု အမည်သစ် ပြောင်းလဲလိုက်သည်။

စစ်ကိုင်းတောင်နှင့် အနယ်နယ် အရပ်ရပ်မှ သံဃာတော်များ၊ သီလရှင်များ၊ လူပုဂ္ဂိုလ်များကို သီတဂူဆေးရုံက ဆေးဝါး ကုသပေးလျက်ရှိသည်။ ဆေးရုံ စဖွင့်သောနေ့က အတွင်းလူနာ (၁၂) ယောက်၊ အပြင်လူနာ (၃၀) မျက်စိ ခွဲစိတ်လူနာ တစ်ဦးသာရှိခဲ့သည်။ ယနေ့မူ နေ့စဉ်အတွင်းလူနာ (၅၀) မှ (၁၀၀) ကြားရှိသည်။ အပြင်လူနာ (၁၀၀) မှ (၁၅၀) ကြားရှိသည်။ မျက်စိ အထူးကုဌာနတွင် မျက်စိရောဂါဟူသမျှ ကုသနိုင်သော ခေတ်မီစက်များ အစုံအလင်ရှိသည်။ စစ်ကိုင်း - မန္တလေး ဝန်းကျင်မှသာမက အနယ်နယ်အရပ်ရပ်ရှိ လူနာများလည်း တက်ရောက်ကုသကြသည်။

သံဃာတော်များနှင့်သီလရှင်များ အခမဲ့

ဆေးကုသရာ၌ သံဃာတော်များနှင့် သီလရှင်များကို အခမဲ့ကုသပေးသည်။ လူပုဂ္ဂိုလ်များကိုမူ သာသနာဆိုင်ရာ ပစ္စည်းများကို အသုံးပြုသည့်အတွက် သင့်လျော်သောအလှူငွေ ကောက်ခံသည်။ သူတို့ ပေးလှူသော ငွေသည် သံဃာတော်များအတွက် အလှူငွေဖြစ်စေသည်။

ယင်းတို့သည် ဆေးရုံကို ပြန်လည်ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်သော ငွေအင်အားတစ်ရပ် ဖြစ်သည်။

မျက်စိကုသမှုဆိုင်ရာ ဆေးရုံပစ္စည်း ကိရိယာများကို ဟောင်ကောင်မှ ဒေါ်ကြည်ကြည်၊ ဒေါ်

ဆယ်လီ (ကျားမိသားစု) တို့က အင်တိုက် အားတိုက် လှူဒါန်းခဲ့ကြသည်။ များစွာ အထောက်အကူ ဖြစ်ခဲ့သည်။

ဆေးရုံတွင် ၁၉၈၅ ခုနှစ် မှတ်တမ်းအရ ခန့်ထားသော ဆရာဝန် (၅) ယောက်နှင့် အခြားဝန်ထမ်း (၇၀) ကျော်ရှိသည်။ ယခုအချိန်တွင် ထို့ထက်မက တိုးတက်များပြားနေပြီ။ ထိုအမြဲတမ်းဆရာဝန်များအပြင် ပြည်တွင်းမှ စေတနာရှင် ဆရာဝန်ကြီးများကလည်း အခါအခွင့် သင့်သလို လာရောက်လုပ်အားဒါနပြုကြသည်။

ပြည်ပမှ စေတနာရှင် ဆရာဝန်ကြီးများ

မျက်စိဝေဒနာရှင်များအတွက် ပြည်တွင်းမှ ဆရာဝန်များသာမက ပြည်ပမှ မျက်စိအထူးကု ဆရာဝန်များကလည်း လာရောက်၍ လုပ်အားဒါနပြုကြသည်။ ကုသပေးကြသည်။ ၂၀၀၄ - ၂၀၀၅ ဆောင်းရာသီ တစ်ခုတည်းမှာပင် ပြည်တွင်းပြည်ပ မျက်စိအထူးကု အဖွဲ့ပေါင်း (၁၀) ဖွဲ့တို့က ခွဲစိတ်ကုသပေးခဲ့ကြရာ မျက်စိဝေဒနာရှင်ပေါင်း (၉၀၀) ကျော် မျက်စိအလင်း ရရှိခဲ့ကြသည်။

လုပ်အားဒါနပြုသော ပြည်ပ ဆရာဝန်များသည် အင်္ဂလန်၊ အမေရိကန်၊ ဂျာမနီ၊ ဩစတြေးလျ၊ ဘယ်လ်ဂျီယံ၊ ဂျပန်၊ ထိုင်း၊ မလေးရှား၊ သီရိလင်္ကာ၊ အိန္ဒိယစသည့် တိုင်းပြည်များမှ ဆရာဝန်များဖြစ်ကြသည်။ ထို ဆရာဝန်များသည် သီတဂူဆရာတော်၏ ကရုဏာလုပ်ငန်းကို လေးစား မြတ်

နိုးကြသဖြင့် လာရောက် လုပ်အားဒါနပေးခြင်းဖြစ် သည်။ သူတို့သည် နှစ်စဉ် နှစ်တိုင်းပင် မိုးနှောင်း၊ ဆောင်းတွင်းနှင့် နွေဦးရာသီတို့တွင် (၆) လကြာမျှ အဆက်မပြတ် လာရောက် ကုသိုလ်ပြုကြသည်။ ဆရာတော်၏ စည်းရုံးမှု စွမ်းရည်မှာ အံ့ချီးဖွယ် ကောင်းလှသည်။

အသုံးစရိတ် တစ်လ (၇၀) သိန်း

ဆေးရုံကြီး စတင်ဖွင့်လှစ်စဉ်က အသုံးစရိတ် သည် တစ်လလျှင် ကျပ် နှစ်သိန်းခန့်သာ ရှိသည်။ လူနာများ တိုးတက်လာသည်နှင့်အမျှ စရိတ်များ လည်း တိုးတက် လာသည်။ ယခုအခါ တစ်လ အသုံးပြုမှုစရိတ်မှာ ကျပ် (၆၀) သိန်းမှ ကျပ် (၇၀) သိန်း အထိဖြစ်သည်။

စစ်ကိုင်း အာယုဒါနဆေးရုံကြီးမှာ သန့်ရှင်း သပ်ရပ်သည်။ ဆေးရုံဝင်းထဲ၌ သစ်ပင်အမျိုးမျိုး၊ ပန်းပင်အမျိုးမျိုးကို စိုက်ပျိုးထားသည်မှာလည်း အေးငြိမ်း သာယာသည်။ ဆေးရုံဝင်း တစ်နေရာရှိ စေတီကလေးမှာလည်း စိတ်နှလုံး ချမ်းမြေ့ဖွယ်ဖြစ် သည်။

ဆေးရုံတွင် လူနာများ စိတ်ချမ်းသာအောင် ပြောဆိုဆက်ဆံ ပြုမှုရေးသည် အလွန်အရေးကြီး လှသည်။ အာယုဒါနဆေးရုံ၏ ဆေးကုသမှု၊ ဆက် ဆံမှု၊ ပြုစုမှုတို့ အထူး ကောင်းမွန်သည်ကို တက် ရောက်ခဲ့ဖူးသော လူနာများက ပြန်လည်ပြောဆိုကြ သည်မှာ ကြည်နူးဖွယ်ဖြစ်သည်။ အချို့က ပြောဆို

ရုံဖြင့်အားမရ၊ ဆောင်းပါးများရေး၍ပင် ဖော်ပြကြ သည်။

လူနာတစ်ဦး၏ကိုယ်တွေ့

၂၀၀၉ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလထုတ် မြတ်မင်္ဂလာ စာစောင်တွင် ထိုဆေးရုံသို့ တက်ရောက်၍ ခွဲစိတ်မှု ခံယူခဲ့ဖူးသူ ဆရာမဒေါ်သန်းသန်းဦး [ဝင်း (ဘုတ လင်)] က ထိုဆေးရုံအကြောင်း ရေးသား တင်ပြ ထားသည်မှာ ကြည်နူးဖွယ်ကောင်းလှသည်။ ဝင်း (ဘုတလင်) သည် အထက်တန်းပြ ဆရာမတစ်ဦး ဖြစ်သည်။ စာရေးဆရာမ တစ်ဦးလည်း ဖြစ်သည်။ ဆရာမသည် ၂၀၀၆ ခုနှစ်တွင် ဘယ်ဘက် ရင် ဘတ်၌ အကျိတ်တစ်ခု တွေ့ရှိပြီး နီးစပ်ရာ ဆေးရုံ တစ်ခုတွင် ခွဲထုတ် ခဲ့ရသည်။ ထို့နောက် ဒုတိယ အကျိတ်တစ်ခုကို ထပ်မံတွေ့ရှိခဲ့ပြန်သည်။ ထိုနှစ် မှာပင် ထပ်မံ ခွဲထုတ်ခဲ့ရသည်။

ဤသို့ ရှိရာမှ တတိယ အကျိတ်တစ်ခု ပေါ် လာပြန်သည်။ ၂၀၀၈ ခုနှစ်၊ မတ်လ (၈) ရက်နေ့ တွင် စစ်ကိုင်းတောင်ဘုရားများကို ဖူးရင်း သီတဂူ အာယုဒါနဆေးရုံတွင် တက်ရောက် ကုသမှု ခံယူခဲ့ သည်။

ဆောင်းပါးတစ်နေရာတွင် ဝင်း (ဘုတလင်) က -

“ကျွန်မသည် ဆေးရုံမှတ်ပုံတင် ဌာနမှာ စာ အုပ်လုပ်သည်။ ဆရာဝန် စမ်းသပ်ခန်းမှာ တာဝန် ကျ ဒေါက်တာမလေးက ရောဂါဖြစ်စဉ်ကို စိတ်ရှည်

လက်ရှည် မေးမြန်းစစ်ဆေးပြီး ခွဲစိတ်ခန်း ဆရာဝန် ထံ ဖုန်းဆက်သည်။

ခွဲစိတ် ဆရာဝန်က ခွဲပေးမည်ဆိုတော့ ကျွန်မ အလွန်ဝမ်းသာ သွားသည်။ မခွဲစိတ်ခင် ဆေးစစ်ပါ သည်။ ဘီပိုး၊ စီပိုး၊ ဆီး၊ သွေး အားလုံး စစ်ဆေးပြီး ခွဲစိတ်ခန်းဝင်ရသည်။ ကျွန်မကို ဆရာဝန်ကြီးက ရောဂါရာဇဝင်ကို ထပ်မံမေးမြန်းပါသည်။ အကျိတ် နှစ်ခုကို နှစ်ခါခွဲစိတ်စဉ်က မေ့ဆေးသုံးခဲ့ကြောင်း ကျွန်မပြောပြပါသည်။

ယခုထုံဆေးဖြင့် ခွဲစိတ်ပေးပါသည်။ သန့်ရှင်း သော ခွဲစိတ်ခန်းနှင့် ချိုသာယဉ်ကျေးသော ဆရာ ဝန်၊ ဆရာမတို့က ပြုံးရွှင်သောဆက်ဆံမှု၊ ညင်သာ သော ကိုင်တွယ်မှုတို့ဖြင့် ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။

ထိုနေ့က ခွဲစိတ်ခန်း တာဝန်ကျ ဒေါက်တာ နေလင်းဦးဆောင်၍ ခွဲစိတ်ပေးကြရာ (၅) နာရီ ကျော်မှ ပြီးစီးသွားပါသည်။

ကျွန်မက ဆရာဝန် ဆရာမများကို စား သောက်ဖွယ်ရာများ ကျွေးမွေးလိုကြောင်း ပြောရာ လက်မခံကြပါ။ ကျွန်မအဖို့ ကျေးဇူးတင်မိသည် မှာလည်း ဆိုဖွယ်ရာ မရှိတော့ပါ။ သွေးထွက်များ၍ ချုပ်ရိုးကြောင်းမှ ပိုက်ထည့်ကာ ဆေးထိုးပြန်ဖြင့် သွေးထုတ်ပေးပါသည်။

သွေးထွက်များ၍ ဆရာဝန်က သီလရှင် ဆောင်မှာ တစ်ည အိပ်ခိုင်းပါသည်။ ကျွန်မတို့မှာ မည်သည့် ပစ္စည်းမျှပါမလာ၍ အခက်တွေ့နေစဉ် ဆရာမတစ်ဦးက အိပ်ရာခင်း ပေးပါသည်။ ဖြူဖွေး

သန့်ပြန့်သော အိပ်ရာခင်းနှင့် ခေါင်းအုံးများ ချပေး ပါသည်။ အခန်းထဲမှာလည်း နေမကောင်းသော သီလရှင်များ၊ လူပုဂ္ဂိုလ်များ၊ လည်ပင်း ခွဲထားသူ များကို တွေ့ရသည်။ အခန်းဝမှာ သီတဂူဆရာတော် အရှင်ဉာဏိဿရ၏ ပြုံးရွှင် ခန့်ညားသော ဓာတ်ပုံ ကြီး ချိတ်ဆွဲထားပါသည်။

ညဘက်မှာလည်း ဆရာဝန်၊ ဆရာမများက ဒဏ်ရာမှ သွေးထွက် မထွက် ဂရုတစိုက် စစ်ဆေး ပါသည်။ ခွဲစိတ်ထားသော အသားစကို မန္တလေး ဆေးရုံကြီးသို့ ကင်ဆာ ဟုတ်မဟုတ် စစ်ဆေးရန် ပေးပို့ထားပါသည်။ ည (၈)နာရီ ကျော်သောအခါ ဆရာတော်ကြီး၏ တရားခွေကို ဖွင့်ပေးထားသည်။ အခန်း၌ ဒေါက်တာမလေးတစ်ဦးလာ၍ ကျွန်မကို ဆေးသောက်ပုံ သောက်နည်း ညွှန်းပါသည်။ အစား အသောက်ကိုလည်း ရှောင်ရန်မလိုကြောင်း ပြောပြ ပါသည်။

ညမအိပ်ခင်အထိ ဆရာ၊ ဆရာမများသည် လူနာများကို လှည့်လည်ကြည့်ရှုနေကြသည်။ လူနာ စောင့်မပါသူများကိုလည်း ဂရုတစိုက် ပြုစုပါသည်။ ကျွန်မအဖို့ အနာမှာ နာကျင်မှု လုံးဝမရှိဘဲ သက် သက်သာသာ အိပ်စက်ခဲ့ရပါသည်။

နံနက် (၆) နာရီတွင် ဘဲလ်တီးသံ ကြားရပြီး သံဃာတော်များ၊ သီလရှင်များ၊ လူပုဂ္ဂိုလ်များအား လုံးကို ဆန်ပြုတ် လှူဒါန်းပါသည်။ သံဃာတော် များ၊ သီလရှင်များကို နေ့ဆွမ်း ဆက်ကပ်ခြင်း၊ အခမဲ့ ဆေးဝါးကုသပေးခြင်းတို့ကြောင့် ပြင်ပ လူနာများထံမှ အလှူတော်ငွေလက်ခံပါသည်။ သာ

မန်ဆင်းရဲသားပင် ထည့်ဝင်နိုင်ပါသည်။ လုံးဝ ဆင်းရဲလျှင်လည်း အခမဲ့ ကုသပေးသည်ဟု ကြား သိခဲ့ရပါသည်။

နံနက်ပိုင်း ရောက်သောအခါ ဆရာဝန်က ကျွန်မကို ဆင်းခွင့်ပေးပါသည်။ ဝေဇယန္တာကျောင်း တိုက်မှာ ကျွန်မတည်းခိုပြီး ဆရာဝန် ချိန်းသောနေ့ တွင် ဆေးရုံသွားရပါသည်။

၁၁-၃-၂၀၀၈ နေ့မှာ ကျွန်မ ဆေးရုံသို့လာ၍ ဆေးထည့်ရပါသည်။ ဆေးထည့်ပေးသော ဆရာမ လေးက သွေးများကို ပြန်မှစုပ်ထုတ်ပြီး ချိုသာ နူးညံ့စွာ ပြုမူဆက်ဆံသဖြင့် ကျွန်မ လေးစားမိပါ သည်။

၁၂-၃-၂၀၀၈ နေ့တွင် မန္တလေးမှ အဖြေရပါ သည်။ ကင်ဆာ မဟုတ်ပါ။ ကျွန်မ အလွန်စိတ်ချမ်း သာမိပါသည်။

၁၃-၃-၂၀၀၈၊ ၁၄-၃-၂၀၀၈ နေ့များတွင် ကျွန်မအား ဆေးရုံသို့ ဆက်တိုက်လာစေပြီး ဆရာ ဝန်ကိုယ်တိုင် သွေးများ စုပ်ထုတ်ခြင်း ပြုလုပ်ပေးပါ သည်။ ၁၅-၃-၂၀၀၈ နေ့တွင် ချုပ်ရိုး ဖြည့်ရပါ သည်။ ပိရီ သေသပ်သော ချုပ်ရိုးဖြစ်သောကြောင့် ကျွန်မလုံးဝစိတ်ချမ်းသာရပါသည်။

သီတဂူဆေးရုံကို ကျွန်မသဘောအကျဆုံးမှာ ဆရာဝန်၊ ဆရာမများ၏ နွေးထွေးသော ဆက်ဆံမှု ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်မ စတင်ရောက်သော ၈-၃- ၂၀၀၈ နေ့မှ ချုပ်ရိုးဖြည့်သော ၁၅-၃-၂၀၀၈ နေ့ အထိ ဆေးရုံသို့ရောက်တိုင်း သတိထားမိသည်

ကား လူနာများအပေါ် လုံးဝ ဆူပူ မာန်မဲခြင်းမရှိ၊ ချိုသာ နူးညံ့စွာ ဆက်ဆံခြင်း၊ စိတ်ရှည်ကြာခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ကျွန်မ အလွန်လေးစားမိပါသည်။”

ဤသို့လျှင် ဆရာမဝင်း (ဘုတလင်) က ရေး သားထားသည်ကို ဖတ်ရသူတိုင်း ဝမ်းသာ ကြည်နူး ခြင်းဖြစ်ကြရသည်။ သာဓုခေါ်မိကြသည်။

သီတဂူဆရာတော်သည် စစ်ကိုင်း အာယုဒါန ဆေးရုံကြီး၏ အောင်မြင်မှုကို အခြေပြုလျက် နောက်ထပ်၍ ဆေးရုံများ တိုးချဲ့ ဖွင့်လှစ်လျက် ရှိသည်။ ယနေ့အထိ ထားဝယ်၊ ကလေး၊ သီပေါ၊ နတ်မောက်၊ မင်းတပ်၊ မြစ်ကြီးနား၊ မြိုင်ကြီးငူ၊

မင်းပြား၊ ရင်းငြိမ်၊ ဆားတောင်၊ ပန်းတနော် တို့တွင် သီတဂူအဖွဲ့ဦးဆောင်သော ဆေးရုံများ ဖွင့်လှစ်နိုင်ခဲ့သည်။ မုန်တိုင်းဒဏ်သင့် ဧရာဝတီ တိုင်းတွင်လည်း ဆေးရုံ (၁၂) ရုံ ဖွင့်လှစ်ပြီးဖြစ် သည်။

ရင်းငြိမ်တိုက်နယ် ပြည်သူ့ဆေးရုံ

ရင်းငြိမ်တိုက်နယ် ပြည်သူ့ဆေးရုံ လှူဒါန်း ဖွင့်လှစ်သည်နှင့်ပတ်သက်၍ မြတ်မင်္ဂလာ စာစောင် တွင် ရင်းငြိမ်သားအမည်ခံ ဆောင်းပါးရှင်က ရေး သားထားသည်မှာ မှတ်သားဖွယ်ဖြစ်သည်။

ရင်းငြိမ်တိုက်နယ် ပြည်သူ့ဆေးရုံသည် မွန် ပြည်နယ်၊ ပေါင်မြို့နယ် ရင်းငြိမ်မြို့တွင် ရှိသည်။ ရင်းငြိမ် တိုက်နယ် ပြည်သူ့ဆေးရုံသစ်ကို ရင်းငြိမ် ဇာတိသား ဦးမောင်မောင်အေး (အလင်္ကာဝတ် ရည်) + ဒေါ်စန်းမြင့်တို့က လှူဒါန်းသည်။ ဦး မောင်မောင်အေးသည် စာရေးဆရာ၊ ကဗျာဆရာ မောင်ဟေမာဖြစ်သည်။ ဆေးရုံအတွက် လှူဒါန်းမှု တန်ဖိုးစုစုပေါင်းမှာ ငွေကျပ်သိန်းပေါင်း (၅၁၂၆) ကျော်ဖြစ်သည်။

ဤ ဆေးရုံအတွက်လိုအပ်သော နောက်ဆုံး ပေါ်ဆေးရုံသုံး ခေတ်မီပစ္စည်း (၃၅) မျိုးကို သီတဂူ ဆရာတော်ကြီးက လှူဒါန်းခဲ့သည်။ လှူဒါန်းမှု တန်ဖိုးစုစုပေါင်းမှာ ကျပ်သိန်းပေါင်း (၆၄၈) ဖြစ်သည်။ ယင်းကို ၂၀၀၉ ခုနှစ်တွင် ဖွင့်လှစ်နိုင်ခဲ့ သည်။

ဤ ဆေးရုံဖွင့်ပွဲ အခမ်းအနားတွင် သီတဂူ ဆရာတော်ကြီးက တရားဟောပြောခဲ့သည်။ တရား ဟောပြောရာ၌ “အလှူဒါနက နှစ်မျိုး ရှိပါတယ်။ ဘာသာရေး အလှူဒါနနဲ့ လူမှုရေး အလှူဒါန။ ဘာသာရေးအလှူဒါနဆိုတာ ဘုရားတည်ကျောင်း ဆောက်၊ သိမ်၊ ဇရပ်၊ သာသနိက အဆောက်အအုံ တွေလှူတာ၊ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေ လှူကြတာ များပါ တယ်။ သို့သော် လူမှုရေးဒါနပိုင်းမှာတော့ အား နည်းနေပါသေးတယ်။ ဥပမာ အခုလို ဆေးရုံ၊ စာ သင်ကျောင်းစတဲ့ လူမှုရေးဒါနတွေမှာ အားနည်း နေတာ တွေ့ရပါတယ်။

ဟိုဘက်ခေတ် ဟောင်းတုန်းက ဘုန်းကြီးတို့ ရှမ်းပြည်နယ်၊ နမ့်ခမ်းရောက်သွားတော့ အဲဒီတုန်း က နမ့်ခမ်းမှာ အစိုးရဆေးရုံ မရှိသေးဘူး။ ဒါပေ မယ့် ဘာသာခြား သာသနာပြုတွေဖွင့်ထားတဲ့ ဆေး ရုံရှိနေတယ်။ အဲဒီဆေးရုံကို သွားကြည့်တော့ ဘုန်း ကြီးတွေ သီလရှင်တွေပါ တက်ရောက် ကုသနေ တာ တွေ့ရတယ်။ အင်း အဲဒီမှာ ဘုန်းကြီးစိတ်ထဲ တစ်နေ့တော့ ငါလည်း ဆေးရုံတွေဆောက်လှူ မယ်၊ လောကတ္ထစရိယ၊ ပရဟိတ အလုပ်တွေဆို တာ သာသနာပြုတဲ့အထဲမှာ ပါတာပဲလို့ နှလုံးသွင်း ခဲ့တယ်။ ဒီနေ့တော့ဖြင့် နှစ်ပေါင်း သုံးလေးဆယ် လောက် မနေမနား ကြိုးစားအားထုတ်လာလိုက် တာ အခုရင်းငြိမ်ဆေးရုံအတွက် သိန်းခြောက်ရာ ကျော်အပါအဝင် စစ်ကိုင်းတောင်ရိုးမှာလည်း အာယုဒါနဆေးရုံကြီးပြီးတော့ မျက်စိအထူးကု ဆေးရုံဆောက်ခဲ့ပြီ၊ လှူခဲ့ပြီ၊ ပန်းတနော်မှာလည်း မျက်စိဆေးရုံလှူခဲ့တာ လေးနှစ်ရှိပြီ၊ သီပေါမှာက တစ်နှစ်က ကလေးမြို့မှာလည်း အောင်မြင်ခဲ့ပြီ ထားဝယ်မှာလည်း ဆောက်နေဆဲပဲ၊ ဆားတောင် မှာတော့ အထွေထွေ ဆေးရုံကြီးပေါ့၊ နိုင်ငံတော် အစိုးရရဲ့ ဆေးရုံပေါင်း လေးရုံကိုလည်း ဆေးရုံသုံး ပစ္စည်းတွေ ဘုန်းကြီးတို့ လှူနိုင်ခဲ့ပါပြီ။ မုန်တိုင်း ဒဏ်သင့်ခဲ့တဲ့ ဧရာဝတီတိုင်းမှာလည်းပဲ ဆေးရုံ (၁၂) ရုံ၊ အ.ထ.က စာသင်ကျောင်းကြီး (၆) ကျောင်း စသည်ဖြင့်ပေါ့လေ လှူနိုင်ခဲ့ပါတယ်။

ဒီလို လှူနိုင်ခဲ့တာတွေဟာ ဘုန်းကြီးတို့ စာ သင်သားဘဝက ဖတ်ခဲ့ရတဲ့ ဒီပဲယင်း ဆရာတော်

ကြီးရဲ့ 'ပရမတ္ထစက္ခု' ဆိုတဲ့ ကျမ်းနိဂုံးမှာ ဆုတောင်း
ကလေး ရေးထားတယ်။ ဘာလဲဆိုတော့ -

“အဟံ - ငါသည် - သူတစ်ပါးတို့၏
အကျိုးစီးပွားကို လိုလိုလားလား ဆောင်ရွက်နိုင်
ရပါလို၏” တဲ့။ ဒါ ဘုရားအလောင်းရဲ့ စိတ်ဓာတ်
မျိုးနော်၊ ဒီပဲယင်း ဆရာတော်ကြီးဆက်ပြီး ဆု
တောင်းထားတာကလည်း မှတ်သားစရာ ကောင်း
တယ်။

“သူတစ်ပါးတို့ကလည်း ငါ့အကျိုးစီးပွားကို
ဆောင်ရွက်နိုင်ကြစေတဲ့” အပြန်အလှန်ပေါ့နော်။
ဆက်ပြီး ဆုတောင်းသေးတယ်။ လေးလေးနက်
နက် မှတ်သားကြစမ်းပါ။

“ငါသည်ဘယ်သူ့ကိုမှ ဒုက္ခမပေးရပါစေနဲ့”
တဲ့။

“သူတစ်ပါးတို့ကလည်း ငါ့ကို ဒုက္ခရောက်
အောင်မလုပ်ပါစေနဲ့” တဲ့။

သူတော်ကောင်းဆိုတာ ဘယ်သူ့ကိုမှ ဒုက္ခ
ရောက်အောင် မလုပ်ဘူး။ အများ ကောင်းစား ချမ်း
သာဖို့ပဲ လိုအပ်တယ်။ အဲဒီတော့ ဆုတောင်းတွေကို
တိုးချဲ့လိုက်စမ်းပါ။ ငါ ကောင်းစားရေး ဆုတောင်း
လုပ်ကိုင်နေရာက အများ ကောင်းစားရေးကိုလည်း
တွေးခေါ်မြော်မြင် လုပ်ကိုင်ကြစမ်းပါ။ အများ
အတွက် လောကအတွက် ဆုတောင်းကြစမ်းပါ။

မြတ်စွာဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီး သာ
ဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်မှာ သီတင်းသုံး

တော်မူစဉ် တို့ဘုရားရှင်က သိပ်အလုပ် လုပ်တယ်။
ကျောင်းတိုက်ကြီးကို တစ်နေ့နှစ်ကြိမ် လှည့်စစ်
တယ်။ အဲဒီမှာ တိဿဆိုတဲ့ ရဟန်းကြီးတစ်ပါး
အနာမှာ ပြည်တွေစို့ပေးပြီး မြင်မကောင်းအောင် ဒုက္ခ
ရောက်နေတာ တွေ့တော်မူတယ်။ အနံ့အသက်တွေ
ကလည်း မကောင်း။ ရောဂါကလည်းတော်တော်နဲ့
မပျောက်နိုင်တော့ သီတင်းသုံးဖော် ရဟန်းတွေ
(ပုထုဇဉ်ရဟန်းတွေပေါ့) ကလည်း မပြုစု၊ မကုသ
ပေးတော့ဘူး။ စွန့်ခွာသွားကြပြီ။

ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးဟာ အနာနဲ့
ယိုင်လဲနေတဲ့ တိဿရဟန်းကြီးကို ကြည့်ရှုပြီးတော့
ကိုယ်တော်တိုင်မီးဖိုထဲဝင်တယ်။ ရေနွေးကျိုတယ်။
ဗုဒ္ဓဘုရားရှင် ဘယ်လောက် အလုပ်လုပ်သလဲ။ တ
ကယ့်ကို လောကစံပြမြတ်ဗုဒ္ဓဆိုတာ အလွန်အလွန်
ကို ကြည်ညိုပါတယ် ဆိုတာထက်ကို ပြောရမှာ။
ဘုရားကိုယ်တိုင် ရေနွေးကျိုပြီးတော့ တိဿရဲ့ပြည်
တွေနဲ့ အလိမ်းလိမ်းဖြစ်နေတဲ့ အနာစိမ်းကြီးတွေကို
ဖန်ရေဆေးပေးတော်မူတယ်။ တိဿရဟန်းရဲ့ခေါင်း
ရင်းကထိုင်လို့ မဟာကရုဏာ အပြည့်နဲ့ရောဂါ
ဝေဒနာကို ကုစားပေးနေပါတယ်နော်။ ရုပ်ခန္ဓာ
ရောဂါကို ကုပေးရုံလားဆိုတော့ဘယ်ကမလဲ။
တရားနဲ့လည်း စိတ်ကို ကုသပေးတယ်။

“ချစ်သား ... ခန္ဓာဖြစ်ရင် ရောဂါဖြစ်မှာပဲ”
တဲ့။ တရားတစ်လုံး ထည့်ပေးလိုက်ပြီ။ စိတ်ဓာတ်
ကျနေတဲ့ တိဿရဟန်း စိတ်ခွန် အားတွေ ပြန်ပြည့်
လာပြီ။ စိတ်မှာအားရှိတာနဲ့ သဒ္ဓါ၊ သတိ၊ ဝီရိယ

စတဲ့ ဗိုလ်ငါးပါး တစ်ပြိုင်နက် အားတက်အားညီ လာပြီ။ ဘုရားစကား တရားတော်တွေကို တစ်လုံး ချင်း နှလုံးသွင်း ကြားနာနေတယ်။

ဘုရားက အနာကို ကုသ ပြုစုပေးရင်းက တရားဆက်ဟောနေတယ်။ “ချစ်သားတိဿ၊ ရောဂါဆိုတာ ခန္ဓာပဲ၊ ခန္ဓာဆိုတာ ရောဂါပဲ” တဲ့။ ဒီတော့ ဒီ ခန္ဓာရဲ့အပြစ်ကို တိဿရဟန်းကြီးမြင် လာပြီ။

အနာရောဂါမှ ကင်းပျောက်ချင်တာထက် ခန္ဓာက လွတ်မြောက်ချင်လာတယ်။ ခန္ဓာ မလိုချင် တော့ဘူး၊ ဘဝခန္ဓာတွေ တစ်ဇာတ်သိမ်းပြီး မီးငြိမ်း ချင်ပြီ။ ဘုရားစကားတွေ တစ်လုံးချင်းနာကြား လိုက်တာ ရောဂါလည်းပျောက် ရဟန္တာအဖြစ်သို့ လည်း ရောက်တော်မူတယ်” တဲ့။

“ကဲ ပရိသတ်တို့ တိဿ ရဟန်းကြီးလို တရားနာတတ်ကြရဲ့လား” ။

အဲဒီနောက်မှာ အနာထပိဏ်တို့လို သူဌေး ဒကာကြီးများကလည်း ဘုရားခေတ်မှာပဲ ‘ဂိလာန သာလာ’ ဆိုတဲ့ ဆေးရုံကြီးတွေ ဆောက်လုပ် လှူဒါန်းရကောင်းမှန်းသိလာတယ်။ အသောက မင်းကြီးခေတ်မှာတော့ ‘အာရောဂျသာလာ’ဆိုတဲ့ ဆေးရုံ၊ ဆေးခန်းတွေ ခန့်ခန့်ခိုင်ခိုင် ပေါ်လာပြီး ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုတွေ ပေးလာကြတယ်”

အဲဒီတော့ သာသနာပြုတယ်ဆိုတာ -

- (၁) ကိုယ်ကျင့်တရားမြှင့်တင်ပေးဖို့
- (၂) စိတ်ဓာတ်ဖြူစင်ကောင်းမွန်လာဖို့

(၃) အသိဉာဏ်မြင့်မားလာဖို့

ဦးတည်ပြီး အများအကျိုး ဆောင်ရတာ ဖြစ်ပါ တယ်။ ကိုယ့်အတွက် တစ်ခုတည်းကြည့်ပြီးတော့ မလုပ်ကြပါနဲ့တော့၊ အခုလို လူမှုရေး ဒါနတွေ၊ ဆေးရုံဆောက်လှူ၊ စာသင်ကျောင်းဆောက်လှူ တာတွေလည်း လုပ်တတ်ကြပါစေ၊ ဘုရားလမ်းစဉ် ဆိုတာ လောကတွင်စရိယပါ၊ ဘုရားရှင်ကို တကယ် ကြည်ညိုတယ်ဆိုရင် လူအို၊ လူနာတွေကို ရိုသေ လေးမြတ်စွာ လုပ်ကျွေး ပြုစုအပ်ပါတယ်။ ဆေးရုံနဲ့ ဆေးရုံသုံးပစ္စည်းတွေတော့ လှူပြီးပြီ၊ တာဝန်ထမ်း ဆောင်မဲ့ ဆရာဝန်များ၊ သူနာပြုများက လူနာတွေ အပေါ် မေတ္တာထား ကုသပေးကြဖို့ပဲ လိုပါတော့ တယ်” စသည်ဖြင့် ထည့်သွင်း ဟောကြားတော်မူခဲ့ သည်။

လေအသုံးပြု

သီတဂူဆရာတော်သည် အံ့ချီးဖွယ် သာသနာ့ အာဇာနည်ဖြစ်သည်။ ဆရာတော်သည် “တောင် စစ်ကိုင်း ချောင်တိုင်းဝေမယ်၊ ဖောင်နှိုင်းလေ မဂ္ဂင်ရှစ်ရယ်နဲ့၊ တက်ပြင်အသစ် ကူးကြည့်တူ၊ ထူးလှသီတဂူ” ဟု တစ်ပြည်လုံးကြေညာ၍ ဆောင် ရွက်ခဲ့သည်။

ထိုစဉ်က ဆရာတော်အချို့က “မောင်ဉာဏိ သာရ၊ လေတယ်ကောင်းတယ်။ လေသမားပဲ” ဟု ဆိုကြသည်။

ထိုအခါ ဆရာတော်က “မှန်ပါတယ်၊ တစ် ပြည်လုံးနဲ့ တစ်ကမ္ဘာလုံးမှာ ဘုန်းကြီးက လေကိုပဲ

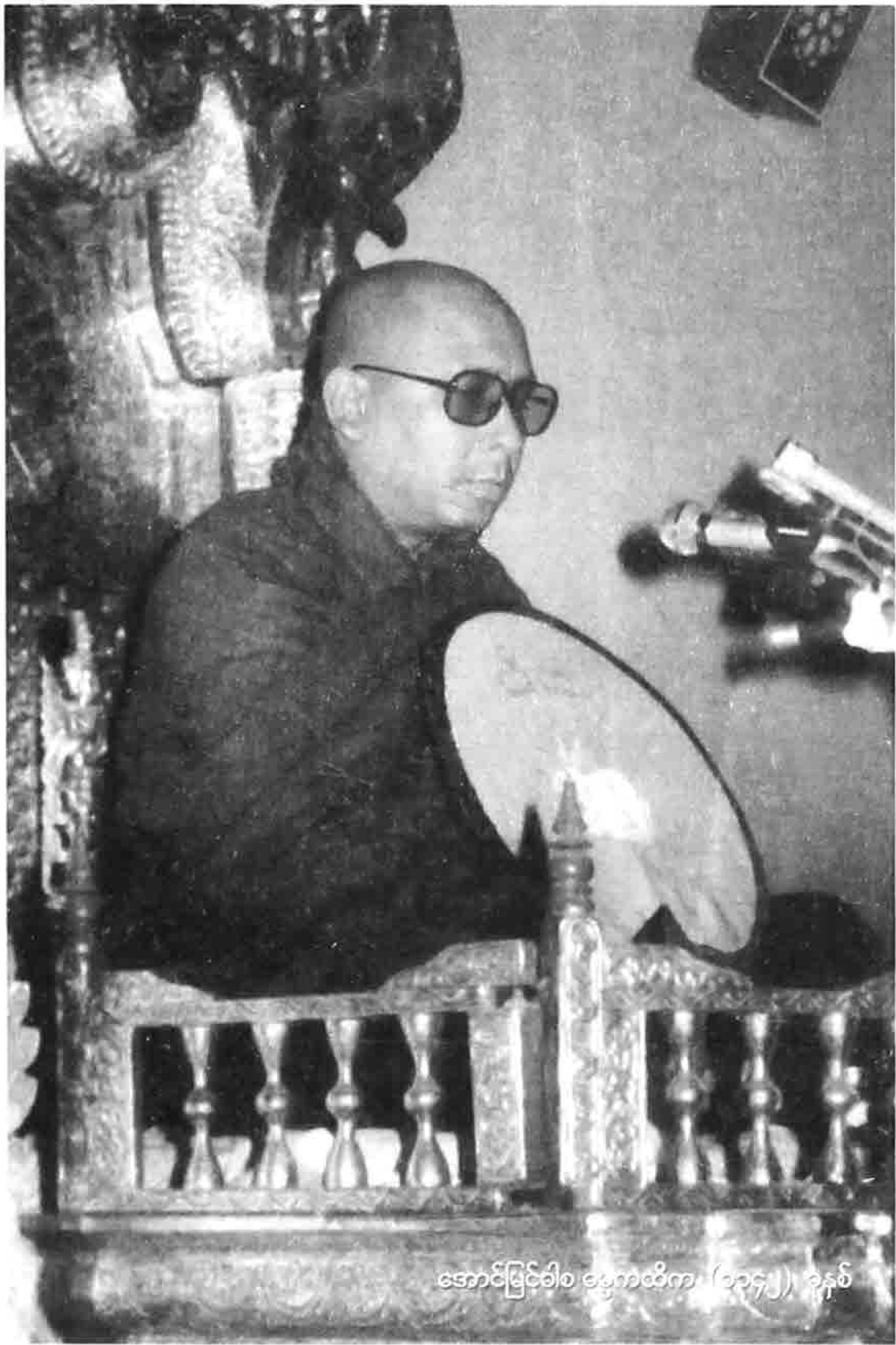
အလောဘ လက်နက်နဲ့ တိုက်ဖျက်မယ်၊ လောဘ ကို အလောဘဖြစ်အောင် လုပ်မယ်ဆိုတဲ့ ဆန္ဒနဲ့ မန္တလေး ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်ကြီးကို ဆောက်လုပ်လှူ ဒါန်းခဲ့တာဖြစ်ပါတယ်” ဟူ၍ ဆရာတော်ကြီး၏ ဟောပြောမှု အကျိုးကျေးဇူးကို ဖွင့်ဟ ပြောဆိုခဲ့ သည်။

သီတဂူရေစီမံကိန်း အောင်မြင်ပြီး၍ သီတဂူ အာယုဒါနဆေးရုံစီမံကိန်းကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် လည်း ဆရာတော်က-

“ရောဂါဘေးမသန်း၊ ဆေးခန်းအဖုံဖုံ သီတဂူဆင့်ပွား၊ တင့်ကြွားလုံခြုံ တိကိစ္ဆာလယ၊ နာမဆေးရုံ

ရေအေးအေး၊ ဆေးဝါးဓာတ်စာစုံ” ဟု တစ်ပြည်လုံး ကြေညာပြန်သည်။ အာယုဒါနဆေးရုံ အလှူအတွက် တရားများ မနားတမ်း ဟောပြန် သည်၊ ဆောင်ရွက်ပြန်သည်၊ ထိုအခါတွင် အချို့ ဆရာတော်များက “မောင်ဉာဏိဿရ ဘယ် လောက်များ လုပ်နိုင်မှာလဲ၊ ဒီလောက်ရှားနေတဲ့ ခေတ်ကြီးမှာ ခေတ်မီဆေးရုံတစ်ခု မဖြစ်နိုင်ပါဘူး။ ခုတင် (၈၀) ဆိုတာ ပိုနေမှာပဲ” ဟုဆိုကြပြန် သည်။

ဆရာတော်က မမှု၊ မဖြစ်မနေ ကြိုးစား ဆောင် ရွက်သည်၊ အောင်မြင်ပြန်သည်၊ ယခုအခါ “ခုတင် (၁၀၀) ဆနဲ့ အာယုဒါနဆေးရုံဟာ ကျဉ်းနေပြီ။ ချဲ့ပါဦး” ဟု ဆိုရလောက်အောင်ပင် အောင်မြင်နေ ပြီ။

အောင်မြင်ခါစ မေ့ကထိက (၁၃၄၂) ခုနှစ်

အောင်မြင်ခါစ မေ့ကထိက

အသုံးပြုခဲ့ပါတယ်” ဟုပြန်ပြောခဲ့သည်။ မှန်ပေ သည်။ မန္တလေး သီတဂူ ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်ကြီးအတွက် ကျပ်သိန်းပေါင်း နှစ်သောင်းလှူဒါန်းခဲ့သော အလှူ ရှင် ဒေါ်ညွန့်ညွန့်အေးက “သီတဂူဆရာတော်ကြီး ဟောတဲ့ သက္ကပဉ္စာသုတ်ကို နာရတဲ့အခါ ငြူစုခြင်း၊ မနာလိုခြင်း ကုဿာနဲ့ဝန်တိုခြင်း မစ္ဆရိယတို့ရဲ့ ဆိုး ဝါးပုံကို သိရှိ နားလည်ခဲ့ရပါတယ်၊ ဒါကြောင့် ဒီ ဆိုးဝါးတဲ့ ကုဿာမစ္ဆရိယတွေကို ဒါနဆိုတဲ့

တက္ကသိုလ်

ဤသို့ စီမံကိန်းကြီးနှစ်ရပ် အောင်မြင်ပြီးနောက် ခေတ်မီ ကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်ကြီး တစ်ခု တည်ထောင်ရန် ဆရာတော်က ကြိုးစားပြန်သည်

ရှေးအခါက တက္ကသိုလ်ခေါ် တက္ကသီလာဟူသော မြို့တော်သည် ဂန္ဓာရတိုင်းတွင်ရှိခဲ့သည်။ ဂန္ဓာရသည် ယနေ့ ပါကစ္စတန်နိုင်ငံမြောက်ပိုင်းမှာ ရှိသည်။ ဂန္ဓာရတိုင်း၏ အနောက်ဘက်တွင် ဂရိနှင့် ရောမရှိသည်။ မြောက်ဘက်တွင် တရုတ်နိုင်ငံရှိသည်။ အရှေ့ဘက်တွင် အိန္ဒိယနိုင်ငံရှိသည်။ တောင်ဘက်တွင်ကမ္ဘောဇ (ယခုအီရန်) တို့ရှိသည်။ တက္ကသီလာသည် ထိုထို ဒေသတို့မှ ပညာရပ်မျိုးစုံတို့၏ စုဝေးရာ နေရာဖြစ်သည်။ ဗုဒ္ဓမပွင့်မီနှင့် ဗုဒ္ဓပွင့်ဆဲ ခေတ်တို့တွင် ပညာရှာ ကျောင်းသားတို့ ပညာရှာ မိုးရာဖြစ်ခဲ့သည်။

ဗုဒ္ဓခေတ်၌ ဇေတဝန်၊ ဝေဠုဝန်၊ မိဂဒါဝန်၊ မဟာဝန်တို့သည် ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်များပင် ဖြစ်ခဲ့ကြသည်။ သီရိဓမ္မာသောကမင်းကြီး လက်ထက် အသောကာရုံကျောင်းတိုက်ကြီးသည် ကိုးတိုင်းကိုးဌာနသို့ သာသနာပြုကြွရောက်တော်မူကြသော ရဟန်းတော်အားလုံးတို့၏ ဓမ္မဒူတတက္ကသိုလ်ပင် ဖြစ်တော့သည်။

အရှင်သာရိပုတ္တရာ၏ ဖွားရာမြေ၊ နာလန္ဒာမြို့၌ နာဂဇနဆရာတော်သည် နာလန္ဒာတက္ကသိုလ်ကို စတင် တည်ထောင်ခဲ့သည်။ ယင်း အတွက်

ဂုတ္တမင်းဆက် သက္ကရာဇ်စွမင်းက ကျောင်းဆောက်လှူသည်။ အေဒီ (၅) ရာစု လောက်ကဖြစ်သည်။

နာလန္ဒာတက္ကသိုလ်ဟောင်း ပျက်သွားပြီးနောက် နာလန္ဒာတက္ကသိုလ်သစ်ကို ဘိက္ခုကဿပ ဆရာတော်ကြီးက ပြန်လည် တည်ဆောက်ခဲ့သည်။

အလားတူပင် အမေရိကန်၊ ပြင်သစ်၊ ဘယ်လ်ဂျီယံစသည်တို့၌ ခရစ်ယာန်ဘုန်းကြီးများ၊ သီလရှင်များတည်ထောင်သော ကောလိပ်နှင့်တက္ကသိုလ်များရှိသည်။

သီတဂူဆရာတော်နှင့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓသာသနာပြုတက္ကသိုလ်

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံသည် ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓသာသနာတော် အထွန်းကားဆုံးသော နိုင်ငံဖြစ်သည်။ ထိုသို့ ထွန်းကားသည်နှင့်အညီ ရဟန်းတော်များလည်း များပြားသည်။ ၂၀၀၁ ခုနှစ် စာရင်းအရ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ရဟန်းတော်ပေါင်း (၁၇၀၁၆၅) ပါးရှိသည်။ ဘုန်းတော်ကြီး ကျောင်းပေါင်း (၅၁၈၁၄) ကျောင်းရှိသည်။ သာသနာ့ဗဟိုဝင် သီလရှင်ပေါင်း (၂၆၂၃၂) ပါးရှိသည်။ သီလရှင်ကျောင်းပေါင်း (၂၆၉၉) ကျောင်းရှိသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ သာသနာတော်တွင် သံဃာ့ဂိုဏ်းကြီး (၉) ဂိုဏ်းရှိသည်။ ယင်းတို့မှာ -

- (၁) သုဓမ္မာဂိုဏ်း၊
- (၂) ရွှေကျင်ဂိုဏ်း၊

- (၃) ဓမ္မာနုဓမ္မမဟာဒွါရ နိကာယဂိုဏ်း၊
- (၄) ဓမ္မဝိနယာနုလောမ(မူလဒွါရဂိုဏ်း)၊
- (၅) အနောက်ချောင်း ဒွါရဂိုဏ်း၊
- (၆) ဝေဠုဝန်နိကာယဂိုဏ်း၊
- (၇) စတုဘုမ္မိက မဟာသတိပဋ္ဌာန် (၄၇၀၀) ဂိုဏ်း၊
- (၈) ဂဏဝိမုတ်(ကူးတို့)ဂိုဏ်း၊
- (၉) ဓမ္မယုတ္တိနိကာယ (မဟာရင်) ဂိုဏ်း တို့ ဖြစ်ကြသည်။

အားလုံးသော ဂိုဏ်းအသီးသီးမှ သံဃာတော်များသည်လည်းကောင်း၊ သီလရှင်များသည်လည်းကောင်း သံဃာ့အဖွဲ့အစည်း အဆင့်ဆင့် အောက်တွင် ရှိနေကြပေသည်။ ထို သံဃာ့အဖွဲ့အစည်းကိုလည်း အခြေခံစည်းမျဉ်း လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့်အညီ ကျေးရွာ၊ ရပ်ကွက်၊ မြို့နယ်၊ ပြည်နယ်၊ တိုင်းဒေသကြီး၊ နိုင်ငံတော်စသည်ဖြင့် သံဃာနာယက အဖွဲ့များ အဆင့်ဆင့် ဖွဲ့စည်းထားရှိသည်။ နိုင်ငံတော်သံဃမဟာနာယက အဖွဲ့ကို အဖွဲ့ဝင် ဆရာတော်ကြီး (၄၇) ပါးဖြင့်ဖွဲ့စည်းထားသည်။ ထို အဖွဲ့ဝင်ဆရာတော်များကို အဖွဲ့ခွဲ (၃) ခုခွဲထားသည်။ နွေအဖွဲ့ခွဲ၊ မိုးအဖွဲ့ခွဲနှင့် ဆောင်းအဖွဲ့ခွဲတို့ဖြစ်သည်။ အဖွဲ့ခွဲ တစ်ခုစီသည် (၄) လစီ အလှည့်ကျ ရုံးထိုင်၍ သာသနာ့တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ကြရသည်။

ဤသို့ သံဃာတော်များ စနစ်တကျ ခိုင်မြဲစွာ တည်ရှိနေသည်နှင့်အညီ နိုင်ငံတော်သာသနာ့ တက္ကသိုလ်ကြီးများလည်း တည်ထောင်ရန် လိုအပ်လာသည်။ ထိုကြောင့် နိုင်ငံတော်ပရိယတ္တိ သာသနာ့

တက္ကသိုလ်ကို ရန်ကုန်မြို့တွင် ၁၉၈၆ ခုနှစ်၌ တည်ထောင်ဖွင့်လှစ်ခဲ့သည်။ မန္တလေးမြို့၌လည်း အလားတူပင် သာသနာ့တက္ကသိုလ်ကို ၁၉၈၆ ခုနှစ်မှာပင် တည်ထောင် ဖွင့်လှစ်ခဲ့သည်။ စာသင်သားများကို လိုအပ်သည့် ဘာသာရပ်များသင်ကြားပို့ချ၍ သာသနာတက္ကသီလဓမ္မာစရိယ (B.A, Buddhism) ဘွဲ့နှင့် သာသနာ့တက္ကသီလ မဟာဓမ္မာ စရိယ (M.A, Buddhism) ဘွဲ့များကို အပ်နှင်းလျက်ရှိသည်။

ထိုမျှမက နိုင်ငံတော် အကြီးအကဲများသည် ထေရဝါဒပိဋကတ် ကျမ်းစာများ လေ့လာရန်နှင့် ဝိပဿနာတရား အားထုတ်ရန် လာရောက်ကြသော နိုင်ငံခြားသားများအတွက် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓသာသနာပြုတက္ကသိုလ် တစ်ခု တည်ထောင်နိုင်ရန် စိတ်ကူး ကြံစည်မိကြသည်။ ဤ စိတ်ကူးအကြံအစည်ကို အကောင်အထည်ဖော်ရန် သက်ဆိုင်ရာတို့သည် သီတဂူဆရာတော်ထံမှ အကူအညီ တောင်းယူခဲ့ကြရသည်။

“အဲဒီတုန်းကဘုန်းကြီးကစစ်ကိုင်းမှာ သီတဂူကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ် တည်ထောင်ဖို့ကြံစည် စိတ်ကူးနေတာကြာပြီ။ ပြည်ပနိုင်ငံများကို ရောက်တိုင်း ခရစ်ယာန် ဘုန်းတော်ကြီးများ တည်ထောင်တဲ့ တက္ကသိုလ်တွေကို ကြည့်ရှုလေ့လာခဲ့တယ်။ အဲဒီ တက္ကသိုလ်တွေ တည်ထောင်ကြပုံကို ရေးသားပြုစု ထားကြတဲ့ စာအုပ်ပေါင်းများစွာကိုလည်း ဝယ်ယူ လာခဲ့တယ်။ လေ့လာဖတ်ရှုခဲ့တယ်။ ဒါကြောင့် နိုင်ငံတော်က အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓသာသနာပြု တက္ကသိုလ်ကို တည်ထောင်တဲ့အခါ

ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်တဲ့ စီမံကိန်းတွေကို ချမှတ် ဖို့အတွက် ဘုန်းကြီး စုဆောင်းထားတဲ့ စာအုပ်တွေ ကို ထုတ်ပေးခဲ့တယ်။ ဘုန်းကြီး လေ့လာသိရှိသမျှ တွေကိုလည်း ပြောပြခဲ့တယ်။ စီမံကိန်းများ ချမှတ် ရေးဆွဲရာမှာလည်း အထူးစိတ်ဝင်စားစွာ ပါဝင်ခဲ့ တယ်” ဟူ၍ သီတဂူဆရာတော်က ဤစာရေးသူကို ပြောပြသည်။

ထို့နောက် ထိုအပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓသာသနာပြု တက္ကသိုလ်တွင် ပါမောက္ခချုပ် တာ ဝန်ကို ထမ်းဆောင်နိုင်မည့် ရဟန်းတော်ကိုလည်း ရှာဖွေ ပင့်ဖိတ်ပေးခဲ့သည်။ ထို ရဟန်းတော်ကား အခြားမဟုတ်၊ ဆရာတော် အရှင်သီလာနန္ဒာဘိဝံ သပင်ဖြစ်သည်။

* ဆရာတော် အရှင်သီလာနန္ဒာဘိဝံသသည် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတဘွဲ့တံဆိပ်တော်၊ အဂ္ဂမဟာသဒ္ဓမ္မ ဇောတိကဓဇဘွဲ့တံဆိပ်တော်၊ အဘိဓဇအဂ္ဂမဟာ သဒ္ဓမ္မဇောတိက ဘွဲ့တံဆိပ်တော်၊ အဂ္ဂမဟာကမ္မ ဋ္ဌာနာစရိယ ဘွဲ့တံဆိပ်တော်နှင့် စာပေပါရဂူဘွဲ့ (D.Litt) တို့ကို အလှူခံရရှိတော်မူသော အလွန် ထူးချွန်သည့် ရဟန်းအာဇာနည်တစ်ပါးဖြစ်သည်။

ဆရာတော် အရှင်သီလာနန္ဒာဘိဝံသသည် နိုင်ငံခြား တက္ကသိုလ်ကြီးများတွင် ဗုဒ္ဓတရားတော် နှင့် အဘိဓမ္မာကို အောင်မြင်စွာ ပို့ချသူလည်း ဖြစ် သည်။ မြန်မာဘာသာဖြင့် တရားကျမ်း စာအုပ် ပေါင်း (၁၅) မျိုး၊ အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် တရားကျမ်း စာအုပ်ပေါင်း (၁၀) မျိုးတို့ကို ရေးသားပြုစုတော်မူ

ခဲ့သောပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်သည်။ ထို ဆရာတော်ကို သီတဂူ ဆရာတော်ကပင် ပင့်ဖိတ်ပေးသဖြင့် ထိုတက္ကသိုလ် ၌ သာသနာ့တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ခြင်းဖြစ်သည်။

ဆရာတော် ဒေါက်တာ အရှင်သီလာနန္ဒာ ဘိဝံသသည် ၂၀၀၅ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ (၁၃) ရက် နေ့ သက်တော် (၇၈) နှစ်တွင် ပျံလွန်တော်မူခဲ့ သည်။ ထိုအခါ သီတဂူဆရာတော်က နှမြောတသ စွာဖြင့် “အရှေ့ထွက်ခဲ့သောနေမင်း အနောက်၌ ကွယ်ခဲ့ခြင်း” ဟူသောဆောင်းပါးကို ရေးသားဂုဏ် ပြုခဲ့သည်။ ယခုလက်ရှိ ပါမောက္ခချုပ်ဆရာတော် ဒေါက်တာ အရှင်နန္ဒမာလာဘိဝံသ (Ph.D) မှာ သီ တဂူဆရာတော်၏ ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်မှ ပါမောက္ခချုပ် ဖြစ်သည်။ သီတဂူဆရာတော်ကား ထို အပြည်ပြည် ဆိုင်ရာ သာသနာပြုတက္ကသိုလ်တွင်ဂုဏ်ထူးဆောင် ပါမောက္ခအဖြစ် ဆောင်ရွက်ဆဲဖြစ်သည်။

သီတဂူကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်

ထိုအပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ထေရဝါဒဗုဒ္ဓသာသ နာပြုတက္ကသိုလ် မပေါ်ထွန်းမီ သီတဂူဆရာတော် သည် စစ်ကိုင်းမြို့၌ ကမ္ဘာ့ ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်ကြီးကို ၁၃၅၆ ခုနှစ် (၁၉၉၄) တွင် စတင် တည်ဆောက်ခဲ့ သည်။ တည်ဆောက်သော နေရာမှာ စစ်ကိုင်း တောင်ရိုး၊ ပုညရှင်စေတီတော်သို့တက်ရာ တောင် ဘက်လမ်းဘေး သီတဂူအာယုဒါနဆေးရုံကြီး၏ အနောက်ဘက် မြေနေရာတွင်ဖြစ်သည်။ တက္က သိုလ်ဝင်း အကျယ်မှာ ၂၀.၂၆ ဧကရှိသည်။

ယင်းမြေတွင် အဆောက်အဦပေါင်း (၃၀) ကျော် တည်ဆောက်သည်။ ယင်းတို့တွင် ဘွဲ့နှင့် သဘင်ခန်းမကြီးနှင့် သိမ်တော်ကြီး၊ စာကြည့်တိုက်များ၊ စာသင်ဆောင်များ၊ သုတေသနနှင့်ကျမ်းပြု

အဆောက်အဦးကြီးမှာ သဒ္ဓမ္မဇောတိကသိမ်တော်ကြီးနှင့် သီတဂူသန္တိမဟာ ဘွဲ့နှင့်သဘင်ခန်းမဆောင်ကြီးတို့ ပူးတွဲထားသည့် အဆောက်အအုံကြီးဖြစ်သည်။ ထို အဆောက်အအုံကြီးကို အိန္ဒိယပြည် ဆန်ချီစေတီတော်နှင့် စစ်ကိုင်း ကောင်းမှုတော်စေတီတော်ကြီးတို့၏ ပုံစံကို အထည်ကိုယ်ပြု၍ တည်ဆောက်ထားသည်။ သီတဂူဆရာတော်ကြီးကိုယ်တိုင်ကြီးကြပ်သည်။ အင်ဂျင်နီယာ ဦးစောထွေးဇော်က ဆောက်လုပ်သည်။ ဗိသုကာပညာရှင် တမွဝတီဦးဝင်းမောင်နှင့် သား မောင်ချိုဇော်မင်း

ဆွမ်းဦးပုညရှင်ဘုရားမှ ရှုမြင်ရသော သီတဂူကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်

ဌာန၊ ဧည့်ခန်းမဆောင်၊ ကွန်ပျူတာဌာန၊ ပြတိုက်၊ ဓာတ်ပုံပြခန်း၊ စားသောက်ဆောင်များ၊ အစည်းအဝေးခန်းမများ၊ မာလတီမီဒီယာခန်းများ၊ အထူးဧည့်ခန်းဆောင်များ စသည်တို့ ပါဝင်သည်။ ထို့ပြင် အဓိပတိဆောင်၊ ပါမောက္ခချုပ်ဆောင်၊ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးဆောင်၊ မော်ကွန်းထိန်းဆောင်တို့လည်း ပါဝင်သည်။

သန္တိမဟာ ဘွဲ့နှင့်သဘင်

ယင်းတို့တွင် ရင်သပ်ရှုမောဖွယ်ကောင်းလောက်အောင် တည်ဆောက်ထားသော သာသနာ့

ကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်ကြီးစီမံကိန်း

တို့ကပုံစံထုတ်သည်။ အနုပညာလက်ရာများကို သူတို့ သားအဖ နှစ်ဦးကပင် ဖန်တီးတန်ဆာဆင်သည်။ ယင်းတို့ကို အိန္ဒိယပြည် ခေတ်အဆက်ဆက်၊ သီရိလင်္ကာခေတ် အဆက်ဆက်၊ ဂန္ဓရခေတ် အဆက်ဆက်၊ မြန်မာခေတ်အဆက်ဆက်တို့မှ ဗုဒ္ဓယဉ်ကျေးမှု အမွေအနှစ် ရုပ်လုံး ရုပ်ကြွ၊ ပန်းပု၊ ပန်းချီတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်၍ တည်ဆောက်ခြင်းပြုသည်။ ဤ အဆောက်အအုံကြီးအတွက် ကုန်ကျငွေ

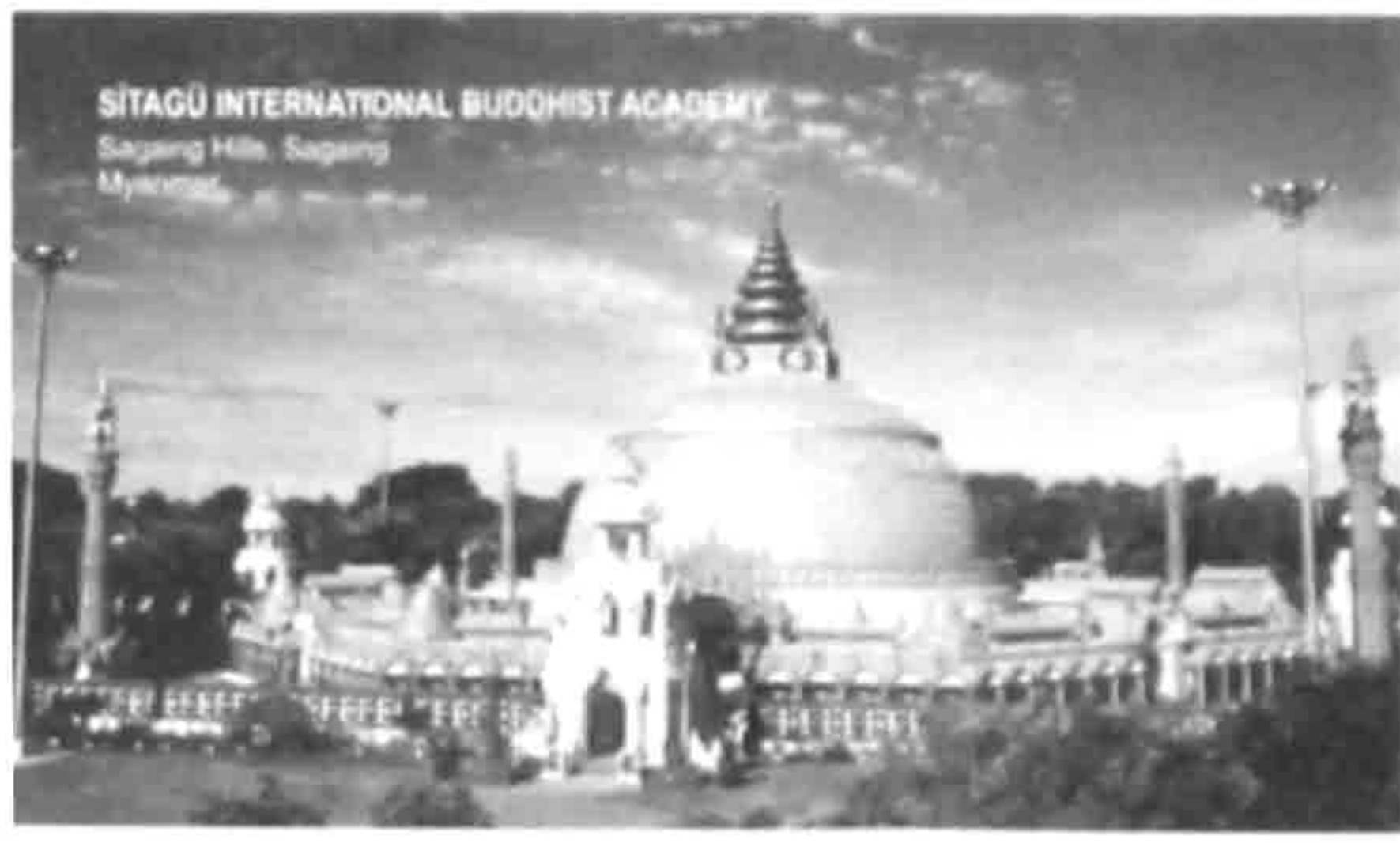
မှာ ကျပ်ငွေသန်းပေါင်း တစ်ထောင်ငါးရာ (၁၅၀၀,၀၀၀) ဖြစ်သည်။ အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁၂၅၀,၀၀၀ ကုန်ကျသည်။

အံ့ချီးဖွယ်အဆောက်အအုံ

ပုဂံခေတ်တွင် ကျန်စစ်သားမင်း၏ အာနန္ဒာ လိုဏ်ဂူဘုရားသည် အံ့ချီးဖွယ်ဖြစ်သည့်နည်းတူ ယခု ခေတ်သစ်တွင်လည်း သီတဂူဆရာတော်၏ ဘွဲ့နှင်းသဘင် အဆောက်အအုံကြီးသည် အံ့ချီးဖွယ် ဖြစ်သည်။ ယင်းတွင် ဘုရားခန်း၊ သိမ်ခန်းမ၊ ဘွဲ့ နှင်း သဘင်ခန်းမ၊ အစည်းအဝေးခန်းမတို့ကို ဗဟို ထား၍ မုခ်ဦး (၄) ခု၊ ခေါင်းလောင်းစင်စည်တော် (၄) ခု၊ အာရုံခံတန်ဆောင်း (၈) ခု၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း ကျောင်းငယ် (၄၀)၊ နိုင်ငံစုံ လက်ရာဆင်းတုတော် (၈၀)၊ အရန်စေတီ (၈၀) တို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်ထား သည်။ ယင်းတို့ကို တစ်နာရီ၊ နှစ်နာရီ ကြည့်ရှုလေ့ လာရုံမျှဖြင့် မပြီး၊ မပြည့်စုံ၊ တစ်နေ့ကုန် အချိန် ယူ၍ ကြည့်ရှု လေ့လာမှသာ ပြီးပြည့်စုံနိုင်သည်။

၈-နှစ်သက်တမ်း

ဤ ကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်ကြီးတွင် သတ်မှတ်

သန္တိမဟာဘွဲ့နှင်းသဘင်ခန်းမဆောင်

သော အရည်အချင်းများနှင့် ပြည့်မီသည့် ရဟန်း တော်များ၊ သာမဏေများ၊ သီလရှင်များ၊ လူပုဂ္ဂိုလ် များကို လက်ခံ သင်ကြားပေးသည်။ ပြည်တွင်းမှ မြန်မာနိုင်ငံသားများကိုသာမက ပြည်ပမှပုဂ္ဂိုလ်များ ကိုလည်း လက်ခံသည်။ ယခုအခါ ဂျာမနီ၊ ဗြိတိန်၊ အမေရိကန်၊ မလေးရှား၊ ဂျပန်၊ ထိုင်း၊ ဗီယက်နမ်၊ ကိုရီးယားအစရှိသော နိုင်ငံများမှ သင်တန်းသား များ ကြိုးစားသင်ယူလျက် ရှိနေသည်ကို တွေ့ရ သည်။

သင်ကြားရာ၌ ပိဋကတ်သုံးပုံကို ဗဟိုထား၍ ဝိပဿနာ၊ အဘိဓမ္မာ၊ ကိုးကွယ်သည့် ဘာသာကြီး များ၊ ဘာသာရေးသမိုင်း၊ သာသနာရေးသမိုင်း၊ သုတေသနပြုနည်း၊ ကျမ်းပြုနည်း၊ တရားဟော နည်း၊ ကွန်ပျူတာအသုံးပြုနည်းဟူသော ဘာသာ ရပ်တို့ကို ပြည့်စုံစွာ သင်ကြားပေးသည်။

ဤတက္ကသိုလ်တွင် ဒီပလိုမာ (၃) နှစ် တက်ရ သည်။ B.A တန်း (၄) နှစ်တက်ရသည်။ M.A တန်း (၂) နှစ်တက်ရသည်။ ယခု သီတဂူကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓ

တက္ကသိုလ်ကြီးသည် ဒီပလိုမာတန်းနှင့် ဘီအေ တန်းတို့ကို ဖွင့်လှစ်သင်ကြားပေးနေသည်မှာ ၂၀၀၉ ခုနှစ်အထိ ဆိုလျှင် (၈) နှစ် သက်တမ်းရှိခဲ့ပြီ။ B.A တန်းအောင်မြင်သော စာသင်သား ပေါင်း (၃၈)ပါး ပေါ်ထွက်ခဲ့ပြီ။ ပထမဦးဆုံးသော ဘွဲ့နှင်းသဘင်ကို ၁၃၇၀ ပြည့်နှစ်၊ တပေါင်းလဆန်း (၁၀) ရက်နေ့ (ခရစ်နှစ်-၂၀၀၉) တွင်ကျင်းပနိုင်ခဲ့သည်။

အောင်မြင်

ဤ ကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်ကြီးတွင် သီတဂူ ဆရာတော်က အဓိပတိဆရာတော်အဖြစ် တာဝန် ယူသည်။ ဆရာတော်သည် တက္ကသိုလ်ကြီးကို ကြီးကြပ်စီမံရုံသာမက အခါအားလျော်စွာပင် သင် တန်းများ၌ သင်ကြားပို့ချသည်။ ဆရာတော်၏ လက်ထောက်များအနေဖြင့် အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ပါ မောက္ခချုပ်၊ မော်ကွန်းထိန်း၊ ပါမောက္ခ စသည်တို့ က တာဝန်ယူဆောင်ရွက်သည်။

၂၀၀၈-၂၀၀၉ ပညာသင်နှစ်တွင် ပါမောက္ခ ဆရာ (၁၅) ဦး၊ B.A စတုတ္ထနှစ်သင်တန်းသား (၁၉) ဦး၊ တတိယနှစ်သင်တန်းသား (၁၈) ဦး၊ ဒုတိယနှစ် သင်တန်းသား (၂၅) ဦး၊ ပထမနှစ် သင်တန်းသား (၃၁) ဦးရှိသည်။ ဒီပလိုမာ သင် တန်းသား (၃၄၀) ရှိသည်။

ဒုတိယအကြိမ် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ထေရ ဝါဒတက္ကသိုလ်များ အစည်းအဝေးကြီးကို ၂၀၀၉ ခုနှစ်၊ မတ်လ (၅) ရက်မှ (၈) ရက်နေ့အထိ ဤ

ထေရဝါဒတက္ကသိုလ်များအစည်းအဝေး

သီတဂူကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်ကြီးတွင် စည်ကား သိုက်မြိုက်စွာ ကျင်းပခဲ့သည်။ တိုင်းပြည်ပေါင်း (၂၁) နိုင်ငံမှ ကိုယ်စားလှယ်တော်ပေါင်း (၃၅၀) ကျော် တက်ရောက်ခဲ့သည်။ ထို့ပြင် လေ့လာသူများ အဖြစ် ဘာသာရေးအသင်းအဖွဲ့များမှ လူကြီးများ၊ ပညာရှင်ကြီးများ၊ စာရေးဆရာကြီးများလည်း တက်ရောက်ခဲ့ကြသည်။

သီတဂူဆရာတော်သည် သီတဂူ ကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓ တက္ကသိုလ်အနေဖြင့် ပြည်တွင်း၌ သင်ကြားပေးရုံ သာမက ပြည်ပနိုင်ငံများသို့လည်း ပညာတော်သင် များစေလွှတ်ထားသည်။ ထို ပညာတော်သင်များ သည် Ph.D ဘွဲ့များ၊ M.A ဘွဲ့များကို သင်ကြား လျက်ရှိသည်။

ပြည်ပဓမ္မဒူတဂရီး

သီတဂူဆရာတော်သည် “သတ္တဝါအကျိုး သယ်ပိုးရန်ခရီးထွက်ကြ” ဟူသော ဘုရားရှင်၏ အဆုံးအမကို အထူးလိုက်နာခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့်

အရှင်သည် ပြည်တွင်းဓမ္မဒူတ သာသနာပြုခရီးများ ကိုလည်း ကြွတော်မူခဲ့သည်။ ထို့ပြင် ပြည်ပဓမ္မဒူတ သာသနာပြုခရီးများကိုလည်း ကြွတော်မူခဲ့သည်။

ပြည်ပခရီးကို ၁၉၈၁ ခုနှစ်က ဘုန်းကြီးစပြီး ထွက်ခဲ့ပါတယ်။ ပထမဆုံး ပြည်ပသာသနာပြု ခရီးကတော့ ထိုင်း၊ စင်ကာပူ၊ မလေးရှား၊ အိန္ဒိယ၊ နီပေါ၊ သီရိလင်္ကာ အဲဒီ (၆) နိုင်ငံပါပဲ။ အိုင်ယာ လန်နိုင်ငံ၊ ဒပ်ဖရင်မြို့မှာနေကြတဲ့ ဦးဘရီ၊ ဒေါ် သန်းမြင့်တို့က ခရီးစဉ်တစ်လျှောက် ကုန်ကျစရိတ် အားလုံးကို လှူကြတယ်။ အဲဒီတုန်းက ဘုန်းကြီး ဟာ အင်္ဂလိပ်စကား မတောက်တစ်ခေါက်ပြော တတ်ရုံပဲရှိသေးတယ်။

“မလေးရှား၊ နီပေါနဲ့ သီရိလင်္ကာတို့မှာ အင်္ဂလိပ်ဘာသာနဲ့ တရား ဟောကြည့်ခဲ့ဖူးတယ်။ (၅) မိနစ်လောက် ဟောပြောပြီးတော့ ကိုယ်ပြော တတ်တာတွေ ကုန်သွားတယ်။ စာရွက်နဲ့ရေးပြီး ဖတ်တော့လည်း စာရွက်ထဲက စာတွေ ကုန်သွား တော့ ဟောပြောပွဲ ပြီးသွားတာပဲ။ ဘာမှ နောက် ထပ် မပြောတတ်တော့ဘူး။

ဒါနဲ့ နီပေါနဲ့ သီဟိုဠ်(သီရိလင်္ကာ)မှာ မြန်မာ လို ဟောကြည့်တယ်။ နီပေါသူ မသုဓမ္မဝတီက မြန်မာလိုတတ်တဲ့အတွက် နီပေါဘာသာနဲ့ ပြန်ပေး တယ်။ သီရိလင်္ကာမှာ သီရိလင်္ကာနိုင်ငံသား ဆရာ တော်ကြီး ဦးကဿပက သီဟိုဠ် (သီရိလင်္ကာ) ဘာ သာနဲ့ပြန်ပေးတယ်။ တော်တော်အောင်မြင်ခဲ့တယ်။ တရားပွဲ တော်တော်များများ ဟောခဲ့ရပါတယ်”

ဟူ၍ သီတဂူဆရာတော်က မိန့်တော်မူသည်။ ပြည်ပတွင် သာသနာပြုရာ၌ အင်္ဂလိပ်ဘာသာ စကားဖြင့် ကျမ်းကျင်စွာ တရားဟောတတ်ရန်၊ တရား ဆွေးနွေးတတ်ရန် လိုအပ်ကြောင်းကိုလည်း ကိုယ်တွေ့သိတော်မူခဲ့သည်။

ဆရာတော်ကြီး အရှင်သေဠိလနှင့်အတူ

ထို့နောက် သီတဂူဆရာတော်သည် ၁၉၈၂ ခုနှစ်တွင် ဆရာတော်ကြီး အရှင်သေဠိလနှင့် အတူ အင်္ဂလန်သို့ ခရီးထွက်ခွင့်ရခဲ့သည်။

ဆရာတော်ကြီး အရှင်သေဠိလမှာ ကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓ သာသနာပြုဆရာတော်ကြီးဖြစ်သည်။ အဘိဓဇ မဟာရဋ္ဌဂုရု၊ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ရ ဆရာတော်ကြီးဖြစ်သည်။ သက်တော်ရှည် ဆရာ တော်ကြီးများတွင် တစ်ပါး အပါအဝင်ဖြစ်သည်။ ဆရာတော်ကြီးသည် ၁၈၉၆ ခုနှစ်တွင်ဖွား၍ ၁၉၉၇ ခုနှစ်တွင် ပျံလွန်တော်မူသည်။ ပျံလွန်တော်မူချိန်၌ သက်တော် (၁၀၁) နှစ်ရှိသည်။

အင်္ဂလန်နိုင်ငံတွင် နှစ်ပေါင်းများစွာ သီတင်းသုံးနေထိုင်၍ နိုင်ငံပေါင်းများစွာသို့ လှည့်လည်ကြွရောက်ကာ သာသနာပြုခဲ့သော ဆရာတော်ကြီးဖြစ်

ဆရာတော်ကြီး အရှင်သေဠိလနှင့်အတူ England ကိုသွားစဉ် ကိုလံဘိုလေဆိပ်မှာ

သည်။ အင်္ဂလိပ်စာ၊ အင်္ဂလိပ်စကားပြော၊ အင်္ဂလိပ်စာရေး အလွန်ကျွမ်းကျင်လှသည်။ အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် တရားတော်များကို အထူးကျွမ်းကျင်စွာဟောနိုင်သူဖြစ်သည်။ ဆွေးနွေးနိုင်သူဖြစ်သည်။

အင်္ဂလန်သို့ သီတဂူဆရာတော်နှင့် ကြွချီစဉ်က ဆရာတော်ကြီးက သက်တော် (၈၆) နှစ်၊ သီတဂူဆရာတော်က (၄၅) နှစ်၊ အရှင်မြတ်နှစ်ပါးသည် အင်္ဂလိပ်ကျေးရွာ တစ်ရွာရှိ ဆရာတော်ကြီးအရှင်သေဠိလကို ကိုးကွယ်သူ မစ္စအီဂဲလတန်၏ အိမ်တွင် တစ်လ သီတင်းသုံး နေထိုင်ခွင့်ရခဲ့သည်။

“အင်္ဂလိပ်အိမ်၊ အင်္ဂလိပ်ရွာမှာ နေခဲ့ရလို့ အင်္ဂလိပ်စကားပြော အများကြီး တိုးတက်မှုရခဲ့တယ်၊ တစ်လလုံးလုံး နံနက်ဆွမ်း၊ နေ့ဆွမ်းချက်

ကျွေးတဲ့ မစ္စအီဂဲလတန်ရဲ့ကျေးဇူးနဲ့ အင်္ဂလိပ်ရွာလေးတစ်ခုရဲ့ အတွေ့အကြုံတွေ ကောင်းစွာပေးတဲ့ ကျေးဇူးတွေကို ဒီကနေ့တိုင်အောင် သတိရနေဆဲဖြစ်ပါတယ်” ဟူ၍ သီတဂူဆရာတော်က မိန့်ဆိုသည်။

ဒေါက်တာအရှင်ရေဝတဓမ္မ

သီတဂူဆရာတော်သည် ၁၉၈၂ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လတွင် အင်္ဂလန်နိုင်ငံ အနောက်အလယ်ပိုင်း၊ ဘာမင်ဂမ်မြို့သို့ ကြွရောက်သည်။ ထိုမြို့ရှိ ဗုဒ္ဓဝိဟာရတွင် ဆရာတော်ဒေါက်တာ အရှင်ရေဝတဓမ္မ၏ မေတ္တာရိပ်ကို ခိုလှုံ၍ (၆) လခန့် နေထိုင်သည်။ အင်္ဂလိပ်စကားပြော ကျွမ်းကျင်ရန်အတွက် အင်္ဂလိပ်ဘာသာစကား သင်ကျောင်းတွင် တက်ရောက်ခဲ့သည်။ ထိုအတွင်း အင်္ဂလန်၌ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်း ဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် မနေမနား တိုက်တွန်း နှိုးဆော်ခဲ့သည်။ တရားများ အကြိမ်ကြိမ်ဟောပြောခဲ့သည် ကျောင်းဖြစ်မြောက်ရေးအဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ ထိုစဉ်က ကျောင်းဖြစ်မြောက်ရေးအဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌမှာ ဘီဘီစီ ဦးနေဝင်းဖြစ်သည်။

အမေရိကန်သို့

ထို့နောက် ဆရာတော်သည် ၁၉၈၃ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလတွင် အမေရိကန်ပြည်သို့ ခရီးဆက်ခဲ့သည်။ မေရီလင်းပြည်နယ်၊ ဆ(စ်)လဲဗား စပရင်မြို့ရှိ မင်္ဂလာကျောင်းတိုက်တွင် ခေတ္တတည်းခို

သည်။ ကျောင်းတိုက်ဆရာတော် ဦးကေလာသက
လည်း ကြိုဆိုလက်ခံသည်။

“နောက်တော့ သဘောပေါက်လာတာက
အင်္ဂလိပ် စကားပြော ကျွမ်းကျင်သွက်လက်ဖို့ အ
တွက် မြန်မာ မရှိတဲ့နေရာမှာ နေရတာအကောင်း
ဆုံးပဲ။ ဒါမှ မြန်မာလို မပြောဘဲ အင်္ဂလိပ်လိုပဲ ပြော
တော့ ပိုပြီး တွင်ကျယ်တယ်။ ဒါပေမဲ့ မြန်မာ မရှိရင်
လည်း ဆွမ်းကွမ်းအတွက် ခက်ဦးမယ်။ ဒါကြောင့်
မြန်မာအနည်းဆုံးနေရာကို အမေရိကန်မှာရှာတော့
တင်နက်ဆီပြည်နယ်၊ နက်ရှုဗီးမြို့တော်ကို သွား
တွေ့တယ်။ အဲဒီမှာ ပါမောက္ခ ဦးဝင်းမြင့်တည်
ထောင်တဲ့ ကျောင်းကြီးရှိတယ်။ ကျောင်းကြီးရှိပေမဲ့
ဘုန်းကြီးပြတ်နေတာ တွေ့ရလို့ အဲဒီကို ရောက်
သွားတယ်။ နှစ်တစ်ရာကျော် သက်တမ်းရှိတဲ့ ခရစ်
ယာန်ကျောင်းတော်ကြီးကို ပါမောက္ခဦးဝင်းမြင့်က
ကြက်ခြေခတ်ကြီး ဖြုတ်ချပြီး ဓမ္မစကြာစက်ဝိုင်း
တပ်လိုက်တယ်။ ဗုဒ္ဓဘာသာကျောင်း လုပ်ထား
တယ်။”

မင်္ဂလာသုတ္တန်(အင်္ဂလိပ်ဘာသာ)

“အဲဒီ ကျောင်းကြီးဟာ အမေရိကန် (၈)
ယောက်၊ မြန်မာ (၁) ယောက်ပေါင်းပြီး တည်
ထောင်ထားတဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာကျောင်းကြီးပဲ။ တစ်မြို့
လုံးမှာ ဦးဝင်းမြင့်နဲ့ ဦးဝင်းဆွေဆိုတဲ့ မြန်မာနှစ်
ယောက်ပဲရှိတယ်။ အဲဒီနှစ်ယောက်ကလည်း
မတည့်ကြဘူး။ ဒါပေမဲ့ နှစ်ယောက်စလုံးက ဘုန်း

ကြီးကို သိပ်ဂရုစိုက်ကြတယ်။ သူတို့နှစ်ယောက်
တည်း စောင့်ရှောက်တဲ့ဆွမ်းဖြစ်ပေမဲ့ လုံလုံလောက်
လောက်ရှိတယ်” ဟူ၍ ဆရာတော်က ဖွင့်ဟမိန့်
ဆိုသည်။

သီတဂူဆရာတော်သည် ထိုမြို့၊ ထိုကျောင်း
အိုကြီးတွင် သီတင်းသုံးသည်။ စနေ၊ တနင်္ဂနွေနှင့်
ကြားအားလပ်ရက်များတွင် ကျောင်းရောက်လာ
သော အမေရိကန်များကို မိမိတတ်သမျှ အင်္ဂလိပ်
ဘာသာဖြင့် တရားဓမ္မများ ဟောကြားသည်။ ထို
စဉ်က ကျောင်းအိုကြီးတွင် တစ်ပါးတည်းနေသော
ဆရာတော်ကို ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် အချို့ကလည်း လာ
ရောက် ဆည်းကပ်ကြသည်။ ဝေယျာဝစ္စ ပြုကြ
သည်။ တရားလည်း မှန်မှန်နာကြသည်။ တရား
လည်း မှန်မှန်ထိုင်ကြသည်။

“မှတ်မိသလောက် ပြောရရင် ဒီပုဂ္ဂိုလ်တွေ
ထဲမှာ မစ္စတာဟက်ပီး (မနုဿဗေဒ-အမ်အေ)၊
သူကလယ်သမား၊ အခုတော့ ဧကတစ်ရာရှိတဲ့ခြံ
ကြီးနဲ့ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်နိုင်နေပြီ။ နောက်ပြီး သူရဲ
ဇနီးဘာဘရာ၊ မစ္စတာလီအိုဆင် (ကျေးလက်ဂီတ
အနုပညာရှင်)၊ မစ္စတာဂျိဂျွန်စတန် (ရှေ့နေ ဥပဒေ
ပညာရှင်)၊ မစ္စတာရောဘတ် (ဖိလောဆော်ဖီ
ပါမောက္ခ)။ မစ္စတာချားလ် (ဘာသာရေး
ပါမောက္ခ)၊ မစ္စဂျန်နီဖာစတဲ့ တပည့်အများကြီး
ပေါ်ပေါက်ခဲ့ပါတယ်” ဟူ၍ ဆရာတော်က မိန့်ဆို
သည်။

(သူတို့ထဲတွင် ပါဝင်သော မစ္စဂျနီဖါသည် သီလရှင် ခေတ္တဝတ်ခဲ့သည်။ သီလရှင်ဘွဲ့မှာ မဇ္ဈိမပညာဖြစ်သည်။ ယခုအခါ အနာဂါရိက ဘဝဖြင့် ထိုင်းနိုင်ငံ ပတ္တယားဘက်တွင် အလုပ်လုပ်ကိုင် လျက်ရှိသည်။)

မစ္စဂျနီဖါသည် ဆရာတော်ထံတွင် မင်္ဂလာ သုတ္တန်ကို သေချာကျနစွာ၊ အချိန်ကြာမြင့်စွာ သင် ယူခဲ့သည်။ ဆရာတော်၏အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် ပို့ချ ချက်များကို ၁၉၉၆ ခုနှစ်တွင် **"The Mangala Sutta, Discourse on Blessings, Tutored Lessons by Dr.Ashin Nyanissara"** ဟူ၍ စာအုပ် ထုတ်ဝေခဲ့သည်။ ထို စာအုပ်မှာ အထူး ထင်ရှားသဖြင့် ဒုတိယအကြိမ် ပြန်လည် ထုတ်ဝေခဲ့ရသည်။

ဘန်ဒါဗစ်တက္ကသိုလ်

သီတဂူ ဆရာတော်သည် ဒေါက်တာချားလ် ၏ ကျေးဇူးပြုမှုကိုလည်း အထူးရရှိသည်။ ဒေါက် တာချားလ်မှာ ဘာသာရေး ပါမောက္ခဖြစ်သည်။ သူ၏ ကျေးဇူးကြောင့် သက်တမ်းနှစ်ပေါင်း (၁၀၀) ကျော်ရှိသော ထိုမြို့ရှိ ဘန်ဒါဗစ်တက္ကသိုလ်ကြီး တွင် ဆရာအဖြစ်လည်း ဗုဒ္ဓဘာသာရေးဆိုင်ရာ ပညာရပ်များကို ပို့ချခွင့် ရခဲ့သည်။ တစ်ဖက်က လည်း ကျောင်းသားအနေဖြင့် အခြားဘာသာရေး ဆိုင်ရာ ဘာသာရပ်များနှင့် အင်္ဂလိပ်စာကို သင်ယူ လေ့လာခွင့် ရခဲ့သည်။

“အဲဒီတုန်းက ဘုန်းကြီးဟာ သက်တော် (၄၇ - ၄၈) (ဝါတော် ၂၇ - ၂၈) လောက် အရွယ်ရှိပြီ။ ဆရာဖြစ်လိုက်၊ ကျောင်းသားဖြစ်လိုက်နဲ့၊ အမေရိ ကန် တက္ကသိုလ်ကျောင်းသား ဘုန်းကြီးတစ်ပါး ပါပဲ။ အဲဒါဟာ ကမ္ဘာ့သာသနာပြု လုပ်ငန်းကို

ဘုန်းကြီးအနေနဲ့ ထိထိမိမိ အစပျိုးလိုက်ခြင်းပဲ ဖြစ်ပါတယ်လို့ ဆိုချင်ပါတယ်” ဟူ၍ ဆရာတော် က ဖွင့်ဟ မိန့်ဆိုသည်။

တစ်ပါးတည်း ကမ္ဘာပတ်

ဆရာတော်သည် ၁၉၈၄ ခုနှစ်၊ နှစ်ဆန်းချိန် တွင် အမေရိကန်မြို့ကြီးများကို လှည့်လည်ခဲ့သည်။ ထို့နောက် ကနေဒါ၊ ဂျပန်၊ ဩစတြေးလျ၊ အင်ဒို နီးရှား၊ စင်ကာပူ၊ ထိုင်းနိုင်ငံတို့ကို ဖြတ်၍ ရန်ကုန် မြို့သို့ ပြန်ကြွလာခဲ့သည်။ တစ်ကိုယ်တည်း၊ တစ်ပါးတည်း တစ်နှစ်ကျော်ကြာမျှ ကမ္ဘာပတ်ခရီး ကို စွန့်စွန့်စားစား ကြွခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

နိုင်ငံပေါင်း (၄၀) ကျော်

“အဲဒီနှစ်ကစပြီး ၁၉၈၆ ခုနှစ်အထိ ကမ္ဘာ အရပ်ရပ် တိုင်းပြည်အသီးသီးကို နှစ်ပေါင်း (၂၂) နှစ်နီးပါးအတွင်း ခရီးထွက်ခဲ့တာ နိုင်ငံပေါင်း (၄၀)

ကျော် ရောက်ခဲ့ပါတယ်။ အမေရိကန်ပြည်နဲ့ တခြားတိုင်းပြည်များရှိ တက္ကသိုလ်ပေါင်း တစ်ဒါ ဇင်ကျော်မှာ ဗုဒ္ဓဘာသာ သင်တန်းတွေလည်း ပို့ချ ပေးခဲ့ပါတယ်။ ဗုဒ္ဓဘာသာ နှီးနှောဖလှယ်ပွဲ၊ ဗုဒ္ဓဘာ သာစာတမ်းဖတ်ပွဲ၊ ဗုဒ္ဓဘာသာညီလာခံ၊ ကမ္ဘာ့ဘာ သာပေါင်းစုံ ညီလာခံတွေကိုလည်း တက်ခဲ့ဖူးပါ တယ်” ဟူ၍ ဆရာတော်က ၁၉၈၆ ခုနှစ်တွင် ဘိဘိစီ ဦးနေဝင်းနှင့် တွေ့ဆုံခန်း၌ ပြောကြားခဲ့ သည်။

အတွေ့အကြုံများရ

သီတဂူဆရာတော်သည် ထို နှစ်ပေါင်း (၂၂) နှစ်အတွင်း ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂဌာနချုပ်တွင် ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်၌ ကျင်းပသော ဘာသာပေါင်းစုံအစည်း အဝေးကြီးကိုလည်း တက်ရောက် ဆွေးနွေးခဲ့သည်။ တောင်အာဖရိကတွင် ကျင်းပသော ကမ္ဘာ့ဘာသာ ပေါင်းစုံ စည်းဝေးပွဲများကိုလည်း တက်ရောက်ဆွေး နွေးခဲ့သည်။ သင်တန်း၊ ဆွေးနွေးပွဲ၊ ဟောပြောပွဲ၊ စာတမ်းဖတ်ပွဲ၊ အစည်းအဝေးပွဲများ၌ ပို့ချ ဆွေးနွေး ဟောပြော ဖတ်ကြားခဲ့သော အင်္ဂလိပ်ဘာသာ စာ တမ်းများမှာ (၃၀) ကျော်ရှိသည်။ သင့်လျော်သော အချိန်တွင်စုပေါင်း၍ စာအုပ်ထုတ်ဝေရန် ဆရာ တော်က စီစဉ်ထားသည်။

“ဘုန်းကြီးအဖို့ ကမ္ဘာပတ်ပြီး နှစ် (၂၀) ခရီး ထွက်ရာမှာ လာဘ်ရသည်လည်းရှိ၊ လာဘ်မရသည် လည်းရှိ၊ ဆင်းရဲသည်လည်းရှိ၊ ချမ်းသာသည်လည်း ရှိ၊ အခြံအရံစည်ကားသည်လည်းရှိ၊ တစ်ယောက်

တည်း အထီးကျန်သည်လည်းရှိ၊ ချီးမွမ်းဂုဏ်ပြုသူ လည်းရှိ၊ ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချ အပြစ်တင်သူလည်းရှိဆိုတဲ့ လောကဓမ္မတာ အတွေ့အကြုံများကို များစွာ စုဆောင်း ရရှိခဲ့ပါတယ်။ ကိုယ်တိုင်တွေ့ထိ သိရှိ နားလည်ထားတဲ့ ဗုဒ္ဓဓမ္မတွေကိုလည်း ဖြန့်ချိခွင့် ရခဲ့ပါတယ်။” ဟူ၍ ဆရာတော်က မိန့်ဆိုသည်။

ထိုထို အတွေ့အကြုံများအရပင် သီတဂူဆရာ တော်သည် အမေရိကန်၌ ကျောင်းတည်ထောင်ရန် စီစဉ်တော်မူခဲ့သည်။

သီတဂူ ဗုဒ္ဓဝိဟာရ

ဆရာတော်သည် အမေရိကန်ပြည် တက္ကဆပ် ပြည်နယ်၏မြို့တော် အော်စတင်တွင် “ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓသာသနာပြုအသင်း” ကို ၁၉၉၄ ခုနှစ်တွင် စတင် တည်ထောင်လိုက်သည်။ ထို့နောက် ၁၉၉၆ ခုနှစ်တွင် သီတဂူဗုဒ္ဓဝိဟာရ (ကျောင်းတိုက်) ကို တည်ထောင် နိုင်ခဲ့သည်။

“သီတဂူဗုဒ္ဓဝိဟာရ မတည်ဆောက်မီ (၁၅) နှစ်နီးပါးအတွင်း ဘုန်းကြီးရဲ့ ကမ္ဘာလှည့် ဓမ္မဒူတ ခရီးမှာ ကိုယ်ပိုင်ကျောင်း မရှိသေးတဲ့အတွက် သူ တစ်ပါးကျောင်း၊ သူတစ်ပါးအိမ်မှာ တည်းခိုခဲ့ရတာ များတယ်။ လာဘ်လာဘလည်း ရှားပါးတဲ့အတွက် ခရီးစရိတ်မှာလည်းအနိုင်နိုင်၊ ဟိုတယ်ဆိုတာတော့ ပိုက်ဆံပေးပြီး တည်းခိုဖို့ မစဉ်းစားနိုင်ခဲ့ပါဘူး။ ကိုယ်ပိုင် စီမံအုပ်ချုပ်တဲ့ ကိုယ်ပိုင်နေရာတစ်ခု ဖြစ် လာတဲ့အခါကျမှ “သဗ္ဗံ ပရဝသံ ဒုက္ခံ” သူတစ်ပါး အလိုသို့ လိုက်ရခြင်းသည် ဆင်းရဲ၏။ “သဗ္ဗံ

က္ကဿရိယံ သုခံ” “ကိုယ်ပိုင်အစိုးရခြင်း သူတစ်ပါး မျက်နှာ မကြည့်ရခြင်းသည် ချမ်းသာ၏” ဆိုတဲ့ မြတ်ဘုရားရဲ့ မိန့်ခွန်းတော်ကို ကောင်းစွာ သဘောပေါက်မိပါတော့တယ်” ဟူ၍ ဆရာတော်က မိန့်တော်မူခဲ့သည်။

အမေရိကန်ရှိ ထေရဝါဒဓမ္မအသင်းကို သီတဂူဆရာတော်ကိုယ်တိုင် ဥက္ကဋ္ဌပြုလုပ်၍ စီမံအုပ်ချုပ်ဆောင်ရွက်သည်။ အခြေခံစည်းမျဉ်းကို ရေးဆွဲထားသည်။ ရဟန်း (၅) ပါး၊ လူ (၁၅) ယောက်တို့ပါ ဝင်ကြ၍ ဦးဆောင်အဖွဲ့နှင့် အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့တို့ကို ဖွဲ့စည်းထားသည်။ ထိုအသင်းသည် (၁၅) ဧကကျော်ကျော်ရှိ မြေတစ်ကွက်ကို ဝယ်ယူခဲ့သည်။ ထို မြေကွက်၏အလယ်၌ ပေ (၈၀) ခန့် အမြင့်ရှိသော ရွှေစည်းခုံစေတီတော်ကို တည်ဆောက်သည်။ စေတီ၏ ထောင့်လေးထောင့်၌ သံဃာတစ်ပါးစီ နေနိုင်သော ကျောင်းငယ်(၄)ဆောင် တည်ဆောက်သည်။ ဆွမ်းစားကျောင်းလည်း သီးသန့် တည်ဆောက်သည်။ ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်းငယ်များလည်း တည်ဆောက်သည်။ စေတီတော်၏ ပထမပစ္စယာ၌ တရားအားထုတ်ခန်း (၃၇) ခန်း၊ ဒုတိယပစ္စယာ၌ တရားဟောခန်းမ၊ တတိယပစ္စယာ၌ ဘုရားဝတ်ပြုခန်း စသည်တို့ဖြင့် စနစ်တကျတည်ဆောက်ထားရှိသည်။

ထို ဓမ္မအသင်းတွင် သီတဂူဆရာတော် အမှူးပြုသော ဆရာတော်များက တရားဟောသည်၊ တရားပြသည်၊ အသင်းကလည်း စာအုပ်စာတမ်း

များ ထုတ်ဝေ ဖြန့်ချိသည်။ သီတဂူ ဗုဒ္ဓဝိဟာရရှိ သံဃာတော်များအတွက် အော်စတင်မြို့ရှိ မြန်မာမိသားစု (၁၀) ဦးတို့က နေ့စဉ် ဆွမ်းဝတ် အလှည့်ကျ ပို့လှူကြသည်။ စနေ၊ တနင်္ဂနွေနေ့များ၌ မိုင် ၂၀၀-ခန့်ဝေးသော ပတ်ဝန်းကျင်မြို့များရှိ မြန်မာတို့လာရောက် ကုသိုလ်ပြုကြသည်။ တရားနာကြသည်။ အလှူငွေများထည့်ဝင်ကြသည်။ မြန်မာတို့သာမက ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် အမေရိကန်တို့ကလည်း ပါဝင် လှူရှားကြသည်။

တရားဟောကြ၊ ဆွေးနွေးကြ

သီတဂူဆရာတော်အမှူးပြုသော ဆရာတော်များသည် ဗုဒ္ဓဝိဟာရ၌သာမက ထိုမြို့ရှိ တက္ကသိုလ်များ အသင်းအဖွဲ့များ၌လည်း တရားဟောကြသည် ဆွေးနွေးကြသည်။

ယင်းသို့ ပြုရာတွင် ၂၀၀၂ ခုနှစ်၌ သီတဂူဆရာတော် ကြွရောက်စဉ် မှတ်သားဖွယ် ဖြစ်ရပ်တစ်ခုကို ကြုံတွေ့ရသည်။ ထိုစဉ်က သက်ဆိုင်ရာတို့၏ ပင့်ဖိတ်ချက်အရ တက်နက်စီတက္ကသိုလ်ခန်းမတွင် သီတဂူဆရာတော် တရားဟောပြောသည်။ ပရိသတ် (၂၀၀) ကျော် တက်ရောက် တရားနာကြသည်။ တရားပွဲအပြီးတွင် အမေရိကန်တစ်ဦးက ဆရာတော်ကို မေးမြန်းသည်။

“ဆရာတော် ဒီ အမေရိကန်ကို ဘာ ရည်ရွယ်ချက်နဲ့လာပါသလဲ၊ ဒီလာတဲ့အတွက် ဘာ အကျိုးကျေးဇူးများ ရရှိပါသလဲ။”

ထိုအခါ ဆရာတော်က -

(၁) ဒီလာတာ တခြားဘာသာ ကိုးကွယ် သူတွေကို ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်အောင်တိုက် တွန်းဖို့ ရည်ရွယ်ချက် လုံးဝမရှိပါ။

(၂) အမှောင်ထဲကလူတွေကို အလင်းထဲ ရောက်အောင် ပို့ဖို့တော့ ရည်ရွယ်ပါ တယ်။

(၃) ခရစ်ယာန်တစ်ယောက်ဟာ ခရစ် ယာန်ကောင်း တစ်ယောက်ဖြစ်ဖို့ အရေးကြီးသလို ဗုဒ္ဓဘာသာတစ် ယောက်ဟာလည်း ဗုဒ္ဓဘာသာ ကောင်း တစ်ယောက်ဖြစ်ဖို့ အရေး ကြီးပါတယ်။ တခြား ဘာသာဝင်တွေ လည်း ထိုနည်းတူပါပဲ။

(၄) မြင့်မြတ်တဲ့ လူတစ်ယောက် ဖြစ်ဖို့ အရေးကြီးတဲ့ အချက် (၃) ချက်ကို ကြိုးစားကျင့်သုံးဖို့ လိုပါတယ်။ အဲဒီ အရေးကြီးတဲ့ အချက်သုံးချက်က တော့ -

၁။ စည်းမဲ့ကမ်းမဲ့ ပြောဆိုပြုမူရာမှ စည်း ကမ်းရှိစွာ ပြောဆိုပြုမူသူ အဖြစ်သို့ ရောက်ဖို့

၂။ ညစ်ညမ်း ယုတ်မာ သိမ်ဖျင်းတဲ့ စိတ် တွေပယ်ပြီး ဖြူစင်သန့်ရှင်းတဲ့ စိတ် ဓာတ်ထားသူအဖြစ်သို့ရောက်ဖို့၊

၃။ မောဟများနေရာမှ အလင်းမြင် ပညာ ရှင် အဖြစ်သို့ရောက်အောင် ကြိုးစား ကြဖို့ တိုက်တွန်း ညွှန်ပြရန်သာရည် ရွယ်ပါတယ်”

ဟူ၍ ရှင်းလင်း ပြောပြသည်။

ထို့နောက် ဆရာတော်သည် ကုသိုလ်နှင့် အကုသိုလ် စသည်တို့ကို ခွဲခြားရှင်းလင်း ဟော ကြားသည်။

ခရစ်ယာန်ဘုန်းကြီးမေး

ဆရာတော်၏ တရားကို လာရောက်နာယူ ကြသူများထဲတွင် ခရစ်ယာန်ဘုန်းကြီး တစ်ပါး လည်းပါသည်။ သူသည် ဆရာတော် ဟောပြော ချက်များမှ သူနှစ်သက်သော ဟောပြောချက်တို့ကို မှတ်စုရေး၍ မှတ်ထားသည်။ ထို့နောက် ဆရာ တော်အား ဆရာတော် ဟောသွားသော တရား ကောင်းတွေကို သူ တရားဟောသောအခါ ထည့် ပြီး ဟောပြောခွင့်ပြုပါရန် ခွင့်တောင်းသည်။

ထိုအခါ သီတဂူဆရာတော်က ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာပင် သူ့ တောင်းဆိုချက်ကို ခွင့်ပြုလိုက် သည်။ ခွင့်ပြုရာမှာလည်း “ဘုန်းတော်ကြီးရဲ့ ခွင့်တောင်းချက်ဟာ တရားပွဲအစမှာ ဘုန်းကြီးကို မေးတဲ့ 'ဒီ အမေရိကန်ကို ဘာရည်ရွယ်ချက်နဲ့ လာ ပါသလဲ။ ဒီလာတဲ့အတွက် ဘာအကျိုးကျေးဇူး ရှိပါသလဲ' ဆိုတဲ့မေးခွန်းကို အလိုအလျောက် ဖြေ ပြီးသား ဖြစ်သွားပါပြီ” ဟူ၍ မိန့်ဆိုတော်မူခဲ့ပေ သည်။

စုစန့်ဟတ်

တက်နက်စီ ဗုဒ္ဓဝိဟာရ၌ သီတဂူဆရာတော် သီတင်းသုံး နေထိုင်စဉ် မှတ်တမ်း တင်သင့်သော အတွေ့အကြုံ တစ်ရပ်ကိုလည်း ကြုံတွေ့ရသည်။ ၂၀၀၀-ပြည့်နှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၁၂-ရက်နေ့တွင် ဖြစ်သည်။ အော်စတင်မြို့နေ စုစန့်ဟတ် (Sunson Hart) ဆိုသူ အမျိုးသမီးခေါင်းဆောင်၍ အမျိုးသား ၄-ဦးနှင့်၊ အမျိုးသမီး ၁-ဦး စုစုပေါင်း အမေရိကန် ၆-ဦးတို့ သီတဂူ ဆရာတော်ထံသို့ ရောက်ရှိလာကြသည်။ သူတို့သည် ဗုဒ္ဓတရားတော်များကို ဆွေးနွေးမေးမြန်းလိုသည့်အတွက်ကြိုတင်လျှောက်ထား၍ လာခဲ့ကြခြင်းဖြစ်သည်။ ဆရာတော်ကလည်း ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ လက်ခံသည်။ မေးလိုရာ မေးခွင့်ပြုသည်။

Church လား Temple လား

ရှေးဦးစွာ စုစန့်ဟတ်တို့က “ဗုဒ္ဓဝိဟာရကျောင်း” ကိုညွှန်ပြ၍ “ဒါဘာခေါ်ပါသလဲ။ Church ခေါ်ပါသလား။ Temple ခေါ်ပါသလား” ဤတွင်ဆရာတော်က “Church လည်း မခေါ်ပါဘူး။ Temple လည်း မခေါ်ပါဘူး။ ဗုဒ္ဓဘာသာနဲ့ အလှမ်းဝေးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေအနေနဲ့က Buddhist Church လို့ခေါ်ကြပါတယ်။ တို့ကတော့ တို့ကျောင်းကို Buddhist Church လို့ မခေါ်ပါဘူး။ ခေါ်ရင်လည်း လက်မခံနိုင်ပါဘူး။ ဘာကြောင့် လဲဆိုရင် Church ဆိုတာ God ဆိုတဲ့ဘုရား သခင်ကို ရှိခိုးဖို့၊ တောင်းပန်ဝန်ချဖို့၊ ဆုတောင်း ဖို့နဲ့ သတို့သား သတို့သမီးတွေ

မင်္ဂလာဆောင် အခမ်းအနားကျင်းပဖို့ သေသူတို့အတွက် ဆု တောင်းဖို့နေရာဖြစ်တယ်။

“Temple ဆိုတာ မုခ်တွေလိုဏ်တွေနဲ့ God, Godness တွေနဲ့ပူဇော် ဝတ်ပြုရာနေရာများဖြစ်ပါတယ်။

အခုတို့နေရာကတော့ဒါမျိုးတွေ မဟုတ်ဘူး။ မြတ်ဗုဒ္ဓရဲ့တရား ဒေသနာများကို ဟောကြားပို့ချတဲ့နေရာ။ သင်ကြား အားထုတ်တဲ့နေရာဖြစ်တယ်။ မင်္ဂလာဆောင်ခြင်း၊ အသုဘချခြင်း၊ ဆုတောင်းခြင်းတွေလုပ်တဲ့ နေရာမျိုး မဟုတ်ပါဘူး။”

Monastery

“ဒါကြောင့် ဒီနေရာမျိုးကို Monestry ဘုန်းကြီးကျောင်း လို့ဘဲ ခေါ်တယ်။ တစ်ကယ်တော့ သင်ကြားခြင်းနဲ့ လေ့ကျင့်အားထုတ်ခြင်း နှစ်ခု တကယ်ပြုတဲ့ နေရာတွေဖြစ်လို့ တို့ဗုဒ္ဓဘာသာဘုန်းကြီးကျောင်းတွေကို Education Center (သို့မဟုတ်) Learning Center သို့မဟုတ် Training Center လို့ ခေါ်ပါတယ်” ဟူ၍ ဖြေကြားသည်။

ထိုအခါ စုစန့်ဟတ်တို့က “ခုဒီမှာ ဘာတွေ ဟောကြားပေးနေပါသလဲ” ဟု ထပ်ဆင့်မေးမြန်းလိုက်သည်။

ဆရာတော်က “တို့ကျောင်းမှာ စနေနေ့တိုင်း မြန်မာလူမျိုးတွေကို မြန်မာဘာသာနဲ့ တရားဟောကြားပေးပြီး၊ တနင်္ဂနွေနေ့တိုင်း အမေရိကန်

တွေကို အင်္ဂလန်ဟတ်က “ဗုဒ္ဓဘာသာဘုန်းကြီးတွေဟာ လူတွေအတွက် မင်္ဂလာဆောင်ပေးခြင်း၊ လင်မယားကွာရှင်းပြတ်စဲခြင်း၊ သေသူအတွက် ဆုတောင်းခြင်းများ မပြုလုပ်ပေးဘူးလား” ဟု ဆက်မေးသည်။

ဆရာတော်က “တို့ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ဘုန်းကြီးများက အဲဒီကိစ္စတွေမှာ လုံးဝ ပါဝင်ပတ်သက်ခြင်း မရှိပါဘူး။ မင်္ဂလာဆောင်သူတွေက မင်္ဂလာဦး အလှူ၊ ကျန်ရစ်သူဆွေမျိုးတွေက သေသူအတွက် ကောင်းမှုဖြစ်ဖို့လှူတဲ့ အလှူမျိုးကို အလှူခံတာလောက်ပဲရှိပါတယ်။ မင်္ဂလာဆောင်ခြင်း၊ လင်မယားကွာရှင်း ပြတ်စဲခြင်း၊ သေဆုံးခြင်းကိစ္စတွေမှာ ထေရဝါဒဝိနည်းဥပဒေအရ ဘာတာဝန်မှ မရှိပါဘူး” ဟု ဖြေကြားသည်။

မဟာယာနနှင့် ထေရဝါဒ

ဆက်၍ စုစန့်ဟတ်က ဗုဒ္ဓဘာသာမှာ ဂိုဏ်းခွဲတွေများကော ရှိပါသေးလားဟု မေးပြန်သည်။ ဆရာတော်ကလည်း ကျနစွာ ဖြေကြားသည်။

“ရှိပါတယ်။ အဓိကအားဖြင့် ဗုဒ္ဓဘာသာဂိုဏ်းကြီး နှစ်ဂိုဏ်းရှိပါတယ်။ မဟာယာနဗုဒ္ဓဘာသာဂိုဏ်းနဲ့ ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာဂိုဏ်းလို့ နှစ်ဂိုဏ်းရှိပါတယ်။”

“အဲဒါနည်းနည်းလောက် ရှင်းပြပေးပါ”

“ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာဆိုတာ မြတ်ဗုဒ္ဓအသက်ထင်ရှားရှိစဉ်က မြတ်ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်

ဟောခဲ့တဲ့ ဓမ္မနဲ့ဝိနယ (Discipline) ကို မြတ်ဗုဒ္ဓဟောထားတဲ့ မူရင်းအတိုင်း မပြုမပြင်မပြောင်းလဲဘဲ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်လိုက်နာ ကျင့်သုံးခဲ့ကြသော မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ တပည့်ကြီး အဆက်ဆက်တို့ ရဲ့ဝါဒကို ခေါ်ပါတယ်။ ဒီထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓဘာသာဟာ ဒီကနေ့ အရှေ့တောင်အာရှ နိုင်ငံများဖြစ်ကြတဲ့ ထိုင်း၊ လာအို၊ ကမ္ဘောဒီးယား၊ သီရိလင်္ကာနဲ့ မြန်မာနိုင်ငံတို့မှာ ထွန်းကားကျင့်သုံး နေထိုင်လျက်ရှိပါတယ်။

“မဟာယာန ဗုဒ္ဓဘာသာဆိုတာကတော့ မြတ်ဗုဒ္ဓဟောကြားတဲ့ ဓမ္မဝိနယတို့မှ အယူအဆအဆုံးအမတွေကို တဖြည်းဖြည်းချင်း ထုတ်ဖော်ယူပြီး နောက်ပေါ်ပညာရှင်တွေရဲ့ အယူအဆအသစ်များကို သွတ်သွင်းကာ ပြင်ဆင် ပြောင်းလဲ တိုးတက်လာသော ဝါဒဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီ ပြုပြင်ပြောင်းလဲလာတဲ့ မဟာယာန ဗုဒ္ဓဘာသာဟာ ဟိမဝန္တာရဲ့ မြောက်ဘက် တိဘက်မှ စပြီးတရုတ်၊ မွန်ဂိုလီးယား၊ ကိုရီးယား၊ ဂျပန်နိုင်ငံများအထိပျံ့နှံ့လျက်ရှိပါတယ်။”

ဤသို့ စုစန့်ဟတ်တို့အဖွဲ့က မေးမြန်း၍ သီတဂူဆရာတော်က ဖြေကြားပြီးလျှင် မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး စသည်တို့ အကြောင်းကို ဆရာတော်က ရှင်းလင်း ဖြေကြားမိန့်ဆိုသည်။ အလွန်မှတ်သားဖွယ်ကောင်းလှသည်။ အဖိုးတန်လှသည်။ ဤအမေးအဖြေများကို အတူရှိနေသော ဆရာတော်အရှင်မဟောသပေဏ္ဍိတက မှတ်တမ်းတင်၍ အော်စတင်မြို့၌ စာအုပ်ထုတ်ဝေခဲ့သည်။

ဒေါ်စန္ဒပဘာ(စန္ဒာစည်)၏ ရေးသားချက်

အော်စတင်မြို့မှ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် မြန်မာများ သည် သီတဂူဆရာတော်ကို အလွန် ကြည်ညိုကြ သည်။ ယုံကြည်အားထားကြသည်။ ဆရာတော်၏ ရေအလှူ၊ အာယုဒါနအလှူ စသည်တို့ကို အထူး မြတ်နိုးကြသည် အားပေးကြသည်။

အော်စတင်မြို့တွင် နေထိုင်သော သီလရှင် ဆရာကြီး ဒေါ်စန္ဒပဘာ (စန္ဒာစည်)က သီတဂူ ဆရာတော်၏ ရေအလှူလုပ်ငန်းမည်မျှ အစွမ်း ထက် ထိရောက်သည်ကို လယ်တီဆရာတော် ဘုရားကြီး၏ ရေအလှူနှင့် ဤသို့နှိုင်းယှဉ်ရေး သားထားသည်။

သီတဂူ ဆရာတော်ဘုရားရဲ့ သာသနာပြု လုပ်ငန်းအထွေထွေထဲမှ “တောင်စစ်ကိုင်း ချောင် တိုင်းရေဝေ” နေသည့် လုပ်ရပ်မှာလည်း သည် ခေတ်အခါတွင်မှ မည်သူ တစ်ဦး တစ်ယောက်မျှ စိတ်ကူးထဲပင် မထည့်နိုင်ခဲ့သော အံ့ဩဘနန်း ဖြစ်လောက်သည့် အလှူတော်ကြီးပင် ဖြစ်ပါ သည်။

“စာရေးသူ ဆက်လက် စဉ်စားမိသည်မှာ လယ်တီ ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် ကျောင်းရှိ သံဃာများမနိုးမီ နေ့စဉ်ရေထမ်း၍ သံဃာအား လုံး အထွေထွေသုံးရန် နှစ်ပေါင်းများစွာ ကြာမြင့် စွာ ရေကုသိုလ်ပြုခဲ့သည်။ ထို အကျိုးကြောင့် ထို စဉ်က ဟင်္သာတ တစ်နယ်လုံး မိုးခေါင်၍ လယ် ဧကများပျက်စီးကာ သတ္တဝါအများ ဒုက္ခရောက်

ကြမည့်အရေးကို ကယ်တင်နိုင်ခဲ့သည်။ ဖြစ်ရပုံမှာ အင်္ဂလိပ်အရေးပိုင် မက္ကဆွဲ၏ အကြံပေးချက်အရ ဟင်္သာတရှိ ဒါယကာ ဒါယိကာမများ ပင့်လျှောက် ကြမှုကို ဆရာတော်ဘုရားကြီးကလက်ခံ၍ ဟင်္သာ တသို့ကြွရောက်သည်။ သင်္ဘောပေါ်မှာပင် မိုးနတ် သားမှစ၍ သမ္မာဒေဝ နတ်ကောင်း နတ်မြတ်များ ကို အထူး မေတ္တာပို့တော်မူရာ ဆရာတော်စီးလာ သည့် သင်္ဘော ကမ်းဆိပ်ချိန်တွင် အံ့ဩလောက် အောင် မိုးကြီး သည်းထန်စွာ ရွာသွန်းခဲ့လေသည်။

“စာရေးသူတို့နေသော အော်စတင်မြို့သည် နွေရာသီ အချိန်တွင် အလွန်ပူပြီး ခြောက်သွေ့ပါ သည်။ သီတဂူဆရာတော်သည်လည်း နွေအခါ တွင် အော်စတင်မြို့သို့ ကြွလာတတ်ပါသည်။ ၁၉၉၇-ခုနှစ်က အော်စတင်မြို့၌ မိုးခေါင်သော ကြောင့် သီးနှံများ ပျက်စီး၍ ရေကန်များလည်း ခန်းခြောက်ကုန်ပါတော့သည်။ လေအေးစက် မရှိသောကြောင့် သက်ကြီး ရွယ်အိုများနှင့် ကလေး သူငယ်များ သေဆုံးကြရသည်အထိ ဒုက္ခဖြစ်ရပါ သည်။ ၎င်းဖြစ်ရပ်များကို သီတဂူဆရာတော် သိမည် မထင်ပါ။ သို့ရာတွင် ဆရာတော် စီးလာ သည့် လေယာဉ်အော်စတင်မြို့သို့ ဆိုက်ရောက် သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် မိုးထစ်ချုန်းပြီး အားပါး တရ သည်းထန်စွာ ရွာသွန်းပါတော့သည်။ မိုးရွာ သည်မှာ တစ်ခါတစ်ရံ မဖြစ်စလောက်ရွာသည့် မိုးလည်းရှိတတ်သည်။ ဆရာတော်၏ ရေအလှူ ကုသိုလ်အကျိုးကား ထင်ရှားလှပါသည်။ မိုးရေ အတွက် လိုအပ်နေချိန်တွင် မိုးကြီး သည်းထန်စွာ

ရွာသွန်းခဲ့သော ဖြစ်ရပ်ကို နွေရာသီရောက်တိုင်း ပြန်လည် အမှတ်ရနေမိပါသည်။”

ကျုံးပျော်မြို့၊ စေတီယပူဇော်ဓမ္မသဘင်ဝယ်

သီတဂူဆရာတော်သည် ၁၉၈၁ ခုနှစ်၊ သက်တော် (၆၃) နှစ်အရွယ်မှ ၂၀၀၉ ခုနှစ်၊ သက်တော် (၇၃) နှစ်အထိ နိုင်ငံပေါင်း (၅၀) ကျော်သို့ လှည့်လည် ကြွရောက်ခဲ့သည်။ တရားဟောခြင်း၊ ဆွေးနွေးခြင်း၊ တရားပြခြင်း၊ စာတမ်းများဖတ်ခြင်း၊ ဗုဒ္ဓဘာသာဆိုင်ရာ အစည်းအဝေးပွဲကြီးများသို့ တက်ရောက်ခြင်း စသည်တို့ကို အမျိုးမျိုးပြုတော်မူခဲ့သည်။ ထိုသို့ လှည့်လည်ကြွရောက်သည်နှင့်အမျှ အတွေ့အကြုံမျိုးစုံကိုလည်း ရရှိခဲ့သည်။

ယင်းသို့ ပြည်ပတွင် ဟောပြောတွေ့ကြုံခဲ့သည်တို့ကို အကြောင်းပြု၍လည်း အချို့ကို ဆရာတော်ကပြည်တွင်း၌ ပြန်လည်ဟောပြောခဲ့သည်။

ယင်းတို့အနက် ၁၃၄၃ ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်နေ့တွင် ဧရာဝတီတိုင်း၊ ကျုံးပျော်မြို့ဝယ် ဆင်ယင်ကျင်းပသော “စေတီယပူဇော်ဓမ္မသဘင်” ၌ ဟောပြောချက်မှာ အထူးမှတ်တမ်းတင်သင့်သည်။ ယင်းကို ခရစ်နှစ် ၂၀၀၈ ခုနှစ်တွင် စာအုပ်အဖြစ်လည်းထုတ်ဝေခဲ့သည်။

မြန်မာရေးဟောင်းဘုရား

ဤစာအုပ်တစ်နေရာ၌ ထိုင်းနိုင်ငံသို့ ရောက်ရှိစဉ် ကြုံတွေ့ရသော ဖြစ်ရပ်တစ်ခုမှာ သတိပြုဆင်ခြင်ဖွယ်ဖြစ်သည်။

“မြန်မာပြည်က ရှေးဟောင်းဘုရားဆင်းတုတော်ပေါင်း မြောက်များစွာကို ယိုးဒယားပြည်၊ ဘန်ကောက်မြို့က ဆိုင်ကြီးတွေမှာ အများကြီးတွေ့ရတယ်။

“ဘာလုပ်ဖို့ ထားသလဲဆိုတော့ ရောင်းဖို့ ထည့်ထားတာ.. တဲ့။ မြန်မာပြည်က ရှေးဟောင်းဘုရားဆင်းတုတော်တွေ အများကြီးပဲ။ ဘယ်သူတွေက ပို့လိုက်တယ်တော့ မသိဘူး။ ဟိုမှာတော့ ရောက်နေကြတယ်။

“အဲဒီ ဘုရားဆင်းတုတော်တွေရောင်းတဲ့ ဆိုင်ကြီး တစ်ဆိုင်ကို ဘုန်းကြီးတို့ရောက်ခဲ့တယ်။ ယိုးဒယားမိန်းကလေး ခပ်ငယ်ငယ်ရွယ်ရွယ်တွေက ဘုရားရောင်းနေကြတယ်။

“ဘုရားဆင်းတုတော်တစ်ဆူကို ဘုန်းကြီးက တော်တော်လည်း ကြိုက်တယ်။ အဲဒီဘုရားဆင်းတုတော်ဟာ ပလ္လင်ပေါ်ကနေပြီး ခြေထောက်နှစ်ချောင်း လွှဲချပြီးတော့ ထိုင်နေတယ်။ ပလ္လင်ထက်ကနေပြီး လက်ယာဘက်လက်ကနေ လက်ဝဲဘက်လက်ရဲ့ လက်ခလယ်လေးကို ကိုင်ပြီးတော့ တရားဟောနေတဲ့ပုံပဲ။ ဒီပုံမျိုးဟာ မြန်မာပြည်မှာ အလွန်ရှားတယ်။ သစ်သားဆင်းတုဘုရား၊ ဟို ရောက်နေတယ်။ အဲဒါ ရောင်းဖို့ဆိုပြီးတော့ ဆိုင်ပေါ်တင်ထားတယ်။

“မုဒြာ အနေနဲ့ဆိုရင် နှစ်ခုပေါင်းထားတယ်။

(၁) ခြေထောက်ထိုင်ဟန်ကိုကြည့်ရင် အာသနမုဒြာ။

(၂) လက်ရဲ့ဟန်ကိုကြည့်ရင် ဓမ္မစက္ကမုဒြာ ဖြစ်နေတယ်။

“မုဒြာနှစ်မျိုး ပေါင်းထားတဲ့ဘုရား၊ ဘယ် လောက်မြင့်သလဲဆိုလို့ရှိရင် (၃) ပေခွဲလောက်မြင့် ပါတယ်။ ထိုင်ကိုယ်တော်ကလေး၊ အလွန်သပ္ပာယ် တယ်။ အဲဒီဘုရားကို ရောင်းဖို့တဲ့၊ လက်ရာကို ကြည့်လိုက်လို့ရှိရင် အင်းဝခေတ် စောစောပိုင်းက လက်ရာမျိုးဆိုတာ မှန်းကြည့်ပြီး သိနိုင်တယ်။

ဈေးသည်မလေးနှစ်ယောက်ကြားက ဗုဒ္ဓဆင်းတုတော်

“အဲဒီဆင်းတုတော်ကို ဘယ်လောက်နဲ့ ရောင်းမှာလဲလို့ မေးကြည့်တော့ ယိုးဒယားဘတ် ငွေ ၈၀၀၀ နဲ့ ရောင်းမယ်တဲ့၊ ဘုရား ရောင်းပြီးတော့ ချမ်းသာနေလိုက်ကြတာ။

“မြန်မာပြည်က ပုဂ္ဂိုလ်တွေက အဲဒီဘုရားပို့ လိုက်တာ ဘယ်လောက် ရတယ်တော့ မသိဘူး။ ဟိုမှာတော့ ယိုးဒယားငွေ (၈၀၀၀) နဲ့ ရောင်းမယ် တဲ့။ ဘုန်းကြီးက ယိုးဒယားဘတ်ငွေ (၂၀၀၀) လောက်နဲ့ မရဘူးလားလို့ ဈေးဆစ်ကြည့်တယ်။ ယိုးဒယားမှာ ဈေးဝယ်ရင် အဲဒီလောက် ဆစ်နိုင်မှ တော်ရုံကြတာ၊ အလွန်ဈေးဆိုကြတယ်။ ဘတ်ငွေ (၂၀၀၀) လောက်နဲ့မရဘူးလားလို့ ဈေးဆစ်တယ်။

“အဲဒီဘုရားလေးကို ဖြစ်များဖြစ်နိုင်ရင် ဝယ် ပြီးတော့ မြန်မာပြည် ပြန်သယ်လာချင်တယ်။”

“အဲဒီ မိန်းကလေးနှစ်ယောက် ဘုန်းကြီးတို့ ဘေးနား တစ်ဖက်တစ်ယောက် လာရပ်ပြီးတော့

အဲဒီဘုရားကို သူတို့က ရှေ့နားဆွဲပို့ပြီး တစ် ယောက်က လက်ကလေးကို ကိုင်လို့၊ တစ်ယောက် သော မိန်းကလေးက ဘုရားရဲ့ခေါင်းက သျှောင် ကလေးကို ကိုင်လို့ အဲဒါ ဟိုဘက်လှည့်လိုက်၊ ဒီဘက် လှည့်လိုက်၊ ဟိုဘက်ပွတ်လိုက်နဲ့၊ မတ် တတ်ရပ်ပြီးတော့ ဘုန်းကြီးတို့နဲ့ စကားပြော တယ်။

“ဒီတော့ ဘုန်းကြီးက “နင်တို့တွေ ဗုဒ္ဓ ဘာသာတွေမဟုတ်ဘူးလား” လို့ မေးလိုက်တော့ တစ်ယောက်က ဗုဒ္ဓဘာသာ၊ တစ်ယောက်က ခရစ် ယာန်တဲ့။ ဒီတော့ ဘုန်းကြီးတို့ဘုရားကတော့ အဲဒီလို အဖြစ်မျိုး ရောက်နေတယ်။

“တကယ်ကျတော့ ဥရောပတို့၊ အမေရိက တို့က အဲဒီဘုရားဆင်းတုတွေကို ဝယ်သွားမယ်ဆို ရင် ဟိုမှာ သူတို့က တကယ့်ကို ရှိခိုး ပူဇော်ဖို့ဝယ် သွားလိမ့်မယ်လို့ ကျိန်းသေကြီး မတွက်ကြပါနဲ့” ဟူ၍ပါရှိသည်။

ဆရာတော်မိန့်ဆိုသည့်အတိုင်းပင် အချို့နိုင်ငံ များတွင် မြန်မာ ဗုဒ္ဓရုပ်ပွား ဆင်းတုတော်များကို ဝယ်ယူကာ အချို့က ပြတိုက်တွင်ထားသည်။ အချို့ က အလှအပ အနုပညာလက်ရာ တစ်ရပ်အနေဖြင့် ဧည့်ခန်း စားပွဲတွင် ထားသည်။ အချို့က လှေကား အတက်အဆင်းဖြစ်သော လှေကားအရင်းတွင် ထားကြသည်။ ဆရာတော်က မြင်တွေ့ပြီး စိတ် မကောင်းဖြစ်ခဲ့ရသည်။

နီပေါနိုင်ငံ၊ ပေါက္ခရမြို့သို့

တစ်ကြိမ်တွင် သီတဂူဆရာတော် နီပေါနိုင်ငံ သို့ ကြွရောက်စဉ် ပေါက္ခရမြို့သို့ ရောက်ခဲ့သည်။ ထိုမြို့မှာ ခတ္တမန္တမြို့နှင့် ကီလိုမီတာ (၂၄၀) ခန့် ဝေးသည်။ ထိုမြို့ရှိ ခရစ်စတင်းအမည်ရှိ ဟိုတယ် ပိုင်ရှင်ကြီး တစ်ဦးက ဆရာတော်ကို ဖိတ်ကြား သည်။ သူသည် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ဖြစ်သည်။

“တပည့်တော်ကုသိုလ်ပြုချင်လို့ပါ။ တပည့် တော်တို့ရဲ့ ဟိုတယ်ကို တစ်ညလောက်ကြွရောက် ချီးမြှောက်ပါဘုရား” ဟုလျှောက်ထားသည်။

ထိုအကြောင်းကို သီတဂူဆရာတော်က ဤသို့ မှတ်တမ်းတင် ဟောပြောသည်။

ဘုန်းကြီးရောက်သွားတော့ ဟိုတယ်ပိုင် ရှင်ဒကာကြီးက “တပည့်တော်ရဲ့ ဟိုတယ်မှာ တစ် ညတည်းခိုပါ။ တပည့်တော် ဆွမ်းကပ်ပါရစေ၊ ဟို တယ်မှာလည်း ပရိတ်ရွတ်ပေးပါ” လို့လျှောက် ထားတယ်။

ဗုဒ္ဓနတ်စေတီ (ခတ္တမန္တ) နီပေါလ်

“သူ့ဟိုတယ်ရဲ့ အောက်ထပ်က နိမ့်နိမ့် ကလေးပါပဲ။ မြေကြီးအထက် တစ်ပေလောက်ပဲ မြင့်တယ်။ လှေကားက နှစ်ထပ်ရှိတယ်။ အဲဒီ လှေကားထစ်ပေါ် တက်လိုက်တာနဲ့ တစ်ပြိုင်နက် တည်း လှေကားမုခ်ရဲ့ပဲ။ ယာဘက်က အုတ်တိုင် များရဲ့ တိုင်ခြေရင်းမှာ (မြန်မာအခေါ် ဆိုရင်တော့ ဖိနပ်ချွတ်လို့ခေါ်တဲ့ နေရာတွေမှာ) ဘုရားဆင်းတု တော်တွေစီလို့ အဲဒီမှာ ချထားတာ တွေ့ရတယ်။ ဂျိန်းဘုရားတွေရဲ့ ရုပ်တုတွေလည်း တွေ့ရတယ်။

“အဲဒီနေရာကို ဖိနပ်ကြီးနဲ့ လျှောက်ရတယ်။ အောက်က သမံတလင်းပေါ်ကို ခြေထောက်မချနိုင် ဘူး။ အောက်က စိမ့်ပြီးတော့ အေးနေတယ်။

“ဒါနဲ့ပဲ စိတ်တော့ မချမ်းသာဘူး။ ဆင်းတု တော်တွေကို ဖိနပ်ချွတ်မှာ တွေ့နေရပြီ။ ဒီဟိုတယ် ပိုင်ရှင် အဘိုးကြီးကိုတော့ ငါပြောဦးမှပဲလို့ ဘုန်း ကြီး စိတ်ကူးထားတယ်။ ရုတ်တရက် ပြောလို့က လည်း မဖြစ်သေးတော့ ပစ္စည်းတွေ အကုန်ချပြီး တော့ တည်းခိုရာ အခန်းတွေ အကုန်လုံးပို့ပြီး၊ နောက်တော့ မေးလိုက်တယ် -

“ဒကာကြီး၊ ဟောဒီလှေကားတက် ဖိနပ် ချွတ်မှာ စိပြီးတော့ချထားတဲ့ အရုပ်တွေဟာ ဘာ အရုပ်တွေတုံး၊ ပြောစမ်းပါလို့။ ဘုရားဆင်းတုတော် တွေမှန်းတော့ သိပါတယ်။ စကားဖြစ်အောင်လို့ တမင်မေးလိုက်တာ။ အဲဒါတွေဟာ ဗုဒ္ဓရဲ့ ရုပ်တု တော်တွေပဲတဲ့။ အဘိုးကြီးကဖြေတယ်။

“ဟုတ်လား၊ ဒီအရပ်တွေက ဗုဒ္ဓဆင်းတုတော်
တွေလား၊” “မှန်ပါတယ် ဘုရား။”

“ဒကာကြီး လောကမှာ မြတ်ဗုဒ္ဓဆိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်
ဟာ သတ္တဝါအားလုံးတို့ထက် အမြတ်ဆုံးပုဂ္ဂိုလ်
တစ်ယောက်ဆိုတာကို လက်ခံရဲ့လား။”

“မှန်ပါ့ အမြတ်ဆုံး ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်ဆို
တာ လက်ခံပါတယ်ဘုရား။”

“ဗုဒ္ဓဟာတကယ့်အမြတ်ဆုံးနေရာမှာ ရှိထိုက်
တယ်ဆိုတာကော လက်ခံရဲ့လား။”

“လက်ခံပါတယ်ဘုရား။”

“ဒကာကြီး ဗုဒ္ဓဘာသာဟုတ်တယ်နော်။”

“မှန်ပါ တပည့်တော်ဗုဒ္ဓဘာသာပါဘုရား။”

“ဒါဆိုရင် ဒကာကြီးရဲ့ စိတ်ဓါတ်ဟာ အလွန်
မွန်မြတ်တဲ့ စိတ်ဓါတ်ပဲ ဆိုတာကို ဘုန်းကြီး
ယုံကြည်တယ်။”

အဲဒီလိုလေး ပြောထားတော့ စကား အကုန်
တုပ်မိသွားပြီ၊ ဘုန်းကြီးက ဆက်ပြောလိုက်တယ်။

“ဗုဒ္ဓဟာလည်း အမြတ်ဆုံး ပုဂ္ဂိုလ်မို့လို့
အမြတ်ဆုံး နေရာမှာ ရှိထိုက်တယ်။ ထားထိုက်
တယ်။ ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်တဲ့ ဒကာကြီးကိုယ်တိုင်
လည်း အမြတ်ဆုံး စိတ်ဓါတ်ရှိတယ်။ အဲဒီလို
ဖြစ်ပါလျက်နဲ့ မွန်မြတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်ကို
ဘယ်နှယ့်ကြောင့် ဖိနပ်ချွတ်တဲ့ နေရာမှာထားရ
သလဲ” ဆိုတော့ သူဘာမှ ပြန်မပြောနိုင်တော့ဘူး၊
ငေးနေတယ် ပြီးတော့မှ သူကပြောတယ်။

“အမြတ်ဆုံး ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်ကို ဘာပြု
လို့ ဖိနပ်ချွတ်တဲ့နေရာမှာ ထားရတုန်းဆိုရင် ကမ္ဘာ
အရပ်ရပ်ကလာကြတဲ့ ကမ္ဘာလှည့် ခရီးသည်တွေ
ဟာ ဒီလို ရှေးကျတဲ့ (ရှေးဟောင်း ဆင်းတုတော်
များ) ဗုဒ္ဓဆင်းတုတော်တွေကို အလွန်စိတ်ဝင်စား
ကြလို့ပါ။”

“ဒါကြောင့် ဟိုတယ်ထဲ ရောက်တာနဲ့
တစ်ပြိုင်နက်တည်း သူတို့ စိတ်ဝင်စားကြတဲ့ ဗုဒ္ဓ
ဆင်းတုတော်တွေကို ဖူးတွေ့ပါရစေဆိုတဲ့ ရည်ရွယ်
ချက်နဲ့ ဟောသည့် လှေကားမုခ်မှာ ထားလိုက်တာ
ပါတဲ့။”

သံဝေဂဖြစ်သွားသော ဟိုတယ်ပိုင်ရှင်

ဒီတော့ ဘုန်းကြီးကပြောလိုက်တယ်
“ကောင်းပြီဒကာကြီး သူတို့ စိတ်ဝင်စားဖို့အတွက်
လှေကားတက်မှာထားတယ်။ အဲဒီ စိတ်ဝင်စားပါ
တယ်ဆိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေထဲမှာ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ပုဂ္ဂိုလ်
တွေ ဘယ်လောက်များသလဲ” ။

ဗုဒ္ဓဘာသာက နည်းပါတယ်ဘုရား၊ ဗုဒ္ဓဘာ
သာကို စိတ်ဝင်စားလို့ လေ့လာတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေက
ပိုများပါတယ်။

“ဒကာကြီး ကောင်းပြီ ဗုဒ္ဓဘာသာကို
မကြည်ညိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေလည်း အများကြီး လာကြ
မှာပေါ့။”

“လာကြပါတယ်ဘုရား။”

“ဒီတော့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ဖြစ်တဲ့ ဟိုတယ် ပိုင်ရှင်ဒကာကြီးကိုယ်တိုင်က ဗုဒ္ဓဆင်းတုတော်ကို အဲဒီလှေကားအတက်မှာထားတယ်ဆိုရင် ဗုဒ္ဓဘာသာမဟုတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ဗုဒ္ဓဘာသာကို မကြည်ညိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေက အဲဒီ ဆင်းတုတော်တွေကို ခြေနဲ့ နင်းသွားလိမ့်မယ်ဒကာကြီး။”

အဲဒီတော့မှ သူတော်တော် သံဝေဂဖြစ်သွားတယ်။ ဘာမှ ပြန်မပြောတော့ပဲနဲ့ ဘုရားဆင်းတုတော်တွေကို စိုက်ကြည့်ပြီးတော့ သူရပ်နေတယ်။

“အဲဒီနောက် ဘုန်းကြီးက ပြောလိုက်တယ်။ ဗုဒ္ဓဘာသာ သူတော်စင်တို့က ကိုယ့်ဘုရား ကိုယ့်ဟာကို လှေကားရင်းမှာ ထားတယ်ဆိုရင် ဗုဒ္ဓဘာသာ မဟုတ်တဲ့ သူတွေက တက်နင်းတော့မှာပဲ။ ဒီတော့ သူများ တက် မနင်းသေးခင် အမြတ်ဆုံး ဖြစ်တဲ့ ဗုဒ္ဓရဲ့ဆင်းတုတော်တွေကို မွန်မြတ်တဲ့ နေရာမှာ ဒကာကြီးထားလိုက်စမ်းပါ။ အဲဒါက ပိုပြီးတော့ စိတ်ဝင်စားစရာ ကောင်းပါတယ်။”

“မှန်လှပါ အရှင်ဘုရားတို့ နောက်တစ်ခေါက်လာရင် အဲဒီ လှေကားတက်နားမှာ ဘုရားဆင်းတုတော်တွေကို မတွေ့စေရပါဘူး။”

“နေရာပြောင်းလိုက်ပါ့မယ် ဘုရားတဲ့၊ လှေကားတက်နားမှာ ဘုရားဆင်းတုတော်တွေ ရှိမရှိ၊ နောက်တစ်ခေါက် သွားရင် ကြည့်ရဦးမယ်။”

“ဘုန်းကြီးတို့ မြန်မာပြည်သူပြည်သားတွေ ကျတော့ ဘုရားဆင်းတုတော်ကို လှေကားတက်ထားဖို့ဝေးရော။”

“ဘုရားအရိပ်တောင်မှ ကောင်းကောင်းမနင်းရဲကြပါဘူး။ ဟိုမှာကတော့ ဗုဒ္ဓဘာသာဆိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တချို့ဟာ အဲဒီလို လှေကားအတက်မှာ ထားတယ်ဆိုတာ ရှိနေပါတယ်” ဟူ၍ ဆရာတော် က ကိုယ်တွေ့ကို ပြောပြခဲ့သည်။

အိန္ဒိယဝန်ကြီးချုပ်နေရူး၏ သမာဓိ ဆင်းတုတော်

သီတဂူ ဆရာတော်သည် ဗုဒ္ဓဆင်းတုတော်များ၏ ကြည်ညိုဖွယ်ရာ ကောင်းပုံကိုလည်း ဂျိန်းဘာသာဝင် အိန္ဒိယဝန်ကြီးချုပ်နေရူး၏ ဗုဒ္ဓဆင်းတုတော်အပေါ် တန်ဖိုးထားမှုကို ဤသို့ ဆက်လက် မိန့်တော်မူခဲ့သည်။

“ကမ္ဘာမှာရှိကြတဲ့ ပန်းချီရုပ်ပေါင်းများစွာ၊ ပန်းပုရုပ်ပေါင်းများစွာ၊ ဆင်းတုတော်ပေါင်း များစွာ တို့တွင် အံ့ဩစရာ အကောင်းဆုံးနှင့် ကြည်ညိုစရာ အကောင်းဆုံးရုပ်မှာ ဗုဒ္ဓဆင်းတု တစ်ခုပဲရှိပါတယ်။”

“အိန္ဒိယဝန်ကြီးချုပ်နေရူးဟာ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးဖြစ်ခါစက အင်္ဂလိပ်နယ်ချဲ့များရဲ့ ဖမ်းဆီးခြင်းကိုခံရပြီး ထောင်ထဲရောက်နေတယ်။ ထောင်ထဲမှာ နေရတော့ အလွန် စိတ်ညစ်ပြီး ပင်ပန်းတဲ့ အခါများမှာ သူ့စားပွဲမှာ ဗုဒ္ဓဆင်းတုတော်တစ်ခုကို တင်ထားပြီးတော့ နာရီပေါင်းများစွာ ထိုင်ပြီးတော့ ဖူးမြော်ပြီးတော့ ကြည်ညိုတယ်။”

အဲဒီလို ကြည်ညိုနေရင်း နေရူးဟာ စိတ်ချမ်းသာတယ်လို့ဆိုတယ်။ အဲဒီ ဆင်းတုက “သမာဓိ ဆင်းတု” ။

“သီဟိုဠ်ကျွန်း (သီရိလင်္ကာ) မဟာစေတီ တော်ကြီးရဲ့ အနီးအနားမှာ ကျောင်းတိုက်ဟောင်း ကြီးတွေရှိပါတယ်။ မဟာဂီရိကျောင်းတိုက်တို့၊ ဇေတဝန်ကျောင်းတိုက်တို့၊ အဘယဂီရိကျောင်း တိုက်တို့ ဆိုပြီးတော့ မဟာစေတီတော်ကြီးအနီးမှာ ကျောင်းတိုက်ကြီးတွေရှိတယ်။

“အဲဒီ ဇေတဝန်ကျောင်းတိုက်ကြီးထဲမှာ “သမာဓိဆင်းတု” ဆိုတာရှိတယ်။ ဒီကနေ့လည်း ပဲရှိပါတယ်။ သမာဓိ ဝင်စားပြီးတော့နေတဲ့ ဆင်းတု တော်တစ်ခုဟာ အလွန်အံ့ဩဖွယ်ကောင်းတဲ့ လက် ရာနဲ့ထုထားတာ တည်တည်ငြိမ်ငြိမ်နဲ့ ကျက်သရေ ရှိတယ်။

“ဘုရားဆင်းတုတော်ဟာ တင်ပျဉ်ခွေထိုင် ပြီးတော့ လက်ဝါးနှစ်ဖက် ထပ်ပြီးတော့ ဈာန်ဝင် စားနေတဲ့ပုံမျိုး၊ သမာပတ်ဝင်စားနေတဲ့ပုံမျိုးကို သရက် ဥယျာဉ်ကြီးထဲမှာ သေသေချာချာ ထုထား တာသမာဓိဆင်းတု” တဲ့။

“အဲဒီ ဆင်းတုဓာတ်ပုံကို နေရူးဟာ သူ့ရဲ့ စားပွဲပေါ်မှာ တင်ထားပြီးတော့ ကြိမ်ဖန်များစွာဖူး တယ်။ အဲဒီလို ဖူးမြော်ကြည်ညိုရင်းနဲ့ စိတ်ရဲ့ ကြည် လင်ချမ်းသာမှုကို ရခဲ့တယ်ဆိုတဲ့ အကြောင်းကို နေရူးကိုယ်တိုင် ရေးခဲ့ဖူးပါတယ်။

“ဒါကြောင့် ကမ္ဘာမှာ ရုပ်တုပေါင်းများစွာရှိ တဲ့အထဲက ဗုဒ္ဓရုပ်ပုံဟာ အလှဆုံး ဗုဒ္ဓရုပ်ပုံမှ တစ် ပါး အခြား အခြားလူတွေ၊ နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင် တွေ၊ ဘာသာရေး ခေါင်းဆောင်တွေ မျိုးစုံနေတဲ့

ရုပ်ပုံပေါင်း များစွာထဲမှာ ဗုဒ္ဓရုပ်ပုံဟာ အံ့ဩစရာ အကောင်းဆုံးပုံ တစ်ခုဆိုတာကို အိန္ဒိယဝန်ကြီး ချုပ်နေရူးက ပြောခဲ့ပါတယ်။

အလွဲသုံးစား မပြုထိုက်

“ဒါကြောင့် မြင့်မြတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက် ရဲ့ပုံတော်ကို မြင့်မြတ်သော စိတ်ဓာတ်ရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် များကြတော့ အဲဒီလို တန်ဖိုးထားပြီးတော့ သုံးစွဲ သွားတယ်။”

“ဒါကြောင့် ရတနာဆိုတာ ရတနာစိတ်ရှိမှ သုံးဆောင်ထိုက်တယ်။ ဘုန်းကြီးတို့ ပရိသတ်ရဲ့ လက်ထဲမှာ ရတနာအပြည့်ရှိတယ်။ ဒီလောက် တန် ဖိုးရှိတဲ့ ရတနာတွေကို အလွဲမှားသွားပြီး မသုံးလိုက် ပါနဲ့၊ တစ်ဘဝစာ တစ်နပ်စာအတွက် ရောင်းပစ် လိုက်တယ်ဆိုတာ ဘယ်ကောင်းမလဲ။ လုံချည်လေး အင်္ကျီလေးရဖို့ရန်အတွက် ဘုရားဆင်းတုတော်တွေ ကို ဟိုကိုပို့ပစ်တယ်ဆိုတော့ ဘယ်ကောင်းမလဲ၊ တန်ဖိုးရှိတဲ့အရာကို တန်ဖိုးသိဖို့လိုပါတယ်။”

မေတ္တာတရား

ထို့နောက် နီပေါနိုင်ငံသို့ရောက်ရှိ၍ တရား ဟောစဉ်က ကြုံတွေ့ခဲ့ရသည်တို့ကိုလည်း ဆရာ တော်က ဤသို့ ဖွင့်ဟပြောဆို၏။

“နီပေါနိုင်ငံမှာ တရားဟောတုန်းကပဲ၊ အဲဒီ မှာ ဘုန်းကြီးက “မေတ္တာတရား” ဟောတယ်။ အဲဒီ မေတ္တာတရားပွဲအပြီးမှာ ‘ကိုင်း မေးချင်တဲ့

မေးခွန်းတွေမေး ဆိုတော့ လူပေါင်း (၁၂) ယောက် က မေးခွန်းပေါင်း (၃၅) ခု ဘုန်းကြီးကို မေးကြ တယ်။

“ညနေ(၃:၀၀)နာရီကစပြီး ဖြေလိုက်ရတာ ည(၇:၀၀)နာရီထိုးရော၊ အဲဒီနေ့က အမောဆုံးပဲ၊ ပျော်စရာလည်း အလွန်ကောင်းတယ်။ တစ်ခါ တည်း အကြိတ်အနယ်ပဲ၊ အပြန်အလှန် ပြောနေကြ ရတာ။”

အသက် (၆၀) လောက်ရှိတဲ့ လူတစ်ယောက် က “အရှင်ဘုရား၊ မေတ္တာတရားဟောတာ အလွန် ကောင်းပါတယ် တပည့်တော် တစ်ခုမေးပါမယ်။ မေတ္တာတရား ဟောသွားတဲ့ အရှင်ဘုရားဟာ အသား စားပါသလား။”

“ဘုန်းကြီးက ချက်ချင်းမဖြေဘဲနဲ့ အဲဒီ လူမျက်နှာကို ကြည့်လိုက်တယ်။ မျက်နှာက တော် တော် တင်းမာနေတယ်။

“အင်း သူတော့ငါ့ကို မကျေနပ်ဖူး၊ ငါ့ကို တွယ်ချင်လို့ သူမေးတာလို့သိတယ်၊ ငါ့ကို တွယ် ချင်လို့ သူမေးတာ။”

“ကိုယ့်ကိုယ်ကိုပြန်ပြီးတော့ ချက်ချင်း သတိ ပေးလိုက်တယ်၊ အကြိတ်အနယ် ဒီလိုစကားပြော တဲ့နေရာမှာ မင်းစိတ်မတိုနဲ့၊ စိတ်တိုရင် ရှုံးမယ်၊ ဟောထားတာက မေတ္တာတရား မင်း စိတ်မတိုနဲ့” ဆိုပြီး သတိပေးလိုက်တယ်။

“မေတ္တာဟောတဲ့ ဘုန်းကြီး အသားစား သလားလို့ ဆိုလာကတည်းကိုက သူက မကျေနပ်

လို့ ဒါတက်လာတာ၊ အဲဒါ ကျေနပ်အောင် ဖြေမှ၊ သူ့မျက်နှာကြည့်လိုက်တော့ တင်းတင်းမာမာ ဖြစ်နေတယ်၊ တင်းတင်းမာမာကြီး ဖြစ်နေတော့ ဘုန်းကြီးက သိပြီ ဒီလူဟာ စိတ်ဆိုးလို့ ငါ့အပေါ် မှာ မကျေနပ်လို့ သူမေးတာ။

မေတ္တာတရားကို မယုံဘူး

ငါကတော့ မေတ္တာတရားဟောတဲ့ ဘုန်း ကြီးဆိုတော့ မေတ္တာနဲ့ပဲ ဖြေမှဖြစ်မယ်။ စိတ်ဆိုးတဲ့ အမူအရာ ငါပြုလို့တော့ မဖြစ်ဘူး။

“ကောင်းပါပြီ ဒကာကြီး၊ ဘုန်းကြီးဖြေပါ မယ်၊ မဖြေသေးခင် တစ်ခု မှတ်သားထားပါ။”

“မေတ္တာတရားကို အစားအစာနဲ့ မသတ် မှတ်ရဘူးဆိုတာလေးကို ဒကာကြီး ရှေးဦးစွာ မှတ် သားထားပါဦး၊ မေတ္တာရှိတယ် မရှိဘူးဆိုတာကို အစားအစာနဲ့ ဒကာကြီး သတ်မှတ်မယ်လို့ မကြံပါ နဲ့” လို့ဘုန်းကြီးက ပြောလိုက်တယ်။

“အဲဒီတော့မှ သူ ပိုပြီးတော့ ဒေါသထွက်လာ တယ်၊ တစ်ခါတည်း ခေါင်းတွေ ထောင်လာပြီး တော့ -

“အရှင်ဘုရား တပည့်တော် မေးတာကို ဖြေ ပါ၊ အရှင်ဘုရား အသားစားသလား၊ မစားဘူး လားဆိုတာကိုပဲ သိချင်ပါတယ်” တဲ့။

ဘုန်းကြီးက “ဟုတ်ပါတယ်၊ ငါမေတ္တာ တရားလည်း ဟောပါတယ်။ အသားရော ငါးရော အကုန်လုံးစားပါတယ်” လို့ ပြောလိုက်တော့ သူက

“အရှင်ဘုရားဟောတဲ့ မေတ္တာတရားကို တပည့်တော် မယုံဘူး” တဲ့။

“အဲဒီတော့ ဘုန်းကြီးက သဘောကျသွားတယ် ဟုတ်ပြီ ဒီလူကြီးကို ငါနိုင်ပြီ” လို့၊ သဘောကိုကျနေတယ် ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ သူကစိတ်ဆိုးနေတာကိုး။ “ဒီလူဟာ သက်သတ်လွတ်သမားဖြစ်ရမယ်၊ သက်သတ်လွတ်ဝါဒကို အလွန်စွဲနေတဲ့ ဟိန္ဒူတစ်ယောက် ဖြစ်ရမယ်လို့ ဘုန်းကြီးကတွေးမိတယ်။

ဘုန်းကြီးက အသားစားတယ်လို့ ပြောလိုက်ကတည်းကိုက သူ ဒေါနဲ့ မောနဲ့ တက်လာတယ်။ “ငါတော့ ဒီလူကို အနိုင်ချမယ်၊ နိုင်ကို နိုင်ရမယ်လို့ ဘုန်းကြီး သိလိုက်တယ်။”

သူက ‘အရှင်ဘုရား အသားစားတယ် ဆိုပြီးတော့ မေတ္တာတရားလည်းဟောတော့ အရှင်ဘုရားရဲ့မေတ္တာကို တပည့်တော် မယုံနိုင်ဘူး’ လို့ ပြောတယ်။

“ဘုန်းကြီးက ကောင်းပါပြီ မင်း ယုံဖို့ ငါပြောနေတာမဟုတ်ပါဘူး၊ မေတ္တာတရား ဘယ်လို ပွားရမယ် ဆိုတာသာ ငါပြောနေတာပါ။”

အဲဒီလို ပြောပြီးတော့မှ ဘုန်းကြီးက ရှင်းပြတယ်။ မေတ္တာတရားရဲ့ သဘောကို ဒကာကြီး သဘောပေါက်ဖို့က မေတ္တာတရား ဆိုတာဟာ မိမိနှလုံးသားထဲက ဒေါသကို ပယ်ဖျက်ဖို့ ဒေါသကို နှိမ်နင်းဖို့သာ လိုရင်းဖြစ်တယ်ဆိုတာကို ဒကာကြီး နားလည်ထားစမ်းပါ။

“ဒေါသကို ပယ်ဖို့ရန် မေတ္တာပွားရတယ် ဒကာကြီး ဗုဒ္ဓကဟောထားတယ်။ မေတ္တာဘာဝနာဟာ ဘာအတွက်လဲ ဒေါသကို နှိမ်နင်းဖို့ဖြစ်တယ်။ ဒီတော့ အသားတွေ ဘယ်လိုပဲ စားစေကာမူ အဲဒီအသားကို စနစ်ကျကျ စားပြီးတော့ ဒေါသကို နှိမ်နင်းရင် ဒီပုဂ္ဂိုလ်ဟာ မေတ္တာလုပ်ငန်းမှာ အောင်မြင်တယ်။”

အသားစားနည်းစနစ်

နောက်စကားတစ်ခွန်း ဆက်မလို့ ဘုန်းကြီးက အားယူနေတုန်း ချက်ချင်း ကြားဖြတ်ပြီးတော့ သူ ပြောတယ် ဘုန်းကြီး ပြောလိုက်တဲ့စကားထဲမှာ “အသားကို စနစ်တကျ စားပြီးတော့” ဆိုတော့ အဲဒါလေးကိုသူက ဘယ်လိုမှ မကြိုက်ဘဲဖြစ်သွားတယ်။

“အသားစားတာ ဘယ်လိုစနစ်တွေနဲ့စားရဦးမှာလဲ” တဲ့ သူက ဒီလိုလာတယ်။

ဘုန်းကြီးက စနစ်ကို ပြောပြလိုက်တယ်။ “ဗုဒ္ဓက အသားကြီး (၁၀) မျိုး မစားရဘူး။ မစားရတဲ့အသားကြီး (၁၀) မျိုးက -

- ၁။ လူသား
- ၂။ ခွေးသား
- ၃။ မြွေသား၊
- ၄။ ကျားသစ်သား
- ၅။ ဆင်သား
- ၆။ အောင်းသား

၇။ ကျားသား

၈။ ခြင်္သေ့သား

၉။ ဝံသား

၁၀။ မြင်းသားတို့ ဖြစ်တယ်။

အခြားအသားများကို စားတဲ့အခါလဲ အစွန်းသုံးပါးက လွတ်စေရမယ်။

“အစွန်းသုံးပါး လွတ်သောအသား (၁၀) မျိုး သောအသားမှ လွတ်သောအသားကို စားတဲ့အခါ မှာလည်းပဲ ပစ္စဝေက္ခဏာသုံးမျိုးနဲ့ ဆင်ခြင်၍ စားရတယ်။”

၁။ ဓာတုပစ္စဝေက္ခဏာ - ဓာတ်သဘောကို ဆင်ခြင်၊

၂။ ပဋိကူလ ပစ္စဝေက္ခဏာ - စက်ဆုပ်ဖွယ် အနေနဲ့ဆင်ခြင်၊

၃။ မဟာပစ္စဝေက္ခဏာ - ရှင်ငယ်၊ ရဟန်းငယ်များ ဆင်ခြင် နှလုံးသွင်းတာ။

“အဲဒီလို ပစ္စဝေက္ခဏာသုံးပါးတွင် တစ်ပါးပါးကိုဆင်ခြင်စား၊ အစွန်းသုံးပါးမှ လွတ်တဲ့ အသားကိုစား၊ (၁၀) မျိုးသော အသားမှလွတ်သော အသားကိုစား၊ အဲဒါ အသားစားတဲ့ စနစ်ပဲဗျ၊ ဗုဒ္ဓ ပေးထားတဲ့စနစ်ပဲ” လို့ ဘုန်းကြီးက ဒီလို ပြောလိုက်ရော သူက တက်လာပြန်တယ်။ “ဗုဒ္ဓဟာ အသားမစားပါဘူး၊ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင် အသားမစားဘူးဆိုတာ အရှင်ဘုရား နားကောလည်ရဲ့လားတဲ့” သူက။

“ဗုဒ္ဓဟာ အသားမစားဘူးလို့ ဒကာကြီး ဘယ်လိုလုပ် ပြောနိုင်တာလဲ၊ အထောက်အထား ပြစမ်းပါ” လို့ ဘုန်းကြီးက မေးလိုက်တော့ သူက တခြား မပြောပါရစေနဲ့၊ ဗုဒ္ဓဟာ အလွန်ကြီးမားတဲ့ မဟာကရုဏာရှင်၊ အလွန်ကြီးမားတဲ့ မေတ္တာရှင် တစ်ယောက်ဖြစ်တယ်၊ အလွန်ကြီးမားတဲ့ မေတ္တာရှင် ကရုဏာရှင် တစ်ယောက်ဟာ ဘယ်နည်းနဲ့မှ အသားကို မစားနိုင်ဘူး မစားဘူးတဲ့။

“ဟုတ်ပါတယ် ကြီးမားတဲ့ မေတ္တာကရုဏာ ဗုဒ္ဓမှာ ရှိပါတယ်၊ လက်ခံပါတယ်၊ ဗုဒ္ဓကိုယ်တော်တိုင် အဲဒီလို စားနည်း စနစ်ကို ချပေးခဲ့တယ် ဆိုတာကို ဒကာကြီးစာမှ ဖတ်ဖူးရဲ့လား” လို့ဘုန်းကြီးကပြောလိုက်ရော သူ စိတ်ဆိုးသွားတယ်။

“ရဟန်းတော်များ အသား မစားထိုက်ဘူးလို့ ဆိုပြီးတော့ ရဟန်း တစ်ပါးက တောင်းပန်ခဲ့တဲ့ အချက်ကို မြတ်စွာဘုရားက ပယ်ချခဲ့တယ်ဆိုတာကိုရော “ဒကာကြီး ဖတ်ဖူးရဲ့လား” ဆိုတော့ သူက “မဖတ်ဖူးဘူးတဲ့” ။

“အဲဒါ ဒကာကြီး ညံ့တာပဲလို့ ဘုန်းကြီးက သူ့ကို တို့ လိုက်တယ်။ အဲဒီမှာ သူပိုပြီး စိတ်ဆိုးတော့တာပဲ၊ သူက သက်သတ်လွတ် စားတဲ့သူ၊ ဒေါသတွေ တရှူးရှူးထနေတယ်၊ ဒီတော့ အသားစားတဲ့လူ ဒေါသ မဖြစ်ပါဘူး၊ သူ့ကို ဒေါသဖြစ်အောင် တဖြည်းဖြည်း တို့ပေးနေတာ၊ မေတ္တာအကြောင်း ပြောနေကြတာဆိုတော့ ဒေါသထွက်ရင် ရှုံးတာပဲ၊ ဘုန်းကြီးက ဒေါသမထွက်တော့ အဲဒီပွဲမှာ ဘုန်းကြီး လုံးဝနိုင်ခဲ့တယ်။

ဒေဝဒတ်ပန်ကြားခဲ့တဲ့ ပဉ္စဝတ္ထုယာစန

ထို့နောက် ဘုန်းကြီးက ဒေဝဒတ် ပန်ကြားခဲ့တဲ့ ပဉ္စဝတ္ထုယာစန တောင်းပန်ချက်တွေကို ပြောပြတယ်။

- ၁။ သာသနာတော်ထမ်း ရဟန်းမှန်ရင် အသားမစားရဘူး၊
- ၂။ သင်္ကန်း သုံးထည်ပဲ ဝတ်ရမယ်၊
- ၃။ ပုံသင်္ကန်းကိုပဲ ဝတ်ရမယ်၊
- ၄။ တောထဲမှာပဲ နေရမယ်၊
- ၅။ သစ်ပင်အောက်မှာပဲ နေရမယ်လို့။

“ဒကာကြီး ရှင်ဒေဝဒတ်သည် ဘုရားကိုယ်တော်မြတ်ကြီးကို သူတော်ကောင်းယောင်ဆောင်ပြီးတော့ အဲဒီလို တောင်းပန်ခဲ့ဖူးတယ် ဆိုတာကို ကြားဖူးရဲ့လား” လို့ မေးလိုက်တော့၊ “ကြားဖူးတယ် ပြောရမလား၊ မကြားဖူးဘူးလို့ ပြောရမလား” ဆိုပြီး သူခေါင်းငုံ့ပြီးတော့ စဉ်းစားနေတယ်။

စဉ်းစားပြီးတော့မှ “အဲဒါ ကြားဖူးပါတယ်” တဲ့။ “ဒါပေမဲ့ဗျာ အဲဒီ တောင်းပန်ချက်ဟာ အလွန်ကောင်းတဲ့ တောင်းပန်ချက်ပဲ” တဲ့ သူက။

“အဲဒီလောက်ကောင်းတဲ့ တောင်းပန်ချက်ကို မြတ်စွာဘုရား ပယ်ချ ပစ်လိုက်တယ် ဆိုတာကို ကြားဖူးရဲ့လား” လို့ ဘုန်းကြီးက ထပ်မေးတော့ သူက “မသိဘူး” တဲ့။

အဲဒါ မသိလို့ရှိရင် ဟောဒီ “ဓမ္မကိတ္တိဝိဟာရ မှာ ပိဋကတ်သုံးပုံရှိတယ်။ ဘုန်းကြီးတို့ တည်းခို

တာက ဓမ္မကိတ္တိဝိဟာရမှာ တည်းခိုတယ်။ ဒီ ဓမ္မကိတ္တိ ဝိဟာရမှာ နိပေါသီလရှင် ဒေါသုဓမ္မဝတီ ဆိုတာ ရှိပါတယ်။ ဒေါသုဓမ္မဝတီထံမှ အဲဒီ ပိဋကတ် စာအုပ်ကို ဖွင့်ပြီးတော့ ဖတ်ကြည့်ပါ။ မဖတ်တတ်ရင်လဲ သူ့ကို ဖတ်ခိုင်း အဓိပ္ပာယ်ကို ပြောပြလိမ့်မယ်။”

“ဒေဝဒတ်တောင်းပန်ခဲ့တဲ့ သက်သတ်လွတ်ဝါဒကို မြတ်စွာဘုရား ပယ်ချလိုက်တယ်ဆိုတဲ့ အကြောင်းကို စုဋ္ဌဝဂ္ဂပါဠိတော်မှာ ရှိပါတယ်။

“ဒကာကြီး မြတ်ဗုဒ္ဓ အသားစားတယ်ဆိုတာကို တထစ်ချသာ မှတ်ထားစမ်းပါ။ ဒါပေမယ့် စားတာက စနစ်နဲ့စားတာ။”

“ပြီးတော့ ဘုရားရှင်ကို ပရိနိဗ္ဗာန်စံခါနီး စုန္ဒရွှေပန်းထိမ်သည်ကပ်တာ ဝက်သားပဲ” လို့ ပြောလိုက်တော့ သူက “ဝက်သားမဟုတ်ဘူး၊ ဝက်တွေ သွားတဲ့လမ်းမှာ ပေါက်တဲ့မို့” တဲ့။

တစ်ကမ္ဘာလုံးက ငြင်းနေတဲ့ စာတစ်ပုဒ်

သူကရမဒ္ဒဝပုဒ်ကို “နူးညံ့တဲ့ ဝက်ပျိုသား” လို့ ဘာသာပြန်ရမလား။ ဒါမှမဟုတ် “မို့” လို့ ဘာသာပြန်ရမလား” ဆိုတာကို တစ်ကမ္ဘာလုံးက ငြင်းနေကြတယ်။

အဲဒီ “သူကရမဒ္ဒဝ” သည် တစ်ကမ္ဘာလုံးက ငြင်းနေကြတဲ့ပါဠိပုဒ်။

“အထခေါ စုန္ဒော ကမ္ဘာရပုတ္တော တဿ ရတ္တိယာ အစ္စယေန သကေ နိဝေသနေ ပဏီတံ၊

ခါဒနီယံ ဘောဇနီယံ ပဋိယာဒါပေတွာ ပဟူတဉ္စ သူကရမဒ္ဒဝံ။ (သုတ်မဟာဝါ)”

သူတို့က “သူကရဆိုတာကဝက်၊ မဒ္ဒဝဆို တာက နင်းတယ်ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပါယ်ကို ယူတယ်။ ဒီတော့ ဝက်နင်းတဲ့ မြေကြီးမှာပေါက်တဲ့ ‘မို’ ပဲတဲ့။

“အဲဒီပုဒ်ကို ဘုန်းကြီးက ဆက်ပြီးတော့ မငြင်းတော့ဘူး။ ဒီပုဒ်က တစ်ကမ္ဘာလုံး ငြင်းနေ ကြတာ။”

“ကောင်းပြီ ဒကာကြီး၊ ‘သူကရမဒ္ဒဝ’ ကို ဝက်သားလို့ လက်မခံဘူး၊ ဝက်နင်းတဲ့ နေရာမှာ ပေါက်တဲ့ မိုလို့ဆိုရင် ထားပါတော့၊ အဲဒါကို မငြင်း လိုပါဘူး။”

“နောက်တစ်ခု ပြောမယ်၊ ဥဂ္ဂသုက္ကယ်ကြီးက မြတ်စွာဘုရားကို ဆွမ်းကပ်တဲ့အကြောင်းကို ဖော်ပြ တဲ့ ‘ဥဂ္ဂသုက္ကန်’ ဆိုတာရှိတယ်။ ဒကာကြီး ဖတ်ဖူး ရဲ့လား။”

“သူဗဟုသုတနည်းတာတွေကို ပေါ်အောင် လို့ ဘုန်းကြီးက လူကြားထဲ အဲဒါတွေကိုချည်း မေး တာပဲ။

“ဖတ်ဖူးရဲ့လား” မေးတော့

“မဖတ်ဖူးဘူး” တဲ့

“မဖတ်ဘူးရင်ပြောပြမယ်၊ ဥဂ္ဂသေနသုက္ကယ် ကြီး ဘုရားဆွမ်းကပ်တုန်းက လျှောက်တယ်။

“ပီယံ မေ ဘန္တေ မနာပံ သမ္ပန္နကောလကံ သူကရမံသံ (သူကရ = ဝက်၊ မံသ = အသား)။

“ဆီးသီးနဲ့ချက်ထားတဲ့ ဝက်သားဟင်းကို တပည့်တော်အား ချီးမြှောက်သောအားဖြင့် မြတ်စွာ ဘုရား လက်ခံတော်မူပါ။ “အဲဒီလို ဥဂ္ဂသေနက လျှောက်တယ်၊ ဘုရားကလည်း လက်ခံတော်မူ တယ်။

တမင်လုပ်ကြံရေးထားသည့်သုတ္တန်

အဲဒါကို ဒကာကြီး ငြင်းချင်သေးလားဆို တော့ “ဒီသုတ္တန်ဟာ တစ်စုံ တစ်ရောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်က တမင် ရေးထည့်ထားတဲ့ သုတ္တန်ဖြစ်မှာ” ပေါ့တဲ့။

“အဲဒီလို ပြောလိုက်တော့ ဘုန်းကြီးနည်း နည်း စိတ်ဆိုးချင်လာတယ်၊ စိတ်ဆိုးချင်ပေမယ့် အောင့်ထားရတယ်၊ စိတ်ဆိုးရင် ရှုံးမှာကိုး။

“ပိဋကတ်သုံးပုံကို အပြည့်အစုံယုံတဲ့ သဒ္ဓါ တရား ဓမ္မရတနာကို ယုံကြည်တဲ့ စိတ်ဓါတ်ဟာ ဟောဒီ မြန်မာပြည်က ဗုဒ္ဓဘာသာ သူတော်စင်တွေ မှာ အပြည့်အဝရှိတယ်။

ဟိုဒကာကြီး ပြောလိုက်ပုံက “ဒီသုတ္တန်ဟာ လုပ်ကြံပြီးတော့ ရေးထားတဲ့သုတ္တန်” ဆိုတော့ မိစ္ဆာ ဝါဒ မှားယွင်းတဲ့ အယူအဆဟာ သူ့ နှလုံးသားထဲ ရောက်နေတယ်။

“ဟိုလူ ဒီလူ ရေးထည့်ထားတာတွေ” ဆို တော့ ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ” ဟာ အဲဒီက စပြီးတော့ အား နည်းနေတယ်။”

“အားနည်းနေတော့ ရတနာသုံးပါးရဲ့ ဂုဏ်သတ္တိ (တစ်နည်း) ရတနာသုံးပါးရဲ့ ဂုဏ်ရည်ကို ယုံကြည်တဲ့ သဒ္ဓါသည် သူ့မှာအပြည့်အဝ မရှိဘူး။

ဘုရားကိုးကွယ်တယ်၊ တရားကိုးကွယ်တယ်။ သံဃာကိုးကွယ်တယ် ဆိုပေမယ့် အပြည့်အစုံ လက်ခံပြီးတော့ ကိုးကွယ်ကြတာမျိုး မဟုတ်ဘူး။

တချို့ တဝက်သာ လက်ခံပြီးတော့ တချို့ တဝက်ကို လက်မခံဘဲနဲ့ ကိုးကွယ်နေတဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေဟာ “မြန်မာပြည်ရဲ့ အပြင်ဘက်မှာ အလွန်များတာပဲ” လို့ သဘောပေါက်လိုက်တယ်။

မေတ္တာတရားကို အစားအစာနဲ့ မသတ်မှတ်ပါနဲ့

အဲဒီနောက် ဘုန်းကြီးက ဆက်ပြောလိုက်တယ်။ “ဒကာကြီး မြတ်ဗုဒ္ဓက သူ့အသက် မသတ်ဖို့ အမြဲတမ်း ဟောပါတယ်၊ မညှဉ်းဆဲဖို့ အမြဲတမ်း ဟောပါတယ်၊ မေတ္တာပွားဖို့ အမြဲတမ်း ဟောပါတယ်။”

“ဗုဒ္ဓသားတော်၊ သမီးတော်တွေကို သတ္တဝါတို့ရဲ့ အသက်ကို မသတ်ရဘူးဆိုတဲ့ သိက္ခာပုဒ်တွေ တားမြစ်ထားတယ်။”

“ဒါပေမဲ့ အစွန်း(၃)ပါးလဲ လွတ်မယ်၊ (၁၀) မျိုးသော အသားမှလဲ လွတ်မယ်၊ တရားသဘောကို ဆင်ခြင်ပြီးတော့ စားမယ်ဆိုရင် အပ်စပ်ပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ ဘယ်အသားမဆို ကိုယ်တိုင်သတ် စားတာတော့ ဘုရားရှင်က လုံးဝခွင့်မပြုဘူး။

အဲဒီလို ပြောပြီးတော့မှ “ဒကာကြီး အစားအစာနဲ့ မေတ္တာကိုသတ်မှတ်ခြင်းသည် မပြည့်စုံပါဘူး။ မေတ္တာတရားကို ဒေါသငြိမ်းတာ မငြိမ်းတာနဲ့ သတ်မှတ်ရတယ်၊ အသီးအရွက်တွေကိုစားပြီး ဒေါသကြီးနေရင် အဲဒီ လူကြီးကို ‘မေတ္တာရှင်’ လို့ သတ်မှတ်လို့ ဘယ်ရမလဲ။”

“အသား စားချင်လဲ စားပေါ့ ငါး စားချင်လဲ စားပေါ့၊ သက်သတ်လွတ် စားချင်လဲ စားပေါ့။ ဒေါသငြိမ်းအောင် ပယ်နိုင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်သည် ‘မေတ္တာရှင်’ ပါပဲ။

“ဒကာကြီး ဘာပြောချင်သေးတုံး” လို့ ဘုန်းကြီးက မေးလိုက်တယ်။ သူက ‘မပြောတော့ပါဘူး’ ဆိုပြီးတော့ ရပ်သွားတယ်။

“မပြောနိုင်လို့ ရပ်သွားတာ၊ ကျေနပ်လို့ရပ်သွားတာ မဟုတ်ဘူး၊ စိတ်ကတော့ ဆိုးမြဲ ဆိုးမြဲပဲ၊ မျက်နှာကြီးနီနေတယ်၊ အခမ်းအနား ပြီးသွားတဲ့ အခါကျတော့ ဘုန်းကြီးကသူ့ဆီကို ထသွားတယ်။ ထသွားပြီးတော့ လက်ဆွဲလိုက်တယ်။ “ဒကာကြီး၊ ထစမ်းပါဦး” ဆိုပြီး လက်ဆွဲတော့ သူမတ်တတ်ကလေး ထလာတယ်။

“ဘုန်းကြီးပြောတာတွေ အကုန်လုံး ဒကာကြီး ကျေကျေနပ်နပ် လက်ခံရဲ့လား” လို့ ဘုန်းကြီးက မေးကြည့်သေးတယ်။

“အရှင်ဘုရားပြောတာတွေကို တပည့်တော်ဘာမှ မငြင်းပါဘူးဘုရား” တဲ့။ လက်ခံတယ်လို့ တော့ မပြောဘူး။

“ဒါပေမဲ့ အရှင်ဘုရားတို့ဟာ အသားတွေ စားစားပြီးတော့ သူ့ အသက်မသတ်ဖို့ တရားဟော နေတာ၊ အဲဒါကိုတော့ တပည့်တော် မကြိုက်ဘူး” တဲ့၊ သူက တွယ်လွှတ်လိုက်သေးတာ။

ဘုန်းကြီးကသူ့ကို ‘ဒကာကြီးကို နည်းမျိုးစုံနဲ့ ဘုန်းကြီး ပြောပြီးပါပြီ၊ မေတ္တာတရားကို အစား အစာနဲ့ မသတ်မှတ်ပါနဲ့လို့ ဆိုထားလျက်သားနဲ့ ဒကာကြီးက လက်မခံဘူး။

“လက်မခံလဲ မတတ်နိုင်ဘူး ဒကာကြီး၊ အရွက်ပဲ စားစား၊ အသီးပဲစားစား၊ စားချင်တာစား၊ ဒါပေမဲ့ ဒေါသကိုတော့ နိုင်အောင်ထိန်းပါလို့’ ပြော လိုက်ပါတယ်။

“အဲဒီ ည (၇) နာရီခွဲလောက်မှာ ဘုန်းကြီး တို့ရဲ့ အခမ်းအနား ပြီးသွားတယ်။

သီတဂူဆရာတော်သည် အိန္ဒိယနိုင်ငံ မဇ္ဈိမ ဒေသသို့ အကြိမ်ကြိမ် ကြွရောက်ခဲ့ဖူးသည်။ မြန်မာ ဘုရားဖူးများအား သံဝေဇနိယလေးဌာနကို လိုက် လံပြသ၍လည်း တရားများဟောခဲ့သည်။ ယင်းတို့ ကို မြန်မာ့ရုပ်မြင်သံကြားကလည်း အထူးအစီ အစဉ်ဖြင့် ပြသခဲ့သည်။

ယင်းသို့ သံဝေဇနိယဌာနများကို ဖူးမြော်စဉ် စိတ်ဝင်စားဖွယ်၊ သတိပြုဖွယ်၊ ဆင်ခြင်ဖွယ် အတွေ့အကြုံများကိုလည်း ဤသို့ ဟောပြောခဲ့ သည်၊ စာပေဖြင့် မှတ်တမ်းတင်ခဲ့သည်။

ဗုဒ္ဓဂယာမှ နိုင်ငံခြားသားများ

“ဗုဒ္ဓဂယာမှာ ဘုန်းကြီးတို့နေတဲ့ရက်အတွင်း ၂၀၀၄ ခု၊ ဇန်နဝါရီလမှာ ရောက်သွားတယ်။ ဇန်နဝါရီ ဖေဖော်ဝါရီ ဒီနှစ်လဟာ ဥရောပနဲ့ အမေရိက သြစတြေးလျက လူတွေ ဗုဒ္ဓဂယာကို အများဆုံး လာကြတယ်။

ဗောဓိပင်ပတ်လည်မှာ ဥရောပ အမေရိကနဲ့ သြစတြေးလျက လူတွေဟာ လူပေါင်း (၂၀၀၀) ကျော်လောက်ရှိမယ်၊ ဘုရားဖူးလာကြတယ်၊ မြန်မာပြည်ကတော့ (၃၅) ယောက်တစ်ဖွဲ့၊ (၃၅) ယောက်တစ်ဖွဲ့ ဒီလိုလာကြတာ၊ ဟိုကတော့ ထောင်နဲ့ချီပြီး လာကြတယ်။

အဲဒီမှာ ဘုန်းကြီးက သြစတြေးလျက လူတစ် ယောက်ကို မေးကြည့်တယ်။ “မင်းတို့ ဗုဒ္ဓဂယာ ရောက်တာ ဘယ်လောက်ရှိပြီလဲဆိုတော့ နှစ်လ ရှိပြီတဲ့။

“မြန်မာပြည်ကိုကော ရောက်ရဲ့လားလို့ မေး ကြည့်တယ်။ မြန်မာပြည်ကို သွားတော့ သွား ချင်တယ်။ ဗီဇာ (၇) ရက်တည်းပေးတော့ ကျုပ် ဘာမှ မလုံလောက်ဖူးတဲ့၊ ဒါကြောင့် ဒီဗောဓိပင် နားမှာပဲ ကျုပ်တို့ အချိန်ဖြုန်းတာပဲလို့ ပြောတယ်၊ ပြောတာက သြစတြေးလျက အဘိုးကြီးတစ်ယောက် ပဲ။

မြန်မာစာဖတ်ချင်သော ဂျာမန်အမျိုးသမီး

အဲဒီမှာပဲ ဂျာမန်အဘွားကြီး တစ်ယောက်ကို လည်း တွေ့ရသေးတယ်။ ထို အဘွားကြီးကတော့ မြန်မာပြည်မှာ (၇) ရက်တည်း နေရပေမဲ့ (၇) ရက် ထဲနဲ့ မြန်မာပြည်မှာနဲ့အောင် နေ့ရောညပါ ပြေးလွှားလည်ပတ်ပြီးတော့ ပြန်သွားတယ်။

ဘယ်ကို အဓိကထားပြီးတော့ သွားသလဲ ဆိုတော့ -

မြန်မာပြည်မှာ နာမည်ကြီးတဲ့ ဆရာတော်ကြီး တွေကိုပဲ လျှောက်ဖူးပြီးတော့ ပြန်သွားတာ။ သူက တစ်မျိုး၊ တန်ခိုးကြီး ဘုရားတို့ ရှေးဟောင်း ပုဂံမြို့ တော်တို့ ဒါတွေကို သူက အဓိကထားဘူး။

“ပရိယတ္တိ ဘယ်လောက်တော်သလဲ၊ ပဋိပတ္တိ ဘယ်လောက်တော်သလဲ၊ ပရိယတ်နဲ့ ပဋိပတ် ဘယ်ဆရာတော် ဘယ်လောက်တော်သလဲ ဆိုတာ ကို မြန်မာပြည်မှာ စုံစမ်းပြီးတော့ အကုန်လျှောက် ဖူးပြီး သူကပြန်သွားတာ။ မိုးညှင်းလည်းရောက် တာပဲ။ တောင်ပုလုလည်း ရောက်တာပဲ။

ရန်ကုန်က မဟာစည် ဆရာတော်ဘုရားကြီး ရဲ့ ရိပ်သာကိုတော့ အရောက်များတယ်။ စွန်းလွန်း ရိပ်သာလည်း အရောက်များတယ်။ တော်တော် စုံစုံ ရောက်တယ်။

ဓမ္မစရိယ ဦးဌေးလှိုင်ရေးတဲ့ “ရဟန္တာနဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ထူးများ” ဆိုတဲ့ စာအုပ်ကြီးလည်း သူက ပိုက်ထားတယ်။

မြန်မာစကား တတ်သလားလို့မေးတော့ မြန်မာလို မတောက်တခေါက်လေး ပြောတတ် တယ်တဲ့။ မြန်မာစာ တတ်သလားလို့ မေးကြည့် တော့ မတတ်သေးဘူးတဲ့။

ဗျည်း (၃၃) လုံးနဲ့ သင်ပုန်းကြီးကိုတော့ သူတစ်ခေါက် ဖတ်ပြီးပြီလို့ ပြောတယ်။

မြန်မာစာတတ်တော့ ခင်ဗျား ဘာလုပ်မှာ တုံးလို့ ဘုန်းကြီးက မေးကြည့်တယ်။ သူက ဒီလို အဖိုးတန်တဲ့ စာအုပ်တွေ ဖတ်ချင်လို့တဲ့။

အဲဒီမှာ ထိုအဘွားကြီးက တစ်ဆက်တည်း ပြောတယ် “အရှင်ဘုရားတို့ မြန်မာပြည်က ရတနာ တွေပြည့်တဲ့တိုင်းပြည်တဲ့”။ မိုးကုတ်ရောက်ခဲ့လို့ လားလို့ ဘုန်းကြီး ချော်မေးလိုက်တယ်။

ဘာ ကြောင့် ရတနာတွေပြည့်နေတဲ့ တိုင်း ပြည်လို့ ပြောသလဲ။

“မိုးကုတ်ကို မရောက်ပါဘူး၊ ဒါပေမဲ့ မိုး ကုတ်ဝိပဿနာ ကျမ်းစာအုပ်တွေကို သူဖတ်ဖူးပါ တယ်။ မိုးကုတ် ဆရာတော်ဘုရားကြီးကိုတော့ မဖူးဘူးပါဘူး။ ဆရာတော်ကြီးဟောတဲ့ တရား တိပ်ခွေတွေကို ယူခဲ့ပါတယ်။ မြန်မာလို ကောင်း ကောင်းတတ်တဲ့ အခါကျရင် နားထောင်မယ်။ တရားတိပ်ခွေတွေ ယူသွားပါမယ်တဲ့။”

မိုးကုတ် ဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ ရုပ်တုကို လည်း ဓာတ်ပုံရိုက်ယူလာပါတယ်။ စွန်းလွန်း ဆရာတော်ကြီး၊ မဟာစည်ဆရာတော်ကြီး၊

ညောင်လွန်ဆရာတော်ကြီးတို့ သီတင်းသုံးတဲ့နေရာ များကိုလည်း ရောက်ခဲ့တယ်လို့ သူကပြောတယ်။

အဲဒီလို ပရိယတ္တိ၊ ပဋိပတ္တိစွယ်စုံတော်တဲ့ ဆရာတော်ကြီးတွေ မြန်မာပြည်မှာ၊ ကျေးလက် တောရွာတွေမှာ အများကြီးပဲ၊ မြို့သိမ် မြို့ငယ်လေး တွေမှာလည်း အများကြီးရှိပါတယ်။ တောရတွေမှာ ပိုပြီးရှိတယ်လို့ ဘုန်းကြီးက ပြန်ပြောတယ်။

သူက “အဲဒီလောက် ပရိယတ်လည်းတော်၊ ပဋိပတ်လည်းတော်၊ မဂ်ဉာဏ်၊ ဖိုလ်ဉာဏ်တွေ လည်း ပေါက်ရောက်ပြီးတော့ တရားတကယ်သိနေ တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ထူးတွေဟာ မြန်မာပြည်မှာ အများကြီးရှိ တယ်။ ဒါကြောင့် မြန်မာပြည်ဟာ ရတနာအပြည့် ရှိတဲ့ တိုင်းပြည်လို့ တပည့်တော် ပြောချင်ပါတယ်” တဲ့။

ဘုန်းကြီးစဉ်းစားမိတယ် “တို့ မြန်မာပြည်ကို သူတို့က ဒီလိုမြင်တာ၊ တို့ မြန်မာလူမျိုးတွေက တော့ တို့ မြန်မာပြည်ကို အလွန်မွဲတဲ့တိုင်းပြည်လို့ မြင်နေတယ် ပြောင်းပြန်ဖြစ်နေတယ်။”

မြန်မာတွေမြင်ပုံကတော့ တစ်မျိုးကြီးပဲ။ “မြန်မာပြည်ဟာ ဆင်းရဲတယ်၊ မွဲတယ်၊ အောက် တန်းကျတယ်၊ ဘာမှဟန်မကျဘူး၊ ခေတ်နောက် ကျနေပြီ”လို့ ပြောကြတယ်။

“ခုနက အဘွားကြီးပြောသွားတာကတော့ ‘မြန်မာပြည်သည် ရတနာပြည့်တဲ့ တိုင်းပြည်’ တဲ့။

ဥုံမဏိပဒ္ဒေဟုံ

သီတဂူဆရာတော်သည် ဗုဒ္ဓဂယာ၌ ဘုရားဖူးစဉ် တစ်ကြိမ်တွင် “ဥုံ မဏိပဒ္ဒေ ဟုံ” ဂါထာကို တိဗက်ဘုန်းတော်ကြီးတစ်ပါး ရွတ်ဆို နေသည်ကို ကိုယ်တိုင်ကြားခဲ့ရသည်။ ထို အကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍ တရားဟောပြောသည် မှာ ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များအဖို့မှတ်သား ဖွယ်ဖြစ်သည်။

လွန်ခဲ့သော အနှစ် ၃၀-ကျော်လောက်က “ဥုံ မဏိပဒ္ဒေ ဟုံ” မန္တန်သည် မြန်မာပြည်တွင် လည်း ခေတ်စားခဲ့သည်။ မည်သူ ဆောင်ကျဉ်း လာ၍ မည်သို့ဖြစ်သည်မသိ။ ယင်းမန္တန်ကို အချို့က အားကိုးတကြီးဖြင့် ရွတ်ဆိုကြသည်။ လက်ဖက် ရည်ဆိုင်များ၌ စာရွက်များပေါ်တွင်ရေး၍ ကပ် ထားကြသည်။ မြတ်မင်္ဂလာစာဖတ် ပရိသတ်အ ချို့ကလည်း ကိုယ်တွေ့ဆောင်းပါး များရေး၍ ပေး ပို့ကြသည်။ ဤတွင် စာရေးသူတို့ မြတ်မင်္ဂလာ စာစောင်က နှစ်ကြိမ်၊ သုံးကြိမ်ခန့် ဖော်ပြခဲ့သည်။

နောင်အခါမှ ထေရဝါဒနှင့် မကိုက်ညီကြောင်း သိရှိပြီးရပ်နားခဲ့သည်။ ယခု သီတဂူ ဆရာတော် မိန်ဆိုချက်ကို သိရသောအခါ အဖြစ်မှန်ကို သိရှိ ခဲ့ရသည်။

တစ်နေ့တွင် သီတဂူဆရာတော်သည် ဗုဒ္ဓ ဂယာရှိ ဗုဒ္ဓဘုရားရှင် သက်တော်ထင်ရှားရှိစဉ်က အဘိဓမ္မာဒေသနာတော်ကို သုံးသပ်လျက် ၇-ရက် စံတော်မူခဲ့သော စတုတ္ထသတ္တာဟ အထိမ်း အမှတ် နေရာ အုတ်တိုက်ကလေး (ရတနာဃရ ရွှေအိမ် တော်)သို့ သွားသည်။ ပဋ္ဌာန်း ၂၄-ပစ္စည်းကို

ထိုနေရာမှနေ၍ ရွတ်ဖတ်ပူဇော်ရန် ဖြစ်သည်။ ဤတွင် ထိုအုတ်တိုက်ကလေးထဲမှ တိဗက်ဘုန်းတော်ကြီးတစ်ပါး “ဥုံ မဏိပဒ္ဒေ ဟုံ” မန္တန်ကိုရွတ်ဆိုနေသည်ကို တွေ့ရသည်။ ထို အတွေ့အကြုံကို အောက်ပါအတိုင်း ဆရာတော် ပြန်လည်ဟောကြားတော်မူခဲ့သည်မှာ စိတ်ဝင်စားဖွယ် ကောင်းလှသည်။

“ရတနာဃရ ရွှေအိမ်တော်ထဲကို ဘုန်းကြီးဝင်သွားတော့ တိဗက်ကိုယ်တော်ကြီး တစ်ပါးကို တွေ့ရတယ်။ သူ့တစ်ကိုယ်လုံး နံနေတာပဲ။ အခြားကြောင့် မဟုတ်ဘူး။ ချမ်းလွန်းလို့ ရေမချိုးတာရယ်၊ မုန်ညင်းဆီတစ်ကိုယ်လုံး လိမ်းထားတာရယ်၊ အဝတ်တွေက အထူကြီး ထပ်ပြီးတော့ ဝတ်ထားတာရယ်။ အဲ့ဒီအကြောင်း သုံးပါးကြောင့် ဒီကိုယ်တော်ကြီးနံနေ တာလို့ ဘုန်းကြီးက သတိပြုမိတယ်။ နံပေမယ့် သူရွတ်တဲ့ မန္တန်ကို ရချင်တာနဲ့ အနားကပ်ပြီးတော့ နားစွင့်လိုက်တော့မှ မန္တန်ရဲ့ အသံကို ဘုန်းကြီးကြားလိုက်ပါတယ်။ “ဥုံ မဏိပဒ္ဒေ ဟုံ” မန္တန်တဲ့။

အဲ့ဒါ တိဗက်ဘုန်းကြီးက ရွတ်နေတဲ့ မန္တန်ကိုထပ်ခါထပ်ခါရွတ်ပြီးတော့ လက်ထဲက သတ္တုဘူးကလေးကို ရမ်းပြီးတော့ သူကလှုပ်နေတယ်။ ဘုန်းကြီးက သူ့မန္တန်ကို ရပြီးဆိုပြီး ဒိုင်ယာရီထဲ ရေးမှတ်ထားလိုက်တယ်။

“ မှတ်ထားပြီးတော့ ဘုန်းကြီးကလည်း ဒီရတနာဃရရွှေအိမ်ထဲမှာ ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကို ပဋ္ဌာန်းဒေသနာ ပူဇော်ချင်တာ။ ဒီကိုယ်တော်ကြီးက ပြီးလည်းမပြီးနိုင်ဘူး။ သူဘယ်တော့ ပြီးမလဲဆို စောင့်နေတာမပြီးဘူး။ မပြီးလည်းနေတော့ကွာ ငါလည်း တစ်ထောင့်က ထိုင်

မင်းလည်း တစ်ထောင့်က ထိုင်ဆိုပြီး ၁၂-တောင်လောက်အကျယ်ရှိတဲ့ တိုက်ကလေးထဲ မှာ ဘုန်းကြီးလည်း ထောင့်တစ်နေရာက ဝင်ထိုင်တယ်။ ပြီးတော့ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကို အားပါးတရ ရှိခိုးပူဇော်ကန်တော့ပြီး ပဋ္ဌာန်းဒေသနာကို ရွတ်ပါတယ်။

“ဟေတုပစ္စယော၊ အာရမ္မဏ ပစ္စယော စသည်ဖြင့် ရွတ်တယ်။ လွန်လေပြီးတဲ့ နှစ်ပေါင်း ၂၅၀၀-ကျော်တုန်းက ဘုရားရှင် ကိုယ်တော် မြတ်ဤနေရာမှာ ထိုင်နေပြီးတော့ ပဋ္ဌာန်းဒေသနာကို ဒီလိုဆင်ခြင် သုံးသပ်တော်မူခဲ့တယ်လို့ ရောင်ခြည်တော်ခြောက်ပါး ကွန်မြူးတော်မူခဲ့ပါတယ်။ အာရုံယူပြီးတော့ ဘုန်းကြီးက ပဋ္ဌာန်းကို ခပ်တိုးတိုးရွတ်နေတာ။

“ဟိုဘက်က ကိုယ်တော်ကြီးရွတ်နေတဲ့ “ဥုံ မဏိပဒ္ဒေ ဟုံ” က နားထဲဝင်လာတယ်။ ကိုယ်ရွတ်နေတဲ့ ပဋ္ဌာန်းပျောက်ပျောက် သွားတယ်။ ခက်တော့တာပဲ။ “ဥုံ မဏိပဒ္ဒေ ဟုံ” က အသံက ကျယ်ကျယ်၊ ကျယ်ကျယ်လာ ကိုယ့်ပဋ္ဌာန်းက ပျောက်သွား။

“ငါတော့ သူ့ကိုနိုင်အောင်လုပ်မှ ဖြစ်မယ်ဆိုပြီးတော့ ယခု ပလင်ပေါ်က ရွတ်သလိုပေါ့ အသံကို ခပ်ကျယ်ကျယ်ထုတ်ပြီးတော့ ဘုန်းကြီးက တအားအော်တော့တာ။

“ဟေတုပစ္စယောတိ၊ ဟေတူ ဟေတု သမ္ပယုတ္တကာနံ ဓမ္မာနံ တံသမုဋ္ဌာနာနဉ္စ ရူပါနံ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော။

တိုက်ကလေးထဲမှာ သူက “ဥုံ မဏိပဒ္ဒေ ဟုံ”၊ ဒီဘက်က ဘုန်းကြီးက ပစ္စယော၊ ပစ္စယောနဲ့ တအားချနေတော့ သူစိတ်ပျက်သွားတယ် ထင်တယ်။ လက်ထဲက ခုနကအုန်းမှုတ်ခွက်လိုဟာလေး အသာချ။ တင်ပျဉ်ခွေထိုင်ပြီးတော့ ဘုန်းကြီးကိုကြည့်နေတယ်။

မြတ်ဗုဒ္ဓကိုတင်စားပြောတဲ့၊ အလွန်လျှို့ဝှက်တဲ့ ဂါထာ။

ပဒ္ဒေဆိုတာ ပဒုမ္မာကြာ၊ “ပဒုမ”ကို သူတို့က ပီပီ မရွတ်ဖူးတဲ့၊ ပဒ္ဒေလို့ရွတ်တယ်တဲ့၊ “ဟံ” ဆိုတာက “ဖြစ်လာတယ်ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ်” တဲ့။

ပဒ္ဒေ - ပဒုမ္မာ ကြာထဲကနေ ဟံ - ဖြစ်လာတယ် “ပတ္တမြားရတနာနှင့်တူသော ဗုဒ္ဓကိုယ်တော်သည် ပဒုမ္မာကြာပွင့်ကြီးထဲက ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်လာသလိုပဲ အကျွန်ုပ်ရဲ့နှလုံးအိမ်မှာလဲပဲ ဗောဓိဉာဏ်သည် ဖြစ်ထွန်းပါစေ” ။ “အဲဒီ အဓိပ္ပာယ်ကို ဆောင်တဲ့ မန္တန်ပါပဲ” တဲ့။

“အဲဒီ မန္တန်ရွတ်ပြီးတော့ ဗောဓိဓာတ်ယူတာ။ သူတို့က ဗောဓိဉာဏ်ရဖို့ရန် သူတို့က မန္တန်ရွတ်တာ” တဲ့။

“မန္တန်ရွတ်လို့ ဗောဓိဉာဏ် ရမယ်တဲ့လား။ စဉ်းစားကြည့်၊ သဘာဝမကျဘူး။

“ဗောဓိဉာဏ်ရအောင် ဘာလုပ်ရမလဲ၊ ဗုဒ္ဓရဲ့ အကျင့်ကိုကျင့်ပေါ့၊ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး သိက္ခာသုံးပါး ကျင့်ပေါ့။

သိက္ခာသုံးပါး အကျင့်တရားကို ဘေးဖယ်ထားပြီးတော့ အဲဒီ တိဘက်ကိုယ်တော်ကြီးက ဗောဓိဉာဏ်ကို မန္တန်နဲ့ယူတယ်တဲ့၊ ဘာမှ အဓိပ္ပာယ် မရှိဘူး” ဟူ၍ မိန့်တော်မူခဲ့သည်။

ဧကန်ပုံ၊ ဧကန်မြင့်

ဤ စာရေးသူသည် အိန္ဒိယနိုင်ငံသို့ (၃) ကြိမ် ရောက်ဖူးသည်။ ၁၉၇၂ ခုနှစ်တွင် အစိုးရတာဝန်

ဖြင့်ရောက်ခဲ့သည်။ ၁၉၈၆ ခုနှစ်နှင့် ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ် တို့တွင် ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာကြီး ဦးဂိုအင်ကာ၏ ဓမ္မဂီရိအဖွဲ့က ဖိတ်ကြားချက်အရ ရောက်ရှိခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

ထိုသို့ (၃) ကြိမ်ရောက်ရှိစဉ် အိန္ဒိယ၌ ဇာတ်နိမ့်၊ ဇာတ်မြင့် ခွဲခြားမှုတို့ နေရာ များစွာတွင် ရှိနေသည်ကို တွေ့ရသည်။ ဥပမာ - ကာလကတ္တား မြို့မှ ဘုံဘောမြို့သို့ သွားရာတွင် ရထားဆိုက်ရာ မြို့များမှ လက်ဖက်ရည်များ တက်ရောင်းသည်ကို တွေ့ရသည်။ ထိုသို့တက် ရောင်းရာ၌ လက်ဖက်ရည်ကို မြေခွက်နှင့်ထည့်၍ ရောင်းကြသည်။ ဝယ်ယူ သောက်ပြီးနောက် မြေခွက်ကို စွန့်ပစ်ခြင်း၊ သို့မဟုတ် ရိုက်ခွဲခြင်းပြုကြသည်ကို တွေ့ရသည်။ ဇာတ်နိမ့် ဇာတ်မြင့်အရ တစ်ယောက် သောက်သုံးပြီးခွက်ကို အခြားတစ်ယောက်က မသောက်ကြ သောကြောင့် ဖြစ်သည်။

ထို့ပြင် ရာဂြိုဟ်သို့ရောက်၍ မဟာပါသာ ဏလိုဏ်ဂူကို သွားရောက်ရာတွင် ထိုဂူခြေရင်းရှိ ရေပူစမ်း၌ ရေချိုးနေကြသည်ကို လေ့လာမိသည်။ ရေချိုးရာတွင် ဇာတ်မြင့်များက ကျောက်တောင် အထက်မှ ရေချိုးပြီး ထိုချိုးပြီးသား ရေကျန် များကို ဇာတ်နိမ့်များက တောင်အောက်မှနေ၍ ချိုးကြရရှာ သည်ကို အံ့ဩဖွယ် တွေ့ရှိရသည်။

ဤ ဇာတ်နိမ့် ဇာတ်မြင့် ခွဲခြားမှုကြီးသည် အိန္ဒိယပြည်၌ ဗုဒ္ဓဘာသာ ကွယ်ခြင်း၏ အကြောင်း ရင်းတစ်ရပ်ဖြစ်သည်ကို သီတဂူဆရာတော်က သုံး သပ်၍ တင်ပြထားသည်မှာ အလွန်ထိမိလှပေ သည်။

အိန္ဒိယပြည်မှာ ဗုဒ္ဓသာသနာ ဘာကြောင့်ကွယ်သလဲ

အိန္ဒိယတွင် သီတဂူဆရာတော် ရောက်ရှိစဉ် “အိန္ဒိယပြည်မှာ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဘာကြောင့်ကွယ်သလဲ” ဟူ၍ နယူးဒေလီ အသံလွှင့်ဌာနက မေးခဲ့သည်။ ထိုအခါ ဆရာတော်က-

“အိန္ဒိယပြည်မှာ ဗုဒ္ဓသာသနာ ကွယ်သွားရတာဟာ ဘုန်းကြီးတို့ လေ့လာလို့ သိရသလောက် ပြောရရင် အခြေခံအကြောင်း (၃) ခုကို တွေ့ရပါတယ်။

- (၁) ဇာတ်ဝါဒ အလွန်ပြင်းထန်ခြင်း (လူတန်းစားခွဲခြားမှု)
- (၂) အတ္တဝါဒ အလွန်ပြင်းထန်ခြင်း (အစွဲကြီးမှု)
- (၃) သဒ္ဓါတရား နည်းပါးခြင်းတို့ကြောင့် ဖြစ်ပါတယ်။

“ဇာတ်နိမ့်တယ် ဇာတ်မြင့်တယ် အမျိုး ယုတ်တယ် အမျိုးမြတ်တယ်” ဆိုပြီးတော့ လူတန်းစား ခွဲခြားတဲ့စနစ်ဟာ အိန္ဒိယမှာ အလွန်ပြင်းထန်တယ်။

“ဇာတ်နိမ့်တဲ့သူ တစ်ဦးက ရေတစ်အိုးမှာ သောက်သွားလို့ရှိရင် ဇာတ်မြင့်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်က အဲဒီရေအိုးကို ခွဲပစ်တယ်။ အဲဒီ ရေအိုးမှာ သူမသောက်တော့ဘူး။

“ဇာတ်မြင့် ပုဂ္ဂိုလ်တို့ရဲ့နေရာကို ဇာတ်နိမ့် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက် တက်လာရင် အဲဒီနေရာကို ရေဆေးပစ်တယ်။ ဝိဇ္ဇေဘတို့ရဲ့ အတ္ထုပ္ပတ္တိနဲ့ သိနိုင်ပါတယ်။

“အဲဒီလို အတန်းအစားတွေက သိပ်ခွဲခြားလွန်းတဲ့အခါကျတော့ အနိမ့်ခံရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေနဲ့ ဇာတ်မြင့်ဆိုတဲ့ အဆင့်အတန်းမြင့်တဲ့ လူတန်းစားတွေဟာ ပဋိပက္ခ အမြဲတမ်းဖြစ်နေကြတယ်။

အနုတ္တုဖြင့် ဖျက်တော်မူ

အဲဒီ ပဋိပက္ခတွေအကြားမှာ မြတ်စွာဘုရားက ပွင့်ပေါ်လာပြီးတော့ ဗာရာဏသီမြို့အနီး မိဂဒါဝုန်တောမှာ အနုတ္တုဒေသနာကို ကြွေးကြော်ပြီး ဇာတ်ဝါဒကို တိုက်ဖျက်တော်မူခဲ့တယ်။

ဘုရားရှင်ဟာ လုံးဝဇာတ်နိမ့် ဇာတ်မြင့်ခွဲခြားခြင်းမရှိဘူး။ ဘုရားသာသနာတော်ထဲကို ဆင်းရဲတဲ့သူဝင်လာလည်း သူကျင့်ရမယ့် အကျင့်တရားဟာ သိက္ခာ (၃) ပါးပဲ။ စကြဝတေးမင်းကြီး ရဟန်းပြုရင်လည်း ကျင့်ရမယ့် တရားဟာ ဒီသိက္ခာ (၃) ပါးပဲ။ နူနာစွဲနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက် ဘုရားသာသနာမှာ ဝင်လာရင်လည်း ကျင့်ရမယ့် တရားဟာ ဒီသိက္ခာ (၃) ပါးပဲ။ သိက္ခာ (၃) ပါး ဆိုတာ သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ ကျင့်စဉ် (၃) ပါးပဲ။

“ကျင့်စရာ ကွဲကွဲပြားပြား ခြားနားမှုဆိုတာ မရှိဘူး။ ဘယ်လူမျိုးပဲ ဖြစ်ဖြစ် ဘုရားသာသနာဝင်လာလို့ရှိရင် ကျင့်စရာဟာ တစ်မျိုးတည်းသာလျှင် ရှိတယ်။ အဲဒါဟာ ဘုရားသာသနာတော်ရဲ့ ထူးခြားတဲ့ အခွင့်အရေးကြီး တစ်ခုပဲ။ ပြည့်တန်ဆာ အမျိုးသမီးရဟန်းမိန်းမပြုပြီး နိဗ္ဗာန်မြင်တော့လည်း ရှင်ဘုရင်ကြီးများနဲ့ သာကီဝင် မင်းသမီးကြီးများမြင်သွားတဲ့ နိဗ္ဗာန်ပါပဲ။ ဘာမျှ မထူးခြားဘူး” ဟူ၍ ဇာတ်နိမ့်၊ ဇာတ်မြင့်ခွဲခြားမှုကို သုံးသပ်ဖြေကြားတော်မူခဲ့သည်။

အတ္တဝါဒ ပြင်းထန်ခြင်း

ထို့နောက် ဆရာတော်က “အိန္ဒိယပြည်ကြီး မှာရှိတဲ့ လူထုကြီးဟာ အတ္တဝါဒိတွေဖြစ်နေတယ်။ အတ္တဝါဒက အမြစ်ပြုတ်အောင် မလွယ်ဘူး” ဟု မိန့်တော်မူသည်။

အတ္တ၊ အနတ္တ

အတ္တအယူဝါဒ အနတ္တအယူဝါဒတို့နှင့် ပတ်သက်၍ အမရပူရမြို့ မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော်ကြီး အရှင်ဇနကာဘိဝံသကို ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် (ကျောင်းအုပ်ကြီးဟောင်း) ဦးဖေမောင်တင်က ဖူးတွေ၍ မေးမြန်းလျှောက်ထားသည်မှာ စိတ်ဝင်စားဖွယ်ကောင်းလှသည်။ ဆရာတော်ကြီး အရှင်ဇနကာဘိဝံသသည် သာသနာရေးလောကတွင် နေလိုလလို ထင်ရှားသော ဆရာတော်ကြီးတစ်ပါးဖြစ်သည်။ ပါမောက္ခ ဦးဖေမောင်တင်သည် အင်္ဂလိပ်ဘာသာလည်း အထူး ကျွမ်းကျင်၍ ပါဠိဘာသာလည်း အထူး ကျွမ်းကျင်တတ်မြောက်သည်။ ဆရာကြီးဦးဖေမောင်တင်သည် ပါဠိ ဘာသာဖြင့်တည်ရှိသော ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်းကြီးကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာသို့ ပြန်ဆိုခဲ့သူဖြစ်သည်။ ထို အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် ဝိသုဒ္ဓိမဂ် ကျမ်းကြီးကို ၁၉၂၃ ခုနှစ်က လန်ဒန်ပါဠိအသင်းကြီးက ထုတ်ဝေခဲ့သည်။

ထို့ပြင် ဆရာကြီးဦးဖေမောင်တင်သည် အဋ္ဌသာလိနီကျမ်းကြီးကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် ပြန်ဆိုခဲ့သည်။ ယင်းကို လန်ဒန်ပါဠိ အသင်းကြီးကပင် ထုတ်ဝေခဲ့သည်။ သူသည် အလွန်ဉာဏ်ထက်မြက်သူဖြစ်သည်။ ၁၉၂၁ ခု၊ အသက် (၂၄) နှစ်အရွယ်

မှာပင် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်၌ ပါဠိပါမောက္ခအဖြစ် ခန့်အပ်ခြင်း ခံရသူဖြစ်သည်။

ဆရာကြီး ဦးဖေမောင်တင်သည် ၁၉၆၆ ခု၊ ဧပြီလထဲတွင် မန္တလေးသို့ ကိစ္စတစ်ခုဖြင့်သွားသည်။ ထိုသို့ သွားစဉ် အမရပူရ မဟာဂန္ဓာရုံ ဆရာတော်ကြီးထံသို့ တကူးတက သွား၍ မေးမြန်းလျှောက်ထားခဲ့သည်။

“ဟို တစ်ချိန်တုန်းက အမေရိကန်ကို တပည့်တော်သွားပြီး တရားဟောရဖူးတယ်ဘုရား။ အဲဒီတုန်းက အမေရိကန်ပညာရှင် အချို့က အနတ္တအကြောင်းကို ဝိုင်းပြီး မေးကြတယ်၊ သူတို့ကျေနပ်လောက်အောင် တပည့်တော် မဖြေနိုင်ခဲ့ဖူးဘုရား။ အဲဒီ ကတည်းက အနတ္တအကြောင်းကို လေ့လာပြီး စိတ်ဝင်စားနေခဲ့တာ။

“မကြာခင်က အရှင်ဘုရား ဟောထားတဲ့ တိပိဋကကို နာရတော့ တပည့်တော် ကျေနပ်တယ် ဘုရား၊ အတော်အားရတယ်။ ဒါကြောင့် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်သိချင်လို့ အခုလိုလာခဲ့တာပဲ ဘုရား”

ဤသို့ ဆရာကြီး ဦးဖေမောင်တင်ကလျှောက်ထားသောအခါ ဆရာတော်ကြီးက “ဟုတ်ပါတယ် ဒကာကြီး၊ အနတ္တအကြောင်းအရာတွေက နက်လဲနက်တယ်၊ ခက်လဲခက်တယ်။ သိမ်လည်း သိမ်မွေ့တယ်၊ ကျယ်လဲ ကျယ်တယ်၊ သိလည်းသိနိုင်ခဲ့တယ်။

“အနတ္တအကြောင်းကို မပြောမီ အတ္တအကြောင်းကို ဦးစွာပထမ ပြောကြဦးစို့လား၊ အတ္တသဘောကို ပထမရှင်းပြလိုက်ဦးမှ အနတ္တကို ပိုပြီး သဘောပေါက် လွယ်ပါလိမ့်မယ်။ အတ္တနဲ့ပတ်

သက်လို့ အတ္တ၏ပုံသဏ္ဍာန်၊ အတ္တ၏တည်ရာ၊ အတ္တ၏အမည်၊ အတ္တ၏သတ္တိ၊ အတ္တ၏စွဲလမ်းမှု၊ ဒါတွေကို တော်တော်ရှေးကြဲတဲ့ အချိန်တုန်းကပဲ ပညာရှိတွေ တွေးတောခဲ့ကြ၊ စဉ်းစားခဲ့ကြပါသတဲ့” ဟူ၍ ဆရာတော်ကြီးက ရှေးဦးစွာ မိန့်တော်မူခဲ့ သည်။

ဆရာကြီး ဦးဖေမောင်တင် အမေးကို ဆရာ တော်ကြီးက ရေလည်စွာ ပြောပြခဲ့သည်။ အကျဉ်း ချုပ်မှာ ဤသို့ဖြစ်သည်။

အတ္တဟုဆိုရာတွင် ဇီဝအတ္တနှင့် ပရမအတ္တ ဟူ၍နှစ်မျိုးရှိသည်။ ဇီဝအတ္တဆိုသည်မှာ ခန္ဓာကိုယ် ထဲမှ အသက်ကောင်ကလေး၊ ဝိညာဉ်ကောင်က လေး၊ လိပ်ပြာကောင်ကလေး ရှိသည်ဟု ယုံကြည် ယူဆမှုဖြစ်သည်။ ထိုအတ္တသည် ခန္ဓာကိုယ်တွင်း ၌နေသည်။ အလွန်အစွမ်းသတ္တိ ကောင်းသည်။ အရာရာကို ပြုလုပ်တတ်သည်။ ကောင်း မကောင်း ကို ခံစားတတ်သည်။ အတ္တသည် ခန္ဓာအိမ်၏ ပိုင်ရှင်ဖြစ်သည်။ ခန္ဓာအိမ်ဟူသော နေရာမှာ အမြဲ နေတတ်သည်။ အရာရာကို မိမိအလိုသို့ လိုက်ပါ အောင် ဆွဲဆောင်တတ်သော သတ္တိရှိသည်။ ဤသို့ လျှင်ဇီဝအတ္တကို ယုံကြည်သူများက ခံယူကြသည်။

ယနေ့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် အခေါ်ခံသူ မြန်မာ လူမျိုးတို့နှင့် တရုတ်လူမျိုး အချို့၏ ဇီဝအတ္တကို စွဲလမ်းပုံမှာ တစ်ထပ်တည်းဖြစ်သည်။ မြန်မာလူမျိုး များက လူတစ်ယောက်သေဆုံးပြီးဆိုလျှင် ခန္ဓာကိုယ် ထဲမှ အသက်ကောင် (သို့) ဝိညာဉ်ကောင် (သို့) လိပ်ပြာကောင် ထွက်သွားသည်ဟု ထင်ကြသည်။ ထွက်သွားပြီးနောက် ခန္ဓာအသစ်မှာ ကံအားလျော် စွာ ငြိတွယ်သည်ဟု ထင်ကြသည်။

တစ်ခါတစ်ရံ ခန္ဓာအသစ် မတွေ့သေးသဖြင့် ခန္ဓာအဟောင်းကို မလွတ်သေးဘဲ ဖက်တွယ်ထား ပြီး (လောက်လမ်းသဖွယ်) အသစ်ကို ရှာဖွေ ထောက်လှမ်း နေသည်ဟု ပြောကြသေးသည်။ အကောင်ကလေးသဖွယ်ရှိသည်ဟု စွဲထင် နေတတ် ကြသည်။ ထိုကြောင့် ကလေးငယ်များ ထိတ်လန့် သွားသောအခါ လိပ်ပြာစဉ်သွားသည်ဟု ပြောကြ သည်။

ယင်းတို့မှာ မဟုတ်မမှန်၊ ဇီဝအတ္တ စွဲနေ သဖြင့် အမှားကို အမှန် ထင်နေကြခြင်းဖြစ်သည်။

နောက်တစ်မျိုးမှာ ပရမအတ္တပင် ဖြစ်သည်။ ပရမအတ္တမှာ ဖန်ဆင်း ပြုပြင်နိုင်သော အစွမ်းသတ္တိ ရှိသည်။ ဤ ကမ္ဘာလောကကြီးနှင့် သတ္တဝါများကို အတ္တကဖန်ဆင်းထားသည်ဟု ယုံကြည်ယူဆမှု ဖြစ် သည်။ ထို ပရမအတ္တ ကို “ဤသွားရ- ပရမီသွားရ- ပရမီသွား-ပရမတွေ့” ဟု ဟိန္ဒူများက ခေါ်ကြ သည်။ ဖန်ဆင်း စီမံနိုင်သောကြောင့် အစိုးရသည်” ဟု ဆိုကြသည်။

ဤယူဆချက်ကို ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်က လုံးဝလက် မခံ၊ တိုက်ဖျက်ခဲ့သည်။ ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်သည် မဟာ သက္ကရာဇ် ၁၀၃-ခုနှစ်၊ ကဆုန်လပြည့်နေ့တွင် ဘုရားဖြစ်တော်မူ၍ ဝါဆို လပြည့်နေ့တွင် ပဉ္စဝဂ္ဂိ ငါးဦးအား ဓမ္မစကြာသုတ်ကို ဟောတော်မူခဲ့သည်။ လပြည့်ကျော် (၁) ရက်၊ (၂) ရက်၊ (၃)ရက်၊ (၄) ရက်တို့မှာလည်း ဓမ္မစကြာတရားကိုပင် ထပ်ခါ ထပ်ခါ ဟောသည်။ ထို့နောက် လပြည့်ကျော် (၅) ရက်နေ့တွင် အနတ္တလက္ခဏသုတ်ကို ဟောတော်မူ သည်။ ဤ အနတ္တလက္ခဏသုတ်ကား အတ္တအယူ ဝါဒကို တိုက်ဖျက်သော တရားပင်တည်း။

မဟာဂန္ဓာရုံ ဆရာတော်ကြီးက “ဟိန္ဒူဝါဒ ဟာ ဗုဒ္ဓဝါဒနဲ့ အလွန်နီးစပ်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒီနေရာမှာ လမ်းခွဲကြတော့တာပဲ။ ဟိန္ဒူဝါဒက အတ္တစွဲအားကြီးတယ်။ ဗုဒ္ဓဝါဒက အတ္တကို အမြစ်ပါမကျန်နုတ်ပြီး ဖြိုဖျက်ပစ်တယ်။ အဲဒီလို ကွာခြားတာ မိုးနဲ့မြေကြီးလို၊ သမုဒ္ဒရာရဲ့ ဒီဘက်ကမ်းနဲ့ ဟိုဘက်ကမ်းလို ကွာလှမ်းကြတော့တာပဲ။ “ဘာကြောင့် ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်က အတ္တကိုပယ်ရသလဲ ဆိုရင် အတ္တဆိုတာ အစစ်အမှန်မရှိလို့ဘဲ။ ပြီးတော့ ဒီအတ္တစွဲကြောင့် ဒီ သတ္တဝါတွေ ဒီဘဝမှာ မကျွတ်လွတ်နိုင်ဘူးဆိုတာကို သေသေချာချာ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ကြီးနဲ့ အတိအကျသိတော်မူထားလို့ပါပဲ။ ဒါကြောင့်အတ္တဖြုတ်တရား (အနတ္တလက္ခဏသုတ်)ကို ဓမ္မစကြာအပြီးမှာ စောစောစီးစီး ဟောတော်မူရခြင်းပဲ ဒကာကြီး” ဟု ဆရာတော်ကြီးက မိန့်တော်မူသည်။

“အတ္တစွဲကျန်နေလို့ အတ္တခံလျှင် လိုရင်းကို မစိုက်နိုင်ဘဲ ဖြစ်နေပါမယ်။ ဘယ်လိုဖြစ်ကြမလဲ ဆိုရင် ရုပ်နာမ်ဓမ္မတွေပျက်ကြလို့ ဒုက္ခ (အနိစ္စဒုက္ခ) ဖြစ်ကြသော်လည်း အမာခံ အထည်ကိုယ်အတ္တကလေးကတော့ မပျက်ဘဲ ကျန်နေဦးမယ်လို့ ယူဆနေဦးမယ်။

“ယူဆနေရင် အနတ္တ မဟုတ်သေးဘူးပေါ့။ အနတ္တလို့ မယူနိုင်သေးသမျှလည်း အတ္တထင်မှတ်ရန် ခန္ဓာငါးပါးက မလွတ်နိုင်သေးဘူး။ မလွတ်သေးသမျှ အနတ္တဖြစ်တဲ့ နိဗ္ဗာနဓာတ်သို့ မဆိုက်ရောက်နိုင်သေးဘူး။

“အမှန်စင်စစ်ကရုပ်၊ နာမ်၊ ဓမ္မတွေကို (အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ)လို့ လက္ခဏာရေး (၃)ပါး

တင်ပြီး ပိုင်နိုင်စွာ ရှုမှတ်နိုင်တဲ့ သူတွေမှသာ သောတာပန်စတဲ့ အရိယာတွေဖြစ်ပြီး နောက်ဆုံးမှာ ရဟန္တာတွေ အထိဖြစ်နိုင်တာ။

“ဒါကြောင့်လည်း အနတ္တ အစစ်အမှန် ဖြစ်ပုံကို ရှုနိုင်ဖို့ အတ္တစွဲကိုဖြုတ်နိုင်ဖို့ ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်က ဟောတော်မူခြင်းပဲ ဒကာကြီး” ဟူ၍ ဂန္ဓာရုံဆရာတော်ကြီးက ရှင်းလင်းပြောပြရာ ဆရာကြီး ဦးဖေမောင်တင်သည် ဝမ်းသာသာမှ ခေါ်ခဲ့ပေသည်။

သီတဂူဆရာတော် ကိုယ်တွေ့

သို့ရာတွင် အတ္တအယူဝါဒကိုခံယူသော အင်အားစုကား ခိုင်မာနေဆဲ ဖြစ်သည်။

သီတဂူဆရာတော် ဗုဒ္ဓဂယာ၌ ဘုရားဖူးရောက်ရှိနေစဉ် မြန်မာကျောင်း၌ နိုင်ငံခြားသား (၁၈၀) ခန့် တည်းခို နေသည်ကို တွေ့ရသည်။ ထိုအထဲတွင် အီတာလျံလူမျိုး နှစ်ဦးလည်းပါသည်။ သူတို့သည် ဗောဓိပင်အောက်တွင် တရားထိုင်လေ့ရှိကြသည်။

တစ်နေ့တွင် ဆရာတော်က သူတို့နှစ်ဦးအား မေးကြည့်သည်။

“ဒကာကြီးတို့ ဘယ်လို တရားအားထုတ်ကြသလဲ ပြောပြစမ်းပါ။”

“တပည့်တော်တို့ ဝိပဿနာရှုတာပါ။ သမထမဟုတ်ပါဘူး။”

“ဒကာကြီး ဝိပဿနာ ဘယ်လိုရှုသလဲ၊ ဘာတွေကိုရှုသလဲ။”

“စတင်ခါစမှာ အာနာပါနဲ့ သမာဓိယူလိုက်ပါတယ်။ သမာဓိတော်တော် ရပြီဆိုတော့မှ ဟော

ဒီခန္ဓာထဲမှာရှိတဲ့ သဘောတော်ကို ရှုပါတယ် ဘုရား။”

“ခန္ဓာထဲမှာ ဘာသဘောတွေ ရှိသလဲ ဒကာ ကြီး။”

“အနိစ္စတွေရှိတယ် ဒုက္ခတွေရှိတယ်။”

“ဒကာကြီး အနတ္တရော မရှိဘူးလား။”

“I don't believe Anatta' အနတ္တ (အတ္တမရှိ) ဆိုတာကို တပည့်တော်တို့ မယုံဘူး။”

“ဒကာကြီး ဘာကြောင့် အနတ္တကို မယုံ သလဲ။”

“အရှင်ဘုရား စဉ်းစားကြည့် အတ္တမရှိဘူး ဆိုရင် လူတစ်ယောက် သေသွားရင် နောက်ဘဝ တစ်ခုကို ဘယ်လို ပြောင်းသွားသလဲ၊ ဘယ်လို ပြောင်းမှာလဲ၊ ဘဝတစ်ခုမှတစ်ခုသို့ ပြောင်းပြောင်း ပြီးတော့ သွားနေတယ်ဆိုတာက Soul လို့ခေါ်တဲ့ အတ္တလေးက ပြောင်းနေတာ။”

ဤသို့လျှင် သူတို့က ယူဆကြသည်။ အဝိဇ္ဇာ (မသိမှု)၊ တဏှာ (လိုချင်မှု)၊ ကံ (ကုသိုလ်ကံ၊ အကု သိုလ်ကံ) ဆိုသည်ကို သူတို့ လက်မခံကြ၊ မစဉ်း စားကြ။

ဤ အိတာလျံလူမျိုး နှစ်ဦးကို မဆိုထားနှင့် ပါဠိပညာရှင် နာမည်ကျော် ရစ်ဒ်ဒေးဗစ်တို့ ဇနီး ခင်ပွန်း နှစ်ယောက်သည်ပင်လျှင် အနတ္တဝါဒကို မယုံကြည်ကြပေ။

သူတို့ ဇနီးမောင်နှံနှစ်ဦးသည် L.P.T.S (Lon don Pali Text Society) မှ အရေးပါသော ပါဠိ ပညာရှင် နှစ်ဦးဖြစ်သည်။ သူတို့သည် ပိဋကတ် သုံးပုံကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် ပြန်ဆို၍ ကမ္ဘာကို

ဖြန့်ဝေသူများ ဖြစ်ကြသည်။ ဇနီးဖြစ်သူမစ္စရစ် ရိုင်းဒေးဗစ်သည် လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီးထံ အမေးပုစ္ဆာများ မေးမြန်းဖူး၍ လယ်တီဆရာတော် ဘုရားကြီးက ဖြေဆိုတော်မူခဲ့သည်။ လန်ဒန် ပါဠိ ဒေဝီဟူ၍ အမည်တွင်ခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် သူတို့ မောင်နှံသည် အနတ္တကို လက်မခံကြ၊ အတ္တကိုသာ လက်ခံကြသည်။

“ဒီအကြောင်းကို ဆရာတော်ကြီး ဦးသေဋ္ဌိလ အမိန့်ရှိလို့ ဘုန်းကြီးတို့သိရတာ၊ ဆရာတော်ကြီးက ပြောတယ်၊ ပါဠိပညာတတ် ဒီ အဘိုးကြီးနဲ့ အဘွား ကြီးကို ငါ အနတ္တကို ဟောတယ်၊ သူတို့ လက် မခံကြဘူး။”

“ဘဝကူးတာဟာ အတ္တ(ဝိညာဉ်)က ကူးတာ ပါလို့ဆိုပြီး အတ္တကိုစွဲလမ်းနေကြတယ်” လို့ ဆရာ တော်ကြီးက ပြောပြတယ်ဟူ၍ သီတဂူဆရာတော် က မိန့်တော်မူခဲ့သည်။

ဤသို့ ကြီးမားလှသော အတ္တ အယူကြီးကို ဗုဒ္ဓဘုရားရှင် သက်တော်ထင်ရှား ရှိစဉ် (၄၅) နှစ် တိုင် ရင်ဆိုင် ဖြေရှင်းခဲ့သည်၊ အောင်မြင်ခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် မြတ်ဗုဒ္ဓ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုပြီးသောအခါတွင် အိန္ဒိယတွင် အနတ္တဝါဒသည် မှေးမှိန်၍ အတ္တဝါဒ သည် ကြီးထွားလာခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် သီတဂူ ဆရာတော်က အိန္ဒိယတွင် ဗုဒ္ဓဘာသာကွယ်ရခြင်း အကြောင်း၌ အတ္တဝါဒ ကြီးထွားမှုသည်လည်း အကြောင်းရင်း တစ်ချက်ဖြစ်ကြောင်း သုံးသပ်ဖော် ပြခြင်းဖြစ်သည်။

အိန္ဒိယပြည်၌ ဗုဒ္ဓသာသနာ ကွယ်ရခြင်းမှာ ဇာတ်ဝါဒ ပြင်းထန်ခြင်း၊ အတ္တဝါဒပြင်းထန်ခြင်း

တည်းဟူသော အကြောင်း နှစ်ချက်အပြင် သဒ္ဓါ တရားနည်းပါးခြင်း အချက်သည်လည်း ပါဝင်ကြောင်း ဆရာတော်က ထုတ်ဖော်မိန့်ကြားခဲ့သည်။

သဒ္ဓါတရား နည်းပါး

“ဘာသာခြားတွေက သဒ္ဓါတရားက ခေါင်းပါးတော့ လုပ်ချင်ရာ လုပ်တော့တာပဲ။ အရာရာမှာ ကိုယ့်ဘာသာက ရှေ့တန်းက နေရာရဖို့၊ အသာစီးရဖို့၊ ခေါင်းတစ်လုံးသာဖို့ဆိုတဲ့ မကောင်းတဲ့စိတ်တွေ ဖြစ်လာတယ်။ သူများဘာသာက ကိုယ့်ဘာသာထက် သာသွားမှာကို မလိုလားဘူး။

“ဗုဒ္ဓသာသနာ အရှိန်အဝါကောင်းမှာကို မလိုလားဘူး။ ဒီတော့ မနာလိုစိတ်တွေ ပြင်းထန်လာတယ်။ ဒါကြောင့် ဘာသာခြားများက ဗုဒ္ဓသာသနာက အဆောက်အုံတွေကို ဖျက်ဆီးကြတယ်။

“အိန္ဒိယပြည်မှာရှိတဲ့ နာလန္ဒာ ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်ကြီးဆိုရင် တစ်ချိန်တုန်းက သိပ်အောင်မြင်ခဲ့တာပဲ။ သူတို့ အောင်မြင်တာကို မလိုလားတဲ့ ဘာသာခြားတွေက တက္ကသိုလ်ကြီးကို မီးရှို့ဖျက်ဆီးတယ်။ သံဃာတွေကို ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်တယ်။

“ပြီးတော့ ရှိသေးတယ်။ ဗောဓိပင်ကြီးနဲ့မဟာဗောဓိစေတီတော်ကြီး စသည်တို့ကို မဟာနဲ့ဆိုတဲ့ ဟိန္ဒူဘုန်းကြီးက မကြည့်နိုင်တဲ့ အတွက်ကြောင့် “ဒါတွေ ပျောက်ပျက်အောင်တော့ ငါလုပ်လေမှပဲ” ဆိုပြီး လုပ်လိုက်တာ ပျောက်လုမတတ် ဖြစ်သွားတယ်။

မင်းတုန်းမင်းကြီးရဲ့ ဇရပ်ကိုဖျက်ပြီးတော့ သူ့ကျောင်းဆောက်ထားတာကိုလည်းကြည့်ပါ။ ဗောဓိ

စေတီကြီးထဲမှာ သူတို့ရဲ့ ရုပ်ပုံတွေကို သွင်းထားတာကိုလည်းကြည့်ပါဦး။

“အဲဒါ အချိန်မီ ထိန်းသိမ်း ထားနိုင်လို့သာ။ မထိန်းသိမ်းနိုင်ရင် ဒီနေရာ ဗုဒ္ဓစေတီလို့ မပြောဘဲ နဲ့ ဟိန္ဒူတို့ရဲ့ ဘုရားကျောင်းကြီးဖြစ်မှာ။ ဘာသာခြားတို့ရဲ့ ဖျက်ဆီးခြင်းဟာ သာသနာကွယ်ခြင်းရဲ့ အကြောင်းတစ်ခု၊ အဲဒါ သဒ္ဓါ တရားခေါင်းပါးလို့ပါပဲ” ဟူ၍ သုံးသပ်မိန့်ဆိုတော်မူခဲ့သည်။

ဗုဒ္ဓဘာသာသည် Religion မဟုတ်

သီတဂူဆရာတော်သည် အိန္ဒိယသို့ အကြိမ်များစွာရောက်ခဲ့သည်။ ရောက်သည့်အခါတိုင်းပင် စိတ်ဝင်စားဖွယ်၊ မှတ်သားဖွယ် အတွေ့အကြုံများကို ရရှိခဲ့သည်။ ထိုသို့ရရှိခဲ့သည်တို့ကို မြန်မာနိုင်ငံသို့ ရောက်သောအခါ ပြန်လည်သုံးသပ်၍တရားဟောပြောရာ ဆင်ခြင်ဖွယ်၊ သတိပြုဖွယ်၊ မှတ်သားဖွယ်တို့ကို ကြားနာခဲ့ရသည်။

ယင်းတို့တွင် အိန္ဒိယပြည်၌ ရဲရင့်ပြတ်သားစွာပြောခဲ့သော ဆရာတော်၏ ခံယူချက်မှာ အထူးမှတ်သားဖွယ် ကောင်းလှသည်။ ယင်းကား အခြားမဟုတ် “ဗုဒ္ဓဘာသာသည် ရီလီးဂျင်း (Religion) မဟုတ်” ဟူသော ခံယူချက်ပင်ဖြစ်သည်။

အိန္ဒိယပြည်သို့ ရောက်ရှိစဉ် နယူးဒေလီ၌ တရားဟောပြောသည်။ ဟောပြောအပြီးတွင် အိန္ဒိယလူမျိုး ဒကာတစ်ယောက်က မေးမြန်းသည်။

“အရှင်ဘုရား ဗုဒ္ဓဘာသာကို Religion (ဘာသာတရား) လို့ ဆိုနိုင်ပါသလား။”

ဆရာတော်ကလည်း ရဲဝံ့ပြတ်သားစွာဖြေဆိုခဲ့သည်။

“ဗုဒ္ဓဘာသာဟာ ရီလီးဂျင်းမဟုတ်ဘူး။”

“ရီလီးဂျင်း မဟုတ်ရင် အရှင်ဘုရားက ဘာလို့ ပြောချင်တာလဲ။”

“ဗုဒ္ဓဘာသာဟာ ကျင့်စဉ်တစ်မျိုးပါ။”

“ရီလီးဂျင်းကတော့ ကျင့်စဉ်မဟုတ်ဘူးလား။”

“ရီလီးဂျင်းဟာ ကျင့်စဉ် မဟုတ်ပါဘူး။ ရီလီးဂျင်းဆိုတဲ့ ဘာသာတရားမှာ ကျင့်စဉ်မပါပါဘူး။ ရီလီးဂျင်းလို့ခေါ်တဲ့ ဘာသာတိုင်းမှာ ကျင့်စဉ် မပါပါဘူး။ ရီလီးဂျင်းမှာ ယုံကြည်ခြင်း၊ ရှိခိုးခြင်း၊ ဆုတောင်းခြင်းတို့ပဲရှိတယ်။”

မကောင်းတာတွေကို အကုန်လုပ်၊ အပြစ်မှ လွတ်ဖို့ရန်ဆုတောင်း၊ ကောင်းမှုတွေလုပ်ချင်လည်းလုပ်၊ မလုပ်ချင်လည်းနေ၊ ချမ်းသာသုခကို ဘုရားသခင်က ချပေးပါလို့ဆုတောင်း၊ အဲဒီလို ယုံကြည်မှုနဲ့ ဆုတောင်းခြင်းသာလျှင် ပဓာနထားတဲ့ဘာသာကို ရီလီးဂျင်းလို့ ခေါ်ပါတယ်။ ယုံကြည်မှုနှင့် ဆုတောင်းမှုကို ပဓာနမထားဘဲနဲ့ အကျင့်ကိုသာ ပဓာနထားတဲ့ ဘာသာဟာ ဗုဒ္ဓဘာသာပါ။”

ဤတွင် အိန္ဒိယဒကာက ထပ်မေးသည်။

“ဗုဒ္ဓဘာသာသည် ဖီလိုဆိုဖီ (Philosophy) လို့ဆိုရင်ရော ဆိုနိုင်ပါသလား။”

ဆရာတော်က ဖြေကြားသည်မှာ-

“မဆိုနိုင်ပါဘူး ဗုဒ္ဓဘာသာကို ဖီလိုဆိုဖီလို့လည်း တစ်ဖက်သတ် မပြောနိုင်ပါဘူး။ ဖီလိုဆိုဖီဆိုတာ အသိသက်သက်ပဲ ဖြစ်တယ်။ ဖီလိုဆိုဖီမှာ အကျင့်(စရဏ) မပါဘူး။”

“ရီလီးဂျင်းက ယုံကြည်မှုသက်သက်၊ ဖီလိုဆိုဖီက အသိဉာဏ်သက်သက်၊ အဲဒီ နှစ်ခုစလုံးမှာ အကျင့်တရား မပါကြပါဘူး။ ဗုဒ္ဓဘာသာဆိုတာ ယုံကြည်မှုနှင့်အသိဉာဏ် ပေါင်းစပ်ပြီးတော့ ကျင့်ရတဲ့တရား။”

“ယုံကြည်မှုနဲ့ အသိဉာဏ်ပေါင်းစပ်ပြီး ကျင့်တော့ မိမိရဲ့နှလုံးသားထဲက ယုတ်ညံ့တဲ့ ကိလေသာတွေ အကုန်ရှင်းသွားတယ်။ အဲဒီ ယုတ်ညံ့တဲ့ ကိလေသာတွေ ရှင်းသွားတဲ့အခါ ချမ်းသာသုခကို တကယ်ရတာပါပဲ။”

မိမိရဲ့ယုတ်ညံ့မှုတွေကို မိမိကိုယ်တိုင်သန့်ရှင်းအောင် လုပ်ရပါတယ်။ မိမိစိတ်ဓာတ်ရဲ့ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးမှုကို မိမိကိုယ်တိုင် ကြိုးစားယူရပါတယ်။ အလွန် တန်ဖိုးထက်မြက်တဲ့စိတ်၊ စေတသိက်တို့ကို အသုံးချကျင့်ရတာဟာ ဗုဒ္ဓဘာသာပဲ” ဟု သီတဂူဆရာတော်က မိန့်ဆိုလိုက်သည်။

ထိုမေးခွန်းနှင့် ထို ဖြေဆိုချက်သည် အလွန်ပင် စိတ်ဝင်စားဖွယ်လည်းဖြစ်သည်။ ဂယက်လည်း ရိုက်သွားခဲ့သည်။ ထိုနေ့မှာပင် အိန္ဒိယ ရေဒီယိုအသံလွှင့်ဌာနက ဆရာတော်ထံ လာရောက်သည်။ ရေဒီယိုမှတစ်ဆင့် အသံလွှင့်လိုသဖြင့် တရားတစ်ပုဒ် ဖြစ်အောင်ပြု၍ အသံသွင်းပေးပါရန် ပန်ကြားသည်။ အလွန်ပင်အရေးကြီးသော အချက်ဖြစ်သည်။

သီတဂူဆရာတော်သည် ညနေပိုင်းမှစ၍ အရက်တက်ခါနီး (၃) နာရီ အထိ မကျိန်းစက်ဘဲ စာတမ်းရေးသားသည်။ စာမျက်နှာ (၇) မျက်နှာရှိသည်။ ထို သုံးသပ်ချက်တရားကို ၁၃၄၃ ခု၊

တပေါင်းလပြည့်နေ့ညနေ(၉-၃-၁၉၈၂)တွင် အိန္ဒိယအသံလွှင့်ဌာနမှ လွှင့်ထုတ်လိုက်သည်။

ထို လွှင့်ထုတ်ချက်ကို ဆရာတော်က စာအုပ် အဖြစ် ထုတ်ဝေခဲ့သည်။ ယင်းကို မြတ်မင်္ဂလာ စာစောင်တွင် ဤ စာရေးသူဖော်ပြခဲ့သည်။

(ယခု ထေရုပ္ပတ္တိစာအုပ်တွင်လည်း နောက်ဆက်တွဲ အဖြစ် အစ အဆုံး ဖော်ပြလိုက်ပါသည်။)

ဆုတောင်းခြင်းနှင့် ဗုဒ္ဓဘာသာ

ထို့ပြင် နိုင်ငံခြား တရားပွဲတစ်ခုတွင် “ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေဟာ ကုသိုလ်ကောင်းမှု တစ်ခုခု ပြုပြီးလျှင် ဆုတောင်းဘူးလားဟု” မေးသည်။

ထိုအခါ ဆရာတော်က “ဗုဒ္ဓဘာသာမှာ ဆုတောင်းမှုရှိတာပေါ့”ဟု ဖြေကြားသည်။

ထိုသို့ ဖြေကြားပြီးနောက် “ဗုဒ္ဓဘာသာတို့ရဲ့ ဆုတောင်းဆိုတာဟာ တန်ခိုးရှင် တစ်ယောက်ထံ မှာတောင်းတဲ့ ဆုမျိုးလည်း မဟုတ်ဘူး။ ကောင်းကင်ဘုံက တစ်စုံတစ်ယောက်ထံမှာ တောင်းတာမျိုးလည်း မဟုတ်ဘူး။ ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ထံက ဆုတောင်းတာလည်း မဟုတ်ဘူး။

ဗုဒ္ဓဘာသာတို့ရဲ့ ဆုတောင်းက ဒါန၊ သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ၊ အဲဒီ ကောင်းမှုလေးမျိုး တစ်မျိုးမျိုး ပြုကျင့်ပြီးရင် ကိုယ်လုပ်ထားတဲ့ ကောင်းမှုအား လျော်စွာ ရထိုက်တဲ့ အခွင့်အရေးကို ကိုယ့်ဘာသာ ကိုတောင်းတာ။ ကိုယ်ကျင့်ထားတဲ့ အကျင့်အား လျော်စွာ ရထိုက်တဲ့ အခွင့်အရေးကို တောင်းတာ။ တောင်းတာက တစ်စုံတစ်ယောက်က ပေးမှာကို မျှော်လင့်ပြီးတော့ တောင်းနေတာ မဟုတ်ဘူး။

ကိုယ့်လုပ်အားအတိုင်း ကိုယ်ဖြစ်ချင်တာကို ဖွင့်ထုတ်ပြီးတော့ တောင်းဆိုခြင်းပါပဲ။ ကိုယ်ကျင့်ထားတဲ့ အကျင့်အားလျော်စွာ ကိုယ်ရထိုက်တဲ့ ရချင်တဲ့ဆန္ဒကို ဖော်ကျူးလိုက်တာပါပဲ” ဟုဖြေကြားခဲ့သည်။

ထိုအဖြေကို မေးမြန်းသူတို့များစွာ နှစ်သက်ကြသည်။ သဘောကျကြသည်။

သီရိလင်္ကာ ဘုန်းတော်ကြီးပညာရေးစနစ်

သီတဂူဆရာတော်သည် သီဟိုဠ် (သီရိလင်္ကာ) သို့ ကြွရောက်တော်မူစဉ် တရားပွဲငါးပွဲဟောပြောတော်မူခဲ့သည်။ ထိုသို့ ဟောပြောရာမှ သီဟိုဠ် (သီရိလင်္ကာ) ဆရာတော်အချို့နှင့်လည်း တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခဲ့သည်။ သီဟိုဠ်ရှိ (သီရိလင်္ကာ)ဘုန်းတော်ကြီး ပညာရေးစနစ်ကိုလည်း လေ့လာခဲ့သည်။

သီဟိုဠ် သံဃာတော်များမှာ အင်္ဂလိပ်စာ၊ များစွာ တတ်ကျွမ်းကြသည်။ M.A ဘွဲ့ရ ဆရာတော်များ၊ Ph.D ဘွဲ့ရဆရာတော်များ အများအပြား ပေါ်ထွန်းသည်။ သို့ရာတွင် ပရိယတ္တိစာပေဘက်၌ကား အားနည်းကြသည်။ သီဟိုဠ် သံဃာတော်များသည် အင်္ဂလိပ်စာကို နံပတ် (၁) အဓိကထားကြသည်။ ထို့နောက် ဟိန္ဒူဘာသာ၊ သက္ကတဘာသာ၊ နိုင်ငံရေးသိပ္ပံ၊ သမိုင်းဘာသာရပ်တို့ကို သင်ယူကြသည်။ နောက်ဆုံးတွင်မှ ပါဠိဘာသာကို သင်ယူသည်။ ပါဠိဘာသာဆိုရာတွင် ပိဋကတ်သုံးပုံကို အဓိကထား သင်ယူခြင်းမပြု။ သုတ်တော်ထဲမှ သုတ္တန်တစ်ခုစီ၊ တစ်ခုစီ ရွေးထုတ်ကောက်နုတ် သင်ကြားသည်။

ဥပမာ - ဒီဃ နိကာယ်ထဲမှာဆိုလျှင် မဟာ သတိပဋ္ဌာနသုတ်ကို ကောက်နုတ် သင်ယူသည်။ မဇ္ဈိမနိကာယ်ထဲမှာဆိုလျှင် သဗ္ဗာသဝသုတ်ကို ကောက်နုတ်သင်ယူသည်။ သံယုတ္တနိကာယ်ထဲမှာ ဆိုလျှင် အာသီဝိသောပမသုတ် စသည်တို့ကို ကောက်နုတ်သင်ယူသည်။ သုတ်တော်အားလုံးကို သင်ယူခြင်းမပြု။ သူတို့၏ ပညာသင်ကြားရေး စနစ်မှာ ပိဋကတ်သုံးပုံသည် နောက်တန်းကဖြစ် သည်။

မြန်မာဘုန်းတော်ကြီးပညာရေးစနစ်နှင့်မတူ

သီရိလင်္ကာနိုင်ငံ သာသနာရေး လောကတွင် မြန်မာပြည်မှာကဲ့သို့ ပထမပြန်စနစ်၊ ဓမ္မာစရိယ စနစ်မရှိ၊ တိပိဋက စာမေးပွဲကြီးများမရှိ၊ နိကာယ် စာမေးပွဲကြီးများမရှိ၊ မြန်မာပြည်မှာကဲ့သို့ ပိဋကတ် စာပေထွန်းကားခြင်းမရှိ။ ပိဋကတ်သုံးပုံဆောင် ရဟန်းတော်များ မြန်မာပြည်၌ ထွန်းကားသည်ကို သူတို့ အံ့ဩမဆုံးရှိကြသည်။

သီဟိုဠ် (သီရိလင်္ကာ) ဆရာတော်တစ်ပါးက သီတဂူဆရာတော်အား ဤသို့ မေးကြားသည်။ သီတဂူဆရာတော်ကလည်း အားပါးတရ ဖြေကြား ခဲ့သည်။

“မြန်မာပြည်မှာ ပိဋကတ်သုံးပုံကို အဲဒီ လောက်ဦးစားပေးသင်နေရင် ပိဋကတ်သုံးပုံဆောင် တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များ ရှိပါသလား။”

“ရှိပါသော်ကောဘုရား၊ ပိဋကတ်တစ်ပုံ ဆောင်လည်းရှိတယ်။ နှစ်ပုံဆောင်လည်းရှိတယ်။ သုံးပုံဆောင်လည်းရှိတယ်။”

“အဲဒါတွေဟာ ရှေးတုန်းက ရှိတာလား၊ အခု ရှိတာလား။” (“သုံးပုံဆောင်လည်းရှိတယ်။”)

“အရှင်ဘုရားတို့ လေယာဉ်ပျံလက်မှတ်သာ ပို့လိုက်ပါ၊ အဲဒီ ပိဋကတ်သုံးပုံဆောင် ကိုယ်တော် တွေကို တပည့်တော် သီဟိုဠ်ကို အခု ပင့်ပေးပါ မယ်” ဟူ၍ သီတဂူဆရာတော်က မိန့်တော်မူလိုက် သည်။

သီဟိုဠ် (သီရိလင်္ကာ) သံဃာတော်များသည် မြန်မာပြည်၌ ပိဋကတ် သုံးပုံဆောင်ဆရာတော်များ ရှိနေသည်ကို မယုံကြည်နိုင်အောင် ဖြစ်သွားကြ သည်။

လွတ်လပ်ရေးရပြီးစခေတ်မှစ၍ ယနေ့ အထိ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ပိဋကတ်သုံးပုံဆောင် ဆရာတော် (၁၂)ပါး ပေါ်ထွက်ခဲ့သည်ကို သူတို့ မသိရှာကြပေ။

ယနေ့မြန်မာနိုင်ငံတွင် သံဃာတော်များကို ပိဋကတ်စာပေ တစ်ခုတည်းသာမဟုတ်၊ ဘာသန္တရ စာပေ(အင်္ဂလိပ်စာ)ကိုလည်း သင်ကြားပေးနေပြီ။ မည်သို့ပင် သင်စေကာမူ ပိဋကတ်စာပေ သင်ကြား မှုကို ရှေ့တန်းက ထားသည်။ သီတဂူဆရာတော် ကား ဗုဒ္ဓဘာသာနိုင်ငံမှန်သမျှ ပိဋကတ် စာပေကို ရှေ့တန်း၊ ဘာသန္တရ လောကီစာပေကို နောက်တန်း မှာ ထား၍ သင်ကြားသင့်သည်။ ထိုစနစ်သည် အကောင်းဆုံးစနစ်ဖြစ်သည် ဆို၍ သုံးသပ် ဖော်ပြခဲ့သည်။

သီတဂူဆရာတော်နှင့် အကျွန်ုပ်တို့အယ်လီရာ

သီတဂူဆရာတော်သည် စူးရှသောအမြင် နှင့် ထူးခြားစွာ ဝေဖန် ပိုင်းခြားတတ်သော အမြင် လည်းရှိသူဖြစ်သည်။

အိန္ဒိယပြည်ရှိ ကမ္ဘာကျော် အာဂျန်တာနှင့် အယ်လိုရာလိုဏ်ဂူကြီး များကို လေ့လာကြည့်ရှု၍ ဝေဖန် သုံးသပ်ပြထားသည်မှာ အလွန်ပင် စိတ်ဝင်စားဖွယ်ကောင်းလှသည်။

ထိုအာဂျန်တာနှင့် အယ်လိုရာလိုဏ်ဂူကြီးများသို့ ဤစာရေးသူသည် သွားရောက်ခဲ့ဖူးသည်။ ၁၉၈၆-ခုနှစ်တွင် ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာကြီး ဦးဂိုအင်ကာနှင့် သားဦးမောင်ရွှေတို့၏ ကျေးဇူးကြောင့် မင်္ဂလာ

ဗျူဟာအသင်းချုပ် ဥက္ကဋ္ဌ ဦးအောင်သိမ်း၊ ဆရာပါရဂူ၊ ဓမ္မာစရိယဦးဌေးလှိုင်၊ မဟာသဒ္ဓမ္မဇောတိကဓဇ ဦးကျော်ခင်မြင့်နှင့် ကျွန်တော် အပါအဝင် အဖွဲ့ဝင်ငါးဦးသည် ဓမ္မဂီရိ၌ ကျင်းပသော ဆယ်ရက်တရားစခန်းသို့ တရားစခန်း ဝင်ဖြစ်ခဲ့ကြသည်။ ထိုရိပ်သာ၌ကျင်းပသော ဆရာကြီးဦးဘခင် အထိမ်းအမှတ် လယ်တီမူ အနာဂါမ်ဆရာသက်ကြီး ဝိပဿနာဆွေးနွေးပွဲသို့ တက်ရောက်ခဲ့ကြသည်။ ထို ဆွေးနွေးပွဲ၌ သီတဂူဆရာတော်လည်း တက်ရောက်သည်ကိုတွေ့ရသည်။

တရားစခန်းမဝင်မီနှင့် ဆွေးနွေးပွဲ မကျင်းပမီ ကျွန်တော်တို့ ငါးဦးအား ဆရာကြီးဦးဂိုအင်ကာ

တို့က ဘုရားဖူးသွားရန် စီစဉ်ပေးကြသည်။ ကျွန်တော်တို့ ဘုရားဖူးသွားရမည့် အရပ်ကား အခြားမဟုတ်၊ ကမ္ဘာကျော် အယ်လိုရာနှင့် အာဂျန်တာလိုဏ်ဂူကြီးများရှိရာ အရပ်ပင် ဖြစ်သည်။

အယ်လိုရာနှင့် အာဂျန်တာလိုဏ်ဂူကြီး များသို့အော်ရန်ဂဘတ်မြို့မှ တစ်ဆင့်သွားကြရမည်ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်တို့မှာ မသွားတတ်၊ ထို့ကြောင့် ဓမ္မဂီရိရိပ်သာမှ သက်ဆိုင်ရာတို့က ဓမ္မလုပ်သားမစ္စတာ ဂျယ်ရီရှက်ဖရွန်အား ဦးဆောင်လမ်းပြအဖြစ်ထည့်ပေးလိုက်သည်။ ဂျယ်ရီမှာ အိန္ဒိယနိုင်ငံသားမဟုတ်၊ ကနေဒါနိုင်ငံသား ဂျူးလူမျိုးဖြစ်သည်။ အိန္ဒိယနိုင်ငံသို့ အကြိမ်များစွာ လာရောက်၍ ဝိပဿနာတရားထိုင်နေသူဖြစ်သည်။

ဂျယ်ရီဦးဆောင်သော ကျွန်တော်တို့ မြန်မာငါးဦးသည် ရှေးဦးစွာ အော်ရန်ဂဘတ်မြို့သို့ရထားဖြင့် သွားကြသည်။ ဓမ္မဂီရိရိပ်သာတည်ရှိရာ အိဂတ်ပူရီမြို့နှင့် အော်ရန်ဂဘတ်မြို့မှာ မိုင် (၂၀၀) ခန့် ကွာဝေးသည်။ ထိုအော်ရန်ဂဘတ်မြို့၌ ကျွန်တော်တို့ တစ်ညတည်းခိုပြီး နောက်တစ်နေ့တွင် အယ်လိုရာသို့ နေချင်းပြန်သွားကြသည်။ ပြည်နယ်အစိုးရက ဖွင့်လှစ်ထားသော ခရီးသွားလာရေးဌာနက စီစဉ်ပေးသည့် ဘတ်စ်ကားကြီးဖြင့်သွားကြသည်။ ထိုကားပေါ်တွင် ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသည်ငါးဆယ်ကျော်လည်း လိုက်ပါသည်။

အော်ရန်ဂဘတ်မြို့နှင့် အယ်လိုရာလိုဏ်ဂူကြီးမှာ မိုင် (၂၀) ခန့်သာ ကွာဝေးသည်။ အယ်လိုရာလိုဏ်ဂူများသည် ကမ္ဘာ့အံ့ချီးဖွယ်ရာများတွင် တစ်ပါး အပါအဝင်ဖြစ်သည်။ ဆန်းစလ၏ပုံသဏ္ဍာန်တည်နေသော ကျောက်တောင်ကြီးတွင်

လိုဏ်ဂူများ ဖောက်ကာတည်ထားသည်။ ကျောက်
တောင်ကြီးမှာ တောင်နှင့်မြောက်တန်းလျက် (၁)
မိုင်ခန့်ရှည်လျားသည်။ တောင်ဘက်အစွန်းဖြစ်
သောတောင်စွယ်တွင် ဗုဒ္ဓအယူဝါဒဆိုင်ရာ လိုဏ်ဂူ
(၁၂) လုံးရှိသည်။ အလယ်ခုံးခုံးနေရာတွင် ဗြဟ္မဏ
ဟိန္ဒူအယူဝါဒဆိုင်ရာ လိုဏ်ဂူ (၁၇) လုံးရှိသည်။
မြောက်ဘက်အစွန်းတောင်စွယ်၌ ဂျိန်းအယူဝါဒ
ဆိုင်ရာ လိုဏ်ဂူ (၅) လုံးရှိသည်။

ယင်းတို့ကို တစ်ခေတ်တည်း၊ တစ်ချိန်တည်း
တည်ဆောက်ခဲ့သည်မဟုတ်။ ရှေးဦးစွာ ခရစ်နှစ်
လေးရာစုနှစ်မှ (၇) ရာစုနှစ်အတွင်း ဗုဒ္ဓအယူဝါဒ
ဆိုင်ရာ လိုဏ်ဂူတော်များကို တည်ဆောက်ခဲ့သည်။
ထို့နောက် ခရစ်နှစ် (၈) ရာစုနှစ်မှ (၉) ရာစုနှစ်
အတွင်း ဗြဟ္မဏအယူဝါဒဆိုင်ရာ လိုဏ်ဂူများကို
တည်ဆောက်ခဲ့သည်။ ထို့နောက် ခရစ်နှစ် (၁၀)
ရာစုနှစ်မှ (၁၃) ရာစုနှစ်အတွင်း ဂျိန်းအယူဝါဒဆိုင်
ရာ လိုဏ်ဂူများကို တည်ဆောက်ခဲ့သည်။

ယခုခေတ်တွင် တစ်နေရာတည်းတွင် အယူ
ဝါဒကြီးသုံးခု၏ အရေးပါသော ကိုးကွယ်မှုဆိုင်ရာ
အဆောက်အအုံများကို ယှဉ်တွဲ တွေ့ရှိခြင်းသည်
ထူးခြားမှု တစ်ရပ်ပင်ဖြစ်သည်။ ရှေးခေတ် အိန္ဒိယ
၏ ကိုးကွယ်မှုဆိုင်ရာ ပြောင်းလဲပုံတို့ကိုလည်း
ကောင်း၊ သဘောထားကိုလည်းကောင်း၊ သရုပ်ပြ
နေသကဲ့သို့ ရှိနေပေသည်။

ဗုဒ္ဓဘာသာ အယူဝါဒဆိုင်ရာဂူများမှာ ဗုဒ္ဓ
ဘုရားရှင် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုပြီး၍ ဗုဒ္ဓဝါဒီမင်းများ ကွယ်
ပျောက်ပြီးနောက်မှ ပေါ်ထွန်းလာသောဂူများဖြစ်
သည်။ ထိုစဉ်က ဗုဒ္ဓဝါဒီမဟုတ်သောမင်းများ၏
ဘေးရန်ကြောင့် ဗုဒ္ဓဘာသာ ရဟန်းတော်တို့သည်

ထို ဒေသသို့ ပြေးလာကြသည်။ ထိုရဟန်းတော်တို့
သည် ဗုဒ္ဓဝါဒီအနုပညာရှင်တို့၏ အကူအညီကို
ရယူကာ ဘုရားရှင်အားရည်စူး၍ ကျောက်တောင်
များကို ထွင်းထုကြသည်။ ရွံ့များကို လှီးဖြတ်သကဲ့
သို့ ကျောက်သား ကျောက်ဆောင်ကြီးများကို
အံ့ဖွယ် လှီးဖြတ်ကြသည်။ ဂူ၊ တန်ဆောင်းများ
တည်ဆောက်ကြသည်။ ရုပ်ပွားတော် အမျိုးမျိုးထု
လုပ်ကြသည်။

အယ်လိုရာ လိုဏ်ဂူများသည် ဗုဒ္ဓဘာသာ
ဆိုင်ရာ ဗိသုကာနှင့် ပန်းတမော့လက်ရာများတွင်
အလွန် ကျော်ကြားသည်။ အိန္ဒိယနိုင်ငံတွင် အကြီး
မားဆုံး အကျယ်ဝန်းဆုံးသော ကျောက်ထွင်း ဂူ
ကျောင်း တန်ဆောင်းများဖြစ်သည်။ အချို့လိုဏ်ဂူ
များသည် အထက်တွင် နှစ်ထပ် သုံးထပ်ရှိပေသည်။

ဂူတိုင်းလိုလိုမှာပင် ဗုဒ္ဓအယူဝါဒဆိုင်ရာ ရုပ်
ပွားတော်များရုပ်တု၊ ရုပ်လုံးများကို တင့်တယ်စွာ
ဖူးတွေ့ရသည်။ အချို့အခန်းများမှာ ရဟန်းတော်
များ သီတင်းသုံးရာ၊ တရားထိုင်ရာ အခန်းများဖြစ်
သည်။ ယင်းတို့သည် ယခုအခါ ဆိတ်သုဉ်းနေပြီ။
လူတို့ စွန့်ပစ်ထားရာ ရှေးဟောင်း လက်ရာများ
အဖြစ်သာ တည်နေပေတော့သည်။ ဖူးတွေ့ရသည်
မှာ အံ့ဖွယ်၊ ကြည်ညိုဖွယ်၊ လွမ်းဖွယ်၊ အောက်မေ့
တသဖွယ်ပင်ဖြစ်သည်။

ထို့နောက် ကျွန်တော်တို့သည် ဟိန္ဒူအယူ
ဝါဒဆိုင်ရာ၊ ဂျိန်းအယူ ဝါဒဆိုင်ရာဂူများကို လှည့်
လည် ကြည့်ရှုကြသည်။ ထို့နောက် ပြန်ခဲ့ကြသည်။
နောက်တစ်နေ့ နံနက်တွင် အစီအစဉ်အရ
ကျွန်တော်တို့သည် အော်ရန်ဂဘတ်မြို့မှ အာဂျန်
တာသို့ သွားခဲ့ကြသည်။ အာဂျန်တာကို အချို့

မြန်မာများက အန္တေဟုခေါ်ကြသည်။ အာဂျန်တာရွာကို အစွဲပြု၍ ထိုလိုဏ်ဂူများကို အာဂျန်တာလိုဏ်ဂူများဟု ခေါ်ကြသည်။ အာဂျန်တာလိုဏ်ဂူများသည် အယ်လိုရာ လိုဏ်ဂူများထက် နှစ်ပေါင်းများစွာရှေးကျသည်။ ဗုဒ္ဓဘုရားရှင် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုပြီး နှစ်ပေါင်း (၃၀၀) ခန့် အလွန်တွင် သာယာရှုမော ဖွယ်ကောင်း၍ လူသူပေါက်ရောက်ရန် ခဲယဉ်းသော ထိုဒေသသို့ ဗုဒ္ဓဘာသာရဟန်းတော်တစ်စု ရောက်ရှိလာကြသည်။

ထိုဒေသသည် ကမ္မဋ္ဌာန်းတရားအားထုတ်ရန် သင့်တင့်လျောက်ပတ်သဖြင့် ထိုအရပ်၌ လိုဏ်ဂူကို ကျောင်းသင်္ခမ်းအဖြစ် အသုံးပြုကာ သီတင်းသုံးကြသည်။ ထို ရဟန်းတို့၏ အားထုတ်မှုကို အနီးအနားရှိ ဒါယကာအချို့ကြားသိရာမှ ကြည်ညိုမြတ်နိုးလာကြသည်။ ဤတွင် သူတို့သည် လိုဏ်ဂူများကို ရဟန်းတော်များအတွက် မွေ့လျော်ဖွယ် ရှိသောဝိဟာရ (ကျောင်း)များအဖြစ် ရောက်အောင် တစ်စတစ်စတိုးချဲ့မွမ်းမံပေးကြသည်။ ထိုကျောင်းများကို အကြောင်းပြု၍ ထိုခေတ်ပန်းပုဆရာ၊ ပန်းချီဆရာကြီးများကလည်း ကျောက်ရုပ်တုများ၊ နံရံဆေးရေးပန်းချီများဖြင့် တန်ဆာဆင်ပေးကြသည်။ အံ့ချီးဖွယ် လက်ရာမြောက်လှသည်။

ယင်းတို့သည် နှစ်ပေါင်းတစ်ထောင်ကျော်မျှ ထင်ရှားလာခဲ့ရာမှ ဗုဒ္ဓသာသနာတော်ကြီး အိန္ဒိယပြည်၌ ဆုတ်ယုတ် လာသောအခါ တစ်စ တစ်စ မှေးမှိန်လာခဲ့သည်။ နောက်ဆုံးလူတို့ စွန့်ပစ်ထားသောအခြေသို့ ဆိုက်ရောက်ခဲ့သည်။ ချုံနွယ်ပိတ်ပေါင်းတို့ဖြင့် ဖုံးအုပ်လျက် တောကြီးအတိ ဖြစ်ခဲ့သည်။ နှစ်ပေါင်း (၁၀၀၀) ခန့် လူသူနှင့်ကင်းဝေးနေခဲ့သည်။

၁၈၁၉ ခုတွင် ဗြိတိသျှတပ်သား တစ်စုတို့သည် အမဲပစ်ထွက်ရာမှ ထိုလိုဏ်ဂူများကို အမှတ်မထင်တွေ့ခဲ့သည်။ ထိုကမှစ၍ အာဂျန်တာလိုဏ်ဂူများ၏ သမိုင်းစဉ်နှင့် အနုပညာလက်ရာများကို တစ်စတစ်စ ဖော်ထုတ်နိုင်ခဲ့သည်။ ယင်းတို့ကို ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်ကာ ကမ္ဘာကျော်အဖြစ် ပြသနိုင်ခဲ့သည်။ သီတဂူဆရာတော်ကမူ အာဂျန်တာနှင့်အယ်လိုရာရှိ ရုပ်တုများကို ကြည့်ရှုလေ့လာပြီး ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာကို သုံးသပ် တင်ပြထားသည်မှာ အထူး စိတ်ဝင်စားဖွယ်ကောင်းလှသည်။ ရှုပါ။

“ကမ္ဘာမှာ ဘာသာတရားတွေဟာ အလွန်အံ့ဩစရာ ကောင်းတယ်။ ဖြစ်ရပ်တွေဆန်းကြယ်တယ်။ ဘုံဘေရဲ့အရှေ့ဘက် ကီလိုမီတာ (၆၀၀) လောက် ကွာဝေးတဲ့နေရာ တောထဲမှာ “အဂျန္တာ” ဆိုတဲ့ လိုဏ်ဂူကြီးတွေရှိတယ်။ အဲဒီနေရာကို ဘုန်းကြီးတို့ ရောက်ခဲ့တယ်။ မြန်မာပြည်က ဘုရားဖူးတွေ အရောက်နည်းတဲ့ နေရာတွေပဲ။ သမိုင်းကို စိတ်ဝင်စားတဲ့ သုတေသနသမားတွေပဲ သွားကြတယ်။ “အယ်လိုရာ” ဆိုတဲ့ လိုဏ်ဂူကြီးတွေရှိတဲ့ တောကြီးထဲမှာ ဘုန်းကြီးတို့ ရောက်ခဲ့ပါတယ်။ “အဂျန္တာ” ကတော့ လွန်ခဲ့တဲ့နှစ်ပေါင်း (၂၀၀၀) လောက်ကရုပ်တု၊ ဆင်းတု ကျောက်ပန်းပုတွေ။ တောထဲ တောင်ထဲ ကျောက်တောင်ကြီးတွေကို လိုဏ်ထွင်းပြီးတော့ (ဖိုဝင်တောင်သဘောမျိုးပေါ့) ကျောက်လိုဏ်ဂူကြီးတွေမှာ ရုပ်တုတွေ ထုထားတာ အံ့ဩစရာပဲ။

“အယ်လိုရာ” မှာတော့ ဘုရားရဲ့ဖြစ်တော်စဉ် ဇာတ်တော်တစ်ခုရှိရင် ဂျိန်းဇာတ်တစ်ခု ဘေးနား

မှာရှိတယ်။ ဘုန်းကြီးက စဉ်းစားတယ်။ မူလတုန်းကတော့ ဗုဒ္ဓဖြစ်တော်စဉ်တွေကို ထွင်းထုထားတဲ့ လိုဏ်ဂူတွေဖြစ်မယ်။ နောက်ကျတော့မှ ဂျိန်း တွေက အဲဒီနေရာမှာ ဗုဒ္ဓရဲဖြစ်တော်စဉ် ဇာတ်တော်တချို့ကို ဖျက်ဆီးပစ်လိုက်ပြီးတော့ သူတို့ရဲ့ ဇာတ်တော်တွေကို ထည့်သွင်းတာဖြစ်မယ်လို့” ဘုန်းကြီးက တွေးကြည့်မိတယ်။ အဲဒီလို ဖျက်ဆီးပြီးတော့ သူတို့ဥစ္စာတွေသွင်းခဲ့တာ အများကြီးပဲ။ နိဂဏ္ဌနာဠပုတ္တဆရာကြီးကို ပူဇော်ထားတာတဲ့။

“အဲဒီလို ထွင်းထုထားတဲ့ ရုပ်တုတွေထဲမှာ ဘုန်းကြီးတို့ ဘာတွေ တွေ့ တုန်းဆိုလို့ရှိရင် ဂျိန်းဆရာကြီးကို ပူဇော်တဲ့အခန်း။”

“ဂျိန်းဆရာဆိုတာ တခြားမဟုတ်ဘူး။ ဘုန်းကြီးတို့ဟောထားတဲ့ ‘တိတ္ထိဆရာကြီး ခြောက်ယောက်ထဲက နိဂဏ္ဌနာဠပုတ္တ’ကို ပြောတာ။”

“အဲဒီ ဂျိန်းဆရာကြီးကို ပူဇော်ဖို့ရန် ဆိုပြီးတော့ နိဂဏ္ဌနာဠပုတ္တ ဂျိန်းဆရာကြီးရဲ့ရှေ့မှာ အမျိုးသမီးနဲ့ အမျိုးသား ခါးမှာ အဝတ်မရှိကြဘူး၊ ရုပ်ပုံတွေ အမျိုးမျိုးထုထားတာ။”

နှောင်းခေတ်မှာ “ကာမသျှုတ္တရကျမ်း” အမျိုးမျိုးထွက်လာတာတွေဟာ အဲဒီ ရုပ်ပုံတွေကို ကူးချပြီးတော့ ထွက်လာသလားမသိပါဘူး၊ အလွန်ညစ်ညမ်းတဲ့ပုံတွေ။

“သူတို့ဘုရားကို ပူဇော်တာတဲ့။ ကာမဂုဏ်နဲ့ ပူဇော်ခြင်းသည် အမြတ်ဆုံး ပူဇော်ခြင်းဖြစ်တယ်” ဆိုပြီးတော့ အမျိုးသားနဲ့ အမျိုးသမီး တွဲစပ်နေတဲ့ ပုံစံ မျိုးစုံနဲ့ သူတို့ ထုထားကြတာ။

အဲဒါတွေဟာ ဗုဒ္ဓဘာသာထဲ တဖြည်းဖြည်း ရောရောပြီးတော့ သွားတာ။ မြောက်ပိုင်း တိဘက် ဗုဒ္ဓဘာသာကျတော့ အဲဒါတွေရှိတယ်။ မဟာယာန ဗုဒ္ဓဘာသာကျတော့ “ဝေတုလ္လဂိုဏ်း” ထဲမှာ အဲဒါတွေ အကုန်ရှိတယ်။

ဗုဒ္ဓဘာသာ ဂိုဏ်းကြီး (၁၈) ဂိုဏ်းမှာ “ဝေတုလ္လဂိုဏ်း” ဆိုတာရှိတယ်။ ဝေတုလ္လဂိုဏ်းက ကာမဂုဏ်နဲ့ ဘုရားကိုပူဇော်တဲ့ဂိုဏ်းပဲ။

“အမျိုးသမီးတစ်ယောက်ဟာ မြတ်သော သားရတနာ ဖွားချင်တယ်၊ အလွန်တရာဉာဏ်ကြီး ကျယ်တဲ့ သားရတနာ ဖွားချင်တယ်ဆိုလို့ရှိရင် သူ့ရဲ့အမျိုးသားယောက်ျားနဲ့ ဘုရားသွားပြီး ကာမဂုဏ်နဲ့ပူဇော်ရတယ်။ ကာမဂုဏ်နဲ့ ပူဇော်ပြီးပြီ ဆိုလို့ရှိရင် အနည်းဆုံးသုံးပေလောက်ရှိတဲ့ ဘုရား ဆင်းတုတော် အဲဒီ ဆင်းတုတော်ပေါ်မှာ အမျိုးသမီးက တက်ပြီးတော့ ထိုင်တယ်။ ထိုင်ပုံ ထိုင်နည်းက ဘုရားနဲ့ မျက်နှာချင်းအပ်ပြီးတော့ ဘုရားလည်ပင်းဖက်ပြီးတော့ ထိုင်တယ်၊ ဒီလောက်ပဲပြောတာ ကောင်းပါတယ်။”

“အဓိပ္ပါယ်က မြတ်ဗုဒ္ဓထံကနေ ဗောဓိ ဓာတ်ကို ကူးယူတာတဲ့၊ ဒါမှ အမြတ်ဆုံး သားရတနာ လေးဖွားမယ်တဲ့။”

“တိဘက်တိုင်းပြည် တစ်ပြည်လုံး ယောက်ျားမှန်သမျှ ဘုရားအလောင်းချည်းပဲ။ သူတို့က ဘုရားဆုပန်ထားကြတယ်။ ဘုရားဖြစ်အောင်ဆိုပြီး နည်းအမျိုးမျိုးနဲ့ ကြံဖန်လုပ်ကြတာ။”

“ဘုန်းကြီးတို့ပရိသတ်များက ဘုရားကြည်ညိုတယ်ဆိုတာ တကယ်မှန်တဲ့ သဒ္ဓါနဲ့ ကြည်ညို

ကြတာ၊ စနစ်ကျတယ်၊ သဒ္ဒါတရားဟာ အလွန် သန့်ရှင်းတယ်၊ မွန်မြတ်တယ်။

“ဟိုမှာကျတော့ ဗုဒ္ဓဘာသာဆိုပေမဲ့ အဲဒီလို ဟာတွေ အများကြီးပဲ၊ သူတို့ သဒ္ဒါတရားဟာ သန့်ရှင်းတယ်လို့ ပြောဖို့ရန်ခက်တယ်”

“ဒီတော့ ဗောဓိဓာတ်ရအောင်၊ ဘုရားဓာတ် ရအောင်၊ ဝမ်းခေါင်းထဲကိန်းအောင်းတဲ့ သန္ဓေသား ကလေး ဘုရားလောင်းလေး ဖြစ်လာအောင်ဆိုပြီး ဘုရားရှေ့ ကာမဂုဏ်ခံစားတဲ့ပုံ၊ ဘုရားကိုယ်တော် မြတ်ကို လည်ပင်းဖက်ပြီးတော့၊ မျက်နှာချင်း အပ်ပြီးတော့ အမျိုးသမီးက ထိုင်ထားတဲ့ပုံတွေကို ကြည့်ရတာဟာ အလွန်စိတ်ပျက်စရာကောင်း တယ်။

“နီပေါမှာဆိုရင် ညစ်ညမ်းတဲ့ပုံတွေကို ကြေးရုပ်ကလေးများ ထုပြီးတော့ ဆိုင်ပေါ်တင်ပြီး ရောင်းသေးတယ်၊ မြန်မာပြည်ကလူတွေကို ပြလိုက် ချင်တယ်၊ ဘုရားကိုးကွယ်တာဟာ ဘယ်လောက် ညံ့ဖျင်းတဲ့ ကိုးကွယ်ခြင်းတွေ ဖြစ်နေတုန်းဆိုတာ ပြောပြချင်လို့ပါ။

“အဲဒီအရုပ်ကလေးတွေကို ဘုန်းကြီးက ဟိုဘက်ကကြည့်၊ ဒီဘက်က ကြည့်လုပ်နေတော့ ဘုန်းကြီးတို့ရဲ့ ပစ္စည်းလေးပါး ဒါယကာကြီး ဦးဘရီ က “ဆရာတော် ဘာတွေရစ်သီရစ်သီ လုပ် နေတုံးတဲ့” လာမေးတယ်။ ဆိုင်ထဲမှာ နည်းတဲ့ အရုပ်တွေမှ မဟုတ်ဘဲ၊ မျိုးစုံနေတာ၊ ဘုန်းကြီး ကလည်း “ဒကာကြီးရာ၊ ဒါတွေကြည့်နေတာ မဟုတ်ပါဘူး၊ သူတို့အနုပညာတွေ လေ့လာနေ တာပါ” လို့ပြောလိုက်ရတယ်၊ ဘုန်းကြီးတို့ ပရိသတ်များကို ပြောစရာတွေအများကြီးရှိတယ်။

ဗုဒ္ဓဂယာတွင် မြင်တွေ့ရသည်တို့နှင့် ပတ် သက်၍ အချို့အချက်များကိုလည်း ဆရာတော်က လေ့လာ ဝေဖန်ပြထားသည်မှာ မှတ်သားဖွယ်ဖြစ် သည်။

“ဘုန်းကြီးတို့တိုင်းပြည်မှာ အနှစ်ပြည့်တယ်။ အခြားတိုင်းပြည်မှာ ရတနာသုံးပါးရှိတယ် ဆိုပေ မယ့် အနှစ်အပြည့်အဝမရှိဘူး။

မဟာယာနဘုန်းကြီးအချို့ ဘုရားရှိခိုးတာ ဘယ်လိုလဲ၊ မတ်တပ်ရပ်ကနေပြီးတော့ ဝမ်းလျား မှောက် ရှိခိုးကြတယ်။ တရားထိုင်တဲ့အခါမှာလည်း စည်း(သံချင်)လေးတီးလိုက်၊ နဲ့လေးမှုတ်လိုက်နဲ့ တရားထိုင်ကြတယ်။ တရားထိုင်ပြီးတော့လည်း ညစာလေးလဲ ဘုရားရှေ့ထိုင်ပြီးတော့ စားလိုက် တယ်။

“မဟန့်”ဆိုတဲ့ ဟိန္ဒူဘုန်းကြီးက ဒီမဟာ ဗောဓိစေတီတော်ကြီးဟာ “မဟာဒေဝ” နတ်မင်း ကြီးကိုဂုဏ်ပြုပြီးတော့ တည်ထားတဲ့စေတီပဲ ဆိုပြီး တော့ ဒီစေတီကြီးကို အပိုင်စီးထားတယ်။

“စေတီတော်ကြီးရဲ့အောက် လိုဏ်ဂူထဲမှာ သျှိုဝနတ်မင်းကြီးရဲ့ ‘လိင်အင်္ဂါ’ပုံကို လုပ်ထား တယ်။ မသိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ဘုရားဖူးများ သွားတွေ လို့ရှိရင် “ဒါတွေဟာ ဇော်ဂျီ၊ တပသီတွေ ဆေး ကြိတ်တာပဲဟ ” ဆိုပြီးတော့ အဲဒီနေရာမှာ သူတို့ ဘုရားပူဇော်တဲ့ ပန်းပွင့်လေးတွေ ကြိတ်ပြီးတော့ နဖူးတောင် သုတ်လာသေးတယ် လို့ကြားဖူးတယ်။ ဘုရားဖူးတွေ သတိထားကြပါ။

“ဒါကြောင့် မှာလိုက်စမ်းပါရစေ၊ ဘုရား ဖူးသွားမယ်ဆိုရင် အရုပ်မြင်တိုင်း ရှိမခိုးကြပါနဲ့၊ အိန္ဒိယရောက်လို့ ရှိရင်လေ အရုပ်တွေတိုင်း ဘုရား

ထင်ကာ ကုန်းပြီးတော့ ရှိမခိုးလိုက်ကြပါနဲ့။ စုံစမ်း စစ်ဆေးပြီးမှ ရှိခိုးကြပါ။

“ဆဋ္ဌသင်္ဂါယနာတင်တဲ့ အချိန်တုန်းက မြန်မာပြည်အစိုးရနဲ့ အိန္ဒိယအစိုးရတို့ အကြိတ် အနယ် ဆွေးနွေးပြီးတော့ အဲဒီ မဟုတ်တဲ့ အတု အယောင်တွေကို အကုန်လုံး ဗောဓိစေတီထဲက ထုတ်ပစ်ခဲ့ရတယ်။”

“ဒီကနေ့တော့ ဗောဓိစေတီကြီးထဲမှာ အဲဒီ လိင်အင်္ဂါကြီး မရှိတော့ပါဘူး။ သို့သော် စေတီတော် ကြီးထဲမှာ မရှိပေမဲ့ စေတီရဲ့ အပြင်ဘက် (၁၅) ကိုက်၊ ကိုက် (၂၀) လောက် ကွာတဲ့နေရာမှာ အုတ် တိုက်ကလေးတစ်ခုနဲ့ အဲဒါကြီးရှိသေးတယ်။ အပြီး အပိုင်ဖယ်လို့မရဘူး။

“ဘာကြောင့်ဖယ်မရသလဲဆိုတော့ “မဟန့်” လို့ခေါ်တဲ့ ဟိန္ဒူဘုန်းကြီးက လက်မခံဘူး၊ သူက ဒါကို အဖယ်မခံဘူး၊ အတင်းအကျပ်ခံပြီး တရား စွဲချင်လည်း စွဲဆိုပြီးနေတော့ သူနဲ့ရန် ဖြစ်နေရတာ နဲ့ ဖယ်လို့ကို မရဘူး။

စေတီတော်ကြီးရဲ့ အတွင်းအပြင်မှာ ထုထား တဲ့ ဂျိန်းရုပ်တွေကိုတော့ အကုန်ဖယ်ပစ်လိုက် တယ်၊ အဲဒါတွေကတော့ မရှိတော့ဘူး၊ နှစ်ရပ် တော့ကျန်တယ်။

“အဝလောကီတောဆွာရ” လို့ခေါ်တဲ့ နတ်ရုပ် တစ်ရုပ်ရယ် နောက်ပြီးတော့ ဘုရားလောင်း နတ် ရုပ်တစ်ရုပ်ရယ် အဲဒီနှစ်ရုပ်ကျတော့ ဗောဓိစေတီ တော်ကြီးရဲ့ အရှေ့မှန်ကဝဲယာမှာ အဲဒါကတော့ အခုထိရှိသေးတယ်၊ တိဘက်ဘုန်းကြီးတွေနဲ့ တိဘက်ဗုဒ္ဓဘာသာ အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီးတွေက

ဗောဓိစေတီတော်ကြီးဆီ ရောက်လာလို့ရှိရင် စေတီ တော်ကြီးကို ဦးသုံးကြိမ်ချပြီးတော့ ခုနက အဝ လောကီတောဆွာရနတ်မင်းနဲ့ ဗောဓိသတ္တဘုရား လောင်းအရုပ်ကို အထူးတလည်ပူဇော်ကြတာ၊ ဦးတိုက်ကြတာ။ ဗောဓိပင်ကို ဒီလောက် ဦးတိုက် တာ မဟုတ်ဘူး။ အဲဒီ ဘုရားအလောင်းကို သူတို့က အကြိတ်အနယ် ဦးတိုက်နေကြတာ။ သူ ဟာ “အရိမေတ္တယျဘုရားအလောင်း” တဲ့။ ဒီ အရိမေတ္တယျ ဘုရားအလောင်း ဘုရားဖြစ်တဲ့အခါ ကျရင် သူတို့တိုင်းပြည်က ဘုရားလောင်းတွေ အကုန်လုံး အဲဒီမှာ ဘုရားဆုပန်ကြမှာတဲ့။

နောက် အဆက်ဆက်ပွင့်သွားမဲ့ ဘုရားတွေ ဟာ တိဘက်ကချည်းပဲတဲ့၊ အဲဒါ မှန်းသာကြည့်။ ဟိုမှာ ဘုရားလောင်းတွေ အများကြီးပဲ၊ ဘုန်းကြီး တို့ပရိသတ်များ ဘုရားဆု ဘယ်နှစ်ခါပန်ဖူးလဲ၊ တိဘက်က ယောက်ျားမှန်သမျှ အကုန်လုံး ဘုရား လောင်းချည်းပဲတဲ့၊ ဘုရားဓာတ်ရအောင်လည်း သူတို့နည်းနဲ့ သူတို့ ခုနကပြောသလို ယူထားကြ တာပေါ့။

ဒီမှာ ဘုန်းကြီးတို့ ပရိသတ် လူဖြစ်ရတာ အလွန် ကံကောင်းပါတယ်။ ဘာဖြစ်လို့ ကံကောင်း သလဲ၊ ရတနာသုံးပါး အစစ်အမှန်ရှိနေလို့ပါ။ ရတနာသုံးပါးပြီးရင် သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာဆိုတဲ့ သိက္ခာသုံးပါး။

သူတို့ရဲ့ သီလဆိုတာက ခုနကပြောပြီးပါပြီ။ နဲ့လေးမှုတ်လိုက်၊ ညစာလေးစားလိုက်နဲ့ တရား အားထုတ်တဲ့ သီလမျိုးပဲ၊ သမာဓိဆိုတာကလဲ ပညတ်ပေါ်မှာသာလျှင် များစွာရှိတဲ့ သမာဓိမျိုးပဲ။

တရိပူရသာသနာပြုခရီး

သီတဂူဆရာတော်သည် ဓမ္မဒူတခရီးထွက် ရာတွင် တရိပူရသာသနာပြုခရီးမှာ အထူး စိတ် ဝင်စားဖွယ်ကောင်းလှသည်။

တရိပူရဟူသည် အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ အရှေ့ မြောက်ပြည်နယ် ခုနစ်ခုတွင် ပါဝင်သော ပြည်နယ် တစ်ခု၏ အမည်ဖြစ်သည်။ တရိပူရပြည်နယ်၏ မြောက်ဘက်၊ တောင်ဘက်နှင့် အနောက်ဘက်မှာ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံ နယ်နိမိတ်တည်ရှိသည်။ အရှေ့ ဘက်မှာ အိန္ဒိယပိုင်အာသံပြည်နယ်၊ မိဇိုရန်ပြည် နယ်တို့ တည်ရှိသည်။ မြို့တော်မှာ အဂတ္တလာ (AGARTALA)ဖြစ်သည်။ အိန္ဒိယနိုင်ငံ၌ တတိယ မြောက် အသေးဆုံးပြည်နယ်ဖြစ်သည်။

သီတဂူဆရာတော်သည် ၃-၂-၂၀၀၈ နေ့ တွင် တရိပူရသို့ ကာလကတ္တားမှတစ်ဆင့် ကြွ ရောက်သည်။ ရန်ကုန်၊ မန္တလေး၊ စစ်ကိုင်း၊ ပျဉ်း မနား၊ မုံရွာ စသည်တို့မှ ဆရာတော်၏ တပည့် ၁၀၀၊ ၁၀၀၀ များ (၆၃) ဦးလည်း လိုက်ပါသည်။

ရွှေစည်းခုံစေတီတော်အုတ်မြစ်စီနေစဉ်

သီတဂူဆရာတော်သည် တရိပူရပြည်နယ် တွင် မိမိဦးဆောင်၍ ရွှေစည်းခုံစေတီတော်ဖြစ် မြောက်ရေးနှင့် သိမ်ကျောင်းဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် ကြွရောက်ခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် ထို တရိပူရရှိ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များကို တရား ဓမ္မများ ဟောကြား ခြင်းလည်းပြုသည်။

လမ်းခရီးတွင် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ရွာများမှ လူများ က လမ်းဘေးဝဲယာတွင် ဆီမီးခွက်များနှင့် ပန်းများ ကို ကိုင်ဆောင်လျက် ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ ဟုရွတ်ဆို၍ ဆရာတော်နှင့် အဖွဲ့ဝင်များကို ကြိုဆိုဂါရဝပြုကြ သည်။

ထိုအကြောင်းကို ရန်ကုန်မြို့ တော်ဝင် ဆေးခန်းမှ ဒေါက်တာ ဒေါ်ဥမ္မာထွန်းက မှတ်တမ်း တင်၍ ဆောင်းပါးရေးသားခဲ့သည်။ ထိုဆောင်းပါး ကို မြတ်မင်္ဂလာစာစောင်က အထူးဖော်ပြခဲ့သည်။ ဆောင်းပါး၏ ဖော်ပြချက်အရ -

“ထိုဒေသတွင် ဓမ္မဒီပအမည်ရှိ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းရှိသည်။ ထို ကျောင်းဝင်း တစ်နေရာ၌ ရွှေစည်းခုံစေတီပုံတူစေတီတော် ၄၅ ပနာပိတ်ပွဲနှင့် အုတ်မြစ်စီမင်္ဂလာ အခမ်းအနားကို ကျင်းပသည်။ မနုဗန်ကူးရွာနှင့် အနီးတဝိုက်ရှိ ရွာ များမှ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် လူမျိုးများနှင့် ဘုန်းတော်ကြီး (၂၅) ပါးခန့်၊ ကိုရင် (၁၂၅) ပါးခန့်တို့ တစ်စု တဝေးတည်း တက်ရောက်ကြသည်။

သီတဂူဆရာတော်က “ဤအနီးအပါးတွင် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ဦးရေ နှစ်သိန်းခန့်ရှိကြောင်း၊ ဤ လူမျိုးများကို မော့ခ် (Mogh) ဟုခေါ်ကြောင်း၊

မော့ခံဟူသော စကားမှာ မဂဗဟူသော စကားမှ ဆင်းသက်လာသော စကားဖြစ်ကြောင်း၊ ဤသူတို့၏ ဘိုးစဉ်ဘောင်ဆက်မှာ အလောင်းမင်းတရားကြီး ဦးအောင်ဇေယျက အာသံမဏိပူရသို့စစ်ချီခဲ့စဉ် စစ်ပွဲအပြီးတွင် ထိုအရပ်၌ ကျန်ရစ်ခဲ့သည့် မြန်မာ လူမျိုးနွယ်များဖြစ်ကြသော ရခိုင်၊ ရှမ်း (ခန္တီး)၊ ဗမာ အနွယ်ဝင်များဖြစ်ကြကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် စကားပြောဆိုသံမှာ ရခိုင်သံဝဲဝဲဖြင့် ရှေးမြန်မာကြီးများပြောဆိုသည့် လေယူလေသိမ်း အသံမျိုးဖြစ်နေကြကြောင်း၊ ယခုအချိန်ထိ မြန်မာ သင်ပုန်းကြီးဖတ်စာကို ၎င်းတို့မော့ခံဘာသာ စကားဖြင့် ဆရာတော်များက သင်ပေးနေကြဆဲ ဖြစ်ကြောင်း စသည်ဖြင့် အမိန့်ရှိပါသည်။

သီတဂူဆရာတော်တို့အဖွဲ့ကိုလည်း ထိုအရပ်မှ ရွာသူ ရွာသားများက မြန်မာပြည်သို့ လာလည်ချင်ကြောင်း၊ ရွှေတိဂုံ ဘုရားကြီးကို ဖူးချင်လှပါကြောင်း ရခိုင်သံဝဲဝဲဖြင့် ပြောကြပါသည်။ ကျွန်မတို့မှာလည်း ဝေးရပ် မြေတစ်နေရာမှ မိသားစုဝင်များကို ပြန်လည်တွေ့ဆုံရဘိသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ကိုယ့်မြန်မာလူမျိုး အချင်းချင်း တစ်နယ်တစ်ကျေးတွင် တွေ့ကြရဘိသကဲ့သို့လည်းကောင်း စိတ်ထဲတွင် ခံစားမိကြသည်။

အိန္ဒိယလူဦးရေသန်းပေါင်း ၁၁၁၂ - ထဲမှ ယခုကဲ့သို့ မြန်မာမိသားစုဝင်များ ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်ကို ကြည်ညိုမြတ်နိုးသူများအား တွေ့ရှိရသဖြင့် အံ့ဩဝမ်းမြောက်မိသည်။ ချစ်ခင်လေးစားမိသည်” ဟူ၍ ဒေါက်တာ ဒေါ်ဥမ္မာထွန်းက ရေးသား တင်ပြထားသည်။

သီတဂူဆရာတော်၏ သာသနာပြုခရီးမှာ လွန်စွာ ထိရောက်လှသည်၊ အကျိုးရှိလှသည်။

ဂန္ဓာရခရီး

သီတဂူဆရာတော်သည် ဓမ္မဒူတခရီးပေါင်းများစွာကို သွားရာတွင် ဂန္ဓာရတိုင်းသို့ သွားရောက်ခြင်းသည် အလွန်ထူးခြားသည်။ များစွာ အကျိုးရှိခဲ့သည်။ ဂန္ဓာရခရီးမှအပြန်တွင် မြန်မာ-အင်္ဂလိပ်နှစ်ဘာသာဖြင့် ဆောင်းပါးများလည်းရေးခဲ့သည်။ စာအုပ်လည်း ရေးသားထုတ်ဝေခဲ့သည်။

ဆရာတော်၏ ရေးသား ဖော်ပြချက် တို့ကို ဖတ်ရှု၍လည်း စာရေးသူသည်များစွာ ဗဟုသုတတိုးပွားခဲ့ရသည်။

သူ၏ ဆောင်းပါးတစ်ပုဒ်တွင် ဆရာတော်က “ဂန္ဓာရတိုင်းကို လူတိုင်း သိလွယ်စေရန်ဆိုရလျှင် ယနေ့ ပါကစ္စတန်နှင့် အာဖဂန်နစ္စတန်တို့ကို ဆိုရပေမည်။ သို့သော် သုတေသီပညာရှင်တို့ကမူ သူတို့

ဂန္ဓာရခရီး

ရှာဖွေတွေ့ရှိရသော ကျောက်ဆစ်ရုပ်ကြွ၊ ရုပ်ကြွင်း ကျောက်စာများအရ ပန်ဂျပ်နယ်၊ အိန္ဒိယအနောက်ဘက်မြစ်ဝှမ်း၊ ကဘူးမြစ်ရိုးတစ်လျှောက် ပက်ရှဝါ၊

ဆွတ်၊ စီရ၊ ဝဇီရာ တောင်ကြားတစ် လျှောက်နှင့် အနောက်မြောက် အာဖဂန်နစ္စတန် ဟတ္ထတောင် ကြား၊ ဗြဟ္မီယန်တောင်ကြားတစ်ခွင်၊ ယနေ့ အစ္စလာမ်မာဘတ်မြို့အနီး တက္ကသီလာ မြို့တော် ဟောင်း နေရာများကို ညွှန်ပြကြသည်။

ခြုံငုံ၍ သိလွယ်အောင်ပြောရလျှင် ပန်ဂျပ် ပြည်နယ် အနောက်ပိုင်းတစ်ခွင် ပါကစ္စတန်နှင့် အာဖဂန်နစ္စတန်နိုင်ငံ၏ မြောက်ပိုင်း (နှစ်နိုင်ငံလုံး ၏ ထက်ဝက်ကျော်) တစ်ခွင်လုံး၌ စေတီဟောင်း၊ ကျောင်းဟောင်း၊ ဗုဒ္ဓဆင်းတုတော်ဟောင်း မြောက်များစွာကို တွေ့ရသောကြောင့် ထိုဒေသကို ဂန္ဓာရဟု ခေါ်ဆိုလိုဟန် ရှိလေသည်” ဟူ၍ ဖော်ပြ ထားသည်။

ထိုဂန္ဓာရတိုင်း တည်ရှိရာ ပါကစ္စတန်သို့ သီတဂူဆရာတော်တို့ အဖွဲ့သည် ၉-၈-၂၀၀၆ နေ့ တွင် သွားရောက်ခဲ့ကြသည်။ ပါကစ္စတန်နိုင်ငံ ခရီးသွားလာရေးဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီး၏ ဖိတ်ကြား ချက်အရ သွားရောက်ခြင်းဖြစ်သည်။ ဆရာတော်တို့ အဖွဲ့တွင် မြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာ ကိုယ် စားလှယ် (၇) ဦးပါဝင်သည်။ သူတို့မှာ -

- (၁) အဖွဲ့ ခေါင်းဆောင် သီတဂူဆရာတော် ဒေါက်တာအရှင်ဉာဏိဿရ၊
- (၂) ဒေါက်တာအရှင်ပုဏ္ဏောဘာသ (သီတဂူကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်)၊
- (၃) ဒေါက်တာ အရှင်စန္ဒာသီရိ (သီတဂူကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်)၊
- (၄) ဒေါက်တာမျိုးမြင့် (ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်)၊

သာသနာတော်ထွန်းကား ပြန့်ပွားရေး ဦးစီးဌာန)၊

- (၅) တမ္ပဝတီ ဦးဝင်းမောင် (ဗိသုကာနှင့် ရှေးဟောင်းသုတေသန ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်)၊
- (၆) ဦးဝင်းအောင် (မန်နေဂျင်းဒါရိုက်တာ) (Wood land Travel)
- (၇) လှဂုဏ်ရည်ကျော်ဝင်း (ဗီဒီယိုနှင့်ဓာတ်ပုံပညာရှင်)

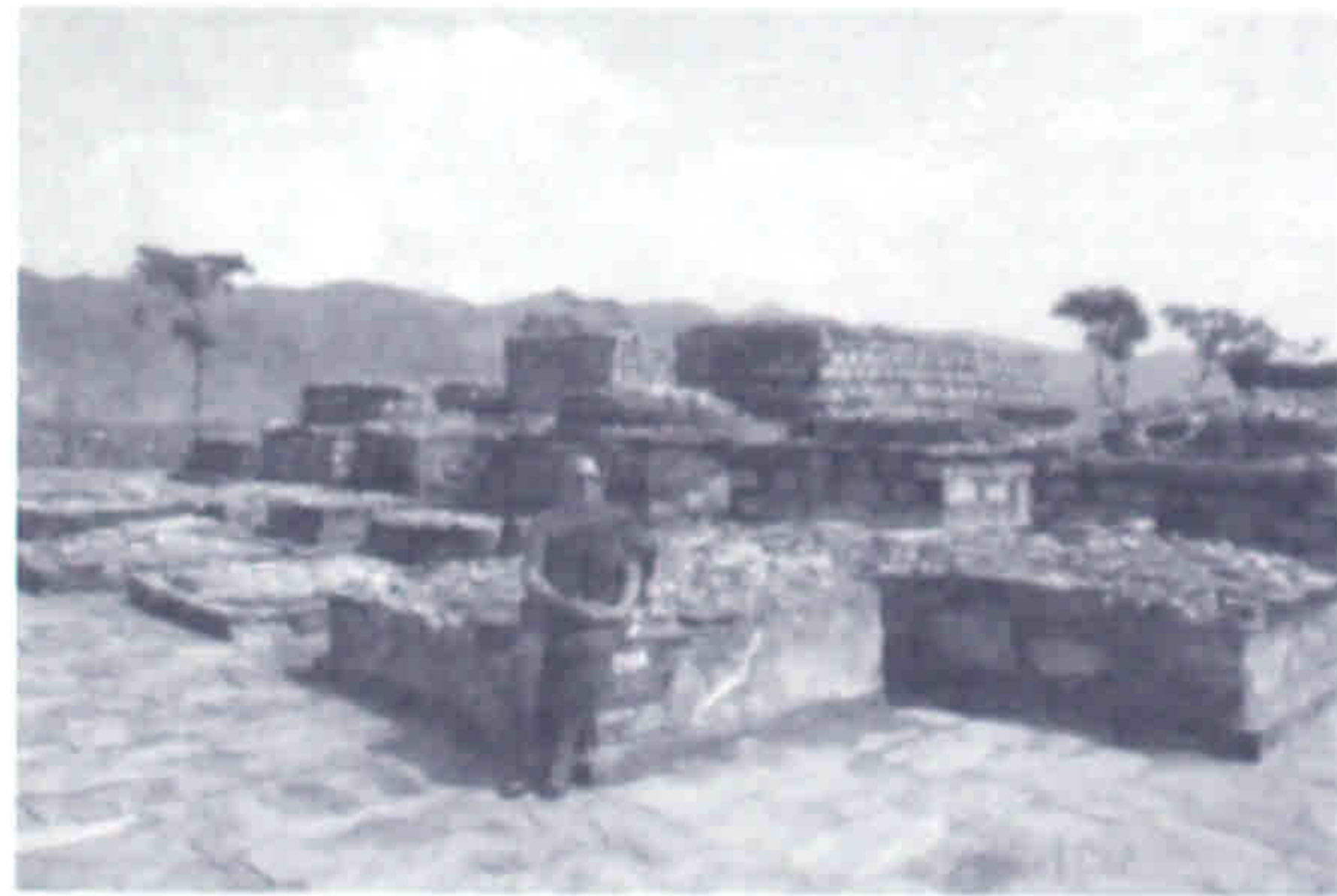
တို့ပါဝင်သည်။

သူတို့သည် (၁၀) ရက်ကြာ လှည့်လည်သွား လာ၍ နေရာပေါင်းများစွာနှင့် ဗုဒ္ဓအနုပညာလက် ရာအမျိုးမျိုးကို မနေမနား လေ့လာကြည့်ရှုကြ သည်။ ထိုခရီးတွင် အချို့နေရာများမှာ တောင်ပေါ် ခရီးဖြစ်၍ ကားဖြင့်သွား၍မရ၊ ခြေကျင်သွား ရသည်။ အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးဖြစ်သူ ဦးဝင်းအောင်က “သီတဂူဆရာတော်ကြီးရဲ့ဇွဲသတ္တိနဲ့ အပင်ပန်းခံနိုင် မှုဟာ မှတ်တမ်းတင်လောက်တယ်။ ဘယ်ခရီး ကြမ်းကိုမဆို မရောက် ရောက်အောင် အပင်ပန်းခံ ပြီး သွားရောက် ကြည့်ရှုလေ့လာတာကို အံ့ချီးမဆုံး ဖြစ်မိပါတယ်” ဟူ၍ စာရေးသူကို ဖွင့်ဟပြောဆို ခဲ့သည်။

သီတဂူဆရာတော်သည် သူတွေ့ရှိသော၊ လေ့လာသိရှိသော၊ စူးစမ်းမိသော၊ တွေးခေါ်မိသော အချက်တို့ကို ဆောင်းပါးများတွင် သေချာစွာရေး သား ဖော်ပြထားသည်။ စာရေးသူအဖို့ မကြားဘူး၊ မကြုံဘူးသော ဗဟုသုတပေါင်းများစွာကို ရရှိခဲ့ သည်။

ဆရာတော်ကြီး၏ ဆောင်းပါးများအရ ဇာတ်တော်များတွင် ပါရှိသော အလှဘုရင်မများ ဖြစ်ကြသည့် ဥမ္မာဒန္တ၊ ပဘာဝတီတို့၏ မွေးရပ်မြေသည် မဒုတိုင်းဖြစ်သည်။ မဒုတိုင်းဟူသည် ယနေ့ပန်ဂျပ်ပြည်နယ်ဖြစ်သည်။ ရှေးခေတ်အခါက ထိုတိုင်းသားများသည် ရုပ်ရည် တင့်တယ်သည်။ ရှုချင်စဖွယ်ဖြစ်သည်။ ယခုမျက်မြင် အနေအထားမှာလည်း ဂန္ဓာရတိုင်း၊ မဒုတိုင်း၊ ကသ္မီရတိုင်း (ကသျှမီးယား) တို့မှာ ရေရော၊ မြေရော၊ လူတွေပါ ထို တိုင်းသားစစ်စစ်ဖြစ်လျှင် လှပတင့်တယ်သည်။ ရှုချင်စဖွယ်ဖြစ်သည်ဟု ဆရာတော်က ကိုယ်တွေ့ကို တင်ပြထားသည်။

ဂန္ဓာရတိုင်း၏ မြို့တော်ကို ပေါက္ခရဝတီ ဟု မြို့တည်စက ခေါ်ဆိုခဲ့ကြသည်။ ဘီစီ (၆) ရာစုမှစတင် တည်ထောင်သည်။ ထို ပေါက္ခရဝတီမြို့ဟောင်းသည် ပက်ရှဝါမြို့အနီး၊ ဗလဟိစာရမြို့နှင့်

ဆာစန္ဒမြို့များ၏ တည်နေရာဖြစ်သည်။ ဂန္ဓာရသည် ပါရှန်းတို့၏ လက်အောက်သို့လည်း ကျရောက်ခဲ့ဖူးသည်။ အလက်ဇန္ဒားမင်း၊ မိနန္ဒားမင်း (မိလိန္ဒ) အမှူးပြုသော ဂရိတို့လက်အောက်သို့လည်း ကျရောက် ခဲ့ဖူးသည်။ အိန္ဒိယ ဟိန္ဒူမင်းတို့

လက်အောက်သို့လည်း ကျရောက်ခဲ့ဖူးသည်။ ဘီစီ ၃၂၁တွင် စန္ဒဂုတ္တမင်းကြီးသည် မောရိယနိုင်ငံတော်ကြီးကို တည်ထောင်ခဲ့သည်။ ဂရိတို့ကို တွန်းလှန်တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ အောင်မြင်သဖြင့် မဒုတိုင်း၊ ဂန္ဓာရတိုင်း၊ ယောနကတိုင်း (မက်ဆီဒိုးနီးယား၊ ဂရိ၊ တူရကီ) အထိ ဩဇာအာဏာ လွှမ်းမိုးခဲ့သည်။ တတိယ မောရိယမင်းဆက်ဖြစ်သော ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် အသောကမင်းသည် ယခု ပန်ဂျပ်၊ ကက်ရှမီးယား၊ ပါကစ္စတန်၊ ဂရိနိုင်ငံများတို့အထိ ဗုဒ္ဓသာသနာပြုအဖွဲ့ဝင်များ ပို့လွှတ်ခဲ့ဖူးသည်။ ဂန္ဓာရတိုင်းတွင် ဗုဒ္ဓသာသနာ အထူးပြန့်ပွားခဲ့သည်။

ဂန္ဓာရတိုင်း၏ မြို့တော် ဖြစ်ခဲ့ဖူးသော တက္ကသိုလ် (Taxila)မြို့တော်သည် အလွန် ထင်ရှားခဲ့သည်။ ကမ္ဘာကျော်ဖြစ်ခဲ့သည်။ ဇီဝက၊ အင်္ဂုလိမာလစသူတို့သည် ထိုတက္ကသိုလ် ကျောင်းထွက်များဖြစ်ကြသည်။ ဓာတ်တော်ဝေရာ၌ ဦးစီးခဲ့သော ဒေါနပုဏ္ဏားကြီးသည် ထို တက္ကသိုလ်မှ အငြိမ်းစားပါ မောက္ခချုပ်ဖြစ်သည်။

အသောကဘုရင်သည် ဂန္ဓာရတိုင်းတွင် ဗုဒ္ဓအဆုံးအမများကို ပြန့်ပွားစေရုံမျှမက ကျောင်းပေါင်းများစွာကိုလည်း တည်ဆောက်ခဲ့သည်။ စေတီပေါင်းများစွာကိုလည်း တည်ဆောက်ခဲ့သည်။ တက္ကသိုလ် (တက္ကသီလာ) မြို့အနီးက ဓမ္မရာဇိကစေတီတော်ကြီးမှာ ထူးထူးခြားခြား မှတ်သားဖွယ်ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်၏ ဓာတ်တော်ပေါင်းမြောက်များစွာနှင့် စွယ်တော်တစ်ဆူတို့လည်း ဂန္ဓာရသို့ ရောက်ခဲ့ဖူးသည်။ ယနေ့ တရုတ်ပြည်၌ ရှိနေသော ဗုဒ္ဓ၏စွယ်တော်သည် ဂန္ဓာရမှ ပြောင်းရွှေ့သွားသော စွယ်တော်ဖြစ်ဖွယ်ရှိသည်။

အသောက၏နောက် အုပ်စိုးကြသော သုဂံမင်းများ၊ ကုသျှနမင်းများ၊ ကနိသျှကမင်းများသည်လည်း ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် မင်းအဆက်ဆက်တို့ဖြစ်ကြသည်။ ကနိသျှကမင်း လက်ထက် (ဗုဒ္ဓ၏နောက်နှစ်ပေါင်း ၆၅၀ ခန့်) ၌ ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓသာသနာကွယ်ပျောက်၍ မဟာယာနဗုဒ္ဓဘာသာစည်ပင်ခဲ့သည်။ အေဒီ ၁၀၂၁-တွင် မာမဒ်ဂါဇီ (Mahamud of Ghazni) ဝင်ရောက် သိမ်းယူပြီးသည့်နောက်တွင်ကား ဂန္ဓာရဟူသော အမည်သည် လုံးလုံးပျောက်ကွယ်ခဲ့သည်။ မွတ်စလင်အယူဝါဒ လွှမ်းမိုးလာခဲ့ပေသည်။

သီတဂူဆရာတော်တို့အဖွဲ့သည် ရှေးယခင်က ဂန္ဓာရတိုင်းတွင် ပါဝင်ခဲ့သော အစ္စလာမ်မာဘတ်မြို့၊ ပသျှဝါမြို့၊ သိန္ဓုသီရိမြို့၊ လာဟိုးမြို့များသို့လည်း ရောက်ရှိခဲ့ကြသည်။ စေတီတော်ဟောင်း (၅) ဆူ၊ ကျောင်းတိုက် ဟောင်းနေရာ (၂၀) ပြတိုက်ပေါင်း (၅) ခုတို့ကိုလည်း လှည့်လည်ကြည့်ရှုခဲ့ကြသည်။ ရုပ်ပွားဆင်းတုတော်ပေါင်း မြောက်များစွာကိုလည်း ဖူးမြော် လေ့လာခဲ့ကြသည်။ ဆရာတော်တို့၏ လေ့လာချက်အရ ဗုဒ္ဓဘုရားရှင် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုပြီးသည့်နောက် နှစ် (၆၀၀) ခန့်အထိ ဗုဒ္ဓ၏ ပန်းချီ၊ ပန်းပု၊ ရုပ်တုများ မတွေ့ရှိခဲ့ရပေ။ ဗုဒ္ဓပရိနိဗ္ဗာန်ပြုပြီးနောက် နှစ်ပေါင်း (၇၀၀) ကျော်လောက်တွင်မှ စတင် ထုလုပ်ကြကြောင်း ခန့်မှန်းသိရှိရသည်။

ယနေ့ အာဖဂန်နစ္စတန်နှင့် ပါကစ္စတန် (ယခင် ယောနကနှင့်ဂန္ဓာရတိုင်း) တို့မှ တွေ့ရသော ဘုရားဆင်းတုတော်များ၏ ရောင်လျှံတော်၊ ဆံပင်တော်အနေအထား၊ မျက်နှာတော် အသွင်အပြင်၊

သင်္ကန်းတင်ပုံ၊ ဟန်အမူအရာတို့မှာ ရှေးဟောင်းဂရိရောမ လူမျိုးတို့၏ အသွင်အပြင် အမူအရာအတိုင်း တူညီနေသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။

ပညာရှင်အများက ဗုဒ္ဓရုပ်ပွားတော်များကို ဂန္ဓာရဒေသ၌ စတင် ထုလုပ်ခဲ့သည်ဟု ယုံကြည်ကြသည်။ ထိုပညာရှင်တို့က -

- (၁) ရှေးခေတ်အိန္ဒိယ အနုပညာလက်ရာများသည် ဂရိနိုင်ငံ၏လက်ရာများကဲ့သို့ နတ်ဘုရား အစရှိသောကိုးကွယ်ရာများကို လူပုံစံ ဖန်ဆင်း ထုလုပ်ထားခြင်းမျိုး မဟုတ်ခြင်း၊
- (၂) ရှေးခေတ် အိန္ဒိယလက်ရာသည် ကျောက်ထွင်း လက်ရာများဖြစ်ပြီး ဗုဒ္ဓဆင်းတုတော်ကဲ့သို့ ရုပ်တုမဟုတ်ခြင်း၊
- (၃) ဗုဒ္ဓပုံတော်များသည် အိန္ဒိယမူပြောင်းထားသော ဂရိလက်ရာဖြစ်ပြီး ဂရိနတ်တစ်ပါးဖြစ်သည့် အပိုလို ရုပ်တုပုံနှင့်တူခြင်း တို့ကို ထောက်ဆ၍ ကောက်ချက်ချခြင်းဖြစ်သည်။

အဖွဲ့ဝင် ဦးဝင်းအောင်က “ပါကစ္စတန်နိုင်ငံသားတွေဟာ လေးစား ချီးကျူးဖွယ်ကောင်းလှပါတယ်။ ဂန္ဓာရဒေသဟောင်းမှာရှိတဲ့ ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်ကို ပူဇော်ထားတဲ့ အနုပညာလက်ရာဟောင်းတွေကို တာဝန်ရှိတဲ့အစိုးရက အမြတ်တနိုးထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ထားသလို ပြည်သူတွေကလည်း မဖျက်ဆီးဘဲ အမြတ်တနိုး ဝိုင်းဝန်းစောင့်ရှောက်ထားတာကို လေးစားချီးကျူးဖွယ်တွေ့ရပါတယ်” ဟူ၍ စာရေးသူကို ဖွင့်ဟပြောဆိုခဲ့သည်။

သီတဂူဆရာတော်၏ ဤဂန္ဓာရခရီးသည် ငြိမ်းချမ်းရေး၊ ချစ်ကြည်ရေး အတွက်များစွာ အကျိုး ပြုနိုင်ခဲ့သည်။ ထိုမျှမက ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် မြန်မာ လူမျိုးတို့အတွက်လည်း သမိုင်း၊ ယဉ်ကျေးမှု အနုပညာလက်ရာတို့ကို အထူးသိရ လေ့လာခွင့်ရခဲ့ပေ သည်။

သီတဂူဆရာတော်နှင့် အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံ

သီတဂူဆရာတော် အရှင်ဉာဏိဿရသည် အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံ၌ ဗုဒ္ဓသာသနာတော် အခြေခိုင် အောင်လည်း ဦးဆောင်ကြိုးပမ်းခဲ့သည်။

၂၀၀၄ ခုနှစ် မှတ်တမ်းအရ အင်ဒိုနီးရှား နိုင်ငံ၌ လူဦးရေ (၂၁၉) သန်းကျော်ရှိသည်။ ယင်း တို့တွင် မွတ်ဆလင် (၈၈) ရာနှုန်း၊ ပရိတ်တန်တန် (၅) ရာနှုန်း၊ ရိုမန်ကက်သလစ် ခရစ် ယာန် (၃) ရာနှုန်း၊ ဟိန္ဒူ (၂) ရာနှုန်း၊ ဗုဒ္ဓ (၁) ရာနှုန်းပါဝင်သည်။ ထိုသို့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ဦးရေ အနည်းဆုံးဖြစ်သောနိုင်ငံတွင် သီတဂူဆရာတော် နှင့် သာသနာပြုများ၏ ကြိုးစားမှုကြောင့် အင်ဒို နီးရှား ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့သည် ဆူမာတြားကျွန်း မြောက်ပိုင်း Barastagi မြို့၌ ရွှေတိဂုံပုံတူ စေတီ ကို တည်ဆောက်နိုင်ခဲ့သည်။ ယင်းစေတီတော်မှာ ဉာဏိတော်အမြင့် (၁၃၅) ပေရှိသည်။ ၂၀၀၇ ခုနှစ်တွင် စတင် အုတ်မြစ်ချကာ ၂၀၀၈-၂၀၀၉ ခုနှစ်တွင် ဌာပနာ သွင်းခဲ့သည်။ ၂၀၁၀-ပြည့်နှစ်၊ ဩဂုတ်လ (၈) ရက်နေ့တွင် သီတဂူဆရာတော် ကိုယ်တိုင် ကြွရောက်၍ စိန်ဖူးတော်နှင့် ငှက်မြတ် နားတော်တို့ကို တင်လှူခဲ့သည်။ (ဆူမာတြားကျွန်း တွင် ယခု စေတီတော်အပြင် ၂၀၀၃ ခုနှစ်က

ဉာဏိတော် (၇၂) ပေရှိ ရွှေတိဂုံပုံတူ စေတီတော် တစ်ဆူလည်း တည်ထားပြီးဖြစ်သည်။

ထိုရွှေတိဂုံ ပုံတူစေတီတော်၏ ထီးတင်လှူပွဲ နှင့် နိုင်ငံတကာဗုဒ္ဓဘာသာညီလာခံကို ၂၀၁၀- ပြည့်နှစ်၊ အောက်တိုဘာလ နောက်ဆုံးပတ်တွင် အဆိုပါ အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံ ဆူမာတြားကျွန်း၌ ကျင်း ပြုလုပ်မည်ဖြစ်သည်။ ထိုပွဲသို့ နိုင်ငံတကာမှ ထေရဝါဒနှင့် မဟာယာနသံဃာအပါး (၁၅၀၀)နှင့် လူပုဂ္ဂိုလ် (၆၅၀) တက်ရောက်မည်ဖြစ်သည်။ ယင်း တို့တွင် မြန်မာနိုင်ငံမှ သီတဂူဆရာတော် အပါ အဝင်သံဃာတော် အပါး (၆၀၀) နှင့် လူပုဂ္ဂိုလ် (၁၀၀) တက်ရောက်ကြောင်း ကြားသိရသည်။

သီတဂူဆရာတော်နှင့် နာဂစ်မုန်တိုင်း

ယနေ့မြန်မာနိုင်ငံသည် လူဦးရေ (၅၁) ဒသမ (၅) သန်းရှိသည်။ မြေဧရိယာ (၆၇၆၅၇၈) စတုရန်း ကီလိုမီတာ ကျယ်ဝန်းသည်။ အရှေ့တောင်အာရှ ကုန်းမြေတွင် အကြီးဆုံးနိုင်ငံဖြစ်သည်။ ဘင်္ဂလား ပင်လယ်အော်အရှေ့ပိုင်း တစ်လျှောက်လုံးရှိ မြန်မာ ကမ်းရိုးတန်းသည် ကီလိုမီတာ (၂၀၀၀) ကျော် ရှည်လျား လွှမ်းခြုံထားလျက်ရှိသည်။

မိုးသည်းထန်စွာရွာသွန်းသည့် နိုင်ငံဖြစ်သည်။ မုတ်သုံရာသီ အလယ်ပိုင်း ဇွန်လမှ ဩဂုတ်လ အချိန်အတွင်း မြစ်ချောင်းများတည်ရှိရာ အရပ်များ ၌ ရေလွှမ်းမိုးမှုများ ပုံမှန်ဖြစ်ပေါ်သည်။ ထို့ပြင် မြန်မာနိုင်ငံသည် မုန်တိုင်းဒဏ်၊ မြေပြိုဒဏ်၊ မြေ ငလျင်ဒဏ် စသည့် သဘာဝဘေးများနှင့်လည်း မကြာခဏ ကြုံတွေ့ရသည်။ တစ်ဖက်ကလည်း

မိုးခေါင် ရေရှားမှုများကို မကြာခဏ ကြုံတွေ့ရသည်။

၂၀၀၈-ခုနှစ်၊ မေလ (၂) ရက်နှင့် (၃) ရက်နေ့တွင် မြန်မာနိုင်ငံသည် မကြုံစဖူး ထူးကဲသော မုန်တိုင်းဒဏ်ကို ခံလိုက်ရသည်။ ထိုနှစ်ရက်တွင် မြန်မာနိုင်ငံကို ဖြတ်သန်းတိုက်ခိုက်လိုက်သော အဆင့် (၃) နာဂစ်မုန်တိုင်းသည် ရန်ကုန်မြို့ အနောက်တောင်ဘက် (၂၅၀) ကီလိုမီတာ အကွာရှိ ဧရာဝတီတိုင်း ဒေသကြီးမှ စတင် ဝင်ရောက်တိုက်ခတ်ခဲ့သည်။

မုန်တိုင်းကြောင့် ရန်ကုန်တိုင်း ဒေသကြီးနှင့် ဧရာဝတီတိုင်း ဒေသကြီးတွင် ရန်ကုန်မြို့ အပါအဝင် မြို့နယ် (၅၀) ကျော် ထိခိုက်ပျက်စီးခဲ့ရသည်။ (၁) နာရီလျှင် ကီလိုမီတာ (၂၀၀) ကျော်နှုန်း

ပြင်းထန်စွာ လေတိုက်ခဲ့သည်။ မိုးကလည်းသည်းထန်စွာ ရွာသွန်းခဲ့သည်။ ထိုထို ဒဏ်တို့ကြောင့် ဒီရေလှိုင်းများသည် (၁၂) ပေကျော်အမြင့် ထကြွခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသတွင် ပိုမိုဆိုးရွားစွာ ခံခဲ့ရသည်။ သေကျေပျက်စီးခဲ့ရသည်။ နာဂစ်မုန်တိုင်းသည် မြန်မာနိုင်ငံ၏ သမိုင်းတွင် အကြီးမားဆုံး သဘာဝ ကပ်ဘေးကြီးဖြစ်သည်။

အာရှတိုက်တွင် ၁၉၉၇ ခုနှစ် နောက်ပိုင်းတွင် ပျက်စီးမှု အကြီးမားဆုံး မုန်တိုင်းဖြစ်သည်။

၂၀၀၈ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ (၂၄) ရက်အထိ တရားဝင် ကိန်းဂဏန်းများအရ သေဆုံးသူလူ (၈၄၅၇၇) ဦးရှိသည်။ ပျောက်ဆုံးသူ (၅၃၈၃၆) ဦး ရှိသည်။ ထိခိုက် ဒဏ်ရာရသူ (၁၉၃၅) ဦးရှိသည်။ အကဲ

ဖြတ်လေ့လာမှု အချက်အလက်များအရ မုန်တိုင်းဒဏ်သင့် မြို့ငယ်များတွင် နေထိုင်သော လူပေါင်း (၇) ဒသမ (၃၅) သန်းရှိသည့် အနက် (၂) ဒသမ (၄) သန်းကျော် ဆိုးရွားစွာ ထိခိုက် ဆုံးရှုံးမှုရှိခဲ့သည်။

ထို့ပြင် အမျိုးသမီးများသည် အမျိုးသားများထက် ပိုမိုသေဆုံးခဲ့ကြောင်းတွေ့ရသည်။ ထို့ကြောင့် မိသားစုရပ်တည်မှုကို ထိပါးစေခဲ့သည်။ ကလေးများ အသေအပျောက်မှာလည်း များပြားသည်။ မုန်တိုင်းဒဏ်ကြောင့် အိုးအိမ်မဲ့ခဲ့ရသူ (၈) သိန်းခန့် ရှိမည်ဟု ခန့်မှန်းရသည်။ မုန်တိုင်းပြီးစကာလများတွင် မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသရှိ ဒုက္ခသည် စခန်းများနှင့် ယာယီခိုလှုံရာ ဒေသများတွင် လူပေါင်း (၂၆၀၀၀၀၀) ခန့် ခိုလှုံခဲ့ရသည်။

မုန်တိုင်းဒဏ်ခံရသည့်နေရာများတွင် လူနေအိမ်များ၊ လယ်ကွင်းများ အားလုံးနီးပါး ပျက်စီးခဲ့သည်။

ရန်ကုန်တိုင်း ဒေသကြီးနှင့် ဧရာဝတီတိုင်း ဒေသကြီးရှိ (၃၇) မြို့နယ်မှာ မုန်တိုင်းကြောင့် အထူးပျက်စီး ဆုံးရှုံးခဲ့ရသည်။ မုန်တိုင်းဒဏ်သင့် ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၏ အကျယ်အဝန်းမှာ (၂၃၅၀၀) စတုရန်း ကီလိုမီတာရှိ၍ လက်ဘနွန် နိုင်ငံ၏ နှစ်ဆခန့်ရှိသည်။

ထိုအချိန်က သီတဂူဆရာတော်သည် ဩစတြေးလျသို့ ခေတ္တရောက်နေသည်။ မုန်တိုင်းသတင်းကို ကြားသိရသောအခါ ရှေ့ဆက်ရမည့် ခရီးစဉ်များကို ဖျက်သိမ်းလိုက်သည်။ မြန်မာပြည်သို့ အမြန်ဆုံးပြန်လာသည်။ မပြန်လာမီကပင် ရန်ကုန်နှင့်စစ်ကိုင်းမြို့များမှ ဒါယကာ၊ ဒါယိကာမများ၊ သီတဂူ ဥပဋ္ဌာကနှင့်ကပ္ပိယကာရကအဖွဲ့များကို ကယ်ဆယ်ရေး လုပ်ငန်းများအတွက် အသင့်ပြင်ဆင်ထားရန် ဖုန်းဖြင့် နှိုးဆော်ထားခဲ့သည်။

သီတဂူဆရာတော်က - မုန်တိုင်းဒဏ်ခံရတဲ့ အဖြစ်ဆိုးကြီးဟာ တစ်သက်မှာ တစ်ခါကြုံခဲ့ရတဲ့ အလွန် ဝမ်းနည်း ကြေကွဲဖွယ် အဖြစ်ဆိုးကြီး တစ်

ရပ်ဖြစ်တယ်။ ဤတစ်သက်မှာ ဤအဖြစ်မျိုး နောက် တစ်ဖန် မကြုံတွေ့ပါရစေနဲ့လို့ ဆုတောင်းမိပါတယ်။ ထို့ပြင် နောင်ဘဝဆက်တိုင်းမှာလည်း ဤမျှလောက် ဝမ်းနည်း ကြေကွဲဖွယ်ကောင်းတဲ့ စီးပွားပျက်၊ ဆွေမျိုးပျက်၊ မိသားစုပျက်၊ ကျန်းမာရေးပျက်၊ ကိုယ်ကျင့်သီလပျက်၊ ဘာသာရေးပျက်၊ လူမှုရေးပျက်ဆိုတဲ့ ပျက်စီးခြင်း အမျိုးမျိုးတို့ကို ဘယ်ဘဝမှာမှ မမြင်တွေ့ရပါစေနဲ့လို့ ဆုတောင်းမိပါတယ်။ ထို့ပြင်လည်း မည်သည့် လူသားတစ်စုံတစ်ယောက်မျှ ဤကဲ့သို့သော ပျက်စီးခြင်းမျိုးစုံတို့ကို ဘယ်ဘဝမှာမှ မမြင်တွေ့ရပါစေနဲ့လို့ ဆုတောင်းမိပါတယ်။

“ဘုန်းကြီးကိုယ်တိုင် ဒီလို ပျက်စီးခြင်းမျိုးတို့ကို မထိတွေ့ မခံစားရစေကာမူ မိမိနိုင်ငံသူ၊ နိုင်ငံသား၊ ရဟန်းရှင်လူအများတို့ ဤမျှ စပ်ခါး

စူးရှသော ကိုယ်ဆင်းရဲ စိတ်ဆင်းရဲတို့ ခံစားရတဲ့ အဖြစ်ကို သိရှိမြင်တွေ့ရတဲ့အခါ မိမိ နှလုံးသားမှာ လည်း ထိုဒုက္ခသည်များနှင့်မခြား အပ်သွားတစ်ရာဖြင့် ထိုးဆွခံရသည့်အလား ပြင်းစွာသော ဝေဒနာကို စူးစူးရှရှ ခံစားရပါတယ်။ ပြင်းစွာသော နှလုံး

သားရဲ့ တုန်လှုပ်ခြင်းကို မည်သို့ တိုင်းတာရမည် မသိဖြစ်ရပါတယ်။ ဒါကြောင့် ထိုဒုက္ခသည်တို့၏ ဒုက္ခကို ငါသည် မည်မျှလောက် မည်သည့်နည်းဖြင့် စောင့်ရှောက် ကူညီရပါအံ့နည်းလို့ အလေးအနက် စဉ်းစားမိခဲ့ပါတယ်” ဟူ၍ ဖွင့်ဟမိန့်တော် မူခဲ့သည်။

သို့ဖြင့် သီတဂူဆရာတော်သည် မြန်မာနိုင်ငံ သို့ အမြန်လာပြီး မေလ (၈) ရက်နေ့ ညနေတွင် သီတဂူအဖွဲ့ကို အရေးပေါ်အစည်းအဝေးခေါ်သည်။ ကရုဏာလမ်းကြောင်းကို တည်ဆောက်ကြရန်၊ ထိုလမ်းကြောင်းပေါ်မှာ လက်တွဲလမ်းလျှောက်ကြရန်၊ ကရုဏာ၏သရုပ်ကို ပေါ်လွင်စေဖို့၊ ဒုက္ခရောက်သူတို့ကို စောင့်ရှောက်ဖို့ လက်တွေ့ လုပ်ဆောင်ကြရန် မူစနစ်ကို ချမှတ်ခဲ့သည်။ ပါဠိဘာသာဖြင့် ပြောရလျှင် မနောကံကရုဏာမှ ကာယကံ မြောက် ကရုဏာအလုပ်ကို လုပ်ကြရန်ဖြစ်သည်။

“လုပ်နိုင်စွမ်းရှိသူတို့၊ လုပ်ငန်း ကျွမ်းကျင်စွာ လုပ်တတ်သူတို့ အဖို့မှာ လုပ်ချင်စိတ်ရှိဖို့ အရေးကြီးပါတယ်။ လုပ်ချင်စိတ်ပင်ရှိသော်လည်း လုပ်နိုင်စွမ်း မရှိလျှင်၊ မလုပ်တတ်လျှင် ထိထိ ရောက်ရောက် အကျိုး မသက်ရောက်နိုင်ပါဘူး။ ဒါကြောင့် သီတဂူအဖွဲ့နဲ့ သီတဂူ၏တပည့်တို့ကို ဤသုံးချက်ဖြင့် လုပ်ငန်းခွင် (သို့) ဒုက္ခရောက်သူတို့ရဲ့ နယ်မြေသို့ တွန်းပို့လိုက်ပါတယ်” ဟု မိန့်တော်မူသည်။

သီတဂူဆရာတော်သည် မုန်တိုင်းဒဏ်ခံ ပြည်သူများအား ကယ်ဆယ်ရေး၊ ကူညီရေး၊ စောင့်ရှောက်ရေး၊ အလှူငွေနှင့် ပစ္စည်းများ ရရှိရေးတို့ကို စနစ်တကျ ဆောင်ရွက်တော်မူသည်။ ရှေးဦးစွာ ဘိုကလေးမြို့၊ ကွမ်းသီးချောင်းကျေးရွာ၊ သီတဂူ

ဓမ္မဝိဟာရ၌ ရှေ့တန်းစောင့်ရှောက်ကူညီရေး စခန်း ဖွဲ့လိုက်သည်။ တစ်ဖက်ကလည်း ရန်ကုန်၊ မြောက်ဒဂုံသီတဂူ သာသနာပြုဗိမာန်၌ ကယ်ဆယ် စောင့်ရှောက်ရေး ဗဟိုဌာနချုပ် ဖွင့်လှစ်သည်။ ထိုဌာနချုပ်နှင့် ရှေ့တန်း ပြည်တွင်းနှင့်ပြည်ပ အဆက်မပြတ် ဆက်သွယ် ပြေးလွှား၍ ဆောင်ရွက်စောင့်ရှောက် လှူဒါန်းရေးကို ဆောင်ရွက်သည်။

လူနာများအား ဆေးကုသရေးနှင့် ပတ်သက်၍ သီတဂူအဖွဲ့တွင် ပါဝင်သူများထဲတွင် စာရေးသူ၏ မိတ်ဆွေ ဒေါက်တာဒေါ်ဥမ္မာထွန်းလည်း ပါဝင်သည်။ ဆရာမသည် တော်ဝင်အထူးကုဆေးခန်းမှ ဆရာဝန်မကြီး တစ်ဦးလည်းဖြစ်သည်။ မင်္ဂလာဗျူဟာ အသင်းချုပ်တွင် အမှုဆောင်အဖြစ် လည်းကောင်း၊ လယ်တီမူ အနာဂါမ်ဆရာသက်ကြီးဝိပဿနာအဖွဲ့ချုပ် (သန်လျင်) တွင် အမှုဆောင်တစ်ဦးအဖြစ်လည်းကောင်း သာသနာ ပြုလုပ်ငန်းတွင် ပါဝင်နေသူတစ်ဦးဖြစ်သည်။

ဒေါက်တာဥမ္မာထွန်းကိုယ်တွေ့

သူတို့အဖွဲ့ လူနာများ ပြုစုစောင့်ရှောက်ရေး လုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ကြပုံ ကိုယ်တွေ့ကို ဒေါက်တာ ဒေါ်ဥမ္မာထွန်းက ဤသို့ ပြောပြသည်။

“၂၀၀၈-ခု၊ မေလ (၁၁) ရက်နေ့ နံနက် (၆) နာရီမှာ သီတဂူဆရာတော်ဦးဆောင်တဲ့ ကျွန်မတို့ အဖွဲ့ဝင် (၄၀) ကျော်ပါတဲ့ လူနာပြုစုရေးအဖွဲ့များဟာ ရန်ကုန်မြို့၊ သီတဂူသာသနာ့ ဗိမာန်တော်မှ ကားကြီး ကားငယ် အသွယ်သွယ်ဖြင့် ခရီး စတင်ထွက်ခဲ့ပါတယ်။ ရန်ကုန်မှ ဘိုကလေးသို့ လေးနာရီခွဲကြာမျှ မောင်းနှင်ခဲ့ကြရပြီး ဘိုကလေး မရောက်မီ

မြို့ပြင်ရှိ ပေါ်တော်မူ ဘုရားကျောင်းဝင်းထဲက ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းမှာ ခေတ္တ တည်းခိုကြပါတယ်။

တည်းခိုတဲ့နေရာမှာပဲ ကဒုံကန်ကျေးရွာ အပါအဝင် ပတ်ဝန်းကျင်ကျေးရွာများသို့ လိုအပ်မည့် ဆန်၊ ဆီ၊ ဆေးဝါး၊ နဝကမ္မဋ္ဌေများကို ဆရာတော်နှင့်အဖွဲ့က အချိုးကျ ခွဲဝေပေးပါတယ်။

ကျေးရွာအသီးသီးရှိ ဆေးရုံဆေးပေးခန်းများအတွက် လိုအပ်တဲ့ဆေးဝါးများ၊ အမိုးအကာများ၊ သောက်ရေသန့်ဘူးများ၊ အစားအသောက်များကို ခွဲတန်းချ၍ မျှဝေပေးပါတယ်။ ဆရာတော်က ကျွန်မတို့ ဆရာဝန် အဖွဲ့ကိုလည်း အဝတ်အစား အပိုတစ်စုံစီ ယူသွားခိုင်းပြီး လူနာများကို အစွမ်းကုန် ပြုစုစောင့်ရှောက်ပေးဖို့ မှာကြားတော်မူပါတယ်” ဟူ၍ ဒေါက်တာဒေါ်ဥမ္မာထွန်းက ပြောပြသည်။

ဒေါက်တာ ဒေါ်ဥမ္မာထွန်းတို့ လူနာများ ပြုစုစောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့သည် ညနေ(၅)နာရီခန့်တွင် ဘိုကလေးမှ ကဒုံကန်ကျေးရွာသို့ စက်လှေဖြင့် ခရီးဆက်ခဲ့ကြသည်။ ချောင်းရိုး၊ မြစ်ရိုးတစ်လျှောက်တွင် အလောင်းများမှာ ရေတွက်၍ မနိုင်လောက်အောင်ပင် ပြည့်ညှပ်လျက် ရှိသည်ကို သူတို့တွေ့မြင်ကြရသည်။

“သားငယ်များကို ရင်ဝယ်ပိုက်ထားလျက် သေဆုံး နေရှာသော မိဘများကိုလည်း တွေ့ရတယ်။ ကျွန်းပေါ်သို့ ခြေတစ်လှမ်း တက်လှ တက်ခင် အနေအထားနဲ့ သေဆုံးနေတဲ့ အလောင်းများလည်း တွေ့ရပါတယ်။ ကျွန်းများကို ဖြတ်လာစဉ် လက်နှိပ်ဓာတ်မီးရောင် တလက်လက်နဲ့ အလောင်းများမှ ရွှေ၊ ငွေ ပစ္စည်းများကို လိုက်လံရှာဖွေ ယူငင်

နေကြသူများကိုလည်း တွေ့ရပါတယ်” ဟု ဒေါက်တာ ဒေါ်ဥမ္မာထွန်းက ပြောပြသည်။

သီတဂူဆရာတော်ကြီးနှင့် ဆရာဝန်များ အဖွဲ့သည် ထိုနေ့ည (၁၀) နာရီခွဲခန့်တွင် ကဒုံကန်ကျေးရွာသို့ ဆိုက်ရောက်ကြသည်။ သီတဂူဆရာတော်ကိုယ်တိုင်ကြွလာမည်ကို သိကြသဖြင့် ရွာလုံးကျွတ် ကမ်းလုံးညွတ်မျှ အားကိုးတကြီးဖြင့် လာရောက် ကြိုဆိုကြသည်။

ထိုရွာမှာ အိမ်ခြေ (၁၀၀၀) ကျော်ရှိသည့် ရွာကြီးဖြစ်သည်။ ထိုရွာ၌ ညသန်းခေါင် (၂) နာရီခွဲခန့်အထိ အထွေထွေ လူနာပေါင်း (၉၀) ကျော်ကို ဆရာဝန်များအဖွဲ့က ပြုစုကုသပေးကြရသည်။ လတ်တလော ခွဲစိတ် ဖြတ်ချုပ်ရမည့် လူနာများကို အာရှတော်ဝင်ဆေးခန်းမှ ဒေါက်တာ ဦးခင်မောင်ဆွေ၊ ဒေါက်တာမိုးအောင်ကျော်နိုင်တို့က ကုသပေးသည်။ ဒဏ်ရာရသူများကို ဆေးထည့်ပြုစုပေးရာတွင် သီတဂူဆရာတော်ကိုယ်တိုင် နံဘေးမှရပ်လျက် အားပေးစကား ပြောကြားသည်။ ခေါက်ဆွဲထုပ်များ၊ ကွေကာအုပ်ထုပ်များ၊ မုန့်ထုပ်များကို ဝေငှပေးသည်။ လူနာများကို ကူညီ ဖေးမပေးသည်။ လူနာများသည် ဆရာတော်ကို ကြည်ညိုမြတ်နိုးရုံသာမက အားကိုးတကြီးလည်း ရှိကြသည်။

ဒေါက်တာ ဒေါ်ဥမ္မာထွန်းတို့အဖွဲ့သည် နောက်တစ်နေ့ဖြစ်သော မေလ (၁၂) ရက်နေ့ တစ်နေ့တာလုံး လူနာပေါင်း (၃၀၀) ကျော်ကို ဆေးကုသကြရသည်။ ထိုအချိန်တွင် ဆရာတော်သည် အမာ၊ ပိုးတိကွဲစသော ကျေးရွာများရှိ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းများမှ ဘုန်းတော်ကြီးများနှင့် တွေ့ဆုံ

သည်။ လိုအပ်သည် များကိုလည်း ဖြည့်ဆည်းပေး နေသည်။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း ဒေသခံများနှင့် အတူ ပင်လယ်အနီးထိ စက်လှေငယ်များဖြင့် ကြွ ရောက်သည်။ တိုက်နယ်ဆေးရုံရှိ ပြုပြင်ရမည့် အခြေအနေများကို လိုက်လံကြည့်ရှုသည်။

အထူးသဖြင့် စာသင်ကျောင်းများ အမိုး အကာရရှိရေးကို ဆရာတော်ကိုယ်တိုင် ဦးစားပေး၍ ဖြည့်ဆည်းပေးနေသည်ကို ဒေါက်တာဒေါ်ဥမ္မာ ထွန်းတို့တွေ့ရသည်။

“ကျွန်မတို့အနေဖြင့် ဆရာတော်မကြာမကြာ ရွတ်ဆိုလေ့ရှိတဲ့ “ငါတို့ဖြစ်ရ၊ ဤလောကဝယ်၊ ဘဝသမိုင်း၊ မရိုင်းစေရန်၊ စိတ်မန်မချ၊ မာနမပါ၊ တို့စွမ်းရာဖြင့်၊ တို့သာသနာ၊ တို့ပြည်ရွာကို၊ သာယာစေမှု လုံ့လပြုအံ့” ဟူသော သီတဂူ အဓိဋ္ဌာန်ရွတ်ဆိုသံကို ကြားယောင်လျှက်ရှိပါတယ်။ အပြောနဲ့အလုပ်ညီတဲ့ ဆရာတော်ပါတကားလို့ ကျူးရင့်မိပြီး အကြိမ်ကြိမ် ရှိခိုးဦးညွတ်မိပါတယ်” ဟူ၍ ဒေါက်တာ ဒေါ်ဥမ္မာထွန်းက ဤစာရေးသူကို ဖွင့်ဟပြောဆိုခဲ့ပေသည်။

ဤသို့ ဆေးဝါးကုသ ပြုစုစောင့်ရှောက်ရေး ကိုဆောင်ရွက်ရင်း တစ်ဖက်ကလည်း ဆရာတော် သည် နည်းအမျိုးမျိုးဖြင့် မုန်တိုင်းဒဏ်ခံ ပြည်သူ များအား ပစ္စည်းအမျိုးမျိုးကို ပေးဝေ လှူဒါန်းခြင်း လည်းပြုခဲ့သည်။ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းများ၊ ဆေး ရုံများ၊ စာသင်ကျောင်းများ စသည်တို့ကိုလည်း အလျင်အမြန် ဆောက်လုပ်ပေးရန် စီစဉ်သည်။ ရေ စက်၊ ရေကန်များကိုလည်း ပြုပြင်ပေးရန် စီစဉ် သည်။

ကျပ်ငွေ ၈.၈၀၀လှူလှူဒါန်း

ပြည်တွင်းနှင့်ပြည်ပမှ စေတနာရှင်များ၏ အလှူငွေများဖြင့်သာမက မိမိပိုင်ခေမ္မပူဇော်မှုရရှိသော အလှူငွေများဖြင့်လည်း ကူညီစောင့်ရှောက် လှူ ဒါန်းခဲ့သည်။

လှူဒါန်းမှုတို့မှာ-

- (၁) ကျေးရွာပေါင်း (၁၅၀၀) သို့ ဆွမ်းဆန် တော် အိတ်ပေါင်း (၄၀၀၀၀) ကျော် (တန်ဖိုးကျပ်ငွေ သိန်းပေါင်းခြောက် ထောင်)၊
- (၂) အဝတ်အထည်၊ အစားအစာ၊ သောက် ရေသန့်၊ ဆေးဝါးနှင့် အိုးခွက်ပန်းကန် ပစ္စည်းမျိုးစုံ၊ ကားအစီးရေ (၅၀၀) စီး (ခန့်မှန်း တန်ဖိုးကျပ်ငွေသိန်းပေါင်း လေးသောင်းခြောက်ထောင်)၊
- (၃) ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းပေါင်း (၂၂၆၄) ကျောင်း အတွက် သွပ်အချပ်ရေ (၂၄၅၈၀၀) ချပ် (တန်ဖိုးကျပ်သိန်း ပေါင်း ခုနစ်ထောင်ငါးရာခုနစ်ဆယ် သိန်း၊ လေးသောင်းခြောက်ထောင်)၊
- (၄) ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းပေါင်း (၂၂၆၄) ကျောင်း အတွက် တစ်ကျောင်းလျှင် ကျပ်တစ်သိန်းစီ နဝကမ္မလှူဒါန်းငွေ (စုစုပေါင်းကျပ်သိန်းပေါင်းနှစ်ထောင် နှစ်ရာ ခြောက်ဆယ့်လေးသိန်း)၊
- (၅) ရေစက်၊ ရေကန်များ ပြင်ဆင်မှုနှင့် ကဒုံကနီ သောက်သုံးရေစက်ရုံလှူ

ဒါန်းမှုအလှူ (ကျပ်သိန်းပေါင်းနှစ် ထောင်ငါးရာ နှစ်ဆယ့်နှစ်သိန်း)၊

- (၆) မြို့နယ်၊ တိုက်နယ်ဆေးရုံပေါင်း (၁၂) ရုံသို့ ဆေးရုံသုံးပစ္စည်းမျိုးစုံ လှူဒါန်းမှု (တန်ဖိုး ကျပ်သိန်းပေါင်းငါးထောင် ရှစ်ရာတစ်ဆယ့်ခြောက်သိန်း၊ နှစ် သောင်းလေးထောင်ရှစ်ရာငါးဆယ်)၊
- (၇) ဟိုင်းကြီးကျွန်းမြို့နယ်ဝန်းကျင်တစ် ခွင် ပျက်စီးသွားသော စေတီများနှင့် ရွှေထီးတော်များ အသစ်တင်လှူခြင်း (တန်ဖိုးငွေ ကျပ်သိန်းပေါင်းတစ် ထောင်)၊
- (၈) အထက်တန်းကျောင်း (၄) ကျောင်း အတွက် သင်ကြားအထောက်အကူ ပြုပစ္စည်းများ ကွန်ပျူတာ စသည့် လှူ ဒါန်းမှု (တန်ဖိုးငွေ ကျပ်သိန်းပေါင်း တစ်ထောင်)၊
- (၉) တည်ဆောက်ပြီးစီးသွားသော မူလ တန်း စာသင်ကျောင်း (၃) ကျောင်း၏ တန်ဖိုး (ကျပ်သိန်းပေါင်းခြောက်ရာ) တို့ဖြစ်ကြသည်။

သီတဂူဧရာဝတီ ကရုဏာအလှူတော် စုစုပေါင်း တန်ဖိုး ပမာဏမှာ ကျပ်သိန်းပေါင်း ခုနစ် သောင်းနှစ်ထောင် ခုနစ်ရာ ခုနစ်ဆယ့်နှစ်သိန်း လှူဒါန်းပြီးဖြစ်သည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် သီတဂူ က ဧရာဝတီသို့လှူခဲ့သော ကရုဏာဒါနသည် ကျပ် ငွေ ၈ ဒသမ ၈ ဘီလျံ ဖြစ်ပေသည်။

“သီတဂူဆရာတော်ဟာ ဤသို့ လှူဒါန်းရာ မှာ ရပ်နားသည်ဟူ၍မရှိ၊ ပြီးဆုံးပြီလို့ ပန်းတိုင် ဟူ၍ မထား၊ ဒကာ ဒကာမများက ယုံကြည်စိတ် ဖြင့် လှူနေသရွေ့ မိမိလုပ်နိုင်စွမ်းရှိသရွေ့ လိုအပ် သည်များကို ဆက်လက် လုပ်ကိုင် လှူဒါန်းသွား မယ်လို့ ဆုံးဖြတ် ဆောင်ရွက်နေပါတယ်” ဟူ၍ ပါမောက္ခဒေါက်တာ အရှင်ကိတ္တိဗလက ပြောဆိုပေ သည်။

မှန်ပေသည် မကြာမီက သီတဂူဆရာတော် ဟောပြောသော တရားတစ်ပွဲတွင် “ ဘုန်းကြီးတို့ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသမှာ ဆေးရုံ (၁၂) ရုံ လှူဒါန်း ဆောက်လုပ်ခဲ့ရာမှာ ဆေးရုံတော်တော်များများဟာ အာထရာဆောင်း ရိုက်စက်တွေ လှူဒါန်းထားပေမဲ့ အသုံးမပြုတတ် ဖြစ်နေကြတယ်။ ဒါကြောင့် အဲ့ဒီ ဆေးရုံက ဆရာဝန်အချို့ကို အာထရာဆောင်းစက် အသုံးပြုတတ်အောင် ရန်ကုန်ခေါ်ပြီး သင်တန်း တက်ဖို့ စီစဉ်ရတယ်။ စက်တွေကို အသုံးပြုတတ် သည်အထိ သင်ပေးခဲ့ရတယ်” ဟူ၍ မိန့်ဆိုသည်။

၂၀၁၀-ပြည့်နှစ်၊ မတ်လထဲတွင်လည်း ဆရာတော်သည် ဟိုင်းကြီးကျွန်းဒေသသို့သွား၍ လိုအပ်သည်များကို ပံ့ပိုးရန် ဆောင်ရွက်တော်မူခဲ့ သည်။

မြန်မာသမိုင်းတွင် ဤသို့ အဆိုးရွားဆုံးသော သဘာဝဘေးရန်မျိုး မကြုံတွေ့ခဲ့ဖူးပေ။ အလား တူပင် ဤသို့ သေကျေမှု၊ ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုမျိုးကို လည်း မကြုံတွေ့ခဲ့ပေ။ တစ်ဖန် ဤသို့ ထိရောက် စွာ ဦးဆောင် ကယ်တင်နိုင်သူမျိုးလည်း မပေါ် ပေါက်ခဲ့ဖူးပေ။ ယနေ့ မြန်မာ့လူဦးရေ သန်းပေါင်း (၅၀) ကျော်တွင် ဤသို့ဦးဆောင်ကူညီစောင့်ရှောက်

နိုင်သူဟူ၍ သီတဂူဆရာတော် တစ်ပါးတည်းသာ ပေါ်ထွန်းသေးသည်ဟုခံယူမိသည်။

သီတဂူဆရာတော်နှင့် ရေ

သီတဂူဆရာတော်သည် ပြည်သူတို့ ဒုက္ခတွေ့လျှင် မရှုရက်နိုင်။ အင်တိုက်အားတိုက် ကူညီဆောင်ရွက်တတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ထူး၊ ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်မျိုးတွင်ပါဝင်သူဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ၂၀၁၀-ပြည့်နှစ်၊ မေလသည် အခါတိုင်းနှစ်များနှင့်မတူ ရာသီဥတု ဖောက်ပြန်မှုဒဏ်ကို ထူးကဲစွာ ခံခဲ့ရသည်။ ထိုဒဏ်ကြောင့် မြို့နယ်အချို့၊ ကျေးရွာအချို့ရှိ ပြည်သူတို့မှာ ရေရှားပါးမှုဒဏ်ကို အလူးအလဲခံခဲ့ရသည်။ သောက်စရာရေမရှိ၊ သုံးစရာရေမရှိ ရေပြတ်လပ်မှုဒဏ်ကို ခံခဲ့ရရှာသည်။

ဤတွင် မေတ္တာရှင်များ၊ ကရုဏာရှင်များသည် အဖွဲ့အစည်းများမှ တစ်ဆင့်သော်လည်းကောင်း၊ မိမိတို့ကိုယ်တိုင် တစ်နိုင်တပိုင် အဖွဲ့အစည်း ကလေးများ ဖွဲ့၍သော်လည်းကောင်း ရေအသုံးလိုသူများကို ရေများ လှူဒါန်းကြသည်။ နောင် အချိန်တွင် ဤအခက်အခဲမျိုးမှ ကင်းလွတ်အောင်လည်း အဝီစိတွင်းများ တူးဖော်ပေးကြသည်။ သောက်သုံးရေကန်များ တူးဖော်ပေးကြသည်။ ရေတုံကင်များ တပ်ဆင်ပေးကြသည်။ နည်းအမျိုးမျိုးဖြင့် ကူညီကြသည်၊ ထောက်ပံ့ကြသည်။ ဒါနပြုကြသည်။

ဤအခြေအနေမျိုးတွင် ကရုဏာရှင် သီတဂူဆရာတော်သည် မည်သို့ပြုပါသနည်း။ ထိုအချိန်၌ သီတဂူဆရာတော်သည် မြန်မာပြည်၌မရှိ။ အိန္ဒိယ

ပြည်သို့ ဓမ္မဒူတခရီး ကြွချီနေသည်။ သို့ရာတွင် အရှင်သည် အိန္ဒိယမှလှမ်း၍ သီတဂူအဖွဲ့ခွဲများ၊ ဒကာ၊ ဒကာမများ၊ တပည့်များကို နည်းမျိုးစုံဖြင့် ရေအလှူဒါနပြုစေသည်။

သီတဂူဆရာတော်၏ စီစဉ် ညွှန်ကြားချက်အရ သီတဂူဒေါက်တာအရှင်ပညာသီဟလင်္ကာရဦးစီးသော အဖွဲ့ဝင်များသည် မေလ (၁၃)ရက်နေ့မှစ၍ မေလ (၁၈) ရက်နေ့အထိ (၆) ရက်တိုင်တိုင် သနပ်ပင်မြို့မှ တစ်ဆင့် ကျေးရွာများသို့သွားရောက်ကြသည်။ သွားရောက်ရာ၌ လွယ်ကူသည်မဟုတ်။ ကားလမ်းမှတစ်ဆင့် လှည်းလမ်းအတိုင်း နှစ်နာရီခွဲကျော်သွားမှ ရောက်နိုင်သော ကုလားချောင်းလေး၊ ဉာဏ်ကျွန်း၊ အနီးကိုက်၊ တပ်ခနိမ်၊ မင်းရွာ၊ ပိုက်တန်းရွာ၊ ကမာဘာရွာ၊ လောင်မီးချောင်းစသော ကျေးရွာများသို့ သွားကြသည်။ ထိုကျေးရွာသူ ကျေးရွာသားများသည် ရေနှင့်ဆေးများ အရေးတကြီး လိုအပ်နေကြရှာသည်။

သီတဂူရေအလှူတော် အဖွဲ့ဝင်များသည် ထိုကျေးရွာရှိ လူထုအတွက် သောက်ရေသန့်များ ပေးဝေခဲ့သည်။ ထိုစဉ်က အနီးရှိ ပဲခူးမြို့ပေါ်မှ သောက်ရေသန့်များ လိုသလောက် မရသည့်အတွက် ရန်ကုန်မှတစ်ဆင့် သောက်ရေသန့်များ နေ့စဉ် သယ်ဆောင် ပေးဝေခဲ့သည်။ ခြောက်ရက်အတွင်း သောက်ရေသန့် ဂါလံပေါင်း (၉၀၀၀) ကျော် လှူဒါန်းနိုင်ခဲ့သည်။

ထို့ပြင် သနပ်ပင်မြို့ ပြည်သူ့ဆေးရုံ၊ တိုက်နယ်ဆေးရုံ၊ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်း၊ သီလရှင်ကျောင်းများသို့လည်း သောက်ရေသန့်များကို အဆက်မပြတ် ရရှိအောင် ပေးဝေသည်။ စုစုပေါင်း

သောက်ရေသန့်ဂါလံပေါင်း (၁၇၂၅၃) ကျော်အထိ ပင် ပေးဝေနိုင်ခဲ့သည်။

ထိုသို့ လှူဒါန်းမှုအတွက် ငွေကျပ်တန်ဖိုး မှာစုစုပေါင်း (၁၇၀၀၀၀၀) ကျပ်(ဆယ်ခုနှစ်သိန်း) ခန့်ရှိခဲ့သည်။

ထိုမျှသာမက ကဝမြို့နယ်အတွင်းရှိ ညောင် တပင်ရွာ၊ ညောင်ပင်ကန်ရွာ၊ သမန်းကန်ရွာ၊ အောင်သပြေရွာ၊ ကျောင်းတိုက်ရွာ၊ ခနာရွာ၊ သံဒင်း ရွာ၊ ခလပ်ရွာ၊ တောင်တဲတိုက်ရွာ၊ အထုံရွာများ သို့လည်း သောက်ရေသန့်နှင့်သုံးရေများကို အချိန်မီ လှူဒါန်းနိုင်ခဲ့သည်။ ထိုအချိန်က ထိုရွာများသို့ လှူဒါန်းခဲ့သော ရေဂါလံပမာဏမှာ (၁၄၅၀၀) ကျော်ရှိသည်။ တန်ဖိုးအားဖြင့် ၁၀၀၀၀၀၀ (ဆယ် သိန်း) ကျော်ရှိသည်။

ထိုအချိန်က အရေးပေါ်ဆေးဝါးကုသမှု ခံယူ နေရသော ဝမ်းလျှော၊ ဝမ်းပျက်လူနာများ၊ အပူဒဏ် ကြောင့် ရေဓာတ် ခန်းခြောက်နိုင်သော လူနာများ အတွက်ကိုလည်း သနပ်ပင်မြို့ ပြည်သူ့ဆေးရုံနှင့် ဝေါမြို့ ပြည်သူ့ဆေးရုံမှ ဆရာဝန်ကြီးများ၏ ညွှန် ကြားချက်အတိုင်း လိုအပ်သော ဆေးဝါးများ လှူ ဒါန်းခဲ့သည်။ စုစုပေါင်း ဆေးတန်ဖိုးမှာ (၁၁၅၀၀၀၀) ကျပ် (ဆယ်တစ်သိန်းခွဲ) ကျော် ရှိသည်။

သီတဂူဆရာတော်၏ ခံယူချက်

သီတဂူဆရာတော်သည် အလွန်ဉာဏ်ထက် မြက်၍ မေတ္တာစေတနာ၊ ကရုဏာစေတနာကြီးမား ရုံသာမက ဝီရိယလုံ့လအားလည်း အလွန်ကြီးမား သူဖြစ်သည်။ တစ်ခါက ဆရာတော်နှင့်အတူ

တပည့် အရှင်ပညာနန္ဒ (ရှိန်းမကား)တို့ တရား ဟောရန် ဓမ္မခရီး ထွက်ခဲ့သည်။

ထိုသို့ ဓမ္မခရီးထွက်ရာတွင် ဆရာတော်သည် အများနှင့်မတူအောင် ဝီရိယ လုံ့လအား ကြီးမား သည်ကို အံ့ချီးမဆုံး ဖြစ်ခဲ့သည်။ ထိုအကြောင်းကို အရှင်ပညာနန္ဒက “အကြောင်းသိလေလေ၊ ကြည် ညိုလေလေ” ဟူသော ဆောင်းပါးတွင် ဤသို့ ရေးသားထားသည်။

“အများနှင့်မတူအောင် ဝီရိယအား၊ လုံ့လအား၊ ပညာအားတွေကြီးမားခဲ့၊ ကြိုးစားခဲ့၍သာ အများနှင့် မတူသည့် သီတဂူဆရာတော် ဖြစ်နေခြင်းပင် မဟုတ် ပါလော။ ဓမ္မခရီးမှာ မည်မျှ ပင်ပန်းနွမ်းနယ်သည်ဖြစ် စေ၊ ညနေချမ်းပရိတ်ကြီး (၁၁) သုတ် မှန်မှန်ရွတ် သည်၊ နံနက်မှာတော့ ပဋ္ဌာန်းရွတ်လေ့ရှိသည်။

ဆရာတော်၏ ဝီရိယအား ဆယ်ပုံထား တစ်ပုံမျှ ပင် လိုက်မမှီခဲ့သည့် မိမိမှာ ရေနံချောင်းမြို့ ဘုရားပွဲ ညက ထိနမိဒ္ဓအားကြီး၍ ရှက်ခဲ့မိသည်။ တရားပွဲ အပြီး ည (၁၁)နာရီထိုးတော့ဆရာတော်မကျိန်းစက ခင်မိမိကအရင် အိပ်မောကျခဲ့၏။ နံနက်(၄)နာရီထိုး၍ ဆရာတော် အသံကြားမှ အိပ်ရာမှ မိမိလန့်နိုးခဲ့သည်။ ဆရာတော်ကို ကြည့်လိုက်တော့ မျက်နှာ သစ်ပြီးပြီ။ ပဋ္ဌာန်းရွတ်ပြီးပြီ။ စစ်ကိုင်းကို ဖုန်းဆက်ညွှန်ကြားနေ လေ၏။

“အာယုဒါနဆေးရုံထဲက သစ်ပင်တွေ ရေ ဂရု စိုက်လောင်းကြ၊ ရေနံချောင်းတရားပွဲက မင်းတို့ အာယု ဒါနအတွက် ကြက်သွန်တွေ အများကြီးရတယ်။ ငါ စိုက်ခိုင်းထားတဲ့ သစ်ပင်တွေ အကုန်ပြီးအောင် စိုက် ထား၊ ငါပြန်လာရင် သေချာလိုက်ကြည့်မယ်” ဆရာ တော်၏အသံကြားမှ မိမိပျာပျာသလဲထရ၏။

ညဉ့် (၁) နာရီကျိန်း၊ နံနက်(၄)နာရီထ၊ သာသနာတော်အတွက် ညွှန်ကြားနေသည့် ဆရာတော် အကြောင်းကို သိလေလေ၊ ကြည်ညိုမိလေလေ ဖြစ်ခဲ့ ရသည်” ဟူ၍ ရေးသားဖော်ပြထားသည်။

သီတဂူဆရာတော်သည် ရေအလှူ၊ ဆေးရုံ အလှူ၊ ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်အလှူစသည့် တာဝန်ကြီး မားလှသော အလှူဒါနကြီးများကို ထမ်းဆောင် ရာတွင် သီရိဓမ္မာသောကမင်းကြီး၏ ကျောက်တိုင် များထိပ်က အထိမ်းအမှတ်များကို စံနမူနာပြု၍ ဆောင်ရွက်ကြောင်း သိရှိရသည်။

သီရိဓမ္မာသောကမင်းကြီးသည် ကောလိယ တိုင်း၊ ရာမရွာအနီးတွင် စိုက်ထူခဲ့သော ကျောက် တိုင်ထိပ်ပေါ်တွင် နွားလားဥဿဘရုပ်ကို တင်ခဲ့ သည်။ အဓိပ္ပာယ်မှာ “ငါသည်တိုင်းပြည်နှင့် သာသနာတော်အတွက် နွားကဲ့သို့ သည်းခံ၍ ရှမ်းတော့မည်” ဆိုသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် စိုက်ထူ ခြင်းဖြစ်သည်။

သီရိဓမ္မာသောကမင်းကြီးသည် ဗုဒ္ဓဘုရားရှင် ဖွားမြင်တော်မူရာ လုမ္ဗိနီ တွင်လည်း ကျောက်တိုင် စိုက်ထူခဲ့သည်။ ထို ကျောက်တိုင်၏ထိပ်ပေါ်တွင် သိန္ဓောမြင်းရုပ်ကို တင်ခဲ့သည်။ “ငါသည် သာသနာနှင့် လူသားတို့အတွက် မြင်းကဲ့သို့ လျင်မြန်သွက်လက်စွာ ဆောင်ရွက်မည်” ဟူသော အဓိဋ္ဌာန်ဖြင့် မြင်းရုပ်ကို ထားရှိခြင်းဖြစ်သည်။

ထို့ပြင် သီရိဓမ္မာသောကမင်းကြီးသည် သင်္က သမ္ဗြတံခါးဝတွင် ကျောက်တိုင်တစ်ခု စိုက်ခဲ့ပြန် သည်။ သင်္ကသမ္ဗြသည် မြတ်စွာဘုရားရှင် အဘိ ဓမ္မာတရား ဟောကြားပြီးနောက် တာဝတိံသာမှ ဆင်းသက်ရာ နေရာဖြစ်သည်။ ထိုကျောက်တိုင်

ထိပ်တွင် ဆင်ရုပ်ကို အထွတ်တင်ထားသည်။ “ငါသည် တိုင်းပြည်နှင့်သာသနာတော်အတွက် ဆင်ကဲ့သို့ ခွန်အား အပြည့်ဖြင့် ဆောင်ရွက်မည်” ဟူသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့်ဆင်ရုပ်ကို ထားရှိခြင်း ဖြစ်သည်။

ထို့ပြင် သီရိဓမ္မာသောကမင်းကြီးသည် ဗာရာဏသီ၊ မိဂဒါဝုန်တွင် ကျောက်တိုင်ကြီးတစ် တိုင် စိုက်ထူထားပြန်သည်။ မိဂဒါဝုန်မှာ ဗုဒ္ဓဘုရား ရှင် ပဉ္စဝဂ္ဂီငါးဦးကို ပထမဦးဆုံးသော တရားတော် ဖြစ်သည့် ဓမ္မစကြာတရားတော်ကို ဟောတော်မူ ရာ နေရာ ဖြစ်သည်။ ထိုကျောက်တိုင်ထိပ်တွင်ကား သီဟရာဇာခြင်္သေ့ရုပ်ကို အထွတ်တင်ထားသည်။ “ငါသည် တိုင်းကျိုး၊ ပြည်ကျိုး သာသနာ အကျိုးသယ်ပိုးရာ၌ လည်းကောင်း၊ တိုင်းပြည် အန္တရာယ်၊ သာသနာ့ အန္တရာယ် အသွယ်သွယ်ကို ကာကွယ်စောင့် ရှောက်ရာ၌လည်းကောင်း ခြင်္သေ့ကဲ့သို့ သတ္တိရှိရှိ ပြုလုပ် ဆောင်ရွက်မည်” ဟူသော “သူရစိတ်၊ ဝီရိယစိတ်တို့ကို ဖော် ညွှန်းသည့်အနေဖြင့် ခြင်္သေ့ရုပ်ကို ထားရှိခြင်း ဖြစ်သည်။

သီတဂူဆရာတော်က “သီရိဓမ္မာသောက မင်းကြီးရဲ့ ထုံးကိုနှလုံးမူပြီး တိုင်ကျိုးပြည်ပြု၊ သာသနာပြုအလုပ်များကို လုပ်တဲ့အခါမှာ နွားလို လည်း သည်းခံ၊ မြင်းလိုလည်း လျင်မြန်၊ ဆင်လို လည်း အားသန်၊ ခြင်္သေ့လိုလည်း ဇွဲမာန်သတ္တိ ထက်ထက်ဖြင့် သွက်သွက်ကြီး ဆောင်ရွက်ကြရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒါဘုန်းကြီးရဲ့ သာသနာပြုစိတ် ဓာတ် ခံယူချက် ဖြစ်ပါတယ်” ဟူ၍ ဖွင့်ဟပြောဆို ပေသည်။

၂၀၁၀-ပြည့်နှစ်၊ မတ်လထဲတွင်နိုင်ငံတော် သံဃမဟာနာယကအဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌ မကွေး ဆရာတော်ကြီး ပျံလွန်တော်မူသောအခါ သီတဂူဆရာတော်သည် များစွာစိတ်မကောင်း ဖြစ်ခဲ့သည်။ အိန္ဒိယတွင် ပညာတော်သင်အဖြစ် ပို့ထားသော သူ၏ တပည့် ရဟန်းတော်များအား " မြန်မာနိုင်ငံက လူ့အဖိုးတန် ဆရာတော်ကြီးတွေလည်း ကုန်သလောက်ဖြစ်နေပြီ။ မင်းတို့တတွေလည်း လူ့အဖိုးတန်တွေဖြစ်အောင် ကြိုးစားကြ။ ကိုယ့်တိုင်းကိုယ့်ပြည် ကိုယ့်လူမျိုးနဲ့ ကိုယ့်ဘာသာ အတွက် အဖိုးတန်တွေ ဖြစ်အောင် ကြိုးစားကြ။

"အခုမြန်မာနိုင်ငံမှာ သာသနာ့ဝန်ထမ်း ရှင်ရဟန်းတွေ လေးသိန်းကျော်နေပြီ။ သာသနာတော်ရဲ့တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်သူကနည်းပြီး သာသနာက သူတို့ကို ပြန်ထမ်းနေတာများနေတယ်။ သာသနာ့ဝန်စည်တွေ များနေတယ်လို့ ဆိုချင်ပါတယ်။ သာသနာနဲ့နိုင်ငံအတွက် အလုပ်မလုပ်ဘဲ စားနေရင် မောယံ ရွှေပိဏ္ဍံ တိုင်းပြည်ရဲ့ အစားအစာကို အချည်းနှီး စားနေခြင်း ဖြစ်လိမ့်မယ်" ဟူ၍ ဝမ်းနည်းစွာဖြင့် ပြောဆိုခဲ့ပေသည်။

သီတဂူအမှတ်တံဆိပ်များ

သီတဂူဆရာတော်သည် ဉာဏ်ထက် မြက်ရုံသာမက စိတ်ကူးလည်း ကောင်းလှသည်။ ဆရာတော်သည် မိမိ၏ သာသနာပြု လုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ရာ၌ အမှတ်တံဆိပ်များကိုလည်း သတ်မှတ်အသုံးပြုသည်။ ထိုအမှတ်တံဆိပ်များမှာ (၅) မျိုးရှိသည်။

ထိုအမှတ်တံဆိပ် (၅) ခုလုံးတွင် တံဆိပ်၏ အောက်ခြေ၌ လုပ်ငန်း အလိုက် တည်ထောင်သော ခုနှစ်သက္ကရာဇ်တို့ကို သာသနာနှစ်၊ ခရစ်နှစ်တို့ ဖြင့် ဖော်ပြထားသည်။

သီတဂူသာသနာပြုအဖွဲ့၊ သီတဂူရေအလှူတော်နှင့် သီတဂူအာယုဒါနဆေးရုံ အမှတ်တံဆိပ်များတွင် "သဒ္ဓမ္မဓာတ်၊ တရားမြတ်၊ လွမ်းပတ်ကမ္ဘာတည်ပါစေ" ဟူသော အဓိဋ္ဌာန်ကိုဖော်ပြထားသည်။ ထိုအထက်တွင်ရှိသော ကြာပွင့်မှာ မြတ်စွာဘုရားရှင်ပွင့်တော်မူသည့် အထိမ်းအမှတ်အဖြစ်လည်းကောင်း၊ ကမ္ဘာဦးက ပေါ်ထွန်းသည့် ပန်းအဖြစ်လည်းကောင်း အေးချမ်းသည့်နိမိတ်ကို ဆောင်သည့်အနေဖြင့် ဖော်ပြထားသည်။

ကြာပွင့်ကိုဖော်ပြရာ၌ ပွင့်ဖတ် (၇)ဖတ်ကို ဖော်ပြသည်။ ယင်းမှာ ဗောဇ္ဈင် (၇) ပါးကို အဓိပ္ပာယ်ဆောင်သည်။ ကြာပွင့်၏ အထက်မှ သီတဂူသာသနာပြုလုပ်ငန်း၏ တည်နေရာနှင့် အမည်တို့ကိုလည်း ဖော်ပြထားသည်။ ခြင်္သေ့ နှစ်ကောင်ကိုလည်း ဖော်ပြထားသည်။ ခြင်္သေ့များက ရဲရဲရင့်ရင့် သတ္တိရှိစွာဖြင့် သာသနာကို စောင့်ရှောက်သည်ဟူသော အဓိပ္ပာယ်ကို ဖော်ဆောင်သည်။ ကနုတ်ပန်းများမှာ မြန်မာ့အလှူအပ အပြောက်အမွမ်းအဖြစ် တန်ဆာဆင်ထားခြင်းဖြစ်သည်။

သီတဂူရေအလှူတော်တံဆိပ်တွင် အလယ်တည့်တည့်၌ ဗြဟ္မာကြီး ခရသင်းကိုင်၍ ကြာငါးခိုင်ကို ရေသွန်းလောင်းနေပုံ ဖော်ပြထားသည်။ ထိုဗြဟ္မာကြီးမှာ ဗကဗြဟ္မာဖြစ်သည်။ ရှေးဘဝဟောင်းတစ်ခုက ရေလှူဒါန်းခဲ့သော ကြီးမြတ်သည့် အကျိုးကြောင့် တန်ခိုးကြီးထွားခဲ့ပုံကို နိမိတ်

ဆောင် ဖော်ပြထားသည်။ ကြာငါးခိုင်အနက် ကြာပွင့်လေးပွင့်မှာ ပွင့်တော်မူပြီးသော ဘုရားလေး ဆူကို ကိုယ်စားပြုသည်။ ကြာငုံတစ်ခုမှာ နောင် ပွင့်လတ္တံ့သော ဘုရားတစ်ဆူကို ကိုယ်စားပြုသည့် အထိမ်းအမှတ်ဖြစ်သည်။ ယင်း၏ ဘေးတွင် ဖော်ပြထားသော ညောင်ရွက် (၈) ရွက်မှာ မဂ္ဂင် ရှစ်ပါးကို ကိုယ်စားပြုသည်။

သီတဂူအာယုဒါနဆေးရုံတံဆိပ်၏ အလယ် တည့်တည့်တွင် ဖော်ပြထားသော ကြက်ခြေနီ တံဆိပ်မှာ ဘေးဒုက္ခရောက်သော သူတို့ကို ကူညီ စောင့်ရှောက်သော အမှတ်တံဆိပ်ဖြစ်သည်။ ကမ္ဘာ သုံးအမှတ်တံဆိပ် ဖြစ်သည်။ ထိုကြက်ခြေနီအတွင်း တွင် “မေတ္တာ၊ အနုကမ္မာ၊ ပညာ၊ ဥပဋ္ဌာနံ” ဟူသော စာလုံး (၄) လုံး ပါဝင်သည်။

“မေတ္တာဆိုတာ သူတစ်ပါးအကျိုးကို ဆောင် ရွက်ခြင်း၊ အနုကမ္မာ ဆိုတာ သနားစောင့်ရှောက် ခြင်း၊ ပညာဆိုတာအသိပညာ၊ အတတ်ပညာ၊ ဥပဋ္ဌာနံ ဆိုတာ ပြုစုလုပ်ကျွေးခြင်းလို့ အဓိပ္ပာယ် ရတယ်” ဟူ၍ ဆရာတော်က မိန့်ဆိုသည်။

ထို့ပြင် ကြက်ခြေနီ၏ အလယ်တည့်တည့် တွင် ပန်းကန်ပြားတစ်ချပ် ပေါ်၌ သစ်သီး(၃)လုံးပါ ရှိသော ပုံကိုဖော်ပြထားသည်။ သစ်သီး (၃) လုံးမှာ ဘုရားပေးသည့် ဆေး (၃) လုံးဖြစ်သော ဆီးဖြူ၊ ဖန်ခါး၊ ကြစုသီးတို့ကို အဓိပ္ပာယ်ဖော်ဆောင်သည်။

သီတဂူကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်နှင့် သီတဂူထေရ ဝါဒအသင်း (U.S.A) အမှတ်တံဆိပ်တို့တွင် အလယ်တည့်တည့်၌ ဓမ္မစက္က မုဒြာပုံပါရှိသည်။ ဓမ္မစက္ကအဝိုင်းမှာ ဗုဒ္ဓဘုရားရှင် တရားဦး ဓမ္မစက်

ဟောမြှောက်သည့် အထိမ်းအမှတ်ပုံဖြစ်သည်။ မဂ္ဂင် ရှစ်ပါးကိုလည်း ရေးသားဖော်ပြထားသည်။

သီတဂူကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ် အမှတ်တံဆိပ် တွင်ပါဝင်သော ညောင်ရွက် (၇) ရွက်မှာ ဗောဇ္ဈင် (၇) ပါးကို အဓိပ္ပာယ်ဖော်ဆောင်သည်။ သီတဂူ ထေရဝါဒအသင်း (U.S.A) အမှတ်တံဆိပ်တွင် ပါ ဝင်သော ညောင်ရွက် (၈)ရွက်မှာ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးကို အဓိပ္ပာယ် ဖော်ဆောင်သည်။

ဤသို့လျှင် သီတဂူဆရာတော်သည် မိမိ၏ သာသနာပြုလုပ်ငန်းများ၊ ပရဟိတလုပ်ငန်းများကို သိသာ ထင်ရှားအောင် ခေတ်မီစွာဖြင့် တံဆိပ်များ ဖော်ကျူးဆောင်ရွက်တော်မူသည်။

စာရေးဆရာ၊ ကဗျာဆရာ

သီတဂူဆရာတော်သည် တရားဟောဆရာ၊ တရားပြဆရာလည်းဖြစ်သည်။ စာချဆရာလည်း ဖြစ်သည်။ လူသားအကျိုးပြု ပရဟိတဆရာတော် လည်းဖြစ်သည်။ ထိုမျှမက ကျမ်းပြုဆရာလည်း ဖြစ်သည်။ စာရေးဆရာ၊ ကဗျာဆရာလည်းဖြစ် သည်။ အံ့ချီးဖွယ်ကောင်းလောက်အောင်ပင် စွယ်စုံ ရသည်။ စာရေးရာ၌ မြန်မာဘာသာဖြင့်သာမက အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့်လည်း ရေးစွမ်းနိုင်သည်။

ဆရာတော်သည် ယနေ့အထိ မြန်မာဘာသာ ဖြင့် ကျမ်းပေါင်း (၁၀၀) ကျော်၊ အင်္ဂလိပ်ဘာသာ ဖြင့် ကျမ်းပေါင်း (၃၀) ကျော် ရေးသားထုတ်ဝေပြီး ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် ဆောင်းပါးပေါင်း များစွာနှင့် ကဗျာပေါင်း များစွာတို့ကိုလည်း ရေးသားခဲ့သည်။ ရေးသားဆဲဖြစ်သည်။

ရေးသားရာ၌ အရှင်ဉာဏိဿရဘွဲ့အမည် ဖြင့်သာမက ဉာဏ်စိုး၊ သဲကုန်းဆရာတော်၊ သပိတ် အိုင်ဆရာတော်၊ သီတဂူဆရာတော်၊ အဓိပတိ ဆရာတော် စသည့် အမည်အမျိုးမျိုးဖြင့် ရေးသား သည်။

မြန်မာစကားပြေရေးရာတွင် ယခုအခါ နှစ် မျိုးထွန်းကားနေသည်။ တစ်မျိုးမှာ မြန်မာ့ရိုးရာ မပျက် စာပေရေးသားဟန်ဖြင့် ရေးခြင်းဖြစ်သည်။ တစ်မျိုးကား တရားဟောသကဲ့သို့ ပြောစကားဖြင့် ရေးခြင်းဖြစ်သည်။ စာပေရေးဟန်ဖြင့်ရေးခြင်းမှာ ပြောစကားဖြင့် ရေးသည်ထက်ခက်ခဲသည်။ စာပေ ဂုဏ်မြောက်အောင် အားထုတ်ရသည်။ ရာဇဝင် ဆရာကြီး ဦးကုလား၊ ဗညားဒလ (ရာဇာဓိရာဇ် အရေးတော်ပုံကျမ်းရေးသူ)၊ ယောမင်းကြီးဦးဘိုးလှိုင်၊ လယ်တီဆရာတော်၊ မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော် (အရှင်ဇနကာဘိဝံသ)၊ ဦးဖိုးကျား၊ ရွှေဥဒေါင်း၊ ဇေယျ၊ ဇော်ဂျီ၊ မင်းသုဝဏ်၊ မောင်ထင်၊ တက်တိုး၊ သိန်းဖေမြင့်၊ ဒဂုန်တာရာ၊ ပါရဂူ စသူတို့မှာ စာပေ ရေးဟန်ဖြင့် ပြောင်မြောက်စွာ ရေးသားနိုင်သူများ ဖြစ်ကြသည်။ မြန်မာ့မူမပျက် ရေးသားနိုင်စွမ်းရှိ သူများ ဖြစ်ကြသည်။

သီတဂူဆရာတော်သည် တရားဟောစာများ ကို ပြောစကားဖြင့် ထုံးစံအတိုင်း ရေးသားဖော်ပြ သော်ငြားလည်း သူ၏ ကျမ်းများ၊ ဆောင်းပါးများ စသည်တို့ကို ရေးရာတွင်ကား မြန်မာ့မူမပျက် စာပေရေးဟန်ဖြင့် ရေးသားသည်မှာ ချီးကျူးဖွယ် ဖြစ်သည်။

ဤသို့ရေးဟန်ဖြင့် ရေးရာတွင်လည်း ရှင်း လင်း ပြတ်သားစွာ ရေးသားနိုင်စွမ်း ရှိသူဖြစ်သည်။

မိမိတင်ပြလိုသောအချက်ကို ပေါ်လွင်အောင်တင်ပြ နိုင်သော စကားပြေအရေးအသား ထူးချွန်သူ ဖြစ် သည်။

ပုံစံအဖြစ် ဆရာတော်ရေးသားသည့် “မမေ နိုင်သော ခရီးစဉ်တစ်ခု” ဆောင်းပါးမှ ရေးသား ချက်တစ်ရပ်ကို တင်ပြလိုပါသည်။ ရှုပါ။

“မိမိသည် ခရီးသွားဝါသနာပါသောသူ တစ် ယောက်ဖြစ်သည်။ မြတ်ဗုဒ္ဓကလည်း သူ့သာသနာ တည်ထောင်ခါစက စည်းရုံးရရှိသော ရဟန်းတော် အပါး (၆၀) ကို လူအများအကျိုးရှိဖို့ ခရီးထွက် ကြံဟု မိန့်တော်မူခဲ့ပါသည်။ ယင်းမိန့်ခွန်းတော် အတိုင်းပင် မိမိသည် နေရာဒေသမျိုးစုံတို့သို့ ဓမ္မဒူတ ခရီးကို အဆက်မပြတ် သွားရောက်ခဲ့သည်။ မြစ် ကြီး၊ မြစ်ငယ်တို့အထဲ၌ရှိသော ရေသည်မပြတ် စီးဆင်းလျှင် ကြည်လင်သန့်ရှင်း၏။ ရပ်နေသော ရေသည်ညစ်၏။ သို့ဖြစ်ခြင်းကြောင့်ခရီးသွားရခြင်း ကို မိမိနှစ်သက်၏။ ခရီးသွားခြင်းဖြင့် ဒေသအသစ် အသစ်တို့ကို ရောက်တိုင်း ရောက်တိုင်း၊ လူအသစ် အသစ်တို့ကို တွေ့ဆုံရာ၊ မြင်ကွင်းအသစ်အသစ် တို့ကိုမြင်ရာ၊ ပတ်ဝန်းကျင် အသစ်အသစ်တို့ကို ထိတွေ့ ခံစားရသောကြောင့် အတွေးသစ်၊ အမြင် သစ်၊ အယူအဆသစ်တို့သည် လုပ်ငန်းအသစ်၊ စီမံ ချက်အသစ်တို့၌ များစွာ အထောက်အကူပြုလေ သည်။”

ကဗျာဖွဲ့ဆိုရာတွင်လည်း သီတဂူဆရာတော် သည် ကဗျာဆရာကောင်း တစ်ဦးဖြစ်သည်။ ယနေ့ ကဗျာလောကတွင် မြန်မာ့မူမပျက် ရေးထုံးမှန်၊ ကာရန်မှန်၊ အသံမှန်တို့ဖြင့် မိမိတို့ခံစားမိသော၊ ရည်ရွယ်ချက်ကောင်းသော၊ အကြောင်းအရာ

ကောင်းသော၊ ကဗျာကောင်းများအဖြစ်ဖွဲ့ဆိုသော ကဗျာများရှိသကဲ့သို့၊ ကဗျာဟူ၍ အမည်ခံကာ စကားပြေရေးဟန်ဖြင့် ရေးနေသော ကဗျာများ လည်းရှိသည်။

ယင်းတို့ကို အချို့က ကာရန်မဲ့ကဗျာဟုခေါ်ကြသည်။ ဒဂုန်တာရာကမူ စကားပြေကဗျာ (Prose Poem) ဟု အမည်သတ်မှတ်ခဲ့သည်။ စစ်ပြီးစခေတ်၌မူ ယင်းတို့ကို စာညွှန်ဟူ၍ အမည်သတ်မှတ်ခဲ့ကြသည်။

သီတဂူဆရာတော်ကား ကဗျာစာဆိုအစစ်ဖြစ်သည်။ မြန်မာ့မူနှင့်အညီ အကြောင်းအရာကောင်းတို့ကို ခံစားချက်ပါပါဖြင့် ကာရန်၊ အသံမှန်စွာ ရေးဖွဲ့နိုင်သူဖြစ်သည်။ ပုံစံအဖြစ် ဉာဏ်ထွန်း (သီတဂူ) အမည်ဖြင့် ရေးဖွဲ့ခဲ့သော “ဇေယျာမြေ” ကဗျာကို တင်ပြလိုပါသည်။ ဇေယျာမြေ ကဗျာတွင် စစ်ကိုင်းတောင်၊ စစ်ကိုင်းချောင်၏ ရေမြေအလှ၊ သစ်ပင်အလှ၊ သူတော်စင်များ၏ နှလုံးသားအလှ၊ ထိုသူတော်စင်တို့အတွက် ရေပေးလှူခြင်း၏ စေတနာ အလှတို့ကို ပေါ်လွင်ပြောင် မြောက်စွာ ရေးဖွဲ့ထားသည်ကို တွေ့ရသည်။ ရှုပါ။

ဇေယျာမြေ

စေတီမျိုးမျိုး၊ ပုထိုးသွယ်သွယ်
ဂူဝယ်စားစား၊ များလျားချောင်ကျောင်း
လျှိုမြောင်အောင်းသည်၊ အပေါင်းထေရ်မွန်
သီလဝန်သံဃာ၊ သူတော်စွာတို့
သိက္ခာကျင့်ဆောင်၊ လိုဏ်ကျောင်းချောင်နှင့်
တန်ဆောင်ဘုံနန်း၊ ဤသခံမ်းဝယ်၊
တောင်တန်းစိမ်းမြ၊ တောလည်းလှသည်၊
သာစွမြိုင်ခြေ၊ ဇေယျာမြေ။

တောလမ်းစုံထွေ၊ တောင်ရစ်ခွေ၍
အေးရေအလှူ၊ သီတဂူနှင့်
ကြည်ဖြူသည့်တောင်၊ တရားချောင်က
လျှိုမြောင်မြိုင်နန်း၊ ရှုမခန်းသည်
သာဆန်းဘုံဗွေ၊ ဇေယျာမြေ။

ကျောက်သားထပ်ထပ်၊ ပန်းကလပ်သို့
ထွတ်မြတ်သေလာ၊ အောင်မြေချာဝယ်
ရောက်လာအများ၊ ခရီးသွားတို့
အင်အားနှမ်းလျှ၊ မရွှင်ပျလည်း
ချိုမြကြည်ရေ၊ သောက်မိလေလျှင်
ညှိုးခွေနုံးနောက်၊ တွေဝေပျောက်သည်
ထွန်းတောက်ဖြူရွှေ၊ ဇေယျာမြေ။

တောင်တန်းသွယ်သွယ်၊ ရောင်ဆန်းခြယ်သည့်
တောလယ်ကိုဖြတ်၊ ရေကြည်ပြတ်လျှင်
တစ်ရပ်ကဆွေ၊ စိတ်မဝေနှင့် တို့ရေအလှူ၊
သီတဂူက ကြည်ဖြူချိုအေး၊ အသင့်ပေးပြီ
ချမ်းအေးမြိုင်ခြေ၊ ဇေယျာမြေ။
ဆူဆူထေရ်မွန်၊ ပညာဝန်တို့ ဟောညွှန်ချိုမြ၊
မြတ်ဓမ္မဟူ အမြိုက်လှူ၍

သင်ယူပို့ချ၊ ရွတ်အံကြသည့်
ဓမ္မအသံ၊ တောင်လုံးညံ့ခွဲ
ဝေယံစွင့်စွင့်၊ မိုးသို့မြင့်သည့်
ရှင်ပင့်ကိုယ်စား၊ စေတီဖျားမှ
တွဲလျားခတ်ညံ့၊ ဆည်းလည်းသံလည်း
အတုလံဗုဒ္ဓ၊ မိန့်ခြေဟသည့်
ဓမ္မအသံ၊ ဘဝင်လျှံသို့
မြိုင်ယံတကြော၊ ဖြစ်အံ့ဩသည်
သာမောဋ္ဌာနေ၊ ဇေယျာမြေ။

ဉာဏ်စိုး(သီတဂူ)

သီတဂူဆရာတော်သည် ဤသို့ မှတ်တမ်း
တင်သင့်သော စာရေးဆရာ၊ ကဗျာဆရာဖြစ်
သဖြင့်လည်း “နှစ်ဆယ်ရာစု မြန်မာ စာရေးဆရာ
များနှင့် စာစုများ စာရင်း” (ဒုတိယတွဲ) ၌ သူ၏
ဘဝဖြစ်စဉ်အကျဉ်း နှင့် သူရေးခဲ့သော စာအုပ်များ
စာရင်း အကျဉ်းကို ဖော်ပြထားသည်။ ယင်းစာအုပ်
မှာ ပြန်ကြားရေးနှင့် ပြည်သူ့ဆက်ဆံ ရေးဦးစီးဌာန
(ရုံးချုပ်) စာတည်း အဖွဲ့က စုဆောင်းပြုစုသော
စာအုပ်ဖြစ်သည်။

ထို့ပြင် မခင်စိုးစိုးထွေး (ဝိဇ္ဇာဘွဲ့၊ ပထဝီဝင်)
ကလည်း စာကြည့်တိုက်နှင့် သုတေသနပညာ
ဒီပလိုမာဘွဲ့အတွက် ဆရာတော်၏ စာအုပ်စာရင်း
ကို စနစ်တကျ ပြုစု တင်သွင်းခဲ့သည်။ အောင်မြင်၍
စာကြည့်တိုက်နှင့် သုတေသနပညာ ဒီပလိုမာဘွဲ့ရရှိ
ခဲ့သည်။

ဗုဒ္ဓကိုယ်စားလှယ်တော်

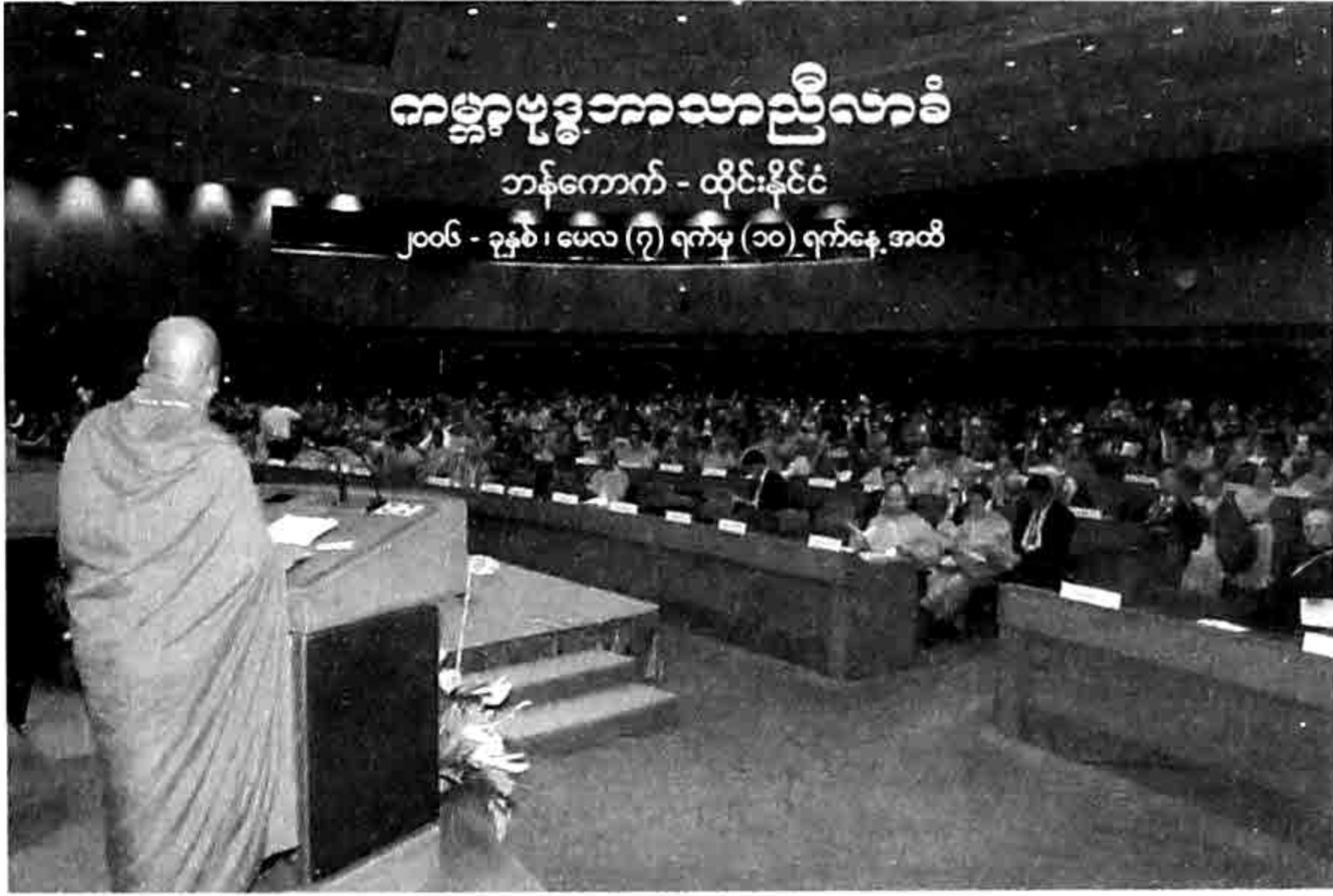
သီတဂူဆရာတော်သည် မြန်မာနိုင်ငံထေရ
ဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ရဟန်းတော်များနှင့် လူပုဂ္ဂိုလ်
များ၏ ကိုယ်စားလှယ်အနေဖြင့် ဗုဒ္ဓဘာသာဆိုင်ရာ
အစည်းအဝေးကြီးများသို့ တက်ရောက်ခဲ့သည်။
ပြောဟောခဲ့သည်၊ ဆွေးနွေးခဲ့သည်။ တစ်နည်း
အားဖြင့် တိုင်းပြည်နှင့်လူမျိုး ဗုဒ္ဓကိုယ်စားလှယ်
တော်ဟုလည်း ဆိုနိုင်သည်။

သီတဂူဆရာတော်ကြီး တက်ရောက်ခဲ့သော
ဗုဒ္ဓအယူဝါဒဆိုင်ရာ အစည်းအဝေးကြီးများမှာ-

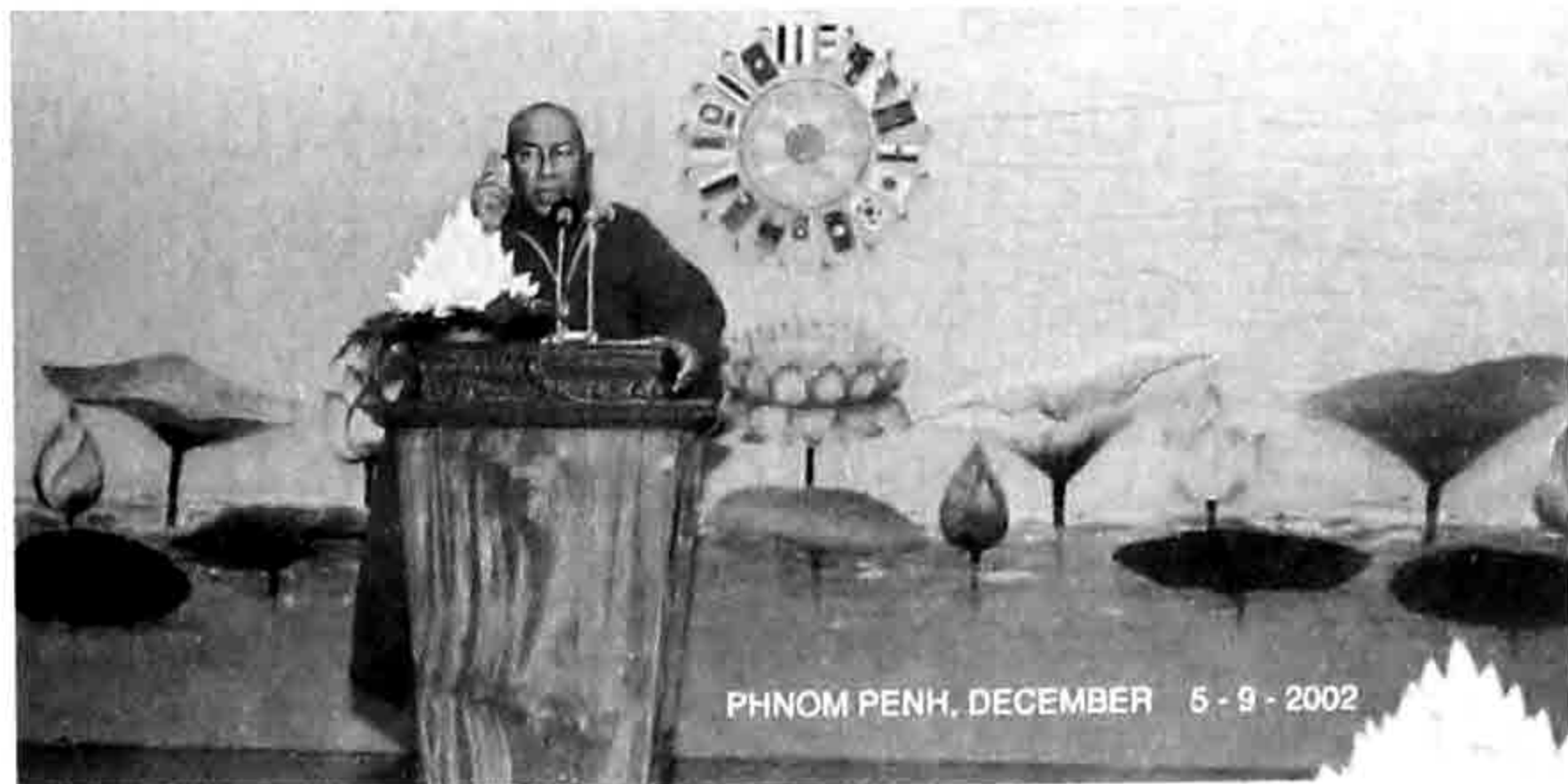
- (၁) ဂျာမနီနိုင်ငံ၌ကျင်းပသော ဥရောပဗုဒ္ဓ
ဘာသာညီလာခံ၊
(Europe Buddhist Conference)
(၂၀၀၂)၊
- (၂) တောင်အာဖရိက နိုင်ငံ၌ ကျင်းပသော
ကမ္ဘာ့ဘာသာပေါင်းစုံဆိုင်ရာ အစည်း
အဝေး
(Parliament of World Religions)
- (၃) အိန္ဒိယနိုင်ငံ ဗာရာဏသီမြို့၌ ကျင်းပ
သော ကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓဘာသာ ဆွေးနွေးပွဲ၊
(World Buddhist Seminar)၊
- (၄) အိန္ဒိယပြည် အိဂတ်ပူရီ ဓမ္မရိပ်သာ၌
ကျင်းပသော ကမ္ဘာ့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝိပဿ
နာ တရားဆွေးနွေးပွဲ
(World Buddhist Seminar for
Mediation) (၁၉၉၀)၊

သီတဂူဆရာတော်ဒေါက်တာအရှင်ဉာဏိဿရ၏ ဘဝဖြစ်စဉ်အကျဉ်း (၁၂၇)

- (၅) ထိုင်းနိုင်ငံဘန်ကောက်မြို့၌ကျင်းပသော ကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓဘာသာထိပ်သီးညီလာခံကြီး၊ (ဒုတိယအကြိမ်) (၂၀၀၂) (Second World Buddhist Summit Conference)

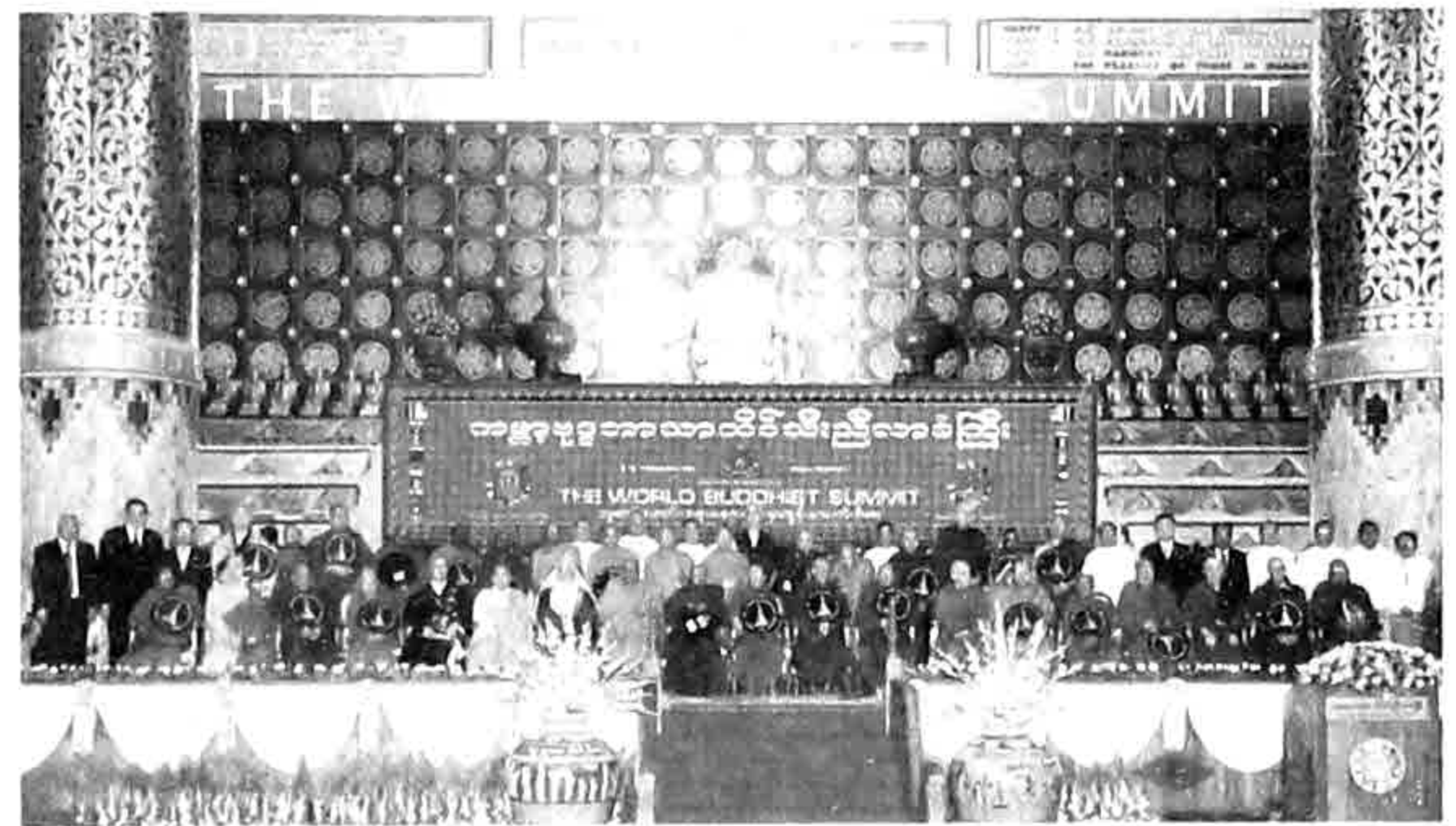
- (၆) ကမ္ဘောဒီးယားနိုင်ငံ၌ ကျင်းပသော ကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓဘာသာထိပ်သီး ညီလာခံကြီး (တတိယအကြိမ်)၊ (Third World Buddhist Summit Conference) (၂၀၀၂)

- (၇) အမေရိကန်နိုင်ငံ နယူးယောက်မြို့၌ ကျင်းပသော ကမ္ဘာ့ဘာသာပေါင်းစုံ ညီလာခံကြီး (၂၀၀၀) (World Religious Conference)

- (၈) မြန်မာနိုင်ငံရန်ကုန်မြို့၌ ကျင်းပသော ကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓဘာသာထိပ်သီးညီလာခံကြီး၊ (၂၀၀၄) စသည်တို့ဖြစ်သည်။

ယင်းတို့အနက် မြန်မာနိုင်ငံရန်ကုန်မြို့၌ ကျင်းပသော ကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓဘာသာ ထိပ်သီးညီလာခံကြီး (၂၀၀၄ ခုနှစ်) မှာ အထူးထင်ရှားသည်။ ယင်း ညီလာခံကြီးကို (၉-၁၂-၂၀၀၄) မှ (၁၁-၁၂-၂၀၀၄) အထိ (၃) ရက်တိုင်ကျင်းပခဲ့သည်။ ကမ္ဘာ့အေးကုန်းမြေ ဆဋ္ဌသင်္ဂါယနာ တင်ခဲ့ရာ မဟာပါသဏ လိုဏ်ဂူတော်ကြီး၌ ကျင်းပခဲ့သည်။ နိုင်ငံပေါင်း (၃၈) နိုင်ငံတို့မှ ဗုဒ္ဓကိုယ်စားလှယ် ပေါင်း (၁၀၀) ခန့်၊ လေ့လာသူပေါင်း ပြည်ပမှ (၁၀၀၀) ခန့် တက်ရောက်ခဲ့ကြသည်။ ဆရာတော် အရှင်

9 10 11 December 2004 Yangon, Myanmar

သီလာနန္ဒာဘိဝံသက သဘာပတိအဖြစ် ဆောင်ရွက်သည်။ သီတဂူဆရာတော်က ညီလာခံကြီး တစ်ခုလုံးကို တာဝန်ယူလျက် ဦးစီး ဦးဆောင်ပြုခဲ့သည်။ ထို့နောက် သီတဂူဆရာတော်သည် ပထမအကြိမ် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ထေရဝါဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်များ ညီလာခံကို ဦးစီး ဦးဆောင်ပြု၍ ကျင်းပခဲ့သည်။ ယင်း ညီလာခံ ကြီးကို ၂၀၀၇ ခုနှစ်၊ မတ်လ (၉) ရက် မှ (၁၁) ရက်နေ့အထိ ရန်ကုန်မြို့နှင့်ပုဂံ

တွင် ကျင်းပခဲ့သည်။ ထိုပထမအကြိမ် ကျင်းပသော ထေရဝါဒဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်များညီလာခံသို့ နိုင်ငံပေါင်း (၁၃) နိုင်ငံမှ တက္ကသိုလ်နှင့်ကောလိပ်ပေါင်း (၂၇) ခုမှ ကိုယ်စားလှယ်များ တက်ရောက်ကြသည်။ ထို့ပြင် ပြည်ပ (၁၃) နိုင်ငံမှ ပညာရှင် စုစုပေါင်း (၆၃) ဦးကလည်း လေ့လာသူများအဖြစ် တက်ရောက်ကြသည်။ ပြည်တွင်းမှ ပညာရှင်ဆရာတော်များ၊ သီလရှင်များ၊ စာပေ ပညာရှင်များ၊ တက္ကသိုလ်ပညာရှင်များ၊ ဗုဒ္ဓဘာသာအသင်းအဖွဲ့များမှ ကိုယ်စားလှယ်များ စုစုပေါင်း (၆၃)ဦးတို့လည်း တက်ရောက်ကြသည်။

အဆိုပါညီလာခံတွင် သီတဂူဆရာတော်ကြီးက သဘာပတိအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ အဆိုပါညီလာခံများကို (၂)နှစ်တစ်ကြိမ် ကျင်းပသွားရန် အစီအစဉ်ရှိသည်။ ထို့ကြောင့် (၂၀၀၉)ခုနှစ် တွင် ဒုတိယအကြိမ် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာထေရဝါဒဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်များညီလာခံကို မတ်လ (၅)ရက်နေ့မှ (၈)ရက်နေ့အထိ ကျင်းပခဲ့ပြန်သည်။ ဒုတိယအကြိမ်၌ စစ်ကိုင်းမြို့ သီတဂူကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်တွင် ကျင်းပသည်။ ထို ဒုတိယအကြိမ် ညီလာခံသို့ ပြည်ပနိုင်ငံပေါင်း (၁၁)နိုင်ငံမှ တက္ကသိုလ်နှင့် ကောလိပ်ပေါင်း (၃၀) ၏ကိုယ်စားလှယ်များ တက်ရောက်ကြသည်။ အခြားနိုင်ငံ (၈)နိုင်ငံမှ ပညာရှင် စုစုပေါင်း(၂၉၀) ကလည်း လေ့လာသူများအဖြစ် တက်ရောက်ကြသည်။ ယခင်ပထမအကြိမ်ထက် တက်ရောက်သူ ပိုမိုများပြားသည်။ သီတဂူကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်ဘွဲ့နှင့်သဘင်တွင်ကျင်းပရာ အလွန်ခမ်းနားစည်ကားလှသည်။ ထိုညီလာခံကြီးတွင် သဘာပတိအဖြစ် သီတဂူဆရာတော်ကြီးကပင်

ဆောင်ရွက်တော်မူခဲ့သည်။ ထို့ပြင် သီတဂူဆရာတော်သည် ထေရဝါဒဗုဒ္ဓတရားတော်၏ အဆီအနှစ် ဗုဒ္ဓဒေသနာတော်များကို ကမ္ဘာအရပ်ရပ်ရှိ နိုင်ငံအသီးသီးမှ တက္ကသိုလ်ကြီးများတွင် သင်ကြားပို့ချခဲ့သည်။ ယင်းတို့မှာ

- (၁) ဗန်ဒါဗစ် တက္ကသိုလ် (အမေရိကန်)၊ Vanderbilt Universit (U.S.A, Nashville) ၊
- (၂) တက်နက်စီပြည်နယ် တက္ကသိုလ် (အမေရိကန်)၊ (Tennessee State University) (U.S.A)၊

- (၃) အီလွိုနွိုက် တက္ကသိုလ် (အမေရိကန်) (University of Illionois) (U.S.A)၊
- (၄) မစ်ရှီဂန်တက္ကသိုလ် (University of Michigan)(U.S.A)၊
- (၅) ခရစ်ယာန်ကျောင်းတိုက်များ အကယ်ဒမီ (အမေရိကန်) (Academy of Christian Churches) (U.S.A, Nashville) ၊
- (၆) အရီဇိုးနား တက္ကသိုလ် (အမေရိကန်) (Universityof Arizona) (U.S.A)၊

သီတဂူဆရာတော်ဒေါက်တာအရှင်ဉာဏိဿရ၏ ဘဝဖြစ်စဉ်အကျဉ်း (၁၂၉)

- (၇) တက္ကဆက် တက္ကသိုလ် (အမေရိကန်)
(University of Texas,U.S.A)၊
- (၈) ကယ်လီဖိုးနီးယား တက္ကသိုလ် (အမေရိကန်)
(University of California, U.S.A)၊

- (၉) ဟာဝိုင်းယီတက္ကသိုလ် (အမေရိကန်)၊
(University of Hawaii, U.S.A)
- (၁၀) ကမ်ဘာရားအမျိုးသား တက္ကသိုလ်
(သြစတြေးလျ)
(National University of Cambera, Australia)၊
- (၁၁) ဘူချန်တက္ကသိုလ် (ကိုရီးယား)
(University of Buchon,Korea)၊
- (၁၂) အိုဆာကာတက္ကသိုလ် (ဂျပန်)
(University of Osaka, Japan)၊
- (၁၃) ကိတ်ပံတောင်းတက္ကသိုလ် (တောင်အာဖရိက)
(University of Cape Town, South Afriaca)၊

- (၁၄) ပဲရစ်တက္ကသိုလ် (ပြင်သစ်)
(University of Paris, France)၊
- (၁၅) အောက်စဖို့တက္ကသိုလ် (အင်္ဂလန်)
(University of oxford, U.K)၊
- (၁၆) တြီပူဘန်တက္ကသိုလ် (နီပေါ)
(TriBhuvam University, Nepal)၊

နည်းပညာဆိုင်ရာ အာရှတက္ကသိုလ် (ဘန်ကောက်မြို့၊ ထိုင်းနိုင်ငံ) စသည်တို့ ဖြစ်ကြသည်။

ထိုသို့စွမ်းစွမ်းတမံ ဆောင်ရွက်နိုင်မှုကြောင့်လည်း သီတဂူဆရာတော် အရှင်ဉာဏိဿရအား ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရက ၁၉၉၃ ခုနှစ်တွင် မဟာဓမ္မကထိကဗဟုဇနဟိတဓရ ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ကို ဆက်ကပ်လှူဒါန်းခဲ့သည်။ ထို့နောက် ၁၉၉၅ ခုနှစ်တွင် အဂ္ဂမဟာသဒ္ဓမ္မ ဇောတိကဓဇ ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ကို ဆက်ကပ် လှူဒါန်းခဲ့သည်။ ၁၉၉၇ ခုနှစ်တွင် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ကို ဆက်ကပ်လှူဒါန်းခဲ့သည်။ ၂၀၀၄ ခုနှစ်တွင် အဂ္ဂမဟာဂန္ထဝါစကပဏ္ဍိတ ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ကို ဆက်ကပ် လှူဒါန်းခဲ့သည်။ ထို့ပြင် ရွှေကျင်နိကာယ ဂိုဏ်းလုံးဝန်ဆောင်နာယက ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ကိုလည်း ရွှေကျင်ဂိုဏ်းကြီးက ချီးမြှင့်ခဲ့သည်။ ၁၉၉၉ ခုနှစ်တွင် မန္တလေးမြို့ ပရိယတ္တိသာသနဟိတ အသင်းကြီးကလည်း နှစ် (၁၀၀) ပြည့် အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် ပရိယတ္တိသာသနဟိတဓရဂုဏဝိသိဋ္ဌပုံတော် လက်မှတ်ကို ဆက်ကပ်လှူဒါန်းခဲ့သည်။ ၂၀၀၅ ခုနှစ်တွင်မူ သီတဂူဆရာတော်ကြီးအား ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်က ဂုဏ်ထူးဆောင် စာပေ

ပါရဂူဘွဲ့ (D.Litt) ဘွဲ့ကို အပ်နှင်းခဲ့သည်။ ၂၀၀၉ ခုနှစ်တွင် ရွှေကျင်နိကာယဂိုဏ်းကြီးကလည်း သီတဂူဆရာတော်ကြီးအား ဝိသိဋ္ဌပုဂ္ဂလသကလ ရဋ္ဌ သာသနောပကာရက ဘွဲ့တံဆိပ်တော် ထပ်မံ ချီးမြှင့်ခဲ့ပြန်သည်။ ထိုမှတစ်ပါး ၂၀၀၉ ခုနှစ်တွင် ပိုင်အမ်ဘီအေ အသင်းကြီးက အဂ္ဂမဟာမင်္ဂလဓမ္မ ဇောတိကဓဇ ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ကို လှူဒါန်းခဲ့သည်။ ယင်းသို့ ပြည်တွင်း၌ ဘွဲ့တံဆိပ်တော်များကို ဆက် ကပ်ခြင်းခံရသည့်နည်းတူ ပြည်ပကလည်း သီတဂူ ဆရာတော်ကြီးအား ဘွဲ့တံဆိပ်တော်များ ဂုဏ်ပြု ဆက်ကပ်ခဲ့ပြန်သည်။ ၂၀၀၅ ခုနှစ်တွင် ထိုင်းနိုင်ငံ မဟာချူလာလောင်ကွန်းတက္ကသိုလ်က သီတဂူ ဆရာတော်ကြီးအား ဂုဏ်ထူးဆောင်ပါရဂူဘွဲ့ (Ph.D) ကို ဆက်ကပ်လှူဒါန်းခဲ့သည်။ ထိုမျှမက ၂၀၀၈ ခုနှစ်တွင် ထိုင်းနိုင်ငံ မဟာကုဋ်ဗုဒ္ဓဘာသာ တက္ကသိုလ်ကဂုဏ်ထူးဆောင်ပါရဂူဘွဲ့ (Ph.D) ကို ထပ်မံ ဆက်ကပ်ခဲ့ပြန်သည်။ ထို့ပြင် ၂၀၀၈ ခုနှစ် တွင် အိန္ဒိယနိုင်ငံ နဝနာလန္ဒတက္ကသိုလ်ကြီးက လည်း ဂုဏ်ထူးဆောင် ပါရဂူဘွဲ့ (Ph.D) ကိုဆက် ကပ်ခဲ့ပြန်သည်။

ကမ္ဘာ့အကောင်းဆုံး ဘာသာတရားဆု

ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံ ဂျနီဗာမြို့တွင် ဘာသာ တရားများနှင့် စိတ်ဓာတ် တိုးတက်ရေးဆိုင်ရာ နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့ကြီးတစ်ရပ် (International Coa- lition for the Advancement of Religious and Spirituality) (ICARUS) ရှိသည်။ မကြာမီက ထို အဖွဲ့ကြီးသည် ကမ္ဘာ့ဘာသာရေးခေါင်းဆောင် ကိုယ်စားလှယ်(၂၀၀)ကို ဖိတ်ခေါ်၍ အစည်းအဝေး

တစ်ရပ် ကျင်းပခဲ့သည်။ ထို အစည်းအဝေးသို့ တက်ရောက်သူများထဲတွင် နိုင်ငံတကာမှ ခရစ် ယာန်၊ အစ္စလာန်၊ ဟိန္ဒူ၊ ဗုဒ္ဓဘာသာ၊ ဂျူး စသည့် ဘာသာတရားပေါင်းစုံမှ ဦးစီး ခေါင်းဆောင်များ ပါဝင်သည်။

ထိုအဖွဲ့ကြီးသည် ၂၀၀၉ ခုနှစ်တွင် ကမ္ဘာ့ အကောင်းဆုံး ဘာသာဆုဟူ၍ သတ်မှတ်ပြီး ထိုဆု အတွက် ဗုဒ္ဓဘာသာကို နှင်းအပ်ရန် ရွေးချယ်လိုက် ကြသည်။

သီတဂူဆရာတော်ကြီးနှင့် ပုပ်ရဟန်းမင်းကြီး

ဘာသာပေါင်းစုံနှိုင်းနှိုင်းနှိုင်းနှိုင်း ဝေဖန်ဆန်းစစ်ရေးအဖွဲ့ အစည်းဝင် (၂၇-၂၈)ရက်၊ ခေတ်မီတိုက်တာ၊ ၂၀၀၀ ခုနှစ်

ထိုသို့ ဗုဒ္ဓဘာသာကို ကမ္ဘာ့အကောင်းဆုံး ဘာသာတရားအဖြစ် ရွေးချယ်၍ ဆုအပ်နှင်းသည် ကို အခြားဘာသာဝင်များက လုံးဝကန့်ကွက်ခြင်း မရှိ၊ တညီတညွတ်တည်းပင် သဘောတူလက်ခံ လိုက်ကြသည်။

ထိုအဖွဲ့ကြီးမှ သုတေသနညွှန်ကြားရေးမှူး ဂျန်နာဟဒ် (John Nar hard) က “ဗုဒ္ဓဘာသာ တရားအား ကမ္ဘာ့အကောင်းဆုံး ဘာသာတရားဆု အပ်နှင်းလိုက်ကြသည်ကို ကျွန်ုပ်တို့အဖို့ အံ့သြခြင်း မရှိပါ။ အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော် ဗုဒ္ဓဘာသာတရား သည် အခြားဘာသာတရားများနှင့်မတူ၊ မိမိတို့ ဘာသာအတွက်သော်လည်းကောင်း၊ မိမိတို့ကိုး

ကွယ်သော အရှင်သခင်တို့အတွက်သော်လည်းကောင်း
လုံးဝ စစ်တိုက်ခြင်းမရှိ။ ငြိမ်းချမ်းရေး
ကိုသာ ဖော်ဆောင်သော ထူးခြားသည့်ဘာသာ
တရားဖြစ်ပါသည်။” ဟူ၍ ဖွင့်ဟ ပြောဆိုခဲ့ပေသည်။

ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့ သုတေသနပြုထားသည့် အတိုင်းပင် ဗုဒ္ဓဘာသာသည် စစ်ပြုခြင်း၊ စစ်တိုက်ခြင်း၊ အကြမ်းဖက်တိုက်ခိုက်သတ်ဖြတ်ခြင်းတို့ကို လုံးဝမလိုလားသော ဘာသာတရားဖြစ်သည်။

ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်လက်ထက်တော်က ကပ္ပိလဝတ်ပြည်သူတို့နှင့် ကောလိယပြည်သူတို့သည် နှစ်ပြည်ထောင်အကြားရှိ ရောဟိနီမြစ်ရေကို ရယူလိုရေးအတွက် တစ်ဖက်နှင့်တစ်ဖက် စစ်တိုက်မည်ပြုကြသည်။ ဤတွင် ဗုဒ္ဓက “အနည်းငယ်မျှ တန်ဖိုးထိုက်သော ရေအတွက် အဖိုး မဖြတ်နိုင်သော အသက်သွေးများကို အဘယ်ကြောင့် အဆုံးရှုံး ခံကြမည်နည်း၊ ခိုက်ရန် ဖြစ်ပွားခြင်းဖြင့် ငြိမ်းချမ်းသာယာမှုကို မဖျက်ဆီးသင့်” ဟူ၍ ဆုံးမတော်မူခဲ့သည်။ ကိုယ်တော်တိုင်လည်း ရန်စစ်ကို တားဆီးတော်မူခဲ့သည်။ ဤသို့လျှင် ဗုဒ္ဓဘာသာသည် စစ်မက်ကိုမလိုလား၊ ငြိမ်းချမ်းရေးကိုသာ လိုလားသော ဘာသာတရားဖြစ်သည်။

ထို့ပြင် ဗုဒ္ဓဘာသာသည် မိမိတို့နှစ်သက်ယုံကြည်မှသာ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်အဖြစ် ခံယူစေလိုသော ဘာသာဝါဒဖြစ်သည်။ ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်လက်ထက်တော်တွင် ဝေသာလီပြည်မှ နိဂဏ္ဌ၏ တပည့်တစ်ဦးဖြစ်သော စစ်သူကြီး သီဟသေနာပတိသည် ဗုဒ္ဓ၏တရားကို နှစ်သက်သဖြင့် ရတနာသုံးပါးကို ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်သော ဥပါသကာ

အဖြစ် မှတ်ယူပါရန် ဗုဒ္ဓအား လျှောက်ထားသည်။ ထိုအခါ ဗုဒ္ဓက စည်းရုံးတိုက်တွန်းခြင်းမပြု။ “စဉ်းစားချင့်ချိန်ပြီးမှသာ ဥပါသကာအဖြစ် ခံယူပါ။ ထိုသို့ ခံယူရာတွင်လည်း မိမိဆည်းကပ် အားထားခဲ့သော နိဂဏ္ဌတို့ကို ဆက်လက်လှူဒါန်းမြဲ လှူဒါန်းပါ” ဟူ၍ အံ့ဖွယ် သဘောထားကြီးစွာဖြင့် မိန့်ဆိုတော်မူခဲ့သည်။ ထိုသို့ဆိုသဖြင့်လည်း စစ်သူကြီးသီဟသည် ဗုဒ္ဓ၏အဆုံးအမကို ပိုမိုနှစ်သက်ကာ ဥပါသကာအဖြစ် လှိုက်လှဲစွာခံယူခဲ့သည်။

ဗုဒ္ဓဘာသာတရား၏ အကျဉ်းချုပ်မှာ - ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာ သုံးရပ်ကို ပြုကျင့်ရေးဖြစ်သည်။ စစ်မက်မပြု၊ သူတစ်ပါးကို နှိပ်စက်ညှဉ်းဆဲခြင်းမပြု၊ ငြိမ်းချမ်းရေးကိုသာ အဓိကထားသော၊ လွတ်လပ်သော ဘာသာတရားဖြစ်သည်။ ကိုယ်စိတ်နှလုံးသုံးပါးကို စင်ကြယ်အောင် ပြုမှု ကျင့်ကြံပွားများ အားထုတ်ရသော ဘာသာတရားဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်လည်း အဆိုပါအဖွဲ့ကြီးက ဗုဒ္ဓဘာသာအား ကမ္ဘာ့အကောင်းဆုံး ဘာသာတရားဆုကြီးကို ရွေးချယ်သတ်မှတ်ရန် အပ်နှင်းလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။

ဤသို့ ကမ္ဘာ့လူမျိုးပေါင်းစုံ၊ ဘာသာအယူဝါဒပေါင်းစုံတို့က ဗုဒ္ဓဘာသာကို လေးစားမြတ်နိုးခြင်းရှိအောင်၊ ဗုဒ္ဓဘာသာ၏အနှစ်သာရကို ခံစားသိရှိအောင် ဆောင်ရွက်သူများထဲတွင် ကိုလိုနီ ဗြိတိသျှခေတ်တွင် လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီး၊ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတဆရာတော်ဦးဉာဏ၊ ကမ္ဘာ့သာသနာပြု အဘိဓမ္မမဟာရဋ္ဌဂုရု ဆရာတော်ကြီး ဦးသေဋ္ဌိလ၊ အင်္ဂလိပ်ဘုန်းတော်ကြီး အရှင်အာနန္ဒာမေတ္တယျ၊ အီတာလျံဘုန်းတော်ကြီး ဦးလောကနာထ၊ ဂျာမန်ဘုန်းတော်ကြီး အရှင်ဉာဏတိလော

က၊ အမေရိကန်လူမျိုး အငြိမ်းစားဗိုလ်မှူးကြီး အော်လကော့၊ ဆာအက်ဒဝင်အာနီး စသူတို့ ဦးဆောင်ပါဝင်သည်။

ယခုမျက်မှောက်ခေတ်တွင် တောင်ပုလုဆရာတော်ကြီးဦးနန္ဒိယ၊ မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး ဦးသောဘဏ၊ တိပိဋကဓရ မင်းကွန်းဆရာတော်ကြီး ဦးဝိစိတ္တသာရာဘိဝံသ၊ တောင်မြို့မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော်ကြီး အရှင်ဇနကာဘိဝံသ၊ သဒ္ဓမ္မရုံသီရိပိသာဆရာတော်ကြီး အရှင်ကုဏ္ဍလာဘိဝံသ၊ ဖားအောက်တောရဆရာတော်ကြီး အရှင်အာစိန္တာ၊ ချမ်းမြေ့ဆရာတော်ကြီး အရှင်ဇနကာဘိဝံသ၊ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဒေါက်တာအရှင်သီလာနန္ဒာဘိဝံသ၊ သီတဂူဆရာတော် ဒေါက်တာအရှင်ဉာဏိဿရ၊ ပါမောက္ခချုပ် ဒေါက်တာအရှင်နန္ဒမာလာဘိဝံသ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာကြီး ဦးဘခင်၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာကြီး ဦးဂိုအင်ကာ စသူတို့ ဦးဆောင်ပါဝင်ပေသည်။

ထိုထိုဆရာတော်ကြီးများ ထိုထိုပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများထဲတွင် သီတဂူဆရာတော်၏ ဆောင်ရွက်မှုတို့ မည်မျှ ထိရောက်မှုရှိသည်ကို ဤ ထေရုပ္ပတ္တိကို ဖတ်ရှု၍ အကဲခတ်လေ့လာခြင်းဖြင့် သိရှိနိုင်ပါသည်။

သီတဂူဆရာတော်နှင့်အင်းစိန်ထောင်မှအကျဉ်းသားများ

သီတဂူဆရာတော်သည် အထူးလိုအပ်သော နေရာများနှင့် အထူးလိုအပ်သူများအတွက် အလှူဒါနများ ပြုလေ့ရှိသည်။ ယင်းအလှူဒါန များတွင် အင်းစိန်ထောင်အတွင်း၌ တရားဟော၍ (ဓမ္မဒါန

ပြု၍) ထမင်းကျွေးသော ဒါနသည်လည်း မှတ်တမ်းတင်ဖွယ်ဖြစ်သည်။

သီတဂူဆရာတော်နှင့် သီတဂူကပ္ပိယကာရက အဖွဲ့ဝင်များသည် ထိုအလှူဒါနနှစ်မျိုးကို (၂၀၀၂) ခုနှစ်၊ (၂၀၀၃)ခုနှစ်၊ (၂၀၀၄)ခုနှစ် တို့တွင် (၃)ကြိမ်ဆက်တိုက်ပြုခဲ့သည်။ ထို့နောက် (၂၀၁၀) ပြည့်နှစ် ဩဂုတ်လထဲတွင် စတုတ္ထအကြိမ်အဖြစ် လှူဒါန်းခဲ့သည်။

(၂၀၁၀)ပြည့်နှစ်၊ ဩဂုတ်လ (၂၁)ရက်နေ့တွင် ဝါခေါင်လပြည့် မေတ္တာအခါတော်နေ့ အကြိုအဖြစ် အင်းစိန်အကျဉ်းဦးစီးဌာန၊ မိုးလုံလေလုံအားကစားခန်းမတွင် သီတဂူ မေတ္တာ ကရုဏာ အလှူပွဲကြီးကို ကျင်းပခဲ့သည်။ ယခုနှစ်မှာ ယခင်

နှစ်များနှင့်မတူ။ တရားနာသော အကျဉ်းသူ၊ အကျဉ်းသားများမှာ စံချိန် တင်လောက်အောင်များ ပြားလှသည်။

အဆိုပါအလှူပွဲတွင် သီတဂူဆရာတော်ကြီးက အလှူငွေကျပ် သိန်းတရာဖြင့် မတည်ခဲ့သည်။ ဆရာတော်ကြီး၏ တပည့်ဒကာ၊ ဒကာမများက လည်း ဝိုင်းဝန်း ပါဝင် လှူဒါန်းကြသည်။ တစ်နေ့ တည်းဖြင့် ကျပ်ငွေသိန်းပေါင်း (၆၅၀)နီးပါး အကုန်အကျ ခံ၍ ဒါနပြုနိုင် ခဲ့ကြသည်။

အာဟာရအလှူတော်အတွက် အကျဉ်းသူ၊ အကျဉ်းသား (၉၀၀၀)ကျော်ကိုသာမက ကြွရောက်လာသူ ပရိသတ်များ၊ အလှူရှင်များ၊ မိဒီယာစာနယ်ဇင်းသမားများ၊ ထောင်ဝန်ထမ်းမိသားစုများ အပါအဝင် အားလုံးပေါင်း လူဦးရေတစ်သောင်းနီးပါးစာ ချက်ပြုတ်ကျွေးမွေး လှူဒါန်းခဲ့သည်။

နံနက်စာအဖြစ် ကြက်သားဒန်ပေါက်၊ ငပိကြော်၊ ချဉ်ပေါင်ရည်ဟင်းများဖြင့် လူပေါင်းတစ်သောင်းကျော်ကို ကျွေးမွေးခဲ့သည်။ အကျဉ်းသား (၉၀၀၀) ကျော်ကိုမူ နံနက်စာသာမက ကော်ဖီမစ်၊ ချွေးသုတ်ပဝါ၊ ဘီစကစ်မုန့်၊ သကြားလုံး၊ အအေးဘူးများကိုပါ လှူဒါန်းခဲ့သည်။ ထိုမျှမက ညနေစာ

အတွက်လည်း ထမင်းဖြူ၊ ကြက်သားကြော်၊ သီးစုံချဉ်ရည်ဟင်းများဖြင့် ကျွေးမွေးလှူဒါန်းခဲ့သည်။

ထို့နောက် နံနက် (၁၀) နာရီခွဲခန့်တွင် ဆရာတော်ကြီး၏ တရားပွဲ စတင်သည်။ ဆရာတော်၏ တရားပွဲကို အကျဉ်းသား၊ အကျဉ်းသူအားလုံး တက်ရောက်လိုကြသည်။ သို့ရာတွင် နေရာအခက် ခဲကြောင့်လည်းကောင်း၊ အခြေအနေအရလည်းကောင်း အကျဉ်းသား၊ အကျဉ်းသူ (၅၀၀)ကျော်ကိုသာ မဲချ၍ တရားပွဲသို့ တက်ရောက်ခွင့် ပြုခဲ့ရသည်။

တရားဟောပြောရာတွင် ဆရာတော်က - “သူတစ်ပါးတို့မှာ ဖြစ်နေတဲ့ဒုက္ခတွေကို ကိုယ့်ရင်ထဲမှာ ခံစားတတ်ရမယ်။ ဒုက္ခခံစားရသူတွေနဲ့ ဝေမျှခံစားတတ်ရင် အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်ကို “ကရုဏာရှင်” လို့ခေါ်တယ်။ သူတစ်ပါးတို့မှာ ဖြစ်နေတဲ့ ဒုက္ခတွေကို ကိုယ့်မှာ ဖြေဖျောက်ပေးချင်စိတ်ရှိရမယ်။ ကရုဏာစိတ် မွေးမြူရမယ်။

“မနောကံကရုဏာကို ကာယကံကရုဏာ အဖြစ် ရောက်အောင်လုပ်ရမယ်” ဆိုတာ သီတဂူ ရဲ့ဆောင်ပုဒ်ပဲ။”

“ဒီကနေ့လာကြတဲ့ သီတဂူသာသနာပြုအဖွဲ့နဲ့ တပည့်ဒကာ၊ ဒကာမတွေရဲ့ နှလုံးသားထဲမှာ ရင်ထဲမှာ အကျဉ်းသူ၊ အကျဉ်းသားတွေ ခံစားနေရတဲ့ ဒုက္ခတွေကို ဝေမျှခံစားတတ်ပါတယ် ဆိုတဲ့ လက္ခဏာကို ပြချင်လို့ဆောင်ရွက်တာပါပဲ။ အကျဉ်းသူ၊ အကျဉ်းသားတွေအားလုံး ခံစားရတဲ့ ဒုက္ခမှ လွတ်မြောက်စေလိုတဲ့ ကရုဏာဓာတ်ကို ပြရုံပါပဲ။ အခု ကျပ်ငွေသိန်း (၆၀၀) ကျော်ဖိုး လှူဒါန်းရတဲ့ ကောင်းမှုကြောင့် ဘုန်းကြီးတို့ဟာ နတ်စည်းစိမ်

ဘယ်နှစ်ကြိမ်၊ ဗြဟ္မာစည်းစိမ် ဘယ်နှစ်ကြိမ်ရပါစေလို မရည်ရွယ်ပါဘူး။ နိဗ္ဗာန်မဂ်ဖိုလ် ရက်တိုတိုနဲ့ ရပါစေလိုလည်း ဒီကနေ့ ဆုမတောင်းပါဘူး” ဟူ၍ ရဲရင့် စွန့်လွှတ်သောအလှူကို ဖွင့်ဟပြောဆိုခဲ့သည်။

ဤသို့ ဒါနပြုရာတွင် နိုင်ငံခြားသား အကျဉ်းသားများနှင့်တွေ့ဆုံသောအခါ ဆရာတော်က “ မင်းတို့ကို အခုလို ကျွေးမွေးရတဲ့အတွက် ဆရာတော် Happy (ပျော်ရွှင်ချမ်းမြေ့ခြင်း) ဖြစ်တယ်” ဟူ၍ မိန့်ဆိုသည်။ ထိုအခါ နိုင်ငံခြားသား အကျဉ်းသားများက “ဆရာတော်က Happy (ပျော်ရွှင်ချမ်းမြေ့ခြင်း) ဖြစ်ပေမဲ့ တပည့်တော်တို့ကတော့ Unhappy (မပျော်ရွှင်)ဖြစ်နေပါတယ်။ ဘာကြောင့်ဆိုတော့ အကျဉ်းကျနေရလို့ပါပဲ” ဟူ၍ ပြန်လည်လျှောက်ထားခဲ့သည်။

ထိုအခါ ဆရာတော်က Happy ဖြစ်ချင်ရင် နောင်အခါ Unhappy ဖြစ်စေတဲ့ အမှုမျိုးကို မလုပ်နဲ့ပေါ့ကွယ်” ဟူ၍ ပြန်လည်မိန့်ဆိုခဲ့သည်။ သက်ဆိုင်ရာတို့က တရားနာခွင့်ရရှိသောကြောင့်အကျဉ်းသူ၊ အကျဉ်းသားများမှာ စိတ်ဓာတ်နှူးညံ့ပျော့ပြောင်း၍ ကောင်းမှု၌ မွေ့လျော်စေသော စိတ်ဓာတ်

များ ကိန်အောင်း လာကြလိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်မိကြောင်း ” ဖွင့်ဟ ပြောဆိုကြသည်။

ဓမ္မကထိကများ သြဝါဒ ခံယူပွဲ

(၂၀၁၀) ပြည့်နှစ်၊ သြဂုတ်လထဲတွင် ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး၊ မှော်ဘီမြို့၊ မင်္ဂလာတိုက်ကျောင်း ဆရာတော် ဓမ္မကထိကအကျော် ဦးသုမင်္ဂလ ဦးစီး၍ သိမ်နုတ်မင်္ဂလာနှင့် ဓမ္မကထိက သြဝါဒခံယူပွဲ အခမ်းအနားကို ကျင်းပခဲ့သည်။ ဓမ္မကထိကဆရာတော်များ စုပေါင်းကာ သက်တော်ဝါတော်ကြီး ဆရာတော်ကြီး (၈) ပါးထံမှ သြဝါဒခံယူခဲ့ကြသည်။ ထို သြဝါဒခံယူပွဲတွင် သီတဂူဆရာတော်ကြီးကလည်း သြဝါဒချီးမြှင့်ခဲ့သည်။ မိမိသြဝါဒပေးရမည့်အလှည့်သို့ ရောက်သောအခါ သီတဂူဆရာတော်ကြီးက မိန့်ဆိုခဲ့သည်များမှာ အထူးမှတ်သားဖွယ်ဖြစ်သည်။

သီတဂူဆရာတော်၏ သြဝါဒ

သီတဂူဆရာတော်က “ဘုန်းကြီးတို့ရဲ့ဆရာအနီးစခန်းဆရာတော်ကြီး ဆုံးမတာကို တစ်ဆင့်ပြောပြချင်ပါတယ်။ ဆရာတော်ကြီးက မင်းတို့တရားဟောတဲ့အခါ အငြိမ့်လူပြက်လို၊ ဇာတ်မင်းသားလို မလုပ်ကြနဲ့။ ပါဠိ၊ အဋ္ဌကထာတွေကို ပိုင်အောင်ကျက်။ ကျက်ပြီးရင် အဲဒါတွေရွတ်။ အတိမ်းအစောင်းမရှိစေနဲ့။ လူတွေနားလည်အောင်ပြော၊ လူတွေနားမလည်ရင် အိုးကွဲထဲ ရေထည့်သလို ဖြစ်သွားမယ်။ ဇာတ်မင်းသားတွေလိုတော့ မလုပ်နဲ့လို့ ဆုံးမခဲ့ဖူးပါတယ်။ နောက်ပြီး ရွှေပလ္လင်နဲ့ ထိုင်တဲ့လူက ရွှေပလ္လင်နဲ့ တန်တဲ့စကားပြော။

လမ်းဘေးကစကား ပလွင်ပေါ်တင်မပြောနဲ့လို့ ဆုံးမခဲ့ဖူးပါတယ်။ အလွန်မှတ်သားစရာ ကောင်းတဲ့ အချက်ပါပဲ” ဟူ၍လည်း မိန့်တော်မူခဲ့သည်။

“သပိတ်အိုင်ဆရာတော်ကြီးက ဓမ္မကထိကတွေကို ဆုံးမတော်မူခဲ့ဖူးတာ တစ်ဆင့်ကြားနာရတယ်။ ဆရာတော်ကြီးက ဓမ္မကထိကများကို အလှူရှင်များက ကြည်ညိုလေးစားပြီး ဓမ္မပူဇာအဖြစ် အလှူငွေတွေ လှူဒါန်းကြတယ်။ အဲ့ဒါတွေဟာ စင်စစ်အဆိပ်ပြင်းတဲ့ မြွေတွေလိုပဲ။ မြွေတွေကို မထိန်းသိမ်းတတ်ရင် ကိုယ့်ကိုပြန်ပေါက်ပြီး ဒုက္ခတွေမှာပဲ။ ဒါကြောင့် မြွေနဲ့တူတဲ့ ဓမ္မပူဇာအလှူငွေတွေကို အလွဲလွဲအမှားမှား မသုံးဖြစ်အောင် အထူးဂရုပြုရမယ်။ သာသနာပြုရေးနှင့် လူမှုရေးကူညီထောက်ပံ့မှုတွေအတွက် အလှူဒါနတွေ ပြန်လည်ပြုရမယ်။ အထူးသဖြင့် ဆင်းရဲဒုက္ခရောက်နေသူများကို ကူညီစောင့်ရှောက်တဲ့ လူမှုရေးဒါနတွေပြုရမယ်လို့ ဆုံးမခဲ့တယ်။ ဒီအဆုံးအမကို ခံယူပြီး ဘုန်းကြီးအနေနဲ့ ဆင်းရဲဒုက္ခရောက်နေသူများကို ကူညီစောင့်ရှောက်တဲ့ လူမှုရေးဒါနတွေ အထူးပြုကျင့်နေပါတယ်။”

သာသနာပြုခြင်းနှင့် စာနာကူညီထောက်ပံ့ခြင်း

သီတဂူဆရာတော်က “တစ်ခါက အီတလီနိုင်ငံ၊ ရောမမြို့ကို ဘုန်းကြီး ရောက်သွားတဲ့အခါ ခရစ်ယာန်ဘုန်းကြီး အချို့က ပြောကြတယ်။ သာသနာပြုလုပ်ငန်း (Missionary) ကို လုပ်တဲ့အခါ လူသားအကျိုးပြုလုပ်ငန်း၊ တစ်နည်းအားဖြင့် အကူအညီလိုအပ်သူများကို ကူညီထောက်ပံ့ခြင်း လုပ်ငန်း (Ministry) ကိုလည်း လုပ်ရမယ်တဲ့ Mis-

sionary ဆိုတာ မကောင်းသောစရိုက်ကို ကောင်းသောစရိုက်အဖြစ် ပြောင်းလဲလာအောင်၊ မကောင်းတာတွေ မလုပ်ဘဲ ကောင်းမှုကုသိုလ်တွေ လုပ်လာအောင်၊ စိတ်ကိုဖြူစင်လာအောင် လုပ်ဆောင်ဖို့ဖြစ်တယ်။ Ministry ဆိုတာ စားစရာမရှိတဲ့သူတွေကို စားစရာပေးတာ။ အကူအညီလိုအပ်သူတွေကို အကူအညီပေးတာ ဖြစ်တယ်လို့ ပြောကြတယ်။ Missionary လုပ်ရင် Ministry ပါလုပ်ဖို့ လိုအပ်တယ်လို့ ပြောကြတယ်။ အလွန် မှတ်သားဖွယ် ကောင်းတဲ့စကားပါပဲ” ဟူ၍ ထည့်သွင်းပြောဆိုခဲ့သည်။

အစာငတ်နေသော ကလေး

ထို့ပြင်ဆရာတော်က “ဗုဒ္ဓခေတ်မတိုင်မီက စပြီး ယနေ့ခေတ်အထိ နိုင်ငံအချို့နဲ့ နေရာအချို့မှာ ဆင်းရဲနွမ်းပါးတဲ့ ကလေးငယ်တွေဟာ အစာမစားရလို့ အမှိုက်ပုံထဲက အစာကြွင်း၊ အစာကျန်များကို ရှာဖွေ စားသောက်နေရတာရှိတယ်။ မြတ်ဗုဒ္ဓလက်ထက် သာဝတ္ထိပြည်မှာ ကလေးငယ်တစ်ယောက်ဟာ ဆင်းရဲငတ်ပြတ်ရှာလွန်းလို့ အမှိုက်ပုံထဲက အစာကြွင်း၊ အစာကျန်တွေ ရှာဖွေစားသောက်နေရ ရှာတယ်။ ဒီဖြစ်ရပ်ကို မြတ်ဗုဒ္ဓကရွှေ့ဉာဏ်တော်ဖြင့် သိရှိတဲ့အခါ ကလေးငယ်ကို ကယ်တင်ဖို့ အရှင်သာရိပုတ္တရာ မထေရ်မြတ်ကြီးကို လွှတ်လိုက်ပါတယ်။

“အရှင်သာရိပုတ္တရာမထေရ်ကြီးကလည်း ကလေးငယ်ရှိရာ ကြွချီပြီး တွေ့ဆုံတယ်။ အစာမစားရတဲ့ ကလေးငယ်ကို ကောင်းမှု၊ မကောင်းမှုတွေအကြောင်း တရားဟောလို့လည်း မရနိုင်ပါ

ဘူး။ စိတ်၊ စေတသိက်အကြောင်း ဟောပြောဖို့ လည်း မရနိုင်ပါဘူး။ ဒီအခြေအနေကို ဆင်ခြင်သုံး သပ်မိတဲ့ အရှင်သာရိပုတ္တရာမထေရ်မြတ်ကြီးက အစာငတ်နေရှာတဲ့ ကလေးငယ်ကို ရှေးဦးစွာ သာမဏေပြုပေးပြီး မိမိနဲ့အတူ ဆွမ်းခံလိုက်စေ ပါတယ်။ ဆွမ်းစားစေပါတယ်။ ဆွမ်းစားရလို့ ဝမ်း ဝတဲ့အခါ မှ သူငယ်လေးကို တရားဟောပြော ဆုံးမ တယ်။ ကလေးငယ်ဟာလည်း အကျွတ်တရားရရှိ သွားပါတယ်။ နောင်အခါ လောသကတိဿဆိုတဲ့ ရဟန္တာ ဖြစ်သွားခဲ့ပါတယ်။ ဒါကြောင့် အစာငတ် သူတွေကို အစာကျွေးရေးကိစ္စကိုလည်း တစ်ဖက် တစ်လမ်းက လုပ်ကြပါစို့လို့ ဘုန်းကြီး တိုက်တွန်း လိုပါတယ်” ဟု မိန့်ဆိုခဲ့သည်။

မွတ်သိပ်ခြင်းရောဂါ

ဤနေရာတွင် ဤစာရေးသူသည် မြတ်ဗုဒ္ဓ မိန့်ကြားတော်မူခဲ့သော “မွတ်သိပ်ခြင်းနှင့်တူသော ရောဂါမရှိ” ဟူသည့် ဆိုဆုံးမချက်ကို အထူးတင်ပြ လိုပါသည်။

မြတ်ဗုဒ္ဓ သက်တော်ထင်ရှားရှိစဉ်က တစ်နေ့ သောအခါ အာဠဝိပြည်သို့ကြွတော်မူစဉ် ဆာ လောင်မွတ်သိပ်နေသော ဆင်းရဲသားပုဂ္ဂိုလ် တစ် ယောက်ကို တွေ့မြင်သည်။ ဤတွင် ထိုဆင်းရဲသား ပုဂ္ဂိုလ်အား မြတ်ဗုဒ္ဓကသပိတ်တွင်း၌ ပါလာသော ထမင်း၊ ဟင်းများကိုကျွေးသည်။ ထို့နောက်မှ တရားဟောတော်မူသည်။

ထိုအခါရဟန်းအချို့က ဂေါတမဘုရားရှင် သည် ထမင်းကျွေး၍ တရားဟောပေသည်ဟုဆို ကာ ကဲ့ရဲ့ကြသဖြင့် မြတ်ဗုဒ္ဓက -

“ချစ်သားတို့ ဆာလောင်မွတ်သိပ်နေသူအား တရားဟောသော်လည်း အချည်းနှီးပင်။ ထို့ကြောင့် ငါသည် မွတ်သိပ်သူကို အစာကျွေး၍ တရားဟော ခြင်းဖြစ်သည်။ လောက၌ ဆာလောင်ခြင်း၊ မွတ် သိပ်ခြင်းနှင့်တူသော ရောဂါမရှိ” ဟူ၍ ဆိုဆုံးမ တော်မူခဲ့ပေသည်။

သီတဂူဆရာတော်နှင့်

သာသနာ့ဂုဏ်ဆောင်ဆရာတော်ကြီးများ

သီတဂူဆရာတော်သည် အံ့ချီးဖွယ် ထူးချွန်စွာ သာသနာ့အကျိုး၊ တိုင်းပြည်နှင့် လူမျိုးအကျိုးကို ဆောင်ရွက်နိုင်သော ရဟန်းထူး ရဟန်းမြတ်ဖြစ် သည်။ သူ၏ ဆောင်ရွက်မှုတို့သည် အကျိုးထူးများ ဖြစ်ထွန်းသဖြင့် သာသနာရေးလောကတွင် ထင်ရှား သော ဆရာတော်ကြီးပေါင်းများစွာက ချီးကျူးခြင်း ပြုကြသည်။ အားပေးခြင်းပြုကြသည်။

မြင်းခြံဆရာတော်ကြီးနှင့် သီတဂူဆရာတော်

နိုင်ငံတော် သံဃမဟာနာယကအဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌ ဖြစ်ခဲ့သူ မြင်းခြံဆရာတော်ကြီး အရှင်သောဘိတ သည် သီတဂူဆရာတော်အား အထူးအားပေးခဲ့ သည်။ မြင်းခြံဆရာတော်ကြီးသည် အဂ္ဂမဟာ ပဏ္ဍိတ၊ အဘိဓမ္မမဟာရဋ္ဌဂုရု၊ အဘိဓဇအဂ္ဂမဟာ သဒ္ဓမ္မဇောတိကဘွဲ့တံဆိပ်တော်ရဖြစ်သည်။

ဆရာတော်ကြီးက သီတဂူဆရာတော်အား “သီတဂူဆရာတော်သည် -

- (၁) သီတဂူရေအလှူ တော် (စစ်ကိုင်း)၊
- (၂) အာယု ဒါန ဆေး အလှူ တော် (စစ်ကိုင်း)၊

- (၃) ကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ် (စစ်ကိုင်း)နှင့်
- (၄) သီတဂူဗုဒ္ဓဝိဟာရ (အမေရိက)

ဟူသော ပရဟိတ သာသနာဟိတ လုပ်ငန်းကြီးများကို ကာယ၊ မစ္ဆေရမရှိဘဲ သရီရသုခကိုမငဲ့ဘဲ မနေမနား အားထုတ် ဆောင်ရွက်နေခြင်းသည် တန်ဖိုးရှိလှ လူ့ဘဝကို တန်ဖိုးရှိရှိ အသုံးပြုနေခြင်း ဖြစ်ကြောင်း နှစ်ထောင်းပီတိ ကောင်းစွာ ဖြစ်ရှိပါသည်” ဟူ၍ဆိုခဲ့သည်။

ညောင်ရွှေဆရာတော်ကြီးနှင့်သီတဂူဆရာတော်

မင်းခြံဆရာတော်ကြီး အရှင်သောဘိတနှင့် သီတဂူဆရာတော်

ယခုအခါ မင်းခြံ ဆရာတော်ကြီးသည် မရှိတော့ပြီ။ သို့ရာတွင် ဆရာတော်ကြီး၏ မိန့်ဆိုချက်ကား အထင်အရှားရှိနေဆဲပင်။

ညောင်ရွှေဆရာတော်ကြီးနှင့် သီတဂူဆရာတော်

ထို့နောက် ရွှေကျင်နိကာယသာသနာပိုင်ဖြစ်ခဲ့သူ ညောင်ရွှေဆရာတော်ကြီး အရှင်ဝိမလာဘိဝံသ၏ မိန့်ဆိုချက်ကို တင်ပြလိုပါသည်။ ဆရာတော်ကြီး အရှင်ဝိမလာဘိဝံသသည် ရွှေကျင်သာသနာပိုင် အဘိဓမ္မဟာရဋ္ဌဂုရု၊ အဘိဓမ္မအဂ္ဂမဟာသဒ္ဓမ္မဇောတိက ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ရလည်းဖြစ်သည်။

ဆရာတော်ကြီးက “သီတဂူဆရာတော် အရှင်ဉာဏိဿရနှင့် သီတဂူအဖွဲ့သည် မိမိတို့အတွက် ရေ၊ ဆေး၊ ပညာရေးတို့၌ ပြည့်စုံချမ်းသာဖို့ ဤမျှလောက် အားထုတ်လုပ်ဆောင်ဖွယ်ရာ လိုလိမ့်မည်မဟုတ်ပေ။ ယခုမူ နှစ်ပေါင်းများစွာ နေ့၊ ညမနား မိမိတို့ကိုယ်စိတ်ပင်ပန်းသည်ကို ပဓာနမထားဘဲ သီတဂူရေအလှူတော်၊ အာယုဒါနဆေးရုံတော်၊ သီတဂူကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်ကျောင်းတော်၊ ထေရဝါဒသာသနာပြုကျောင်းတော် စသည့် အများအကျိုးပြု သာသနာ့ အကျိုးကျေးဇူးပြုလုပ်ငန်းကြီးများကို အဆက်မပြတ် အားထုတ်ဆောင်ရွက်နေသည်မှာ သာသနာ့တစ်ခေတ်တွင်တစ်ခါ ထည်ထည်ဝါဝါ မှတ်တမ်းတင်ရစ်မည့် လောကဗဟုပကာရ၊ ဗဟုဇနဟိတ၊ လောကတ္ထစရိယလုပ်ငန်းကြီးများ ဖြစ်ကြောင်းကို နှစ်ထောင်းပီတိ လွန်စွာ ဖြစ်ရှိ၍ ဝမ်းမြောက်စွာဂုဏ်ပြုပါသည်” ဟူ၍လည်း မိန့်တော်မူခဲ့သည်။

ဆရာတော်ကြီးသည်လည်း ယခုအခါ မရှိတော့ပြီ။ သို့ရာတွင် ဆရာတော်ကြီး၏ အားပေးချီးကျူးမှုတို့ကား အထင်အရှား ရှိနေဆဲပင်။

စစ်ကိုင်း ပထမဂန္ဓာရုံဆရာတော်ကြီးနှင့် သီတဂူဆရာတော်

ထို့ပြင် စစ်ကိုင်းတောင်ရိုး ပထမဂန္ဓာရုံ
ကျောင်းတိုက် ဆရာတော်ကြီး အရှင်သုပညိန္ဒာ
ဘိဝံသ၏ မိန့်ဆိုချက်ကိုလည်း တင်ပြလိုပါသည်။
ဆရာတော်ကြီးသည် ရွှေကျင်နိကာယ ဥပဥက္ကဋ္ဌ၊
ဒုတိယသံဃရာဇာဖြစ်သည်။ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ၊
အဘိဓဇမဟာရဋ္ဌဂုရု ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ရလည်း ဖြစ်
သည်။

စစ်ကိုင်းပထမဂန္ဓာရုံဆရာတော်နှင့်
သီတဂူဆရာတော်

ဆရာတော်ကြီးက “သီတဂူဆရာတော်၏
သာသနဗဟုပကာရ၊ ပရဟိတလုပ်ငန်းများဖြစ်ကြ
သည့် ရေအလှူ၊ ဆေးအလှူနှင့် တရားအလှူ လုပ်
ငန်းကြီးများမှာ စစ်ကိုင်းတောင်ဋ္ဌသာမက မြန်မာ
ပြည်ရော နိုင်ငံခြား တိုင်းပြည်များမှာပါ နေနှင့်လ
တို့အသွင် ဆောင်ကြကုန်၏။ သီတဂူဆရာတော်
၏ မေတ္တာ၊ ကရုဏာလုပ်ငန်းများကို မှီခိုကြရသော
ရဟန်း၊ ရှင်၊ လူ၊ သူတော်စင်၊ သီလရှင်များတို့မှာ
ရေသီတဂူ၏ အစွမ်းဖြင့် အေးမြခြင်း၊ ချမ်းသာ

ခြင်းကို ရကြကုန်၏။ နွေးထွေးယုယ ကုသပေး
သော ဆေးအာယုဒါန၏ အစွမ်းဖြင့် ရဟန်း၊
သာမဏေ၊ သီလရှင်၊ ဒကာ၊ ဒကာမအပေါင်း၊
သူတော်ကောင်းများစွာတို့သည် ကျန်းမာခြင်းကို
ရကြကုန်၏။

တရားဟော၊ တရားပြ၊ စာချပေးခြင်းဟူသော
အလင်းရောင်ဖြင့် လူ၊ ရှင်၊ ရဟန်းများစွာတို့သည်
လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံခြားသားနှင့် ကျောင်းသူ
ကျောင်းသားတို့သည်လည်းကောင်း ဓမ္မလင်းရောင်
ခြည်ကို များစွာရရှိ ဝမ်းမြောက်ကြကုန်၏” ဟူ၍
မိန့်ဆိုတော်မူခဲ့သည်။

မကွေးဆရာတော်ကြီးနှင့် သီတဂူဆရာတော်

ထို့ပြင် မကွေးဆရာတော်ကြီး အရှင်ကုမာရ
ကလည်း မှတ်သားဖွယ် မိန့်ဆိုခဲ့သည်။ ဆရာတော်
ကြီးအရှင်ကုမာရသည် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ၊ အဘိဓဇ
မဟာရဋ္ဌဂုရု၊ အဘိဓဇအဂ္ဂမဟာသဒ္ဓမ္မဇောတိက
ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ရဖြစ်သည်။ နိုင်ငံတော် သံဃမဟာ
နာယကအဖွဲ့တွင် အကျိုးတော်ဆောင်ချုပ်အဖြစ်
လည်း ဆောင်ရွက်တော်မူခဲ့သည်။ ဥက္ကဋ္ဌ အဖြစ်
လည်း ဆောင်ရွက်တော်မူခဲ့သည်။ မကြာမီကပင်
ပျံလွန်တော်မူခဲ့သည်။

မကွေးဆရာတော်ကြီး အရှင်ကုမာရက
“ယနေ့ သီတဂူဆရာတော် ဆောင်ရွက်နေသော

- (၁) သီတဂူဥဒကဒါနရေအလှူတော်
(စစ်ကိုင်း)၊
- (၂) အာယုဒါနဆေးအလှူတော်
(စစ်ကိုင်း)၊

- (၃) ကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်(စစ်ကိုင်း)၊
- (၄) သီတဂူဗုဒ္ဓဝိဟာရ အမေရိက သာသနာ့အကျိုးဆောင်လုပ်ငန်းကြီးများသည် ပါရမီ အရင်းခံသော မြတ်ဗုဒ္ဓအလိုတော်ကျ မွန်မြတ်သည့်လုပ်ငန်းကြီးများဖြစ်ကြောင်း ဝမ်းမြောက်စွာ တွေ့ရှိရပါသည်” ဟူ၍ မိန့်တော်မူခဲ့သည်။

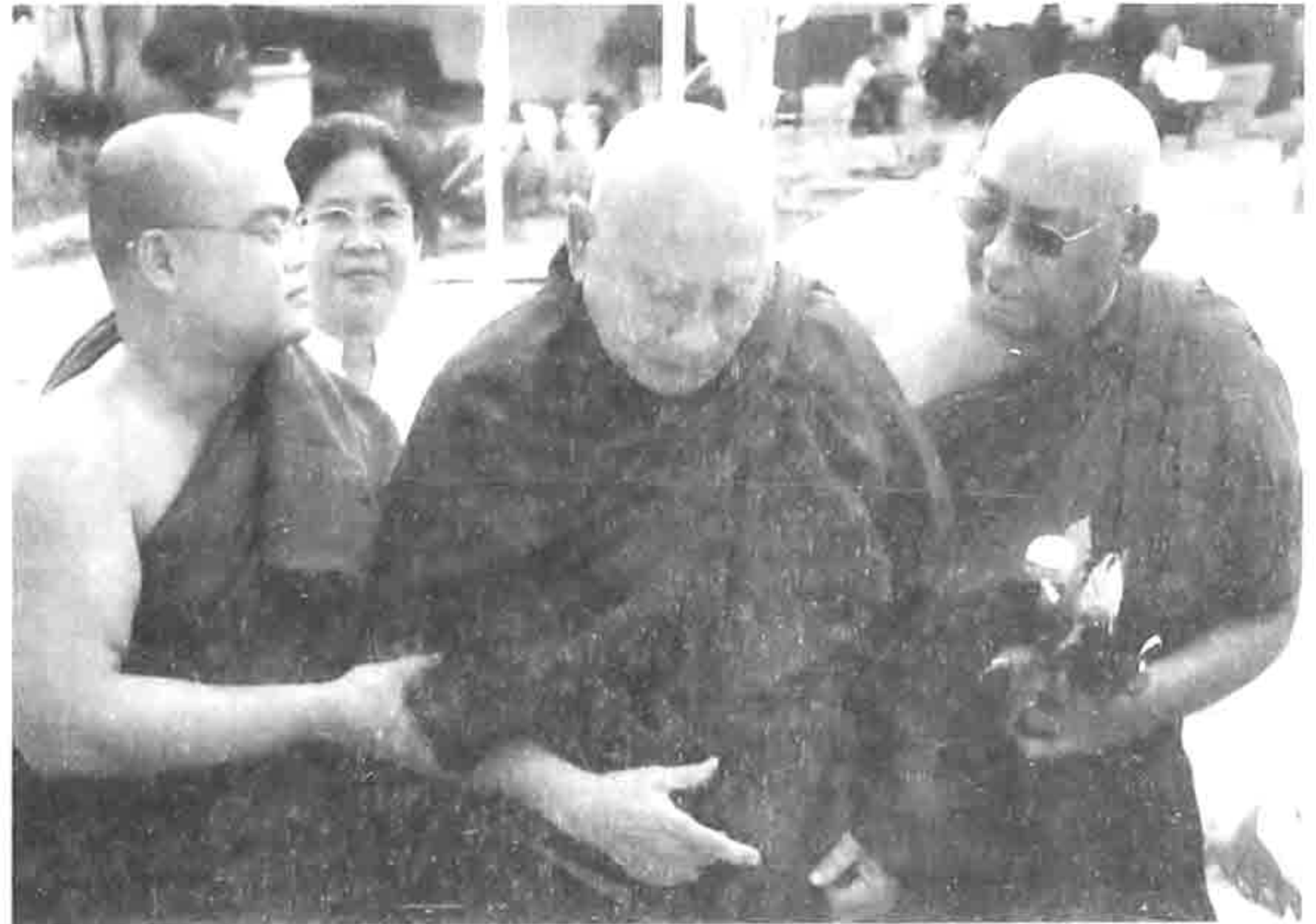
မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံဆရာတော်ကြီးနှင့် သီတဂူဆရာတော်

ထို့ပြင် မန္တလေးမြို့ မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံတိုက်သစ် ဆရာတော်ကြီးကလည်း ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ကျူးရင့်မိန့်ဆိုခဲ့သည်။ ထိုဆရာတော်ကြီးမှာ အရှင်အဂ္ဂိယဖြစ်သည်။ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ၊ အဘိဓဇအဂ္ဂမဟာသဒ္ဓမ္မဇောတိက အဘိဓဇမဟာရဋ္ဌဂုရဘွဲ့တံဆိပ်တော်ရလည်းဖြစ်သည်။ ယခုအခါ ရွှေကျင်သာသနာပိုင်အဖြစ် ဆောင်ရွက်တော်မူလျက်ရှိသည်။

“သီတဂူအရှင်ဉာဏိဿရသည် မူလပင်ကို သတ္တိကောင်းများလည်းရှိပြီး ပတ်ဝန်းကျင်ကောင်း၊ အမှီကောင်း၊ ဘဝကောင်းတို့ကလည်း အားကြီး

သော အထောက်အပံ့များအဖြစ် ကျေးဇူးပြုကြရာ အစွမ်းထက်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက် ဖြစ်လာခဲ့ရလေသည်။ အစွမ်းထက်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် စန္ဒကန္တိကျောက်၊ သူရိယကန္တိ ကျောက်များနှင့်တူကြကုန်၏။

စန္ဒကန္တိကျောက်သည် လရောင်နှင့်ထိတွေ့သောအခါ ရေများစိမ့်ယို ထွက်လာကုန်၏။ သူရိယကန္တိကျောက်သည် နေရောင်နှင့် တွေ့သောအခါ မီးများ ထွက်လာကုန်၏။ မိုးနည်းရေရှားခြောက်သွေ့သော စစ်ကိုင်းတောင်သည် သီတဂူအရှင်နှင့် တွေ့သောအခါ ချောင်တိုင်း ရေလျှံခဲ့လေပြီ။ သီတဂူ

မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံတိုက်သစ် ဆရာတော်ကြီးနှင့် သီတဂူဆရာတော်

စီမံကိန်းကြောင့်ပင် လျှပ်စစ်မီးရောင်ခြည်များ ထိန်ထိန်ငြီးအောင် အလင်းဆောင်ထွန်းပြောင်ခဲ့လေပြီ။

သီတဂူ မေတ္တာ သီတဂူကရုဏာတို့က ဖန်ဆင်း ထုတ်လုပ်အပ်သော ဆေးရုံကြီးက ရဟန်း၊ ရှင်၊ လူ သူတော်စင်များစွာတို့အား အာယုဒါန၊ အာရောဂျဒါန၊ စက္ခုဒါန၊ အသက်၊ ကျန်းမာချမ်းသာခြင်းနှင့် ပဿာဒမျက်လုံးအစရှိသော အလှူ

ပေါင်း များစွာကို လှူခဲ့လေပြီ။ ယခုတစ်ဖန် တည်ထောင်ပြန်သည့် ကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓဘာသာတက္ကသိုလ် ကြီးက ဓမ္မစွမ်းရည်ထက်သည့် ဓမ္မဒူတပုဂ္ဂိုလ်များ ကို မွေးထုတ်ပေးနေရာ၊ တောအလှိုလှို တောင် အထပ်ထပ် အကြားအောက်မှ ပတ္တမြားငမောက် တို့ကို သွေးထုတ်ပေးနေသည်နှင့်မခြား ဖြစ်လေရာ လူမှန်၊ နေရာမှန်၊ အလုပ်မှန်သည့် သီတဂူသည် ဓမ္မကန္တိကျောက်ဟုပင် ဆိုအပ်ပေတော့သည်” ဟု မိန့်တော်မူခဲ့သည်။

တိပိဋကဓရ ယောဆရာတော်နှင့် သီတဂူဆရာတော်

တိပိဋကဓရ ယောဆရာတော် အရှင်သီရိန္ဒာ ဘိဝံသကလည်း သီတဂူဆရာတော်၏ လုပ်ဆောင် ချက်များကို အားရကျေနပ်မဆုံး ရှိခဲ့သည်။ ဆရာ တော်သည် ရန်ကုန်မြို့ ဗဟန်းမဟာဝိသုဒ္ဓါရုံတိုက် သစ် ပဓာနနာယက ဆရာတော်လည်းဖြစ်သည်။ တိပိဋကဓရ၊ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ရ လည်းဖြစ်သည်။

ယောဆရာတော်က “ယနေ့ မျက်မှောက် မြန်မာ့သာသနာ့ သမိုင်းဝယ် သီတဂူဆရာတော်နှင့် သီတဂူအဖွဲ့သည်

- (၁) သီတဂူရေအလှူတော်၊
- (၂) အာယုဒါနဆေးအလှူတော်၊
- (၃) ကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ် ပညာအလှူ တော်၊
- (၄) ထေရဝါဒဗုဒ္ဓသာသနာပြုကျောင်း ဓမ္မ အလှူတော် (U.S.A) တို့ကို မိမိပင် ပန်းသည်ကို ပဓာနမပြုဘဲ လောက

ဟိတ၊ သာသနာဟိတ တိုးပွားရေး ကိုသာ ပဓာနထား၍ စိရကာလ၊ နိရန္တရ၊ သက္ကစ၊ အဘိရတိ၊ နိရဝ သေသနည်းငါးဝဖြင့် အားထုတ်နေ သည်ဖြစ်ရာ ဘဝ၏သမိုင်းမှတ်တိုင် များကို ခန့်ခန့်ထည်ထည်ကြီး စိုက်ထူ ခဲ့ပြီး၍ နှစ်ထောင်းအားရ ဖြစ်မိပါ တော့သည်။”

သီတဂူဆရာတော်နှင့်

ပါမောက္ခချုပ်ဒေါက်တာအရှင်နန္ဒမာလာဘိဝံသ

ဆရာတော် ဒေါက်တာအရှင်နန္ဒမာလာဘိဝံ သကလည်း “မြတ်ဗုဒ္ဓသည် လောကသားတို့၏ ကောင်းကျိုးချမ်းသာကို ဖော်ဆောင်နိုင်ရန် ဓမ္မကို ဟောကြားတော်မူ၏။ အများ၏အကျိုး ဆုတ်ယုတ် ပျက်စီးအောင် ပြုလုပ်ခြင်းသည် ဓမ္မလမ်းကြောင်း မှ သွေဖီခြင်းဖြစ်သည်။ အများအကျိုး ရွက်ဆောင် သယ်ပိုးခြင်းသည် ဓမ္မလမ်းကြောင်းအတိုင်း လျှောက်လှမ်းခြင်းဖြစ်သည်။ အများအကျိုး ဆောင်ရွက် သယ်ပိုးရာ၌ အများ၏လိုအပ်ချက်ကို ဖြည့်တင်း ပေးကမ်းခြင်းသည် မွန်မြတ်၏။ ထိုတွင် ဓမ္မကို ဖြန့်ဝေ ပေးလှူခြင်းကား ထိုထက်ပို၍ မွန် မြတ်သည်။

အများကို အကြင်နာထားကာ ယဉ်ကျေး ပျူငှာ ဆက်ဆံပြောဆိုခြင်းသည် မွန်မြတ်၏။ ထို တွင် ဓမ္မကို ရှင်းပြ ပြောဆိုခြင်းက ထိုထက်ပို၍ မွန်မြတ်သည်။ အများအတွက် ကောင်းကျိုးချမ်း သာ ဖြစ်ထွန်းအောင်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းသည် မွန်မြတ်၏။ ထိုတွင် ကိုယ့်ကျင့်တရားမြင့်မား

အောင်၊ အသိဉာဏ်ဖွံ့ဖြိုးအောင် ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းကား ထိုထက်ပို၍ မွန်မြတ်သည်” ဟူ၍ ဆိုကာ သီတဂူဆရာတော်၏ အများအကျိုးဆောင်မှု ဓမ္မကို ဖြန့်ဝေ ပေးလှူခြင်းတို့ကို ဂုဏ်ပြုရေးသား ဖော်ပြခဲ့သည်။

ဆရာတော် ဒေါက်တာ အရှင်နန္ဒမာလာဘိဝံသကား သီတဂူကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ် (စစ်ကိုင်း) တွင် ပါမောက္ခချုပ်အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီး ယခုအခါ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာဗုဒ္ဓသာသနာပြု သံဃာ့တက္ကသိုလ် (ရန်ကုန်) တို့တွင် ပါမောက္ခချုပ်အဖြစ် ထမ်းဆောင်တော်မူနေသော ဆရာတော်ဖြစ်သည်။

ဘုန်းရှင်၊ ကံရှင်၊ ပါရမီရှင်၊ သိဒ္ဓိရှင်

ဆရာတော်သည် ဥပဓိရုပ်လည်း ကောင်း၊ အဟောအပြောလည်း ကောင်းသည်။ အသံကလည်း ကြည်လင် ပြတ်သားသည်။ အောင်မြင်လှသည်။

ဟောပြောရာ၌ ပိဋကတ်တော်လာအကြောင်း အရာတို့ကိုသာမက နိုင်ငံတကာဗဟုသုတများ၊ ကိုယ်တွေ့ဖြစ်ရပ်များကိုပါ သူ့နေရာနှင့်သူ အံဝင်

ခွင်ကျအောင် ဟောပြောနိုင်သည်။ ငြီးငွေ့ခြင်း မရှိစေရ။ စိတ်ပါဝင်စားအောင်လည်း ဟောပြောနိုင်သည်။ ထိုမျှမက အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့်လည်း ကျွမ်းကျင်စွာ တရား ဟောနိုင်သည်။ ဆွေးနွေးနိုင်သည်။ ပြောနိုင်သည်။ စွယ်စုံရဖြစ်သည်။ ပါရမီရှင် ပုဂ္ဂိုလ်ထူးဖြစ်သည်။

ဆရာမကြီး အမ်အေဒေါ်အုန်း (ကွယ်လွန်) က “ဆရာတော် အရှင်ဉာဏိဿရသည် လွန်စွာ ထူးခြားသည့် ဘုန်းရှင်၊ ကံရှင်၊ ပါရမီရှင်၊ သိဒ္ဓိရှင်ဟု ပြောရပါမည်။ စာတတ်တိုင်းလည်း မဟောတတ်။ ဟောတတ်တိုင်းလည်း စာမစုံ။ စာစုံတိုင်းလည်း အာဝဇ္ဇန်းမသွက်။ အာဝဇ္ဇန်းသွက်မှ ဆွဲဆောင်မှု အားတက်သည်ဟုဆို စမှတ်ရှိရာ အရှင်ဉာဏိဿရအဖို့ကား စာပေကျမ်းဂန်နှင့် ပတ်သက်လျှင် ဆရာတော်၏ ပိဋကတ်ဝမ်းဗိုက် သိုက်တွင်းမှ တူးတိုင်းထွက်၊ ဖော်တိုင်းပေါ်၊ အဖိုးတန်ရတနာတွေ မကုန်နိုင်၊ မခန်းနိုင်။ အဟောအပြော၌လည်း အသံကောင်း လျှာသွက်။ ဆရာတော် မပါလျှင် မင်္ဂလာအလှူပွဲကြီး မပြည့်ဝသလောက်။ တစ်နေ့တည်း၌ပင် ဟိုတစ်ပွဲ၊ သည်တစ်ပွဲ ဌာနသာ ကွဲ သည်။ ဆရာတော်မှာ အလဲမရပါ။ “ပရိသတ်ကို ဆွဲဆောင်ရာ၌လည်း ဟောပြောသူ ဆရာတော်သာ အမောဆိုက်။ တရားနာယူသူပရိသတ်ကတော့ ပျင်းရမှန်း၊ ငိုက်ရမှန်းမသိ။ တစူးစူး၊ တစိုက်စိုက်နှင့် တင်းတိမ်တယ် မရှိ။ အားရတယ်မရှိကြပါ။ ဆရာတော်၏ တရားပွဲသံကိုသာ နားစွင့်၍နေကြပါသည်။

“ယင်းအံ့ဖွယ်ဂုဏ်အပေါင်းနှင့် ပေါပြည့်ဝသောကြောင့်ပင် မြန်မာပြည်တွင်သာမက ကမ္ဘာ

အလယ်တွင်ပါ ဆရာတော်သည် အောင်မြင်သူ “ဓမ္မကထိက”၊ အောင်မြင်သူ “ဓမ္မဓရ” အဖြစ်နှင့် ကမ္ဘာအရပ်ရပ်၌ အောင်သရဖူဆောင်းကာ အောင်ပန်းပန်း၊ အောင်ပွဲဝင် နိုင်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

“ဘာသန္တရအနေဖြင့်လည်း ပါဠိဘာသာ သာမက အင်္ဂလိပ်ဘာသာပါ တတ်ကျွမ်းသဖြင့်လည်း အမေရိကန်၊ အင်္ဂလန်၊ ယိုးဒယား၊ သီဟိုဠ် (သီရိလင်္ကာ)၊ အိန္ဒိယစသည်တို့ကို သာသနာပြုလှည့်ရာဝယ် လူမျိုးခြား- မြန်မာ ဗဟုသုတဖလှယ်ရာ၌ လည်းကောင်း၊ အဟန်အတား အပိတ်အပင်မရှိ။ နိုင်ငံတကာ လေလှိုင်းများမှ အသံလွှင့်၍ ဗုဒ္ဓဝါဒကို ကမ္ဘာအနှံ့ထိုးဖောက် ထွန်းလင်းစေခဲ့ပါသည်” ဟူ၍ ရေးသားဖော်ပြခဲ့သည်။

ဆရာမကြီး အမ်အေဒေါ်အုန်းမှာ မန္တလေး တက္ကသိုလ် အငြိမ်းစားပါဠိပါမောက္ခဖြစ်သည်။ ထင်ရှားသော “ပါဠိစာပေသမိုင်း” ကျမ်းကို ပြုစု ရေးသားခဲ့သူဖြစ်သည်။

ဒေါ်အေးစိန်ငိုကြွေး

(၁၉၈၄) ခုနှစ်၌ သီတဂူဆရာတော်သည် သာသနာကိစ္စတစ်ခုဖြင့် ထိုင်းနိုင်ငံ၊ ဖယောင်းမြို့ သို့ကြွရောက်တော်မူသည်။ ပရိသတ်များ ဆရာတော်ကို လာရောက်နှုတ်ဆက်ကန်တော့ကြ၏။ ထိုအထဲတွင် ဒေါ်အေးစိန်ဆိုသည့် ဒကာမကြီးလည်း ပါလာ၏။

ထိုဒကာမကြီးသည် သီတဂူဆရာတော်ကို အလွန်ကြည်ညို၏။ ဆရာတော်၏တရားများကို အလွန်နှစ်ခြိုက်၏။ သို့သော် ဆရာတော်ကို တစ်ခါ

မှ မဖူးတွေ့ဘူးပေ။ ယခု ဆရာတော်ကို ဖူးတွေ့ နေပါသော်လည်း ဆရာတော်မှန်းမသိရှိပေ။

ထို့ကြောင့် ဒကာမကြီးဒေါ်အေးစိန်က “တပည့်တော်ဟာ ခရီးသွား ခရီးလာများမှ တစ်ဆင့် မြန်မာပြည်မှ တရားတိပိဋေများကို မှာယူနာရပါတယ်။ ယခုလို မြန်မာဘုန်းတော်ကြီးများ ရောက်ရှိလာတော့ ဖူးရတာ အလွန်ပင်ဝမ်းသာမိပါတယ်ဘုရား” ဟုဆရာတော်ကို လျှောက်၏။

“ဟုတ်တာပေါ့၊ နိုင်ငံရပ်ခြားမှာနေကြတဲ့ မြန်မာလူမျိုးတွေဟာ သံဃာတော်များကို သိပ်ဖူးချင်ကြတယ်။ အမျိုးဘာသာသာသနာကို ချစ်တဲ့ စိတ်ရှိလို့ပါပဲ။ ဒါကို ဝံသာနုစိတ်လို့ ခေါ်ပါတယ်။ ဘုန်းကြီးတို့ အားရကျေနပ်မိပါတယ်။”

“မှန်ပါ့ဘုရား၊ ဆရာတော်ကို တစ်ခုလောက် အကူအညီတောင်းချင်ပါတယ်”

“ရပါတယ် ဒကာမကြီး၊ ဘုန်းကြီး ကူညီရမှာပေါ့”

“တပည့်တော်ဟာ ဘဝတန်ဖိုးနဲ့ နိယာမ (၅) ပါးတရား ဟောကြားတဲ့ သီတဂူဆရာတော်ကို ထိုင်းနိုင်ငံသို့ ပင့်ချင်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် သီတဂူဆရာတော်ကို မရရအောင် ပင့်ပေးပါဘုရား။”

“ဒကာမကြီး၊ သီတဂူဆရာတော်ဆိုတာ အခြားမဟုတ်ဘူး အခု ဒကာမကြီး ရှေ့ကဘုန်းကြီးပါပဲ” ဟု ဆရာတော်က အမိန့်ရှိလိုက်သည်။ ထိုအခါ ဒကာမကြီးဒေါ်အေးစိန်သည် သီတဂူဆရာတော်မှန်းသိသွားပြီး ရှိုက်ကြီးတငင် ငိုကြွေးပါတော့သည်။

သီတဂူဆရာတော်က “ဒကာမကြီး၊ ဘာကြောင့်ငိုနေသလဲ၊ ဒါ ငိုစရာ မဟုတ်ပါဘူး” ဟု ပြောလိုက်၏။

“ဆရာတော်၊ တပည့်တော်မဟာ ထိုင်းနိုင်ငံ သို့ ရောက်နေတာ နှစ်ပေါင်း(၄၀) ကျော်ပြီ။ မြန်မာနိုင်ငံကို တစ်ခေါက်မှ ပြန်မရောက်တော့ဘူးဘုရား။ မြန်မာဆရာတော်များရဲ့ တရားတိပ်ခွေများကို အမြဲနာကြားနေရာက ဘဝတန်ဖိုးတရားဟောကြားတဲ့ ဆရာတော်ကို ဖူးတွေ့လိုတဲ့ ဆန္ဒပြင်းပြင်း ဖြစ်နေပါတယ်။ ဒါပေမယ့် မြန်မာနိုင်ငံကို မပြန်ဖြစ်နိုင်ဘူး။ ဒါကြောင့် ဒီတစ်သက်တွင် ဖူးတွေ့ရတော့မှာ မဟုတ်ဘူးလို့ထင်နေတယ်။ ယခုလို မမျှော်လင့်ဘဲ ဖူးတွေ့ရလို့ ဖော်မပြနိုင်လောက်အောင် ဝမ်းသာမိပါတယ် ဘုရား။ ဝမ်းသာကြည်နူးလွန်းလို့ တပည့်တော် ငိုမိတာပါဘုရား” ဟု အားပါးတရ လျှောက်ထားလေသည်။

ထို ဒကာမကြီးကဲ့သို့ သီတဂူဆရာတော်ကို အလွန်အမင်း ကြည်ညိုနေသည့် သူများကား အနယ်နယ်၊ အရပ်ရပ်မှာ ပေါများလှသည်။ ဆရာတော်၏ဒကာတစ်ဦးဖြစ်သူ ဦးနိုင်ဦး (မိဘရိပ်) (အဂ္ဂမဟာသီရိသုဓမ္မ မဏိဇောတဓရ) နှင့် ဇနီး ဒေါ်အေးသိန်း (သီရိသုဓမ္မသီဂီ) တို့ ကြီးမှူး ကျင်းပသော တောင်ဒဂုံ သီတဂူတရားပွဲဆိုလျှင် တရားနာပရိသတ်ပေါင်း တစ်သိန်းခွဲကျော် တက်ရောက်နာယူကြသည်ကို အံ့ဖွယ်တွေ့ရှိရသည်။

ယောက်ျားပ သီတဂူ

တစ်နှစ်တွင် (၃၆၅) ရက် ရှိသည့်အနက် သီတဂူဆရာတော်သည် နေ့လယ်၊ ညနေ၊ ညချမ်း တရားပွဲပေါင်း (၅၀၀) ခန့် ဟောပြောရကြောင်း ကြားသိရသည်။ မိမိ၏အသက်ခန္ဓာ၊ ကျန်းမာရေးတို့ကို ဂရုမထား၊ အလေးမမူ။ လုံ့လကြီးစွာဖြင့် ဟောပြောတော်မူနိုင်သူဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့်ပင် ဒေါက်တာအောင်ဆန်း (ဒါးက၊ပုသိမ်) က -

“သာသနာနောက်ဖျား
ပေါက်ဖွားကြဆူဆူ
ယောက်ျားပ သီတဂူ
ဇမ္ဗုမှာရှာစမ်း
အားလုံ့လ အလံထူ

စံမတူ ထိုးတော့ဥဒါန်း” ဟူ၍ သီတဂူကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ် “ဓမ္မအသံ” မဂ္ဂဇင်း၌ ကျူးရင့်ထားသည်ကို ဖတ်ရှုရသည်။

ဒေါက်တာအောင်ဆန်း

ဒေါက်တာအောင်ဆန်းသည် ရန်ကုန်ဆေးတက္ကသိုလ်မှ ဆရာဝန်ဘွဲ့ရတစ်ဦးဖြစ်သည်။ ဘွဲ့ရပြီးနောက် ဇနီးဒေါက်တာချိုနွယ်အေးနှင့်အတူ မိမိဇာတိဖြစ်သော ကန်ကြီးထောင့်မြို့နယ်၊ ဒါးကရွာတွင် “အောင်ဆန်းအေး” အမည်ဖြင့် ဆေးခန်းဖွင့်ထားသည်။ မိမိဆေးခန်းသို့ ဆေးလာကုကြသော သံဃာတော်များ၊ သီလရှင်များ၊ ဘာသာရေး၊ သာသနာရေး ဆောင်ရွက်သူများ၊ သက်ကြီးရွယ်

အိုများ၊ ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများကို အခမဲ့ဆေးဝါး ကုသပေးသည်။ ကျန်လူနာများကိုလည်း တစ်ဦးလျှင် ၃၀၀/- ဖြင့်သာ ဆေးကုသပေးသည်။

သူသည် သီတဂူဆရာတော်အရှင်ဉာဏိဿရနှင့် တောင်စွန်းဓမ္မဒူတဆရာတော် အရှင်ပညာဇောတတို့၏ တပည့်ဒါယကာတစ်ဦးဖြစ်သည်။ သူသည် မိမိတတ်စွမ်းသော ပညာဖြင့် လူနာများကို အထူးစေတနာထား၍ ဆေးဝါးကုသပေးသော စေတနာ ဆရာဝန်ဖြစ်သည်။ တစ်ဖက်ကလည်း ဓမ္မစာပေများကို ဖတ်ရှုလေ့လာ၍ ဓမ္မဆောင်းပါးများရေးသူ စာရေးဆရာတစ်ဦးဖြစ်သည်။

သူသည် (၁၉၉၆) ခုနှစ်တွင် အဘိဓမ္မာရိုးရိုး (ပ၊ ဒု၊ တဆင့်) စာမေးပွဲတွင် တစ်နိုင်ငံလုံး၌ ပထမရ၍ အောင်မြင်ခဲ့သည်။ (၁၉၉၇) ခုနှစ်တွင် အဘိဓမ္မာဂုဏ်ထူးဆောင် (ဋီကာကျော်) စာမေးပွဲ၌ တစ်နိုင်ငံလုံးတွင် ပထမရ၍ အောင်မြင်ခဲ့သည်။ (၁၉၉၉) ခုနှစ်တွင် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်စာမေးပွဲ၌ တစ်နိုင်ငံလုံး ပထမရ၍ အောင်မြင်ခဲ့သည်။

သူသည် ဝိပဿနာတရားကိုကိုယ်တိုင်လည်း အားထုတ်သည်။ လယ်တီမူအနာဂါမ်ဆရာသက်ကြီး ဝိပဿနာ (၇)ရက် တရားစခန်းများသို့ သားများ၊ တူမများ၊ ဆွေမျိုးများနှင့် ဓမ္မမိတ်ဆွေများ အား တရားအားထုတ်နိုင်ရန် နှစ်စဉ် စီစဉ် ဆောင်ရွက်ပေးသည်။

ဓမ္မစာစောင်များဖြစ်သော မြတ်မင်္ဂလာ၊ ရတနာမွန်၊ ဓမ္မဗျူဟာ စသည်တို့ကိုလည်း ဖြန့်ဝေပေးသည်။ မဝယ်နိုင်သူများကို လှူဒါန်းသည်။ “အောင်ဆန်းအေး” စာကြည့်တိုက်ကို ဖွင့်လှစ်ထားသည်။ ဓမ္မတိပိဋေပေါင်း (၅၀၀၀)ကျော်ကို

ငှားရမ်းသည်။ ဆင်းရဲ၍ ကျောင်းမထားနိုင်သူများကို ကျောင်းထားပေးသည်။

ဒေါက်တာအောင်ဆန်းသည် (၂၀၀၄)ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ (၂) ရက် နေ့တွင် ကွယ်လွန်ရှာသည်။ ကွယ်လွန်ချိန်၌ အသက် (၅၈)နှစ် အရွယ်သာ ရှိသေးသည်။

၂၀၀၉ ခုနှစ်၊ မတ်လ (၅) ရက်နေ့မှ (၈)ရက်နေ့အထိ စစ်ကိုင်းတောင်ရိုး သီတဂူကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်တွင် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ထေရဝါဒဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ် Association of Theravada Buddhist University (ATBU) များ ညီလာခံကို ကျင်းပခဲ့သည်။ ထိုညီလာခံမှာ ဒုတိယအကြိမ် ကျင်းပခြင်း ဖြစ်သည်။ ပထမအကြိမ် ညီလာခံကို (၂၀၀၇) ခုနှစ်၊ မတ်လက ရန်ကုန်နှင့်ပုဂံတွင် ကျင်းပခဲ့သည်။ အဆိုပါညီလာခံများကို (၂)နှစ်တစ်ကြိမ် ကျင်းပသွားရန်လည်း အစီအစဉ်ရှိသည်။

ယခု ဒုတိယအကြိမ်ကျင်းပသော ထေရဝါဒဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်များ ညီလာခံသို့ အင်္ဂလန်၊ အိန္ဒိယ၊ ထိုင်း၊ အင်ဒိုနီးရှား၊ သီရိလင်္ကာ အစရှိသည့် နိုင်ငံပေါင်း (၁၁)နိုင်ငံမှ တက္ကသိုလ်နှင့်ကောလိပ်ပေါင်း (၃၀)၏ ကိုယ်စားလှယ်များ တက်ရောက်ကြသည်။ ထို့ပြင် အခြားနိုင်ငံရှစ်နိုင်ငံမှ ပညာရှင် စုစုပေါင်း (၂၉၀) ကလည်း လေ့လာသူများအဖြစ် တက်ရောက်ကြသည်။ ပြည်တွင်းမှ ပညာရှင် ဆရာတော်များ၊ သီလရှင်များ၊ စာပေပညာရှင်များ၊ တက္ကသိုလ်ပညာရှင်များ၊ ဗုဒ္ဓဘာသာအသင်းအဖွဲ့များမှ ကိုယ်စားလှယ်များ စုစုပေါင်း (၃၀၀)ကျော်လည်း တက်ရောက်ခဲ့ကြသည်။

တက်ရောက်ခွင့်ရသူ စာပေပညာရှင်များထဲတွင် ဆရာကြီးဦးသန်းထွတ်၊ ဆရာကြီးတက္ကသိုလ်ဝင်းမွန်နှင့် ဤစာရေးသူတို့လည်း ပါဝင်ကြသည်။ သီတဂူဆရာတော်၏ ထေရဝုတ္တိကို ကျွန်တော် ရေးသားရာတွင်ကူညီကြသူများထဲ၌ သူတို့နှစ်ဦးလည်း ပါဝင်သည်။ ထို့ကြောင့် ဆရာကြီးဦးသန်းထွတ်၊ ပါမောက္ခ(ငြိမ်း)၊ ပညာရေးတက္ကသိုလ် (ဦးအုန်းဖေ စာပေဆုရ) နှင့် ဆရာကြီး တက္ကသိုလ်ဝင်းမွန် (အမျိုးသားစာပေဆုရ) တို့အား သီတဂူဆရာတော်၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးအပေါ် ကြည်ညိုမိပုံတို့ကို မှတ်ချက်ရေးသားပေးပါရန် ဤစာရေးသူ က မေတ္တာရပ်ခံခဲ့ပါသည်။ သူတို့နှစ်ဦးကလည်း ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာပင် အောက်ပါအတိုင်း ရေးသားပေးကြပါသည်။

သီတဂူဆရာတော်၏ ကျေးဇူးတော်ဂုဏ်

၂၇-၁၀-၂၀၀၈ ခုနှစ်တွင် အိန္ဒိယနိုင်ငံ၊ ဘီဟာပြည်နယ်၊ နာလန္ဒာတက္ကသိုလ်က မြန်မာနိုင်ငံ၊ သီတဂူကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်ကြီး၏ အဓိပတိဆရာတော်လည်းဖြစ်၍၊ ကမ္ဘာ့ထေရဝါဒဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်များ၏ အလုပ်အမှုဆောင်ဥက္ကဋ္ဌ ဆရာတော်လည်းဖြစ်သော သီတဂူဆရာတော်ဒေါက်တာအရှင်ဉာဏိဿရကို ဂုဏ်ထူးဆောင် ဒေါက်တာဘွဲ့ ချီးမြှင့်ဆက်ကပ်ခဲ့ပါသည်။

ဘွဲ့ချီးမြှင့်ဆက်ကပ်ခြင်း အကြောင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဤသို့ဖော်ပြထားပါသည်။

“ကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓသာသနာသမိုင်းတွင် အထူးချွန်ဆုံးလည်းဖြစ်၊ နိုင်ငံနှင့်လူမျိုး၊ အမျိုးဘာသာသာသနာတော်အတွက် မိမိခန္ဓာကိုယ်၊ အချိန်၊ ငွေ

တို့ကို စွန့်လွှတ်အနစ်နာခံပြီး ဘာသာရေး၊ သာသနာရေး၊ လူမှုရေး ပရဟိတလုပ်ငန်းတို့ကို အားသွန်ခွန်စိုက် တစိုက်မတ်မတ်ဆောင်ရွက် လုပ်ကိုင်နေကြသော ဂုဏ်ထူးဆောင်ပုဂ္ဂိုလ်များကို ချီးမြှင့်ဆက်ကပ်ဂုဏ်ပြုသော ဒေါက်တာဘွဲ့” ဟူ၍ ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော်သည် သီတဂူဆရာတော်၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို စဉ်းစားသောအခါ ဆရာတော်၏ အောက်ပါ သြဝါဒကိုသတိပြုမိပါသည်။

“လူစွမ်းကောင်းတို့သည် အချိန်နှင့်အလုပ်ကို သူတို့၏ အခွင့်အရေးအဖြစ် တိတိကျကျ မိမိရရ ယူလိုက်ကြသည်။ သူတို့သည် အချိန်နှင့်အလုပ်ကို ကြီးကျယ်ခမ်းနားအောင် ပြုလုပ်ဖန်တီးလိုက်ကြသည်။”

ဤသြဝါဒသည် အလွန်မှတ်သားနာယူဖွယ်၊ ကျင့်သုံးဖွယ်ဖြစ်သော သြဝါဒတစ်ရပ်ပင် ဖြစ်ပါသည်။

တရုတ်ပညာရှင်ကြီး ကွန်ဖြူးရှပ်၏ အဆိုအမိန့်ကိုလည်း သတိရမိပါသည်။

The way of a superior man is three fold:
Virtuous, he is free from anxieties.
Wise, he is free from perplexities.
Bold, he is free from fear.

လူစွမ်းကောင်းတို့မည်သည် အချက်သုံးချက်နှင့်ကိုက်ညီရမည်။

- (၁) စိုးရိမ်ကြောင့်ကြမှု ကင်းရမည်။
- (၂) တွေဝေမှု ကင်းရမည်။
- (၃) ကြောက်ရွံ့မှု ကင်းရမည်” ဟူ၍

ကွန်ဖြူးရှပ်က မိန့်ဆိုပါသည်။

သီတဂူဆရာတော်ဘုရားသည် တရုတ်ပညာ ရှိ ကွန်ဖြူးရှပ်၏ အဆိုဖြစ်သော -

Virtueous - သီလ၊ သမာဓိဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံ တော်မူပါသည်။

Wisdom - ဉာဏ်ပညာအမြော်အမြင်နှင့် လည်း ပြည့်စုံတော်မူပါသည်။

Boldness - ရဲရင့်ခြင်း၊ အကြောက်တရား ကင်းခြင်းဂုဏ်နှင့်လည်း ပြည့်စုံတော်မူပါသည်” ဟူသော အချက်သုံးချက်နှင့်လည်းညီညွတ်သည်ဟု ခံယူမိပါသည်။

ဦးသန်းထွတ်၊ ပါမောက္ခ(ငြိမ်း)
ပညာရေးတက္ကသိုလ်

ပွင့်ထွန်းပေါ်ပေါက်လာသော မေတ္တာရှင် ကရုဏာရှင်များ

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရား အလောင်းတော်သည် မာဂဓတိုင်း၊ သေနာနိဂုံးရွာအနီးရှိ ဥရဝေလတော အုပ်အတွင်း နေရဉ္ဇရာမြစ်ကမ်းအနီး မဟာဗောဓိ ပင်၏ အရှေ့ဘက်ရှိ အပရာဇိတပလ္လင်တော်ထက်၌ စံပယ်တော်မူပြီး တရား အားထုတ်တော်မူရာ မဟာ သက္ကရာဇ် (၁၀၃)ခုနှစ်၊ ကဆုန်လပြည့်နေ့ မိုး သောက်ယံတွင် ဘုရားအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိတော်မူပါ သည်။ ထို့နောက် သတ္တဋ္ဌာနစံပယ်တော်မူပြီး (၄၉) ရက် ပြည့်မြောက်သော ဝါဆိုလဆန်း (၅)ရက်၊ ဗုဒ္ဓဟူးနေ့တွင် လင်းလွန်းပင်ရင်း၌ သီတင်းသုံး နေ ထိုင်တော်မူပါသည်။

ထိုသို့သီတင်းသုံးနေထိုင်တော်မူခိုက်တွင် ဥက္ကလာပတိုင်းမှ မဇ္ဈိမဒေသသို့ ကုန်ရောင်းလာ သော တပုဿနှင့်ဘလ္လိက ကုန်သည်ညီနောင်တို့ သည် ဘုရားရှင်ကိုဖူးမြော်ခွင့်ရပြီး အတိုင်းမသိ သဒ္ဓါကြည်ညိုစိတ်ဖြင့် မိမိတို့မှာ အသင့်ပါလာ သော မုန့်ကြွက်ကျစ်နှင့်ပျားရည်မုန့်တို့အား ဘုရား ရှင်ကို လှူဒါန်းကြပါသည်။ ဘုရားရှင်ကဘုဉ်းပေး သုံးဆောင်တော်မူပြီး သင့်လျော်လျောက်ပတ်သော အနုမောဒနာတရားကို ဟောကြားတော်မူသည်။ ကုန်သည်ညီနောင်လည်း ဒွေဝါစိကသရဏဂုံတည် သော ဥပါသကာများ ဖြစ်သွားကြပြီး ဘုရားရှင်ကို လျှောက်ထားပန်ကြားချက်အရ ဘုရားရှင်က ဆံတော်မြတ်ရှစ်ဆူကို ချီးမြှင့်ပေးသနားတော်မူ ပါသည်။

ကုန်သည်ညီနောင်တို့သည် မိမိတို့နေထိုင်ရာ ဥက္ကလာပတိုင်းသို့ ပြန်ရောက်သောအခါ ဥက္ကလာပ မင်းကြီးနှင့်ပြည်သူများ ပူးပေါင်းပါဝင်ကာ ထို ဆံတော်မြတ်တို့ကို ဌာပနာပြီး စေတီတော်များ တည်ထားကိုးကွယ်ကြပါသည်။ ဗိုလ်တထောင် စေတီတော်၊ ဆူးလေစေတီတော်၊ ရွှေတိဂုံစေတီ တော်တို့သည် ဘုရားရှင်၏ ဆံတော်မြတ်များ ကိန်းအောင်းရာ စေတီတော်မြတ်တို့ ဖြစ်ကြပါ သည်။

ဤအကြောင်းအရာ အဖြစ်အပျက်တို့ကို ကျီးသဲလေးထပ် ကျောင်းဆရာတော်ပြုစုသော ဇိနတ္ထပကာသနီကျမ်း၊ တိပိဋကဓရဆရာတော်ဦး ဝိစိတ္တသာရာဘိဝံသပြုစုသော နိုင်ငံတော်ဗုဒ္ဓသာသ နမဟာဗုဒ္ဓဝင် (ဒုတိယတွဲ)၊ ရွှေတိဂုံစေတီတော် (မွန်) မြန်မာကျောက်စာတို့တွင် တွေ့မြင် ဖတ်ရှုရ

သောအခါ ကျွန်တော်တို့ ကြည်ညိုသဒ္ဓါပွားကြရပါ သည်။

ထို့ထက်အထူးကား ဤအကြောင်းအရာ အဖြစ်အပျက်တို့ကို တရားဓမ္မဟောကြားရာ၌ ထည့်သွင်းပြောကြားပြီးနောက် သီတဂူဆရာတော် ဘုရားကြီးက -

“ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်က ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးကို ဆွမ်းဦးလုပ်ကျွေးခွင့်ရတာ မြန်မာနိုင်ငံသား တပုဿနဲ့ဘလ္လိက ကုန်သည်ညီနောင် တို့ဖြစ်ကြ တယ်၊ ဒါကြောင့် ဘုန်းကြီးတို့ မြန်မာနိုင်ငံဟာ ဘယ်တော့မှ ငတ်မွတ်ခေါင်းပါးခြင်းဘေးကို မကြုံ ရဖူး။”

“ပြီးတော့ ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်ကိုယ်တော်တိုင် ချီးမြှင့်ပေးသနားတော်မူတဲ့ ဆံတော်မြတ်တွေကို ဌာပနာပြီး စေတီတော်များ ဦးဦးဖျားဖျား တည် ထား ကိုးကွယ်ကြတာဟာလဲ ဘုန်းကြီးတို့ မြန်မာ နိုင်ငံသားတွေပဲ။ ဒါကြောင့် ဘုန်းကြီးတို့ မြန်မာ နိုင်ငံဟာ ဘေးဆိုး၊ အန္တရာယ်ဆိုးတွေကို မကြုံတွေ့ နိုင်ဘူး၊ နိုင်ငံတော်အစဉ်အေးချမ်းသာယာမယ်၊ ဝပြောမယ်” ဟူ၍ မိန့်ကြားတော်မူပါသည်။

သီတဂူဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ မိန့်ကြား ချက်ကို နာကြားရသောအခါ ကျွန်တော်တို့၏ အသိအမြင်၊ အတွေးအခေါ် တစ်ဆင့်တက်သွားပါ သည်။ မိမိတိုင်းပြည်နှင့် လူမျိုးအပေါ်ကောင်းစား တိုးတက်စေလိုသော၊ ဘေးခပ်သိမ်း၊ ရန်ခပ်သိမ်း ကင်းငြိမ်းစေလိုသော စေတနာတို့သည်လည်း သီတဂူဆရာတော်ဘုရား၏ မိန့်ကြားချက်တွင် ထင်းထင်းကြီး တွေ့မြင်ရပါသည်။

“ဗုဒ္ဓဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီး၏ တပည့်သားသံဃာတော် အရှင်မြတ်များသည် ဘုရားရှင်၏ တရားဓမ္မတို့ ထွန်းကားပြန့်ပွားအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်းလုပ်ငန်းနှင့်ဘေးဒုက္ခကြုံတွေ့နေ ကြရသော လူသားများ၏ ကောင်းကျိုးချမ်းသာကို ကူညီဆောင်ရွက်ခြင်း လောကတ္ထစရိယလုပ်ငန်း၊ ဤလုပ်ငန်းနှစ်ရပ်စလုံးကို ဆောင်ရွက်ကြရမည်” ဟူ၍ သီတဂူဆရာတော်ဘုရားကြီး အကြွင်းမဲ့ ယုံ ကြည်တော်မူသည်။ ထို့ကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံအရပ် ဒေသအသီးသီးသို့ မနေမနား ကြွရောက်ပြီး၊ တရား ဓမ္မဟောကြားတော်မူပါသည်။ ပြည်ပနိုင်ငံများသို့ လည်း ကြွရောက်ပြီး တရားဓမ္မဟောကြားတော် မူပါသည်။

ဤသို့ တရားဓမ္မလှည့်လည်ဟောကြားရာ၌ ဒါယကာ၊ ဒါယိကာမ အပေါင်းတို့ သဒ္ဓါတရား ထက်သန်စွာဖြင့် လှူဒါန်းကြသော နဝကမ္မအလှူ ငွေများကိုလည်း သီတဂူဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် ရဟန်း၊ ရှင်လူ အပေါင်းတို့ အကျိုးကျေးဇူးဖြစ်ထွန်း မည့် လုပ်ငန်းများတွင် မခြွင်းမချန် သုံးစွဲတော်မူပါ သည်။

ဤသို့အားဖြင့် သီတဂူဆရာတော်ဘုရားကြီး သည် (၁၉၈၀)ပြည့်နှစ် တွင် စစ်ကိုင်းတောင်ရိုးကြီး ရှိ သံဃာတော်များ၊ သီလရှင်များ၊ ယောဂီသူတော် စင်များအတွက် “သီတဂူရေအလှူတော်အဖွဲ့” ကို ဖွဲ့စည်း တည်ထောင်၍ တစ်နေ့လျှင် ရေဂါလံ ငါးသိန်းကျော် လှူဒါန်းလျက်ရှိသည်။ (၁၉၈၅) ခုနှစ်တွင် သီတဂူအာယုဒါနဆေးရုံ စတင်တည် ထောင်ခဲ့သည်။ (၁၉၉၄)ခုနှစ်တွင် “သီတဂူကမ္ဘာ့ ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်” ကို တည်ထောင်ခဲ့သည်။

(၂၀၀၈)ခုနှစ်၊ မေလ (၂)ရက်နေ့ညမှစ၍ နာဂစ်မုန်တိုင်းကြောင့် ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး အတွင်းရှိ ပြည်သူများအိုးအိမ်ပျက်စီးခြင်း၊ သေကျေ ပျက်စီးခြင်း စသောဘေးဒဏ်တို့ကို အကြီးအကျယ် ကြုံတွေ့ ခံစားကြရသည်။ မြန်မာပြည်အရပ်ရပ်၊ ကမ္ဘာအရပ်ရပ်မှ မေတ္တာရှင်၊ ကရုဏာရှင်၊ စေတနာ ရှင်အပေါင်းတို့က ဝိုင်းဝန်းကူညီပံ့ပိုးကြသည်။ သီတဂူဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် နာဂစ်မုန် တိုင်းဘေးကို ခံစားကြုံတွေ့ ရသော ဧရာဝတီတိုင်း ဒေသကြီးမှ ပြည်သူများအတွက် ပြည်တွင်းပြည်ပမှ အလှူရှင်များနှင့်ဆက်သွယ်ပြီး အကူအညီတောင်း ခံရာ ကူညီလှူဒါန်းရရှိ ငွေပေါင်း ကျပ်ငွေသန်း ပေါင်း (၇၇၄၃) ကျော် (၇၇၇-၄၂၈၈၅၀)ကိုရရှိပြီး ရရှိသမျှအားလုံးကို လှူဒါန်းသုံးစွဲခဲ့သည်။ သီတဂူ ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ကြီးမားကျယ်ပြန့်နက် ရှိုင်းသော မေတ္တာတရား၊ ကရုဏာတရားတို့လည်း ထင်ရှားပေါ်လွင်လာပါတော့သည်။

ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာမြန်မာလူမျိုးတို့သည် ဗုဒ္ဓဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီး ၏ ဂုဏ်ကျေးဇူး ကိုဆင်ခြင်ရာ၌-

“ဗုဒ္ဓေါလောကေ၊ သမုပ္ပန္နော၊
ဟိတာယ သဗ္ဗပါဏိနံ။

“မဟာကာရဏိကော နာထော၊
ဟိတာယ သဗ္ဗပါဏိနံ။” ဟူသော ဂါထာ

နှစ်ပုဒ်ကို ရွတ်ဆိုပြီး ကြည်ညိုသဒ္ဓါ ပွားများလှေ ရှိကြပါသည်။ သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ၊ သိက္ခာ သုံး ပါး အကျင့်မြတ်တရားနှင့် ပြည့်စုံပြီး၊ သာသနာ တော်သုံးရပ် ထွန်းကားပြန့်ပွားအောင် အစွမ်းကုန် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသော သီတဂူဆရာတော်ဘုရား

ကြီး၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ဆင်ခြင်သောအခါတွင် လည်း အထက်ပါ ဂါထာနှစ်ပုဒ်သည် ကျွန်တော့် နှလုံးသားတွင်း၌ ပေါ်ပေါက်လာပြီး ကြည်ညိုသဒ္ဓါ စိတ်များ ထက်သန် ပွားများလာပါသည်။

“ဪ..လောက၌ သတ္တဝါခပ်သိမ်း၏ အ ကျိုးစီးပွား လူသားအားလုံး၏ အကျိုးစီးပွား အတွက် မဟာကရုဏာရှင် ဗုဒ္ဓဘုရားသခင်ကိုယ် တော်မြတ်နှင့် ဘုရားသားတော်၊ သံဃာတော် အရှင်ကောင်း၊ အရှင်မြတ်တို့ ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက် လာသည်မှာ စင်စစ်ဧကန်အမှန်ပင်ဖြစ်ပါသည် တကား...”

တက္ကသိုလ်ဝင်းမွန်

ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာ

ဗုဒ္ဓဘာသာ၏ ကျင့်စဉ်အကျဉ်းချုပ်သည် ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာကို ကျင့်ကြံအားထုတ်ရေး ဖြစ်သည်။ ဒါနမူ၊ သီလမူကိုရွက်ဆောင်ရုံနှင့် မ ပြည့်စုံသေး။ ဘာဝနာမူပါမှသာ ပြည့်စုံသောဗုဒ္ဓ ဘာသာဝင် တစ်ယောက်အဖြစ် ရောက်လာနိုင်ပေ သည်။ ဘာဝနာဆိုရာတွင် သမထဘာဝနာ၊ ဝိပဿနာ ဘာဝနာနှစ်ရပ်လုံးပင်ဖြစ်သည်။

ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာကြီး ဦးဂိုအင်ကာ

ကမ္ဘာကျော် ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာကြီး၊ မြန်မာပြည် ဖွား ဦးဂိုအင်ကာ၏ကျေးဇူးကြောင့် ကမ္ဘာတွင် ဝိပဿနာတရား အားထုတ်မှု ပျံ့နှံ့နေပေပြီ။ ဆရာ ကြီးဦးဂိုအင်ကာသည် အိန္ဒိယပြည်၊ ဘုံဘောမြို့တွင် (၁၉၆၉) ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ မှစ၍ တရားစခန်းဖွင့်ကာ ဝိပဿနာ တရားပြသခဲ့သည်။ လယ်တီဆရာတော်

ဘုရားကြီး၏ တပည့်၊ အနာဂါမ် ဆရာသက်ကြီး၏ ဝိပဿနာရှုနည်းဖြင့် ပြသခြင်းဖြစ်သည်။ ဆရာကြီး ဦးဂိုအင်ကာ၏ ကမ္မဋ္ဌာန်းနည်းပြ ဆရာမှာ ငွေစာရင်း မင်းကြီးဟောင်း ဦးဘခင် (ကွယ်လွန်) ဖြစ်သည်။

ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာကြီး ဦးဂိုအင်ကာနှင့် သီတဂူဆရာတော်

ဆရာကြီးဦးဂိုအင်ကာသည် (၁၉၇၄)ခုနှစ်တွင် ဘုံဘေမြို့အနီး၊ အိဂတ်ပူရီမြို့ငယ်၌ ဧက(၄၀)ကျယ်ဝန်းသော ဓမ္မဂီရိအမည်ရှိ ဝိပဿနာ ရိပ်သာကြီးကို ဖွင့်လှစ်နိုင်ခဲ့သည်။ ဆရာကြီးသည် အိန္ဒိယပြည် ရာဂျစတန်ပြည်နယ်၏ မြို့တော်ဂျေပူရ်၌ လည်းကောင်း၊ ဟိုက်ဒရာဘတ်မြို့၌လည်းကောင်း၊ ရိပ်သာတည်ထောင်ခဲ့သည်။ ထို့ပြင် ကာလကတ္တားမြို့အနီးတွင် “ဓမ္မအင်္ဂါ” အမည်ရှိ ဝိပဿနာရိပ်သာ အသစ် တစ်ခုကိုလည်း ထပ်မံ တည်ထောင်ဖွင့်လှစ်နိုင်ခဲ့သည်။

ထိုမျှသာမက အမေရိက၊ အင်္ဂလန်၊ ပြင်သစ်၊ ဂျပန်၊ ဩစတြေးလျ၊ နီပေါနှင့် မြန်မာနိုင်ငံစသည်တို့တွင်လည်း ဦးဂိုအင်ကာ၏ ဝိပဿနာရိပ်သာခွဲ

များရှိသည်။ ကနေဒါ၊ ဂျာမနီ၊ ဘယ်လ်ဂျီယံ၊ စပိန်၊ အီတလီ၊ သီရိလင်္ကာနှင့် နယူးဇီလန်တို့ တွင်လည်း သူ့အချိန်နှင့်သူဖွင့်သော ဦးဂိုအင်ကာ၏ ဝိပဿနာရိပ်သာ တရားစခန်းများ ရှိပေသည်။ (၂၀၀၄) ခုနှစ်မှတ်တမ်းအရ နိုင်ငံပေါင်း (၂၁၀) ၌ အမြဲတမ်းရိပ်သာ (၁၃၀)နှင့် ယာယီရိပ်သာများ အများအပြား ဖွင့်လှစ် နေနိုင်ကြောင်း သိရှိရသည်။

စာရေးသူ ကိုယ်တွေ့

ဤစာရေးသူသည် (၁၉၈၆)ခုနှစ်တွင် တစ်ကြိမ်၊ (၁၉၉၀)ပြည့်နှစ်တွင် တစ်ကြိမ် ဆရာကြီး ဦးဂိုအင်ကာထံတွင် (၁၀)ရက် တရားစခန်း ဝင်ခဲ့ဖူးသည်။ တစ်ကြိမ်လျှင်ယောဂီ (၃၀၀)ကျော် (၁၀)ရက် တရားစခန်းဝင်ကြသည်။ သူတို့မှာ လူမျိုးပေါင်းစုံ၊ ဘာသာဝင်ပေါင်းစုံမှ အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီးယောဂီများ ဖြစ်ကြသည်။ ယနေ့ထိ ဦးဂိုအင်ကာထံတွင် ကမ္ဘာအရပ်ရပ်မှ လူမျိုးပေါင်းစုံ နှစ်သိန်းနှစ်သောင်းကျော် တရားစခန်းဝင်ပြီးသည်ဟု ကြားသိရသည်။ ဆရာကြီး၏ လက်ထောက်ကမ္မဋ္ဌာန်း နည်းပြများမှာ ကိုးရာကျော် ရှိသည်။ ဆရာကြီးသည် ဂျေပူရ်ထောင်တွင်းမှာပင် တရားစခန်းဖွင့်၍ အကျဉ်းသား၊ အကျဉ်းသူများကို အောင်မြင်စွာ တရားပြနိုင်ခဲ့သူဖြစ်သည်။ ဆရာကြီးဦးဂိုအင်ကာသည် ဓမ္မဂီရိရိပ်သာ၌ ဝိပဿနာစာတမ်းဖတ်ပွဲနှင့် ဆွေးနွေးပွဲများကျင်းပရာ သီတဂူဆရာတော် တက်ရောက်၍ စာတမ်းဖတ်သည်ကိုလည်း စာရေးသူတွေ့ရှိရသည်။

အာနာပါန သတိပဋ္ဌာန်

ဝိပဿနာတရား အားထုတ်ခြင်းဖြင့် မည်မျှ အကျိုးရှိသည်ကို သီတဂူဆရာတော်က “လူ သားတို့သည် တစ်ခုတည်းသောဘဝကိုသာ ဦး တည်၍ ဘဝပြည့်စုံဖူးလုံရေး ဟူသည့် ဝတ္ထု၊ ကာမ တို့နှင့်ပြည့်စုံရေးကိုသာ ရည်ရွယ်ကြကုန်၏။

လူသားများစွာတို့သည် တိုသောဘဝအမြင်၊ တိမ်သောအမြင်၊ ကျဉ်းသောအမြင်၊ အပေါ်ယံ အမြင်မျှဖြင့်သာ ဘဝကိုမြင်ကြ၊ ရှုကြ၊ သုံးသပ် ကြကုန်၏။ ထို့ကြောင့်ပင် သည်ဘဝတစ်ခုမှာ ကာမဝတ္ထုနှင့်ပြည့်စုံလျှင် ဘဝပြည့်စုံပြီဟု တိုသော အမြင်ရှိသူတို့က ထိုသို့ပင် ယူဆကြကုန်၏။ ရည် သောအမြင်၊ ကျယ်သောအမြင်၊ နက်သောအမြင်၊ စူးရှသောအမြင်ရှိ သူတို့ကမူ ဘဝဟူသည် နှစ်ကြိမ် ဆင်း၍မရသော မြစ်ကဲ့သို့ ဖြစ်၏။ ရေသီးရေ ပေါက် အပြောက်စက်ပေါင်း များစွာတို့ ပေါင်းစပ် မိကာ မရပ်မနား စီးဆင်းပြေးသွားနေသည့် ရေစီး ကြောင်းဝယ် အညစ်အကြေးပေါင်းများစွာ၊ ပိုး လောက်ပေါင်းများစွာ၊ ငါး၊ လိပ်၊ သတ္တဝါပေါင်း များစွာ၊ သစ်ဝါးနှင့် ကျောက်မျက်ရတနာပေါင်းများ စွာတို့ ရောကာမျောပါ၍ နေကြသည်မှာ မြစ်၏ သဘောပင်ဖြစ်သည်။ ရံခါထိုမြစ်သည် သတ္တဝါတို့ ၏ ကျေးဇူးရှင်၊ ရံခါ ထိုမြစ်သည်ပင် သတ္တဝါတို့၏ ရန်သူ အမျိုးမျိုးဖြစ်ရလေသည်။

စိတ်၊ စေတသိက်၊ ရုပ်တို့၏ ဖြစ်ပျက်နှစ်ရပ် ဆက်စပ်၍ အဆက်မပြတ်နိုင်အောင် စီးဆင်းလည် ပတ်နေသည်မှာ ဘဝဖြစ်ကြောင်းဖြစ်သည်။ ဘဝ မြစ်ကြောင်း ရေစီးကောင်းလျှင် ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝ

နာတို့ မျောလာကုန်၏။ ဘဝဖြစ်ကြောင်း ရေစီး မကောင်းလျှင် မြစ်ချောင်းတွေ ရေစီးကြမ်းသဖြင့် မြစ်ကမ်းတွေတိုက်စား၊ ရွာနိဂုံးနှင့်လယ်ယာတို့ ပျက်သလို လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိ စသော ကိလေသာ အကျင့်ယုတ်တို့ နှိပ်စက်သဖြင့် ဘဝ ပျက်ကြရလေသည်။ စီးနေလေသမျှ မြစ်တို့ သည် မပြတ်စီးကာ နုံးနှင့်သဲပါ အကုန်သယ်၍ အ လုံးစုံတို့ကို ပင်လယ်ဆားငန်ရေသို့ အရောက် တွန်း တိုက်ပို့ လေသကဲ့သို့ ရုပ်၊ နာမ်တို့၏ ရေစီးကြောင်း ကြီးသည် ကောင်းသူ၊ ဆိုးသူ နှစ်ဦးလုံးကိုပင် အစဉ် တွန်းကာ မည်သူ့ကိုမျှ ချွင်းချက်မထား၊ သေခြင်း လမ်းကြောင်း ပေါ်သို့သာ အပြင်းပို့ဆောင်နေသည် ဖြစ်၏။

ဘဝရေစီးကြောင်းဝယ် မျောပါနေကြသော လူသားတို့သည် မိမိတို့ နှစ်သက်သည့် ကာမဝတ္ထု တို့ကို ခံစား၍ မတင်းတိမ်သေးမီ၊ သုံးဆောင်၍ မဝသေးမီ စွန့်ပစ်ခွဲခွာကြရကုန်၏။ ပြင်းစွာသော ရေအဟုန်၌ တက်မရှိဘဲ မျောလာသောလှေသည် လှပသော၊ သာယာသော၊ ကြည်နူးဖွယ်သော မြို့၊ ရွာ၊ ဆိပ်ကမ်းများမှာ ရပ်တန့်နားနေအိပ်စက်ခွင့် မရ၊ ရေအဟုန်နောက်သာ လိုက်ပါရလေသကဲ့သို့ ဝတ္ထုကာမတို့သည် ခံစား၍၊ သာယာ၍၊ ကြည်နူး၍ မပြီးဆုံးသေးမီ စွန့်လွှတ်ခွဲကြရသည်သာ ဖြစ်ကြ ကုန်၏။ ဘဝနှင့်ကာမသည် ရေမြှုပ်နှင့်လည်းတူ ၏။ ရေပူပေါင်းနှင့်လည်းတူ၏။ တံလျှပ်နှင့်လည်း တူ၏။ ငှက်ပျောတုံးနှင့်လည်းတူ၏။ မျက်လှည့်နှင့် လည်းတူ၏။ တကယ်ရှိသော အနှစ်ကား ရှာမ ရချေ။ သို့ဖြစ်ခြင်းကြောင့် မည်သည့်ဘဝသို့ ရောက် တိုင်းသောဘဝနှင့် ရတိုင်းသော စည်းစိမ်သည်

အနှစ်ကင်းမဲ့သည်ချည်းသာဖြစ်၏။ အမှန်စင်စစ် ပြည့်စုံသောဘဝ မရှိသည်သာတည်း။ ပြည့်စုံသော ဘဝဟူသည် သစ္စာတရား၊ သန္တတရားတို့နှင့်ပြည့်စုံ၊ ပြည့်စုံလင်သော ဘဝပင်ဖြစ်သည်။ ပရမတ္ထတရား၊ သစ္စာတရား၊ သန္တတရားတို့ကို ရှာဖွေသော နည်းပညာသည် သတိပဋ္ဌာန်တရားအားထုတ်ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

သတိပဋ္ဌာန်တရားတော်သည် လူသားအား လုံး၏ ဘဝငြိမ်းချမ်းရေး တစ်ပါးပင်ဖြစ်သည်။ ဤတွင် “သတိပဋ္ဌာန်၏အစ အာနာပါန” ဟုပင်ဆိုရမည်ကဲ့သို့ပင် ဖြစ်သည်။ ဘုရားမြတ်အဆူဆူတို့သည် အာနာပါနကမ္မဋ္ဌာန်းဖြင့်သာ ဘုရားဖြစ်မည့်နေ့တိုင်းမှာ အစပြုတော်မူခဲ့လေသည်။ ဘုရားအဆူဆူ လက်မလွှတ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းပင်ဖြစ်သည်။

အာနာပါနသတိကိုပွားများလျှင် သတိပဋ္ဌာန် လေးပါးအားလုံး အလိုအလျောက် ပါဝင်လာပြီး၊ သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးလုံး အကုန်ပွားပြီး အလို အလျောက်ဖြစ်လာသည်။ သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးစုံ ပွားများပြီးလျှင် ဗောဇ္ဈင်ခုနစ်ပါးကိုအလိုအလျောက်ပွားပြီးသားဖြစ်လေသည်။ ဗောဇ္ဈင်ခုနစ်ပါးပြည့်စုံလျှင် ဝိသုဒ္ဓိခုနစ်ပါး၊ ဝိဇ္ဇာဉာဏ်များ၊ ဝိမုတ္တိတရားများပါ အကုန်ပါဝင်စုံလင်လာကြောင်းကို အာနာပါနသတိပဋ္ဌာန်သုတ်တော်က ညွှန်ပြထားပါသည်။”

ဝိပဿနာပွားများခြင်းနှင့်လောကုတ္တရာအကျိုး

ထို့နောက် ဆရာတော်က ဝိပဿနာပွားများခြင်း၏ အကျိုးကျေးဇူးကိုလည်း ရှင်လင်းဟောပြောထားသည်။

“အာနာပါနတစ်လုံးကို ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင်ပွားထားတဲ့အလုပ်ကို ဘုန်းကြီးတို့ သုတ်မဟာဝါ ပါဠိတော် မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ္တန်၊ အာနာပါနသုတ္တန်တို့က အကျိုးတရား ဘာပြောထားသလဲဆိုရင်၊ ခုနစ်ရက်အတွင်း အရဟတ္တဖိုလ်ဆိုက်ရင်ဆိုက်၊ မဆိုက်ရင် အနာဂါမ်ပဲတဲ့။ အားထုတ်ရမဲ့ အချိန်က တစ်နေ့ (၂၄)နာရီအပြည့် အားထုတ်ရမယ်။ (၂၄)နာရီအပြည့် သဒ္ဓါ၊ ဝီရိယကောင်းကောင်းနဲ့ အားထုတ်ရင် ခုနစ်ရက်နဲ့ရဟန္တာဖြစ်၊ မဖြစ်ရင် အနာဂါမ်ပဲ။ ဒါနဲ့မှ မဖြစ်သေးရင် ဘုန်းကြီးတို့ပရိသတ် ရေ တိုးလိုက်စမ်းပါဗျာ၊ နည်းနည်းကြံကြံလေးတိုးရအောင် ခုနစ်လ။ ခုနစ်လ အားထုတ်ရင် ရဟန္တာဖြစ်ရင်ဖြစ် မဖြစ်ရင် အနာဂါမ်ပဲ။ ဒါနဲ့မှ မဖြစ်သေးဘူးဆိုရင် ခုနစ်နှစ်ပေါ့ဗျာ။ အဲဒါ ရဟန္တာဖြစ်ရင်ဖြစ်၊ မဖြစ်ရင်အနာဂါမ်ပဲ။ ဒီလိုမှမဖြစ်ရင် တို့ပရိသတ်များ စုတိပျက်ကြော့ သေခါနီးလေးမှ ရဟန္တာ ဖြစ်ပါတယ်။ မဖြစ်ရင် အနာဂါမ်တည်နိုင်ပါတယ်။ သေခါနီးမှ ကိစ္စမပြီးရင် ဒုတိယဘဝမှာ တာဝတိံသာ နတ်ပြည်ကျတော့ ဖြုန်းခနဲဆို ဒီက အားထုတ်ထားတဲ့အရှိန်နဲ့ ဟိုမှာမဂ်ဖိုလ် ကျရင်ကျ၊ မကျသေးရင် ဓမ္မကထိကနတ်သားတွေနဲ့ တွေ့ပြီးမှ သတိပဋ္ဌာန်တရားတွေ၊ အဘိဓမ္မာတရားတွေ ဆက်နာပြီးတော့မှ ရဟန္တာဖြစ်ကြတယ်။ မဖြစ်ရင် အဲဒီမှာ အနာဂါမ်ပဲ။ အဲမှာ အနာဂါမ်ဖြစ်ရင်တော့ တာဝတိံသာက ကာမဂုဏ်ပေါလွန်းလို့၊ ဗြဟ္မာပြည်မှာလဲ သုဒ္ဓါဝါသငါးဘုံ အစဉ်အတိုင်း တက်၊ ထိုငါးဘုံ တစ်ဘုံတစ်ဘုံမှာ ရဟန္တာဖြစ်ရင်ဖြစ်၊ မဖြစ်ရင် အကနိဋ္ဌဘုံ ကျရင်ဖြစ်ကိုဖြစ်ရမယ်။ ဒီဘုရားသာသနာမှာ တရားထူးမရရင် ကြားကာလမှာ ပစ္စေက ဗောဓိဉာဏ်ကို ရနိုင်ပါတယ်တဲ့။ ပစ္စေက

ဗုဒ္ဓါဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ ပစ္စေကဗောဓိဉာဏ် မရသေးဘူးဆိုရင် ဘယ်မျှော်ရဦးမလဲ၊ နောင်ဘုရား လက်ထက်မျှော်ပေါ့။ နောင်ပွင့်လတံ့သော အရိ မေတ္တယျဘုရား လက်ထက်ကျရင် ထိုဘုရားရှင် ဟောကြားတော်မူတဲ့ တရားတော်ကို နာကြားရုံမျှ တစ်ခဏမှာပဲ ခိပွဘိည အလွန်လျင်မြန်တဲ့ အသိဉာဏ်နှင့် ရဟန္တာဖြစ်မှာ သေချာတယ်။ အဲဒါကတော့ မလွဲတော့ဘူး။ ဒါကြောင့် အားထုတ်ချင်စရာ အလွန်ကောင်းတဲ့ အာနာပါနသတိပဋ္ဌာန်၊ ကြိုးစားချင်စရာ အလွန်ကောင်းတဲ့ အာနာပါန သတိပဋ္ဌာန်ကို ဘုန်းကြီးတို့ ပရိသတ်များ နေ့ည၌ မပြတ်သဒ္ဓါ၊ ဝီရိယသန်သန်ဖြင့် ကျင့်ကြံကြိုးစား ပွားများ အားထုတ်နိုင်ကြပါစေကုန်သတည်း" ဟူ၍ အာနာပါနသတိပဋ္ဌာန်တရားတွင် ထည့်သွင်း ဟောကြားတော်မူခဲ့သည်။

ဝိပဿနာပွားများခြင်းနှင့်လောကီအကျိုး

ဤကား ဝိပဿနာ (သို့) အာနာပါနသတိပဋ္ဌာန် ပွားများခြင်းဖြင့် လောကုတ္တရာ အကျိုးကျေးဇူးများပုံတို့ကို သီတဂူဆရာတော် ဟောကြားချက်ဖြစ်သည်။ ဝိပဿနာ အားထုတ်ခြင်းသည် လောကုတ္တရာ အကျိုးသာမက လောကီအကျိုးကိုလည်း ခံစားရရှိနိုင်သည်။ မြတ်ဗုဒ္ဓက စက္ကဝတ္တိသုတ်တွင် ဝိပဿနာတရား အားထုတ်ခြင်းဖြင့် လောကုတ္တရာဘက်တွင်သာမက လောကီရေးတွင်လည်း အကျိုးကျေးဇူး (၅) မျိုး ရရှိနိုင်ကြောင်း ဟောကြားထားသည်။ ယင်းတို့မှာ ဝိပဿနာတရား အားထုတ်ခြင်းဖြင့် -

- (၁) အသက် ရှည်ခြင်း၊

- (၂) ရှုချင်စဖွယ် ကျက်သရေရှိခြင်း၊
- (၃) ချမ်းသာကြီးခြင်း(ကိုယ်စိတ် နှစ်ဖြာ)၊
- (၄) စည်းစိမ်ဥစ္စာတိုးတက်ခြင်း၊
- (၅) ကျန်းမာ၍ အသားအရေ ခွန်အား ပြည့်ဖြိုးခြင်းတို့ ဖြစ်သည်။

ဤသို့ အကျိုးကျေးဇူးထူးများ ရရှိသောကြောင့်လည်း လူမျိုးမရွေး၊ ဘာသာမရွေး ဝိပဿနာ တရားကို အားထုတ် နေကြခြင်းဖြစ်သည်။

သီတဂူ၏ဝိပဿနာရိပ်သာစီမံကိန်း

ထို့ကြောင့် သီတဂူဆရာတော်သည် နောက်ထပ်၍ လူသားအကျိုးပြုလုပ်ငန်း၊ တစ်နည်းအားဖြင့် စီမံကိန်းကြီးတစ်ရပ်ကို အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ရန် စီစဉ် ဆောင်ရွက်လျက် ရှိပေသည်။ ယင်းကား ဝိပဿနာရိပ်သာကြီး တစ်ခုတည်ထောင်ရေး ဖြစ်သည်။

ထို့အတွက် ဆရာတော်သည် စစ်ကိုင်း ပတ္တမြားစေတီ တောင်ခြေတွင် အလွန် ကျယ်ဝန်းသော မြေနေရာကြီး တစ်ခု စီမံ ထားရှိသည်။ မြေအကျယ်မှာ ဧက (၅၀) ရှိသည်။ ထိုနေရာတွင် အမျိုးသားယောဂီများအတွက် အဆောင်ငယ်ပေါင်း (၁၀၀) ထားရှိမည်။ အမျိုးသမီးယောဂီများအတွက်လည်း အဆောင်ငယ်ပေါင်း (၁၀၀) ထားရှိမည်။ ယောဂီ (၃၀၀) တရား အားထုတ်နိုင်သော ဝိပဿနာ ဓမ္မဗိမာန်တော်ကိုလည်း ထားရှိမည်။ ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာတော်ကျောင်းဆောင်နှင့် လက်ထောက်ဆရာတော် ကျောင်းဆောင်လည်း ထားရှိ

မည်။ ထိုရိပ်သာတွင် သီတဂူဒီပင်္ကရ စေတီတော်လည်း တည်ထားမည်။ ယောဂီများအတွက် လိုလေသေး မရှိစေရ။ ရေကန်ကြီးများ၊ ထမင်းစားဆောင်များ၊ မီးဖိုဆောင်များ စသည်တို့ကိုလည်း စနစ်တကျ ထားရှိမည်။

ယခု စတင်တည်ဆောက်နေရာ ဂါလံ (၅၀၀၀) ဆံ့ ရေကန်ကြီးနှစ်လုံး တည်ဆောက်ပြီး သွားပြီ။ စုစုပေါင်း ကျပ်ငွေသိန်းပေါင်း (၅၀၀၀) ကျော် ကုန်ကျမည်ဟုခန့်မှန်းထားသည်။ ထိုရိပ်သာအတွက် သိန်းနှစ်ထောင်ကျော် အလှူငွေများရရှိပြီး ဖြစ်ရာ ဆက်လက်၍ အလှူငွေများရရှိရေးအတွက် ကြိုးပမ်းလျက်ရှိသည်။ ထိုရိပ်သာကြီးကို သီတဂူအပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာန်းဌာနဟူ၍ အမည် ပေးထားသည်။ သီတဂူဆရာတော်ကြီးကိုယ်တိုင် ဦးဆောင်၍ တရား ပြသမည်ဖြစ်သည်။

သီတဂူဆရာတော်နှင့်လူပျံတော်ပတ္တမြားမိသားစု

သီတဂူဆရာတော်၏ ထေရုပ္ပတ္တိကိုရေးလျှင် လူပျံတော်ပတ္တမြား အဘယသုခဆေးတိုက်ပိုင်ရှင် ဦးမောင်မောင် + ဇနီး ဒေါ်ငြိမ်း သား အင်ဂျင်နီယာ ဦးအောင်မြင့် + ဇနီး ဒေါ်မာနီ (အဆိုတော် ဖြူသီ)တို့ မိသားစု၏ ကောင်းမှုကုသိုလ်များ အကြောင်း မပါ၍ မပြည့်စုံနိုင်ပေ။

လူပျံတော်ပတ္တမြား ဦးမောင်မောင်တို့ မိသားစုသည် ရတနာသုံးပါးကို အထူးကြည်ညို၍ တတ်စွမ်းသမျှ သာသနာပြုနေကြသူများ ဖြစ်သည်။ ဦးမောင်မောင်တို့ မိသားစုသည် မန္တလေးမဟာမုနိဘုရားအနောက် (၄၅) တာ ဝင်းအတွင်း၌ “သဒ္ဓါဓိကတည်းခိုရိပ်သာ” ဓမ္မာရုံကြီးကိုလည်းဆောက်

လုပ် လှူဒါန်းခဲ့သည်။ ရန်ကုန် ကံဘဲ (ရန်ကင်း)၌ မြေ (၆) ဧကကျော်ဝယ်၍ နိကာယ်ငါးရပ် ပိဋကတ်သုံးပုံ စာတော်ပြန်ပွဲအောင်မြင်ရေးအတွက် သာသနာ့ အဆောက်အအုံများ တည်ဆောက် လှူဒါန်းခြင်းလည်း ပြုသည်။ ထို အဆောက်အအုံများမှာ ပဋ္ဌာန်းကျောက်စာစေတီ၊ ရဟန်းတော်များ သီတင်းသုံးရန် သုံးထပ်စာသင်တိုက်၊ နိကာယ်စာမေးပွဲကြီးများ ကျင်းပနိုင်ရန် ‘ဓမ္မသဘာ ဓမ္မာရုံကြီး’ စသည်တို့ ဖြစ်သည်။

သူတို့မိသားစုသည် ရန်ကုန်မြို့ တာဝါလိန်းလမ်း (ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းပြတိုက်လမ်း) ခြံကျယ်ကြီးအတွင်းရှိ အိမ်ကြီးတွင်လည်း နေထိုင်ကြသည်။ မဟာဗန္ဓုလ လမ်းထောင့်ရှိ လူပျံတော်ပတ္တမြားအဘယသုခ ဆေးတိုက်၌လည်း နေထိုင်ကြသည်။

သူတို့မိသားစုသည် ကံဘဲရှိ သာသနာ့ အဆောက်အအုံများ ဆောက်လုပ်ဆဲအချိန်တွင် နယ်များမှ ကြွရောက်လာသော ရဟန်းတော်များ တည်းခိုနိုင်ရန် တာဝါလိန်းလမ်းအိမ်နှင့် မျက်စောင်းထိုးမြေကွက်လပ်တွင် (၃) ထပ်တိုက် တစ်လုံးလည်း ဆောက်လုပ် လှူဒါန်းသည်။ ရဟန်းတော်များ အချိန်မရွေး တည်းခိုနိုင်ကြသည်။

ပထမ မစိုးရိမ်ဆရာတော်ကြီး

ဦးမောင်မောင်သည် မန္တလေးမစိုးရိမ်ကျောင်းတိုက်ကြီးကို တည်ထောင်သူ ပထမမစိုးရိမ်ဆရာတော်ကြီး အဘိဓဇမဟာရဋ္ဌဂုရု အရှင်သူရိယာဘိဝံသကို အလွန်ကြည်ညိုသူဖြစ်သည်။ သူသည် ရဟန်းဝတ်ခဲ့ဖူးသူဖြစ်သည်။ ရဟန်းဘဝ၌ ရှိစဉ် မစိုးရိမ်ကျောင်းတိုက်တွင်နေ၍ ဆရာတော်ကြီး

ထံတော်၌ ပရိယတ္တိစာပေများ သင်ကြားခဲ့ဖူးသည်။ သူ့အပေါ်၌တင်ရှိသော ဆရာတော်ကြီး၏ ကျေးဇူးများ ဆပ်မကုန်နိုင်အောင် ရှိသည်ဟု ခံယူထားသည်။

ထို့ကြောင့် ၁၃၃၃ (၁၉၇၁) ခုနှစ် ဆောင်းရာသီတွင် ဦးမောင်မောင်တို့ မိသားစုသည် မန္တလေးရှိ မိမိတို့ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းပြီးစ 'သဒ္ဓါဓိကဓမ္မာရုံ' ကို ရေစက်ချရန် သွားရောက်ကြသည်။ ထိုသို့ သွားရောက်စဉ် မစိုးရိမ်ဆရာတော်ကြီးကို သွားရောက်ဖူးမြော်သည်။ ထိုအချိန်၌ ဆရာတော်ကြီးသည် သက်တော် (၉၀)ကျော်ရှိနေပြီ။ ထို့ကြောင့် ဦးမောင်မောင်က ဆရာတော်ကြီးအား မိမိတို့နေထိုင်ရာ တာဝါလိန်းခြံကြီးထဲရှိ အိမ်၌ ကြွရောက်သီတင်းသုံးပါရန် လျှောက်ထားသည်။

“ဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ အရွယ်တော်ဟာ မန္တလေးမြို့ရဲ့နေရာသီ အပူဒဏ်နဲ့ ဆောင်းတွင်း အအေးဒဏ်ကို ခံနိုင်ရည်ရှိတော့မှာ မဟုတ်တော့ဘူး ဘုရား။ ရန်ကုန်မြို့မှာရှိတဲ့ တာဝါလိန်းခြံထဲမှာ တပည့်တော် ယာယီစံကျောင်း အမြန်ဆောက်လုပ်ပေးပါမယ်၊ ဆရာတော် ပြောင်းရွှေ့သီတင်းသုံးတော်မူပါဘုရား။ ဆရာတော် အနီးကပ်ရှိနေတဲ့ အတွက် တပည့်တော်တို့ မိသားစုက ပစ္စည်းလေးပါး ဒါယကာခံယူပြီး ဆွမ်းကွမ်းဝေယျာဝစ္စ ကုသိုလ်ကိုလည်း အမြဲတမ်း ရယူချင်ပါတယ်။ နောက်ပြီး တပည့်တော် ကံဘုံ (ရန်ကင်း) မှာ ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းဆဲဖြစ်တဲ့ သာသနာ့အဆောက်အအုံတွေမှာ ဆရာတော်ကြီးရဲ့ အကြံဉာဏ်ကိုပါရယူပြီး တည်ဆောက်လုပ်ဆောင် ချင်ပါတယ် ဘုရား” ဟု လျှောက်ထားတောင်းပန်သည်။

မစိုးရိမ်ဆရာတော်ကြီးကလည်း လက်ခံတော်မူလိုက်သည်။ ဦးမောင်မောင်တို့မိသားစုကလည်း သူတို့အိမ်၏ လက်ဝဲဘက်မြေကွက်လပ်တွင် စံကျောင်းအုတ်တိုက် နှစ်ထပ်ဆောင်ကို တစ်နှစ်အတွင်း ပြီးစီးအောင် ဆောက်လုပ်ခဲ့ကြသည်။

သို့ဖြင့် ဆရာတော်ကြီးသည် မန္တလေးမှ ရန်ကုန်သို့ သင်္ဘောခရီးဖြင့် ကြွရောက်လာရာ ၁၃၃၄ ခုနှစ်၊ နတ်တော်လပြည့်နေ့ (၂၀-၁၂-၁၉၇၂) တွင် ရန်ကုန်မြို့သို့ ရောက်ရှိလာသည်။ ထိုအချိန်တွင် ဦးမောင်မောင်တို့ ဆောက်လုပ်နေသော ယာယီစံကျောင်း နှစ်ထပ်တိုက်မှာ အချောသပ်ရန် အနည်းငယ်ကျန်နေသေးသည်။ ထို့ကြောင့် သူတို့နေထိုင်ရာ ရှေးဟောင်းအိမ်ကြီး အပေါ်ထပ်ခေါင်းရင်းခန်းတွင် ဆရာတော်ကြီးအား ခေတ္တသီတင်းသုံးစေသည်။

ထိုသို့ သီတင်းသုံးသည့်နေ့မှစ၍ ဆရာတော်ကြီး၏ ဆွမ်းကွမ်းဝေယျာဝစ္စ ကိစ္စအဝဝကို တာဝန်ယူကြသည်။ ထိုမျှမက မိမိတို့အိမ်ခြံအနီးတွင် ဆောက်လုပ်ထားသော အာဂ္ဂန္တုရဟန်းတော်များ တည်းခိုရာ သုံးထပ်ကျောင်းရှိ ရဟန်းတော်များကိုလည်း ဆွမ်းကွမ်း မပြတ်လပ်စေရ၊ နေ့စဉ်ပေးလှူသည်။

မကြာမီ မစိုးရိမ်ဆရာတော်ကြီး သီတင်းသုံးရန် ယာယီစံကျောင်းဆောက်လုပ်၍ လုံးဝပြီးစီးသွားသည်။ ဤတွင် ဆရာတော်ကြီးသည် ထိုတိုက်သို့ ပြောင်းရွှေ့သီတင်းသုံးသည်။ သို့ရာတွင် ထိုတိုက်တွင် ဆရာတော်ကြီး သီတင်းမသုံးနိုင်။ ချမ်းအေးလှသည်ဟုဆိုကာ (၂) နာရီမျှသာ သီတင်းသုံးနေထိုင်ပြီးနောက် နေလက်စရှေးအိမ်ဟောင်းရှိ

အခန်းကိုပင် နေ့ချင်းပြန်လည် ပြောင်းရွှေ့နေထိုင် သည်။

ဤတွင် ဦးမောင်မောင်တို့ မိသားစုသည် ရဟန်းတော်များနှင့် တစ်မိုးတစ်ယံတည်းနေ၍ မ သင့်တော်သဖြင့် အိမ်ကြီးပေါ်မှဆင်း၍ ဆရာတော် ကြီးအတွက် ဆောက်လုပ်ထားသော တိုက်သစ်သို့ ပြောင်းရွှေ့နေပေးခဲ့ရသည်။

ဤသို့ ဆရာတော်ကြီးနှင့် ဦးမောင်မောင်တို့ မိသားစု တစ်ခြံဝင်းထဲ၌ အတူနေထိုင်လာခဲ့ကြရာမှ (၃) နှစ်အကြာတွင် ဦးမောင်မောင် ကွယ်လွန်အနိစ္စ ရောက်ရှာသည်။ ဦးမောင်မောင်သည် (၁၀-၁၀- ၁၉၇၅)တွင် ကွယ်လွန်ရှာသည်။ ကွယ်လွန်ချိန်၌ အသက်(၇၀) အရွယ်ရှိသည်။ ထိုသို့ ဦးမောင်မောင် ကွယ်လွန်ပြီး ရက် (၂၀)အကြာ ၁၃၃၃ ခုနှစ်၊ သီတင်းကျွတ်လဆုတ် (၁၂)ရက် (၃၁-၁၁-၁၉၇၅) နေ့တွင် မစိုးရိမ်ဆရာတော်ကြီးသည် ထိုခြံ၊ ထိုအိမ် ကြီးမှာပင် ဘဝနတ်ထံပျံလွန်တော်မူခဲ့သည်။ ပျံလွန် တော်မူချိန်၌ ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် သက် တော် (၉၆) နှစ် ရှိသည်။

အာသီဝိသောပမသုတ္တန်နှင့် လူပျံတော်ပတ္တမြား မိသားစု

ဦးမောင်မောင် ကွယ်လွန်ပြီးနောက် ဇနီး ဒေါ်ငြိမ်း၊ သား ကိုအောင်မြင့်၊ ချွေးမ ဒေါ်မာနီ (အဆိုတော်ဖြူသီ) တို့သည် ဖခင်လုပ်လက်စ အလှူဒါန မှန်သမျှကို ရပ်နားခြင်းမပြု။ ဆက် လက် လုပ်ဆောင်ကြသည်။ ကံဘဲ (ရန်ကင်း) ခြံ တွင်းရှိ သာသနာ့အဆောက်အအုံများကို ပြီးစီး အောင် လုပ်ဆောင်ခဲ့ကြသည်။ ထိုခြံမြေထဲရှိ

နိကာယ်စာမေးပွဲ ကြီးကျင်းပနိုင်ရန် ဆောက်လုပ် သော နှစ်ထပ်ဓမ္မသဘာ ဓမ္မာရုံကြီးကိုလည်း အပြီး သတ် ဆောက်လုပ်နိုင်ခဲ့သည်။ ထိုလှူဒါန်းမှု အတွက် တိပိဋကဓရ မင်းကွန်းဆရာတော်ကြီး ကိုယ်တော်တိုင် ရေစက်သွန်းချ အမျှဝေခဲ့သည်။

ထိုသို့ သာသနာပြုနေသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်မိသားစု များသည် မမျှော်လင့်ဘဲ သီတဂူဆရာတော်ဟု ကျော်ကြားလာမည့် သပိတ်အိုင်ဆရာတော် အရှင် ဉာဏိဿရနှင့် ကုသိုလ်ဆက်မိကြသည်။ ထို ကုသိုလ်ဆက်ပုံနှင့်ကုသိုလ်ပြုပုံ အကြောင်းစုံကို ဖော်ပြလိုသဖြင့် ကျွန်တော်သည် ဒေါ်ဖြူသီထံ သွား ရောက် တွေ့ဆုံမေးမြန်းခဲ့သည်။ ထိုအချိန်၌ ဒေါ်ငြိမ်းလည်း ကွယ်လွန်ခဲ့ပြီ၊ ဦးအောင်မြင့်လည်း ကွယ်လွန်ခဲ့ပြီ၊ ဒေါ်ဖြူသီသာလျှင် သမီး နှစ် ယောက်၊ သားသမက်နှစ်ယောက်နှင့် အတူလက်တွဲ ၍ သီတဂူအလှူဒါနများကို တတ်စွမ်းသမျှ ဆောင် ရွက်နေခြင်းဖြစ်သည်။

“မစိုးရိမ်ဆရာတော်ကြီးနဲ့ ဖခင် ဦးမောင် မောင်တို့ မရှိတဲ့နောက် ကျွန်မတို့ဟာ အာဂန္တု ရဟန်းတော်များ သီတင်းသုံးဖို့ဆိုပြီး ဆောက်လုပ် ထားတဲ့ သုံးထပ်တိုက်ကြီးကို မကြာခဏသွားကြ ပါတယ်။ ကံဘဲမှာ ဆောက်လုပ်ထားတဲ့ သုံးထပ် တိုက်ကျောင်းကြီး ပြီးသွားကတည်းက အာဂန္တု ရဟန်းတော်များဟာ ထိုသုံးထပ်ကျောင်းကြီးမှာပဲ တည်းခိုကြတော့တယ်။ ကျွန်မတို့ခြံအနီးက သုံး ထပ်တိုက်ကြီးဟာ အားလပ်နေပါတယ်။ ဒါနဲ့ ဥပုသ်နေ့တွေမှာ မေငြိမ်း(ဒေါ်ငြိမ်း)၊ ကိုအောင်မြင့် နဲ့ ကျွန်မတို့ဟာ အဲဒီသုံးထပ်တိုက်ကြီးကိုသွားပြီး တရားခွေတွေဖွင့်ပြီး တရားနာလေ့ရှိပါတယ်။ တစ်

နေ့မှာ ဆရာတော်အရှင်ဉာဏိဿရဟောတဲ့ တရား
ခွေတစ်ခုကို မမျှော်လင့်ဘဲ နာယူမိကြပါတယ်။
တရားကကောင်းလွန်းတော့ အထူး ကြည်ညိုမဆုံး
ဖြစ်ခဲ့ရပါတယ်။ ဆရာတော်ရဲ့ အသံဩဇာက
လည်းပြည့်၊ ရှင်းလင်းပြတ်သားမှုကလည်း ထင်း
ခနဲ၊ လင်းခနဲ ရှိလှပါတယ်။ ပါဠိတွေရွတ်ဆိုတဲ့
အခါမှာလည်း ဌာန်ကရိုဏ်းကကျတော့ ကျွန်မတို့
အားလုံး ကြည်ညိုစိတ်တွေ တဖွားဖွား ဖြစ်ရပါ
တယ်။ ဒီ တရားတော်နာမည်က “အာသီဝိသော
ပမသုတ္တန်တဲ့” ဟူ၍ ဒေါ်ဖြူသီက ပြောပြသည်။

ဒေါ်ဖြူသီတို့မိသားစုသည် ထိုတရားဟော
ပြောချက်ကို အကြောင်းပြု၍ သပိတ်အိုင်ဆရာ
တော်ဘွဲ့မည်ရ အရှင်ဉာဏိဿရကို ဖူးတွေ့လိုစိတ်
များဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည်။ ဆွမ်းကပ်လှူဒါန်းလိုသော
သဒ္ဓါတရားများတက်ခဲ့သည်။ ထိုအချိန်၌ အရှင်
ဉာဏိဿရသည် ရန်ကုန်သို့ မကြာခဏ တရား
ဟောကြွခဲ့သည်။ ရန်ကုန်သို့ကြွတိုင်း ထူးကြီး
ဆရာတော်ကျောင်းတွင် တည်းခိုလေ့ရှိသည်။

အပ္ပမာဒတရားတော်

သို့ဖြင့် ဦးအောင်မြင့်သည် ဆရာတော် ရန်
ကုန်ကြွခိုက်တွင် ထူးကြီးဆရာတော်ကျောင်းတိုက်
သို့ သွားရောက် ပင့်ဆောင်ခဲ့သည်။ ဆွမ်းကပ်ခဲ့
သည်။

“အဲဒီနေ့ကတော့ တကယ့်ကို အမှတ်တရပါ
ပဲ။ သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာနဲ့ ပြည့်စုံတဲ့ဆရာတော်ကို
နီးနီးကပ်ကပ် ဖူးခွင့်ရခဲ့ပါတယ်။ ဆွမ်းစားအပြီးမှာ
ဆရာတော်က အပ္ပမာဒဆိုတဲ့ခေါင်းစဉ်နဲ့ တရား
တိုတိုလေး တစ်ပုဒ်ကို ချီးမြှင့် ဟောပြောပါတယ်။

ကောင်းလိုက်တာဆရာ၊ တရားက တိုတိုလေးပေ
မယ့် ရိုးရိုးနဲ့ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ရှိတာမို့ အလွန်ထိ
ရောက်လှပါတယ်။ မေငြိမ်းကစပြီး ကျွန်မတို့
မိသားစု တစ်အိမ်လုံး နှစ်သက်မဆုံး၊ ကြည်ညိုမဆုံး
ဖြစ်ခဲ့ရပါတယ်” ဟု ဒေါ်ဖြူသီက ဖွင့်ဟပြောဆို
သည်။

သို့ဖြင့် ဒေါ်ဖြူသီတို့မိသားစုက မိမိတို့ခြံ
အတွင်းရှိ လစ်လပ်နေသော သံဃာတော်များတည်း
ခိုရန် သုံးထပ်တိုက်တွင် ဆရာတော် ရန်ကုန်သို့
တရားဟောကြွတိုင်း တည်းခိုသီတင်းသုံးရန် ဖိတ်

၁၃၉ - မူပိုင်ခွင့် သီတဂူဆရာတော်အရှင်ဉာဏိဿရ၊ သီတဂူဆရာတော်
လှပျံတော်ပတ္တမြား၊ ဝိသုဒ္ဓိ၊ ဆရာတော် ပုဂံ

လှပျံတော်ပတ္တမြားမိသားစုနှင့်
သီတဂူဆရာတော်

ကြားခဲ့သည်။ ဆရာတော်က ထိုသုံးထပ်တိုက်ကို
သွားရောက်ကြည့်ရှုသည်။ ထိုကျောင်း၏ တောင်
ဘက်ပြတင်းမှ လှမ်းမျှော်ကြည့်လိုက်လျှင် ရွှေတိဂုံ
စေတီတော်မြတ်ကြီးကိုလည်း ဖူးတွေ့ရသည်။ အ
ရှေ့ဘက်ပြတင်းမှ လှမ်းမျှော်ကြည့်လျှင် ရွှေကြက်
ယက်ကုန်းတော်ရှိ စေတီကိုလည်း ဖူးတွေ့ရသည်။
တောရိပ်တောင်ရိပ်များဖြင့် စိမ်းလန်းအေးချမ်း
ဆိတ်ငြိမ်သော နေရာဖြစ်၍ ဆရာတော်က လက်ခံ
လိုက်သည်။

သို့ဖြင့် ဆရာတော်သည် ဒေါ်ဖြူသီတို့၏ ထိုကျောင်းကို ဗဟိုထားပြီးလျှင် ဧရာဝတီ မြစ်ဝကျွန်းပေါ် ဓမ္မခရီးများ၊ တနင်္သာရီတိုင်း ဓမ္မခရီးများ စသည် တို့သို့ ကြွသည်။ သွား၍ တရားဟောလိုက်၊ ပြန်နားလိုက်နှင့်၊ ရန်ကုန်ရှိခိုက်တွင် သီတင်းသုံးနေထိုင်ခဲ့သည်။ ဒေါ်ဖြူသီတို့ မိသားစုကလည်း ထိုသို့ တည်းခိုခိုက်တွင် ဆွမ်းကွမ်းဝေယျာဝစ္စ တာဝန်ကို ကုသိုလ်ယူ ဆောင်ရွက်ခွင့် ရခဲ့သည်။ ဒေါ်ဖြူသီ၏ခင်ပွန်း ဦးအောင်မြင့်နှင့် ဆရာတော်တို့သည် အလွန် ချစ်ခင်ရင်းနှီးကြသည်။ စိတ်တူသဘောတူလည်း ရှိကြသည်။ ဆရာတော်သည် (၁၉၇၆) ခုနှစ်မှစ၍ ဒေါ်ဖြူသီတို့ ခြံထဲတွင် ရန်ကုန်ရောက်တိုင်း အမြဲတည်းခိုလေ့ရှိသည်။ ထိုမှတစ်ဆင့် ဓမ္မဒူတခရီးများ ထွက်တော်မူသည်။

မစိုးရိမ်ဆရာတော်ကြီးရှိစဉ်က ဦးမောင်မောင် မိသားစုသည် ဆရာတော်ကြီးစီးရန် မာစီဒီးကားကြီးတစ်စီးကို ဝယ်၍ လှူဒါန်းခဲ့သည်။ ထိုကားကြီးကို သူတို့မစီးကြ။ သူတို့သည် လင့်ရိုဗာကားကိုသာစီးကြသည်။ မစိုးရိမ်ဆရာတော်ကြီး မရှိသောအခါ ထိုကားကြီးကို ကားရုံထဲတွင်ပင်ထားသည်။ ယခု သီတဂူဆရာတော် တည်းခိုလာသောအခါ ထိုကားကြီးကို သီတဂူဆရာတော်အား လှူလိုက်ကြသည်။ ထိုကားကြီးမှာ ဆင်းရဲ တက်ရလွယ်ကူသဖြင့် ဆရာတော်ကလည်း ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ လက်ခံတော်မူသည်။ ကားမှာ ဟောင်းနေသဖြင့် ပြုပြင်စရာရှိသည်တို့ကို ပြုပြင်အသုံးပြုတော်မူသည်။ ဆရာတော်၏ သွားရေးလာရေး ကိစ္စရပ်များကို ဦးအောင်မြင့်၊ ဝမ်းကွဲအစ်ကိုများ ဖြစ်ကြသော ဦးရွှေဝင်းနှင့် ဦးရွှေနီ ညီအစ်ကိုတို့က

အလျဉ်းသင့်သလို တာဝန်ယူ ကုသိုလ်ယူ ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့ကြသည်။ ဆရာတော်အတွက် လိုအပ်သော အလှူဒါနများကိုလည်း တတ်စွမ်းသမျှ ထောက်ပံ့ လှူဒါန်းကြသည်။ ဆရာတော်၏ ရေအလှူစီမံကိန်း၊ အာယုဒါနစီမံကိန်းများတွင် အစွမ်းကုန်ပါဝင်ခဲ့ကြသည်။ ရေအလှူ စီမံကိန်းအောင်မြင်ရန်အတွက် ဆရာတော်သည် တရားပွဲ ပေါင်းမြောက်မြားစွာကို ဟောပြော၍ ရေကုသိုလ်အတွက် လှုံ့ဆော်ခဲ့သည်။ တစ်ဖက်ကလည်း သီတဂူ ရေအလှူ တေးများကို ဒေါ်ဖြူသီအား သီဆိုစေခဲ့သည်။

“ဆရာတော်ရဲ့ ရေအလှူအတွက် ကျွန်မတို့ဇနီးမောင်နှံက ရေလှောင်ကန်တစ်ခု လှူဒါန်းခဲ့ပါတယ်။ ဒါမျှသာမက ဆရာတော်ရဲ့ တာဝန်ပေးချက်အရ သီတဂူရေအလှူတေးတွေကို ကျွန်မသီဆိုခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်မတို့ရဲ့ အိုအေစစ်စတူဒီယိုမှာ မိတ်ဆွေအနုပညာသည်များကို စည်းရုံးလှုံ့ဆော်ပြီး တေးခွေတွေ ထုတ်ဝေ ဖြန့်ချိခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်မအဖို့ မိမိအသံနဲ့ ဒါနပြုခွင့်ရတာ အားကြည်နူးမဆုံး ရှိခဲ့ပါတယ်” ဟူ၍ ဒေါ်ဖြူသီက ဖွင့်ဟပြောဆိုသည်။

“ဆရာတော်က ရေအလှူစီမံကိန်းအောင်မြင်ပြီးလို့ သီတဂူအာယုဒါန ဆေးရုံလုပ်ငန်းကို ဆောင်ရွက်ရာမှာလည်း ကျွန်မတို့က ဆေးအလှူတေးခွေတွေ သီဆို ဖန်တီး ထုတ်ဝေဖြန့်ချိခဲ့ပါတယ်။ ဒါ့အပြင် ကျွန်မတို့ ဇနီးမောင်နှံရဲ့ထူးထူးခြားခြား အလှူဒါနတစ်ခုကို ပြောပြချင်ပါတယ်။ တစ်နေ့မှာ ဆရာတော်က ကျွန်မတို့ ဇနီးမောင်နှံကို ပြောပါတယ်။ ‘မောင်အောင်မြင့်တို့၊ မာနီတို့၊ မင်းတို့တွေ

အခုသာသနာပြုနေတာက မင်းတို့ရဲ့ အဖေအမေ များရဲ့ ကုသိုလ်အလှူတွေကို ဆက်လက်ခံယူလှူနေ ကြတာ။ အခု မင်းတို့လက်ထက်မှာ တေးသံအလှူ တွေ လှူပြီးတဲ့နောက် မင်းတို့နှစ်ယောက်ရဲ့ ကြီး စားမှုနဲ့ သီးသန့်လှူတာ မရှိသေးဘူး။ ပြီးခဲ့တဲ့ ရေ အလှူတော်မှာ မင်းတို့ရဲ့သီးသန့်အလှူ ပါခဲ့ပါ တယ်။ အခုတို့ရဲ့ ဆေးအလှူတော် စီမံကိန်းမှာ မင်းတို့ရဲ့ သီးသန့်အလှူလည်း ပါစေချင်ပါတယ်။ အာယုဒါနဆေးရုံကြီးဆောက်နေတယ်။ အဲဒီမှာ ဂိလာနပုဂ္ဂိုလ်တွေ ကုသိုလ်ပွားများ တရားအား ထုတ်နိုင်တဲ့ ဘုရားဆောင်ကြီး တွဲဖက်ဆောက် လုပ်မယ်။ အဲဒီ ဘုရားဆောင်ကြီးအတွက် မင်းတို့ သီးသန့်လှူပါ။ နောက်ပြီး မလှူဖူးတာ မရှိအောင် ဘုရားဆောင်နဲ့အတူ သိမ်အဖြစ်ပါ တွဲလှူကြပေါ့ ကွာ'လို့ မိန့်တော်မူပါတယ်။ ဒါနဲ့ ကျွန်မတို့ဇနီး မောင်နှံဟာ ဆရာတော်ရဲ့ကျေးဇူးကြောင့် သီတဂူ အာယုဒါနဆေးရုံကြီးရဲ့ ထိပ်ဦးမှာ "သံဝေဇနီယ လေးဌာန" ဆိုတဲ့ ဘုရားဆောင်ကြီးကို လှူခွင့်ရခဲ့ ပါတယ်။ ကျွန်မတို့မိသားစုအတွက် ဂုဏ်လည်း ယူရ၊ ပီတိလည်းဖြစ်ရ၊ ကုသိုလ်လည်းပွားရပါ တယ်။ နောက်တစ်ခါ ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်ကြီးကို ဆရာ တော်က ဆောက်လုပ်အကောင်အထည်ဖော်ပြန် တော့လည်း ကျွန်မတို့ပါဝင်ခွင့်ရခဲ့ပါတယ်။ ဆရာ တော်က ကမ္ဘာအနှံ့ကနိုင်ငံခြားသားများအပါအ ဝင် ထေရဝါဒဗုဒ္ဓစာပေဘွဲ့ရတဲ့ ရဟန်းတော်များ၊ သီလရှင်များ၊ လူပုဂ္ဂိုလ်များအတွက် ဘွဲ့နှင်းသဘင် ကျင်းပဖို့ ခန်းမဆောင်ကြီး ဆောက်လုပ်ပါတယ်။ အဲဒီခန်းမထဲမှာထားတဲ့ ကျောက်ဆစ်ရုပ်ပွားတော် ကြီးရဲ့ ပလ္လင်တော်နဲ့တံကဲကို ကျွန်မတို့ လှူဒါန်းခွင့် ရခဲ့ပြန်ပါတယ်" ဟု ဒေါ်ဖြူသီက ပြောပြသည်။

ဦးမောင်မောင်တို့ မိသားစုသည် အာဂန္တု ရဟန်းတော်များ တည်းခိုရန် မိမိတို့တာဝါလိန်းရှိ ခြံကျယ်ကြီးထဲတွင် သုံးထပ်တိုက်ကြီး ဆောက်လုပ် လှူဒါန်းခဲ့ရာ သီတဂူဆရာတော်သည် (၁၉၇၆) ခုနှစ်မှစ၍ (၁၉၈၈)ခုနှစ်အထိ ရန်ကုန်သို့ ကြွ ရောက်လာတိုင်း တည်းခိုနေထိုင်ခဲ့သည်။ ထိုတိုက် ကြီးမှာ သက်တမ်းကြာသဖြင့် အောက်ခြေများမှစ၍ ကွဲအက်လာသည်။ အကြောင်းမသင့်က ပြိုကျပျက် စီးနိုင်သည်။ သို့ဖြင့် သီတဂူဆရာတော်၏ ညွှန် ကြားချက်အရ ဦးအောင်မြင့်နှင့် ဒေါ်ဖြူသီတို့သည် ထိုသုံးထပ်တိုက်ကြီးကို ဖြိုဖျက်လိုက်သည်။ မိမိ တို့နေအိမ်ရှိ ခြံဝင်းအတွင်း သင့်တော်မည့်နေရာ တွင် ဆရာတော် အလိုကျပင် တစ်ထပ်သစ်သား ကျောင်းကလေး တည်ဆောက်လှူဒါန်းခဲ့သည်။ နိုင်ငံခြားသို့ (၂)နှစ်ခန့် ကြွရောက်သီတင်းသုံးပြီး နောက် ဆရာတော်ပြန်ရောက်သောအခါ ထိုသစ် သားကျောင်းကလေးမှာပင် သီတင်းသုံးသည်။

ဆရာတော်သည် ဗုဒ္ဓဂယာသို့ နှစ်စဉ်လိုလို ပင် ဘုရားဖူးကြွရောက်လေ့ရှိသည်။ ပထမဦးဆုံး အကြိမ် (၁၉၈၁)ခုနှစ်တွင် သူချစ်ခင်ရင်းနှီးသော ဒကာရင်းဦးအောင်မြင့်နှင့်မန္တလေးမှ ကင်မရာဆရာ လှဂုဏ်ရည် ကိုကျော်ဝင်းတို့ လိုက်ပါသွားသည်။ အခြားဘုရားဖူး အခေါက်များတွင် တပည့်ဒါယ ကာ၊ ဒါယိကာမများ လိုက်ပါလေ့ရှိသည်။ ထိုအထဲ တွင် ဒေါ်ဖြူသီမပါဝင်ခဲ့။

"ကျွန်မကတော့ ဆရာတော်အကြိမ်ကြိမ် ခေါ်ပေမယ့် ကြံ့ခိုင်မှုအားနည်းတဲ့ ကိုယ့်အခြေအ နေကြောင့် ဗုဒ္ဓဂယာသို့ တစ်ခေါက်မှမရောက်ဖူး ပါဘူးရှင့်" ဟူ၍ ဒေါ်ဖြူသီကပြောဆိုသည်။

ထိုအတွင်း ဒေါ်ဖြူသီအဖို့ ဝမ်းနည်းကြေကွဲ ဖွယ်ဖြစ်ရပ်များနှင့် ကြုံတွေ့ခဲ့ရသည်။ မိခင် ဒေါ်ငြိမ်းကွယ်လွန်ပြီးနောက် သူမ၏ချစ်လှစွာသော ခင်ပွန်း ဦးအောင်မြင့်သည် ၁၃၆၆ ခုနှစ်၊ ဝါခေါင် လဆန်း (၇) ရက် (၂၂-၈-၂၀၀၄)နေ့တွင် ကွယ် လွန်သွားရှာသည်။ ကွယ်လွန်ချိန်၌ အသက် (၅၈) နှစ်အရွယ်သာ ရှိသေးသည်။

“ကိုအောင်မြင့် မရှိတော့ပေမယ့် ဆရာတော် က သူ့ရဲ့မြန်မာပြည် အောက်ပိုင်းကပ္ပိယကာရက အဖွဲ့မှာ အမှုဆောင်အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့တဲ့ ကိုအောင်မြင့်နေရာမှာ ကျွန်မကို ပါဝင်စေပါတယ်။ ကျွန်မသာမက ကျွန်မရဲ့ သမက်နှစ်ယောက်ဖြစ်တဲ့ မောင်ဝေလွင်နဲ့ မောင်အောင်ထွဋ်ဦးတို့ကိုလည်း ပါဝင်စေပါတယ်။ သီတဂူသာသနာပြုလုပ်ငန်းတွေ မှာ ဆက်လက်တာဝန် ထမ်းဆောင်စေပါတယ်။ ကျွန်မတို့အဖို့ ဆရာတော်ရဲ့ဆန္ဒနဲ့ အညီ သီတဂူ လုပ်ငန်းတွေမှာ ပါဝင်ခွင့်ရခဲ့ပါတယ်။

“ယခုအခါ မြောက်ဒဂုံ ဘေလီခုံးကျော် တံတားအနီးမှာ သီတဂူအပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ သာသနာပြုဗိမာန်ကြီးကို ဆောက်လုပ်တာ ပြီးစီးသွား ပါပြီ။ ဒီဗိမာန်ကြီးအတွက် အခြားအလှူရှင်များနဲ့ အတူ ကျွန်မတို့သားသမီးမြေးများက အဆောက် အအုံကြီးရဲ့ တစ်စိတ်တစ်ဒေသကို ပါဝင်လှူဒါန်း ခွင့်ရခဲ့ပါတယ်။ ဒီဗိမာန်ကြီးပြီးလို့ ဆရာတော်က ကျွန်မတို့ခြံထဲက သစ်သားကျောင်းကလေးကနေ ပြောင်းရွှေ့နေထိုင်သွားလို့ အနေ ဝေးသွားပေမယ့် ကျွန်မတို့မိသားစုက ဆရာတော်လုပ်သမျှ ဘာ အလှူဒါနမဆို တစ်တပ်တစ်အား ယနေ့အထိ ပါ

ဝင် လှုပ်ရှားလျက် ရှိပါတယ်” ဟူ၍ ဒေါ်ဖြူသီက ဖွင့်ဟပြောဆိုပေသည်။

သီတဂူဆရာတော်နှင့် စာရေးသူ

စာရေးသူသည် သီတဂူဆရာတော်ကြီးကို နှစ်ကြိမ်သီးသန့်တွေ့ဆုံ၍ သိလိုသော အချက်များ ကို မေးမြန်းလျှောက်ကြည့်သည်။ ပထမအချက်မှာ သိမ်ကြီးဈေး မဟာသိမ်တော်ကြီးအကြောင်း ဖြစ် သည်။ ဒုတိယအချက်မှာ ယနေ့မြန်မာ့ရုပ်မြင် သံကြားတွင် နံနက် (၇)နာရီတိုင်း ဆရာတော်ကြီး များက ပရိတ်တော်များရွတ်ဖတ်သည်ကို ထုတ် လွှင့်ပုံအကြောင်းဖြစ်သည်။ တတိယ အချက်မှာ သီတဂူဆရာတော်ကြီး ဘုရားဆုပန်၊ မပန် အချက် ဖြစ်သည်။

ထိုအချက်များနှင့်ပတ်သက်၍ ဆရာတော်မိန့် ကြားသည်မှာ မှတ်သားဖွယ်၊ မှတ်တမ်းတင်ဖွယ် ဖြစ်သည်။

သိမ်ကြီး (၉)လုံး

ရန်ကုန်မြို့ကို အင်္ဂလိပ်တို့ မသိမ်းပိုက်မီ ရှေး နှစ်ပေါင်းများစွာက ဒဂုံ (ခေါ်)ရန်ကုန်တွင် အဓိက ရသိမ်ကြီးကိုးလုံးရှိခဲ့သည်။ ယင်းတို့သည် ရဟန္တာ အရှင်ယသအပါအဝင် ရဟန္တာရှစ်ပါး သမုတ်ခဲ့ သော သိမ်တော်ကြီးများပင် ဖြစ်သည်ဟုဆိုကြ သည်။ ထိုစဉ်က သန်လျင်မြို့သည် မင်းနေပြည် ဖြစ်၍ သီဟဓိပမင်း အုပ်ချုပ်ခဲ့သည်ဟုဆိုသည်။ ထိုမင်းလက်ထက်တွင် ရဟန္တာရှစ်ပါးဦးစီး၍ ဒဂုံ တွင် စေတီပုထိုးများတည်ဆောက်၍ သိမ်ကြီး

ကိုးလုံးကိုလည်း တည်ဆောက် သမုတ်ခဲ့သည်ဟု အဆိုရှိသည်။

ယင်းတို့မှာ-

- (၁) သဃ်န်းကျွန်းမြို့နယ် ကျိုက္ကဆံစေတီ တော်၏ ဝတ္တကမြေအတွင်း စနေ ထောင့်တွင် ရှိသော ကျိုက္ကဆံသိမ်တော် ကြီး။ အရှင်ယသမထေရ်၏ ဘွဲ့တော် ကိုအစွဲပြု၍ အရှင်ယသသိမ်တော် ဟု လည်းခေါ်ကြသည်။
- (၂) ဒုတိယမြောက်သိမ်တော်ကြီး တစ်လုံး ကား သိမ်ကုန်းသိမ်တော်ကြီး။ ယင်း သည် တာမွေရပ် ယခင်ကင်းဘဲလမ်း (ယခု ငါးထပ်ကြီးဘုရားလမ်း)နှင့် တာမွေလမ်းထောင့်၌ တည်ရှိသည်။ ယင်းသိမ်တော်ကိုရှေးက ထန်းပင်ကုန်း သိမ်တော် ဟုခေါ်ကြသည်။ ဤထန်း ပင်ကုန်း တာမွေသိမ်တော်ကြီးသည် ကာလကြာမြင့်စွာ တောဖုံး၍ ပျောက် ကွယ်နေခဲ့သည်။ ထိုစဉ်က ဟံသာဝတီ ပုံနှိပ်တိုက်ပိုင်ရှင်ဖြစ်သူ မစ္စတာရစ်ပလီ သည် ပုံနှိပ်စက်နှင့်စာအုပ်ဂိုဒေါင်များ ဆောက်လုပ်ရန် ဤနေရာရှိမြေများကို ဝယ်၍ တောရှင်းရာတွင် သိမ်ဟောင်း ရာ (သိမ်ကျောက်တိုင်) များကိုတွေ့ရ လေသည်။ ထိုအခါတွင်မှ သမိုင်းဝင် တာမွေသိမ်တော်ကြီး ပြန်လည်ပေါ် ထွက်လာခဲ့ရသည်။ ထို့နောက် အ ဆက်ဆက် ပြန်လည်ပြုပြင်ပြီးလျှင် အ နီးတွင်ကျောင်းတိုက်ပါ တည်ထောင်

လာခဲ့ကြသည်။ ယခုတိုင် ထိုသိမ်တော် ကြီးသည် သာသနာ့အဆောက်အအုံ တို့ဖြင့် စည်ကားလျက်ရှိပေသည်။

- (၃) တတိယမြောက်သိမ်တော်ကြီး တစ်လုံး ကား ယခုသိမ်ဖြူလမ်းခေါ် စတော့ ကိတ်လမ်းနှင့် ဦးအုန်းခိုင်လမ်းဆုံရှိ ဒေဝသာဂရသိမ်ကုန်းသိမ်တော်ကြီး။ လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်း (၁၀၀)ကျော်က ပြုပြင်ထားသော သံဃာတစ်ထောင်ဆံ့ သိမ်တော်ကြီးဖြစ်သည်။ ယနေ့တိုင် ထင်ရှားတည်ရှိသည်။
- (၄) စတုတ္ထမြောက် သိမ်တော်ကြီးတစ်လုံး ကား ကသစ်ပင်ကုန်းမြင်းခင်းသိမ် တော်ကြီး။ အနော်ရထာလမ်းနှင့် ဗိုလ် အောင်ကျော်လမ်းထောင့်ရှိ သူရိယ သတင်းစာတိုက်ဟောင်း အဆောက် အဦ၏ တောင်ဘက်တွင် တည်ရှိ သည်။ ယခုဟိန္ဒူဘုရားကျောင်း နေ ရာဖြစ်သည်။ ရှေးက ယင်းနေရာ၌ သိမ်တော်ကြီးသာမက စေတီတစ်ဆူ လည်းရှိခဲ့သည်။ စေတီတော်၏ အ မည်မှာ ကမာကမူစေတီတော် ဖြစ် သည်။ ယခုမရှိတော့ပြီ။
- (၅) ပဉ္စမမြောက် သိမ်တော်ကြီးတစ်လုံး ကား ဆူးလေစေတီတော်၏ မြောက် ဘက်၊ ယခု မြို့တော်ခန်းမ အရှေ့ဘက် ဘားလမ်းနေရာ (ယခု မဟာဗန္ဓုလ ပန်းခြံလမ်း)၌ တည်ရှိသည်။ ခရေပင် ကုန်းသိမ်ဟု အမည်တွင်သော်လည်း

ခွေးသေဝတ်ခါး အနီး၌တည်၍ ခွေးသေဝတ်ခါးသိမ်တော်ကြီး ဟုလည်းခေါ်ကြသည်။ ယင်းအနီး၌ စေတီတစ်ဆူလည်းရှိခဲ့ဖူးသည်။ ယခုမရှိတော့ပြီ။

(၆) ဆဋ္ဌမမြောက် သိမ်တော်ကြီးကား ရန်ကုန်မြို့လယ်ရှိ သိမ်ကြီးဈေးသိမ်တော်ကြီး (မဟာသိမ်တော်ကြီး)။ ယင်းသိမ်တော်ကြီးဝင်း အတွင်း၌ ပရိယတ္တိစာသင်တိုက်လည်းရှိသည်။ ယခင်က ကျိုက်မြတ်သံချိုဘုရားအနီးတွင် တည်ရှိသည်။ အင်္ဂလိပ်ခေတ်တွင် ကျော်ကြားသော ကုလားများပိုင် စူရတီဘုရားသားဈေးမှာ ထိုသိမ်တော်ကြီးကိုအစွဲပြု၍ သိမ်ကြီးဈေးဟု တွင်ခဲ့သည်။

(၇) သတ္တမမြောက် သိမ်တော်ကြီးတစ်လုံးကား သစ်တိုပင်ကုန်းသိမ်တော်ဟုခေါ်သော သိမ်တော်ကြီး။ ထိုသိမ်တော်ကြီးမှာ အလုံရပ်ကွက်နှင့်နီးသောကြောင့် အလုံသိမ်တော်ဟုလည်းခေါ်ကြသည်။ အဓိကရ သစ်တိုပင်ကြီးပေါက်ရာကုန်း နှင့် ကျောင်းတိုက်အတွင်း၌ တည်ရှိသောကြောင့် သစ်တိုပင်ကုန်းသိမ်ဟူ၍ လူသိများသည်။ ယခုဤသိမ်တော်ကြီး မရှိတော့ပြီ။

(၈) အဋ္ဌမမြောက် သိမ်တော်ကြီးတစ်လုံးကား ကျားကူးသိမ်တော်ကြီး။ ရွှေတိဂုံဘုရားလမ်း ကျားကူးကျောင်းတိုက်

အနောက်ဘက် တွင်တည်ရှိသည်။ ထိုစဉ်က ထိုနေရာကို မြင်းပြိုင်ကွင်းလုပ်သဖြင့် သိမ်တော်ကိုရွှေပြောင်း၍ အရှေ့ဘက်နေရာလွတ်၌ နေရာပေးကာ အသစ်သမုတ်စေခဲ့သည်။ ယခုကျားကူးသိမ်သည် မူလသိမ်မဟုတ်၊ နောက်အသစ်သိမ်သာဖြစ်သည်။

(၉) နဝမမြောက် သိမ်တော်ကြီးကား ရဟန္တာသိမ်တော်ကြီး ။ ရွှေတိဂုံစေတီတော်ကြီး၏ တောင်ဘက်မှန်အဆင်းကိုက် (၁၀၀)ခန့်အကွာ၌ တည်ရှိသည်။ ထိုသိမ်တော်ကြီးကို မင်းအဆက်ဆက်၊ ဒကာဒကာမများ အဆက်ဆက်ပြုပြင် ထိန်းသိမ်းခဲ့သည်။ နောက်ဆုံး ခရစ် (၁၉၂၈)ခုနှစ်လောက်က လယ်တီအရှင်ဇေဋ္ဌိလမထေရ်မြတ်က ကြီးကြပ်ပြင်ဆင်ခဲ့သည်။ ယခုတိုင် တွေ့မြင်နိုင်သည်။

ထိုသိမ်ကြီးကိုးလုံးတွင်

- (၁) ကျိုက္ကဆံအရှင်ယသသိမ်တော်၊
- (၂) တာမွေထန်းပင်ကုန်းသိမ်တော်၊
- (၃) ဒေဝသာဂရသိမ်တော် (သိမ် ဖြူ)၊
- (၄) သိမ်ကြီးဈေးသိမ်တော်(မဟာသိမ်တော်)နှင့်
- (၅) ရွှေတိဂုံတောင်ဘက် အဆင်းရှိ ရဟန္တာသိမ်တော်ကြီး ငါးလုံးသာ မူလအတိုင်း တည်ရှိပေသည်။

ကျားကူးသိမ်တော်မှာ အသစ်ပြန်လည် သမုတ်သောသိမ်တော်သာဖြစ်သည်။ ဤသို့ ရဟန္တာများ သမုတ်ခဲ့သောအဓိကရ သိမ်တော်ကြီး ကိုးလုံးတွင် လေးလုံးကွယ်ပျောက်သွားခဲ့သည်မှာ ဝမ်းနည်းဖွယ်ဖြစ်သည်။

ရန်ကုန်ကို (၁၈၅၄) ခုနှစ်တွင် ကော်မရှင်နာ မင်းကြီး ဆာအာသာဖယ်ရာ သည် အိန္ဒိယဘုရင်ခံ ချုပ်ကြီး လော့ဒါလဟိုဇီထံ အမိန့်ခံ၍ အိန္ဒိယ စစ် အင်ဂျင်နီယာ မစ္စတာဖရောဇာအား ခေါ်ယူလျက်၊ ရန်ကုန်မြို့ကို မြို့သစ်တည်ခဲ့သည်။ တည်ရာ၌ တောင်ကုန်းများကိုဖြို၍ မြေနိမ့်ပိုင်းများကို မြေဖို့ သည်။ အချို့ အဆောက်အဦများကိုဖျက်ခဲ့သည်။ ရွှေ့ခဲ့သည်။ လမ်းများဖောက်သည်။ သို့ဖြင့်အချို့ ဘုရားစေတီများ၊ သိမ်တော်များ၊ ကျောင်းတိုက် များသည် ပျောက်ကွယ်သွားခဲ့ကြသည်။

သီတဂူဆရာတော်နှင့် မဟာသိမ်တော်ကြီး

မြို့လယ်ရှိ သိမ်ကြီးဈေးသိမ်တော်ခေါ် မဟာ သိမ်တော်ကြီးမှာ ကံကောင်းထောက်မ၍ ထိုခေတ် က မပျောက်ကွယ်ခဲ့။ သို့ရာတွင် မြန်မာ့ဆိုရှယ် လစ်လမ်းစဉ် ပါတီခေတ်၌ သက်ဆိုင်ရာအာဏာ ပိုင်တို့က ဖျက်မည်ပြုကြသည်။ ထိုနေရာတွင် အ ခြား အဆောက်အအုံကြီးတစ်ခု တည်ဆောက်မည် ပြုကြသည်။ ဤတွင် သီတဂူဆရာတော်အရှင် ဉာဏိဿရ ဦးဆောင်၍ ဦးဟန်စသော ပုဂ္ဂိုလ် များက ကန့်ကွက်ကြသည်။ သမိုင်းကြောင်းကို ရှာ ဖွေပြုစု၍ မဟာသိမ်တော်ကြီးကို ဖျက်ခြင်း၊ ပြောင်း ရွှေ့ခြင်းမပြုပါရန် ထိုစဉ်က လမ်းစဉ်ပါတီ ဥက္ကဋ္ဌ သမ္မတကြီးဦးနေဝင်းထံ တင်ပြကြသည်။ မေတ္တာ ရပ်ခံခဲ့ကြသည်။

ဤတွင် ဦးနေဝင်းက ဆင်ခြင်သုံးသပ်ပြီး လျှင် သီတဂူဆရာတော်တို့၏ မေတ္တာရပ်ခံချက်ကို လက်ခံလိုက်သည်။ မဟာသိမ်တော်ကြီးကို မဖျက် ရန် အမိန့်ပေးလိုက်သည်။

သို့ဖြင့် နှစ်ပေါင်းများစွာ တည်ရှိခဲ့သော မဟာ သိမ်တော်ကြီးသည် ယနေ့တိုင် ခန့်ညားထည်ဝါစွာ ရပ်တည်ခွင့်ရနေပြီ။ သီတဂူဆရာတော်၏ ကျေးဇူး ပင်ဖြစ်တော့သည်။

ယနေ့ မဟာသိမ်တော်ကြီးကျောင်းတိုက် ပဓာနနာယကဆရာတော်မှာ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ အရှင်ကုမာရဖြစ်သည်။ နိုင်ငံတော်ပရိယတ္တိ သာသ နာတက္ကသိုလ် (ရန်ကုန်) ဒုတိယပါမောက္ခချုပ် တာ ဝန်ကို တစ်ဖက်တစ်လမ်းက ထမ်းဆောင်လျက်ရှိ သည်။

သီတဂူဆရာတော်နှင့် အန္တရာယ်ကင်းပရိတ်တော်

ဒုတိယအချက်မှာ မြန်မာ့ရုပ်မြင်သံကြားက ပရိတ်တော်များ ထုတ်လွှင့်ခြင်းအကြောင်းဖြစ် သည်။ သီတဂူကပ္ပိယကာရကအဖွဲ့ဝင် ဦးရွှေဝင်းက ကျွန်တော့်အား "ယနေ့မြန်မာ့ရုပ်မြင်သံကြားမှာ နံနက် (၇)နာရီတိုင်း မင်းကွန်းဆရာတော်ကြီး၊ တောင်တန်းသာသနာပြု ဆရာတော်ကြီး၊ ယော ဆရာတော်ကြီး အစရှိတဲ့ ဆရာတော်ကြီးတွေရဲ့ ပရိတ်တော်တွေ မှန်မှန်ထုတ်လွှင့် နေတာဟာ သီတဂူဆရာတော်ရဲ့ တိုက်တွန်းချက်အရ ထုတ် လွှင့်ခြင်းဖြစ်တယ်။ သီတဂူဆရာတော်ရဲ့ ကျေးဇူး ပဲဆရာ" ဟူ၍ ကျွန်တော့်အား ပြောပြခဲ့ဖူးသည်။ ထိုကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ သီတဂူဆရာတော်ကို စာရေးသူကလျှောက်ထားမေးမြန်းခဲ့သည်။

ဤတွင် သီတဂူဆရာတော်က “ မှန်တယ် ဒကာကြီး၊ အဲဒီတုန်းက ပြန်ကြားရေးဌာန ဝန်ကြီးက ဗိုလ်ချုပ်ကြည်အောင်ပဲ။ သူက “ကေတု မတီကြည်အောင်” ကလောင်အမည်နဲ့ ကဗျာတွေ၊ စာတွေရေးနေတဲ့ စာရေးဆရာ၊ ကဗျာဆရာ ဖြစ်တယ်။ ဘုန်းကြီးနဲ့ရင်းနှီးတယ်။ ဘုန်းကြီးက သူ့ကို မေတ္တာရပ်ခံတိုက်တွန်းခဲ့တယ်။ ဗုဒ္ဓဘာသာအများစု မှီတင်းနေထိုင်ရာ မြန်မာနိုင်ငံမှာ နံနက်တိုင်း အန္တရာယ်ကင်း ပရိတ်တော်တွေ ရွတ်ဖတ်သင့်တယ်။ တစ်ပြည်လုံး၊ တစ်နိုင်ငံလုံး နာကြားနိုင်အောင် ရုပ်မြင်သံကြားနဲ့ ရေဒီယိုက ထုတ်လွှင့်သင့်တယ်လို့ တိုက်တွန်းခဲ့တယ်။ ဗိုလ်ချုပ်ကြည်အောင်ကလည်း ဘုန်းကြီးရဲ့အကြံဉာဏ်ကို လက်ခံပြီး ချက်ချင်းပဲ စီစဉ်တယ်” ဟူ၍ ဖြစ်ရပ်မှန်ကို မိန့်တော်မူခဲ့ပေသည်။

တတိယအချက်မှာ ဆရာတော် ဘုရားဆုပန်၊ မပန် အချက်ပင်ဖြစ်သည်။

ဧကိဉာဏ်ဆုပန်

တစ်ခါက သီတဂူဆရာတော်သည် တပည့်တစ်ဦး ဖြစ်သူ အရှင်ပညာနန္ဒ (ရှိန်းမကား)အား “တို့ နိဗ္ဗာန် မလိုချင်သေးဘူး။ ဒီထက်မက ပါရမီတွေအများကြီး ဖြည့်ချင်သေးတယ်။ အသီးတွေ ဝေနေတဲ့ အပင်ကြီးလို ကျင့်မယ်” ဟူ၍ ဖွင့်ဟမိန့်ဆိုခဲ့သည်။

ဤစာရေးသူသည် “သီတဂူဆရာတော်သည် ဘုရားဆုပန် ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု ထင်မြင်ယူဆမိသည်။ အခြားဆရာတော်အချို့ကလည်း သီတဂူဆရာတော်၏ ဆောင်ရွက်ချက်များသည် ဘုရားလောင်း

တို့၏ လုပ်ဆောင်ချက်များနှင့် တူနေသဖြင့် ဘုရားဆုပန်ဟုပင် ထင်မြင်ကြသည်။ ဤအချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ စာရေးသူသည် သီတဂူဆရာတော်ကို လျှောက်ထား မေးမြန်းကြည့်သည်။

ထိုအခါဆရာတော်က “ဘုန်းကြီးက ဘုရားဆုမပန်ပါဘူး၊ ဗောဓိဉာဏ်ဆုကိုသာ ပန်တာပါ။ ‘ဗောဓိယာပစ္စယော ဟောတု ဣဒံ မေ ပုည မင်္ဂလံ- ငါ၏ ကောင်းမှုမင်္ဂလာအဖြာဖြာသည် ဗောဓိဉာဏ်အား တိုက်ရိုက် ကျေးဇူးပြုသည်ဖြစ်ပါစေသတည်း’ လို့ဆုတောင်းလေ့ရှိပါတယ်” ဟူ၍ ဖွင့်ဟပြောဆိုသည်။

ဤနေရာ၌ ဗောဓိဉာဏ်ဆုကို လေ့လာသော အခါဗောဓိဉာဏ်ဆု (၃) မျိုး ရှိသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ ယင်းတို့မှာ -

(၁) သမ္မာသမ္မောဓိဆု - ဆရာမရှိ။ မိမိကိုယ်တိုင်သစ္စာလေးပါးကိုသိ၍ သူတစ်ပါးတို့အားလည်း သိစေတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား။

ထိုသမ္မာသမ္မောဓိဆုကိုရရှိရန် ပါရမီ (၁၀) ပါး၊ အပြား (၃၀)ကို လေးသင်္ချေနှင့်ကမ္ဘာတစ်သိန်း ဖြည့်ကျင့်ရသည်။

ပါရမီဆယ်ပါးမှာ-

- ၁။ ဒါနပါရမီ (စွန့်ကြဲပေးကမ်း လှူဒါန်းခြင်း)၊
- ၂။ သီလပါရမီ (သီလစောင့်ထိန်းခြင်း)၊
- ၃။ နေက္ခမ္မပါရမီ (လောကီစည်းစိမ်စွန့်လျက် တောထွက်ခြင်း)၊

- ၄။ ပညာပါရမီ
(အသိအလိမ္မာ၊ ဉာဏ်ပညာနှင့် ပြည့်စုံခြင်း)၊
- ၅။ ဝီရိယပါရမီ
(ကြီးမားသောဝီရိယရှိခြင်း)၊
- ၆။ ခန္တီပါရမီ
(အရာရာကိုသည်းခံခြင်း)၊
- ၇။ သစ္စာပါရမီ
(မှန်ကန်သောစကားကို ဆိုခြင်း)၊
- ၈။ အဓိဋ္ဌာန်ပါရမီ
(မဖြစ်မနေစွဲမြဲသည့်စိတ်ရှိခြင်း)၊
- ၉။ မေတ္တာပါရမီ
(သတ္တဝါများအားမေတ္တာစိတ်ထားရှိခြင်း)၊
- ၁၀။ ဥပေက္ခာပါရမီ
(ဆင်းရဲချမ်းသာကို ဥပေက္ခာထားခြင်း)၊

ဤပါရမီဆယ်ပါးကို ကိုယ်လက်အင်္ဂါ စွန့်ရသည်အထိ ပြုကျင့်သောအခါ ဥပပါရမီဆယ်ပါးဟု ခေါ်၏။ အသက်ကိုစွန့်ရသည်အထိဖြည့်ကျင့်သော ပါရမီကို ပရမတ္ထပါရမီဟုခေါ်၏။

ထို့ကြောင့် ပါရမီဆယ်ပါး၊ ဥပပါရမီဆယ်ပါး၊ ပရမတ္ထပါရမီဆယ်ပါးအားဖြင့် သုံးဆယ်ရှိ၏။ ပါရမီဆယ်ပါး အပြားသုံးဆယ်ဟုခေါ်ကြ၏။

ဘုရားတည်းဟူသော ဗောဓိဆုကို ဖြည့်ကျင့်သူတို့သည် ပါရမီဆယ်ပါး အပြားသုံးဆယ်ကို ဖြည့်ကျင့်ရသည်။

(၂) ပစ္စေကဗောဓိဆု - ဘုရားမှအသီးအခြားရှိသော ဘုရားငယ်တစ်မျိုးဖြစ်သည်။
ပစ္စေကဗောဓိဆုကိုပန်ပါက ပါရမီဆယ်ပါး၊ အပြားနှစ်ဆယ်ကို နှစ်သင်္ချေနှင့်ကမ္ဘာတစ်သိန်းဖြည့်ကျင့်ရသည်။

ဤဆုပန်ရာ၌ ပါရမီဆယ်ပါး အပြားနှစ်ဆယ်ဆိုသည်မှာ- ပါရမီဆယ်ပါးနှင့် ကိုယ်လက်အင်္ဂါစွန့်ရသည်အထိ ဖြည့်ကျင့်ရသော ဥပပါရမီဆယ်ပါးကိုခေါ်၏။ (အသက်ကိုစွန့်ရသည်အထိ ဖြည့်ကျင့်ရသော ပရမတ္ထပါရမီဆယ်ပါး မပါချေ)

(၃) သာဝကဗောဓိဆု-မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သားများကို ဆိုလိုသည်။
တစ်ဖန် ဤသာဝကဗောဓိဆုတွင်လည်း

(၃) မျိုး ရှိသည်ကို သိရှိရသည်။
ထို (၃) မျိုးမှာ -

- ၁။ အဂ္ဂသာဝကဗောဓိဆု
ပါရမီဆယ်ပါးကို တစ်သင်္ချေနှင့်ကမ္ဘာတစ်သိန်းဖြည့်ကျင့်ရသည်။ ဘုရားတစ်ဆူစီတွင် အဂ္ဂသာဝကဟူ၍ လက်ဝဲရံနှင့် လက်ယာရံ နှစ်ပါးသာရှိသည်။ ပုံစံ - အရှင်သာရိပုတ္တရာနှင့် အရှင်မောဂ္ဂလာန်။
- ၂။ မဟာသာဝကဗောဓိဆု
ပါရမီဆယ်ပါးကို ကမ္ဘာတစ်သိန်းဖြည့်ကျင့်ရသည်။ ဘုရားတစ်ဆူစီတွင် မဟာသာဝက ဗောဓိဆုပန်အပါး ရှစ်ဆယ်စီသာရှိသည်။ ပုံစံ - ညီတော်

အာနန္ဒာ၊ သားတော်ရာဟုလာ၊ အရှင်
မဟာကဿပ၊ အရှင်ဗာကုလ၊ အရှင်
သီဝလိ စသည် ။

၃။ ပကတိသာဝကဗောဓိဆု
ပါရမီဆယ်ပါးကို အထိုက်အလျောက်
ဖြည့်ကျင့်၍ ယခုဘဝ၌ပင် နိဗ္ဗာန်
ရောက်နိုင်သည်။

ဤတွင် သီတဂူဆရာတော်သည် ပကတိ
သာဝကဆုကို မတောင်း၊ အဂ္ဂသာဝကဆု (သို့)
မဟာသာဝကဆုကို တောင်းသည်ဟူ၍ ယူဆ
နိုင်ပေသည်။

ဤနေရာ၌ ဗဟုသုတအဖြစ် နောင်ပွင့်မည့်
ဘုရားများကိုသိရှိနိုင်ရန် ဖော်ပြလိုပါသည်။ ထို
ဘုရားများကို “ရင့်မာတစ်ကျိပ် ဘုရားလောင်း”
ဟု လည်းခေါ်ကြသည်။

ယင်းတို့မှာ ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားပွင့်တော်
မူပြီးနောက် အရိမေတ္တေယျမြတ်စွာဘုရား ပွင့်မည်
ဖြစ်သည်။ အရိမေတ္တေယျဘုရားရှင် ပွင့်တော်မူ
ချိန်၌ လူတို့၏သက်တမ်းသည် အနှစ်တစ်ရာ
မဟုတ်၊ အနှစ်တစ်သိန်းဖြစ်သည်။ အရိမေတ္တေယျ
ဘုရားရှင်သည် အနှစ်ရှစ်သောင်းနေ၍ ပရိနိဗ္ဗာန်
ပြုတော်မူမည်။

ထိုအရိမေတ္တေယျမြတ်စွာဘုရားသည် အခြား
သူမဟုတ်။ အဇာတသတ်မင်းနှင့် ကဉ္စနဒေဝီတို့
၏သားတော်ဖြစ်သည်။ အရွယ်ရောက်သောအခါ
ဂေါတမဗုဒ္ဓဘုရားရှင်ထံတွင် ရဟန်းပြု၍ အဇိတ
မထေရ်ဟု အမည်တွင်သည်။ ထိုအဇိတမထေရ်
သည် အရိမေတ္တေယျ ဘုရားလောင်းပင်ဖြစ်သည်။

ဘဝပေါင်းများစွာ ပါရမီဆယ်ပါး၊ အပြားသုံးဆယ်
ကို ဖြည့်ကျင့်လျက်ရှိသည်။

အရိမေတ္တေယျမြတ်စွာဘုရား ပွင့်တော်မူပြီး
နောက် -

- ၂။ ရာမမင်း၊
- ၃။ ပသေနဒီကောသလမင်း၊
- ၄။ အဘိဘူနတ် (မာရ်နတ်မင်း)၊
- ၅။ ဒီဃသောနိ သုရိန်နတ်၊
- ၆။ စဏ္ဍနီပုဏ္ဏား၊
- ၇။ သုဘလုလင်၊
- ၈။ တောဒေယျပုဏ္ဏား၊
- ၉။ နာဠာဂီရိဆင်၊
- ၁၀။ ပါလိလေယျခေါ်ပလလည်း ဆင်မင်း
တို့ အသီးသီးဘုရားဖြစ်တော်မူကြ
မည်။

ထိုအကြောင်းကို ဂေါတမမြတ်စွာဘုရား
သခင်က အရှင်သာရိပုတ္တရာအား အနာဂတဝင်
ကျမ်း၌ဟောတော်မူကြောင်း ဒီပဲယင်းဆရာတော်
ကြီးက ရေးသားဖော်ပြထားသည်။

ကင်္ဂမရာတစ်လုံးနှင့် ဘောပင်တစ်ချောင်းသာပိုင်

သီတဂူဆရာတော်သည် မိမိကိုလှူဒါန်းသော
ငွေများကို စစ်ကိုင်းရေအလှူတော်၊ သီတဂူ
အာယုဒါနဆေးရုံ၊ သီတဂူ ကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်
စသည်တို့အတွက်သာ အသုံးပြုခဲ့သည်။ မုန်တိုင်း
ဒဏ်ခံပြည်သူများ၊ ရေအတွက် အခက်အခဲတွေ့
နေသောလူများ၊ ဒုက္ခရောက်သူများအတွက်သာ
အသုံးပြုခဲ့သည်၊ အသုံးပြုဆဲဖြစ်သည်။ မိမိ၏
ကိုယ်ကျိုးအတွက် လုံးဝ အသုံးမပြုခဲ့။

“သစ်ပင်တွေ သီးသမျှအသီးဟာ အဲဒီ သစ်ပင်တွေ ပြန်စားဖို့မဟုတ်ဘူး။ သူတစ်ပါးတွေချည်း စားရတာ။ မြစ်တွေချောင်းတွေထဲက ရေတွေဟာ အဲဒီမြစ်တွေ၊ ချောင်းတွေ ပြန်သောက်ဖို့မဟုတ်ဘူး။ သူတစ်ပါးတွေချည်း သောက်သုံးကြတာ။ နွားမတွေက ယိုစီးပေးနေတဲ့ နွားနို့ကို အဲဒီနွားမတွေက ဘယ်တော့မှ မသောက်ဘူး။ သူတစ်ပါးပဲသောက်တာ။ မြတ်စွာဘုရားက တိုက်တွန်းတော်မူတယ်။ လူသားဟာ တစ်ယောက်တည်းနေလို့ မရဘူးတဲ့။ အများနဲ့ရောပေါင်းပြီးတော့မှ နေရတဲ့အတွက် ကြောင့် သစ်ပင်လို၊ မြစ်ချောင်းလို၊ နွားမလို သူတစ်ပါးတို့ရဲ့ အကျိုးစီးပွားအတွက် များများကြီး မိမိကိုယ်ကိုအသုံးချပါတဲ့။ ဒါမြတ်စွာဘုရားကိုယ်တော်မြတ်ရဲ့ အဆုံးအမပဲ” ဟူ၍ တောင်ကြီးတက္ကသိုလ် ဓမ္မသဘင်၌ ဖွင့်ဟဟောပြောတော်မူခဲ့သည်။

ဤသို့ မိန့်ဆိုဟောပြောတော်မူသည့်အတိုင်းပင် အရှင်မြတ်သည် မိမိအတွက်ကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်းဟူ၍ စုဆောင်း ထားသိုခြင်း မပြုခဲ့။ သူ၏ တပည့်၊ ရဟန်းတော် သီတဂူအရှင်ပညာနန္ဒ (ရှိန်းမကား) အား “အမေရိကန်ဒေါ်လာနဲ့တွက်ရင် လေးသောင်းငါးထောင်တန်ဖိုးရှိတဲ့ လင်ခရစ်တိုဝါရဒါ မော်တော်ကားကို ဘုန်းကြီးကိုယ်ပိုင်လို့ မသတ်မှတ်ပါဘူး။ သဒ္ဓမ္မသုံးဖြာသာသနာအား ပူဇော်ထားတယ်လို့ မှတ်ကြပါ။ ကျောင်းကောင်းကြီးတွေ ဆောက်ထားလို့လည်း ကိုယ့်ကျောင်းလို့ မသတ်မှတ်ပါဘူး။

ခုတော့ ဘုန်းကြီးက သီတဂူဘုန်းကြီးလိုလို၊ အမေရိကန်ဘုန်းကြီးလိုလို နေရာတကျ အိပ်ရတာလည်း မရှိပါဘူး။ ကြိုးစားကြပါ။ တော်လာတဲ့ ဒီ

ဆရာ၊ ဒီတပည့်တွေလက်ထဲ ဒီတက္ကသိုလ်ကြီး စသည်တို့ကို အပ်လိုက်မယ်။ ကိုယ်ပိုင်ကိုယ့်ပစ္စည်းဆိုရင် ဝါသနာအပါဆုံးက ကင်မရာ၊ သိပ်ဝါသနာပါတယ်။ လက်ထဲကိုင်တဲ့ ကင်မရာလေးတစ်လုံးနဲ့ စာရေးဖို့ ဘောပင်ကောင်းကောင်းလေးတစ်ချောင်း ဘုန်းကြီးပိုင်ရင်တော်ပြီ။ ကျန်တာတွေကတော့ ပိုင်တယ်လို့ ဘာကိုမှ စိတ်ထဲမှာမထားဘူး။ သူတစ်ပါးတို့ ပျော်ပါးစွာ အသုံးချခံစားခွင့် ရပြီဆိုရင်တော့ ဘုန်းကြီးတို့ ကျေနပ်တယ်၊ ပျော်တယ်၊ ဒါဟာ ဘုန်းကြီးရဲ့ကျေးဇူးပါပဲ” ဟူ၍ ဖွင့်ဟမိန့်ဆိုခဲ့သည်။

ထိုမိန့်ဆိုချက်ကို အရှင်ပညာနန္ဒကို သာမက အဂ္ဂမဟာသဒ္ဓမ္မပူဇာနေ့ကလည်း သီတဂူကို ကြည်ဖြူကြသည့် ပရိသတ်အား တရားဝင်ဖွင့်ဟမိန့်ဆိုခဲ့ပေသည်။

ဤကား သက်တော် (၇၃) နှစ်တိုင်အောင် သာသနာ့အကျိုး အများအကျိုးကိုဆောင်ရွက်တော်မူနေသော သီတဂူဆရာတော်၏ ဖွင့်ဟ မိန့်ဆိုချက်ဖြစ်ပေသည်။

သီတဂူဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကား စာဖွဲ့၍မကုန်နိုင်အောင်များပြားလှပေသည်။ ဆရာတော်ကြီး၏ တပည့်တစ်ဦးဖြစ်သူ ဒေါက်တာအရှင်အဂ္ဂဓမ္မက “ဘုရားတစ်ဆူက ဘုရားတစ်ဆူ၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ကမ္ဘာကုန်ခန်းတိုင်ပြော၍မကုန်၊ သီတဂူဆရာတော်ကြီး၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ကိုလည်း ဘုန်းကြီးတို့ သက်တမ်းသာကုန်သွားမည်၊ ပြော၍မကုန်နိုင်အောင် များပြားလှပေသည်” ဟူ၍ စာရေးသူအား ဖွင့်ဟမိန့်ဆိုတော်မူခဲ့သည်။

သီတဂူဆရာတော် ဒေါက်တာအရှင် ဉာဏိဿရ (အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ၊ Ph.D) ကား - တစ်ခေတ်တွင်တစ်ယောက် ပေါ်ထွန်းသော ပုဂ္ဂိုလ် ထူးမျိုးတွင် ပါဝင်သည်။ ဆရာတော်သည် မြန်မာ နိုင်ငံတွင်သာမက ကမ္ဘာတွင်ပါ ဗုဒ္ဓသာသနာ ပြန့်ပွားအောင် စွမ်းဆောင်နိုင်သော သာသနာ့ အာဇာနည်လည်းဖြစ်သည်။ ဘဝတွင် အခက်အခဲတွေ့နေသူများ၊ ဒုက္ခရောက်နေသူများကို ကယ်တင်နိုင်သော မေတ္တာရှင်၊ ကရုဏာရှင်လည်းဖြစ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် သီတဂူဆရာတော်မွေးဖွားခြင်းသည် မြန်မာနိုင်ငံအဖို့ ကံထူးလှပေသည်တကား။

မင်းယုဝေ (၂၆-၉-၂၀၁၀)

သီတဂူဆရာတော် ဒေါက်တာအရှင်ဉာဏိဿရ (D.Litt,Ph.D) ၏

ဘဝဖြစ်စဉ်အကျဉ်း

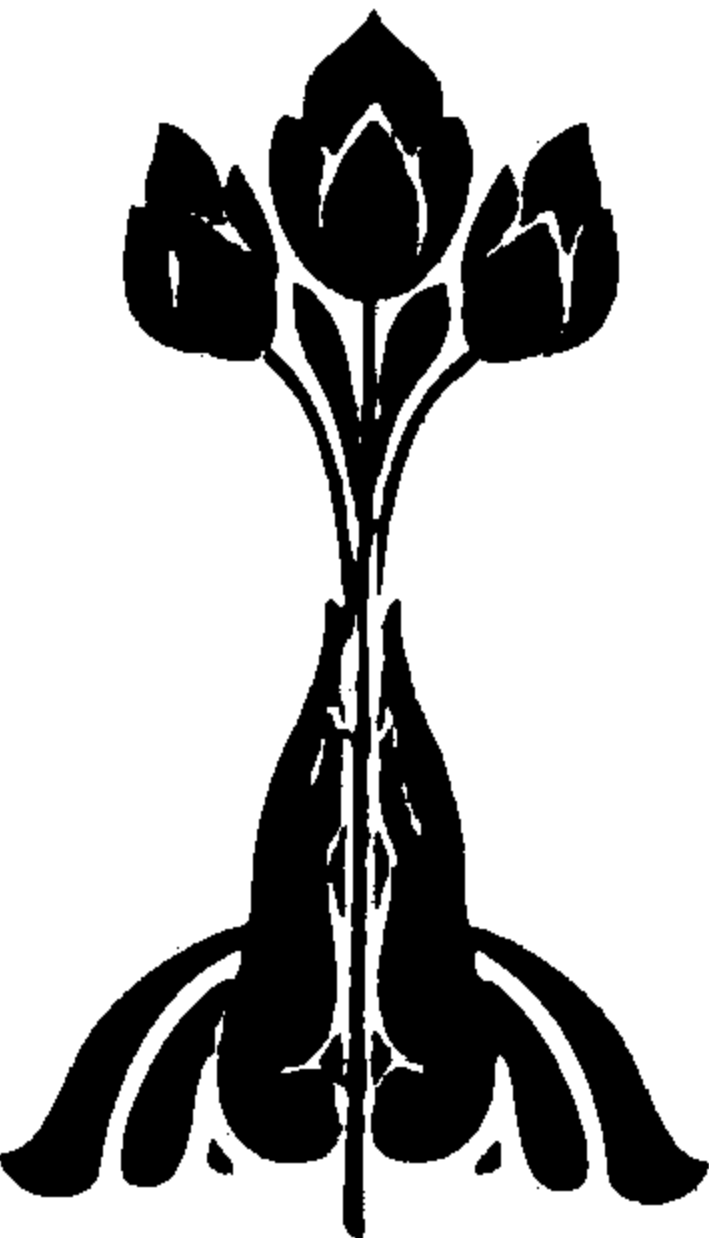
- ၁၉၃၇ - ပဲခူးတိုင်း သဲကုန်းမြို့နယ်တွင် ဖွားမြင်သည်။
- ၁၉၄၄ - သဲကုန်းမြို့၊ တပ်ရွာဘုန်းတော်ကြီးသင် အလယ်တန်းကျောင်းတွင် ပညာ စတင် ဆည်းပူးသည်။
- ၁၉၅၂ - ရှင်သာမဏေပြုသည်။
- ၁၉၅၅-၅၇ - အငယ်တန်း၊ အလတ်တန်း၊ အကြီးတန်း ပရိယတ္တိစာမေးပွဲများအောင်မြင်သည်။
- ၁၉၅၈ - သက်တော် (၂၀)အရွယ်တွင် သဲကုန်းမြို့၊ အလယ်ကျောင်း ခဏ္ဍသိမ်၌ ရဟန်းအဖြစ် သို့ ရောက်ရှိသည်။
- ၁၉၅၈ - မန္တလေးမြို့ ခင်မကန်ပါဠိတက္ကသိုလ်မှ ဓမ္မာစရိယ စာမေးပွဲအောင်မြင်သည်။
- ၁၉၆၁ - အစိုးရ ပထမပြန်စာမေးပွဲတွင် ဓမ္မာစရိယတန်းအောင်မြင်၍ သာသနဓဇ ဓမ္မာစရိယ ဘွဲ့ ရရှိခဲ့သည်။
- ၁၉၆၄ - ရန်ကုန်မြို့ ကမ္ဘာအေးသံဃာ့တက္ကသိုလ်တွင် သာသနာပြု ပညာရပ်များကို သင်ကြား ၍ ဗုဒ္ဓဒေသနာဆရာဖြစ် သင်တန်းကို အောင်မြင်ခဲ့သည်။
- ၁၉၆၅ - ဧရာဝတီတိုင်း၊ လေးမျက်နှာမြို့ ဘီ.ဘီ.အမ်.အေခေါ် မြန်မာဗုဒ္ဓသာသနာပြု ကျောင်းတွင် ကျောင်းအုပ်တာဝန်နှင့် အုပ်ချုပ်ရေးမှူးတာဝန်တို့ကို ထမ်းဆောင် လျက် ပရဟိတလုပ်ငန်းများ၌ ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

သီတဂူဆရာတော်ဒေါက်တာအရှင်ဉာဏိဿရ၏ ဘဝဖြစ်စဉ်အကျဉ်း (၁၆၉)

- ၁၉၆၈ - စစ်ကိုင်းတောင်ရိုး၊ ဟံသာဂီရိချောင်သို့ပြောင်းရွှေ့၍ သံဃာတော်များနှင့် သီလရှင်များကို ပရိယတ္တိစာပေများ သင်ကြားပေး၍ စာချဆရာတော်အဖြစ် ဆောင်ရွက်သည်။ တစ်ဖက်ကလည်း အနီးစခန်းဆရာတော်ကြီး (အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ) ထံတွင် အင်္ဂလိပ်စာနှင့် ပိဋကတ်ကျမ်းစာများကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် သင်ယူခဲ့သည်။
- ၁၉၇၂-၁၉၇၅ - မွန်ပြည်နယ်၊ ပေါင်မြို့နယ် သပိတ်အိုင်တောရ၌ တောရဆောက်တည်၍ ဝိပဿနာတရား အားထုတ်ခဲ့သည်။
- ၁၉၇၅ - မန္တလေးမလွန်ဆန်လှူအသင်း တရားပွဲမှစ၍ မြန်မာပြည်တစ်ဝန်းလုံးသို့ နေ့ညမအား တရားဓမ္မများ ဟောကြားခဲ့သည်။
- ၁၉၇၇ - စစ်ကိုင်းတောင်ရိုးတွင် သဒ္ဓမ္မသီတဂူချောင်ကို တည်ထောင်ခဲ့သည်။ သံဃာတော်များနှင့် သီလရှင်များကို စာချ၍ တစ်ဖက်ကလည်း နိုင်ငံအနှံ့တရားများဟောကြားသည်။
- ၁၉၇၈ - သီတဂူသာသနာပြုအဖွဲ့ကို စတင်ဖွဲ့ စည်းတည်ထောင်သည်။
- ၁၉၈၀ - သီတဂူ ရေအလှူတော်စီမံကိန်းကို စတင်ဆောင်ရွက်သည်။
- ၁၉၈၅ - သီတဂူအာယုဒါနဆေးရုံကို စတင် တည်ဆောက်သည်။
- ၁၉၉၀ - သီတဂူအာယုဒါနဆေးရုံကို စတင်ဖွင့်လှစ်၍ လူနာများကို ဆေးဝါးကုသပေးသည်။
- ၁၉၉၄ - အမေရိကန်နိုင်ငံ၊ တက္ကဆက်ပြည်နယ် ၊ အော်စတင်မြို့တွင် ထေရဝါဒဓမ္မအသင်းကို တည်ထောင်သည်။
- ၁၉၉၆ - စစ်ကိုင်းတောင်ရိုးတွင် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ သီတဂူ ကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်ကြီးကို စတင် တည်ထောင် ဖွင့်လှစ်သည်။
- ၁၉၉၇ - နိုင်ငံတော်အစိုးရက အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ကို ဆက်ကပ်ပူဇော်သည်။
- ၂၀၀၄ - ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်က ဂုဏ်ထူးဆောင် စာပေပါရဂူ (D.Litt) ဘွဲ့ ဆက်ကပ်လှူဒါန်းသည်။
- ၂၀၀၄ - ရန်ကုန်မြို့တွင် ကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓဘာသာ ထိပ်သီးညီလာခံကြီးကို ဦးဆောင်ကျင်း ပခဲ့သည်။
- ၂၀၀၅ - ထိုင်းနိုင်ငံ၊ ဘန်ကောက်မြို့ မဟာချုလ္လာလောင်ကွန်းတက္ကသိုလ်က ဂုဏ်ထူးဆောင် ပါရဂူ (Ph.D) ဘွဲ့ ဆက်ကပ်လှူဒါန်းသည်။

သီတဂူဆရာတော်ဒေါက်တာအရှင်ဉာဏိဿရ၏ ဘဝဖြစ်စဉ်အကျဉ်း (၁၇၀)

- ၂၀၀၈ - အိန္ဒိယနိုင်ငံ နဝနာလန္ဒတက္ကသိုလ်က ပါရဂူ (Ph.D) ဘွဲ့ ဆက်ကပ်လှူဒါန်းသည်။ ၂-၃-၂၀၀၈တွင် နာဂစ်မုန်တိုင်းဒဏ်ခံရသော ဧရာဝတီတိုင်းရှိ လေဘေးသင့် ပြည်သူများအတွက် ပြည်တွင်းပြည်ပမှ အလှူငွေများကောက်ခံ၍ ဒေါ်လာ သန်းပေါင်း (၈၀) လှူဒါန်းခဲ့သည်။
- ၂၀၀၉ - ရွှေကျင်နိကာယဂိုဏ်းကြီးက ဝိသိဋ္ဌပုဂ္ဂလသကလရဋ္ဌ သာသနောပကာရက ဘွဲ့တံဆိပ်တော် ချီးမြှင့်သည်။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ သီတဂူကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်တွင် ဒုတိယအကြိမ် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ထေရဝါဒဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်များ ညီလာခံကို ဦးဆောင်ကျင်းပခဲ့သည်။ ထိုင်းနိုင်ငံ မဟာကုတ်တက္ကသိုလ်က ဂုဏ်ထူးဆောင် ပါရဂူ (Ph.D) ဘွဲ့ ဆက်ကပ်လှူဒါန်းခဲ့သည်။ ဝိုင်အမ်ဘီအေအသင်းကြီးက အဂ္ဂမဟာမင်္ဂလဓမ္မဇောတိကဓဘွဲ့တံဆိပ် ဆက်ကပ်လှူဒါန်းသည်။ မန္တလေးမြို့တွင် သီတဂူဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်ကို တည်ထောင်ဖွင့်လှစ်သည်။
- ၂၀၁၀ - ၂၀၁၀ပြည့်နှစ်အထိ ဆရာတော်သည် အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့်လည်းကောင်း၊ မြန်မာဘာသာဖြင့်လည်းကောင်း ကျမ်းများ၊ စာအုပ်များ (၂၀၀)ကျော် ရေးသားပြုစု ထုတ်ဝေခဲ့သည်။ စစ်ကိုင်းတောင်ရိုး၌ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ သီတဂူဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာန်းဌာနကြီး ဖွင့်လှစ်နိုင်ရန် စီမံကိန်းများ ချမှတ်၍ စတင်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။

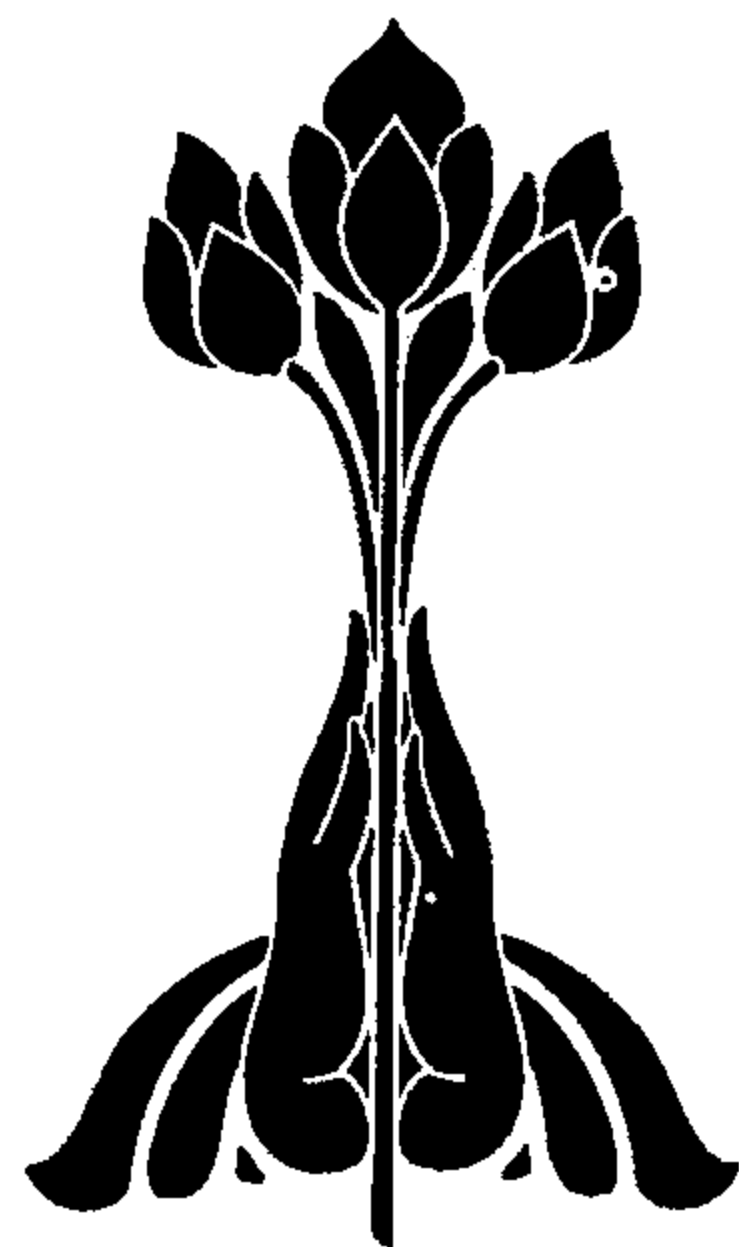

အကိုးပျား

- ၁။ အကြောင်းသိလေလေ ကြည်ညိုလေလေ (သီတဂူအရှင်ပညာနန္ဒ)
သီတဂူကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ် ဓမ္မအသံ နှစ်လည်မဂ္ဂဇင်း
- ၂။ သီတဂူ၏ဘဝပုံရိပ်တစ်စိတ်တဒေသ BBC ဦးနေဝင်းအမေး
သီတဂူဆရာတော်အဖြေ (၂၀၀၂)
- ၃။ ဗုဒ္ဓဘာသာဆိုင်ရာ အထွေထွေဗဟုသုတမာတိကာကျမ်း
(စိန္တာမဏိ ဦးချစ်မောင်)
- ၄။ မန္တလေးမြို့၊ မလွန်ဈေးဆန်လှူအသင်းကြီး နှစ် ၁၀၀-ပြည့်စာစောင် (၁၂၅၈-၁၃၅၈ခု)
- ၅။ သာသနာ့အောင်မြေ (အမ်-အေ ဒေါ်အုန်း)
သီတဂူမော်ကွန်းတင်ငါးနှစ်ခရီး (၁၃၄၂)
- ၆။ အရှင်ဒေဝိန္ဒာဘိဝံသ၏ နိဒါန်းစကား (အနှစ်ကိုးပါးတရားတော်)
သီတဂူဆရာတော် ဒေါက်တာအရှင်ဉာဏိဿရ (၂၀၀၈)
- ၇။ ကမ္ဘာ့အနံ့သာသနာဖြန့်မည်ထေရ်အရှင် (ဒေါက်တာအောင်ဆန်း၊ ဒါးကပုသိမ်)
ဓမ္မအသံ သီတဂူကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်နှစ်လည်မဂ္ဂဇင်း (၁၉၉၈)
- ၈။ သုညလူ ဓမ္မစာစုများ (ဒေါက်တာအောင်ဆန်း(ဒါးက)
- ၉။ မွန်ပြည်နယ်၊ ပေါင်မြို့နယ်၊ ရင်းငြိမ်တိုက်နယ်ပြည်သူ့ဆေးရုံဖွင့်ပွဲ (ရင်းငြိမ်းသား)
မြတ်မင်္ဂလာစာစောင် (၂၀၁၀၊ ဩဂုတ်လ)
- ၁၀။ မြတ်မင်္ဂလာစာစောင် (၂၀၀၈-လ)
- ၁၁။ သီတဂူကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ် ဓမ္မဒူတစာစောင်

- ၁၂။ စူစန်ဟတ်နှင့်သီတဂူဆရာတော် (အရှင်မဟောသပေဏ္ဍိတ) (၂၀၀၆)
- ၁၃။ ဓမ္မရတနာစာစုများ (ဒေါ်စန္ဒပဘာ (စန္ဒာစည်) အော်စတင်)
- ၁၄။ အနှစ်ကိုးပါးတရားတော် (သီတဂူဆရာတော် ဒေါက်တာအရှင်ဉာဏိဿရ)
- ၁၅။ အရှင်ဇနကာဘိဝံသ၏ တဘဝသာသနာ (အရှင်ဃောသိတ)
- ၁၆။ ကျေးဇူးရှင် သပိတ်အိုင်ဆရာတော်ဘုရားကြီး ဦးကိတ္တိ ထေရပုတ္တိ
အရှင်ဉာဏိဿရ (သဲကုန်း)
- ၁၇။ ဓမ္မဒူတ အရှင်ပညာဇောတ၏ ထာဝရဓမ္မဒိုင်ယာရီ
(ဓမ္မဒူတအရှင်အာစိက္ခဏ)
- ၁၈။ ဆဋ္ဌသင်္ဂီတိပုစ္ဆက အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး
ဖြေကြားတော်မူသော ဘဝပြဿနာ
(ဝဏ္ဏကျော်ထင်ဒေါက်တာဦးမြင့်ဆွေ)
- ၁၉။ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် နိုင်ငံတော်သံဃမဟာနာယကအဖွဲ့ နိုင်ငံတော်ပရိယတ္တိ
သာသနာ့တက္ကသိုလ်သမိုင်းအကျဉ်း
(ဘဒ္ဒန္တကုမာရ)
- ၂၀။ ဖေဏပိဏ္ဍူပမသုတ္တန်တရားတော်
(သဲကုန်းဆရာတော် အရှင်ဉာဏိဿရ)(သပိတ်အိုင်)
- ၂၁။ သိမ်ကြီးကိုးလုံး(ရဝေထွန်း) (ငွေတာရီမဂ္ဂဇင်း ၁၉၇၈-ခုနှစ်၊ မေလ)
- ၂၂။ အမျိုးဘာသာသာသနာနှင့်မဟာသိမ်တော်ကြီး (မောင်သွေးချွန်)
သူရဇ္ဇမဂ္ဂဇင်း (၂၀၀၅ခုနှစ်၊ မတ်လ)
- ၂၃။ ဂန္ဓာရ
- ၂၄။ ရာဇဂြိုဟ်(မင်းယုဝေ)
- ၂၅။ အဘိက္ကမ ရှေ့သို့တွန်းပို့ခြင်း (ဒေါက်တာတင်လှိုင် ဘာသာပြန်သည်)
- ၂၆။ မင်္ဂလာဗျူဟာအသင်းချုပ်ရွှေရတုစာစောင် (၁၉၅၆-၂၀၀၆)
- ၂၇။ အာနာပါန သတိပဋ္ဌာန် (သီတဂူဆရာတော် အရှင်ဉာဏိဿရ)
- ၂၈။ အနာဂတဝင်ကျမ်း (ဒီပဲရင်းဆရာတော်)

- ၂၉။ သီတဂူဆရာတော် အရှင်ဉာဏိဿရစာစုစာရင်း (မခင်စိုးစိုးထွေး၊ ဝိဇ္ဇာဘွဲ့၊ ပထဝီဝင်)
- ၃၀။ မင်္ဂလာရောင်ခြည် ဗုဒ္ဓဝင်ရုပ်စုံ (မင်းယုဝေ)
- ၃၁။ နာဂစ်မုန်တိုင်းလွန်ကာလ ပူးပေါင်းအကဲဖြတ်လေ့လာရေး အစီရင်ခံစာ (UNICEF)
- ၃၂။ လူငယ်သင်ချမ်းမြေ့အခြေပျိုးဗုဒ္ဓဘာသာ (ချမ်းမြေ့ဆရာတော်)
- ၃၃။ မလွန်ဆန်လှူအသင်း နှစ် ၁၀၀-ပြည့် အထိမ်းအမှတ်စာစောင်
- ၃၄။ သီတဂူ ဂုဏ်ဂီတိကာ
- ၃၅။ **The Voice of The DHAMMA**
- ၃၆။ **Summit Speech (Ashin Nanissara)**

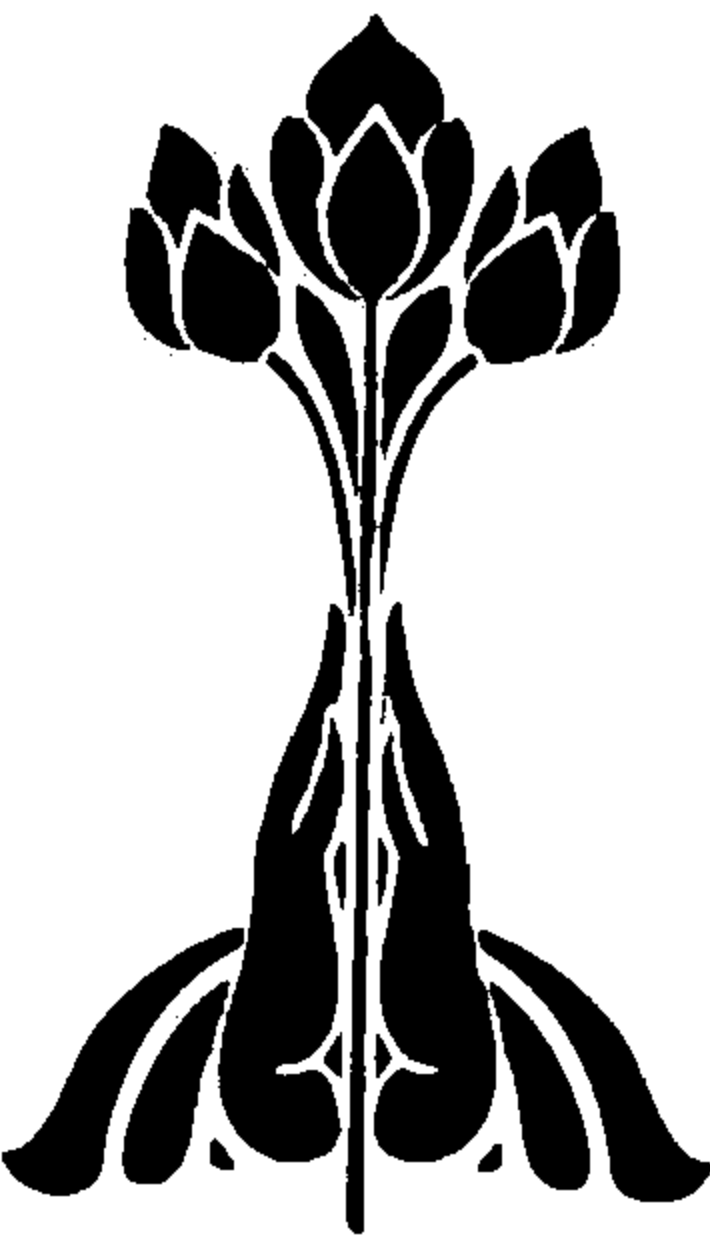

စာရေးသူ မင်းယုဝေ

- (၁) အမည်ရင်း ဦးဝင်းမောင်ဖြစ်၍ ၁၉၂၆-ခုနှစ်တွင် ပုသိမ်ခရိုင် ကန်ကြီးထောင့်မြို့၌ ဖွားမြင်သည်။ အဖ ဦးထွန်းဆိုင်၊ အမိ ဒေါ်သင်တို့၏ သားထွေးဖြစ်သည်။
- (၂) ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးပြီးစ ၁၉၄၆-ခုနှစ်တွင် ပုသိမ်မြို့ အမျိုးသားအထက်တန်းကျောင်းမှ ၁၀-တန်းအောင်မြင်ခဲ့၍ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်တွင် ဆက်လက်ပညာဆည်းပူးသည်။ ၁၉၅၁-ခုနှစ်တွင် မြန်မာစာပေ၊ အင်္ဂလိပ်စာပေ၊ ပါဠိစာပေတို့ဖြင့် ဝိဇ္ဇာဘွဲ့ရရှိခဲ့သည်။ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် ဘာသာပြန်နှင့်စာအုပ်ထုတ်ဝေရေးဌာန၌ လက်ထောက်စာတည်းအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေစဉ် ၁၉၅၅-၅၆ ခုနှစ်တွင် ဗြိတိသျှကောင်စီ ပညာသင်ဆုရ၍ လန်ဒန်တက္ကသိုလ် အရှေ့တိုင်းနှင့်အာဖရိကဘာသာရပ်များ လေ့လာရေးကျောင်းတွင် အဘိဓာန်ပညာရပ်များကို သွားရောက်လေ့လာ ဆည်းပူးခဲ့သည်။

- (၃) ၁၉၆၀-ပြည့်နှစ်တွင် အလုပ်မှနုတ်ထွက်ကာ ကွယ်လွန်သူဇနီး ငွေတာရီအထိမ်းအမှတ် အဖြစ် ငွေတာရီမဂ္ဂဇင်းကို တည်ထောင်ထုတ်ဝေခဲ့သည်။ ငွေတာရီမဂ္ဂဇင်းကို ထိုနှစ်မှာပင် ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန စာနယ်ဇင်းကော်ပိုရေးရှင်း မြဝတီစာပေတိုက်သို့ လွှဲအပ်ပေးပြီး ငွေတာရီမဂ္ဂဇင်းတာဝန်ခံအဖြစ် ၈-နှစ်လုပ်ကိုင်ခဲ့သည်။ ၁၉၆၈-ခုနှစ်တွင် မြဝတီ အယ်ဒီတာချုပ်အဖြစ် ရာထူးတိုးမြှင့်ခံရပြီး နှစ်ပေါင်း (၁၂) နှစ်ကျော် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့ သည်။ ထို့နောက် အငြိမ်းစားယူကာ မြတ်မင်္ဂလာဓမ္မစာစောင်(၁၉၈၄-မှစတင်ထုတ်)နှင့် မင်္ဂလာမောင်မယ် ကျောင်းသား လူငယ်စာစောင် (၁၉၈၈-မှစတင်ထုတ်) ၌ အယ်ဒီတာချုပ် အဖြစ် ယနေ့တိုင် လုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်နေဆဲဖြစ်သည်။
- (၄) မင်းယုဝေသည် စာပေကို အထူးဝါသနာပါသဖြင့် ၁၅-နှစ်သား အရွယ်မှစ၍ စာပေများ စတင် ရေးသားနေသည်မှာ ယနေ့တိုင်ဖြစ်သည်။ စာနယ်ဇင်းများ၌ မင်းယုဝေရေးသား ဖော်ပြခဲ့သော ကဗျာ၊ ပုံပြင်၊ ဆောင်းပါး၊ ဝတ္ထုတို၊ ခေါင်းကြီး၊ ဘာသာပြန် စသည်တို့မှာ ပုဒ်ရေပေါင်း (၁၈၀၀) ကျော်ရှိ၍ မင်းယုဝေကလောင်အမည်ဖြင့် သာမက အခြားကလောင် အမည် (၁၀) မျိုးဖြင့်လည်း ရေးသားလျက်ရှိသည်။
- (၅) မင်းယုဝေသည် ၁၉၄၉-ခုနှစ်မှ ယနေ့အထိ လုံးချင်းစာအုပ် ပေါင်း (၄၀) ကျော် ရေးသား ထုတ်ဝေ ပြီးဖြစ်သည်။ ယင်းတို့အနက် ငွေတာရီနှင့် ပူးတွဲဘာသာပြန်ဆိုသော “ကမ္ဘာကျော် အိစ္စတ်ပုံပြင်များ” စာအုပ်သည် ၁၉၅၄-ခုနှစ်၊ ဘာသာပြန်ဆုရရှိခဲ့သည်။ မင်းယုဝေ ရေးသားဖွဲ့ဆိုသော “ရေခပ်ချိန်ကဗျာများ” စာအုပ်သည် ၁၉၇၂-ခုနှစ်၊ အမျိုးသားစာပေ (ကဗျာ) ဆုရရှိခဲ့သည်။
- (၆) မင်းယုဝေအား ဆရာတက္ကသိုလ်တင်မောင်ထွေးက ၂၀၀၅-ခုနှစ်တွင် နတ်ရေကန်ရွှေစောင်း စာပေဆု ချီးမြှင့်ခဲ့သည်။ ဓမ္မဗိမာန်ကလည်း ၂၀၀၆-ခုနှစ်တွင် တစ်သက်တာ ဓမ္မစာပေဆု ချီးမြှင့်ခဲ့သည်။ မင်းယုဝေနှင့်တိုက်စိုးတို့ ပူးတွဲ ရေးသားသော “ မြန်မာစာမိတ်ဖွဲ့ (ပထမတွဲ)” သည် တက္ကသိုလ်မြန်မာစာ အဓိကတန်းများတွင် (၁၀) နှစ်ကျော် ပြဋ္ဌာန်း ခြင်းခံရသည်။
- (၇) မင်းယုဝေ၏ ကဗျာအချို့နှင့်ဆောင်းပါးအချို့တို့ကို အထက်တန်းကျောင်းများ၊ ကောလိပ် များ၊ ဆေးတက္ကသိုလ်အပါအဝင် တက္ကသိုလ်များတွင် လွန်ခဲ့သောနှစ်ပေါင်း (၄၀) ကျော်မှစ၍ ယနေ့တိုင် ပြဋ္ဌာန်းသင်ကြားဆဲဖြစ်သည်။ မင်းယုဝေ၏ ကဗျာများ၊ စာများကို အင်္ဂလိပ်၊ ဂျပန်၊ တရုတ်၊ ဟင်ဒီ၊ ဂျပန်၊ ဆားဗီးယား စသည့် နိုင်ငံခြားဘာသာများဖြင့် ပြန်ဆိုခဲ့ ပြန်ဆိုဆဲဖြစ်သည်။

- (၈) မင်းယုဝေသည် ပညာသင်ခရီး၊ လေ့လာရေးခရီး၊ ချစ်ကြည်ရေးခရီး ၊ ဓမ္မခရီးတို့အဖြစ် အင်္ဂလန်၊ ဟော်လန်၊ ဘယ်လ်ဂျီယံ၊ ပြင်သစ်၊ ဆွစ်ဇာလန်၊ အီတလီ၊ ဂျာမနီ၊ သီရိလင်္ကာ၊ အမေရိကန်၊ အိန္ဒိယ၊ တရုတ်၊ ဂျပန်၊ ဟောင်ကောင်၊ ထိုင်းနိုင်ငံများသို့ သွားရောက်ခဲ့သည်။
- (၉) မင်းယုဝေသည် စာပေများစဉ်ဆက်မပြတ် ရေးသားနေသည်သာမက အယ်ဒီတာချုပ် တာဝန်ကို ယနေ့တိုင်ထမ်းဆောင်လျက်ရှိ၍ ကလောင်ရှင်ပေါင်းများစွာကို မွေးထုတ်ပေး နေသူဖြစ်သည်။ မင်းယုဝေသည် ကဗျာဆရာ၊ စာရေးဆရာသက်တမ်း နှစ်ပေါင်း (၆၀) ကျော်ရှိ၍ စာပေအယ်ဒီတာ သက်တမ်းပေါင်း နှစ်ပေါင်း (၅၅) နှစ်ကျော် ရှိပြီဖြစ်သည်။
- (၁၀) မင်းယုဝေသည် မင်္ဂလာဗျူဟာအသင်းချုပ်တွင် နာယကအဖြစ်လည်းကောင်း၊ မင်္ဂလာ ဗျူဟာ ပရဟိတအဖွဲ့တွင် ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် လည်းကောင်း၊ ကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ သံဃာတော် များဦးဆောင်သော လယ်တီမူ အနာဂါမ်ဆရာသက်ကြီး ဝိပဿနာအဖွဲ့ချုပ် (သန်လျင်) တွင် ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်လည်းကောင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံစာပေနှင့် စာနယ်ဇင်းအဖွဲ့ (ဗဟန်းမြို့နယ်) တွင် နာယကအဖြစ်လည်းကောင်း ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။

အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ သီတဂူသာသနာပြုအဖွဲ့

Sītāgū International Missionary Association

မြန်မာပြည်တစ်ခွင် မှ သီတဂူဆေးရုံတော်များ

သီတဂူစနစ်၊ လပမာချမ်း၊ မြသားယာရိကြံပါစေ။

WE BELIEVE IN BETTER CARE FOR BETTER HEALTH

- ၁။ သီတဂူသာသနာပြုအဖွဲ့၏ ဆေးရုံတော် (၁၀ - ၃ - ၁၉၉၀) ဇွန်လုပ်ငန်း
- ၂။ သီတဂူသာသနာပြုအဖွဲ့၏ ဆေးရုံတော်၊ ရန်ကင်းမြို့နယ်၊ မြန်ပြည်နယ် (၃ - ၁၁ - ၂၀၀၉) ဇွန်လုပ်ငန်း (ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာနသို့ အပ်လှူပြီး)
- ၃။ သီတဂူသာသနာပြုအဖွဲ့၏ ဆေးရုံတော်၊ ပန်းတောင်မြို့နယ်၊ ရာဇသီတင်း (၃ - ၄ - ၁၉၉၉) ဇွန်လုပ်ငန်း
- ၄။ သီတဂူသာသနာပြုအဖွဲ့၏ ဆေးရုံတော်၊ သီပေါမြို့နယ်၊ ရွှေပြည်နယ်၊ မြောက်ပိုင်း (၂၂ - ၃ - ၂၀၀၈) ဇွန်လုပ်ငန်း
- ၅။ သီတဂူသာသနာပြုအဖွဲ့၏ ဆေးရုံတော်၊ ကလေးမြို့နယ်၊ မင်္ဂလာတိုင်း (၂၅ - ၁၂ - ၂၀၀၉)
- ၆။ သီတဂူသာသနာပြုအဖွဲ့၏ ဆေးရုံတော်၊ မင်္ဂလာတိုင်း၊ နှစ်ပြည်နယ် (၁၇ - ၁၂ - ၂၀၁၀) ဇွန်လုပ်ငန်း
- ၇။ သီတဂူသာသနာပြုအဖွဲ့၏ ဆေးရုံတော်၊ နတ်ယောက်မြို့နယ်၊ မကွေးတိုင်း (၄ - ၁ - ၂၀၁၀) ဇွန်လုပ်ငန်း
- ၈။ သီတဂူသာသနာပြုအဖွဲ့၏ ဆေးရုံတော်၊ ဘားတောင်မြို့နယ်၊ မင်္ဂလာတိုင်း (၂၆ - ၂ - ၂၀၁၀) ဇွန်လုပ်ငန်း
- ၉။ သီတဂူသာသနာပြုအဖွဲ့၏ ဆေးရုံတော်၊ ဘားတောင်မြို့နယ်၊ တနင်္သာရီတိုင်း (၁၂ - ၂ - ၂၀၁၀) ဇွန်လုပ်ငန်း
- ၁၀။ သီတဂူသာသနာပြုအဖွဲ့၏ ဆေးရုံတော်၊ ကလေးမြို့နယ်၊ မြန်မာတိုင်း (၂၅ - ၂ - ၂၀၁၁) ဇွန်လုပ်ငန်း
- ၁၁။ သီတဂူသာသနာပြုအဖွဲ့၏ ဆေးရုံတော်၊ အင်းလေး (ဟဲရွာ - ရွာ)၊ ညောင်တုန်းမြို့နယ်၊ ရွှေပြည်နယ်၊ တောင်ပိုင်း (၂၃ - ၄ - ၂၀၁၁) ဇွန်လုပ်ငန်း
- ၁၂။ သီတဂူသာသနာပြုအဖွဲ့၏ ဆေးရုံတော်၊ မြန်မာတိုင်း၊ ကချင်ပြည်နယ် (၁ - ၁၁ - ၂၀၁၁) ဇွန်လုပ်ငန်း
- ၁၃။ သီတဂူသာသနာပြုအဖွဲ့၏ ဆေးရုံတော်၊ မြန်မာတိုင်း - အထူးအေး၊ ကချင်ပြည်နယ် (၁၃ * ၁၁ - ၂၀၁၁) ဇွန်လုပ်ငန်း (ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာနသို့ အပ်လှူပြီး)
- ၁၄။ သီတဂူသာသနာပြုအဖွဲ့၏ ဆေးရုံတော်၊ လွိုင်တော်မြို့နယ်၊ ကယားပြည်နယ် (၂၀ - ၁၁ - ၂၀၁၁) ဇွန်လုပ်ငန်း
- ၁၅။ သီတဂူသာသနာပြုအဖွဲ့၏ ဆေးရုံတော်၊ အရှင်ကြီးကျေး၊ ပန်းတောင်မြို့နယ်၊ ရာဇသီတင်း၊ ဇွန်လုပ်ငန်းပြင်ဆင်ခဲ့
- ၁၆။ သီတဂူသာသနာပြုအဖွဲ့၏ ဆေးရုံတော်၊ သဲတွဲမြို့နယ်၊ ရခိုင်ပြည်နယ် (ဇွန်လုပ်ငန်းပြင်ဆင်ခဲ့)
- ၁၇။ သီတဂူသာသနာပြုအဖွဲ့၏ ဆေးရုံတော်၊ ကညင်တောင်၊ သီပေါမြို့နယ်၊ မန္တလေးတိုင်း (ပြင်ဆင်ခဲ့)
- ၁၈။ သီတဂူသာသနာပြုအဖွဲ့၏ ဆေးရုံတော်၊ နှစ်ပြည်မြို့နယ်၊ မြောက်ပိုင်း (ပြင်ဆင်ခဲ့)
- ၁၉။ သီတဂူသာသနာပြုအဖွဲ့၏ ဆေးရုံတော်၊ ဟူးလင်မြို့နယ်၊ မင်္ဂလာတိုင်း၊ ပြင်ဆင်ခဲ့
- ၂၀။ သီတဂူသာသနာပြုအဖွဲ့၏ ဆေးရုံတော်၊ လဟယ်မြို့နယ်၊ နဂါးအထူးအေး၊ မင်္ဂလာတိုင်း (ပြင်ဆင်ခဲ့)
- ၂၁။ သီတဂူသာသနာပြုအဖွဲ့၏ ဆေးရုံတော်၊ သဲတွဲမြို့နယ်၊ ပဲခူးတိုင်း၊ မြောက်ပိုင်း (ပြင်ဆင်ခဲ့)

- ပန်းတောင်
- သီပေါမြို့
- ကလေးမြို့
- မင်္ဂလာတိုင်း
- နတ်ယောက်မြို့
- ဘားတောင်ရွာ
- ဘားတောင်မြို့
- မင်္ဂလာတိုင်း
- အင်းလေး
- မြန်မာတိုင်း
- လွိုင်တော်

